

॥ ಶ್ರೀ ॥

ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರಗ್ರಂಥರತ್ನಮಾಲಾ

(ಸಂ. ೩೨)

ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯ

ಸಂಪುಟ ೧೯

ಅನುವಾದಕ

ಅಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶ ಡಿ ಬನುಮಯ್ಯನವರ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಅಧ್ಯಾಪಕ
ಮೈಸೂರು

ಮೈಸೂರು

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೆಸ್

1950

Printed by D. Rajarathnam,
Sree Panchacharya Electric Press
Savaji Rao Road, Mysore
For The Palace Mysore.

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರತಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೊಡ್ಡ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿರುವುದು ಈ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ. ಗ್ರಂಥಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿವಧರ್ಮನಿರೂಪಣೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಏಳನೆಯ ಅಂಶವೇ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠುಪ್ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದು, ಓದುವವರಿಗೆ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅರುಣಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆ, ಮತ್ತು ಅದರ ವರ್ಣನೆ, ಇವು ವಿಶೇಷರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಉನಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಶಿವಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವರ ಇತಿಹಾಸ, ಇವು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದ ವರ್ಣನೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆ ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರು, ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣವುಟ್ಟ ಇತಿಹಾಸಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಶಿವೋತ್ಪತ್ತಿಪೂರ್ವರೂಪಣೆಗೆ ಹೊರಟಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥವು, ಶಿವಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಸೌಖ್ಯಗಳು ಲಭಿಸುವಂತೆ, ಶಿವಾನ್ಯಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ, ಸಕಲ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳೂ ಮಾಯವಾಗುವುವು ಎಂಬಂಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಮಹಾಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮಾನವರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಶಿವನಾಮವನ್ನು ಚೈರಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿಪಡೆದರೆಂಬ ಇತಿಹಾಸಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಪಾಪಕಾರ್ಯ

ಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದಾಗಲಿ, ಶಿವಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳು ಯಾವ ಅಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದಾಗಲಿ, ಹೇಳಿರುವರೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರಾಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಫಲವ್ರಶನೆ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕರು ಅರ್ಥವಾದವೆನ್ನುವರು. ಅದರಿಂದ ಶಿವನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂತಾಗುವುದೆಂದು ಅರಿಯಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಅರ್ಥವಾದಗಳಿಂದ, ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ನಂಬಿಕೆ. ಭಸ್ತು ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗವೂಜೆ, ಶೈವವೂಜೆ ಇವು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವರು. ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವನು ದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡಲು ಕಾರಣವನ್ನೂ, ಚಿದಂಬರವು ಶಿವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಕರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬುದನ್ನೂ, ಬಹು ವಿಷ್ಣುರವಾದ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶೈವರಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಶಿವಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಲೇ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಸುಖಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾದ ಮಹರ್ಷಿಯಂತಿರುವುದು.

ಶೈವರ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಂವಾದರೂಪವಾಗಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಶೈವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ವಿಷ್ಣುವು ವಿಷ್ಣೋತ್ಕರ್ಷವನ್ನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ನೈವೋತ್ಕರ್ಷವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರು. ಆಗ ಋಗ್ವೇದವೇ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳೂ ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಬಂದು, ಆಯಾ ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿವೋತ್ಕರ್ಷಪ್ರತಿಪಾದಕಗಳಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾ, ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಗೊಳಿಸುವುವು.

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರ ಏವ ಸ ಮಹಾಯಶಿರೂಪಧೃಕ್ |

ಸ ಏವ ಸರ್ವವೇದಾತ್ಮಾ ಸ ಏವ ಸುರಸತ್ತಮಃ ||

ಇತ್ಯಾದಿ ವಚನಗಳಿಂದ ಚತುರ್ವೇದಗಳೂ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಜಗತ್ತು ಶಿವಮಯವೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುವು. ವಿಷಯದಾರ್ಥ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ

ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಅಸ್ತಿಕಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಈ ಪುನರುಕ್ತಿಯು ಮಂತ್ರಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂತೆ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವೆನಿಸುವುದು. ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ' ಸರ್ವಂ ಶಿವಮಯಂ ಜಗತ್ ' ಎಂಬ ತತ್ತ್ವನಿರೂಪಣೆಯೇ ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಾದ ಶ್ರೀಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಜಿ.ಸಿ.ಬಿ., ಜಿ.ಸಿ.ಎಸ್.ಐ., ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರು, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥರತ್ನಗಳು ಪರಿಷ್ಕೃತಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರವೆಸಗಿರುವರು. ಇಂತಹ ಅದರ್ಶ ರಾಜರ್ಷಿವರ್ಯರಿಗೂ, ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೂ, ಜಗದೀಶ್ವರನು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಾದಿ ಸಕಲಸಂಸತ್ತುಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ, ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹುತ್ತಿರಲೆಂದು ನಾನು ರಾಜಭಕ್ತಿಯುತನಾಗಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ಶ್ರೀವಿರೋಧಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ }
ಮಾಘ ಕೃಷ್ಣ ಸಪ್ತಮೀ }
ಗುರುವಾರ }
9-2-1950

ಸಜ್ಜನವಿಧೇಯ,
ಹೊನ್ನೇನಹಳ್ಳಿ ಗಂಗಾಧರಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಅಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾನ್, ಮೈಸೂರು.

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕಾ

ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ೨೧-೨೨-೨೩-೨೪

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಅರುಣಾಚಲ ಮಹಿಮಾ — ಬಲಿಚಕ್ರ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಗೌತಮಮಹರ್ಷಿಯು ಶಿವದೀಕ್ಷೆ
ಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದುದು ಅವನಿಗೆ ಶಿವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವುದು.
ಅಷ್ಟಮಿ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ನಕ್ಷಾಭೋಜನ
ವಿಧಿ. ಪುಟ ೧-೭೨

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮಗಳ ನಿರೂಪಣೆ—ಉನಾಮಹೇಶ್ವರ ವ್ರತ
ವಿಧಾನ ಅಂಗಪೂಜಾಕ್ರಮ. ದಾನಮಂತ್ರಗಳು. ಉನಾಮಹೇಶ್ವರ
ವ್ರತೋದ್ಘಾತನವಿಧಿ. ಪುಟ ೭೩-೧೯೦

ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ವೃದ್ಧಾ ಚಲೇಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ — ಭಿಲ್ಲನೊಬ್ಬನು ಬಿಲ್ವಪೂಜೆ ಮಾಡಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ
ಅವನಿಗೆ ಈಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವುದು ಶೈವರನ್ನು ಕ್ಷೀರಾದಿಗಳಿಂದ
ತೃಪ್ತಿಸಾಡಿಸಿದ ಶೈವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದುದು. ಶಿವನಾಮ
ಮಹಿಮೆ. ಅರುವಿಧಗಳಾದ ಪೂಜಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹಿಮೆ ರುದ್ರ
ಮಹಿಮೆ. ಈಶ್ವರನ ರಹಸ್ಯನಾಮಗಳೆನಿಸಿದ ಶಿವಾದಿ ಪಂಚನಾಮಗಳು.

ಪುಟ ೧೯೧-೩೯೮

ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರವರ್ಣನೆ — ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ವಿಷ್ಣುವಿನೊಡನೆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ
ಬರುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಶೈವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವಧರ್ಮವನ್ನು ಪದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಷ್ಣು
ವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು. ನರ್ಮದಾಲಿಂಗ, ಸ್ತಾವರಲಿಂಗ, ಶಿವಾಲಯ
ಇವುಗಳ ಮಹಿಮಾವರ್ಣನೆ. ಪುಟ ೩೯೯-೫೦೭

|| ಶ್ರೀಃ ||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ ||

ಅಥ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಉಗ್ರಾಖ್ಯೇ

ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ

ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

|| ಶ್ರೀಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಶಿವೇ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಮಸ್ತೈಕಮರುಣಾಚಲನಾಮಕಂ ।

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಂ ಮಂಗಲಾವಹಂ ||೧||

ತತ್ರ ಸಂತಿ ಮಹಾಶೈವಾಃ ಶೈವಶಾಸ್ತ್ರನಿಶಾರದಾಃ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷಭಸ್ಮಾಭರಣಾಃ ಶ್ರೀರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಾಪನಾಃ ||೨||

ತತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಪರೋ ನಾಮ ಸರಸ್ವಿಷ್ಮತಿ ಶೋಭನೇ ।

ತತ್ರೈಕಸ್ಥಾನಮಾತ್ರೇಣ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಕಲ್ಪಿಣೈಃ ||೩||

ಇವೃತ್ತೋಂದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ

(ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸಂವಾದ)

ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ಅರುಣಾಚಲವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನ ಸ್ಮರಣೆಯು ಮಂಗಲಪ್ರದವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣರಾದ ಮಹಾಮಹಾ ಶೈವರು ನೆಲೆಸಿರುವರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ಭಸ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಸದಾ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನೇ ಜಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ||೧-೩||

ಶೋಭನಾಂಗಿಯೇ, ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಪರೋವರವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸರಸ್ವಿಂದಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದುಬಾರಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನವನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ಮಕರ

ಶಿನೇ ನುಕರಸಂಕ್ರಾಂತಾನರುಣಾಚಲನಾಮುಕಂ ।
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪೈರನಂತೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೪||

ತತ್ರಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ರವಿಸಂಕ್ರಮಣೇ ಶುಚಿಃ ।
 ಏಕಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ ನ ಪುನರ್ಗರ್ಭಭಾಗ್ಭವೇತ್ ||೫||

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ ರವಿಸಂಕ್ರಮಣೇ ಶಿನೇ ।
 ತತ್ರಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಕುರ್ವಂತೈವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ||೬||

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಂ ಯೋ ರಥಾರೂಢಂ ನಿಲೋಕಯೇತ್ ।
 ನ ತಸ್ಯ ಭೂಯಃ ಸಂಸಾರಸಾಗರೇ ಪತನಂ ಶಿನೇ ||೭||

ವೇದಾಃ ಸ್ತುವಂತಿ ಸತತಮರುಣಾಚಲನಾಯಕಂ ।
 ಮುನಯಃ ಸಿದ್ಧಗಂಧರ್ವಾಃ ಸ್ತುವಂತಿ ಸತತಂ ಶಿನೇ ||೮||

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿನ್ನಹಾಪಾಪೀ ನಿರ್ಘ್ನಣೋ ಲುಬ್ಧಕಃ ಸದಾ ।
 ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಸಾಪಾನಿ ಕೃತ್ವಾಕೃತ್ವೈವ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ||೯||

ಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲವೆಂಬ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿದ ಮಾನವರು ಅಪಾರವಾದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ||೩-೪||

ಸೂರ್ಯಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಆ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿದವನು ಪುನಃ ಈ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲಾರನು. ಸೂರ್ಯಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೫-೬||

ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ರಥವನ್ನೇರಿರುವ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಪುನಃ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನರಳುವಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನನ್ನು ವೇದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿರುವವು; ಮುನಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧರೂ ಮತ್ತು ಗಂಧರ್ವರೂ ಸದಾ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ||೭-೮||

ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಜಿಪುಣನೂ, ದಯಾಶೂನ್ಯನೂ ಆದ ಮಹಾಪಾಪಿಯಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ಈ ಪಾಪಿಯು ಒಂದು ದಿನ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ

ಸ ದದರ್ಶೈಕದಾ ಶೈನಾನ್ವಿವಯಾತ್ರಾಪರಾಂಭಿನೇ ।

ತತೋ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ನತ್ವಾ ತಾನ್ವಿಜಸತ್ತಮಾನ್ ॥೧೦॥

ಕುತ್ರ ನಾ ಗಮ್ಯತೇ ಶೈನಾಃ ಸತ್ಯಂ ಮಹ್ಯಂ ವದಂತು ನಃ ।

ಕಃ ಸಮಾರಾಧ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಸಾಧುಸಾಧನೈಃ ॥೧೧॥

॥ ಶೈನಾ ಉಚುಃ ॥

ಅರುಣಾಚಲಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಗಮ್ಯತೇಃಸ್ವಾಭಿರಾದರಾತ್ ।

ಅನ್ಯತ್ರ ಕುತ್ರ ಗಂತಮ್ಯಮಸ್ವಾಭಿಃ ಶಿವದೈವತೈಃ ॥೧೨॥

ಶ್ನೋ ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಪದ್ಮಬಂಧುರ್ಮಕರಸ್ಥೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ತದಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೧೩॥

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಂ ಯಸ್ತದಾನೀಮರ್ಚಯೇನ್ಮದಾ ।

ಸ ಮಹಾಪಾತಕೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೧೪॥

ಹೊರಟಿರುವ ಶೈವವರ್ಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರನ್ನು ಕಂಡು ವಿನಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು ॥೯-೧೦॥

ಓ ಶಿವತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೇ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿತ್ಯವೂ ನೀವು ಉತ್ತಮವಾದ ಪೂಜಾನಾಥನಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ದೈವವಾವುದು ? ಸತ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಪಾಪಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ॥೧೧॥

ಅಯ್ಯಾ ಪಧಿಕನೇ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ಅರುಣಾಚಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು ಆ ವರಶಿವನೇ ದೇವತೋತ್ತಮನೆಂದು ನಂಬಿರುವ ನಾವು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗೆತಾನೇ ಹೋಗೋಣ ? ನಾಳೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಬಂಧುವಾದ (ಕಮಲಗಳಿಗೆ ವಿಕಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಅನಂದದಾಯಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಪದ್ಮಬಂಧುವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು) ಸೂರ್ಯದೇವನು ಮಕರ ರಾಶಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಕರಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಅರುಣಾಚಲೇ ಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲೇ ಶ್ವರನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನ ಮಹಾಪಾಪಗಳೂ ಸಹ ನಾಶವಾಗುವುವು. ॥೧೨-೧೩-೧೪॥

ಶಿವೇ ಮುಕರಸಂಕ್ರಾಂತಾನರುಣಾಚಲನಾಮಕಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪೈರನಂತೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೪||

ತತ್ರಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ರವಿಸಂಕ್ರಮಣೇ ಶುಚಿಃ ।

ಏಕಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ ನ ಪುನರ್ಗರ್ಭಭಾಗ್ಯವೇತ್ ||೫||

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ ರವಿಸಂಕ್ರಮಣೇ ಶಿವೇ ।

ತತ್ರಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಕುರ್ದಂತೈವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ||೬||

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಂ ಯೋ ರಥಾರೂಢಂ ವಿಲೋಕಯೇತ್ ।

ನ ತಸ್ಯ ಭೂಯಃ ಸಂಸಾರಸಾಗರೇ ಪತನಂ ಶಿವೇ ||೭||

ನೇದಾಃ ಸ್ತುವಂತಿ ಸತತಮರುಣಾಚಲನಾಯಕಂ ।

ಮುನಯಃ ಸಿದ್ಧಗಂಧರ್ವಾಃ ಸ್ತುವಂತಿ ಸತತಂ ಶಿವೇ ||೮||

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿನ್ಮಹಾಪಾಪೀ ನಿರ್ಘೋಷೋ ಲುಬ್ಧಕಃ ಸದಾ ।

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಪಾಪಾನಿ ಕೃತ್ವಾಕೃತ್ಯೈವ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ||೯||

ಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲವೆಂಬ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನಮಾಡಿದ ಮಾನವರು ಅಸಾರವಾದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ||೩-೪||

ಸೂರ್ಯಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಆ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿದವನು ಪುನಃ ಈ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲಾರನು. ಸೂರ್ಯಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೫-೬||

ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ರಥವನ್ನೇರಿರುವ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಪುನಃ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೆರಳುವಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನನ್ನು ವೇದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿರುವುವು; ಮುನಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧರೂ ಮತ್ತು ಗಂಧರ್ವರೂ ಸದಾ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ||೭-೮||

ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಜಿಪುಣನೂ, ದಯಾಶೂನ್ಯನೂ ಆದ ಮಹಾಪಾಪಿಯಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ಈ ಪಾಪಿಯು ಒಂದು ದಿನ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ

ಸ ದದರ್ಶೈಕದಾ ಶೈವಾನ್ಮಿವಯಾತ್ರಾಪರಾಂಭಿನೇ ।

ತತೋ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ನತ್ವಾ ತಾನ್ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಾನ್ ॥೧೦॥

ಕುತ್ರ ವಾ ಗಮ್ಯತೇ ಶೈವಾಃ ಸತ್ಯಂ ಮಹ್ಯಂ ವದಂತು ನಃ ।

ಕಃ ಸಮಾರಾಧ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಸಾಧುಸಾಧನೈಃ ॥೧೧॥

॥ ಶೈವಾ ಉಚುಃ ॥

ಅರುಣಾಚಲಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಗಮ್ಯತೇಃಸ್ವಾಭಿರಾದರಾತ್ ।

ಅನ್ಯತ್ರ ಕುತ್ರ ಗಂತವ್ಯಮಸ್ವಾಭಿಃ ಶಿವದೈವತೈಃ ॥೧೨॥

ಶ್ನೋ ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಪದ್ಮಬಂಧುರ್ಮಕರಸ್ಥೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ತದಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೧೩॥

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಂ ಯಸ್ತದಾನೀಮರ್ಚಯೇನ್ಮದಾ ।

ಸ ಮಹಾಪಾತಕೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೧೪॥

ಹೊರಟಿರುವ ಶೈವವರ್ಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರನ್ನು ಕಂಡು ವಿನಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ॥೯-೧೦॥

ಓ ಶಿವತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೇ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿತ್ಯವೂ ನೀವು ಉತ್ತಮವಾದ ಪೂಜಾಸಾಧನಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ದೈವವಾವುದು? ಸತ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಪಾಪಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ॥೧೧॥

ಅಯ್ಯಾ ಪಥಿಕನೇ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ಅರುಣಾಚಲ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ವರಶಿವನೇ ದೇವತೋತ್ತಮನೆಂದು ನಂಬಿರುವ ನಾವು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗೇತಾನೇ ಹೋಗೋಣ? ನಾಳೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಬಂಧುವಾದ (ಕಮಲಗಳಿಗೆ ವಿಕಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಆನಂದದಾಯಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಪದ್ಮಬಂಧುವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವನು) ಸೂರ್ಯದೇವನು ಮಕರ ರಾಶಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಈ ಮಕರಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಅರುಣಾಚಲೇ ಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲೇ ಶ್ವರನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನ ಮಹಾಪಾಪಗಳೂ ಸಹ ನಾಶವಾಗುವುವು. ॥೧೨-೧೩-೧೪॥

ಯೇನಾರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ನ ಕೃತಂ ಮುದಾ ।
ತೇನ ಮುಕ್ತಿಃ ಕಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಾ ದರಿದ್ರೇಣ ಸುಖಂ ಯಥಾ ||೧೫||

ಅಸ್ಮಾಭಿಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾದೇವಪದಾಂಬುಜಂ ।
ಯತ್ಪಾದಪೂಜಯಾ ಪೂರ್ದಂ ನಿಷ್ಣುರ್ನಿಷ್ಣುತ್ವನಾಪ್ತನಾನ್ ||೧೬||

ಶಿವ ಏನ ಸದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ವಿಶೇಷತಃ ।
ತತಃ ಶಿನಾನ್ಯದೇವಾನಾಂ ನಾರ್ಚನಂ ಕ್ರಿಯತೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೧೭||

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ನಿತ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಯಥಾ ತಥಾ ।
ವಿಭೂತ್ಯುದ್ಧೂಲನಂ ನಿತ್ಯಂ ತಥಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೧೮||

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಸ್ತಥಾ ।
ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪೋ ನಿತ್ಯಂ ತದ್ವಚ್ಛೈವಾಭಿನಂದನಂ ||೧೯||

ಸೋಮನಾರವ್ರತಂ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತಂ ತಥಾ ।
ಶಿವಯಾತ್ರಾದಿಕಂ ನಿತ್ಯಂ ಮಹೇಶಸ್ಮರಣಂ ತಥಾ ||೨೦||

ಇಮಾನಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾಣಿ ಕುರ್ವನ್ನಿತ್ಯಮತಂದ್ರಿತಃ ।
ಯಸ್ತಿಸ್ವತಿ ಸದಾ ವಿಪ್ರಃ ಸ ಮುಕ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೧||

ಈ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೂಜಿಸದವನಿಗೆ, ಬಡವನಿಗೆ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂತೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾದೀತು ? ಹಿಂದೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಶಿವಪಾದಪೂಜೆಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಆ ಮಹಾದೇವಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನೇ ನಾವು ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ||೧೫-೧೬-೧೭||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ, ವಿಭೂತಿ ಲೇಪನ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರಜಪ, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪ, ಶೈವವರ್ಯರ ಪೂಜೆ, ಸೋಮನಾರವ್ರತ, ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ, ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಮಹೇಶ್ವರನ ಸ್ಮರಣೆ, ಇವು ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲದೇ

ಭೂಷಿತೋ ಭಸ್ಮನಾ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷೈರಪಿ ಭೂಷಿತಃ ।

ಯಃ ಪೂಜಯೇನ್ಮಹಾದೇವಂ ಸ ಸಮಾಪ್ನೋತಿ ಶಂಕರಂ ||೨೨||

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕುರ್ವನ್ ಮಹಾಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ||೨೩||

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕುರ್ವನ್ನಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ನರೋ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಪಾಪೈಃ ಪದ್ಮಪತ್ರಮಿನಾಂಭಸಾ ||೨೪||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ಪಾಪೀ ತೈರ್ದ್ವಿಜೈಃ ಸಹ ।

ಅರುಣಾಚಲಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಯಯೌ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ ||೨೫||

ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಸರಸ್ವಾದೌ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸಂತರ್ಪ್ಯ ಚಾತಿಥೀನ್ ।

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಸ್ಯ ಚಕ್ರೇ ಪೂಜಾಂ ಸ ಪಾತಕೀ ||೨೬||

ತತೋರುಣಾಚಲೇಶಸ್ಯ ಸ ಚಕಾರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ।

ಸ ದದರ್ಶ ತತಸ್ತತ್ರ ರಥಾರೂಢಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೭||

ಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ||೧೯-೧೯-೨೦-೨೧||

ನಿತ್ಯವೂ ವಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಇವುಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಆ ಶಂಕರನನ್ನಿಧ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದುವನು. ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದುವನು ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನಿಗೆ ತಾವರೇ ಎಲೆಯ ಮೇಲಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪಾಪವೂ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಶಿವಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಡನೆ ಆ ವಾಪಿಯೂ ಸಹ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರುಣಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆಗೋಸ್ಕರ ಹೊರಟನು. ||೨೨-೨೩-೨೪-೨೫||

ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ಅನಂತರ ಆ ಪಾಪಿಯು ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನಾನಮಾಡಿ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅರುಣಾಚಲನಾಥನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಪೂಜೆಯಾದ ನಂತರ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಸ ತತಸ್ತತ್ರ ವಿಜಹೌ ಪ್ರಾಣಾನ್ನಿ ಮುಕ್ತಸಾತಕಃ |

ತತೋ ಮಮಾಂತಿಕಂ ಪ್ರಾಪ ಸ ಏವ ವರವರ್ಣಿನೀ || ೨೮ ||

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ಹಿ ಮಹಾಂಭಿನೇ |

ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ ದೇವಿ ಮಹಿಮಾ ತಸ್ಯ ಸರ್ವಥಾ || ೨೯ ||

ಧನ್ಯಾಃ ಪೂಜ್ಯತಮಂ ನಿತ್ಯಮರುಣಾಚಲವಾಸಿನಃ |

ಕೀಟಾದಯೋಽಪಿ ತತ್ರ ಸ್ಥಾ ಶಿವರೂಪಾ ನ ಸಂಶಯಃ || ೩೦ ||

ತತ್ರ ಪೂರ್ವಮಭೂದ್ರಾಜಾ ಕಶ್ಚಿದ್ಭೀಮೇಶ್ವರಾಭಿಧಃ |

ತಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಶೃಣು ಸಾದರಮುಂಬಿಕೇ || ೩೧ ||

ಸ ತು ಪೂರ್ವಭವೇ ನಿಷ್ಕ್ರೋ ದರಿದ್ರೋ ವ್ಯಾಧಿಸೀಡಿತಃ |

ತೇನ ದುಷ್ಟಾನಿ ಪಾಪಾನಿ ಕೃತಾನಿ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ || ೩೨ ||

ದುಷ್ಟಪ್ರತಿಗ್ರಹಾಸಕ್ತಃ ಸರ್ವದಾ ಪಾಪಚಿಂತಕಃ |

ದುಷ್ಟವಿತ್ತಾಪಹರಣೇ ಸರ್ವದಾ ಸಕ್ತಮಾನಸಃ || ೩೩ ||

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ, ರಥವನ್ನೇರಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ದನು. ಕೆಲವುಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣತೊರೆದು ಪಾಪರಹಿತ ನಾಗಿ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು. || ೨೮-೨೯-೩೦ ||

ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ಈ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದೇವಿ, ನಿತ್ಯವೂ ಅರುಣಾ ಚಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಪೂಜ್ಯರೂ ಅತ್ಯಂತ ಧನ್ಯರೂ ಆಗಿರುವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಮಿಕೇಟಗಳೇ ಮುಂತಾದವುಗಳೂ ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂಬೊಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ; ಅದರದಿಂದ ಲಾಲಿಸು || ೨೯-೩೦-೩೧ ||

ಆ ರಾಜನು ಹಿಂದಿನಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರೋಗಪೀಡಿತನಾದ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ದ್ದನು. ಅವನು ಆಗಾಗ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಾವಾ ಗಲೂ ವಾಸಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೆಟ್ಟಸಹವಾಸಗಳಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ

ಈದೃಶಃ ಸ ತು ಸಾಪಿಷ್ಠಃ ಕದಾಚಿದ್ವಿಸಿನಂ ಯಯೌ |

ಶಾಕಾದಿಕಂ ಸಮಾನೇತುಮುಷ್ಠಸ್ಯುತ್ಥಾಯ ಶೋಭನೇ ||೩೪||

ತತ್ರಾಪಶ್ಯದ್ವಿಲ್ವವೃಕ್ಷಂ ನವಪಲ್ಲವಸಂಯುತಂ |

ಲಿಂಗಂ ಚಾಪಶ್ಯದಮಲಂ ತತ್ರ ತರ್ಮದಮುತ್ತಮಂ ||೩೫||

ತತಃ ಸಂಚಿಂತಯಾಮಾಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಿಲ್ವತರುಂ ದ್ವಿಜಃ |

ಲಿಂಗಂ ಚ ನಾರ್ಮದಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಿಂಕರ್ತವ್ಯಮಿತಿ ಪ್ರಿಯೇ ||೩೬||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕಾಲೇ ತಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಸಮಾಗತಾ |

ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುದತೀಂ ಭಾರ್ಯಾಮುವಾಚೇದಂ ದ್ವಿಜಸ್ತದಾ ||೩೭||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಅಯಿ ಭಾರ್ಯೇ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಂ ಬಹುಧಾ ಸಾತಕಂ ಕೃತಂ |

ತತ್ರಾಪನಾಶಃ ಕೇನಾಪಿ ನ ವಿನಾ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ||೩೮||

ದ್ವನು. ದುಷ್ಟರದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕದಿಯುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಇವನ ಮನಸ್ಸು ಆಸಕ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆ ಸಾಪಿಷ್ಠನು ಒಂದು ಸಲ ಕಾಡಿಗೆ ಕಾಯಿಪಲ್ಯ, ಸೌದೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತರಲು ಉಷಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೋದನು. ||೩೨-೩೩-೩೪||

ಪ್ರಿಯೇ, ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಲವೂ, ಅತ್ಯುತ್ತಮವೂ, ಸುಖಪ್ರದವೂ ಆದ ಒಂದು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೂ ಕಂಡನು ಅನಂತರ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಆ ಬಿಲ್ವಮರವನ್ನೂ ನರ್ಮದಾತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು ||೩೫-೩೬||

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಉತ್ತಮವಾದ ದಂತಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ಸುಂದರಾಂಗಿಯಾಗಿರುವ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂತೆಂದನು. ||೩೭||

ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಯೇ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಬಹಳ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ನನಗೆ ಆ ವಾಪಗಳೆಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವ ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾನವನು ಮುಂದೆ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಏತಾದ್ವಶಾನಿ ದಾನಾನಿ ಗೃಹೀತಾನಿ ಮಯಾ ಪ್ರಿಯೇ ।

ಯದ್ವಾನಗ್ರಹಣೇನ್ನೈವ ನ ಭೂಯಃ ಪುರುಷೋ ಭವೇತ್ ॥೩೯॥

ತುಲಾದ್ರವ್ಯಂ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಂ ಬಹುಧಾ ಭಕ್ಷಿತಂ ಮುದಾ ।

ತತ್ಫಲಂ ನರಕಾನಾಸಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೪೦॥

ವಣಿಗಾಸೀತ್ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿತ್ತೇನ ಸ್ವರ್ಣತುಲಾ ಕೃತಾ ।

ತದ್ಧ್ರವ್ಯೇಣಾಭವತ್ಪೂರ್ವಂ ಜೀವನಂ ಮಾಸಪಂಚಕಂ ॥೪೧॥

ಶೂದ್ರೇಣ ಕೇನಚಿತ್ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಿಯೇ ಸ್ವರ್ಣತುಲಾಕೃತಾ ।

ತದ್ಧ್ರವ್ಯೇಣಾಭವತ್ಪೂರ್ವಂ ಜೀವನಂ ಮಾಸಪಂಚಕಂ ॥೪೨॥

ಕಿಯತ್ಪಾಲಂ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಂ ವಣಿಗ್ದತ್ತಧನೈಃ ಪ್ರಿಯೇ ।

ಕೃತಮತ್ಯಂತಯತ್ನೇನ ಸ್ವಕುಟುಂಬಸ್ಯ ಪೋಷಣಂ ॥೪೩॥

ವಣಿಗ್ದತ್ತೇನ ವಿತ್ತೇನ ತನುಂ ಯಃ ಪೋಷಯಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ನರಕಂ ಘೋರಂ ತಿಷ್ಠತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೪೪॥

ವನ್ನೇ ಹೊಂದಲಾರನೋ ಅಂತಹ ಅನೇಕ ದುರ್ದಾನಗಳನ್ನು ನಾನು ತಿಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವೆನು. ಹಿಂದೆ ನಾನು ತುಲಾಭಾರದಾನಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಗಳಿಂದ ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹಣವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರು ವೆನು ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲದೇ ನರಕವಾಸವೇರ್ಪಡುವುದು ॥೩೮-೩೯-೪೦॥

ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ವೈಶ್ಯನಿದ್ದನು. ಅವನು ಚಿನ್ನದಿಂದ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ಆ ಚಿನ್ನವನ್ನು ನನಗೆ ದಾನಮಾಡಿದನು ಆ ಹಣದಿಂದ ಐದುತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೀವನ ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಶೂದ್ರನೊಬ್ಬನು ಸುವರ್ಣತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅದರಿಂದಲೂ ನಾನು ಐದುತಿಂಗಳು ಜೀವನಮಾಡಿದೆನು. ॥೪೧-೪೨॥

ಪ್ರಿಯೇ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ನಾನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಸಾರರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಹೀಗೆ ವೈಶ್ಯನು ದಾನ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಭಯಂಕರವಾದ

ಗೌರ್ಗೃಹೀತಾ ರಾಜದತ್ತಾ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಮಯಾ ಪುರಾ ।

ಗೃಹೀತಾ ಗೌಃ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ವಣಿಗ್ದತ್ತಾಪಿ ಸಾದರಂ ||೪೩||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಗಾಂ ಯಾನದ್ಗೋರೋಮಸಂಖ್ಯಯಾ ।

ಸತಂತಿ ಘೋರನರಕೇ ದಾರುಣೇ ದುಃಖದಾಯಕೇ ||೪೬||

ನಿತಾದ್ಯಶಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಂ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂದೇಹಃ ಶ್ರುತಿರೇವಾತ್ರ ಕಾರಣಂ ||೪೭||

ಅತಃ ಪರಂ ಮಯಾತ್ಮೈವ ಸ್ಥಾತವ್ಯಮತಿಯತ್ನತಃ ।

ಅತ್ಮೈವ ಶಂಕರಂ ನಿತ್ಯಮರ್ಚಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಾದರಂ ||೪೮||

ಸಂತ್ಯಕ್ತೃ ಬಿಲ್ವತರವೋ ನವಪಲ್ಲವಸಂವೃತಾಃ ।

ಲಿಂಗಂ ಚ ನಾರ್ಮದಂ ತಿಷ್ಠತ್ಯರ್ಚನಾದಿಷ್ಟದಾಯಕಂ ||೪೯||

ಸಂಸಾರದುಃಖಂ ಬಹುಧಾ ಭುಕ್ತಮೇವ ಮಯಾ ಪುರಾ ।

ಸುಖಲೇಶೋಽಪಿ ನಾಸ್ತೈವ ಸಂಸಾರೇ ದುಃಖಸಾಗರೇ ||೫೦||

ನರಕಯಾತನೆಗಳನ್ನು ನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ನಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜನೂ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯನೂ ಸಹ ದಾನಮಾಡಿದ ಹಸುಗಳನ್ನು ನಾನು ಅದರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ ||೪೩-೪೪-೪೫||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೋದಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಹಸುವಿನ ಮೈರೋಮು ಗಳಷ್ಟುಕಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖಪ್ರದವಾದ ಭಯಂಕರವಾದ ಘೋರನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವನು ಇಂತಹ ಮಹಾಪಾಪಗಳೂ ಶ್ರೀಶಿವವ್ರಾಜೆಯಿಂದ ತೊಲಗುವುವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆ ಶ್ರುತಿಗಳೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುವು. ಪ್ರಿಯೇ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಆದರವೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೪೬-೪೭-೪೮||

ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಮರಗಳಿರುವುವು. ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಕಲ ಮನ್ಮೋರಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ನರ್ಢದಾಲಿಂಗವೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಂಸಾರದುಃಖವನ್ನು

ಸ್ರವನ್ಮೂತ್ರಪುರೀಷಾಢ್ಯೇ ಶರೀರೇ ದುಃಖಸಾಧನೇ ।

ಈ ಪ್ರೀತಿಂ ಕುರುತೇ ಮೂಢೋ ಮಲಕೂಪ ಇವಾನ್ವಹಂ ||೫೧||

ಏತಾವತ್ಕಾಲಪರ್ಯಂತಂ ಭ್ರಮೇಣೈವ ಸ್ಥಿತಂ ಮಯಾ ।

ನಾರಾಧಿತೋ ಮಹಾದೇವೋ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತಃ ||೫೨||

ಅದ್ಯ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗಸ್ಯ ದರ್ಶನಾದಿದೃಶೀ ಮತಿಃ ।

ಮಮ ಜಾತಾ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯಂ ಮಮ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||೫೩||

ಇತಃ ಶಾಕಾದಿಕಂ ನೀತ್ವಾ ಗ್ರಾಮೇ ಸಾನಾಜನಾಶ್ರಯೇ ।

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕಿಮನ್ಯತ್ಕರ್ತವ್ಯಮತೋಽತ್ರೈವ ವಸಾಮ್ಯಹಂ ||೫೪||

ಗ್ರಾಮೇ ಸಂಸಾರಿಣಃ ಸಂತಿ ಬಹವೋ ಮೋಹಸಂಕುಲಾಃ ।

ತದ್ದರ್ಶನೇ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿರನ್ಯಥೇಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೫೫||

ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಾಘಸಂವೀತೇ ಸ್ಥಾತವ್ಯಂ ನಿರ್ಜನೇ ವನೇ ।

ಕರ್ತವ್ಯಂ ದೇವದೇವಸ್ಯ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ||೫೬||

ಬಹಳವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದೆನು. ದುಃಖರಾಶಿಯ ನಾಗರದಂತಿರುವ ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಶಾಂಶವೂ ಸುಖವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ||೪೯-೫೦||

ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಲಮೂತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತ ವಾಗಿರುವ ಆಮೇಧ್ಯದ ಬಾವಿಯಂತಿರುವ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಢನು ತಾನೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಡುವನು? ಪ್ರಿಯೇ, ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಾನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಮಾನವನ್ನಿಟ್ಟು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ನರ್ವದಾ ನನಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗದ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ||೫೧-೫೨-೫೩||

ಈ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕಾಯಿಪಲ್ಕ, ನಾಡೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವ ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೇನು? ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುವೆನು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ

ಅನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ಯದಿ ತ್ಯಜ್ಞೇ ತನುಂ ತದಾ |

ಅಚಂದ್ರಾರ್ಕಮಘೋರೇಷು ನರಕೇಷು ವಸಾಮ್ಯಹಂ ||೫೭||

ಅನಭ್ಯರ್ಚಿತದೇವೇಶೈರ್ನರಕೇ ಸ್ಥೀಯತೇ ಸದಾ |

ಅತಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಂ ನುಯಾ ಶಂಕರ ಪೂಜನಂ ||೫೮||

ಶಂಕರೇಭ್ಯರ್ಚಿತೇ ನಿತ್ಯಂ ನಶ್ಯಂತ್ಯಘಕುಲಾನಿ ಹಿ |

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮನೋಕ್ತಾಶ್ಚ ಲಭ್ಯಂತೇ ಖಲು ಸರ್ವದಾ ||೫೯||

ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ನಿಯತಸ್ತತ್ರೈವ ಸ ವನೇ ದ್ವಿಜಃ |

ಉನಾಸ ಭಾರ್ಯಾಸಹಿತಃ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ಗ್ರಾಮವಾಸನಾಂ ||೬೦||

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ತತ್ರೈವ ಸಭಾರ್ಯಃ ಸಂವಸನ್ನಿಜಃ |

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸತತಂ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ||೬೧||

ಚಕಾರ ಕುಂಡಮಮಲಂ ತಸ್ಯ ಲಿಂಗಸ್ಯ ಸಂನಿಧೌ |

ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಂ ಸಃ || ೬೨ ||

ಅಜ್ಞಾನಭರಿತರಾದ ಅನೇಕಮಂದಿ ಸಂಸಾರಿಗಳಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಬಿಲ್ಲುಮರಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಜನಶೂನ್ಯವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ದೇವದೇವನಾದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ||೫೪-೫೫-೫೬||

ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಈ ಶರೀರತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವವರೆಗೂ ಭಯಂಕರವಾದ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನರಕದಲ್ಲೇ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ನೀನು ಶಂಕರನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ||೫೭-೫೮||

ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ವಾವರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಗಳು ದೊರೆಯುವುವು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಹವಾಸವನ್ನು ತೊರೆದು ಅದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ವಾಸಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ||೫೯-೬೦||

ತ್ವದರ್ಚನೇನ ಸಂದಗ್ಧಾ ಮಹಾಪಾತಕಪರ್ವತಾಃ ।

ತೇಷು ನಷ್ಟೇಷು ಪಾಪಾನಿ ಪುನಃ ಕ್ವಾಸ್ಯ ವದಸ್ಯ ಮೇ ||೨೪||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಣ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸಕೃದಸ್ಯ ಘಹಂ ಹರಂ ।

ಸರ್ವಪಾಪವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ ಶಿವಂ ಯಾಂತೀತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ||೨೫||

ಕ್ವ ಶಿವಾರ್ಚನಪರ್ಮಂತಂ ಪಾತಕಾನಾಮವಸ್ಥಿತಿಃ ।

ಶಿವೇತಿ ಸ್ಮರಣಾದೇವ ನಶ್ಯತ್ಯ ಘಕುಲಂ ಮಹತ್ ||೨೬||

ಯಃ ಶಿವಂ ಪೂಜಯೇದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ ಮುಕ್ತಃ ಪಾಪಕೋಟಿಭಿಃ ।

ಶಿವರೂಪಂ ಪ್ರಯಾತೀತಿ ಪ್ರತಿರತ್ರ ಬಲೀಯಸೀ ||೨೭||

|| ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ ಉನಾಚ ||

ಗಿರಿಜೇ ಬಲಿಚಕ್ರೈಃ ಲಲಾಟಾತ್ಪಾದುರಾಸ ಸಃ ।

ತಮಮನ್ಯತ ಭೂಪಾಲಃ ಪುತ್ರತ್ವೇನ ತದಾ ಧ್ರುವಂ ||೨೮||

ಪಾವಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಆ ಪಾಪಸಂಬಂಧವು ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು ? ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು, ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿಯು ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೨೮-೨೯-೩೦||

ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಮಹಾಪಾಪಗಳೆಂಬ ಪರ್ವತಗಳೂ ಉರಿದು ಭಸ್ಮವಾದ ಮೇಲೆ, ನಷ್ಟವಾದ ಪಾಪಗಳು ಪುನಃ ಇವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸು. ಪಾಪಧ್ವಂಸಕನಾದ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಂದೇಬಾರಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೂ, ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಶಿವಸ್ವರೂಪವನ್ನೈದುವರೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ||೨೪-೨೫||

ಶಿವನಾಮಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದೊಡ್ಡದಾದ ಪಾಪಸಮೂಹವೇ ನಾಶವಾಗುವಾಗ, ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪಾಪಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದೆಂತು ! ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಶಿವಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವ ಶ್ರುತಿಯು ಬಲವತ್ತರವಾಗಿರುವುದು. ||೨೬-೨೭||

ಗಿರಿರಾಜಕುಮಾರಿಯೇ, ಅವನು ಬಲಿಚಕ್ರನೆಂಬ ರಾಜನ ಹಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆಗ ಆ ಬಲಿಚಕ್ರರಾಜನು ಇವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದು

ಪ್ರಾದುರಾಸೀದ್ಯದಾ ದೇವಿ ಸ ಭಾಲಾತ್ಸಸ್ಯ ಭೂಪತೇಃ ।
ತದಾ ದುಂದುಭಯೋ ನೇದುಃ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರಭೂತ್ತದಾ ॥೭೯॥

ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತಃ ಸ ಭೂಪೃಷ್ಠೇ ಧ್ಯಾನಸ್ತಿಮಿತಲೋಚನಃ ।
ಸಸ್ಮಾರ ಸ್ವಕೃತಾಂ ಪೂಜಾಂ ಲಿಂಗೇ ಬಿಲ್ವದಲಾದಿಭಿಃ ॥೮೦॥

ಆನಂದಾಶ್ರುಲವಾಕೀರ್ಣಃ ಸ್ಮರನ್ಮಾಮೀಶಮವ್ಯಯಂ ।
ಉವಾಸಾಸಾಯಮಮಲಃ ಕಂಪಯನ್ಸುನೀತಲಂ ॥೮೧॥

ತಂ ನಿಲೋಕ್ಯಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಾಕ್ಷಂ ಸ ರಾಜಾ ವಿಸ್ಮಯಂ ಗತಃ ।
ಗೌತಮಾಯ ಸಮಾಚಖ್ಯಾ ವಾರ್ತಾಂ ಮೇ ನಾಮಶೇಷತಃ ॥೮೨॥

ಗೌತಮಃ ಸ ತತೋ ಗತ್ವಾ ಬಾಲಕಂ ನೀಕ್ಷ್ಯ ಸಾದರಂ ।
ಜಗಾದ ತಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಮಶೇಷಂ ಪ್ರಜೆಧಾನತಃ ॥೮೩॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ರಾಜನ್ಸಯಂ ಪುರಾ ವಿಪ್ರೋ ಮಹಾಪಾಪಗಣಾಶ್ರಯಃ ।
ಅನೇನೈತಾದೃಶೇನ್ಯೈವ ಪೂಜಿತಃ ಸಾರ್ವತೀಪತಿಃ ॥೮೪॥

ಕೊಂಡನು. ಆ ರಾಜನ ಹಣೆಯಿಂದ ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ದೇವಮಂದುಭಿ ವಾದ್ಯ
ಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಹೂಮಳೆಗರೆಯಿತು. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆಯೇ ಭೂಮಿಯ
ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ, ತಾನು ಹಿಂದೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದವು
ಗಳಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡನು. ॥೭೮-೭೯-೮೦॥

ನಾಶರಹಿತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಮಾಡುತ್ತಾ ಆನಂದಬಾಷ್ಪಕಣಗಳಿಂದ
ವ್ಯಾಪ್ತನಾಗಿ ನಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನೆ
ನಡುಗಿಸುವಷ್ಟು ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು ಆಗ ಆ ರಾಜನು ಅಶ್ಚರ್ಯ ಹೊಂದಿ ಈ
ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೌತಮಮುನಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ॥೮೧-೮೨॥

ಅನಂತರ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆದರದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು
ನೋಡಿ, ಅವನ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ
ತಿಳಿಸಿದನು. ॥೮೩॥

“ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಹಿಂದೆ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಹಾಪಾಪರಾಶಿಗಳಿಗೇ ತಾನು

ತತಸ್ತನುಂ ಜಹೌ ಸೋಽಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ |

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ಸ್ಥಿತಂ ಪೂರ್ವಮನೇನ ತದನಂತರಂ ||೮೫||

ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಸ್ಥಿತಂ ರಾಜನ್ಯಾಕಲ್ಪಂ ಶಿವಪೂಜನಾತ್ |

ಲಲಾಟಾತ್ಪ್ರಾದುರಾಸೀತ್ತೇ ತವ ಭಾಗ್ಯವಶಾನ್ಸುಪ ||೮೬||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬಾಲಕಃ ಶೀಘ್ರಮುತ್ಥಿತಃ |

ನನಾಮ ಮುನಿಶಾರ್ದೂಲಂ ಗೌತಮಂ ಶೈವಪುಂಗವಂ ||೮೭||

|| ಬಾಲಕ ಉವಾಚ ||

ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಲಿತಸರ್ವಾಂಗ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭರಣಪ್ರಿಯ |

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚಕ ಶ್ರೀಮಂಘ್ರೈವೋತ್ತಮ ಮುನೀಶ್ವರ ||೮೮||

ತತ್ತ್ವಜ್ಞೋಽಸಿ ವರೇಣ್ಯೋಽಸಿ ಶಿವಾರ್ಚನಪರಾಯಣಃ |

ಕಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಯಾ ನಿತ್ಯಂ ವದ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಸಾದರಂ ||೮೯||

ಆಶ್ರಯನಾಗಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಪಾಪಿಯಾದರೂ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ಇವನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ರಾಜಮಾಡಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವನು ಶಿವಲಿಂಗದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು. ಆಮೇಲೆ ಈತನು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪಠ್ಯಂತ ವಾಸಮಾಡಿದನು. ||೮೪-೮೫||

ರಾಜನೇ! ಆಮೇಲೆ, ಇವನು ಶಿವಪೂಜಾನುಹಿತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದನು. ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಇಂತಹವನು ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವಿಶೇಷ ದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವನು” ಎಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ಹೇಳಲು ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಲಕನು ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಶೈವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞನಿಯೂ ಆದ ಆ ಗೌತಮ ಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಹೀಗೆಂದನು. ||೮೬-೮೭||

“ ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಿಗೂ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಗಳನ್ನು ಅಭರಣದಂತೆ ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನೂ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ರಾಜಿಸುವನೂ, ಸಂಪದ್ಭರಿತನೂ, ಶೈವೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಮುನಿಪುಂಗ ವನೇ! ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಾದ ನೀನು ತತ್ತ್ವಜ್ಞನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನಾನು

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಕೃತಕೃತ್ಯೋಽಸಿ ಧನ್ಯೋಽಸಿ ಸಫಲಂ ತವ ಜೀವಿತಂ ।
 ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ತೇ ಬಾಲ ಧನ್ಯೋಽಯಂ ಜನಕಸ್ತವ ||೯೦||
 ಬಲಿಚಕ್ರೋಽಭವದ್ವೃದ್ಧಃ ಶರೀರಂ ಚಾತಿದುರ್ಬಲಂ ।
 ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕುರು ರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಸಾಲನಂ ||೯೧||
 ಕಿಂಚ ಭಸ್ಕೋದ್ಧೂಳಿತಾಂಗಃ ಕುರು ಶಂಕರಪೂಜನಂ ।
 ಶಿವಸ್ಯಾಭ್ಯರ್ಚನೇನೈವ ಜಾತಿಸ್ಮೃತಿರಭೂತ್ತನ ||೯೨||
 ಜಾತಿಸ್ಮರತ್ವಂ ಭೂಪತ್ವಂ ಲಾವಣ್ಯಂ ಚ ಶಿವಾರ್ಚನಾತ್ ।
 ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ನ ಲಬ್ಧವ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿಶ್ಚಾಂತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ||೯೩||
 ಕಸ್ತಿಸ್ಮೃತಿ ಮಹಾದೇವಾದಪರಃ ಕಾಮಿತಾರ್ಥದಃ ।
 ಅತೋಽನ್ಯಹಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಸ್ವ ಸದಾಶಿವಂ ||೯೪||

ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅದರದಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿಸು ”
 ಎಂದು ಆ ಬಾಲಕನು ಗೌತಮರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೮೮-೮೯||

ಆಯ್ಯ ಬಾಲಕನೇ, ನೀನೇ ಧನ್ಯನೂ, ಕೃತಕೃತ್ಯನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನ
 ಬಾಳೇ ಸಫಲವು. ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾದದ್ದು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೇ ಧನ್ಯನು.
 ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಬಲಿಚಕ್ರರಾಜನು ಮೃದುಕನಾದನು. ಅವನಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ
 ಬಲವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಯಮದಿಂದ ನೀನೇ
 ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡುವನಾಗು ಅಲ್ಲದೇ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ
 ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು. ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ
 ಈಗ ನಿನಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ||೯೦-೯೧-೯೨||

ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆ, ರಾಜತ್ವ, ದೇಹಸೌಂದರ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಶಿವಪೂಜೆ
 ಯಿಂದಂಟಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವೂ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ
 ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾದೇವನಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಾರುತಾನೇ ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು
 ಕೊಡಬಲ್ಲರು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪದೇ ಪೂಜೆಮಾಡು.

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಲೇಶೇನ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಾಪ್ತವಾನ್ |
ತಾದ್ಯಶಃ ಶಂಕರಃ ಪೂಜ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿವಂದಿತಃ ||೯೫||

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಲೇಶೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಮಾಪ್ತವಾನ್ |
ತಾದ್ಯಶಃ ಶಂಕರಃ ಪೂಜ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿವಂದಿತಃ ||೯೬||

ಋತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣಹಿಂಗಳಂ |
ಉರ್ಧ್ವರೇತಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ ||೯೭||

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಚಂದ್ರಾದ್ಯಾಃ ಸೇವಕಾ ಯಸ್ಯ ಶಾಲಿನಃ |
ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ದಹಂ ||೯೮||

ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ |
ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ದಹಂ ||೯೯||

ಯಸ್ಯ ನಿಶ್ವಾಸಪವನಾ ವೇದಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಶಾಲಿನಃ |
ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ದಹಂ ||೧೦೦||

ಯಾರ ಅನುಗ್ರಹದ ಲೇಶಾಂಶದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವು ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದನೋ ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೯೩-೯೪-೯೫||

ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರ ಅನುಗ್ರಹದ ಲೇಶಾಂಶದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದನೋ, ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಆ ಶಂಕರನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಪೂಜಾರ್ಹನು. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪನಾಗಿ, ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನೆನಿಸಿ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇವಕರಾಗಿರುವ, ಶೂಲಾಯುಧಧಾರಿಯಾಗಿರುವ, ದೇವದೇವೋತ್ತಮನಾಗಿರುವ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೯೬-೯೭-೯೮||

ವೇದವಚನಗಳೂ ಸಹ ಮನಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಯಾವನನ್ನು ಹುಡುಕಲಾರದೇ (ತಿಳಿಯಲಾರದೇ) ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತವೆಯೋ ಅಂತಹ ದೇವದೇವೇಶ್ವರನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀನು ಭಜನೆಮಾಡು ಶೂಲಾಯುಧಧಾರಿಯಾದ ಆ ದೇವದೇವನ ನಿಶ್ವಾಸಗಳೆಯೇ ವೇದಗಳಾಗಿರುವುವು ಇಂತಹ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ

ಯೋ ಮತೀನಾಮಭೂತ್ತಾತಃ ಶಚೀನಾಥಸ್ಯ ಯಃ ಪಿತಾ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೧||

ಯಶ್ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಜನಕೋ ಯೋ ವಿಷ್ಣೋರ್ಜನಕಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೨||

ಯೋ ಧರ್ಮಾನ್ಯರ್ಥಫಲದೋ ಯೋ ಗೌರೀಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭಃ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೩||

ಯೋ ನೇದಾಂತೌಘಮೃಗ್ಯಾತ್ಮಾ ಯೋ ನೇದಾಂತಶಿರೋಮಣಿಃ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೪||

ಯೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮೌಳಿಮಂದಾರಮಕರಂದಾದ್ರ್ಯಪಾದುಕಃ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೫||

ಕಂದರ್ಪದರ್ಪದಮನೋ ಯೋ ನಿತ್ಯೋ ಯೋ ಮನೋನ್ಮನಃ ।

ತಮೇನ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೬||

ಶಂಕರನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಜಿಸುವನಾಗು. ಎಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಜನಕನೂ, ಶಚೀರಮಣನಾದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಂದೆಯೂ ಆದ ಆ ದೇವೋತ್ತಮ ನೆನಿಸಿದ ಶಂಕರನನ್ನು ಅನವರತವೂ ಭಜಿಸುವನಾಗು. ||೯೯-೧೦೦-೧೦೧||

ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮ, ಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಇವರುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿನಾಡಿದವನೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಫಲವಾಗಿ ಕೊಡುವವನೂ, ಗೌರೀಕಾಂತನೂ, ವೇದಾಂತಸಮೂಹಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ವೇದಾಂತಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಚೂಡಾಮಣಿಪ್ರಾಯನೂ ಆಗಿರುವ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಭಜನೆಮಾಡು. ||೧೦೨-೧೦೩-೧೦೪||

ವಿಷ್ಣುದೇವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತಪುಷ್ಪಗಳ ಮಕರಂದದಿಂದ ತೊಯ್ದ ಕಾಲುಳ್ಳವನೂ (ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ) ಮನ್ಮಥನ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಮುರಿದವನೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕದಡುವನೂ, ನರಸಿಂಹಾವತಾರನಾಡಿದ

ವಿದಾರಿತನ್ಯಸಿಂಹೋ ಯೋ ಯೋ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನಾಶಕಃ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೭||

ಯತಃ ಸರ್ವಮಭೂದ್ವೃಶ್ಯಂ ಜಗದೇತಚ್ಚರಾಚರಂ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೮||

ಯದ್ಭಯಾತ್ಮವತೇ ನಾತೋ ಯದ್ಭೀತ್ಯೋದೇತಿ ಭಾನುಮಾನ್ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೦೯||

ಯದ್ಭಯಾದನಲೇಂದ್ರಾ ದ್ವಾ ಸ್ವಸ್ತಕಮುಣಿ ತಿಷ್ಠತಃ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೦||

ಯದ್ಭಯೇನ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಕಂಪಮಾನೋಽಧಿತಿಷ್ಠತಿ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೧||

ಯದ್ಭಯೇನ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರಃ ಕಂಪಮಾನೋಽಧಿತಿಷ್ಠತಿ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೨||

ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಶರಭರೂಪದಿಂದ ಸಂಹಾರಮಾಡಿ ಜಗದುದ್ಧಾರಮಾಡಿದವನೂ, ಆಗಿರುವ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಭಜನೆ ಮಾಡು ||೧೦೫-೧೦೬-೧೦೭||

ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೋಚರಿಸುವಂತೆ (ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ) ಮಾಡಿರುವ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಭಜನೆಮಾಡು. ಆ ದೇವದೇವನ ಭಯದಿಂದ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸುತ್ತಿರುವನು. ಸೂರ್ಯನು ಉದಯವಾಗುತ್ತಾ ನಿತ್ಯವೂ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಆತನ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು ಅಂತಹ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀನು ಭಜಿಸುತ್ತಿರು. ||೧೦೮-೧೦೯-೧೧೦||

೫

ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೂ, ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಸಹ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ನಡುಗುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಯಾವ ಮಹೇಶ್ವರನು ಬಿಂಕಿ,

ಯೋಃಗ್ನಾ ನೌಷಧೀಷ್ಟಪ್ಸು ವಿಶ್ವಂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾಧಿತಿಷ್ಠತಿ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೧೩||

ಯೋಃನಂತೋ ನಿಷ್ಕಲೋನನ್ಯೋ ನಿರ್ಗುಣೋ ನಿರುಪಾಧಿಕಃ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೧೪||

ಯಃ ಸರ್ವಕರ್ತಾ ಸರ್ವಾತ್ಮಾ ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸದಾಶಿವಃ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜ ಶಂಕರಮನ್ವಹಂ ||೧೧೧೫||

ತ್ರಿಕಾಲಮಪ್ರಮಾದೇನ ಶಿವಮರ್ಚಯ ಸಾದರಂ ।

ಕುರು ಭಸ್ಮೋದ್ಘೋಲನಾನಿ ಕುರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೧೧೧೬||

ಗೃಹಾಣ ಶಾಂಭವೀಂ ದೀಕ್ಷಾಂ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಮಪಿ ಯತ್ನತಃ ।

ಮೋಕ್ಷಸ್ತು ನ ಭವತ್ಯೇನ ವಿನಾ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಯಾ ||೧೧೧೭||

ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗಾದ್ಯತಯಃ ಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಾ ನಿರಾಮಯಂ ।

ಪ್ರಾಪ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾನ್ಯತಂ ತಸ್ಮಾನ್ನಿನ್ಯತ್ತಾ ನ ಭವಂತಿ ಹಿ ||೧೧೧೮||

ಜ್ಯೋತಿರ್ಲತೆಗಳು, ನೀರು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತಿರುವನೋ ಅಂತಹ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ನೀನು ಭಜನೆಮಾಡು. ||೧೧೧೧-೧೧೨-೧೧೩||

ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದವನೂ, ಕಲಂಕಶೂನ್ಯನೂ, ಸರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ತಾನೇ ನೆಲಸಿರುವನೂ, ಗುಣಶೂನ್ಯನೂ, ಉಪಾಧಿರಹಿತನೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾನೇ ನಡೆಸುವವನೂ, ಎಲ್ಲರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲಸಿರುವವನೂ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವವನೂ, ನಿತ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹನೂ ಆದ ಆ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಶಂಕರನನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನೀನು ಪೂಜೆಮಾಡು. ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಪೂಜಿಸು. ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಭೂತಿಲೇಸನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುವನಾಗು ||೨೧೪-೨೧೫-೨೧೬||

ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೇ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಮೊದಲು ಶಂಭುವಿನ ಸಂಬಂಧವಾದ

ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗೋ ನಿಷ್ಕೇಯೋ ಯಾ ದೀಕ್ಷಾ ಶಾಂಭವೀ ಮತಾ ।
ಸಾ ದೀಕ್ಷಾ ಕೇವಲಾ ಶುದ್ಧಾ ಸಂನ್ಯಾಸ ಇತಿ ಗೀಯತೇ ॥೧೧೯॥

ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಾಯಾಃ ಶೃಣು ಲಕ್ಷಣಮಸ್ಯಹಂ ।
ಯದ್ವೀಕ್ಷಯಾ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀರದೂರಸ್ಥಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೧೨೦॥

ಅಸಾದಮಸ್ತಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭಸ್ಮನೋದ್ಧೂಳನಂ ಸದಾ ।
ತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಲಲಾಟಾದಿಷು ಭಸ್ಮನಾ ॥೧೨೧॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಮಪ್ರಮಾದೇನ ಸಂತತಂ ।
ಲಿಂಗಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಕೇವಲಂ ಸರ್ವಸಾಧನೈಃ ॥೧೨೨॥

ನೇದಾವತಂಸಃ ಸತತಂ ಜಪಃ ಶೈವಃ ಷಡಕ್ಷರಃ ।
ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಃ ಕಾರ್ಯಃ ಶಿವಮಂತ್ರಸಮಾಶ್ರಯಃ ॥೧೨೩॥

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮೋ ಯಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮಣಿಃ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಧೈಯಃ ಸಾರ್ವತೀರಮುಣಃ ಪ್ರಭುಃ ॥೧೨೪॥

ಧ್ಯಾನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧಾಂತಃ
ಕರಣರಾದ ಯತಿಗಳು ಸುಖಸ್ವರೂಪವೂ ಅಮೃತಮಯವೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು
ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ॥೧೧೭-೧೧೮॥

ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷೆಯೇ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಪರಿಶುದ್ಧ
ನಾದ ಆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಸಂನ್ಯಾಸವೆನ್ನುವರು. ಅಯ್ಯ ಬಾಲಕನೇ! ಶೀಘ್ರವಾಗಿ
ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಒಲಿಯುವ ಆ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಾ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು
ಕೇಳು! ಕಾಲಿನಿಂದ ತಲೆಯವರೆಗೂ ಭಸ್ಮಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಣೆಯೇ
ಮುಂತಾದ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯಿಂದ ತ್ರಿಪುಂದ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು
॥೧೧೯-೧೨೦-೧೨೧॥

ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವನಾಗು. ಎಲ್ಲಾ
ರಿತಿಯಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೇ ಪೂಜೆ
ಮಾಡಬೇಕು ನೇದಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಲಂಕಾರಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಶಿವಷಡಕ್ಷರಮಂತ್ರ
ವನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಪಿಸಬೇಕು ಈ ಶಿವಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅಶ್ರಯವಾಗಿರುವ

ಸದಾ ಭಸ್ಮವತಾ ಭಾವ್ಯಂ ಸದಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಿಣಾ ।

ಶ್ರೌತರುದ್ರಾಕ್ಷಭಸ್ಮಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಚ್ಯುತಃ ಪತಿತೋ ಭವೇತ್ ॥೧೨೫॥

ಶೈವವ್ರತಾನಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ತತ್ತ್ವತ್ಕಾಲೇಷು ಸಾದರಂ ।

ಶೈವವ್ರತಪರಿಭ್ರಷ್ಟೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಏವ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೧೨೬॥

ದಶಶೈವವ್ರತಾನ್ಯಾಹುರ್ಜಾ ಬಾಲಶ್ರುತಿಸಾರಗಾಃ ।

ತಾನಿ ವ್ರತಾನಿ ಯತ್ನೇನ ಕಾರ್ಯಾಣ್ಯೇನ ದ್ವಿಜೈಃ ಸದಾ ॥೧೨೭॥

ಪ್ರತ್ಯಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ನಕ್ತಭೋಜನಂ ।

ಕಾಲಾಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ತು ತತ್ತ್ವಾಜ್ಯಂ ಭೋಜನಂ ಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕಂ ॥೧೨೮॥

ಅವಶ್ಯಂ ಸಿತಭೂತಾಯಾಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ನಿಶಿಭೋಜನಂ ।

ಅಸಿತಾಯಾಂ ತು ಭೂತಾಯಾಂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಂ ದ್ವಿಜಾತಿಭಿಃ ॥೧೨೯॥

ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ಸಿತಾಯಾಂ ತು ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಭೋಜನಮಾಸ್ತಿ ಕೈಃ ।

ಅಸಿತಾಯಾಂ ತು ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ನಕ್ತಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಂಕರಂ ॥೧೩೦॥

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವನ್ನೂ ಜಪಮಾಡಬೇಕು. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವ ಭೌಮನೆನಿಸಿರುವ ದೇವತೆಬ್ರಾಮಣಿಯಾಗಿರುವ ಸಾರ್ವತೀಕಾಂತನಾದ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ॥೧೨೨-೧೨೩-೧೨೪॥

ಯಾವಾಗಲೂ ಭಸ್ಮ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು. ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ಮತ್ತು ಭಸ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸದವನು ಕರ್ಮಭ್ರಷ್ಟ ನಾಗಿ ಪಾಪಿಯೆನಿಸುವನು. ಆಯಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅದರದಿಂದ ಶೈವವ್ರತಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಆ ವ್ರತಗಳಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾದವನು ಭ್ರಷ್ಟನೇ ಸರಿ! ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿ ಯನ್ನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರು, ಹತ್ತು ಶೈವವ್ರತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಾದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ॥೧೨೫-೧೨೬-೧೨೭॥

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಷ್ಟಮೀತಿಥಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಹಗಲು ಉಪವಾಸ ವಿದ್ದು ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೇ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮೀದಿನ ಮಾತ್ರ ರಾತ್ರಿಭೋಜನವನ್ನು ಸಹ ನಿಯಮದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ತು ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ರಾತ್ರಾವೇನ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ||೧೩೧||

ಸಿತಿ ಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಭೋಜನಂ ಸೋಮನಾಸರೇ |

ಉಪೋಷಣಾದಿನಾನ್ಯಸ್ಥಿನ್ದಿವಸೇ ನಿಯಮೋಹ್ಯಯಂ ||೧೩೨||

ಪರ್ಮಣ್ಯಸಿ ದಿನೇ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಭೋಜನಂ ಸೋಮನಾಸರೇ |

ಕಿಮುತಾನ್ಯೇಷು ದಿವಸೇಷ್ಟಿತಿ ಜಾಬಾಲನಾದಿನಃ ||೧೩೩||

ಸ ಸೋಮಾಸಿತಭೂತಾ ಯಾ ಸಾದ್ರಾ ಪಾತಸಮನ್ವಿತಾ |

ತಸ್ಯಾಢುಪೋಷಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ನಿಶಿ ಜಾಗರಣಂ ತಥಾ ||೧೩೪||

ಭೋಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶೈವಃ ಶಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರಂ |

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ವಿನಾ ಕಾಲೋ ನ ನೇಯೋ ದ್ವಿಜಜನ್ಮಭಿಃ ||೧೩೫||

ವ್ರತಾನ್ಯೇತಾನಿ ನಿಯಮಾತ್ಮರ್ತವ್ಯಾನಿ ದ್ವಿಜಜನ್ಮಭಿಃ |

ವ್ರತಾನ್ಯೇತಾನಿ ತು ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಭವಂತಿ ಪತಿತಾ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೩೬||

ಚತುರ್ದಶೀ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶೀ ದಿನ ಆಸ್ತಿಕರಾದವರು ಊಟವನ್ನೇ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಊಟಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ದಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭೋಜನಮಾಡಬಾರದು. ||೧೨೮-೧೨೯-೧೩೦||

ತ್ರಯೋದಶೀ ದಿನ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಹಗಲು ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಊಟಮಾಡಬೇಕು. ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರವೂ ಊಟಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇತರ ಪವಿತ್ರ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನುತಾನೇ ಹೇಳುವುದೆಂದು ಜಾಬಾಲಮುನಿಗಳ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹೇಳುವರು ||೧೩೧-೧೩೨-೧೩೩||

ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರ, ವ್ಯತೀಪಾತಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸೋಮವಾರ ಬಂದರೆ ಆ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಶಾಂಭವಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ನಿಯಮದಿಂದ

ಏತಾವಂತಃ ಶೈವಧರ್ಮಾಃ ಶಿವದೀಕ್ಷೇತಿ ಗೀಯತೇ |

ಏತದ್ವೀಕ್ಷಾಪರಿಭ್ರಷ್ಟಾಃ ಪತಂತಿ ನರಕೇ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೭||

ನ ಯಸ್ಯ ಶಾಂಭವೀ ದೀಕ್ಷಾ ತಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷೋಽಪಿ ದುರ್ಲಭಃ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಪ್ರಾಹುರ್ಜಾಬಾಲಾಃ ಸ್ವಯಮಾಸ್ತಿಕಾಃ ||೧೩೮||

ಯಸ್ತು ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಾ ಯಾಂ ಸಂಸಕ್ತಹೃದಯೋ ದ್ವಿಜಃ |

ತನುರ್ಚಯಂತಿ ಸರ್ವೇಽಪಿ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ ||೧೩೯||

ದ್ವಿಜತ್ವಮಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಶೈವದೀಕ್ಷಾ ಪರಾಜ್ಞುಃ |

ಯೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೪೦||

ಅಶಾಂಭವಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಕಲಿಯುಗೇ ದ್ವಿಜಾಃ |

ತೇ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ನರಕೇ ಯಾವದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ||೧೪೧||

ಅಶಾಂಭವಾರ್ಥಂ ಸೃಷ್ಟ್ವಾನಿ ನರಕಾಣಿ ಪುರಾ ಯತಃ |

ತತ ಏವ ಹಿ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕೇಷು ಸ್ವಭಾವತಃ ||೧೪೨||

ಊಟನಾಡಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪರಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಲಕಳೆಯಬಾರದು. ಈ ವ್ರತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪತಿತರಾಗುವರು. ||೧೩೪-೧೩೫-೧೩೬||

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಶಾಂಭವಧರ್ಮಗಳೇ ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವರು ಶಾಂಭವ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವೂ ಸಹ ದುರ್ಲಭವೇ. ಹೀಗೆಂದು ಜಾಬಾಲಮುನಿಗಳ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಆಸ್ತಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಾ ಬದ್ಧನಾಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ ||೧೩೭-೧೩೮-೧೩೯||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೂ ಶಿವದೀಕ್ಷಾಪರಾಜ್ಞುಖರಾಗುವರೆಲ್ಲರೂ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ನೇರುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಲಿಯುಗವು ಆರಂಭವಾಗಿರುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಶಂಭುಭಕ್ತರಾಗದೇ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವ

ಅಶಾಂಭವಗೃಹಾ ಜ್ಞೇಯಾ ನರಕಾಣಿ ತಥಾ ಸತಿ ।

ಅಶಾಂಭನಾಃ ಪ್ರಯಾಂತ್ಯೇತೇ ಸ್ವಗೃಹಾನ್ಪ್ರತಿ ಸತ್ವರಂ ||೧೪೨||

ಅಶಾಂಭನಾನ್ಪ್ರಮೇಷಾಪಿ ಮಾವಿಲೋಕಯ ಸರ್ವಥಾ ।

ಯದಿ ಪಶ್ಯಸಿ ಮೋಹೇನ ತದಾ ಸೂರ್ಯಂ ವಿಲೋಕಯ ||೧೪೪||

ಅಶಾಂಭನಾನ್ದಿಜಾನ್ಸರ್ವಾನ್ಯಾಲೇಷ್ವಾರೋಪಯಾದರಾತ್ ।

ಅಶಾಂಭನಾನಾಂ ಹನನೇ ಸಾತಕಂ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೧೪೫||

ಶೈವಧರ್ಮಪರಿಭ್ರಷ್ಟಾ ದುಷ್ಟಾ ಏವ ದ್ವಿಜಾಸ್ತತಃ ।

ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಾ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ರಾಜ್ಞಾಂ ಭವತಿ ಸರ್ವಥಾ ||೧೪೬||

ಶೈವಮಧ್ಯೇ ವಸ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಶೈವಾನೋಷಯ ಸರ್ವದಾ ।

ಶೈವಾನೇವಾರ್ಚಯ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಶೈವಾನೇವ ವಿಲೋಕಯ ||೧೪೭||

ಶಿವಾಲಯಾನಿ ಯತ್ನೇನ ಕಾರಯಸ್ವ ಯಥೋಚಿತಂ ।

ಬಹಿರ್ಬಿಲ್ವನನಾನ್ಯೇನ ಕಾರಯಸ್ವ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||೧೪೮||

ವರೆಗೂ ನರಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವರು. ಹಿಂದೆ ಈ ನರಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ಶಂಭುದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ||೧೪೦-೧೪೧-೧೪೨||

ನರಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳ ಮನೆಗಳೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶಂಭುದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ನೋಡ ಬೇಡ. ಒಂದುವೇಳೆ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ಕೂಡಲೇ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡು ಶಂಭುದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ದಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಶೂಲಾಯುಧಗಳಿಗೇರಿಸಿ ಹಿಂಸೆಪಡಿಸು. ಈ ಶಂಕರದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೧೪೩-೧೪೪-೧೪೫||

ಶೈವಧರ್ಮವನ್ನು ವಲಂಬಿಸದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ದುಷ್ಟರೇ ಎನಿಸುವರು. ರಾಜನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮವು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಆ ದುಷ್ಟರಾದ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡು. ಶಿವಪೂಜಕರ

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸತತಂ ತ್ವಮೇವಾಹರ ಸಾದರಂ ।

ಆಹತ್ಯ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಪೂಜಯಸ್ವ ಸದಾಶಿವಂ ||೧೪೯||

ಅನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ಮಾನಾ ಭುಂಕ್ಷ್ಯ ಭ್ರಮಾದಪಿ ।

ಶಿವತೀರ್ಥಮಪೀತ್ಯಾಪಿ ಮಾ ಮಾ ಭುಂಕ್ಷ್ಯ ಕದಾಚನ ||೧೫೦||

ಕುರು ಯತ್ನೇನ ಸತತಂ ಮಹಾದೇವ ನಿರೀಕ್ಷಣಂ ।

ಕುರು ಯತ್ನೇನ ಸತತಂ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪಂ ಸದಾ ||೧೫೧||

ಸರ್ವದಾ ನೀಲಕಂಠೇತಿ ಮಹಾದೇವೇತಿ ಸಂವದ ।

ಹೃದಿ ಶಂಕರಮಾರಾಧ್ಯ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸಂವಸ ಸರ್ವದಾ ||೧೫೨||

ರುದ್ರಾಷ್ಟೈರ್ಭಸ್ಮನಾ ನಿತ್ಯಂ ಭೂಷಯಸ್ವ ಸ್ವಕಂ ವಪುಃ ।

ಯದಾ ಪುತ್ರಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತದಾ ತಾನಖಿಲಾನಪಿ ||೧೫೩||

ಶಿವನಾಮಾಂಕಿತಾನೇವ ಕುರು ಯತ್ನೇನ ಸಾದರಂ ।

ತಾನಪ್ಯವಶ್ಯಂ ಯತ್ನೇನ ಶಾಂಭವಾನ್ಕುರು ಸಾದರಂ ||೧೫೪||

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಿರು. ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅದರ ಹೊರಗಡೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಕಿಸು ||೧೪೬-೧೪೭-೧೪೮||

ಅನವರತವೂ ನೀನೇ ಆದರದಿಂದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಆ ಸದಾ ಶಿವನಿಗೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಎಂದಿಗೂ ಊಟಮಾಡಬೇಡ. ಶಿವಾಭಿಷೇಕಮಾಡಿದ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕುಡಿಯದೇ ಎಂದೂ ಊಟಮಾಡಬೇಡ. ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ನಿಯಮದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು. ಅನವರತವೂ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆ ||೧೪೯-೧೫೦-೧೫೧||

ಯಾವಾಗಲೂ ನೀಲಕಂಠ, ಮಹಾದೇವ ಎಂದು ಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೇ ಜಪಿಸು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರು? ನಿನ್ನ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿಭೂತಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರ.

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಃ

ಸ್ತುತೃಹಂ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಂ ನಿಯೋಜಯ ನೃಪಾತ್ಮಜಾನ್ |
 ಯದಾತ್ರ ಫಲದಧ್ಯಾದಿ ಭೋಕ್ತೃವ್ಯಂ ತೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೧೫೫||
 ತದಾ ತೋಕನಮಃ ಸೋಮೇತ್ಯಾದಿಮಂತ್ರಾನ್ಪ್ರಕಾದರಾತ್ |
 ಹಾಲು ಹಾಲು ಹಾಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಾನ್ಪ್ರಕೃತತಃ ಪರಂ ||೧೫೬||
 ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋ ಯೋಽಂಗುಷ್ಠಂ ಚ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ |
 ಈಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭುಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ ವಿಶ್ವಭುಕ್ ||೧೫೭||
 ಇತಿ ವೈದಿಕಮಂತ್ರೇಣ ಶಿವಾಯಾನ್ನಂ ನಿವೇದಯ |
 ಶೈವೇಭ್ಯೋಽಪ್ಯಮುನಾನ್ನಾ ನಿ ಮನುಸ್ಯೈವ ನಿವೇದಯ ||೧೫೮||
 ತತಃ ಪರಂತುಶ್ಚಿದ್ಧಾಯಾ ಮಿತ್ಯಾದಿಮನುಸಂಚಕಂ |
 ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಸ ಮನೂದೈವ ತತಃ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಂ ಕುರು ||೧೫೯||
 ತತಃ ಪರಮುಮಾಕಾಂತಂ ಕಬಲೇ ಕಬಲೇ ಸ್ಮರ |
 ಮಧ್ಯೇ ಜಲಾದಿಪಾನೇಽಪಿ ಸ್ಮರ ಸಾಂಬಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೧೬೦||

ಮಾಡಿಕೊ. ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನೇ ಆದರದಿಂದಿರಿಸಿ
 ವ್ಯವಹರಿಸು ಅಲ್ಲದೇ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಶಂಭುಭಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸುವನಾಗು.
 ||೧೫೨-೧೫೩-೧೫೪||

ನಿನ್ನ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವಂತೆ
 ಪ್ರೇರಿಸು ನೀನು ಹಣ್ಣು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಊಟಮಾಡ
 ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ “ ಮಾನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ .” “ ನಮಃ ಸೋಮಾಯ ಚ ”
 ಮುಂತಾದ ರುದ್ರಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಹೇಳು. ಅಮೇಲೆ “ ಹಾಲು, ಹಾಲು,
 ಮುಂತಾದ ಸಾಮಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡು. ಅನಂತರ “ ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ
 ಪುರುಷೋ ಯೋಽಂಗುಷ್ಠಂ. ಚ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ, ಈಶಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭುಃ
 ಪ್ರೀಣಾತಿ ವಿಶ್ವಭುಕ್ ” ಎಂಬ ||೧೫೫ ೧೫೬-೧೫೭||

ವೈದಿಕಮಂತ್ರದಿಂದ ಶಿವನಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನಿವೇದನಮಾಡು. ಇದೇ
 ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಶಾಂಭವರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸು. ಅನಂತರ “ ಶ್ರುದ್ಧಾಯಾಂ
 ಪ್ರಾಣೇನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ ” ಮುಂತಾದ ಇದು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು

ಸ್ತುರಸ್ತ್ವದಿ ಮಹಾದೇವಂ ಕುರು ಮೌನೇನ ಭೋಜನಂ ।

ವಕ್ತವ್ಯಂ ಯದಿ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ನಾತ್ತದಾ ಶಿವಕಥಾಂ ವದ ||೧೬೧||

ಭುಂಕ್ಷ್ಯ ಶೈವೈಃ ಸಹಾನ್ನಾನಿ ಪಿಬ ಶೈವೈಃ ಸಹಾನ್ಯುತಂ ।

ವಸ ಶೈವೈಃ ಸದಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಯಜ ಶೈವೈಃ ಸಹೇಶ್ವರಂ ||೧೬೨||

ಶೈಣು ಶೈವಕಥಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಘೋರಪಾತಕನಾಶಿನೀಂ ।

ವದ ಶಂಕರಶರ್ವೇತಿ ಮಹಾದೇವೇತಿ ಸರ್ವದಾ ||೧೬೩||

ಅಯಂ ದ್ವಿಜಾತಿಮಾತ್ರಸ್ಯ ಧರ್ಮೋಽತ್ರ ಸಮುದೀರಿತಃ ।

ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಿಯವೈಶ್ಯಾನಾಮೇಷ ಧರ್ಮಃ ಸನಾತನಃ ||೧೬೪||

ಶೈವಕ್ಷೇತ್ರಮಿದಂ ಜ್ಞೇಯಮರುಣಾಚಲನಾನುಕಂ ।

ಅರುಣಾಚಲನಾಥಸ್ಯ ತ್ರಿಕಾಲಂ ಕುರು ಪೂಜನಂ ||೧೬೫||

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅನಂತರ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊ. ಅಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುತ್ತಿಗೂ ಉಮಾರಮಣನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡಿಕೊ ಉಟದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕಾದರೂ ಆ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡು. ||೧೫೮-೧೫೯-೧೬೦||

ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಮೌನದಿಂದ ಉಟಮಾಡು. ಮಧ್ಯೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಆ ಶಿವಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಮಾತನಾಡು. ಶಿವಭಕ್ತರೊಡನೆಯೇ ಉಟಮಾಡು. ಅನ್ಯತಪಾನವನ್ನೂ ಮಾಡು. ಶೈವರೊಡನೆಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು. ಭಯಂಕರವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವ ಆ ಶಿವಸಂಬಂಧವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನೇ ನಿತ್ಯವೂ ಕೇಳುತ್ತಿರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಶಂಕರ, ಶರ್ವ, ಮಹಾದೇವ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಿವನಾಮಧ್ಯಾನ ಮಾಡು ||೧೬೧-೧೬೨-೧೬೩||

ಈ ಧರ್ಮವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯರಿಗೂ ಅನುಚಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸನಾತನ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿ. ಅರುಣಾಚಲಸಂಜ್ಞಕವಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಶೈವಕ್ಷೇತ್ರ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಅಶ್ಯವಾನಾಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಪ್ರವೇಶೋ ನ ಯಥಾತಥಾ ।
ಕುರು ದೈವಾದಾಗತಾಂ ಸ್ತಾನ್ಪ್ರಾಪ್ಯೈರೇವ ವಿಯೋಜಯ ॥೧೬೬॥

ವಾಜಪೇಯಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಮಶ್ಯವಾನಾಂ ವಿನಾಶನೇ ।
ಅಶ್ಯವನಾಶನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರನೋ ಧರ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ ॥೧೬೭॥

ಶೈವಧರ್ಮೇಷು ಸತತಂ ನಿಷ್ಣಾತೋ ಭವ ಸರ್ವಥಾ ।
ಶಿವಮೇವಾರ್ಚಯ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಶಿವೈಕಪರದೈವತಃ ॥೧೬೮॥

ತ್ರಿಯಂಬಕಂ ದೇವದೇವಂ ಭಜ ಸಂತತಮಾದರಾತ್ ।
ತ್ರಿಯಂಬಕೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಯಜ ಸಾಂಬಂ ಸದಾಶಿವಂ ॥೧೬೯॥

ತ್ರಿಯಂಬಕೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
ಸ ಸರ್ವಾನ್ಲಭತೇ ಕಾಮಾನಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೧೭೦॥

ತ್ರಿಯಂಬಕೈಕತರಣಾನ್ಸಾಂಬಕಾನಿತಿ ಮನ್ಮಥೇ ।
ನಿರಂಬಕಾನ್ಮನ್ಮಥೇಹಂ ತ್ರಿಯಂಬಕ ಪರಾಙ್ಮುಖಾನ್ ॥೧೭೧॥

ದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರದೇ ಇರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿಸು. ||೧೬೪-೧೬೫-೧೬೬||

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ವಾಜಪೇಯಯಾಗಮಾಡಿದ ಮಹಾಫಲವುಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳ ನಾಶವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಶೈವಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತನಾಗಿರು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಿವನೇ ಉತ್ತಮವಾದ ದೈವವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸು. ಅನವರತವೂ ದೇವದೇವನೂ ಮುಕ್ತಾಂತನೂ ಆದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ' ತ್ರಿಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡು. ||೧೬೭-೧೬೮-೧೬೯||

“ ತ್ರಿಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವರೆಂದು ಜಾಬಾಲಾಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ತಾಂತನನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಲ್ಲರೂ

|| ಸದಾಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪೂಜಿತೋ ರಾಜ್ಞಾ ಗೌತಮಃ ಸ್ವಾಶ್ರಯಂ ಯಯೌ ।
ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಮತ್ಪೂಜಾನಿಯತೋ ಬಾಲಕೋಽಸ್ಯಭೂತ್ ||೧೭೨||

ತಪ್ತಿತಾ ತಂ ಸುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೃತಕೃತ್ಯಮಮನ್ಯತ ।
ಸ್ವಾತ್ಮಾನಮಪಿ ಭೂಸಾಲೋ ಕೃತಕೃತ್ಯಮಮನ್ಯತ ||೧೭೩||

ತತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ನುತೇ ರಾಜ್ಯಂ ನಿವೇದ್ಯ ಸ್ವಯಮಾದರಾತ್ ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶಾಂಭವೀಂ ದೀಕ್ಷಾಂ ತತ್ರೈವೋನಾಸ ಸಂತತಂ ||೧೭೪||

ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಯಾಭವತ್ಪ್ರೀತಿರ್ಮಹಾದೇವೇ ಮಯಿ ಪ್ರಿಯೇ ।
ಮಯಿ ಪ್ರೀತಿಯಥಾ ತಸ್ಯ ತಥಾ ನಾನ್ಯತ್ರ ಸರ್ವಥಾ ||೧೭೫||

ಸ ನಾನಾದೇಶರಾಜಭ್ಯೋ ಜಗೃಹೇ ಕನ್ಯಕಾಃ ಶುಭಾಃ ।
ಯೋ ಯೋ ದದಾತಿ ಕಾಂತಾಂ ವೈ ಸ ಗೃಹ್ಣಾತ್ಕೇವ ಕನ್ಯಕಾಂ ||೧೭೬||

ಕಣ್ಣುಳ್ಳವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಮಯೆಂದು ತಿಳಿ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಗೌತಮರು ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದರು ||೧೭೦-೧೭೧||

ಆ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಹೀಗೆ ಶಿವತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆ ರಾಜನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅನಂತರ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಅಮೇಲೆ ಆ ಬಾಲಕನೂ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತನಾದನು. ಆಗ ಅವನ ತಂದೆಯು ಹೀಗಿರುವ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮಗನೂ ಮತ್ತು ತಾನೂ ಧನ್ಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆಯಲು ತಾನು ತನ್ನ ಮಗನ ವಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಹಿಸಿ, ತಾನು ಆದರದಿಂದ ಶಾಂಭವೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆ ಅಿರುಣಾಚಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತಾನೂ ವಾಸಮಾಡ ತೊಡಗಿದನು. ||೧೭೨-೧೭೩-೧೭೪||

ಪ್ರಿಯೇ, ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಹಾದೇವನೆನಿಸಿದ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದಿತು ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತಾವ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ ಅವನು ನಾನಾ ದೇಶಗಳ ರಾಜರ ಮನೆಯಿಂದ ಶೋಭ

ಶ್ರೀಶರಣಸ್ಯೇ

ಏವಂ ಗೃಹಿತಾ ನಸತಸ್ತಸ್ಯ ಲಕ್ಷಂ ಮನೋರಮಾಃ ।

ಜಾಯಾ ಬಭೂವುರಮಲೇ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಶೋಭಿತಾಃ ॥೧೭೭॥

ಶಿವಾಗ್ರೇ ನರ್ತನಾಯೈತಾಃ ಪತ್ನ್ಯಃ ಸ ವಿನಿಯೋಜಯತ್ ।

ನಿಯೋಜಿತಾಸ್ತ್ರಿಯಸ್ತಾತ್ತ್ವ ಚಕ್ರನರ್ತನಮಾದರಾತ್ ॥೧೭೮॥

ತ್ರಿಕಾಲಂ ನರ್ತನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪತ್ನ್ಯಸ್ತಾಃ ಸಾಧುಶಿಕ್ಷಿತಃ ।

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಶಂಕರಂ ನಿತ್ಯಂ ಮಾಂ ಯಾಂತಿ ಸದನಂ ಪ್ರತಿ ॥೧೭೯॥

ಗಾಯಂತಿ ನಾನುಮೇವಾಗ್ರೇ ಪ್ರತಿನಾಸರಮಂಜಿಕೇ ।

ತಾಃ ಸರ್ವದಾಽಪಿ ಮತ್ಪೂಜಾಂ ಯತ್ನಾತ್ಕೃತ್ಯೈವ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ॥೧೮೦॥

ಏಕೈಕಸ್ಯಾಂ ಪಂಚ ಪಂಚ ಪುತ್ರಾಸ್ತಸ್ಯಾಽಭವನ್ನಿವೇ ।

ಮನ್ನಾಮುಚ್ಛಿದ್ಧಿತಾಂಶ್ಚಕ್ರೇ ಸ ಪುತ್ರಾನಖಿಲಾನಪಿ ॥೧೮೧॥

ನಾಂಗಿಯರಾದ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ತನಗೆ ಕೊಡಲು ಬಂದ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡನು ॥೧೭೫-೧೭೬॥

ಪಾನನೆಯೇ, ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರಾಗಿ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷಮಂದಿ ಪತ್ನಿಯರಾದರು. ಆತನು, ಶಿವನ ಮುಂದೆ ನಾಟ್ಯವಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿಯಮಿಸಲು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ಮಾತಿನಂತೆಯೇ ನಡೆದು ಕೊಂಡರು. ಜಿನ್ನಾಗಿ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಈ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನರ್ತನಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನಂತರ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಚಿಕಾದೇನಿಯೆ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನನ್ನ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಪಾಡುತ್ತಾ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ॥೧೭೭-೧೭೮-೧೭೯-೧೮೦॥

ಶಿವೇ, ಅವನಿಗೆ ಪುತ್ರಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಏದೈವಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆತನು ನನ್ನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಇಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲದೇ ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ್ತಲೇ

ಸ ತಾಂಭಾಂಭವದೀಕ್ಷಾ ಯಾಂ ವಿನಿಯೋಜಯದಾದರಾತ್ ।
ಪುತ್ರಾಸ್ತು ಸ್ವಾಭವಂತ್ಸರೇ ಮದರ್ಚನಪರಾಯಣಾಃ ॥೧೮೨॥

ಶಿವವ್ರತಾನಿ ಸತತಂ ತೈಃ ಕೃತಾನಿ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾನ್ಪ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಣಾದ್ಯಾ ಭೀತಾ ಏವ ಸ್ಥಿತಾಃ ಸದಾ ॥೧೮೩॥

ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾದಿಲೋಕೇಷು ಸ್ಥಿತಂ ತೈಸ್ತು ಕದಾಚನ ।
ಕದಾಚಿದ್ಬಲಕೈಸ್ತೈಸ್ತು ಪೃಥಿವ್ಯಾನೇವ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ॥೧೮೪॥

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ಯದಾ ಬಾಲಾಸ್ತೇ ಗತಾಃ ಸಾದರಂ ತದಾ ।
ತಾನಿಂದ್ರಃ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸಮನ್ವಿತಃ ॥೧೮೫॥

ಕದಾಚಿತ್ತೇ ಗತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಸತ್ಯಲೋಕಂ ನೃಪಾತ್ಮಜಾಃ ।
ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಚಕ್ರೇ ತತ್ಪೂಜನಂ ಮುದಾ ॥೧೮೬॥

ಕದಾಚಿತ್ತೇ ಗತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಲೋಕೇ ನೃಪಾತ್ಮಜಾಃ ।
ತದಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಚಕ್ರೇ ತತ್ಪೂಜನಂ ಮುದಾ ॥೧೮೭॥

ಈದೃಶಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಾಲಾ ಮದಾರಾಧನತತ್ಪರಾಃ ।
ಸ್ಥಿತಾ ಏನಾತಿಯತ್ನೇನ ಶೈವವ್ರತಪರಾಯಣಾಃ ॥೧೮೮॥

ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು ಅದರಿಂದ ಅವನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಾಜ್ಞಾನಿರತರಾದರು ॥೧೮೨-೧೮೮॥

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಶಿವವ್ರತಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಹೆದರಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಅನೇಕ ಕಾಲ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೆಲವುಕಾಲ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹುಡುಗರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇಂದ್ರನು ಆದರದಿಂದ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ಇವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ॥೧೮೩-೧೮೪-೧೮೫॥

ಈ ರಾಜಕುಮಾರರು ಒಂದುಸಲ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದ್ದರು ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವೂ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ತಸ್ಯಾಭವಜ್ಞೇಷ್ವ ಪುತ್ರಶ್ಚಂದ್ರಮೌಳಿರಿತಿ ಶ್ರುತಃ |

ಸ ದದರ್ಶ ಬಹಿರ್ಗ್ರಾಮಾನ್ಮದ್ಭಾಲಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ವನೇ ||೧೮೯||

ತತಃ ಪರಮಶೈವೋಽಯಂ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟ ಇತಿ ಪ್ರಿಯೇ |

ಜಘಾನ ತಚ್ಚಿರಃ ಸದ್ಯಃ ಶಸ್ತ್ರಮುತ್ತಾಟ್ಯ ವಿರೈವಾನ್ ||೧೯೦||

ತತೋಽಸ್ಯ ಯಾತನಾ ಕಾ ವಾ ಮೃದ್ಭಾಲಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಇತಿ ಜ್ಞಾತುಂ ಯಯೌ ಶೀಘ್ರಂ ಧರ್ಮರಾಜನಿಕೇತನಂ ||೧೯೧||

ತತಸ್ತನಾಗತಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಂ ನೃಪೋತ್ತಮಂ |

ಅಭ್ಯುತ್ಥಾಯ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಚಕ್ರೇ ಪೂಜಾಂ ತದಾ ಯಮಃ ||೧೯೨||

ತತಃ ಪರಂ ಸಮಾನೀತಃ ಸ ಮೃದ್ಭಾಲೋ ದ್ವಿಜೋ ಭಟ್ಟಿಃ |

ತಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಕಾಲಸ್ತದನು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಮುವಾಚ ಚ ||೧೯೩||

ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಈ ಬಾಲಕಶ್ರೇಷ್ಠರು ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರರಾಗಿ, ತುಂಬಾ ನಿಯಮದಿಂದ ಶೈವವ್ರತಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪರಾಯಣರಾಗಿದ್ದರು. ||೧೮೬-೧೮೭-೧೮೮||

ಪ್ರಿಯೇ, ಆತನ ಹಿರಿಯ ಮಗನಾದ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯೆಂಬುವನೊಂದು ದಿನ ಹೊರಗೆ ಸಂಚಾರ ಹೊರಟು ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹಣೆಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು (ಗೋಪೀಚಂದನರೂಪವಾದ ಅಥವಾ ನಾನುರೂಪವಾದ ಮಣ್ಣನ್ನು) ಬಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ತನಗೆ ಶಿವಧ್ಯೋಹಿಯ ದರ್ಶನವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ಆತನು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೂಡಲೇ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದನು ||೧೮೯-೧೯೦||

ಹೀಗೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ಕೂಡಲೇ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಪಾಪಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ನರಕಯಾತನೆಯುಂಟಾಗುವುದೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು, ಕೂಡಲೇ ಯಮಧರ್ಮರಾಜನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಯಮನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಎದ್ದು ಆವನಿಗೆ ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಯಮಭಟರು ವೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಳೆದುತಂದರು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಯಮನು ಇವನ

|| ಯಮ ಉವಾಚ ||

ಕಿಮನೇನ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ವದ ತತ್ವತಃ |

ಯದ್ಯಯಂ ಘೋರಪಾಪೀ ಸ್ಯಾತ್ತದಾ ಭುಂಜತು ಯಾತನಾಂ ||೧೯೪||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತೋ ವಿಚಕ್ಷಣಃ |

ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕಂ ಸ್ವಾಹ ವಚನಂ ವಾಗ್ವಿಶಾರದಃ ||೧೯೫||

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ಉವಾಚ

ಅಧೀತನೇದಶಾಸ್ತ್ರೋಯಂ ಕೃತಯಾಗಶ್ಚ ಸಾದರಂ |

ಏತಾದೃಶೋಽಸ್ಯಯಂ ಭಾಲೇ ನೃಲ್ಲಾಪಯತಿ ಮೋಹತಃ ||೧೯೬||

ಯದ್ಯೇಕದಾಪಿ ವಿಪ್ರಃ ಸನ್ಮೃದ್ಭಾಲೇ ಲೇಪಯಿಷ್ಯತಿ |

ತದಾ ವಿಪ್ರಃ ಸಮಾಪ್ನೋತಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೧೯೭||

ನೋಹೇನಾಪಿ ನೃದಂ ಯಸ್ತು ಲಲಾಟೇ ಲೇಪಯೇತ್ಸದಾ |

ಸ ಭುಂಕ್ತೇ ಯಾತನಾಂ ಘೋರಾಂ ಯಾವದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ||೧೯೮||

ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದನು.

||೧೯೧-೧೯೨-೧೯೩||

“ ಎಲೈ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನೇ, ಇವನು ಮಾಡಿರುವ ಪಾಪವೇನು? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸು. ಭಯಂಕರವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಇವನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಘೋರವಾದ ನರಕಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಭವಿಸಲಿ ” ಎಂದು ನುಡಿದ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ವಿಮರ್ಶಕನಾದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೀಗೆಂದನು ||೧೯೪-೧೯೫||

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಇವನು ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ಒಂದೇ ಒಂದುಸಲ ಹಣೆಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದೋಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿಯದೇ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಣೆಗೆ ಲೇಪಿಸಿ

ಬಹುಕಾಲಮಯಂ ಭಾಲೇ ಮೃತ್ತಿಕಾಂ ಲಾಪಯತ್ಯತಃ ।

ಏತಸ್ಯ ನರಕಾದ್ಭೋರಾತ್ಸರ್ವಥಾ ನಾಸ್ತಿ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ॥೧೯೯॥

ಅಧೀತಸರ್ವವೇದೋಽಪಿ ಯೋ ಮೃದ್ಭಾಲೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಯಾತಿ ನರಕಂ ಘೋರಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೦೦॥

ಯದಿ ಭುಕ್ತಂ ಭ್ರಮೋಣಾಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಭಸ್ಮನಾ ವಿನಾ ।

ಸ ಸದ್ಯ ಏವ ಭವತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾತ್ಪ್ರಚ್ಯುತೋ ಯಮು ॥೨೦೧॥

ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ತು ನಕಾಲೇಷು ಭಸ್ಮಯುಕ್ತೇನ ಸಾದರಂ ।

ಲಾಪನೀಯಾ ತಿರ್ಯಗೇವ ನೋರ್ಧ್ವಂ ಚೈವ ಮಯೋಚ್ಯತೇ॥೨೦೨॥

ಮೋಹೇನಾಪಿ ಲಲಾಟಾದೌ ಮೃತ್ತಿಕಾಂ ನೈವ ಲಾಪಯೇತ್ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೦೩॥

ಕೊಂಡರೂ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವ ವರೆಗೂ (ಕಲ್ಪಪರ್ಯಂತವಾಗಿಯೂ) ಘೋರವಾದ ನರಕಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ||೧೯೬-೧೯೭-೧೯೮||

ಇವನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನೇ ಲೇಪನಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ನರಕದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ವೇದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದರೂ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತ್ತಿಕಾಲೇಪನವುಳ್ಳವನು ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನೈದುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ ||೧೯೯-೨೦೦||

ಯಮನೇ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದೇ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಊಟಮಾಡಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ತನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಪತಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮೃತ್ತಿಕಾಸ್ತುನಮಾಡುವಾಗಲೂ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಅ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿರ್ಯಕ್ಪಂಥಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಊರ್ಧ್ವಪಂಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಧರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮೋಹದಿಂದಲಾದರೂ ಹಣೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಬಾರದು. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಜಾಬಾಲ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರುವರು. ||೨೦೧-೨೦೨-೨೦೩||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ನ ಧರ್ತವ್ಯಂ ಮೋಹೇನಾಪಿ ದ್ವಿಜೈರ್ಮನು ।

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಮೇವ ಧರ್ತವ್ಯಂ ಸರ್ವವೇದಾಂತಸಂಶ್ರುತಂ ||೨೦೪||

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಯಃ ಕುರ್ಯಾದ್ವಿಜೋ ದಾನಾನಿ ಕೋಟಿಶಃ ।

ಸ ನ ತತ್ಫಲಮಾಪ್ನೋತಿ ನರಕಂ ಚಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ||೨೦೫||

ಯಾತನಾಸ್ತತಿಘೋರಾಸು ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಪಾತ್ಯತಾಮಯಂ ।

ಏತಸ್ಮಿನ್ನ ದಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೨೦೬||

ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಮುಃ ಸತ್ಪರಮಾಸ್ತಿಕಃ ।

ಪಾತಯಾಮಾಸ ತಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಹ್ನಿ ಕುಂಡಾದಿಷು ಕ್ರಮಾತ್ ||೨೦೭||

ಸ ಚಂದ್ರಮಾಲಿಸ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಿತಂ ನರಕಾಲಯೇ ।

ಹೃಷ್ಯಃ ಸ್ವನಗರಂ ಪ್ರಾಪ ಪೂಜಿತಃ ಸನ್ನಮಾದಿಭಿಃ ||೨೦೮||

ಯಮಧರ್ಮರಾಜನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲಾದರೂ ಉರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು. ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಭಸ್ಮತೀರ್ಥಕ್ಕುಂಡ್ರವನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕು. ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅವುಗಳ ಫಲ ದೊರೆಯಲಾರದು ಅಲ್ಲದೇ ಅವನು ನರಕವನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಘೋರವಾದ ನರಕಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಭವಿಸುವಂತೆ ವಿಶೇಷ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿಸು. ಇವನಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ದಯೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಯಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೨೦೪-೨೦೫-೨೦೬||

ದೇವಿ, ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಮನು ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ಚಂದ್ರಮಾಲಿ ರಾಜನು ಅವನು ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ, ಯಮನೇ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ||೨೦೭-೨೦೮||

ಚಂದ್ರಮೌಳಿರ್ವಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಯದಾ ಯಾತಿ ಬಹಿಸ್ತದಾ ।

ಮೃದ್ಭಾಲಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಡಯಾಮಾಸ ಚಾಶುಗೈಃ॥೨೦೯॥

ಅಶೈವಾನಾಂ ವಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ಅಶೈವ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದೀನಪಿ ಶಾಸಯತಿ ಸ್ಫುಟಿಂ ॥೨೧೦॥

ಯಾವಂತೋ ನಿಹತಾ ಭೂಮಾವಶೈವಾಸ್ತತ್ಸುತೈಃ ಶಿವೇ ।

ತಾವತಾಂ ಗಣನಾ ಕೇನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಸಾವಧಾನತಃ ॥೨೧೧॥

ಅಶೈವಶತ್ರುಂಸ್ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ಪಿತಾ ಹೃಷ್ಟಮಾನಸಃ ।

ತದಾ ಕೃತಾರ್ಥಮಾತ್ಮಾನಮನುಷ್ಯತ ಗಿರೀಂದ್ರಜೇ ॥೨೧೨॥

ಶೈವವ್ರತಸರಾ ಜಾತಾಃ ಪುತ್ರಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಮೇದೃಶಾಃ ।

ಇತೋಃಧಿಕಂ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯಂ ಕಸ್ಯ ವಾ ಭುವಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೧೩॥

ಈ ಚಂದ್ರಮೌಳಿರಾಜನು ವಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನೋಡಿ ಚಾವಟಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯು ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹಾರಮಾಡಿ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮುಮ್ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂತಾದವರನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಗಿರಿಜೆಯೇ, ಈ ರಾಜನ ಕುಮಾರರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಿವ ದ್ರೋಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸಾವಧಾನ ವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೋ ನಾನು ಕಾಣೆನು. ॥೨೦೯-೨೧೦-೨೧೧॥

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನ ತಂದೆಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ತಾನೇ ಧನ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದನು ಗಿರಿರಾಜಕುಮಾರಿಯೇ, ಆಗ ಆ ರಾಜನು, ನನ್ನ ಇಷ್ಟ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶೈವವ್ರತತತ್ಪರ ರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ್ಯವು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವು ದಿರುವುದು ? ॥೨೧೨-೨೧೩॥

ಏಕೋಽಪಿ ಯದಿ ಯದ್ವಂಶೇ ಶಾಂಭವೋ ಭವತಿ ಸ್ವತಃ |
 ಸೋಽಪಿ ಚಾನುತ್ತಮೋ ವಂಶೋ ಯತಃ ಶಾಂಭವವಾಂತ್ಸ್ಯಯಂ ||೨೧೪||
 ಪಂಚಲಕ್ಷಮನೀ ಪುತ್ರಾಃ ಮನು ಸರ್ವೇಽಪಿ ಶಾಂಕರಾಃ |
 ಮನು ಭಾಗ್ಯಸ್ಯ ಕಿಂ ನ್ಯೂನಂ ಧನ್ಯೋಽಹಂ ನಾತ್ರ ಸಂತಯಃ ||೨೧೫||
 ಸರ್ವಭೂಚಕ್ರನಾಥತ್ವಂ ಶಾಂಭವತ್ವಂ ಚ ಸರ್ವಥಾ |
 ಅನಲ್ಪಪುತ್ರವತ್ತ್ವಂ ಚ ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಶಿವಾರ್ಚನಾತ್ ||೨೧೬||
 ಶಿವಃ ಕೃಪಾಲುದೇವೇಶೋ ಮಹ್ಯಂ ಭಾಗ್ಯಂ ಕಥಂ ದದೌ |
 ಬಹುಕಾಲಂ ಪೂಜನಂ ಚ ನ ಕೃತಂ ಸಾಧುಸಾಧನೈಃ ||೨೧೭||
 ಮಾಸದ್ವಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯೈಃ ಪೂಜಿತಃ ಸಾರ್ವತೀಪ್ರಭುಃ |
 ಕಥನೇತಾದೃಶಂ ಭಾಗ್ಯಂ ದದೌ ಮಹ್ಯಮನಾಮಯಂ ||೨೧೮||
 ಯದಿ ವತ್ಸರಮಾತ್ರಂ ಚೇತ್ಸ್ಮಜಿತಃ ಶಂಕರಸ್ತದಾ |
 ದವಾತಿ ಕೀದೃಶಂ ಭಾಗ್ಯಂ ತನ್ನ ನಿಜ್ಞಾಯತೇ ಮಯಾ ||೨೧೯||

ಒಂದು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಂಭುಭಕ್ತನಿದ್ದರೂ ಆ ವಂಶವು ಉತ್ತಮವಂಶವೆನಿಸುವುದು. ನಾನೂ ಈಶ್ವರಭಕ್ತನಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ಐದುಲಕ್ಷಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಶಂಕರಭಕ್ತರಾಗಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏನುತಾನೇ ಕೊರತೆ? ನಾನು ಧನ್ಯನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸರಶಿವನ ಪ್ರಾಜ್ಞಿಯಿಂದ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವೂ ಶಾಂಭವಭಕ್ತ ಪದವಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಸಂತಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ನನಗೆ ಉಂಟಾದವು. ||೨೧೪-೨೧೫-೨೧೬||

ದಯಾಳುವೂ, ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೂ ಆದ ಶಿವನು ನನಗೆ ಇಂತಹ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಬಹಳಕಾಲ ಶಿವನನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಯೋಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವಾರ್ವತೀಕಾಂತನಾದ ಸರಮೇಶ್ವರನು ಕೇವಲ ಎರಡುತಿಂಗಳಕಾಲ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಸುಖಪ್ರದವಾದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶಂಕರನು ನನಗೆ ಎಂತಹ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು

ಏತಾದ್ವಶಂ ಕೃಪಾಸಿಂಧುಂ ಶಂಕರಂ ಲೋಕಶಂಕರಂ ।

ಯೇ ನಾರ್ಚಯಂತಿ ತೇ ಮೂಢಾಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೨೦||

ಶಂಕರಸ್ವಾರ್ಚನಂ ಪುಣ್ಯಮಿಹಾಮುತ್ರ ಫಲಪ್ರದಂ ।

ಕಾರ್ಯಂ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ನಿತ್ಯಮಿಹಾಮುತ್ರ ಸುಖಾರ್ಥಿಭಿಃ ||೨೨೧||

ಕೃತಾನಂತಮಹಾಪಾಪೋಃ ಸ್ವಭೃಚ್ಛರ್ಯತಿ ಯಃ ಶಿವಂ ।

ಸ ಮುಕ್ತಪಾತಕೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ರಾಜ್ಯಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ವಿಂದತಿ ||೨೨೨||

ಮತ್ಪುತ್ರಾಣಾಂ ಗರ್ಭಿಣ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇಷ್ಟವಿಘ್ನತಾ ।

ಈದೃಶಂ ಹಿ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯಂ ಸ್ರಾಪ್ತಂ ಶಂಕರ ಪೂಜಯಾ ||೨೨೩||

ಜಾತಿಸ್ಮರತ್ವಂ ಬಹುಪುತ್ರತಾಂ ಚ

ಭೂಚಕ್ರನಾಥತ್ವಮಖಂಡಿತಂ ಚ ।

ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ದಾತುಂ ಶಿವ ಏವ ಶಕ್ತಃ

ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ ||೨೨೪||

ತ್ವಿದ್ವನೋ (ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು) ತಿಳಿಯುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು
||೨೧೭-೨೧೮-೨೧೯||

ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಲೋಕಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ಇಂತಹ ಮಹಾನುಹಿಮೆ
ನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದವರು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮೂರ್ಖರಾಗುವರೆಂಬುದ
ರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಶಿವಪೂಜೆಯೆಂಬುದು ಇಹಪರಸುಖಗಳ
ನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇಹಪರಸುಖಗಳನ್ನೇ ಪೇಕ್ಷಿಸುವವನು ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಪೂಜೆ
ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಪಾರವಾದ ಮಹಾಪಾತಕಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಶಿವ
ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮಾನವನು ಸಕಲಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿ
ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ||೨೨೦-೨೨೧-೨೨೨||

ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೇ ನಿತ್ಯ
ಸಂಚಾರವೂ, ನನಗೆ ಇತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವೂ ಆ ಶಂಕರಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ
ಉಂಟಾಯಿತು. ||೨೨೩||

ಈರೀತಿಯಾದ ಭಾಗ್ಯ, ಮೋಕ್ಷ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಸುಖಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ

ಕಃ ಶಂಕರಾನ್ಯೋ ವಿತರೇತ ಭಾಗ್ಯಂ

ಕಃ ಶಂಕರಾನ್ಯೋ ವಿತರೇತ ಮೋಕ್ಷಂ ।

ಕಃ ಶಂಕರಾನ್ಯಸ್ತನುತೇ ಸುಖಾನಿ

ಕಃ ಶಂಕರಾನ್ಯೋ ನಿಧಿವಿಷ್ಣು ಸೇವ್ಯಃ

॥೨೨೫॥

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ನಿಗಮಾಂತವೇದ್ಯಂ

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಮುನಿವೃಂದವಂದ್ಯಂ ।

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ನಿಧಿವಿಷ್ಣು ವಂದ್ಯಂ

ತತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

॥೨೨೬॥

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮಾಂಬುಜಮಾದಿವಿಷ್ಣುಃ

ಸ್ತನೇತ್ರಪದ್ಮೇನ ಮನೋಹರೇಣ ।

ಸಮರ್ಚಯಾಮಾಸ ತದರ್ಚನೇನ

ಸೌಭಾಗ್ಯಮುಕ್ತೀ ಸುಲಭೇ ನ ಲಭ್ಯೇ

॥೨೨೭॥

ಯತ್ಪಾದಪದ್ಮಾಂಬುಜರೇಣುಮಿಷ್ಣುಂ

ಮುಕುಂದಚಂದ್ರೇಂದ್ರಚತುರ್ಮುಖಾದ್ಯಾಃ ।

ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವನು ಆ ಶಂಕರನಲ್ಲದೇ
ಮತ್ತಾರು ? ॥೨೨೪-೨೨೫॥

ವೇದಾಂತಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಪಾದಕಮಲಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಮುನಿ
ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹವಾದ ಪಾದ
ಕಮಲಗಳುಳ್ಳ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನಾನು ಮರೆಹೊಗುತ್ತೇನೆ.
॥೨೨೬॥

ಮನೋಹರವಾದ ಮತ್ತು ಕಮಲಸದೃಶವಾದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು
ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ
ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ, ಮೋಕ್ಷವೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವವು. ॥೨೨೭॥

ವಿಷ್ಣು, ಚಂದ್ರ, ಇಂದ್ರ, ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಯಾವ
ಮಹಾಪುರುಷನ ಪಾದಕಮಲ ಧೂಳಿಯನ್ನೇ ದೈವವೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಆದರದಿಂದ

ಶ್ರೀಶರಣಸ್ಮಾರಕ

ಸಮರ್ಚಯಂತ್ಯನ್ವಹನಾದರೇಣ

ತತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

||೨೨೮||

ಯನ್ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಮೇಕಮೇವ

ವಿನಾಶಯತ್ಯಾಶು ಮಹಾಘಸಂಘಂ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೨೯||

ಯನ್ನಾಮಪೀಯೂಷಮಪೀಯಮಾನಾ

ಭವಂತಿ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಮಗ್ನಾಃ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವೈಕಸುರೌಘವಂದ್ಯಂ

||೨೩೦||

ಯನ್ನಾಮಮಾತ್ರೋಚ್ಚರಣೇನ ಸದ್ಯೋ

ಧನ್ಯಾ ಭವಂತೈವ ಹಿ ಪಾಪಿನೋಽಪಿ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೩೧||

ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹ ಮಹಾದೇವನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ||೨೨೮||

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯೇ ಮಹಾಪಾಪಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡಬಲ್ಲದು. ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತಾಸಮೂಹದಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಮರೆಹೋಗುವೆನು ||೨೨೯||

ಯಾವ ದೇವನ ನಾಮಾವೃತವನ್ನು ವಾಸಮಾಡದೇ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಮುಳುಗಿ ನರಳುತ್ತಿರುವರೋ, ಅಂತಹ ದೇವದೇವೇಶ್ವರನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು ಮುಖ್ಯರಾದ ದೇವತಾಸಮೂಹದಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವನೂ ಆದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ||೨೩೦||

ನಾಮಮಾತ್ರ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಧನ್ಯರೆನಿಸುವ,

ಯನ್ನಾ ಮದೇಹಕ್ಷಯಪೂರ್ವಕಾಲೇ
ಸ್ತೂತಂ ದದಾತೇವ ಹಿ ಮೋಕ್ಷಮೇಕಂ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೩೨॥

ಯನ್ನಾ ಮತತ್ತ್ವಂ ನ ವಿಧಿರ್ವಿವೇದ
ಯನ್ನಾ ಮತತ್ತ್ವಂ ನ ವಿನೇದ ವಿಷ್ಣುಃ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೩೩॥

ಯನ್ನಾ ಮತತ್ತ್ವಂ ನ ವಿನೇದವೇದೋಃ
ಸ್ಯನಂತಶಾಖಃ ಸಕಲಸ್ವರೂಪಃ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೩೪॥

ದೇವದೇವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ ಆದ
ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಶರಣುಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ॥೨೩೧॥

ಈ ಶರೀರ ನಾಶವಾಗುವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ (ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ) ಒಂದುಸಲ
ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಾಮವುಳ್ಳವನೂ,
ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಇವರಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವಾದ ನಾಮತತ್ತ್ವವುಳ್ಳವನೂ,
ದೇವದೇವನಾಥಿಪತಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇವತಾಸಮೂಹ
ದಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ ಆದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಮರೆಹೊಗುತ್ತೇನೆ ॥೨೩೨-
೨೩೩॥

ಎಲ್ಲದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ತಿಳಿದು, ಅನೇಕ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವೇದ
ರೂಪಿಯಾದ, ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವಾದ ನಾಮರಹಸ್ಯವುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ
ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನಾಗಿರುವ ದೇವೋತ್ತಮನಾದ ಈಶ್ವರ
ನನ್ನು ನಾನು ಮರೆಹೊಗುವೆನು. ॥೨೩೪॥

ಯನ್ನಾ ನುಸಂಸಾರಸಮುದ್ರವಿದ್ರ
ವಿದ್ರಾವಕಂ ಸರ್ವಭಯಾಪಹಾರಿ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೩೫||

ಯನ್ನಾ ನುಸಂಕೀರ್ತನಪೂತಜಿಹ್ವಾಃ
ಸದಾ ವಿಧೀಂದ್ರಾವರಜಾದಿಪೂಜ್ಯಾಃ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೩೬||

ಯನ್ನಾ ನುದಿನ್ಯಾಮೃತಪಾನಸಕ್ತಾ
ನಿಂದಂತಿ ದೇವಾನಪಿ ವಿಷ್ಣುಮುಖ್ಯಾನ್ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೩೭||

ಯನ್ನಾ ನು ಗೋಕೋಟಿಸಹಸ್ರಕೋಟಿ
ಪ್ರದಾನಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ ।
ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೩೮||

ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯನಾಮವು ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರದುಃಖವನ್ನೂ
ನಾಶಮಾಡಿ, ಸಕಲ ಭಯಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಪರ
ಮಾತ್ಮನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ನಾಲಿಗೆಯುಳ್ಳ ಭಕ್ತರು
ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹರಾಗಿ
ರುವರೋ, ಅಂತಹ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ
ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹನೂ ಆಗಿರುವ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುವೆನು.
||೨೩೫-೨೩೮||

ಯಾವ ದೇವದೇವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವುದ
ರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವವರು ವಿಷ್ಣುವೇ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರೆಂದು

ಯನ್ನಾ ನುಯಾಗಾರ್ಬು ದಕೋಟಿಕೋಟಿ

ಸಹಸ್ರಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೩೯॥

ಯನ್ನಾ ನುಮತ್ತೋನ್ನತದಂತಿಕೋಟಿ

ಪ್ರದಾನ ಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೪೦॥

ಯನ್ನಾ ನುರತ್ತೋತ್ತಮಕೋಟಿಕೋಟಿ

ತುಲಾ ಪ್ರದಾನಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ ।

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

॥೨೪೧॥

ಯನ್ನಾ ನು ಶುಭೋತ್ತಮವಾಜಿಕೋಟಿ

ಪ್ರದಾನಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ ।

ತಿಳಿಯುವರು. ಅಲ್ಲದೇ ಯಾರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆಂಬುದು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಗೋದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತಿಶಯವಾದ ಪುಣ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೋ ಅಂತಹ ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ ಆದ ಶಂಕರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ॥೨೩೭-೨೪೦॥

ಯಾವ ದೇವನ ನಾಮವು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅರ್ಬು ದ ಯಾಗಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪುಣ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲದೇ ಮದಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಗಜದಾನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿರುವುದೋ ಅಂತಹ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯನೂ ಆದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುವೆನು ॥೨೩೯-೨೪೦॥

ಯಾವ ದೇವದೇವನ ನಾಮವು ಕೋಟ್ಯಂತರತ್ನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ತುಲಾ ದಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮತ್ತು ಶುಭ್ರವಾದಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೋಟಿ ಉತ್ತಮ

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೪೨||

ಯನ್ನಾ ನು ಹೇನೋತ್ತಮಕೋಟಿಕೋಟಿ
ಪ್ರದಾನಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ |

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೪೩||

ಯನ್ನಾ ನು ಕನ್ಯಾಬುರ್ದಕೋಟಿಕೋಟಿ
ಪ್ರದಾನಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ |

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೪೪||

ಯನ್ನಾ ನು ಸತ್ಯಾವೃತಸರ್ವಪೃಥ್ವೀ
ಪ್ರದಾನಪುಣ್ಯಾಧಿಕಪುಣ್ಯಪುಣ್ಯಂ |

ತಂ ದೇವಮೀಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಾಮಿ
ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಸುರೈಕವಂದ್ಯಂ

||೨೪೫||

ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಿರುವುದೋ
ಅಂತಹ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆ
ಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನೂ ಆಗಿರುವ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುವೆನು.

||೨೪೧-೨೪೨||

ಯಾವ ಮಹೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯನಾಮವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕೋಟಿಂಶರ
ಸುವರ್ಣದಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಅರ್ಬುರ್ದಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ
ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಿರುವುದೋ, ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು, ಮುಂತಾದ ದೇವತಾ
ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಈಶ್ವರನನ್ನು
ನಾನು ಮರೆಹೊಗುತ್ತೇನೆ. ||೨೪೩-೨೪೪||

ಸತ್ಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಸಕಲ ಭೂದಾನಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ
ಪುಣ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವ ನಾಮಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ,

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ತತಃ ಪುತ್ರಾಂತ್ಸರ್ವಾನಾಹೂಯ ಸಾದರಂ |
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಚಾರು ಸ್ವಪುತ್ರಾಣಾಂ ಹಿತಾವಹಂ ||೨೪೬||

|| ರಾಜಾ ಉವಾಚ ||

ಅರ್ಚಯಧ್ವಂ ಮಹಾದೇವಂ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿನಂದಿತಂ |
ತ್ರಿಕಾಲಮಪ್ರಮಾದೇನ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಸಾಧನೈಃ ||೨೪೭||

ಭಜಧ್ವಮಪ್ರಮಾದೇನ ಶಿವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿನಂದಿತಂ |
ಜಪಧ್ವಮನಿಶಂ ಯತ್ನಾಚ್ಛೈವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಪರಂ ||೨೪೮||

ಉದ್ಘೊಳನಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಚ ತಥಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ |
ಮಾ ತ್ಯಜಧ್ವಂ ಮಾ ತ್ಯಜಧ್ವಂ ನಿದ್ರಾಕಾಲೇಽಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೪೯||

ಶೃಣುಧ್ವಮತಿಯತ್ನೇನ ನೋಕ್ಷದಾಂ ಶಾಂಭವೀಂ ಕಥಾಂ |
ಶಾಂಭವೈಃ ಸಹ ಸಲ್ಲಾಸಾನ್ಕುರುಧ್ವಂ ಭಸ್ಮಭೂಷಿತಾಃ ||೨೫೦||

ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತಾಸಮೂಹಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ ದೇವದೇವೋ
ತ್ತಮನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಶರಣುಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ||೨೪೫||

ಆ ರಾಜನು ಹೀಗೆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ತನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನೋಹರವಾಗಿ
ಇಂತೆಂದನು ||೨೪೬||

ಬೆಳಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಮೂರುಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ
ಬಿಡದೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ, ಹೂ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಆ ಮಹಾ
ದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಮತ್ತು ಅನವರತವೂ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನೇ ಭಜನೆ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು
ಬಿಡದೆ ಜಪಮಾಡಿರಿ. ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮ
ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯದೇ ನಡೆಸು
ತ್ತಿರಿ. ||೨೪೭-೨೪೮-೨೪೯||

ಯಾವಾಗಲೂ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಂಭುವಿನ ಕಥೆಯನ್ನೇ ನೀವು
ಕೇಳಬೇಕು ಶಿವಭಕ್ತರೊಡನೆಯೇ ವಿಭೂತಿಯಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆ

ಅಶಾಂಭವಾಂಭಿಕ್ಷಯಧ್ವಂ ಶಿಕ್ಷಯಧ್ವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ವಿಶುದ್ಧಾಂ ಶಾಂಭವೀಂ ದೀಕ್ಷಾಂ ಪಾಲಯಧ್ವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೨೫೦॥

ಮಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ತಪಶ್ಚರ್ಮಾ ಶಿವಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಂತತಂ ।

ಕುರ್ವಂತು ಸಕಲಾನ್ಧರ್ಮಾಸ್ಪ್ರಜಾಪಾಲನಪೂರ್ವಕಂ ॥೨೫೧॥

॥ ಶಿವ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಸುತಾನ್ರಾಜಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಸರೋವರೇ ।

ತಪಃ ಕರ್ತುಂ ಸಮಾರೇಭೇ ನಿಯತೋ ನಿರ್ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥೨೫೨॥

ಉದ್ಧೂಳನತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಭ್ಯಾಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷೈಶ್ಚ ನಿಭೂಷಿತಃ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಪರಃ ಶುಶುಭೇ ನೃಪತಿಃ ಶಿವೇ ॥೨೫೩॥

ಮಲ್ಲಿಂಗಪೂಜನಂ ಪುಣ್ಯಂ ತಪ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುಧೈಃ ।

ಅತಸ್ತದರ್ಚನೇ ನಿಷ್ಠಾ ತಸ್ಯ ಜಾತಾ ವರಾನನೇ ॥೨೫೪॥

ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶಾಂಭವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ, ಎಂದು ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ॥೨೫೦-೨೫೧-೨೫೨॥

ರಾಜನು ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನೂ ಪರಿಶುದ್ಧನೂ ಆಗಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ! ಈ ರಾಜನು ತಾನು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವಾಗ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ, ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಇವುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಾನಿರತನಾದನು. ಪಾರ್ವತಿಯೇ! ಈ ನನ್ನ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಪಂಡಿತರು ತಪಸ್ಸೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಈ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿ. ॥೨೫೩-೨೫೪-೨೫೫॥

ಫಲಾನಿ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವೈವ ಮಾಸಮಾತ್ರಮುನಾಸ ಸಃ ।

ತತೋ ಮಾಸಂ ಜಲಾಹಾರಂ ಚಕಾರ ನಿಯತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥೨೫೬॥

ತತಶ್ಚಕ್ರೇ ನಿರಾಹಾರಂ ವತ್ಸರತ್ರಯಮಾದರಾತ್ ।

ತೇನೈವ ತಪಸಾ ದೇವಾ ಬಭೂವುಃ ಕ್ಷುಭಿತಾ ಭೃಶಂ ॥೨೫೭॥

ತತಸ್ತಸ್ಯ ಮನೋ ದ್ರಷ್ಟುಂ ವಿಷ್ಣುರೂಪಂ ಧೃತಂ ಮಯಾ ।

ಧೃತ್ವಾ ತು ನೈಷ್ಠವಂ ರೂಪಂ ತತಸ್ತತ್ರ ಗತಂ ಮಯಾ ॥೨೫೮॥

ನೈನತೇಯಸಮಾರೂಢಂ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಂ ।

ಪೀತಾಂಬರಧರಂ ರಾಜಾ ಮಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾಚಲನ್ ತ್ಥಿತಃ ॥೨೫೯॥

ತತೋ ವೃಣು ವರಂ ರಾಜನ್ನಿತ್ಯುಕ್ತಂ ಸಾದರಂ ಮಯಾ ।

ತತೋ ಮಾಂ ಪ್ರತ್ಯುನಾಚೇದಂ ತದ್ವಕ್ಷ್ಯೇ ತೃಣು ಸಾದರಂ ॥೨೬೦॥

ಆ ರಾಜನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕೇವಲ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನೇ ತಿಂದು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದೇ ತಪವಂಗೈದನು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಉಸವಾಸ ದಿಂದಲೇ ಇದ್ದು ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದನು. ಈ ರಾಜನ ತಪಸ್ಸಿ ನಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೋಭೆಗೊಂಡರು. ಆಗ ನಾನು ಈ ರಾಜನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲು ವಿಷ್ಣುರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ, ವೈಷ್ಣವರೂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ॥೨೫೬-೨೫೭-೨೫೮॥

ಗರುಡನನ್ನೇರಿ, ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಮತ್ತು ಗದೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಪೀತಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರಾಜನು ಕೊಂಚವೂ ಕದಲದೇ ಪರ್ವತದಂತೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ನಾನು ಎಲೈ ರಾಜನೇ! ವರವನ್ನು ಕೇಳೆಂದು ಅದರದಿಂದ ಹೇಳಲು, ಅವನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನು ಅದರದಿಂದ ಲಾಲಿಸು, ಎಂದು ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ನುಡಿದನು. ॥೨೫೯-೨೬೦॥

|| ರಾಜಾ ಉವಾಚ ||

ನ ಭವತ್ತೋ ವರಂ ಯಾಚೇ ಯತಃ ಕ್ಷುದ್ರೋ ಹರೇ ಭವಾನ್ ।

ಪರಂ ತು ಸರ್ವದೇವೇಶಾದ್ವರಂ ಯಾಚೇ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ||೨೬೧||

ಆದಿವಿಷ್ಣು ಭವಾನೊರ್ವಂ ಯಸ್ಮಾಜ್ಞಾತೋ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೬೨||

ಯತಶ್ಚ ತುರ್ಮುಖೋ ಜಾತೋ ದೇವ ದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೬೩||

ಯಸ್ಮಾದಿಂದ್ರಾದಯೋ ಜಾತಾ ದಿಕ್ಪಾಲಾಃ ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ||೨೬೪||

ನೇದಾ ಯಸ್ಮಾತ್ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೬೫||

ಯಸ್ಮಾತ್ಸೂರ್ಯಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೬೬||

ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ, ನೀನು ಅಲ್ಪಸ್ವಭಾವದವನಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವರ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನಾದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದಲೇ ವರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಿ ವಿಷ್ಣುವೆನಿಸಿದ ನೀನೂ, ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ದೇವದೇವನೆನಿಸಿದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುವಿರಾದ್ದರಿಂದ, ನಿಮಗೆ ಜನಕನಾಗಿ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೆನಿಸಿರುವ ಆ ಶಂಕರನಿಂದಲೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಬೇಡುವೆನು. ||೨೬೧-೨೬೬||

ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೂ, ಸಕಲ ವೇದಗಳೂ, ಸೂರ್ಯ ದೇವನೂ ಸಹ ಯಾವ ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗಿರುವರೋ ಅಂತಹ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರನಿಂದಲೇ ನಾನು ವರಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ||೨೬೪-೨೬೫-೨೬೬||

ಯಸ್ಮಾದ್ಜಾಯತಾಕಾಶೋ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೬೭॥

ಯಸ್ಮಾಚ್ಚಂದ್ರಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೬೮॥

ಯಸ್ಮಾದ್ವಾಯುಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೬೯॥

ಯಸ್ಮಾದಾಪಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೭೦॥

ಯಸ್ಮಾದಗ್ನಿಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೭೧॥

ಯಸ್ಮಾತ್ಸೂರ್ಯೋ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೭೨॥

ಯಸ್ಮಾದೌಷಧಯೋ ಜಾತಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೭೩॥

ಯಸ್ಮಾದನ್ನಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನಂ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೭೪॥

ಆಕಾಶ, ಚಂದ್ರ; ವಾಯು ಮತ್ತು ನೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ ದೇವದೇವನೂ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಬೇಡುವೆನು. ॥೨೬೭-೨೬೮-೨೬೯-೨೭೦॥

ಅಗ್ನಿ, ಭೂಮಿ, ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ದೇವದೇವನೂ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಯಾಚಿಸುವೆನು. ಮತ್ತುವ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ॥೨೭೧-೨೭೨-೨೭೩-೨೭೪॥

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಯಸ್ಮಾದ್ವಿಸ್ತಪಾಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೭೫||

ಯಸ್ಮಾದ್ವಿಸ್ತಪಾದಾಃ ಸಂಭೂತಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೭೬||

ಯಸ್ಮಾಚ್ಚತುಷ್ಟದಾ ಜಾತಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೭೭||

ಯಸ್ಮಾದಷ್ಟಾಪದಾ ಜಾತಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೭೮||

ಯಸ್ಮಾದ್ವನಾನಿ ಜಾತಾನಿ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೭೯||

ಯಸ್ಮಾದ್ಗಿರಿವರಾ ಜಾತಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೮೦||

ಯಸ್ಮಾದ್ಗ್ರಹಾಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ದೇವದೇವಾನಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೮೧||

ಯಸ್ಮಾಂತಂ ನ ವಿದುರ್ದೇವಾ ಭವದಾದ್ಯಾಃ ಪಿನಾಕಿನಃ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೮೨||

ಆನೆಗಳನ್ನೂ, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಎಂಟು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿರುವ ದೇವದೇವನೂ, ಲೋಕಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ಆ ಶಂಕರನಲ್ಲೇ ನಾನು ವರಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ||೨೭೫-೨೭೬-೨೭೭-೨೭೮||

ಕಾಡುಗಳು, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಸೂರ್ಯನೇ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಹಗಳೂ ಯಾವ ದೇವದೇವನಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೋ, ನೀನೇ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಯಾವ ಪಿನಾಕಪಾಣಿಯ ಆದ್ಯಂತವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರಿರೋ ಅಂತಹ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೂ, ದೇವದೇವನೂ ಆದ ಶಂಕರನನ್ನೇ ನಾನು ವರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ||೨೭೯-೨೮೦-೨೮೧-೨೮೨||

ಯಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಂ ನ ಜ್ಞಾತಂ ಸರ್ವಥಾ ಭವದಾದಿಭಿಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೩॥

ಯತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪುರಾ ಹರೇ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೪॥

ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಯತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪುರಾ ಹರೇ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೫॥

ಇಂದ್ರತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ್ತಮಿಂದ್ರೇಣ ಯತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪುರಾ ಹರೇಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೬॥

ನಾತ್ಯಯಂ ನಾಯುರನಿಶಂ ಯಸ್ಮಾದ್ಭೀತೋ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೭॥

ಸೂರ್ಯೋಽಪ್ಯಹರಹೋದೇತಿ ಯಸ್ಮಾದ್ಭೀತೋ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೮॥

ಉದೇತಿ ವಹ್ನಿಶ್ಚಂದ್ರಶ್ಚ ಯಸ್ಮಾದ್ಭೀತೋ ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೮೯॥

ಯದ್ಭಕ್ತೈರ್ಭೇದಿತಾಃ ಶೈಲಾ ಮಂದರಪ್ರಮುಖಾಃ ಪುರಾ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೯೦॥

ವಿಷ್ಣುವೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಯಾರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನೀನು ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನ್ನೂ, ಇಂದ್ರನು ಇಂದ್ರಪದವಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿರೋ, ಅಂತಹ ದೇವದೇವನೂ ಜಗನ್ಮಂಗಳ ಕರನೂ ಆದ ಶಂಕರನಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಬೇಡುವೆನು ॥೨೮೩-೨೮೪-೨೮೫-೨೮೬॥

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹೆದರಿ, ನಾಯುವು ಅನವರತವೂ ಬೀಸುತ್ತಿರುವುದು, ಸೂರ್ಯನು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಪ್ಪದೇ ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನೂ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೆ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಭಕ್ತರು

ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಃ ಕ್ಷಣಮಾಶ್ರೇಣ ಸಮುದ್ರಾಶ್ಚ ಲಕೀಕೃತಾಃ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೧||

ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಃ ಕ್ಷಣಮಾಶ್ರೇಣ ಲೋಕಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸಿತಾಃ ಪುರಾ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೨||

ತೃಣೇಕೃತಚತುರ್ವಕ್ತ್ರೋ ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯರ್ಹಂಸವಾಹನಃ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೩||

ತೃಣೇಕೃತೋಽಸಿ ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಸ್ತಮೇವ ಗರುಡಧ್ವಜ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೪||

ತೃಣೇಕೃತಃ ಶಚೀನಾಥೋ ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಗಭೂಪತಿಃ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೫||

ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ |
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ||೨೯೬||

ಮಂದರ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಚೂರುನಾಡಿರು
ವರು. ಅಂತಹ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರನನ್ನೇ ನಾನು ವರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುವೆನು.
||೨೮೭-೨೮೮-೨೮೯-೨೯೦||

ಆ ದೇವದೇವನ ಕೆಲವು ಭಕ್ತರು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ
ಆವೋಷನವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಕೆಲವರು ಈ ಲೋಕಗಳನ್ನೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ಹಂಸವಾಹನನಾದ ಚತುರ್ಮುಖ
ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಹುಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಂಡಿರುವರು ಎಲೈ ಗರುಡಧ್ವಜನಾದ
ವಿಷ್ಣುವೇ! ನೀನೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರಿಂದ ತೃಣಪ್ರಾಯನಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸ
ಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೆ. ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣು! ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರ
ನಿಂದಲೇ ವರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ||೨೯೧-೨೯೨-೨೯೩||

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದ ಶಚೀಪತಿಯನ್ನು ಯಾರ ಭಕ್ತರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ
ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವರೋ, ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನರಿಯಲಾರದೇ ಮನಸ್ಸಿ

ಯದ್ಯತಂ ಸತ್ವರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗಳಂ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೯೭॥

ಯದಕ್ಷರಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಮಕ್ಷಯ್ಯಫಲದಾಯಕಂ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೯೮॥

ಯದೂರ್ಧ್ವರೇತಮನಘಂ ನಿಶ್ವರೂಪಮನಾಮಯಂ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೨೯೯॥

ಯೋ ನಿರ್ಗುಣೋ ನಿರಾಕಾರೋ ನಿರುಪಾಧಿನಿರಂಜನಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೦॥

ಯಃ ಸರ್ವವೇದವೇದಾಂತಪ್ರತಿಪಾದ್ಯೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೧॥

ಯಃ ಸೃಜತ್ಯವತಿ ಸ್ವೈರಂ ಹಂತಿ ಸ್ವೈರಮಿದಂ ಜಗತ್ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೨॥

ನೊಡನೆ ವೇದವಾಕ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿರುವುವೋ ಅಂತಹ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರನನ್ನೇ ನಾನು ವರಬೇಡುವೆನು. ॥೨೯೫-೨೯೬॥

ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಅರ್ಥನಾರೀಶ್ವರನೂ ಕಪ್ಪು, ಮತ್ತು ಹೊಂಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಫಲಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವವನೂ, ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದ್ದರಿಂದ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ (ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ಸೃಷ್ಟಿನಾಮರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವನೂ, ನಿರ್ಮುಷ್ಠನೂ, ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನೂ, ಸುಖಮಯನೂ, ಗುಣಶೂನ್ಯನೂ, ಆಕಾರವಿಲ್ಲದವನೂ, ಉಪಾಧಿಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವನೂ, ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ ಆದ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾಗಿರುವ ಆ ಶಂಕರನಿಂದಲೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ॥೨೯೭-೨೯೯-೩೦೦॥

ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಐಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಈ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ, ಲೀಲಾ

ತ್ವಯಾ ತ್ವನ್ನೇತ್ರಪದ್ಮೇನ ಪೂಜಿತಂ ಯತ್ಪದಾಂಬುಜಂ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೩॥

ಕಂದರ್ಪದರ್ಪದಲನೋ ಯಃ ಸ್ವತಂತ್ರೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೪॥

ಯಃ ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಕೋ ದೇವೋ ನರಸಿಂಹನಿಪಾತನಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೫॥

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮೋ ಯಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಖಿಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೬॥

ಮಧುಸೂದನಶ್ಚ ಯೋ ದೇವೋ ಮಧುಸೂಧನ ಸೂದನಃ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೭॥

ಯದ್ಭುತ್ಯಭ್ಯುತ್ಯಗೀರ್ವಾಣಾ ಭವತ್ಪ್ರಭೃತಯೋ ಹರೇ ।

ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೮॥

ಮಾತ್ರದಿಂದ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿರುವನೂ ಆದ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ನಾನು ಯಾಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ॥೩೦೧-೩೦೨॥

ನಿನ್ನ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳವನೂ, ಮನ್ಮಥನ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಮುರಿದವನೂ, ಸ್ವತಂತ್ರನೂ, ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಶಾಲಿಯೂ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಿಸುವವನೂ, ನರಸಿಂಹಾವತಾರಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಅಹಂಕಾರ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಡವಿದವನೂ, ದೇವತಾಚಕ್ರವರ್ತಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಚೂಡಾಮಣಿಪ್ರಾಯನೂ, ಆಗಿರುವ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ॥೩೦೩-೩೦೪-೩೦೫-೩೦೬॥

ತನ್ನ ತಹಸ್ಸನ್ನು ಭಂಗಮಾಡಲು ಬಂದ ವಸಂತನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೂ, ಮಧುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ, ನೀನೇ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನ ಭೃತ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನೂ

ಯದ್ಭೃತ್ಯನೇತ್ರಸಂತ್ರಸ್ತಾಃ ಶ್ರೀಹರೇ ಭವದಾದಯಃ ।
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೦೯॥

ನ ಯಸ್ಮಾತ್ಪರಮೋ ದೇವೋ ನ ಯೇನ ಸದೃಶೋಽಥವಾ ।
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೧೦॥

ಯಃ ಸರ್ವದೇವದೇವೇಶೋ ಮಹಾದೇವೋಽಖಿಲೇಶ್ವರಃ ।
ತಸ್ಮಾದೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಶಂಕರಾಲ್ಲೋಕಶಂಕರಾತ್ ॥೩೧೧॥

ತ್ವಯಾ ಮಹ್ಯಂ ಹರೇ ದೇಯಃ ಕಥಮಿಷ್ಟತಮೋ ವರಃ ।
ಮಹೇಶಾದಪರಃ ಕೋ ವಾ ಭವೇದಿಷ್ಟವರಪ್ರದಃ ॥೩೧೨॥

ವರೋ ದೇಯ ಇತಿ ಸ್ವೈರಂ ಕಥಂ ಧಾಷ್ಟ್ಯಂ ಧೃತಂ ತ್ವಯಾ ।
ಮಯಿ ಧಾಷ್ಟ್ಯಮಿದಂ ಕರ್ತುಂ ತವ ನೈವೋಚಿತಂ ಹರೇ ॥೩೧೩॥

ಅಸ್ತತಂತ್ರೇಣ ಹರಿಣಾ ತ್ವಯಾ ಚೇದ್ವೀಯತೇ ವರಃ ।
ತುಭ್ಯಮೇವ ವರೋ ದೇಯೋ ಮಯಾ ಕಿಂ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೩೧೪॥

ಆಗಿರುವ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಂಕರನಿಂದಲೇ ನಾನು ವರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.
॥೩೦೭-೩೦೮॥

ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ! ಆ ದೇವದೇವನ ಭೃತ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ
ಬೆತ್ತಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನೇಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಸಿ ದೂರತಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಆ ದೇವನಿಗಿಂತಲೂ
ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಾದವರಾಗಲೀ, ಸಮಾನರಾದವರಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.
ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ನಿಖಿಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಆ ಮಹಾದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಒಡೆಯನಾಗಿ
ರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೂ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ ಆಗಿರುವ ಆ
ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ವರಬೇಡುತ್ತೇನೆ ॥೩೦೯-೩೧೦-೩೧೧॥

ವಿಷ್ಣುವೇ! ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿನ್ನಿಂದ ಹೇಗೆ ತಾನೆ
ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು! ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಾರು ತಾನೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ
ವರವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು? ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀನು ವರಕೊಡು
ತ್ತೇನೆಂದು ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯಮಾಡು

ಯಥಾಹಮಸ್ವತಂತ್ರೋಽಸ್ಮಿ ಸರ್ವಕಾಲೇಷು ಸರ್ವಥಾ ।

ತಥಾ ತ್ವಮಪ್ಯಸ್ವತಂತ್ರಃ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೩೧೫||

ಸ್ವತಂತ್ರಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಸ್ತದನ್ಯೇ ಭವದಾದಯಃ ।

ಅಸ್ವತಂತ್ರಾಸ್ತತೋ ಮಹ್ಯಂ ವರದಾತಾ ಕಥಂ ಭವಾನ್ ||೩೧೬||

ಹರೇ ಕೋ ನಾ ವರೋ ದೇಯೋ ದಾತುಂ ಶಕ್ತಿಃ ಕ್ವ ವರ್ತತೇ ।

ತ್ವದಧೀನಂ ಕಿಮಸ್ತ್ಯದ್ಯ ತತ್ಸರ್ವಂ ವದ ತತ್ವತಃ ||೩೧೭||

ಪೀತಾಂಬರಂ ಜೀರ್ಣಮೇಕಂ ತ್ವದೀಯಮಿಹ ತಿಷ್ಠತಿ ।

ತತ್ರ ನೇಚ್ಛಾ ಯತೋ ಜೀರ್ಣಮಂಗಸ್ತೇದವಿದೂಷಿತಂ ||೩೧೮||

ತ್ವದಧೀನೋಽಸ್ಮಿ ಗರುಡಃ ತ್ವದೀಯಶ್ಚೇಹ ತಿಷ್ಠತಿ ।

ತಸ್ಮಿನ್ನಪಿ ನ ಮೇ ಪ್ರೀತಿರ್ವಿಹಗತ್ವೇನ ನಿಶ್ಚಿತೇ ||೩೧೯||

ವೈಕುಂಠಲೋಕವಾಸಸ್ತು ತ್ವಯಾ ದಾತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ ।

ಕಿಂ ಚೇಚ್ಛಾಪಿ ನ ಮೇ ತತ್ರ ಕಿಂ ತತ್ರಾಸ್ತಿ ವದಸ್ವ ಮೇ ||೩೨೦||

ವುದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲದ ನೀನೆ ನನಗೆ ವರಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನಾನೇಕೆ ನಿನಗೆ ವರಕೊಡಬಾರದು ! ||೩೧೨-೩೧೩-೩೧೪||

ನನ್ನಂತೆಯೇ ನೀನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಾಧೀನನೇ ಸರಿ. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ. ಆ ಮಹಾದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಸ್ವತಂತ್ರನು, ನೀನು ಮೊದಲಾಗಿ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅಸ್ವತಂತ್ರರೇ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ನೀನು ಹೇಗೆ ವರ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ? ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ ! ಯಾವ ವರವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಿನಗೆಲ್ಲಿದೆ? ನಿನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸು ನೋಡೋಣ ! ||೩೧೫, -೩೧೬-೩೧೭||

ಹರಿದು ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಶರೀರದ ಬೆವರಿನಿಂದ ದೂಷಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಪೀತಾಂಬರ, ನಿನ್ನವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಈ ಗರುಡಪಕ್ಷಿ, ಇವು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಅಧೀನವಾಗಿರುವುವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲ. ವೈಕುಂಠಲೋಕವಾಸವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದೂ ಅಲ್ಲದೇ

ಸುದರ್ಶನಾಭಿಧಂ ಚಕ್ರಂ ತ್ವಯಾ ದಾತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ |

ತತ್ಕ್ರಿಯತ್ಕಾಲಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಶಂಕರನೇಷ್ಯತಿ ||೩೨೧||

ಲಕ್ಷ್ಮೀತೋಃಪ್ಯಧಿಕಾಃ ಶುದ್ಧಾಃ ಸಂತಿ ಲಕ್ಷಂ ಸ್ತ್ರಿಯೋ ಮಮ |

ತತೋ ಲಕ್ಷಾಂತಮಪಿ ಪ್ರೀತಿರ್ಮಮ ನಾಸ್ತೈವ ಸರ್ವಥಾ ||೩೨೨||

ಅಸ್ತತಂತ್ರೇಣ ಹರಿಣಾ ಮೋಕ್ಷೋ ದಾತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ |

ಅತಃ ಪರಂ ತ್ವಯಾ ದೇಯಂ ಕಿಮಸ್ತಿ ವದ ತನ್ಮಮ ||೩೨೩||

ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಹರೇ ಶ್ರಾಂತಃ ಶ್ರಮೋ ಭೂಯಾನಭೂತ್ತವ |

ಅದ್ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ಶೈವೇಷು ಧಾರ್ಷ್ಣ್ಯಂ ಮಾ ಕುರು ಸರ್ವಥಾ ||೩೨೪||

ಭ್ರಷ್ಟವೈದಿಕಮಾರ್ಗೇಷು ದುಷ್ಕೇಷ್ವೇವ ತ್ವಯಾ ಹರೇ |

ವರಂ ದಾಸ್ಯೇ ವರಂ ದಾಸ್ಯೇ ಇತಿ ಕಾರ್ಯಾ ಪ್ರತಾರಣಾ ||೩೨೫||

ಶಾಂಭವವ್ರತನಿಷ್ಠೇಷು ಮಾದೃಶೇಷು ತ್ವಯಾ ಹರೇ |

ವರಂ ದಾಸ್ಯೇ ಇತಿ ಸ್ವೈರಂ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಾ ಪ್ರತಾರಣಾ ||೩೨೬||

ನನಗೆ ಅದರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನನಗೆ ಕೊಡುವ ಪದಾರ್ಥವಾವುದು ನೀನೇ ಹೇಳು? ||೩೧೮-೩೧೯-೩೨೦||

ಈ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನು ನೀನು ಕೊಡುತ್ತೀಯೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದು ಕೊನೆಗೆ ಆ ಶಂಕರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತೆರಳುವುದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ನೀನು ಭಾವಿಸುವೆಯಾದರೆ, ಅವಳಿಗಿಂತಲೂ ಪರಿಶುದ್ಧರೂ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರೂ ಆದ ಲಕ್ಷ್ಮಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನನಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಬಯಸುವ ನಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲು ನೀನೇ ಪರಾರ್ಥಿನನಾದುದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀನು ನನಗೇನುತಾನೇ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ ! ||೩೨೧-೩೨೨-೩೨೩||

ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣುವೆ! ನೀನು ತುಂಬಾ ಬಳಲಿರುವೆ, ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾ ಯಿತು ಪಾಪ ಹೋಗಿ ಬಾ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಧೈರ್ಯಮಾಡಬೇಡ. ವೈದಿಕಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ದುಷ್ಟರಾದ ಜನ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು, ನಿನ್ನ

ವರದಾತಾಹನುಸ್ಮೀತಿ ಭ್ರಾಂತಿಂ ಮಾ ಕುರು ಮಾಧವ ।

ತವ ಚೇದ್ವರದಾತ್ಮತ್ವಂ ತರೇದ್ವಿಂಧ್ಯೋಽಪಿ ಸಾಗರಂ ||೩೨೭||

ವೈಕುಂಠಃ ಪ್ರಾಪ್ತ ಇತ್ಯತ್ರ ಗರ್ವಂ ಮಾ ಮಾ ಪ್ರದರ್ಶಯ ।

ತತ್ರಾಧಿಕಾರಮಾರ್ಗೇಣ ಗರ್ವಸ್ತೇ ಕಥಮಾದ್ಯಶಃ ||೩೨೮||

ಹರೇ ವೈಕುಂಠಲೋಕಸ್ಯ ತ್ವಧಿಕಾರೋತಿಚಂಚಲಃ ।

ಅಧಿಕಾರೋ ತತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ನಾ ವಾ ಪ್ರೀತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೩೨೯||

ಶಿವೋ ನಿಷ್ಕುತ್ಸಮನ್ಯಸ್ಮೈ ದಾಸ್ಯತ್ಯಗ್ರೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ದತ್ತಾ ವೈಕುಂಠಮಿಶಾನೋ ತಸ್ಮೈ ದಾಸ್ಯತಿ ಶಂಕರಃ ||೩೩೦||

ತಸ್ಮೈ ದದಾತಿ ನಿಷ್ಕುತ್ಸಂ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ ।

ತಸ್ಮೈ ದದಾತಿ ವೈಕುಂಠಂ ಸುದರ್ಶನಮಪಿ ಪ್ರಭುಃ ||೩೩೧||

ಬಹವೋ ನಿಷ್ಣವೋ ಜಾತಾ ಸಂಖ್ಯಾ ತೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।

ಅತಃ ಪರಂ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಬಹವೋ ನಿಷ್ಣವೋ ಹರೇ ||೩೩೨||

ಗರ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರು ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಶೈವವ್ರತನಿಯಮತತ್ಪರರಾಗಿರುವ ನನ್ನಂತಹವರ ಗೋಚಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರಬೇಡ. ||೩೨೪-೩೨೫-೩೨೬||

ಎಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೇ ! ವರಕೊಡುವವನು ನಾನೇ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡ. ನಿನಗೆ ಅಂತಹ ವರ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಈ ವಿಂಧ್ಯಸರ್ವತಮಾ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಬಲ್ಲದು. ಏನೋ . ವೈಕುಂಠಲೋಕವು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೀನು ಗರ್ವಪಡಬೇಡ ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕೂಡ ಕ್ಷಣಿಕವಾದದು. ಆ ವೈಕುಂಠಲೋಕದ ಅಧಿಕಾರವಾದರೋ ವಿಶೇಷ ಚಂಚಲವಾದದ್ದು. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಯಾವರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಯುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ನಾನು ಕಾಣೆ. ||೩೨೭-೩೨೮-೩೨೯||

ಸರ್ವಸಮರ್ಥನಾದ ಆ ಪರಶಿವನು ಈ ನಿನ್ನ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆಗ ಈ ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೂ ಈ ನಿನ್ನ ಪದವಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನೂ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಾಣನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವನು. ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ

ಅಸಂಖ್ಯಾತಾ ಹತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಮಹಾದೇವೇನ ವಿಷ್ಣವಃ ।

ಬಹವೋಗ್ರೇಸಿ ಹಂತವ್ಯಾ ವಿಷ್ಣವಃ ಶೂಲಪಾಣಿನಾ ||೩೩೩||

ಶಿವಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ತಪಃ ।

ಕರಿಷ್ಯತ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ತೇನ ಲಭ್ಯತೇ ||೩೩೪||

ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಮಪ್ಯೇವಮೇವ ಲಭ್ಯಂತೇ ಬಹುಭಿರ್ಹರೇ ।

ಇಂದ್ರತ್ವಮಪ್ಯೇವಮೇವ ಲಭ್ಯಂತೇ ಬಹುಭಿರ್ಹರೇ ||೩೩೫||

ಅಧಿಕಾರವಿಶೇಷೋಽಯಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಪಿ ಚಂಚಲಂ ।

ಅತೋಽಸಿ ಚಂಚಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರೀತಿಂ ಮಾ ಕುರು ಮಾಧವ ||೩೩೬||

ವಿಷ್ಣುತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾತ್ರೇಣ ಗರ್ವಶ್ಚೇದೀದೃಶಸ್ತವ ।

ಗಾಣಾಪತ್ಯಸ್ಯ ತು ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯಾ ಭೂಯಾನ್ಗರ್ವೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೩೩೭||

ಮಂದಿ ವಿಷ್ಣುಗಳಾಗಿಹೋದರು. ಅವರನ್ನು ಎಣಿಸುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಎಷ್ಟೋಮಂದಿ ವಿಷ್ಣುಗಳಾಗುವರು. ||೩೩೦-೩೩೧-೩೩೨||

ಹಿಂದೆ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುವನು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಶೂಲಪಾಣಿಯಾದ ಈ ಶಿವನು ಅನೇಕಮಂದಿ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವನು. ಆ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಮಾನವನು ತಪ್ಪದೇ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೈದುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನ್ನೂ, ಇಂದ್ರಪಟ್ಟವನ್ನೂ ಸಹ ಅನೇಕಮಂದಿ ಆ ಪರಶಿವನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೊಂದಿರುವರು ಮತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರು. ||೩೩೩-೩೩೪-೩೩೫||

ಅದರಂತೆ ಇದೂ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿಶೇಷವು. ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯೂ ಚಂಚಲವಾದದ್ದೇ ಸರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ಈ ನೈಕುಂಠ ಲೋಕಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಗರ್ವಪಡಬೇಡ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯು ದೊರೆತ ಮಾತ್ರ ದಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ಗರ್ವಪಡುವುದಾದರೆ ರುದ್ರಗಣಗಳಿಗೊಡೆತನವು ನಿನಗೆ ಬಂದದ್ದೇ ಅದರೆ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಜಂಬವನ್ನು ನೀನು ತೋರಿಸುವೆಯೋ ! ||೩೩೬-೩೩೭||

ಗರ್ವಂ ವಿಹಾಯ ಸತತಂ ಪೂಜಯಸ್ವ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಗರ್ವಂ ನ ಸಹತೇ ಶರ್ಮಃ ಸರ್ವಗರ್ವಾಪಹಾರಕಃ

||೩೩೪||

ಗಾಣಪತೈಚ್ಛಯಾ ಶರ್ಮಂ ಪೂಜಯಸ್ವೇಹ ಮಾಧವ ।

ಕಿಮಸ್ತಿ ತವ ನೈಕುಂಠೇ ವಿಷ್ಣುಶ್ವೇ ವಾ ವದಸ್ವ ಮೇ

||೩೩೫||

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ಸಂತುಷ್ಟೋ ಗಾಣಾಪತ್ಯಂ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ತುಭ್ಯಂ ದಾಸ್ಯತಿ ಗೋವಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಷೇತ್ರಮಿದಂ ಯತಃ

||೩೩೬||

ಗಾಣಾಪತ್ಯಂ ಶಿವಾಲ್ಪಬ್ಧಾ ಶಿವಸೇವಾಪರೋ ಭವ ।

ತತೋ ದಾಸ್ಯತಿ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ಶಂಕರಃ ಕರುಣಾಕರಃ

||೩೩೭||

ತಿಷ್ಠೇಹ ಯದ್ವಾಗ್ನೇಶ್ವರತಃ ಕಾರ್ಯಂ ನ ಮೇ ಹರೇ ।

ಸ್ಥಾಸ್ಯಸ್ಯತ್ರ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಚೇತ್ತದಾ ಮೌನೇನ ಸಂವಸ

||೩೩೮||

ಆಯು ವಿಷ್ಣುವೇ, ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಸಕಲರ ಗರ್ವವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವ ಆ ಶಂಕರನು ಈರಿತಿಯಾದ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೇ, ಗಣಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನೀನು ಪೂಜೆಮಾಡು. ಈ ವಿಷ್ಣುಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಏನುತಾನೇ ಸುಖವಿದ್ದೀತು? ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಗಣಾಧಿಪತಿಯ ಪದವಿಯನ್ನೇ ನೀನಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಎಲೈ ಗೋವಿಂದನೇ, ಇದು ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು. ||೩೩೮-೩೩೯-೩೪೦||

ಆ ಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಗಣಾಧಿಪತಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರನಾಗು. ಆಗ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಶಂಕರನು ನೀನಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲು ಅಥವಾ ಹೊರಟುಹೋಗು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಾದರೆ ಮೌನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೆಲಸುವನಾಗು.” ||೩೪೦-೩೪೨||

|| ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ನೃಪೋ ದೇವಿ ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಶಿನಾರ್ಚಕಃ |

ಮದೇಕಶರಣೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಾಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸ್ಥಿತೋ ಮುದಾ ||೩೪೩||

ತದಾ ಮದೇಕಶರಣಂ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನೃಪತಿಂ ಶಿನೇ |

ಸಂತುಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ಮಯಾ ತಸ್ಮೈ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಂ ಪ್ರದರ್ಶಿತಂ ||೩೪೪||

ಅನಂತೋಽದ್ಯದ್ಭಾನುಕಾಂತಿಂ ನಾನಾಭರಣಭೂಷಿತಂ |

ಮಾಂ ವಿಲೋಕ್ಯಾತಿ ಸಂತುಷ್ಟಸ್ತುಷ್ಟಾವ ನೃಪತಿಃ ಶಿನೇ ||೩೪೫||

|| ರಾಜೋವಾಚ ||

ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಮಹಾದೇವ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಮಹೇಶ್ವರ |

ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಹರಾಸಂತ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಶಿನಾಪತೇ ||೩೪೬||

ನಮಸ್ತೇ ದೇವದೇವಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಶಂಕರಪ್ರಭೋ |

ನಮಸ್ತೇ ಪಾರ್ವತೀನಾಥ ನಮಸ್ತೇ ಕರುಣಾಕರ ||೩೪೭||

ದೇವಿ, ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಾದ ಆ ರಾಜನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ನನ್ನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರನಾಗಿರುವ ಆ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆನು ಆಗ ಆ ರಾಜನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಅಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅತಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು ||೩೪೩-೩೪೪-೩೪೫||

ಮಹಾದೇವ, ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಪಾಪನಾಶಕನೂ, ಅನಂತನೂ, ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯೂ ಆದ ಶಂಕರನೇ, ನಾನು ಧನ್ಯ ನಾದೆನು. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ನಿತ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹನೂ, ಜಗ ನ್ತಂಗಳಕರನೂ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯೂ ಆದ ಶಂಕರನೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆನು ||೩೪೬-೩೪೭||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ನಮಸ್ತೇ ಮುಕ್ತಿಮಂದಾರ ನಮಸ್ತೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ।

ನಮಸ್ತೇ ಶರ್ಮ ಸರ್ವೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಪುರಸೂದನ ||೩೪೮||

ನಮಸ್ತೇ ನೀಲಕಂಠಾಯ ನಮಸ್ತೇ ನೀಲಲೋಹಿತ ।

ನಮಸ್ತೇ ಭಗವಂಭಂಭೋ ನಮಸ್ತೇ ವೃಷಭಧ್ವಜ ||೩೪೯||

ನಮಸ್ತೇ ನಿರ್ಗುಣಾಮೇಯ ನಮಸ್ತೇ ಸುಗುಣಪ್ರಭೋ ।

ನಮಸ್ತೇ ನಿಷ್ಕಲ ಶ್ರೀಮನ್ನಮಸ್ತೇ ಶಶಿಶೇಖರ ||೩೫೦||

ನಮಸ್ತೇ ಚಂದ್ರಚೂಡಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಭೂತಿಭೂಷಣ ।

ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಭೂಷಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಶೂಲಪಾಣಯೇ ||೩೫೧||

ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಚಕ್ಷುಷೇ ।

ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಮೂರ್ಧಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಬಾಹನೇ ||೩೫೨||

ಮೋಕ್ಷಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಿರುವನೂ, ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯೂ, ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ, ವಿಷಭಕ್ಷಣದಿಂದ ಕಪ್ಪಾದ ಕೊರಳುಳ್ಳವನೂ, ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪುವರ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೊರಳು ಮತ್ತು ಕೂದಲುಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಸುಖಪ್ರದನೂ, ಎತ್ತನ್ನೇ ಧ್ವಜವನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವನೂ, ಗುಣರಹಿತನೂ, ಪ್ರಮಾಣಾತೀತನೂ, ಸದಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ತೋರುತ್ತಿರುವನೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಕಲಂಕ ರಹಿತನೂ, ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತನೂ ಆದ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೩೪೮-೩೪೯-೩೫೦||

ಚಂದ್ರಶೇಖರನೂ, ವಿಭೂತಿಯನ್ನೇ ಆಭರಣವನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಸರ್ವಾಭರಣನೂ, ತ್ರಿಶೂಲಾಯುಧವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವನೂ, ಜಗತ್ಪ್ರಸೂಪನೂ, ಲೋಕಚಕ್ಷುವೂ, ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತಲೆಯಾಗುಳ್ಳವನೂ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಬಾಹುಗಳನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೩೫೧-೩೫೨||

ನಮೋಸಂತಗುಣಾಧಾರ ನಮೋ ವಿಶ್ವಂಭರಾಯ ತೇ ।

ನಮಃ ಖಟ್ವಾಂಗಹಸ್ತಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ||೩೫೩||

ನಮಸ್ತೇ ಭೂರಿರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಭೂರಿತೇಜಸೇ ।

ನಮೋ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿವಂದ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಸುರಪೂಜಿತ ||೩೫೪||

ನಮಸ್ತೇ ದೇವದೇವೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಸುರಸತ್ತಮ ।

ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಭಗವನ್ನಮೋ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಯ ತೇ ||೩೫೫||

ಮಹಾದೇವ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ತ್ರಿಯಂಬಕ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ।

ನಮಸ್ತ್ರಿಕಾಗ್ನಿಕಾಲಾಯ ನಮಸ್ತೇ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ||೩೫೬||

ನಮಃ ಕಾಲಾಗ್ನಿರೂಪಾಯ ಮಹಾರುದ್ರಾಯ ತೇ ನಮಃ ।

ನಮಸ್ತೇ ಕಾಲರುದ್ರಾಯ ನಮಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯ ತೇ ||೩೫೭||

ನಮಃ ಪರಮರೂಪಾಯ ಸದಾಶಿವ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ।

ನಮಃ ಶ್ರೀವಿಶ್ವನಾಥಾಯ ವಿಷ್ಣುಸೇತ್ರಾರ್ಚಿತಾಂಘ್ರಯೇ ||೩೫೮||

ಅಪಾರವಾದ ಗುಣಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಯನೂ, ಸಮಸ್ತ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧರಿಸಿರುವನೂ, ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ, ನಾನಾ ಅಕಾರವುಳ್ಳವನೂ, ಅಪಾರವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವವನೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ದೇವತಾತ್ಮನೂ, ಸಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ||೩೫೩-೩೫೪-೩೫೫||

ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡವನೂ, ಮುಕ್ತಗುಣನೂ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹವನೀಯರೂಪವಾದ ಅಗ್ನಿ ತ್ರಯಸ್ವರೂಪನೂ, ತ್ರಿಪುರಾಸುರಶತ್ರುಕೂ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಅಗ್ನಿ ಸ್ವರೂಪನೂ, ವಿಶೇಷ ಭಯಂಕರನೂ, ಕಾಲರುದ್ರರೂಪನೂ, ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ವರೂಪನೂ, ನಿತ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ರಣ್ಣಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು ||೩೫೬-೩೫೭-೩೫೮||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ನಮೋ ವಿಶ್ವೈಕವಂದ್ಯಾಯ ವಿಶ್ವಾಶಾಸ್ತ್ರಾಯ ತೇ ನಮಃ ।
ನಮೋ ವೇದಾಂತವೇದ್ಯಾಯ ನಿರ್ಮಲಾಯಾಮಿತಾತ್ಮನೇ ॥೩೫॥

ನಮಸ್ತ್ರೀಶಾಲಹಸ್ತಾಯ ಕಂದರ್ಪದಳನಾಯ ತೇ ।
ನಮೋ ಡಮರುಹಸ್ತಾಯ ವಿರಾಡ್ರೂಪಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೩೬॥

ವಿದಾರಿತನ್ಯಸಿಂಹಾಯ ಸಂದಗ್ಧಮದನಾಯ ತೇ ।
ಹತಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತಮಾಂಗಾಯ ಶಂಭವೇ ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ ॥೩೭॥

ಗರುಡಧ್ವಜವಂದ್ಯಾಯ ಮಕರಧ್ವಜಹಾರಿಣೇ ।
ಪುರುಷಧ್ವಜಮಿತ್ರಾಯ ಭವಾಯ ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ ॥೩೮॥

ವಿಶ್ವಾಕಾರಾಯ ವಿಶ್ವಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವತಸ್ತಿಸ್ತೇ ।
ವಿಶ್ವಭರ್ತ್ರೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ನಮಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಯೇ ॥೩೯॥

ಅನಂತನಿಭವ ಶ್ರೀಮನ್ನಪ್ರಮೇಯ ಗುಣಾರ್ಣವ ।
ಅಪರಾಧಾನ್ಯಮಸ್ವೇಶ ಕರುಣಾಸಾಗರ ಪ್ರಭೋ ॥೪೦॥

ಜಗದೇಕನಮಸ್ಕೃತನೂ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸುವವನೂ, ವೇದಾಂತಗಳಿಂದ
ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವವನೂ, ನಿರ್ಮಲಸ್ವರೂಪನೂ, ಅಪರಿಮಿತಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ,
ತ್ರಿಶೂಲಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವನೂ, ಮನ್ಮಥನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ನಾಶ
ಮಾಡಿದವನೂ, ಡಮರುವನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ವಿರಾಟ್ಟ್ವರೂಪನೂ,
ನೃಸಿಂಹಾವತಾರಮಾಡಿದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಬೀಳಿಸಿದವನೂ, ಮನ್ಮಥನನ್ನು
ಸುಟ್ಟವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದವನೂ, ಸುಖಕರನೂ, ಸರ್ವ
ಸಮರ್ಥನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ॥೩೫-೩೬-೩೭॥

ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ
ದವನೂ, ಈಶಾನನ ಸ್ನೇಹಿತನೂ, ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಕಾರಣನೂ, ಸರ್ವ
ಸಮರ್ಥನೂ, ಜಗತ್ಸ್ವರೂಪನೂ, ಜಗದಾಕಾರನೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ
ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಜಗದುದ್ಧಾರಕನೂ, ಜಗನ್ಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ
ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ॥೩೮-೩೯॥

ಅಸಾರವಾದ ನೈಭವವುಳ್ಳವನೂ, ಏಶ್ವರೈಭರಿತನೂ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಗುಣ

ಧೃತ್ವಾ ರೂಪಾಂತರಂ ಪೂರ್ವಂ ಸ್ಥಿತಂ ಶಂಭೋ ತ್ವಯಾ ತದಾ ।
ನಾರ್ಚಿತೋಽರ್ಘ್ಯಾದಿಭಿಸ್ತತ್ರ ನಾಪರಾಧೋ ಮಮ ಪ್ರಭೋ॥೩೬೫॥

ಸೋಮಾರ್ಥಶೇಖರ ಶ್ರೀಮನ್ವಿಶ್ವರೂಪಸ್ತ್ವಮಸ್ಯತಃ ।
ವಿಶ್ವರೂಪಸ್ಯ ತೇ ಪೂಜಾ ಕರ್ತುಮೇವ ನ ಶಕ್ಯತೇ ॥೩೬೬॥

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿರೂಪಾಣಿ ಗೃಹ್ಯಂತೇ ಶಂಕರ ತ್ವಯಾ ।
ಯದಾ ಯದಾ ತು ತದ್ರೂಪ ಪೂಜಾಯಾಂ ನ ಹಿ ಮೇ ರುಚಿಃ॥೩೬೭॥

ಯದಾ ತು ಶಾಂಭವಂ ನೈಜಂ ಸ್ವರೂಪಂ ಧ್ರಿಯತೇ ತದಾ ।
ಪೂಜಾ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಾ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಫಲಾದಿಭಿಃ ॥೩೬೮॥

ಶಾಂಭವಂ ರೂಪಮೇವೈಕಂ ಪೂಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
ನಾಶಾಂಭವಂ ಪೂಜನೀಯಂ ರೂಪಮಿತ್ಯಸ್ತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೩೬೯॥

ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಪ್ರಾಯನೂ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಅದ ಈಶ್ವರನೇ ನನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವನಾಗು ಶಂಭುವೇ! ಹಿಂದೆ ನೀನು ಬೇರೆಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಅರ್ಘ್ಯವಾದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಪ್ರಭೋ! ಅರ್ಧಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೇ! ಕಾಂತಿಯುಕ್ತನಾದ ನೀನು ವಿಶ್ವರೂಪನೆನಿಸಿರುವೆ ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ॥೩೬೪-೩೬೫-೩೬೬॥

ಶಂಕರನೇ! ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೀನು ಧರಿಸುತ್ತೀಯೆ! ದೇವ! ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಶಂಭು ರೂಪವನ್ನು ನೀನು ತಾಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವತ್ಸೆ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶಂಭುವಿನ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಇತರ ವಿಷ್ಣುವಾದಿ ದೇವತಾರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ಪೂಜಿಸಬಾರದೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು ॥೩೬೭-೩೬೮-೩೬೯॥

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಪೂಜನೀಯಂ ವೈದಿಕಂ ಶ್ರುತಿಚೋದಿತಂ ।

ಉಮಾರ್ಥವಿಗ್ರಹಾ ಮೂರ್ತಿಃ ಪೂಜನೀಯಾರ್ಥವಾ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೩೨॥

ನಿರ್ಗುಣಂ ನಿಷ್ಕಲಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರವಲಿಂಗಂ ಶಿವಾತ್ಮಕಂ ।

ಪೂಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ದ್ವಿಜೈರ್ವೇದವಿದಾಂ ವರೈಃ ॥೩೩॥

ಶಿವಾತ್ಮಕಂ ಪೂಜನೀಯಂ ಲಿಂಗಮೇವ ದ್ವಿಜೈಃ ಸದಾ ।

ನಿಧನೇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ನುಂತ್ರ್ಯಲಿಂಗಸ್ಯ ಪ್ರತಿಸಾದನಾತ್ ॥೩೪॥

ಮೂರ್ತಿಪೂಜಾಪಿ ಚೇತ್ಕಾರ್ಯಂ ಮೂರ್ತಿಃ ಸೋಮಾರ್ಥಶೇಖರಃ ।

ಸಾಂಬಾ ತ್ರಿನಯನಾ ಪೂಜ್ಯಾ ನಾನ್ಯಾ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೩೫॥

ಪೂಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಂಭುಸುತ್ಪತ್ತಿನಾರ್ಥವಾ ।

ಸಾನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯೋ ಭ್ರಮೇಣಾಪೀತ್ಯಸ್ತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿರಿತ್ತರ ॥೩೬॥

॥ ಶ್ರೀ ಶಿವ ಉವಾಚ ॥

ಇತಿ ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಥಸಾದ್ಯಾದ್ಯೈರ್ಮಾಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ಕ್ಷತಾಂಜಲಿಪ್ರಟೋ ತಿಷ್ಠದ್ವಿನಯಾನತಕಂಧರಃ ॥೩೭॥

ವೇದಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನಾದರೂ ಪೂಜಿಸಬಹುದು ಗುಣ ರಹಿತವೂ, ಕಲಂಕವಿಲ್ಲದ್ದೂ ಆದ ಶಿವಲಿಂಗವು ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ವೇದಸಾರಂಗತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಸ್ವರೂಪವಾದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದವರು ಯಾವಾಗಲೂ 'ನಿಧನವತಯೇ ನಮಃ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೩೨-೩೬॥

ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಧಾರಿಯಾದ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯಾದ ಆ ಮುಕ್ಕುಣ್ಣ ನನ್ನಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪೂಜೆಮಾಡಬಾರದು. ಶಂಭುವನ್ನಾಗಲೀ ಅವನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಪೂಜಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಪೂಜೆಮಾಡ ಬಾರದೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು ॥೩೭-೩೮॥

ಹೀಗೆ ಅವನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ನನ್ನನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾಡ್ಯ ಮುಂತಾದುವು

ವರಂ ವೃಣುಷ್ವ ರಾಜೇಂದ್ರ ವರಮಿಷ್ಯಂ ದದಾಮ್ಯಹಂ ।

ಭಕ್ತ್ಯಾ ತ್ವನ್ಯಭಿಚಾರಿಣ್ಯಾ ತುಷ್ಪೋಽಸ್ಮೀತ್ಯುಕ್ತವಾನಹಂ ||೩೩೬||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂಪೂಜ್ಯಾಘ್ನಾಂ ಭಿರ್ನೃಪಃ ।

ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಯಯಾಚೇ ವರಮಾದ್ಯಶಂ ||೩೩೭||

|| ರಾಜೋವಾಚ ||

ಮಹಾದೇವ ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿನಂದಿತ ।

ಮಮಾಸ್ತ್ವಚಂಚಲಾ ಭಕ್ತಿಸ್ತ್ವಯೈವಾನ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೩೮||

ಮಹಾಪ್ರಳಯಕಾಲೇಽಪಿ ಶಂಭೋ ತ್ವತ್ಪದಸಂಕಚಾತ್ ।

ಮಚ್ಚಿತ್ತಚಂಚರೀಕೋಽಯಂ ಮಾಯಾತ್ಮನೃತ್ರ ಸರ್ವಥಾ ||೩೩೯||

ಮಹಾಪದ್ಯಪಿ ಘೋರಾಯಾಂ ತ್ವದನ್ಯಂ ನಾರ್ಚಯಾಮ್ಯಹಂ ।

ಈದೃಶೀ ಮಮ ಭಕ್ತಿಯಾರ್ಥಾ ಸಾ ದೃಢಾ ಭವತು ಪ್ರಭೋ ||೩೪೦||

ಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಕೈಜೋಡಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆಗ ನಾನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ವರವನ್ನು ಬೇಡು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವೆನು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಈ ದೃಢಭಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಹೇಳಲು, ಈ ನನ್ನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಗ ರಾಜನು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಹೀಗೆ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿದನು ||೩೩೫-೩೩೬-೩೩೭||

ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನೇ! ಯಾವಾಗಲೂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿ ನನಗುಂಟಾಗಲಿ. ಶಂಭುವೇ! ಮಹಾಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ವಾದಕಮಲದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಭ್ರಮರವು ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗದಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಭಯಂಕರವಾದ ಮಹಾ ವಿಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಾನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭೋ! ಇದೇ ರೀತಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ದೃಢವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು ||೩೩೮-೩೩೯-೩೪೦||

ಯಥಾ ತ್ವದನ್ಯಪೂಜಾಯಾಂ ಮತಿರ್ಮೇ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ತಥಾ ಕುರು ಮಹಾದೇವ ಪ್ರಸಾದಂ ಮಯಿ ಸರ್ವದಾ ||೩೮೦||

ಸದಾಶಿವ ಮಹೇಶೇತಿ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣತತ್ಪರಾ ।

ರಸನೇಯಂ ಮಮಾಸ್ತೀಶ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾದಹರ್ನಿಶಂ ||೩೮೧||

ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ಪ್ರೀತಿರಸ್ತು ಮೇ ।

ನ ತಸ್ಮಾದನಿವೃತ್ತಾಸ್ತು ಪ್ರೀತಿರಾಪದ್ಯಪಿ ಪ್ರಭೋ ||೩೮೨||

ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಪೂಜಾಯಾನುಸ್ತು ಪ್ರೀತಿರಖಂಡಿತಾ ।

ಯತ್ಪಾದಪೂಜನಾಲ್ಪಭ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತಾತಿದುರ್ಲಭಾ ||೩೮೩||

ಸ್ವಸ್ತೀಷ್ಣನ್ಯಾಮರೇ ಪ್ರೀತಿರ್ಮಮ ಮಾಸ್ತು ಮಹೇಶ್ವರ ।

ಪ್ರೀತಿರಸ್ತು ಮಹಾದೇವ ಶಿವಲಿಂಗೈಕಪೂಜನೇ ||೩೮೪||

ನಿವೃತ್ತಮಸ್ತು ಮಚ್ಚಿತ್ತಂ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿಷು ಪ್ರಭೋ ।

ತ್ವತ್ಪೂಜಾನಾಥನೇ ಸಕ್ತಂ ಚಿತ್ತಮಸ್ತು ಮಮಾನ್ವಹಂ ||೩೮೫||

ಪ್ರಭುವೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡು ನ್ವಾಮಿ ! ಮಹಾದೇವ! ಈ ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದಾಶಿವ, ಮಹೇಶ್ವರ ಎಂಬ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರವಾಗಲಿ. ಈಶ್ವರ, ನನಗೆ ನಿತ್ಯನೂ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯು ದೊಡ್ಡ ವಿವತ್ತೇಬಂದಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿರಲಿ. |೩೮೧-೩೮೨-೩೮೩|

ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭಕಾರದ ಮೋಕ್ಷಾಂಗನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗದೇ ಕೇವಲ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲೇ ಭಕ್ತಿಯುದಯಿಸಲಿ ಮಹಾದೇವ ! ||೩೮೪-೩೮೫||

ಪ್ರಭೋ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು, ಮಕ್ಕಳು, ಮುಮ್ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದ ಪರಿವಾರಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ

ಶಿವಾಸ್ತು ತ್ವತ್ಕಥಾಮಾತ್ರಶ್ರವಣಪ್ರವಣಂ ಮನಃ |

ಮಮಾಸ್ತು ಪ್ರೀತಿರನಿಶಂ ತ್ವತ್ಪ್ರೇವಾಯಾಮುಮಾಸತೇ ||೩೮೭||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯನೇಕವರಾಸ್ತೇನ ವೃತಾ ರಾಜ್ಞಾ ವರಾನನೇ |

ದತ್ತಾಶ್ಚ ತೇ ವರಾಸ್ತಸ್ಮೈ ವರಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಮೋಕ್ಷದಾ ||೩೮೮||

ತತಃ ಸರಂ ಸಭೂಷಾಲೋ ಮಾಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಬಹುಧಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಃ ಸ್ಥಿತಃ ||೩೮೯||

ತತಃ ಸರ್ವೇಷು ಪಶ್ಯತ್ಸು ತತ್ರೈರ್ವಾಂತರ್ಹಿತಂ ಮಯಾ |

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ರಾಜಾಪಿ ಮದೇಕಶರಣೋಽಭವತ್ ||೩೯೦||

ಮತ್ಪಾದಪದ್ಮಮಕರಂದರಸಾಶ್ರಯಾಣಾಂ

ಮಾಮೇವ ಪೂಜ್ಯತಮಮಿತ್ಯನುಚಿಂತಕಾನಾಂ |

ಸರ್ವಾರ್ಥದಂ ಸಕಲದೇವಗಣಾಭಿವಂದ್ಯಂ

ವಿಧೀಶ್ವರತ್ವಮನುಸೇವ್ಯಮುಮಾಸಹಾಯಂ ||೩೯೧||

ಸರ್ವದಾ ಆಸಕ್ತವಾಗಲಿ. ಪರಶಿವನೇ, ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿನ್ನ ಕಥಾಶ್ರವಣ ದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತವಾಗಿ, ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನವರತವೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಿರಲಿ. ||೩೮೭||

ಸುಂದರಾಂಗಿಯೆ. ಹೀಗೆ ಅವನು ಅನೇಕ ವರಗಳನ್ನು ಬೇಡಲು ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರದನಾದ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ತಪ್ಪದೇ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆನು ಅನಂತರ ಆ ರಾಜನು ನನ್ನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು ||೩೮೮-೩೮೯||

ಅವನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುವಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಮರೆಯಾದೆನು ಅದುವೊದಲು ಆ ರಾಜನೂ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ನನ್ನ ಪೂಜಾರ್ಥಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರನಾದನು. ||೩೯೦||

ಗಿರಿರಾಜ ಕುಮಾರಿಯೇ, ನನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಮಕರಂದರಸ ದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಆತ್ಮಂತಪೂಜ್ಯನಾದ ನನ್ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ, ಸಕಲ

ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಅರುಣಾಚಲಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ
ರಾಜಭಕ್ತಿವರ್ಣನಂ ಸಾಮ್ಯೈಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವವನೂ, ಸಕಲ ದೇವತಾಸಮೂಹದಿಂದಲೂ ನಮ
ಸ್ಕೃತನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವೆಂದು ತಿಳಿಯುವ
ಳಾಗು ಎಂದು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ವಾರ್ವತಿಗೆ ತನ್ನ ಮಹಿಮೆ
ಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುಹೇಳಿದನು ||೩೯||

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲಮಹಿಮೆಯಲ್ಲಿ
ರಾಜಭಕ್ತಿವರ್ಣನೆಯೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ ॥

ಅಥ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಉಗ್ರಾಪ್ಯೇ

ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ

ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

॥ ಶ್ರೀವಾರ್ವತ್ಯುವಾಚ ॥

ಕಿಂ ಚಕಾರ ಸ ಭೂಪಾಲಃ ಕರುಣಾಕರ ಶಂಕರ ।

ತತ್ಸರ್ವಂ ನದ ಸರ್ವಜ್ಞ ವಿಶ್ವರೇಣ ವಿಶೇಷತಃ ॥೧॥

॥ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಉವಾಚ ॥

ಶಿವಪೂಜಾರತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ಭೂಪಾಲೋ ಮದರ್ಚಕಃ ।

ಅಭ್ಯುತ್ಥಾಯಾತಿಯತ್ನೇನ ಕುರ್ದನ್ನೇವ ಸ್ಥಿತೋಽರ್ಚನಂ ॥೨॥

ಮದರ್ಚನೇ ಯಥಾ ಪ್ರೀತಿಪ್ತಥಾ ಮದ್ಭಕ್ತಪೂಜನೇ ।

ಪ್ರೀತಿಪ್ತಥಾ ನೃಪಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮಮೈವಾನುಗ್ರಹಾತ್ತದಾ ॥೩॥

ಇವೃತ್ತೇರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಶಂಕರನೇ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನೀನು ಆ ರಾಜನು ಮುಂದೆ
ನನುಸರಿಸಿದನೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಂದು ಪರಿಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂರ್ವ
ತಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ಆಗ ಸದಾಶಿವನು ದೇವಿಯೊಡನೆ ಹೀಗೆಂದನು ॥೧॥

ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಆ ರಾಜನು ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವ
ಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಿವಾಗಲೆಲ್ಲ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ನಿಂತು ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದನು. ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ನನ್ನ
ಭಕ್ತರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದಿತು ॥೨-೩॥

ಶೈವಾನಾಂ ಪೂಜನೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಯಥಾ ತಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಾ ಪ್ರಿಯೇ ।

ತಥಾ ನಾನ್ಯಸ್ಯ ಸುಭಗೇ ಸರ್ವಕಾಲೇಷ್ವಖಂಡಿತಾ ||೪||

ಏಕದಾ ಸ ನೃಪೋ ದೇವಿ ಗೌತಮಂ ಶೈವಪುಂಗವಂ ।

ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳಿತಸರ್ವಾಂಗಂ ದದರ್ಶ ಗೃಹಮಾಗತಂ ||೫||

ತತಃ ಪರಂ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ನೃಪಃ ।

ಪ್ರದದಾವಾಸನಂ ರಮ್ಯಂ ನಾನಾರತ್ನವಿರಾಜಿತಂ ||೬||

ತತ್ರೋಪವಿಷ್ಟಂ ಶೈವೇಂದ್ರಂ ಗೌತಮಂ ಮುನಿಸೇನಿತಂ ।

ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಭಿಃ ಸನ್ಯಕ್ತ್ವಿಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ ||೭||

ಭಸ್ಮನಾ ಸಮಲಂಕೃತ್ಯ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಶ್ಚ ತಂ ಮುನಿಂ ।

ಉವಾಚ ವಚನಂ ರಾಜಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಃ ಶಿವೇ ||೮||

ಪ್ರಿಯೇ, ನನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಪೂಜಾಶ್ರದ್ಧೆಯು ಮತ್ತಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಯಾದರೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಿತು. ||೪||

ದೇವಿ, ಒಂದುಸಲ ಆ ರಾಜನು ಭಸ್ಮವನ್ನು ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಪನಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹರ್ಷಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಗೌತಮನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಜನು ಎದ್ದು ಕೈಮುಗಿದು ನಾನಾವಿಧವಾದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ಅಸನವನ್ನು ಆ ಗೌತಮಮುನಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ||೫-೬||

ಆಗ ರಾಜನು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಮೂಹಗಳಿಂದ ಸೇವೆಹೊಂದುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವ ಈಶ್ವರಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಗೌತಮಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಆದರವೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಆ ಮುನಿವರ್ಯನನ್ನು ವಿಭೂತಿಯಿಂದಲೂ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ, ರಾಜನು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೭-೮||

|| ರಾಜೋವಾಚ ||

ಗೌತಮಾದ್ಯಾಸ್ತಿಸ್ಮಿಧನ್ಯೋಽಹಂ ಭಾವುಕಂ ಭಾವಿ ಭೂರಿತಃ |
 ತ್ವಾದೃಶಾನಾಂ ತು ಶೈವಾನಾಂ ದರ್ಶನಂ ದುರ್ಲಭಂ ಮುನೇ ||೯||
 ಮಾನನೀಯೋಽಪಿ ಜಾತೋಽಹಂ ತ್ವದಾಗಮನತೋ ಮುನೇ |
 ಶಿವಾರ್ಚನವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ತವಾತ್ರ ಗಮನಂ ಶುಭಂ ||೧೦||
 ಪೂತಂ ಚ ಸದನಂ ಸರ್ವಂ ತ್ವದಾಗಮನತೋ ಮುನೇ |
 ತ್ವದಂಘ್ರಿಜಲಸಂಸೇಕಾದ್ಭೂರೇಷಾ ಸಾವನೀಕೃತಾ ||೧೧||
 ತತ್ಪಾದಸೇಚನಾತ್ಯಪ್ತಾಃ ಪಿತರಂ ಸಾಗ್ನಯಃ ಸುರಾಃ |
 ಅತಃ ಪರಂ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಕಲ್ಯಾಣಾನಿ ಚ ಭೂರಿತಃ ||೧೨||
 ಮಯಿ ಸ್ನೇಹವಶಾದೇವ ತ್ವಯಾದ್ಯಾತ್ರಾಗತಂ ಮುನೇ |
 ಅನ್ಯಥಾ ಶಿವಭಕ್ತಸ್ಯ ತವಾತ್ರಾಗಮನಂ ಕುತಃ ||೧೩||

ಎಲೈ ಗೌತಮಮಹರ್ಷಿಯೇ! ಈಗ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಮಂಗಳವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುವುದು ಮುನಿವರ್ಯ! ನಿಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾಭಕ್ತರ ದರ್ಶನವು ತುಂಬಾ ದುರ್ಲಭವೇ ಸರಿ. ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ತಮ್ಮ ಅಗಮನದಿಂದ ನಾನು ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗಿರುವೆನು ಶಿವಪೂಜಾವ್ರತಪರನಾಗಿರುವ ಈ ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಗಮನವು ಶುಭಕರವಾಗಿರುವುದಲ್ಲವೇ! ||೯-೧೦||

ಮುನಿವರ್ಯನೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಗಮನದಿಂದ ಈ ನನ್ನ ಮನೆಯಿಲ್ಲಾ ವಾವನವಾ ಯಿತು ನಿಮ್ಮ ವಾದೋದಕದ ಸೇಚನೆಯಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯೂ ವರಿಶುದ್ಧ ವಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮ ವಾದೋದಕವನ್ನು ಚುಮುಕಿಸುವುದರಿಂದ ಪಿತೃದೇವತೆಗಳೂ, ಅಗ್ನಿಸಮೇತರಾದ ದೇವತೆಗಳೂ, ತೃಪ್ತರಾಗುವರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಮಂಗಳಗಳು ನನಗೆ ಉಂಟಾಗುವುವು. ಮುನಿವರ್ಯನೇ! ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ನೇಹವಶ ದಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಿರಿ! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಶ್ವರಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ತಮ್ಮ ಅಗಮನವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದ್ದಿತು! ||೧೧-೧೨-೧೩||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ವದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾನ್ದರ್ಮಾನ್ದರ್ಶನಾಮನಿಶೇಷತಃ ।

ಯದ್ಧರ್ಮಶ್ರವಣೇನಾಪಿ ಪಾಪನಾಶೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೧೪॥

॥ ಶ್ರೀಶಿವ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸಂಸ್ಥಿತೋ ರಾಜಾ ತದಾನೀಮೇವ ತತ್ಪುತಾಃ ।

ಪಂಚಲಕ್ಷ್ಮಣಿತಾ ದೇವಿ ಗೌತಮಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಗತಾಃ ॥೧೫॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣಾನ್ಘ್ರಿಸ್ತೋದ್ಧೃತಿವಿಗ್ರಹಾನ್ ।

ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಚಂದ್ರರೇಖಾಂಕಾಂಸ್ತಾನ್ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಸ ಗೌತಮಃ ॥೧೬॥

ಗೌತಮಃ ಶಾಂಭವಾನ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ಪುತ್ರಾನತಿವಿಸ್ಮಿತಃ ।

ಅದ್ಯ ಧನ್ಯೋಽಹಮಸ್ಮೀತಿ ವನಂದೇ ಸ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥೧೭॥

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹಿ ಭೂರಿಭಾಗೈನ ಶಾಂಭವಾ ಬಹವೋ ಮಯಾ ।

ಶಾಂಭವಪ್ರೇಕ್ಷಣಾಜ್ಞಾತಂ ಧನ್ಯಮದ್ಯತನಂ ದಿನಂ ॥೧೮॥

ಪ್ರಣತಂ ತಂ ಮುನಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಪುತ್ರೇಷು ತತೋ ನೃಪಃ ।

ಕಂಪಮಾನಸ್ತಮುತ್ಥಾಯ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ಶಿವೇ ॥೧೯॥

ಮುನಿಪುಂಗವನೇ, ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುವ, ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವನಾಗು ? ಎಂದು ಆ ರಾಜನು ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ॥೧೪॥

ದೇವಿ ! ರಾಜನು ಗೌತಮಮುನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆ ರಾಜನ ಐದು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದರು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ಗೌತಮ ಮುನಿಯು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು ॥೧೫-೧೬॥

ಅಷ್ಟು ಈಶ್ವರಭಕ್ತರಾದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ನೋಡಿ ಗೌತಮಮುನಿಯು ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತನಾಗಿ, ಈಗ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದನು. ಹೆಚ್ಚಾದ ಭಾಗ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹುಮಂದಿ

|| ರಾಜೋವಾಚ ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ನೇತೇ ತು ಮತ್ಪುತ್ರಾಃ ಶಿಷ್ಯಪ್ರಾಯಾಸ್ತವ ಧ್ರುವಂ ।

ಏತಾದೃಶೇಷು ಪ್ರಣತಿತ್ವಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ನ ಸರ್ವಥಾ ||೨೦||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ವೈಶ್ಯಾಃ ಶೂದ್ರಾ ವಾಃ ಸೈಃಸಿ ವಾ ನೃಪ ।

ಶಾಂಭವಾ ಯದಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ಪೂಜನೀಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||೨೧||

ದುರ್ಲಭಂ ಶಂಕರಸ್ಯೇವ ಶಾಂಕರಸ್ಯಾಪಿ ದರ್ಶನಂ ।

ಶಾಂಕರಾಃ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪ್ರಿಯಾಃ ಪಾರಿಷದಃ ಖಲು ||೨೨||

ಆರ್ಚನೀಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಚಂಡಾಲೋಽಪಿ ಶಿನಾರ್ಚಕಃ ।

ಕಿಮುತಾನ್ಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದ್ಯಾಃ ಶಿನಾರಾಧನತತ್ಪರಾಃ ||೨೩||

ಈಶ್ವರಭಕ್ತರ ದರ್ಶನವಾಯಿತು ಇಂತಹ ಶಂಭುಭಕ್ತರ ದರ್ಶನಮಾಡಿದ ಈ ದಿನವೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುದಿನವೆಂದು ತನ್ನ ಕುಮಾರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನು ನಡುಗುತ್ತಾ ಆ ಮುನಿ ಪುಂಗವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅವನೊಡನೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ||೧೭-೧೮-೧೯||

ಸ್ವಾಮಿ. ಇವರು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯಪ್ರಾಯರೇ ಆಗಿರುವರು ಇಂತಹ ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ನೀನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜನು ಗೌತಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ಗೌತಮನು ಹೀಗೆಂದನು. ||೨೦||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಉಳಿದ ಇತರರಾಗಲೀ ಶಂಭುವಿನ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪೂಜಾರ್ಹರೆಂದೇ ತಿಳಿ. ಆ ಶಂಕರನಂತೆಯೇ ಶಂಕರಭಕ್ತನ ದರ್ಶನವೂ ದುರ್ಲಭವೇ ಆಗಿರುವುದು ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಂಕರನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಗಣಗಳೇ ಆಗಿರುವರು ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರನಾದ ಚಂಡಾಲನನ್ನೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜಕರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮುಂತಾದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನಿದೆ. ||೨೧-೨೨-೨೩||

ಚಂಡಾಲೋಪ್ಪುತ್ರನೋ ವಿಪ್ರಾದಶೈವಾಚ್ಛಿವಪೂಜಿತಃ ।

ಶಿವಾರ್ಚನಪರಾದನ್ಯಃ ಕೋ ವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೨೪ ||

ಅಶೈವೋಽಧೀತನೇದೋಽಪಿ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಯಮಯಾತನಾಂ ।

ಅಂತ್ಯಜೋಽಪಿ ಶಿವಾರ್ಚಾರೋ ನ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯೇವ ಯಾತನಾಂ || ೨೫ ||

ಶಿವಾರ್ಚಾರತಃ ಶೂದ್ರೋಽಪ್ಯತ್ಯುತ್ತಮ ಇತಿ ಶ್ರುತಿಃ ।

ಶಿವಾರ್ಚಾರವಿಹೀನಸ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪ್ಯಧಮಾಧಮಃ || ೨೬ ||

ಶೈವಾಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಪೂಜಾಃ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವದೇಹಿಭಿಃ ।

ಪ್ರೀತೋ ಭವತಿ ಗೌರೀಶಃ ಶೈವಾನಾಮೇವ ಪೂಜಯಾ || ೨೭ ||

ಅಯಂ ತು ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ಶೈವಾನಾಂ ಪೂಜನಂ ನೃಪ ।

ಶಿವಪೂಜೈವ ಶೈವಾನಾಂ ಪೂಜನಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || ೨೮ ||

ವರ್ಣಾನಾಂ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ಶಂಕರಸ್ಮಾರ್ಚನಂ ಪರಂ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರೋ ಧರ್ಮೋ ವರ್ಣಾನಾಂ ಪರಮೋ ನೃಪ || ೨೯ ||

ಶಿವಪೂಜಕನಾದ ಚಂಡಾಲನೂ ಸಹ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದವನು. ಆಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದವನು ಬೇರೆ ಯಾರುತಾನೆ ದೊರೆಯುವರು? ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದವನು ವೇದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಮನು ಕೊಡುವ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾನೆ. ಪಂಚಮನೇ ಆದರೂ ಅವನು ಶಿವಪೂಜಾಸಿರತನಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ನರಕಯಾತನೆಗಳೂ ಉಂಟಾಗಲಾರವು. ಶಿವಪೂಜಾಧ್ಯಾನರೂಪವಾದ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾದ ಶೂದ್ರನೂ ಉತ್ತಮನೆಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಅಧಮನೆಂದೇ ಗಣಿಸಲ್ಪಡುವನು. || ೨೪-೨೫-೨೬ ||

ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಈ ಶಿವಭಕ್ತರ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಆ ಗೌರೀರಮಣನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವನು. ಆಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಅವನ ಭಕ್ತರ ಪೂಜೆಯೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಧರ್ಮವು. ಈ ಭಕ್ತರ ಪೂಜೆಯಿಂದರೆ ನಾಕ್ಷಾತ್ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯೇ ಆಗಿರುವು

ದ್ವಿಜಾನಾಂ ತು ನಿಶೇಷೇಣ ಶಿವಸ್ಯೈವಾರ್ಚನಂ ನೃಪ ।
ಧರ್ಮಸ್ತತ್ರ ನ ಸಂದೇಹಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ವದಾಮ್ಯಹಂ ॥೩೦॥

ಸರ್ವಧರ್ಮೋತ್ತಮೋ ಧರ್ಮಃ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪೂಜನಂ ।
ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೩೧॥

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಸ್ತು ನ ವಿನಾ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
ಧರ್ಮಾದ್ಯರ್ಥಾಃ ಶಿವೇನೈವ ದೀಯಂತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೩೨॥

ಯತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ರಾಜನ್ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಯಾ ।
ತತ್ಫಲಂ ನೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಮಶ್ವಮೇಧಾರ್ಬುದೈರಪಿ ॥೩೩॥

ಯತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ರಾಜನ್ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಯಾ ।
ತತ್ಫಲಂ ನೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಂ ವಾಜಪೇಯಾರ್ಬುದೈರಪಿ ॥೩೪॥

ಯತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ರಾಜನ್ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಯಾ ।
ತತ್ಫಲಂ ನೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಅತಿರಾತ್ರಾರ್ಬುದೈರಪಿ ॥೩೫॥

ದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜನೇ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಧರ್ಮವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರನರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ||೩೭-೪೦-೪೯||

ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆಯೇ ಧರ್ಮವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಜಾಬಾಲ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳು ದೊರೆಯಲಾರವು. ಈ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನು ಆ ಶಿವನೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ||೩೦-೩೧-೩೨||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅಶ್ವಮೇಧ, ವಾಜಪೇಯ ಮತ್ತು ಅತಿರಾತ್ರ ಈ ಯಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ||೩೩-೩೪-೩೫||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಯತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ರಾಜನ್ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಯಾ |
ತತ್ಫಲಂ ನೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಮಗ್ನಿಷ್ಟೋಮಾರ್ಬುದೈರಪಿ ||೩೬||

ಯತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ರಾಜನ್ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜಯಾ |
ತತ್ಫಲಂ ನೈವ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಂ ರಾಜಸೂರ್ಯಾರ್ಬುದೈರಪಿ ||೩೭||

ಸ್ವರ್ಗ ಏವ ಹಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಃ ಸಾಂಗೈರ್ಯಾಗಾರ್ಬುದೈರಪಿ |
ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ತು ಪ್ರಾಪ್ಯಾ ಧರ್ಮಾದ್ಯರ್ಥಾ ಇತಿ ಶ್ರುತಿಃ ||೩೮||

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ಸದೃಶಃ ಕೋ ವಾ ಧರ್ಮೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ಯತಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಶ್ರೌತಂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾಯಕಂ ||೩೯||

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ಯತ್ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಸಾನ್ಯಧರ್ಮತಃ |
ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೪೦||

ಶಿವಪೂಜಾಪ್ರಭಾವಸ್ತು ವೇದೇಷು ಬಹುಧಾ ಶ್ರುತಃ |
ವೇದೈರಪಿ ನ ವಿಜ್ಞಾತಸ್ತತ್ಪ್ರಭಾವೋ ನರಾಧಿಪ ||೪೧||

ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಅರ್ಬುದಸಂಖ್ಯಾಕವಾದ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮು ಮತ್ತು ರಾಜ ಸೂರ್ಯಾರ್ಗಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ||೩೬-೩೭||

ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಯಾಗಗಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವುದು. ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದಲಾದರೋ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವವೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ಈ ಶಿವಪೂಜೆಯು ಶ್ರುತಿಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಿದ್ದೀತು! ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಫಲಗಳು ಇತರ ಮತ್ತುವ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ ದೊರೆಯಲಾರವೆಂಬ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದವರು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ||೩೮-೩೯-೪೦||

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ರಾಜನೇ, ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅವರ ಪ್ರಭಾವವು ವೇದಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಆ ಶಿವಪೂಜಾವಹಿಮೆಯು ಶಿವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಉಳಿದ ನಮ್ಮಂತಹ

ಶಿವಾರ್ಚನಪ್ರಭಾವಸ್ತು ಶಿವೇನ ಜ್ಞಾಯತೇ ನೃಪಃ ।
ತದನ್ಯೈರಸ್ಮದಾದ್ಯೈಸ್ತು ಜ್ಞಾಯತೇ ನಾಲ್ಪಬುದ್ಧಿಭಿಃ ॥೪೨॥

ದೇವೈರಸಿ ನ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಜಂ ಫಲಂ ।
ತದನ್ಯೈರಸ್ಮದಾದ್ಯೈಸ್ತು ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯಂ ನರಾಧಿಪಃ ॥೪೩॥

ಪುರಾ ದೇವಾ ಸಗಂಧರ್ವಾ ಋಷಯಶ್ಚ ಮುಮುಕ್ಷವಃ ।
ಹಿಮವದ್ಗಿರಿಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಸ್ಥಿತಾಸ್ತತ್ಪಬುಭುತ್ಸವಃ ॥೪೪॥

ತದಾ ವಿಷ್ಣುಂ ಸುಖಾಸೀನಂ ಋಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ।
ರಾಜನ್ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪಪ್ರಚ್ಛುರ್ವಿನಯಾನತಕಂಧರಾಃ ॥೪೫॥

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ಕಃ ಕರ್ತಾ ಕಶ್ಚ ತತ್ಪ್ರದಃ ।
ಏತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಶೇಷೇಣ ವದ ಮಾಧವ ಸಾದರಂ ॥೪೬॥

॥ ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಮಧಿಪೋಃಪಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।
ಮತ್ತಃ ಪರತರೋ ನಾಸ್ತೀತ್ಯಬ್ರೂನೋಹತೋ ಹರಿಃ ॥೪೭॥

ಕೊಂಚಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವು ತಿಳಿಯದು. ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲನಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜಾಫಲವನ್ನು ನಮ್ಮಂತಹವರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ॥೪೧ ೪೨-೪೩॥

ರಾಜನೆ, ಹಿಂದೆ ದೇವತೆಗಳೂ ಗಂಧರ್ವ ರೂ ಮಕ್ಕಳು ಋಷಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ತತ್ಪಜ್ಞಾನವನ್ನರಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕಂಡು, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಾಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳಾದ ಅವರು ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಭೋ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೇ, ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವರಾರು? ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾರಿದೆ? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ॥೪೪-೪೫-೪೬॥

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಗತಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಅಧಿಪತಿ. ನನಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಾದವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮೋಹಗೊಂಡು ವಿಷ್ಣುವು

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ವಿಧಿಃ |

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಮಹಂ ಕರ್ತೇತಿ ಭೂಪತೇ ||೪೪||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮೂಚುರ್ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ |

ವಿಷ್ಣುಂ ಚ ಮೋಹಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಮಾಯಯಾ||೪೫||

ವಿಧೇ ವಿಷ್ಣುರ್ವದತ್ಯನ್ಯತ್ತ್ವಯಾನ್ಯತ್ಸಮುದೀರ್ಯತೇ |

ಏವಂ ಸತಿ ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯಂ ತತ್ತ್ವಮಸ್ಮಾಭಿರೀದ್ಯಶೈಃ ||೪೬||

ಸರ್ವೈಕವಾಕ್ಯತಾ ಯತ್ರ ತತ್ರ ತತ್ವವಿನ್ನಿಶ್ಚಯಃ |

ನಾನ್ಯತ್ರ ಸರ್ವಥಾ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಾನಂ ತತ್ತ್ವಸ್ಯ ನಿರ್ಣಯಃ ||೪೭||

ವಾಕ್ಯಮೇತದ್ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಪ್ರತಿಸಾದಕಮೀದೃಶಂ |

ತತ್ವನಿರ್ಣಾಯಕಂ ಭೂಯಾತ್ಕಥಂ ವಾ ತದ್ವದಾಃಧುನಾ ||೪೮||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭೃಕುಟಿತಾನನಃ |

ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ಭೂಯಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿಮೋಹಿತಃ ||೪೯||

ಹೇಳಿದನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಈ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿದವನು ನಾನೆಂದು ನುಡಿದನು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾದೇವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುವೂ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಋಷಿವಚ್ಚರು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು ||೪೭-೪೮-೪೯||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೇ! ವಿಷ್ಣುವೊಂದುರೀತಿ ನೀನೊಂದುರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ ಹೀಗೆ ರುವಾಗ ನಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತತ್ವವು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದೇರೀತಿಯಾದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವಿದ್ದಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತತ್ವನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾದ ಕಡೆ ತತ್ವನಿರ್ಣಯವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ||೫೦-೫೧||

ಅಯ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥಪ್ರತಿಸಾದಕವಾದೀತು? ನೀನೇ ಹೇಳು ಎಂದು ಋಷಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು, ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿ ಹುಬ್ಬುಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು ||೫೨-೫೩||

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ಮನ್ಮಾಯಾಮೋಹಿತೋ ವಿಷ್ಣುಸ್ತಥಾ ವದತಿ ಸತ್ವರಂ ।

ಅತ ಏವ ಹಿ ತದ್ವಾಕ್ಯಮಪ್ರಮಾಣಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೫೪||

ಸೃಷ್ಟ್ವಾಹಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಪಾಲಕಶ್ಚ ನ ಸಂಶಯಃ ।

ಸಂಹಾರಕಶ್ಚ ಲೋಕಾನಾಂ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೫೫||

ನಾಸ್ತಿ ಮತ್ಸದೃಶೋ ದೇವಸ್ತತಃ ಪೂಜ್ಯೋಹಮನ್ವಹಂ ।

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ಪ್ರದಾತಾ ಚಾಹಮೇವ ಹಿ ||೫೬||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮುನಯೋ ವಿಸ್ಮಯಂ ಗತಾಃ ।

ಪ್ರಮಾಣಶ್ಚೇನ ತೇ ವಪುರ್ನೇದಾನೇವ ತತಃ ಪರಂ ||೫೭||

ತತೋ ವೇದಾಃ ಸಮಾಗತ್ಯ ಸರ್ವೇ ಮೂರ್ತಿಧರಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ।

ಸಂತೋಷಂ ಪರಮಂ ಪ್ರಾಪುರ್ವೇದಾನ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ||೫೮||

ನತ್ವಾ ವೇದಾಂಸ್ತತಃ ಸರ್ವೇ ಮುನಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ।

ಪೂಜಾಂ ಚಕ್ರೈರ್ಯಥಾಯೋಗಂ ವೇದಾನ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭೂಪತೇ ||೫೯||

“ ಎಲೈ ಋಷಿಗಳಿರಾ! ನನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಮಾತು ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಡಬೇಡಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ನಾನೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸಂಹಾರಮಾಡುವೆನು. ನನ್ನ ಸಮಾನ ನಾದ ಬೇರೆ ದೇವತೆಯಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ನಾನೇ ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು.” ||೫೪-೫೫-೫೬||

ಬ್ರಹ್ಮನ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಅನಂತರ ಇದರ ಯಥಾರ್ಥಜ್ಞಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವೇದಗಳನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸಿದರು ಆಗ ವೇದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿಬಂದವು ಆ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ಈರಿತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಆಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿಬಂದಿರುವ ವೇದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತ ರಾದರು ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಆ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ವೇದಗಳಿಗೆ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ನೇದಾನೂಚುಸ್ತತೋ ರಾಜನ್ಮನಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ।

ಕೋ ನಾ ಪೂಜ್ಯತನೋ ದೇವಸ್ತಂ ನದಂತಿತಿ ಸಾದರಂ ||೬೦||

ಪ್ರಜ್ವಲ್ಯ ಪಾಪಕಂ ಸನ್ಯುಗೃಹ್ಣೇದಂ ಪ್ರಥಮಂ ತತಃ ।

ಸನ್ಯಂ ಭುಜಂ ಸನುದ್ಧೃತ್ಯ ತತ್ಪನಾಹ ಸ್ವಪೋತ್ತಮ ||೬೧||

|| ಋಗ್ವೇದ ಉವಾಚ ||

ಸೋಮಸ್ತ್ರಿನೇತ್ರೋ ಜನಿತಾ ಮತೀನಾಂ

ದಿವಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಶ್ಚ ತಥಾನಿಲಾಗ್ನೋಃ ।

ಸೂರೈಂದ್ರಯೋರಶ್ವಿನುರುದ್ಗಣಾನಾಂ

ಸೋಮಸ್ತ್ರಿನೇತ್ರೋ ಜನಿತೋಽತ ವಿಷ್ಣೋಃ ||೬೨||

ತಸ್ಮಾತ್ಸವಿಷ್ಣೋರ್ಜನಿತಾ ಮಹೇಶಃ

ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನೈಃ ಸತತಂ ಭವಧ್ವಿಃ ।

ಸೇವ್ಯಃ ಸ ಸೋಮಃ ಸ ಚ ಮುಕ್ತಿದಾತಾ

ಸ ಏವ ಮೋಕ್ಷಾಧಿಪತಿಶ್ಚ ಸತ್ಯಂ ||೬೩||

ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಯಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ||೫೭-೫೮-೫೯||

ಅಯ್ಯ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೇ! ಅನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಆ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಪೂಜಾರ್ಹನೂ, ಉತ್ತಮನೂ ಆದ ದೇವನಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಆದರ ದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆಗ ಋಗ್ವೇದವು ಮೊದಲು ತನ್ನ ಬಲಭುಜವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತಿಕೊಂಡು ತತ್ಪಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಾರಿತು. ||೬೦-೬೧||

ಅಂತಃಕರಣಗಳಿಗೂ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೂ, ಭೂಮಿ, ವಾಯು, ಅಗ್ನಿ, ಸೂರ್ಯ, ಇಂದ್ರ, ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳು, ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಕ್ತಗೊಂಡ ಆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣನಾಗಿರುವನು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಮೂಲಕಾರಣನೆಂದು ತಿಳಿ. ||೬೨||

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ ಜನಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರದ್ಧಾ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಆ ಉಮಾಸಮೇತನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಅನವರತವೂ

ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಾದಪರಂ ನ ಜಾನೇ
ಮುಕ್ತಾರ್ಥಿ ಸೇವ್ಯಂ ಸುರವೃಂದವಂದ್ಯಂ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತು ಸತ್ಯಂ

||೬೪||

ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಾದಿಫಲಪ್ರದಾತಾ
ಮಹೇಶ್ವರಾನ್ಯಸ್ತು ನ ಸರ್ವಭೈವ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೬೫||

ಅಸಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಮಗ್ನಾ
ನ ಸರ್ವಥಾ ತೇ ಶಿವಭಕ್ತಿಭಾಜಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೬೬||

ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಃ ಕೋಟಿಪಿ ನ ಶಂಕರಾನ್ಯಃ
ಸರ್ವೋತ್ತಮಃ ಶಂಕರ ಏವ ಸತ್ಯಂ |

ಸೇವಿಸಿರಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಪತಿಯೂ ಆ ದೇವದೇವನೇ
ಆಗಿರುವನು ||೬೭||

ದೇವತಾಸಮೂಹಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಿಂದ
ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ
ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ನೀವು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಮರೆಹೋಗಿರಿ. ಇದೇ
ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ||೬೪||

ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷ ಮುಂತಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ಇತರರಾರೂ
ಕೊಡಲಾರರು ನಿನ್ನಾರವಾದ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ
ಜನಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ಪರಶಿವನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ
ಓ ಭುಷಿಗಳಿರಾ, ನೀವು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಶರಣುಹೊಂದುವ
ರಾಗಿರಿ ||೬೫-೬೬||

ಆ ಶಂಕರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವರಾರೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದಾದ್ದರಿಂದ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತು ಸತ್ಯಂ

||೬೩||

ಯಃ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಮೇವ ನಿತ್ಯಂ
ಸಮರ್ಚಯಿಷ್ಯತ್ಯನಿಶಂ ಸ ಧನ್ಯಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತು ಸತ್ಯಂ

||೬೪||

ದೇವೇಷು ಸರ್ವೇಷ್ವಪಿ ದೇವಪೂಜ್ಯೋ
ದೇವೋ ಮಹಾದೇವ ಇತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತು ಸತ್ಯಂ

||೬೫||

ಭಜಂತಿ ದೇವೇಶಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಮುಕ್ತಾರ್ಥಮೇಕಂ ಶಿವಯಾ ಸಮೇತಂ
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂತು ಸತ್ಯಂ

||೬೬||

ನ ಶಂಕರಾನ್ಯೋ ಮುನಿಮೋಕ್ಷಹೇತು-
ರ್ನ ಶಂಕರಾನ್ಯಃ ಸುರಮೋಕ್ಷಹೇತುಃ |

ಆ ದೇವದೇವನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾಗಿರುವನು. ಶಂಕರನನ್ನೇ ಅನವರತವೂ
ತಪ್ಪದೇ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯನೆನಿಸುವನು ಮುನಿಗಳಿಗೂ,
ಈಗಲೂ ಶಂಕರನನ್ನೇ ನೀವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಶರಣುಹೊಂದುವರಾಗಿ. ||೬೭-೬೮||

ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ
ವಡೆದಿರುವವನು ಆ ಮಹಾದೇವನೊಬ್ಬನೇ. ಆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರು ಮತ್ತಾರಲ್ಲಿ
ಮನಸ್ಸಿಡದೇ ಮುಕ್ತಿವ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಉಮಾಸಮೇತನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು
ಪೂಜಿಸುವರು ನೀವೂ ಸಹ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ಶರಣುಹೊಂದುವ
ರಾಗಿ ||೬೯-೭೦||

ಮುನಿಗಳಿಗೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವವನು ಆ ಶಂಕರ
ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆಯಲ್ಲ ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಸಕಲ ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನೂ

ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೭೦||

ನ ಶಂಕರಾನ್ಯಃ ಕರುಣಾನಿಧಾನೋ
ನ ಶಂಕರಾನ್ಯೋಽಖಿಲವೇದವೇದ್ಯಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೭೧||

ಯೇ ಪೂಜಯಂತ್ಯನ್ವಹಮಂಬಿಕೇಶಂ
ತೇ ಗರ್ಭಭಾಜೋ ನ ಭವಂತಿ ಭೂಯಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜಧ್ವಂ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೭೨||

ಯನ್ಮಾಯಯಾಂ ನಿಧಿರದ್ಯ ಮೋಹಿತೋ
ಯನ್ಮಾಯಯಾ ನಿಷ್ಕರಯಂ ಚ ಮೋಹಿತಃ |
ತಮೇವ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತಸರ್ವಗಾತ್ರಾ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೭೩||

ಆತನೇ ಆಗಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ತಪ್ಪದೇ
ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮರೆಹೊಗಿರಿ ||೭೩-೭೪||

ಅನವರತವೂ ಆ ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಪುನಃ ಬಾರಿ
ಬಾರಿಗೂ ಜನ್ಮವನ್ನು ತಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಶರೀರವ್ರಾಪ್ತಿ
ಯಾಗಿರುವುದೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಸರಶಿವನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗು
ವುದು ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀವು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಶರಣುಹೊಂದಿರಿ.
||೭೩-೭೪||

ಈ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ವಿಷ್ಣುವೂ ಸಹ ಯಾವ ದೇವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹ
ಗೊಂಡು ಈಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವರೋ, ಅಂತಹ ಸರಶಿವನನ್ನು ನೀವು ಭಕ್ತ
ಭೂಷಿತಾಂಗರಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನವರತವೂ ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ ||೭೫||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಃ

ಸಂಸಾರಪಾಶೌಘ ವಿನಾಶಹೇತುಂ
ಗುಣೌಘಸೇತುಂ ಮುನಿಮುಕ್ತಿಹೇತುಂ ।

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೭೩||

ಅಮೇಯಮಾದ್ಯಂತವಿಹೀನಮೇಕಂ
ನಿರಂಜನಂ ನಿಷ್ಕಲಮಾದಿದೇವಂ ।

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೭೪||

ಮಹೇಶಮಾರಾಧ್ಯಮನಾಥನಾಥಂ
ವೇದಾಂತವೇದ್ಯಂ ತ್ರಿದಶೈಕವಂದ್ಯಂ ।

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೭೫||

ವಿಶ್ವಾಧಿಕಂ ವಿಶ್ವವಿಭೂತಿಹೇತುಂ

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮನ್ಯಾಪ್ರತಿಮಂ ಸುರೇಶಂ ।

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೭೬||

ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ವಾಶಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು ಕಾರಣಭೂತ
ನಾಗಿರುವವನೂ, ಗುಣರಾಶಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೇತುವೆಯಂತೆ ಇರುವವನೂ, ಮುನಿಜನಗಳ
ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಭೂತನೆನಿಸಿರುವವನೂ, ಪ್ರಮಾಣರಹಿತನೂ, ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಮತ್ತು ನಾಶವಿಲ್ಲದವನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಕಲಂಕರಹಿತನೂ, ಅದಿ
ಪುರುಷನೂ ಅದ ಮುಕ್ತಾಂಶವೆನಿಸಿದ ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ನೀವು ಇದು
ಮೊದಲು ಮತ್ತಾರನ್ನೂ ಸೇವಿಸದೇ ಭಜಿಸಿರಿ ||೭೬-೭೭||

ಪೂರ್ಣ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ, ಪೂಜಾರ್ಹನೂ, ಅನಾಧರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನೂ,
ವೇದಾಂತಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವವನೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನೂ,
ಜಗಜ್ಜ್ಞೇಷ್ಯನೂ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣನೂ, ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಪಾಪ
ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವವನೂ, ಅನನ್ಯ ಸದೃಶನೂ, ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೂ ಅದ

ಯುತ್ವಾದಪದ್ಧಾರ್ಚನಮಾತ್ರಲಭ್ಯೋ
ಮೋಕ್ಷಃ ಸಮಸ್ತೈರಪಿ ದುರ್ಲಭೋಽಪಿ |
ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಮನನ್ಯಭಾಜೋ
ಭಜಧ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ

||೮೦||

ಯನ್ನಾನುಸಂಕೀರ್ತನಮಾತ್ರಮತ್ತಾಃ
ವಸಂತಿ ಶೈವಾ ವಿಧಿವಿಷ್ಟವಂದ್ಯಾಃ |
ತಸ್ಮಾನ್ನಹೇಶಾದಧಿಕೋ ನ ದೇವಃ
ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ಚ ಸತ್ಯಂ

||೮೧||

ಭಜಂತಿ ಮೋಹೇನ ಶಿವಾನ್ಯಮನ್ಯೇ
ಸದಾ ಮಹಾಪಾತಕಸಂಗದುಷ್ಟಾಃ |
ಭಜಂತಿ ಧನ್ಯಾಃ ಶಿವಮೇಕಮೀಶಂ
ಶಿವಂ ಭವಂತೋಽಪಿ ಭಜಂತು ವಿಸ್ತಾಃ

||೮೨||

ಮೂರುಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ನೀವು ಭಯ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೇವೆಮಾಡಿರಿ. ||೮೨-೮೯||

ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಶಂಕರನ ವಾದಕಮಲಪೂಜೆಯು
ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣುವಾದಿವೇತೆ
ಗಳಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹರಾದ ಆ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರು ಆ ದೇವನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ
ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮತ್ತರಾಗಿರುವರು. ಅಂತಹ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ನಾದ ದೇವತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದ್ದ
ರಿಂದ ಎಲೈ ಮುನಿಗಳಿರಾ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುಕ್ತಗೊಂಡ
ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನೇ ಭಜಿಸಿರಿ ||೮೦-೮೧||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪಾಪಗಳ ಸಹನಾಸದಿಂದ ದೂಷಿತರಾದ
ಕೆಲವರು ಆ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪೂಜೆ
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧನ್ಯರಾದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಭಜಿಸುವರಾದ್ದರಿಂದ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ ನೀವೂ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ. ||೮೨||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ವಿಶ್ವಾಧಿಕಃ ಶಂಕರ ಏನ ಸತ್ಯಂ

ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತ್ರಿಸತ್ಯಂ ।

ಅತ್ರಾಯಮೇವ ಜ್ವಲನೋ ಹಿ ಸಾಕ್ಷೀ

ಮಯಾ ದ್ವಿಜಾ ನಾನ್ಯತಮುಚ್ಯತೇ ಚ

||೮೩||

ವಿಶ್ವಾಧಿಕಂ ರುದ್ರಮುಪೇಂದ್ರವಂದ್ಯಂ

ವಯಂ ಭಜಾಮಃ ಸತತಂ ವರೇಣ್ಯಂ ।

ರುದ್ರಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾಧಿಕತಾಂ ವದಂತಿ

ಸರ್ವೇಷು ವೇದಾಃ ಸತತಂ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಃ

||೮೪||

ಉಕ್ತಾರ್ಥಸತ್ಕಾರ್ಥಮನುಂ ಮಹಾನಲಂ

ಹಸ್ತೇ ಧರಿಸ್ಯಾಮಿ ನ ಸಂಶಯೋಽತ್ರ ।

ಅತ್ರಾಗ್ನಿದಿವ್ಯೇನ ಮದುಕ್ತಮರ್ಥಂ

ರುದ್ರಾಧಿಕತ್ವಂ ಖಲು ಸಾಧಯಾಮಿ

||೮೫||

ನ ಚಾಗ್ನಿದಿವ್ಯಾದಧಿಕಂ ಹಿ ದಿವ್ಯಂ

ಯದ್ಯಸ್ತಿ ತತ್ತತ್ಕರವಾಣಿ ದಿವ್ಯಂ ।

ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಈ ಶಂಕರನೊಬ್ಬನೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನಾಗಿರುವ ಜಗಜ್ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದ ಆ ರುದ್ರನನ್ನೇ ನಾವು ಶರಣುಹೊಂದುವೆವು. ಒ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿರಾ, ಎಲ್ಲಾ ವೇದಗಳೂ ಸರ್ವದಾ ಆ ರುದ್ರನೇ ಜಗಜ್ಜ್ಯೇಷ್ಠನೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿರುವವು ||೮೩-೮೪||

ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಂಕಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೇ ಘೋಷಿಸುವೆನು. ದಿವ್ಯವಾದ ಈ ಅಗ್ನಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೂ ಆ ರುದ್ರನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವೆನು. ||೮೫||

ಈ ಅಗ್ನಿಗಿಂತಲೂ ದಿವ್ಯವಾದ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವಿದ್ದರೆ ಅದರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೂ ನಾನು ಆ ರುದ್ರನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾ

ರುದ್ರಾಧಿಕತ್ವಪ್ರತಿಪಾದಕತ್ವ

ಮುಷ್ಯನ್ಯಥಾ ಸ್ಯಾತ್ಕಥಮದ್ಯ ವಿಪ್ರಾಃ

|| ೮೬ ||

ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮಿ ಧ್ರುವಮದ್ಯ ಸತ್ಯಂ

ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮಿ ಧ್ರುವಮದ್ಯ ಸತ್ಯಂ ।

ರುದ್ರಾಧಿಕತ್ವಂ ಖಲು ಸಾಧಯಾಮಿ

ದೇವೋ ನ ರುದ್ರಾದಧಿಕೋಽಸ್ಮಿ ಕೋಽಪಿ

|| ೮೭ ||

ರುದ್ರಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ ಸ ಹರಿಃ ಸ ರುದ್ರಾ

ಪ್ತಿತುಃ ಕಥಂ ಸ್ಯಾದಧಿಕಃ ಸ ಪುತ್ರಃ ।

ಪಿತುಃ ಕಥಂ ಸ್ಯಾದಧಿಕಂ ಸ್ವಪುತ್ರಃ

ಪುತ್ರಃ ಪಿತುಃ ಸೇವಕ ಏವ ಸತ್ಯಂ

|| ೮೮ ||

ಸೋಮಸ್ತ್ರಿನೇತ್ರೋ ಜನಿತೋಽತ ವಿಷ್ಣೋ

ರಿತ್ಯುಕ್ತನಾದಾವನವಧಾನಪೂರ್ವಂ ।

ತದೇವ ಸತ್ಯಂ ಹಿ ತದೇವ ಸತ್ಯಂ

ತದೇವ ಸತ್ಯಂ ಹಿ ತದೇವ ಸತ್ಯಂ

|| ೮೯ ||

ಗಿರುವೆನು ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಅದೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಈ ಮಾತು
ವಿರುದ್ಧವಾದೀತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿರಾ, ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಆ ರುದ್ರನೇ ಅಧಿಕ
ನೆಂದೂ, ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ನಾನು
ಸಾಧನೆಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು ||೮೬-೮೭||

ರುದ್ರನ ಮಗನಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ತಂದೆಗಿಂತಲೂ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಮೇಲಾ
ದವನು? ಮಗನು ತಂದೆಗೆ ಸೇವಕನೇ ಹೊರತು ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸುವನು?
ಮುಕ್ಕುಣ್ಣನಾದ ಆ ಉಮಾರಮಣನು ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ ಜನಕನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹಿಂದೆ
ನಾನು ಸಾಧನವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿರುವೆನು. ಇದೇ ಸತ್ಯವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ
ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ||೮೮-೮೯||

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಿಷ್ಣುರ್ಕಯಮಾನಿಲಾದ್ಯಾಃ

ಶ್ರೀ ಸಾರ್ವತೀನಾಯಕಭೃತ್ಯಭೃತ್ಯಾಃ ।

ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತ್ರಿಸತ್ಯಂ

ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತ್ರಿಸತ್ಯಂ

||೯೦||

|| ಯಜುರ್ವೇದ ಉವಾಚ ||

ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾಃ

ಆತ್ಮಾ ಗುಹಾಯಾಂ ನಿಹಿತೋಽಸ್ಯ ಜಂತೋಃ ।

ತಮಕ್ರತುಂ ಪಶ್ಯತಿ ವೀತಶೋಕೋ

ಧಾತುಃ ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹಿಮಾನಮಿಶಂ

||೯೧||

ಯತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣ ಸಿಂಗಳಂ ।

ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ವದಾಮ್ಯಹಂ ||೯೨||

ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು, ಸೂರ್ಯ, ಯಮ, ವಾಯು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಸಾರ್ವತೀರಮಣನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಭೃತ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವರಾಗಿರಿ. ||೯೦||

ಅಣುಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವನೆನಿಸಿಯೂ(ಅಂದರೆ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ತೋರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಸ್ವರೂಪವು ಹೀಗೇ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಸಾಧ್ಯ) ಪರಮಾತ್ಮನೆನಿಸಿರುವ ಈ ಮಹೇಶ್ವರನು ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರಗಳೆಂಬ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವನು. ಶೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶಾಂತವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಯೋಗಿಯು ನಿತ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ ಆ ದೇವನನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲನು ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಈ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ||೯೧||

ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಪದಾರ್ಥವೆನಿಸಿದವನೂ, ಪರಮಪುರುಷನೂ ಉಮಾರೂಪದಿಂದ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹೊಂಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನೂ, ಊರ್ಧ್ವ

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರ ಏನ ಸ ಮಹಾಋಷಿರೂಪಧೃಕ್ ।

ಸ ಏನ ಸರ್ವವೇದಾತ್ಮಾ ಸ ಏನ ಸುರಸತ್ತಮಃ ||೯೩||

ಹಿರಣ್ಯಬಾಹುಮಿಶಾನಂ ಹಿರಣ್ಯಪತಿಮನ್ಯಯಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೪||

ಅಂಬಿಕಾಪತಿಮನ್ಯಕ್ತಮುನಾಪತಿಮನಾನುಯಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೫||

ರುದ್ರಂ ಪಶುಪತಿಂ ಸ್ಥಾಣುಮಾದ್ಯಂತರಹಿತಂ ಶಿವಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೬||

ಅನಂತಮಪ್ರತೀಕಾರಮಪರಾವೃತ್ತತೇಜಸಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೭||

ಮುಖವಾದ ವೀರ್ಯವುಳ್ಳವನೂ, (ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನೂ) ಮುಕ್ತಾಣ್ಣನೂ, ಜಗತ್ಪ್ರಸಾರಿ
ಪನೂ ಆದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ದೇವದೇವನೆಂದು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳು
ತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಜಗಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನ
ಸ್ವರೂಪವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನು. ಸಕಲ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪರಮಾತ್ಮನೂ
ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಅವನೇ ಆಗಿರುವನು. ||೯೨-೯೩||

ಸುವರ್ಣದ ಒಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭುಜಗಳುಳ್ಳವನೂ, ವಿಶ್ವರೂಪಭರಿತನೂ,
ಸುವರ್ಣಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ಅಂಬಿಕಾರಮಣನೂ, ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ
ಗೋಚರಿಸದವನೂ, ಸುಖಸ್ವರೂಪನೂ, ಭಕ್ತರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನೂ,
ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಸ್ಥಾಣುವಿನಂತೆ ಶಾಶ್ವತನೂ, ಜನನ ಮರಣ
ಗಳಿಗೊಳಗಾಗದವನೂ, ಯೋಗಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲೆಸಿರುವವನೂ
ಆದ ವೃಷಭಧ್ವಜನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಅವಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ
ಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ನೀವು ಸೇವೆಮಾಡಿರಿ ||೯೪-೯೫-೯೬||

ನಾಶವಿಲ್ಲದವನೂ, ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯನೂ, ಕಳೆಗುಂದದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳ
ವನೂ, ಅನಂದಸ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೂ, ಕಲಂಕ
ರಹಿತನೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಗುಣರಹಿತನೂ, ಮಲ (ದೋಷ)ರಹಿತನೂ ಪರಿ

ಅನಂದಮಯಮಿಶಾನಮದ್ವೈತಂ ನಿಷ್ಕಲಂ ಪ್ರಭುಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೪||

ನಿರ್ಗುಣಂ ನಿರ್ಮಲಂ ಶುದ್ಧಂ ನಿರವಧ್ಯಂ ನಿರಂಜನಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೯೫||

ಶಾಂತಂ ಪ್ರಸನ್ನವದನಮುಮಾಸಂಸ್ಥಿಷ್ಟನಿಗ್ರಹಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೦||

ಅಭಯಪ್ರದಮಿಶಾನಂ ಸರ್ವಾಶಾಸ್ಕಂ ಸುರಾಧಿಪಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೧||

ಸೋಮಂ ರುದ್ರಂ ತಾಮ್ರನುಚ್ಛಮರುಣಂ ಶಂಕಮಿಶ್ವರಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೨||

ಉಗ್ರಂ ಭೀಮಂ ಭವಂ ಶಂಭುಂ ಭಕ್ತಸರ್ವಪ್ರದಂ ಹರಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೩||

ಶುದ್ಧನೂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಶಾಂತನೂ, ನಿರ್ಮಲ ಮುಖವುಳ್ಳವನೂ, ಉಮಾಲಿಂಗಿತಶರೀರವುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ವೃಷಭಧ್ವಜಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ನೀವು ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೇವಿಸಿರಿ ||೯೭-೯೮-೯೯-೧೦೦||

ಭಕ್ತರಿಗೆ 'ಅಭಯಪ್ರದಾನಮಾಡುವವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಎಲ್ಲ ರಿಂದಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಲ್ಪಡುವವನೂ, ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೂ, ಉಮಾಸಹಾಯನೂ, ಭಕ್ತರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನೂ, ಕೆಂಪುಬಣ್ಣವುಳ್ಳವನೂ, ಶುಭ್ರಸ್ವರೂ ಪನೂ, ಅರುಣವರ್ಣವುಳ್ಳವನೂ, ಸುಖಪ್ರದನೂ, ಐಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಶತ್ರುಭಯಂಕರನೂ, ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರಣನೂ, ಸುಖಕಾರಣನೂ, ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವವನೂ, ವೃಷಭಧ್ವಜನೂ, ಆದ ಶಿವನನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹಣೆ, ಕೈ ಮುಂತಾದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೇವೆಮಾಡಿರಿ. ||೧೦೧-೧೦೨ ೧೦೩||

ಮಹೇಶಂ ಶಂಕರಂ ಶಂಭುಂ ಶರಣಾಗತವತ್ಸಲಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೪||

ಭಗವಂತಮುಮಾಕಾಂತಮನಂತಮಸರಾಜಿತಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೫||

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಂ ಮಹಾದೇವಂ ತ್ರಿಯಂಬಕಮಜಂ ಶಿವಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೬||

ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಮಾರಾಧ್ಯಮಾರಾಧಕವರಪ್ರದಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೭||

ತ್ರಿಕಾಗ್ನಿಕಾಲಂ ಸಾಕಾರಂ ನಿರಾಕಾರಂ ಸುಮಂಗಲಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೮||

ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಂ ಕಾಮಾರಿಂ ಕಾಲಕೂಟವಿಷಾದನಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೦೯||

ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಮಂಗಳಕರನೂ, ಸುಖಪ್ರದನೂ, ಶರಣಾಗತರಲ್ಲಿ
ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ವಡ್ಡುಣೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ, ಅಂತವಿಲ್ಲ
ದವನೂ, ಸರಾಜಯವನ್ನೇ (ಸೋಲನ್ನೇ) ಕಾಣದವನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ,
ದೇವತೋತ್ತಮನೂ, ಮುಕ್ತಾಣ್ಣನೂ, ಉತ್ಪತ್ತಿರಹಿತನೂ, ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ,
ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೂ, ಸೂರ್ಯನೂ, ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು
ವರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ, ವೃಷಭಧ್ವಜವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಆ ಶಿವನನ್ನು
ಭಜಿಸುವರಾಗಿರಿ. ||೧೦೪-೧೦೫-೧೦೬-೧೦೭||

ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಮತ್ತು ಆಹವನೀಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಅಗ್ನಿ
ಗಳಿಗೂ ಕಾಲಸ್ವರೂಪನೆಂತಿರುವವನೂ, ಆಕಾರವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿಯೂ, ಆಕಾರವಿಲ್ಲದೆಯೂ
ತೋರುವ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಅತಿ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ
ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಭಯಂಕರನೂ, ಮನ್ಮಥ ಶತ್ರುಪೂ. ಕಾಲಕೂಟವಿಷವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿದ
ವನೂ, ಆದ ವೃಷಭಧ್ವಜನನ್ನು ನೀವು ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ
ಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ. ||೧೦೮-೧೦೯||

ನೀಲಕಂಠಂ ಭಸ್ಮಗುಂಠಂ ಸರ್ವೇಶ್ವರನುಕಲ್ಪಷಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೦||
 ಸದಾಶಿವಂ ಶಿವಾಕಾರಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಮಾಧಿಕಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೧||
 ಈಶಾನಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾಪ್ರದಂ ಸದಾ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೨||
 ಈಶ್ವರಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಿಮುಕ್ತಯಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೩||
 ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಧಿಪತಿಂ ದೇವಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸದಾಶಿವಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೪||
 ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುಷಂ ದೇವಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಮುನ್ಮಯಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೫||
 ವಿಶ್ವತೋಬಾಹುಮುನ್ಮುಕ್ತಂ ವಿಶ್ವತಃ ಪಾದಮೀಶ್ವರಂ ।
 ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೬||

ವಿಷಭಕ್ಷಣದಿಂದ ಕವ್ವುಗೊರಳುಳ್ಳವನೂ, ಭಸ್ಮವೆಂಬ ಹೊದಿಕೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಕಲ್ಪಪರಹಿತನೂ, ನಿತ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹನೂ, ಶಿವ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಮಹಾದೇವನೂ, ಸರ್ವೋತ್ತಮನೂ, ಎಲ್ಲಾವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ ವಿಧ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವವನೂ, ಸಕಲ ಭೂತಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ವೃಷಭಧ್ವಜನನ್ನು ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಜಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸೇವೆಮಾಡಿರಿ. ||೧೧೦-೧೧೧-೧೧೨-೧೧೩||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ, ಸದಾಶಿವ ದೇವನೂ, ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮುಖಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವವನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ಆ ವೃಷಭಧ್ವಜನನ್ನು ಭಸ್ಮಭೂಷಿತ ಲಲಾಟರಾಗಿ ನೀವು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ||೧೧೪-೧೧೫||

ಸಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕನಾದ ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯ

ಸಮಸ್ತಹೇತುಮಿಶಾನಾಂ ಸೋಮಂ ಸೋಮಾರ್ಥಶೇಖರಂ ।

ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಲಲಾಟಾದೌ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೧೧೭||

ಭಜಧ್ವಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಂ ।

ಮಹಾದೇವಾನ್ಯಮಮರಂ ಮಾ ಭಜಧ್ವಂಮುನೀಶ್ವರಾಃ ||೧೧೮||

ಮಹಾದೇವಾನ್ಯಮಮರಂ ಯೋಽರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ ಸರ್ವದಾ ।

ಸ ವಿಹಾಯಾನ್ಯತಂ ಮುರ್ಖೋ ರೇತಃ ಪಿಬತಿ ಸರ್ವದಾ ||೧೧೯||

ನಾಸ್ತಿ ಪೂಜ್ಯತಮೋ ದೇವಃ ಶಿವಾನ್ಯಃ ಸರ್ವಥಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೨೦||

ಶಿವಾತ್ಪೂಜ್ಯತಮಾದನ್ಯೋ ನಾಸ್ತಿ ಪೂಜ್ಯತಮೋ ಧ್ರುವಂ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೨೧||

ಶಿವ ಏವಾಖಿಲಾರಾಧ್ಯಃ ಶಿವ ಏವಾಖಿಲೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೨೨||

ಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಪಿಸಿದ ಕೈಕಾಲುಗಳುಳ್ಳವನೂ, ಐಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಕಾರಣಭೂತನೂ, ಉಮಾಸಹಾಯನೂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರನೂ ಆದ ಆ ವೃಷಭಧ್ವಜನನ್ನು ಲಲಾಟಾಂಕಿತಭಸ್ಮರಾಗಿ ನೀವು ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಆ ವೃಷಭಧ್ವಜನನ್ನೇ ನೀವು ಸೇವೆಮಾಡಿರಿ ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರುಗಳಿರಾ, ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳನ್ನಾರನ್ನೂ ಅನ್ಯಸರಿಸಬೇಡಿರಿ ||೧೧೭-೧೧೮-೧೧೯||

ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೇವತೆಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು. ಅಮೃತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ರೇತಸ್ಸನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವಂತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಮತ್ತಾವ ದೇವನೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಅರಿಯಿರಿ. ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಆ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ||೧೧೯-೧೨೦-೧೨೧||

ಶಿವನೇ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನು. ಅವನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಚೂಡಾಮಣಿಸ್ವಾಮಿಯೂ ಆ

ಶಿವ ಏವಾಮರಾಧೀಶಃ ಶಿವೋ ದೇವಶಿಖಾಮಣಿಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ॥೧೨೩॥

ಶಿವಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ನೂನಂ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ॥೧೨೪॥

ದೇವೇಷು ನಾಧಿಕಃ ಕೋಽಪಿ ಶಿವಾದ್ವೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಾತ್ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ॥೧೨೫॥

ಶಿವಸ್ಯ ಭೂತ್ಯಾ ಸರ್ವೇಽಪಿ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ॥೧೨೬॥

ಸುರೋಽನ್ಯಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಾದಧಿಕೋಽಸ್ತೀತಿ ಯೋ ವದೇತ್ ।

ಸ ಚಂಡಾಲಃ ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸ ಮಹಾಪಾತಕಾಶ್ರಯಃ ॥೧೨೭॥

ಯಶ್ಚಂಡಾಲೋ ಮದ್ಯಪಶ್ಚ ಜಾರಜಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಶಿವಾದಧಿಕೋ ದೇವಸ್ತಿಸ್ತೀತಿ ವದಿಷ್ಯತಿ ॥೧೨೮॥

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರ ಏವೇತ್ಯುಕ್ತಮಾದೌ ಮಯಾ ದ್ವಿಜ ।

ಮದುಕ್ತಂ ತತ್ರಭ್ಯೇನೇತಿ ದಿವ್ಯಂ ಚ ಕರವಾಣ್ಯಹಂ ॥೧೨೯॥

ಶಿವನೇ ಆಗಿರುವನು. ಆ ಶಿವನೇ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ಸರ್ವೋತ್ತಮನೂ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೧೨೩-೧೨೪-೧೨೫॥

ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರಿಲ್ಲ. ಶಿವನ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಲೇ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಸತ್ಯವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದವನಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುವವನು ಚಂಡಾಲನೆನಿಸಿ ಮಹಾಪಾತಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾನು ಆಶ್ರಯನಾಗುವನು. ॥೧೨೬-೧೨೭-೧೨೮॥

ಚಂಡಾಲ, ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡುವವನು, ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಕುಪ್ಪಿರುವವನೂ ಇಂಥವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕನಾದ ದೇವತೆಯಿರುವನೆಂದು ಹೇಳು

ಅಗ್ನಿದಿನ್ಯಾತ್ಮರಂ ದಿನ್ಯಂ ನಾಸ್ಯೇವೇತಿ ವಿನಿಶ್ಚಿತಂ ।

ತತೋಽಗ್ನಿದಿನ್ಯಮದ್ಯೈವ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯುಕ್ತಸಿದ್ಧಯೇ ॥೧೩೦॥

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರ ಏವೇತ್ಯುಕ್ತೋಕ್ತೇರೇವ ಸಿದ್ಧಯೇ ।

ತಪ್ತತ್ಯೈಲಕಟಾಹಂ ವಾ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೩೧॥

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರ ಏವ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತದುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೧೩೨॥

ಹರಿಂ ಹರಂತಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಮವ್ಯಯಂ ।

ಭಜಧ್ವಂ ಮುನಯೋ ನಿತ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾನ್ಯಾಮರಪೂಜನಂ ॥೧೩೩॥

ಯೋಽನ್ಯಾರಾಧನಸಂಸಕ್ತಃ ಶಂಕರಂ ನಾರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಧಿಕಃ ಸಾಪೀ ಸ ಚಂಡಾಲೋ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೩೪॥

ತೌರೈ. ಅಯ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ, ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಾನು ಆ ರುದ್ರನೇ ಜಗಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈಗ ಅದರ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ನೆನು. ॥೧೩೨-೧೩೪॥

ದಿವ್ಯವಾದ ಅಗ್ನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರೀಕ್ಷಾಸಾಧನವು ಬೇರೇ ಇಲ್ಲ ನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರುದ್ರನೇ ಜಗಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಸಿದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕಡಾಯವನ್ನೂ ದರೂ ನಾನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ॥೧೩೦-೧೩೧॥

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಆ ರುದ್ರನೇ ಜಗಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಈ ವಿಸಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃಪುನಃ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಸತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಸಾರುವೆನು. ॥೧೩೨॥

ಮುನಿಗಳೇ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹಮಾಡುವವನೂ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವವನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ, ಈಶ್ವರನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಮತ್ತಾವ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೆ ಭಜಿಸಿ. ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಇತರ ದೇವತಾಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಪಿಯಿಲ್ಲ ಅವನು ಚಂಡಾಲನೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ॥೧೩೩-೧೩೪॥

ಜಾಗ್ರತಿ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವೇ ಧರ್ಮಾರ್ಥಫಲದಾತರಿ ।

ತಂ ವಿಹಾಯಾನ್ಯಮಮರಂ ಕಃ ಸಮರ್ಚಿತುಮಿಚ್ಛತಿ ||೧೩೫||

ಕೃತಾನಿ ಯೇನ ಪಾಪಾನಿ ನಿವಿಧಾನಿ ಪುರಾ ಸದಾ ।

ತೇನ ತ್ರಿಲೋಚನಾದನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಕಶ್ಚ ನಾಮರಃ ||೧೩೬||

ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಲೋಚನಾದನ್ಯಂ ಸುರಂ ಯಃ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ।

ಸಲೋಚನೋಽಪಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಸ ವಿಲೋಚನ ಏವ ಹಿ ||೧೩೭||

ದುರ್ಬುದ್ಧಯಃ ಪೂಜಯಂತಿ ಶಿವಾನ್ಯಮಮರಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸುಧಿಯಃ ಪೂಜಯಿಷ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಕೇವಲಮವ್ಯಯಂ ||೧೩೮||

ಶಿವಾನ್ಯಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯಂತಿ ಶಿವಮಾಯಾವಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ಶಿವಮಾಯಾವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ ಶಿವಮೇವಾರ್ಚಯಂತಿ ಹಿ ||೧೩೯||

ಶಿವಾನ್ಯಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ತೇ ತ್ವಶಿವಚಿಂತಕಾಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೧೪೦||

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವರು? ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ಮಾಡಿರುವವನು ಮಾತ್ರ ಆ ಮುಕ್ತಗುಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ನಾದರೂ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವನು. ನಿತ್ಯವೂ ಆ ತ್ರಿಲೋಚನನಲ್ಲದೇ ಇತರ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ಅವನು ಕುರುಡನಂತೆಯೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ||೧೩೫-೧೩೬-೧೩೭||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಬುದ್ಧಿಹೀನರು ಮಾತ್ರ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಿತ್ಯನಾದ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು. ಆ ವರಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದವರು ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದವರು (ಅಂದರೆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವವರು) ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವರು. ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವರೆಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಅಮಂಗಳವನ್ನೇ

ಋತೇ ಸಾತಕಿನಂ ದುಷ್ಟಂ ನ ಶಿನಾನ್ಯಸ್ಯ ಪೂಜಕಂ ।

ಸತ್ಯನೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೧೪೧||

ಶಿನಾನ್ಯಮಶಿವಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಅಶಿವಂ ಯೋರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ ।

ತಸ್ಯಾಶಿವನುಸಂದಿಗ್ಧಮಿಹಾನುತ್ರಾಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೧೪೨||

ಶಿನಾರ್ಚಕಾಃ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಶಿವನೇವ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।

ಅಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತೈವ ತ್ವಶಿನಾರಾಧಕಾಃ ಸದಾ ||೧೪೩||

ಭ್ರಮಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಭವಂತಸ್ತು ಭವಾನೀರಮಣಂ ಪ್ರಭುಂ ।

ಭಗವಂತಂ ಭವಾರಾತಿಂ ಭಜಧ್ವಮಭಯಪ್ರದಂ ||೧೪೪||

|| ನಾಮವೇದ ಉವಾಚ ||

ನ ನೋಹನಾಯ ರುದ್ರಾಯ ನೋಹನಾಯ ನನೋ ನಮಃ ।

ಶುದ್ಧಾಯೋಮಾರ್ಥದೇಹಾಯ ಧನ್ವನೇ ಚ ನಮೋ ನಮಃ ||೧೪೫||

ಬಯಸುವರೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು ಇದು ಸತ್ಯನಾದದ್ದೆಂದು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ನಾರುವೆನು.
||೧೪೬-೧೪೭-೧೪೮||

ನಾಪಿಯೂ, ದುಷ್ಟನೂ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇರೆಯಾರೂ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಸತ್ಯ
ವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಶಿವನಲ್ಲದ ದೇವರನ್ನು ಶಿವನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಅವನನ್ನೇ
ಪೂಜೆಮಾಡುವನಿಗೆ ಇಹಪರಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಂಗಳನೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು
ಖಂಡಿತ ||೧೪೯-೧೫೦||

ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಶಿವಪೂಜಕರು ಸದಾ ಮಂಗಳವನ್ನೇ ಹೊಂದು
ವರು. ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂಗಳವನ್ನೇ
ನೋಡಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭವಾನೀರಮ
ಣನೂ ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ ಸತ್ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಭರಿತನೂ, ಈ ಸಂಸಾರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಶತ್ರು
ಪ್ರಾಯನೂ, ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿರೆಂದು
ಯಜುರ್ವೇದವು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು ಕೂಡಲೇ ನಾಮವೇದವು ಹೀಗೆಂದಿತು.
||೧೫೧-೧೫೨||

ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅನಂದಗೊಳಿಸದೇ ನಾಶಮಾಡುವನೂ
ಅಲ್ಲದೇ, ಉಳಿದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುವವನೂ, ಪರಿಶುದ್ಧನೂ

ನಮೋ ನಮಸ್ತಾಪಸಾಯ ತಾಪಸೇಶಾಯ ವೈ ನಮಃ ।

ನಮೋ ನಮೋ ವಿಶಾಲಾಯ ಶ್ರೀಪುನರ್ವಸವೇ ನಮಃ ||೧೪೫||

ಮಂಜ್ಞಾಯೋರ್ಮ್ಯಾಯ ಸೌಮ್ಯಾಯ ಶಂಮ್ಯಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ।

ನಮಃ ಶಿವಾಯ ಪಾರಾಯ ಸುಪಾರಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||೧೪೬||

ಮಹಾಪಾರಾಯ ಪಾರಾಯ ಪಾರದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।

ಧುನ್ವತೇ ಪಾರವಿಂದಾಯ ಪುರುಷಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||೧೪೭||

ನಮಃ ಸುಪುರುಷಾಯಾಥ ಶ್ರೀಮಹಾಪುರುಷಾಯ ಚ ।

ನಮೋಽನ್ನಯಾನ್ನ ಪತಯೇ ಏಕಾಕ್ಷಾಯಾಮಿತಾತ್ಮನೇ ||೧೪೮||

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು ಅರ್ಥನಾರೀಶ್ವರನಾಮವುಳ್ಳವನೂ, ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವನೂ ಆದ ಪರಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ತವಸ್ಥಿನ ಫಲಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವವನೂ, ತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನೂ, ವಿಶಾಲವಾದ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಅಷ್ಟವಸುಗಳ ಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೧೪೫-೧೪೮||

ಪರಶಿವನು ಮುಂಜತ್ಯಣವೆಂಬ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವವನು ; ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತಾಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಗಿರುವವನು. ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಶಾಂತನೂ, ಸುಖಕರನೂ ಆಗಿರುವನು. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಂಗಳ ಪ್ರದನೆನಿಸಿ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಯಂತಿರುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸಾರಿಕವಾದ ಮಹಾವಾರದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವವನೂ ಅವನೇ. ಆದರೆ ಅವನ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಕಾಣಲಾರರು. ಸಂಸಾರದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ದವರನ್ನು ವಾರುಗಾಣಿಸುವವನೂ ಅವನೇ. ತನ್ನನ್ನೇ ಅಶ್ರಯಿಸಿದವರ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ, ಸಂಸಾರಸಾಗರದ ದಡವನ್ನು ಕಾಣದೆ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವವನು ಮಹೇಶ್ವರನು. ಇಂತಹ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು ||೧೪೫-೧೪೮||

ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದವನೂ, ಮಹಾಪುರುಷರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವನೂ ಆದ ಪರಶಿವನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಹಾರವಸ್ತುವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಗೊಳ್ಳುವನು. ಜ್ಞಾನರೂಪವಾದ ಮುಖ್ಯ ನೇತ್ರದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವವನೂ

ನನೋ ವಸನ್ನದಾಯಾಪಿ ರುದ್ರಾಯಾಮಿತವರ್ಚಸೇ ।

ನಮಸ್ತ್ರೀರಸದೇ ಭೂಯಃ ಸ್ಥಿರಾಯ ಸ್ಥಿರಧನ್ವನೇ ||೧೫೦||

ನಮಃ ಪ್ರೀತಿಪ್ರದಾಯಾಃಪಿ ನಮಃ ಪಟಿರಿಣೇ ಸದಾ ।

ನಮಸ್ತ್ರಿಯಂಬಕಾಯಾಪಿ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ಕಸರ್ದಿನೇ ||೧೫೧||

ನನೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಪತಯೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪತಯೇ ನಮಃ ।

ನನೋಽಖಿಲಾಧಿಪತಯೇ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಯ ಸುನ್ದತೇ ||೧೫೨||

ಏಕ ಏವ ಮಹಾರುದ್ರಃ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಃ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಧಿಕಃ ಕೋಽಪಿ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೧೫೩||

ನ ಯಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ದೇವೋ ದೇವದೇವಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಾತ್ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಸೇವ್ಯಃ ಶ್ರೀರುದ್ರೋ ವಿಶ್ವಶಾಸಕಃ ||೧೫೪||

ಅಖಿಲಾಂಡಕೋಽಪಿಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವ್ಯಾಪ್ತನೂ ಅವನೇ ಆಗಿರುವನು. ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವವನೂ, ಲೋಕಪ್ರಳಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನೂ. ಅಮಿತವರ್ಚಸ್ವಿಯೂ ಅದ ಪರಮೇಶ್ವರನು, ಭಕ್ತರಿಗೆ ನೋಕ್ಷವೆಂಬ ಸ್ಥಿರವಾದ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ಆದರೆ ತಾನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಿರನೆನಿಸಿ, ಲೋಕ ರಕ್ಷಣೆಗೂ. ಲೋಕನಾಶಕ್ಕೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಧರಿಸಿರುವನು. ಇಂತಹ ದೇವದೇವನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಗಳು. ||೧೫೪-೧೫೦||

ಮುಕ್ತಾಣ್ಣನೂ, ಜಟಾಭಾರವುಳ್ಳವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಇವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಕಲ ಜನಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯೂ, ವಿರೂಪವಾದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೂ, (ಇತರರಿಗಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮೂರುಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಶೋಭಿಸುವನೂ) ಭಕ್ತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವನೂ ಅದ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ಆ ಮಹಾರುದ್ರದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮನು ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮರಾದವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ||೧೫೧-೧೫೨-೧೫೩||

ದೇವದೇವನೆನಿಸಿರುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದವನಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಲೋಕರಕ್ಷಕನಾದ ಆ ರುದ್ರದೇವನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇವಿಸಬೇಕು

ಶ್ರೀರುದ್ರಾದಧಿಕಃ ಕೋ ವಾ ಭವಿಸ್ಯತ್ಯಧಿಕಃ ಸುರಃ |

ವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಸ್ತು ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಕಿಂಕರಾಃ ||೧೫೫||

ಇಂದ್ರೋಪೇಂದ್ರಪ್ರಭೃತಯಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ |

ತದನ್ಯಃ ಶಂಕರಃ ಸೋಽಯಂ ಶಂಕರೋ ದೇವತೋತ್ತಮಃ ||೧೫೬||

ಶಿವನೇವಾಧಿಕಂ ಮನ್ಯೇ ದೇವದೇವೋತ್ತಮಂ ಪ್ರಭುಂ |

ದೇವೋತ್ತಮಾನ್ಮಹಾದೇವಾತ್ಯೋಽಪಿ ನಾಸ್ಯತ್ಯಧಿಕಃ ಸುರಃ ||೧೫೭||

ದೇವೋತ್ತಮೋ ಮಹಾದೇವಃ ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಯತಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೫೮||

ಶಿವಃ ಕಲ್ಯಾಣನಿಲಯಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೫೯||

ಶಿವ ಏವ ಪ್ರಭುಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೬೦||

ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ರುದ್ರನ ಕಿಂಕರರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮನಾದ ದೇವನು ಹೇಗೆತಾನೇ ಉಂಟಾದಾನು? ||೧೫೪-೧೫೫||

ಇಂದ್ರ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಂಕರನ ಸೇವಕರೇ ಆಗಿರುವರು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವನಾಗಿರುವ ಈ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ದೇವತೋತ್ತಮನು. ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ, ಪ್ರಭುವೂ ಆದ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ನಾನು ಉತ್ತಮನೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದ ದೇವನಿಲ್ಲ. ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕೃತನು. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ||೧೫೬-೧೫೭-೧೫೮||

ಆ ಶಿವನು ಮಂಗಳಾಶ್ರಯನೂ, ಸಕಲ ದೇವತಾಶಿಖಾಮುಣಿಯೂ, ಸರ್ವ ಸಮರ್ಥನೂ, ಸಂಪದ್ಭರಿತನೂ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಲ್ಪಡುವವನೂ ಸಹ ತಾನೇ ಆಗಿರುವನು ಇದು ಸತ್ಯವು. ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಇದೇ ಸತ್ಯವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ||೧೫೯-೧೬೦||

ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಜನಕಃ ಶಿವ ಏವ ಸುರೋತ್ತಮಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೧॥

ವಿಷ್ಣು ನೇತ್ರಾರ್ಚಿತಾರಕ್ತದಿವ್ಯಶ್ರೀಚರಣಃ ಶಿವಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೨॥

ನ ಶಿವಾದಧಿಕೋ ದೇವೋ ಶ್ರುತಃ ಶ್ರೋತವ್ಯ ಏವ ನಾ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೩॥

ಶಿವಾನ್ಯಸ್ತು ಶಿವಸ್ತಸ್ಮಾದತಿವೋ ನಾಧಿಕಃ ಶಿವಾತ್ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೪॥

ಶಿವಾನ್ಯೋಽಪ್ಯಧಿಕೋಽಸ್ತೀತಿ ಜಾರಜಸ್ತು ವದಿಷ್ಯತಿ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೫॥

ದೇವೋತ್ತಮೋ ಮಹಾದೇವಃ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥೧೬೬॥

ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಿವನು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಜನಕನು ವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಕಣ್ಣನ್ನು ನೋಡೆವಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಶಿವನು ಕೆಂಪಾದ ಪಾದವುಳ್ಳವನಾಗಿರುವನು. ಆ ಸರಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ದೇವತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೇಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ॥೧೬೧-೧೬೨-೧೬೩॥

ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ಅಮಂಗಳಸ್ವರೂಪರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಶಿವನಿಗಿಂತ (ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನಿಗಿಂತ) ಎಂದಿಗೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಲ್ಲ ಕೇವಲ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ಸಕಲದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮನೆನಿಸಿರುವನು. ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ॥೧೬೪-೧೬೫-೧೬೬॥

ಸರ್ವವೇದಾಂತಸಂವೇದ್ಯಃ ಶಿವ ಏವ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೬೭||

ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗದೋ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಿವ ಏವೇತಿ ಮನ್ಮಹೇ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೬೮||

ಶಿವ ಏವ ಸದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲೇಪ್ಸುಭಿಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೬೯||

ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿವಿನಾಶಾನಾಂ ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಕಾರಣಂ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮ ಸಂಶಯಃ ||೧೭೦||

ಬಹವೋ ವಿಷ್ಣವಃ ಪೂರ್ವಂ ಲೀಲಯಾನೇನ ನಾಶಿತಾಃ |

ತೇನ ಸೋಮೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಕಃ ಕಸ್ತಸ್ತಾದಧಿಕೋಽಥವಾ ||೧೭೧||

ಬಹವೋ ವಿಧಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ |

ತೇನ ಸೋಮೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಕಃ ಕಸ್ತಸ್ತಾದಧಿಕೋಽಥವಾ ||೧೭೨||

ಬಹವೋ ಹರಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ |

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಕಃ ಕಸ್ತಸ್ತಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೩||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಆ ಶಿವನೇ ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವವನು. ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ಆ ಶಿವನೇ ಆಗಿರುವನೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಭೋಗಗಳನ್ನೂ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಬಯಸುವವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರರೂಪವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಪರಶಿವನೇ ಕಾರಣನಾಗಿರುವನು. ಇದು ಸತ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ||೧೬೭-೧೬೮-೧೬೯-೧೭೦||

ಹಿಂದೆ ಈ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಅನೇಕಮಂದಿ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮರನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ಉಮಾರಮಣನಾದ ಶಂಕರನಿಗೆ ಮತ್ತಾರೂ ಸರಿಯಾಗಲಾರರು. ||೧೭೧-೧೭೨||

ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ವಾಯು, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಯಮ ಇವರನ್ನು

ಬಹವೋ ಭಾನವಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೪||

ಬಹವೋ ವಾಯವಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೫||

ಬಹವೋಽಪ್ಯಗ್ನಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೬||

ಬಹವೋಽಪಿ ಯಮಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೭||

ಬಹವೋ ಭುಜಗಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೮||

ಬಹವೋ ಗಿರಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೭೯||

ಬಹವಃ ಸಾಗರಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಯೇನ ದೇವೇನ ನಾಶಿತಾಃ ।

ತೇನ ದೇವೇನ ಕಸ್ತುಲ್ಯಃ ಕಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೧೮೦||

ಯದಾಜ್ಞಾಪಾಲಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಧಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ।

ತಸ್ಮಾತ್ಪದಾಶಿನಾದನ್ಯಃ ಕಃ ಪೂಜಾಹೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೧೮೧||

ಹಿಂದೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ನಾಶಮಾಡಿರುವ ಆ ದೇವದೇವನಿಗೆ ಯಾರು ತಾನೇ ಸಮಾನ ನೆನಿಸಿಯಾರು ? ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೆನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ? ||೧೭೩-೧೭೪-೧೭೫-೧೭೬-೧೭೭||

ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸರ್ಪಗಳು, ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಸಾಗರಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ನಾಶಮಾಡಿದ ಆ ದೇವದೇವನಿಗೆ ಯಾರು ಸರಿತೂಗುವರು ? ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೆನಿಸಲು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ? ||೧೭೮-೧೭೯-೧೮೦||

ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮೀರದೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹ ಸದಾಶಿವನಿ

ಯಸ್ಮೈಮಯಾ ನಮಸ್ಕಾರಾಃ ಕೃತಾಃ ಪೂರ್ವಮಘಾಪಹಾಃ |

ಸ ಏವ ಸರ್ವದೇವೇಶಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೧೮೩||

ಸವಿಷ್ಣುಪ್ರಮುಖಾಧೀಶಃ ಸ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಪಿತಾ ಪ್ರಭುಃ |

ಸ ಏವ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಪಿತಾ ಯತಃ ||೧೮೪||

ಶಿವ ಏನಾಖಿಲಾರಾಧ್ಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಭೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೧೮೫||

ಅಗ್ನಿದಿವ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಮದುಕ್ತಾರ್ಥಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಯೇ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಭೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೧೮೬||

|| ಅರ್ಥವಣಿ ಉವಾಚ ||

ಓಂಕಾರಃ ಪ್ರಣವೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸ ಏವ ಹಿ |

ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀತಿ ಯೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಸೋನಂತ ಇತಿ ಮನ್ಮಥೇ ||೧೮೭||

ಯೋನಂತ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತತ್ತಾರ ಇತಿ ಮನ್ಮತೇ |

‘ಯತ್ತಾರಮಿತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ತತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಿತಿ ಗೀಯತೇ ||೧೮೮||

ಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಪೂಜಾರ್ಹರಾಗುವರು? ಹಿಂದೆ ನನ್ನಿಂದ ವಾಸನಾಶಕವಾದ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನೇ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನೂ ಮತ್ತು ಜನಕನೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನು ||೧೮೧-೧೮೨-೧೮೩||

ಓ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಆ ಪರಶಿವನೇ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಅಗ್ನಿ ಯನ್ನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವೆನು. ಈ ವಿಷಯವು ಸತ್ಯವೆಂದು ಪುನಃ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ನಾನು ಸಾರುತ್ತೇನೆಂದು ಸಾಮವೇದವು ಹೇಳಿತು ಅನಂತರ ಅರ್ಥವಣವೇದವು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯಿತು. ||೧೮೪-೧೮೫||

ಓಂಕಾರವು ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವುದು ಆ ಪ್ರಣವವೇ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವನೇ ಅನಂತನೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಆ ಅನಂತಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ‘ತಾರಕ’ ಮಂತ್ರವೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುವರು.

ಯತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಿತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ತಚ್ಛುಕ್ಲಮಿತಿ ಮನ್ಯತಾಂ ।
ಯಚ್ಛುಕ್ಲಮಿತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ತದ್ಧಿ ವೈದ್ಯತಮೇವ ಹಿ ॥೧೮೮॥

ಯದ್ವೈದ್ಯತಂ ತದೇವೈಕಂ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಮನ್ಯತಾಂ ।
ಸ ಏಕಃ ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮಾ ಸ ಏಕೋ ರುದ್ರ ಉಚ್ಯತೇ ॥೧೮೯॥

ಸ ಈಶಾನಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಸ ಮಹೇಶ್ವರ ಉಚ್ಯತೇ ।
ಸ ಮಹಾದೇವ ಏನೇಶಃ ಸ ಮಹಾನ್ವಿಷ್ಣುವಂದಿತಃ ॥೧೯೦॥

ದ್ವಿತೀಯೋ ನ ಯತೋ ರುದ್ರಾತ್ರ ತ ಏಕಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ।
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿಕಾನೋಕೇಸ್ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾತಿ ಸ ಹಂತಿ ಚ ॥೧೯೧॥

ಸ್ವಯಂ ನಿತ್ಯೋ ವಿಭುಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸ ಏಕೋರುದ್ರ ಉಚ್ಯತೇ ।
ರುದ್ರಸ್ತ್ರಿಯಂಬಕೋ ನಾನೋ ರುದ್ರ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ॥೧೯೨॥

ಸರ್ವಾನ್ ಲೋಕಾನೀಶನೀಭಿರೀಶಾನೋ ಪ್ರೌಢಶಕ್ತಿಭಿಃ ।
ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ತ್ರಿನಯನಸ್ತ ಸ್ಮಾದೀಶಾನ ಉಚ್ಯತೇ ॥೧೯೩॥

ಆ ತಾರಕಮಂತ್ರವು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ಈರಿತಿ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ತಾರಕ ಸ್ವರೂಪವೆಂಬ ಪ್ರಣವೂ ಅತಿರುಭ್ರವಾದುದು ಅದನ್ನೇ 'ವಿದ್ಯುತ್' (ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳಪು) ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ ॥೧೮೮-೧೮೯-೧೯೦॥

ಈ ವಿದ್ಯುತ್ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವ ಅದ್ವಿತೀಯವಸ್ತುವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುವರಾಗಿ ಅದೇ ಸಕಲಭೂತಸ್ವರೂಪವೆನಿಸಿ ರುದ್ರನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಈಶಾನ, ಭಗವಾನ್, ಮಹೇಶ್ವರ ಎಂದು ಆ ರುದ್ರನಿಗೆ ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳು. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ಮಹಾದೇವನೂ, ಈಶ್ವರನೂ ಅವನೇ ಆಗಿರುವನು ಆ ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಎರಡನೆಯವನು ಇಲ್ಲವೇಇಲ್ಲ. ಅವನೇ ಅದ್ವಿತೀಯನೆನಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಾಶ ಇವುಗಳನ್ನೂ ತಾನೇ ಮಾಡುವನು ॥೧೯೧-೧೯೨-೧೯೩॥

ಸ್ವತಂತ್ರನೂ, ನಿಶ್ಚನೂ, ವಿಭುವೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಸಹ ಆ ರುದ್ರ ನೊಬ್ಬನೇ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು ಈ ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ಪ್ರೌಢಶಕ್ತಿರೂಪವಾದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಸ್ರಸಂಚವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಮುಕ್ಕಣ್ಣಿನೂ, ಈಶ್ವರನೂ ಎಂದು

ಯಃ ಸರ್ವಾನ್ ಸ್ವಭವಾನೀಕ್ಷತ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನಮಶೇಷತಃ |

ಸುನಿರೀಕ್ಷಯತೇ ಯೋಗಂ ತಸ್ಮಾತ್ಸ್ವಭಗವಾನ್ ಶಿವಃ ||೧೯೪||

ಯಃ ಸರ್ವಲೋಕಾನ್ ಸಂಭಕ್ಷಃ ಸಂಭಕ್ಷಯತಿ ಸಂತತಂ |

ಸೃಜತ್ಕೃತ್ಯಧಿ ಸಂವಾತಿ ತಸ್ಮಾತ್ಸಹಿ ಮಹೇಶ್ವರಃ ||೧೯೫||

ಸರ್ವಾನ್ ಭಾವಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಜ್ಞಾನಯೋಗೇ ಸುಗೋಚರೇ |

ಸ್ವೈಶ್ವರ್ಯೇ ಮಹತಿ ಸ್ವಚ್ಛೇ ಮಹಾದೇವೋ ಮಹೀಯತೇ ||೧೯೬||

ಶಿವೋಽಯಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುಃ ಶಿವೋಽಯಂ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಃ |

ಶಿವೋಽಯಂ ವಿಶ್ವತೋಬಾಹುವಿಶ್ವತಃ ಸ್ಯಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಃ ||೧೯೭||

ರುದ್ರೋಽಯಮಗ್ನಾ ವೃದಕೇ ಓಷಧೀಷ್ಟಖಿಲೇಷ್ಟಪಿ |

ರುದ್ರೋಽಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಭುವನೇಷ್ಟಪಿ ವರ್ತತೇ ||೧೯೮||

ಉಪಾಸ್ಯೋಽಯಮುಪಾಸ್ಯೋಽಯಂ ರುದ್ರ ಏವಾನಿಶಂ ಬುಧೈಃ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೧೯೯||

ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವನು. ತನ್ನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸಕಲ ಲೋಕವನ್ನೂ ತಾನೇ ನೋಡುತ್ತಾ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜನರ ಮೋಹವನ್ನು ಕಳೆದು ಆ ಶಿವನು ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ||೧೯೨-೧೯೩-೧೯೪||

ಸಕಲ ಜಗತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡುವ ಆ ಶಂಕರನು ಅವನರತವೂ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಸುತ್ತಿರುವನು ಅಲ್ಲದೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ತಾನೇ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಜ್ಞಾನಯೋಗವು ಗೋಚರವಾದಾಗ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪರಶಿವನು ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಮುಖಗಳೂ ತೋಳುಗಳೂ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ಲೋಕೇಶ್ವರ ನೆನಿಸುವನು. ||೧೯೫-೧೯೬-೧೯೭||

ಈ ರುದ್ರದೇವನು ಬೆಂಕಿ, ಔಷಧಿಗಳು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಪಂಚ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವನು. ಓ ಮುನಿಗಳರಾ, ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ,

ಮುನಯಃ ಶಿವ ಏವೈಕೋ ಧೈಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಂಕರಃ |

ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ತಪಸಾ ನಾಶಕೇನ ಚ ||೨೦೦||

ಯಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರೈಸ್ಸಂಪನ್ನಃ ಶರ್ವಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರೋ ಹಿ ಸಃ |

ಅತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೦೧||

ಸ ಶಿವಃ ಸರ್ವದುಃಖೇಭ್ಯಸ್ಸಂತಾರಯತಿ ತಾರಕಃ |

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೦೨||

ಸರ್ವೋಪಾಸ್ಯಃ ಸರ್ವಗೋಪ್ತಾ ಸರ್ವೇಷಾಮೀಶ್ವರಃ ಶಿವಃ |

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೦೩||

ಸ ಸರ್ವಾತ್ಮಾ ಮಹಾದೇವಃ ಸೃಜತ್ಯನತಿ ಹಂತಿ ಚ |

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೦೪||

ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ವನೇತ್ರಪದ್ಮೇನ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಂ |

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೦೫||

ಈ ರುದ್ರನನ್ನೇ ಪಂಡಿತರಾದವರು ಎಡಬಿಡದೆ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸತ್ಯವಾದದ್ದು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಸತ್ಯವೆಂದು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು. ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಮಂಗಳಕರನಾದ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅನಾಥವಾದ ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಚರಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯಪೂಜ್ಯನಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ||೧೯೮-೧೯೯-೨೦೦||

ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನಾದ ಆ ಶರ್ವನೇ (ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವನು) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನು ಸಕಲ ದುಃಖಗಳಿಂದಲೂ ಜನಗಳನ್ನು ಆತನೇ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವನು. ಎಲ್ಲರಿಂದ ಉಪಾಸನೆಮಾಡಲ್ಪಡುವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಕನೂ ಮತ್ತು ಸಕಲ ಜಗದೊಡೆಯನೂ ಆ ಶಿವನೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನೀವು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ ||೨೦೧-೨೦೨-೨೦೩||

ಸರ್ವಸ್ವರೂಪವೂ ತಾನೇ ಆಗಿರುವ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಆ ಶಂಕರನ ಸಾದಕಮಾಲಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣುವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣನ್ನೇ

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಪ್ರಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಯಂತಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೦೬॥

ಯಃ ಸ್ವತಂತ್ರಃ ಸ್ವತಂತ್ರಾತ್ಮಾ ಶಿವೋ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕಃ ।

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೦೭॥

ಸ ಸರ್ವೇಷಾಮುಪಿ ಸಂಪೂಜ್ಯಃ ಶಿವೋ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಃ ।

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೦೮॥

ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮಾತ್ಮಾಂಭಾದನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯೋ ನ ಸರ್ವಥಾ ।

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೦೯॥

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯಃ ಶಿವೋ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಃ ।

ತತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪೂಜಯಂತು ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೧೦॥

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯಃ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯಾನ್ಯದನ್ವಹಂ ।

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೧೧॥

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ ।

ಪ್ರಜ್ವಲಂತಮನುಂ ವಹ್ನಿಂ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸಂವಹಾಮ್ಯಹಂ ॥೨೧೨॥

ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ವತಂತ್ರನಾದ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ತಪ್ಪದೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ ॥೨೦೪-೨೦೫-೨೦೬-೨೦೭॥

ಎಲ್ಲರಿಗೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಚೂಡಾಮಣಿಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ಪೂಜಾರ್ಹನು. ಸಕಲ ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಆ ಅಂಬಿಕಾರವುಣನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವರು ಹಿಡಿತ ಪೂಜ್ಯರಲ್ಲ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಯಾದ ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ಪೂಜಾರ್ಯೋಗ್ಯನು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ॥೨೦೮-೨೦೯-೨೧೦॥

ಓ ಮುನಿಗಳಿರಾ, ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಅವರತವೂ ಆ ರುದ್ರನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಭುಜವೆತ್ತಿ

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯೋ ಮುನುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿತಂ ।

ಮುನಯೋ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಕರ್ಮಣಾ ಚಾತಿ ಯತ್ನತಃ ॥೨೧೩॥

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಇತ್ಯೇವಂ ನ ವದಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇ ಜಾರಜಾ ಜ್ಞೇಯಾಃ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ॥೨೧೪॥

ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಮಹಾದೇವಂ ಮಾಧವೇಂದ್ರಾದಿ ಪೂಜಿತಂ ।

ತದನ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷದೋ ನಾಸ್ತಿ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೧೫॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಇತಿ ಮೂರ್ತಿಧರೈರ್ವೇದೈರುಕ್ತಾನಿ ವಚನಾನಿ ತೇ ।

ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂತೋಷಮಾಪನ್ನಾ ಮುನಯಃ ಶೌನಕಾದಯಃ ॥೨೧೬॥

ತದಾನೀಮಭವದ್ರಾಜಂಛೀಘ್ರಮೇವಾಶರೀರವಾಕ್ ।

ತಾಮೇವ ವಾಚಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಶೃಣು ಪಾಪವಿನಾಶನೀಂ ॥೨೧೭॥

ಸಾರುವೆನು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ಸಿದ್ಧಿ ಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ರುದ್ರನೇ ಪೂಜಾರ್ಹನೆಂದು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳುವೆನು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವರೆಲ್ಲರೂ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದಲೂ (ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ) ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಆ ರುದ್ರದೇವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡ ಬೇಕು. ॥೨೧೧-೨೧೨-೨೧೩॥

ಆ ರುದ್ರದೇವನೇ ಪೂಜಾರ್ಹನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು. ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ನಾರಾಯಣ, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪೂಜಿತನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಯಾವ ದೇವತೆಗಳೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲಾರರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ॥೨೧೬-೨೧೭॥

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಹೀಗೆ ವೇದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶೌನಕಾದಿ

|| ಅಶರೀರವಾಗುವಾಚ ||

ಮುನಯಃ ಸತ್ಯಮೇತದ್ವಾಕ್ತಂ ವೇದೈಃ ಸರ್ವೈರಪಿ ಧ್ರುವಂ ।

ಶಿವಾನೋ ನಾಧಿಕಃ ಕೋಽಪಿ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೧೪||

ಶಿವಾದನೋಽಧಿಕೋ ನಾಸ್ತಿ ಶಿವೇನ ಸದೃಶೋಽಥವಾ ।

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಭೃತ್ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೧೫||

ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ಮಹಾದೇವಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮಣಿಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇತನ್ಮನೀಶ್ವರಾಃ ||೨೧೬||

ಸರ್ವೈಃ ಪೂಜ್ಯೋ ಮಹಾದೇವಸ್ತಸ್ಯ ಪೂಜ್ಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।

ತಸ್ಮಾತ್ಪೂಜ್ಯೋ ಮಹಾದೇವಃ ಸರ್ವೇಷಾಮಪಿ ಸರ್ವದಾ ||೨೧೭||

ತತ್ಪಾದಪೂಜನಾದ್ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ ಶರ್ಮದಂ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಪೂಜಯತ್ಸಂ ಸದಾಶಿವಂ ||೨೧೮||

ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಆಗ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಅಶರೀರವಾಣಿಯಾಯಿತು. ಪಾಪನಾಶಕವಾದ ಆ ಅಶರೀರವಾಣಿ ಯನ್ನೇ ನಿನಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೆಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ಹೀಗೆಂದನು. ||೨೧೬-೨೧೮||

“ ಮುನಿಗಳಿರಾ, ಸಕಲ ವೇದಗಳೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿದವು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಿಲ್ಲ. ಶಿವನಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಉತ್ತಮ ನಾದವನೂ ಅಥವಾ ಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದವನೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು. ಎಲೈ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಆ ಮಹಾದೇವನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದವನು ದೇವತೆಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಶಿಖಾಮಣಿಯು. ಇದು ಸತ್ಯವು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ||೨೧೪-೨೧೬-೨೧೮||

ಆ ಮಹಾದೇವನು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗಿರುವನೇ ಹೊರತು ಅವನಿಂದ ಪೂಜೆಹೊಂದುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜ್ಯನಾಗಿರುವನು. ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪಾದಪೂಜೆಯಿಂದ

ಭಜಧ್ವಂ ಗಿರಿಜಾನಾಥಂ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ |

ಲಭಧ್ವಂ ದುರ್ಲಭಂ ಮೋಕ್ಷಂ ತ್ವಕ್ಷಾಖ್ಯಂ ವೇದಿಕಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೨೩||

ನಿಧನೇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ |

ಪರಿತ್ಯಜ್ಯಾನ್ಯದೇವಾನಾಮರ್ಚನಂ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕಂ ||೨೨೪||

ಅಗ್ನಿರಿತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರ್ವಿಮೃತ್ಯಾಂಗಾಢಿ ಭಸ್ಮನಾ |

ಭಜಧ್ವಮಪ್ರಮಾದೇನ ವೃಷಭಧ್ವಜಮವ್ಯಯಂ ||೨೨೫||

ಶಿವಮೇವಾತಿಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಾವಾಸೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೨೬||

ನ ಯಮಸ್ಯ ಕೃಪಾ ವಿಸ್ತಾಸ್ತತೋಽನ್ವಹಮುಮಾಪತಿಂ |

ಪೂಜಯಂತ್ವತಿಯತ್ನೇನ ಶಿವಮೇವ ಸುರಾಧಿಪಂ ||೨೨೭||

ಶಿವಮಾಯಾಪರಿಕ್ರಾಂತಾ ನ ಯಾವತ್ತಾವದನ್ವಹಂ |

ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಬಿಲ್ವಸತ್ರಾದಿಸಾಧನೈಃ ||೨೨೮||

ವಿಷ್ಣುವು ಸುಖಕರವಾದ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅಂತಹ ದೇವದೇವಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸದಾಶಿವನನ್ನೇ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್ಯ, ಮತ್ತು ಕರ್ಮ ಈ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ನೀವು ಆ ಗಿರಿಜಾರಮಣನನ್ನು ಭಜಿಸಿರಿ, ಆ ವೇದಬೋಧಿತನಾದ ಆ ಮುಕ್ತಚಿತ್ತನು ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ||೨೨೩-೨೨೮-೨೨೯||

ಇತರದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, 'ನಿಧನ ಪತಯೇ ನಮಃ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. 'ಅಗ್ನಿರಿತಿಭಸ್ಮ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ವೃಷಭಧ್ವಜನೂ ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ ||೨೨೪-೨೨೫||

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೇ ನಿಮಗೆ ನರಕವಾಸವುಂಟಾಗುವುದು. ಆ ಯಮನಿಗಾದರೋ ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ದಯೆಯೇ

ಶಿವನಾಯಾ ಪರಿಕ್ರಾಂತಾ ಭವಿಸ್ಯಂತಿ ಯದಾ ಜನಾಃ ।

ತದಾ ಶಿವಾನ್ಯದೇವಾನಾಂ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಹಿ ಪೂಜನಂ ||೨೨೯||

ಶಿವಾನ್ಯದೇವಾನಾರಾಧ್ಯ ನರಾಃ ಸಂಸಾರಭಾಜನಾಃ ।

ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ನ ಸಂಸಾರಾತ್ಪ್ರಚ್ಯವಂತಿ ಚ ದುರ್ಭಗಾಃ ||೨೩೦||

ಸಂಸಾರತಾರಣೋಪಾಯಃ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪೂಜನಂ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರಂ ನಿಪ್ರಾಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೩೧||

ಯಃ ಶಂಕರಂ ದೇವದೇವಂ ನಾಭ್ಯರ್ಚಯತಿ ಸರ್ವದಾ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿಜ್ಞೇಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ||೨೩೨||

ಭಗವಂತಮುನಾಕಾಂತಂ ಭಾಗ್ಯವಂತೋ ಭಜಂತ್ಯತಃ ।

ಭವಂತೋಽಪಿ ಭಜಂತೀಶಮನಿಶಂ ಶಶಿಶೇಖರಂ ||೨೩೩||

ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ದೇವತಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆ ಉಮಾರಮಣ ನನ್ನೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿ ಸುವವರೆಗೆ ನೀವು ಶ್ರದ್ಧಾ ನಿಯಮದಿಂದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ, ಹೂ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆ ಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯು ಯಾರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದೋ ಅವರಿಗೆ ಇತರ ದೇವತಾ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾ ಗುತ್ತದೆ. ||೨೩೩-೨೩೭-೨೪೦-೨೪೬||

ಸಂಸಾರಿಗಳಾದ ಮಾನವರು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ನರಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಿಂದೇ ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲು ಉಪಾಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ||೨೩೦-೨೩೧||

ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ದೇವದೇವನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡದಿರುವವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನೇ ಸರಿ, ಇದು ಸತ್ಯವು. ಭಗವಂತನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯೂ ಆದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕೇವಲ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ

ಯನ್ಮಾಯಯಾ ಮೋಹಿತೋಽಯಂ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾಪ್ಯಯಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಂ ಭಜಧ್ವಂ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ||೨೩೪||

ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಯದಾ ದುಃಖಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಯಃ ಸುರಾಃ ।

ತದಾ ಭವತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ||೨೩೫||

ನ ಯೇ ಭವಂತಿ ನಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವದಾ ಸುಖಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂತಿಷ್ಠಂತ್ಯನಿನಶ್ಚರಂ ||೨೩೬||

ಅರ್ಥಂ ಗಾಢೇಂದ್ರತಮಸಿ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಥಾ ತಥಾ ।

ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ||೨೩೭||

ಜರಾಯುಸಂವೃತಂ ಗರ್ಭಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಥಾ ತಥಾ ।

ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ||೨೩೮||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಈ ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಇವರೂ ಸಹ ಯಾರ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವರೋ ಅಂತಹ ದೇವದೇವನೂ, ವೃಷಭಧ್ವಜನೂ ಆದ ಶಂಕರನನ್ನು ನೀವು ಭಜಿಸಿರಿ. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದಾಗ ದುಃಖವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ||೨೩೨-೨೩೩-೨೩೪-೨೩೫||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಆ ಪರಶಿವನ ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲುಕದವರು ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದು ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ. ಗಾಢವಾದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವು ಕಾಣದಂತೆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೂಢರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಆ ಪರಶಿವನ ಸ್ವರೂಪವು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಕೋಶದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಲಾಗದಂತೆ ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತರಾದ ಜನಗಳು ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರು. (ಅಂದರೆ ಈ ಜನ್ಮವು, ಜನನ ಮರಣ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಶ್ರಯವೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಪುನಃಪುನಃ ಗರ್ಭವಾಸವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತರು ಪರಶಿವನನ್ನರಿಯಲಾರರು) ||೨೩೬-೨೩೭-೨೩೮||

ಸಮುದ್ರಸ್ಥಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರತ್ನಂ ಯಥಾ ತಥಾ ।
ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ॥೨೩೯॥

ಮೇಘಾವೃತಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಭಾನುಮಂತಂ ಯಥಾ ತಥಾ ।
ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ॥೨೪೦॥

ಊರ್ಧ್ವೋಮಧ್ಯಗತಂ ಕ್ಷೀರಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಥಾ ತಥಾ ।
ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ॥೨೪೧॥

ಮುಕುಟಂ ಸ್ವೋತ್ತಮಾಂಗಸ್ಥಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಥಾ ತಥಾ ।
ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಂ ಮೂಢಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ॥೨೪೨॥

ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀ ಸರ್ವರೂಪಃ ಶಿವಃ ಸರ್ವತ್ರ ತಿಷ್ಠತಿ ।
ತಥಾಪಿ ತಂ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ॥೨೪೩॥

ಶಿವಾನ್ಯಾನ್ವಿಜಯಂತ್ಯಜ್ಞಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ।
ಸಂಸಾರೇ ಪಾತಯತ್ಕೇತಾಂಭಿವಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ ॥೨೪೪॥

ಪೂಜ್ಯೋಹಮಿತ್ಯಯಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಃ ।
ವದತ್ಕಜ್ಞೋ ನ ಜಾನಾತಿ ಶಿವಂ ಸ್ವೋತ್ತಮತ್ರಿಕಾರಣಂ ॥೨೪೫॥

ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಉತ್ತಮವಾದ ರತ್ನಗಳು, ಮೋಡಗಳಿಂದ ಕವಿದಿರುವ ಸೂರ್ಯ, ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲೋಳಗಿನ ಹಾಲು, ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲಿರುವಕೆರೀಟ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೇಗೆ ನಾಭ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಆ ಪರಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದ ಮೂಢರು ಪರಶಿವನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರು. ||೨೩೯-೨೪೦-೨೪೧-೨೪೨॥

ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯೂ, ಸಕಲಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಆ ಶಿವನು ಎಲ್ಲಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿರುವನು. ಆದರೂ ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತರಾದವರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಲಾರರು ಆ ಪರಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದ ದಡ್ಡರು ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದಾಟಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಶಿವ ಮಾಯೆಯು ಅವರನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಿವಮಾಯಾ ಮೋಹಿತನಾಗಿ ಈ ವಿಷ್ಣುವು ತಾನೇ ಪೂಜ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು. ದಡ್ಡ

ಬ್ರಹ್ಮಾಪ್ತೇನಂ ನ ಜಾನಾತಿ ಶಿವಂ ಸ್ತೋತ್ರಪ್ರತಿ ಕಾರಣಂ ।

ಯಥಾ ವಿಷ್ಣು ಸ್ತಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವಮಾಯಾನಿನೋಹಿತಃ ॥೨೪೬॥

ಶಿವಮಾಯಾನೋಹಿತಾನಾಂ ವಿಷ್ಣಾದೀನಾಂ ದುರಾತ್ಮನಾಂ ।

ಸ್ತೇಷ್ಠೇನ ಪೂಜ್ಯತಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಜಾಯತೇ ನಿರಯಪ್ರದಾ ॥೨೪೭॥

ಜಾಗ್ರತಿ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವೇ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜ್ಯತಮೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಯಃ ಪೂಜ್ಯಮನ್ಯಂ ಮನುತೇ ಸ ತು ಚಂಡಾಲ ಏವ ಹಿ ॥೨೪೮॥

ಮಹೇಶ ಏವ ಸತತಂ ಪೂಜನೀಯೋ ಮನೀಷಿಭಿಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಸತ್ಯಮೇತದುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೪೯॥

ಮಹೇಶ ಏವ ಸತತಂ ಪೂಜನೀಯೋ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ತಸ್ಮಾತ್ಪೂಜ್ಯತಮೋ ನಾನೋ ದೇವೇಷ್ವನೈಷು ನಾ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೦॥

ನಾದ ಇವನಿಗೆ ತನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಭೂತನಾದ ಆ ಪರಶಿವನ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯದು. ||೨೪೬-೨೪೭-೨೪೮||

ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆಯೇ ಆ ಶಿವನಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿರುವ ಈ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ತನಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣನಾದ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರನು. ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಟರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ನರಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಸ್ವಪೂಜ್ಯತಾಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಿರುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವಾಗ ನಿತ್ಯವೂ ಇತರರನ್ನು ಪೂಜಾರ್ಹರೆಂದು ಭಾವಿಸುವವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚಂಡಾಲನೇ ಎನಿಸುವನು ಋಷಿಗಳಿರಾ, ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಜ್ಞಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು. ||೨೪೬-೨೪೭-೨೪೮-೨೪೯||

ಎಲೈ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನು. ಇತರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಪೂಜ್ಯರಾದ ವರಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದ ದೇವರಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು

ಮಹೇಶಾನ್ನಾ ಪರೋ ದೇವಃ ಸೇವ್ಯೋ ಮುಕ್ತೈರ್ಭಿರ್ಭಿಜಾಃ |
ಮಹೇಶಾದಪರಃ ಕೋ ವಾ ಮುಕ್ತಿದಾತಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೦||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಏವಮಾನಂದದಾ ರಾಜಂಭೃತಾ ತೈರಶರೀರವಾಕ್ |
ಸಂತೋಷಂ ಪರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಮುನಯಸ್ತೇ ತತಃ ಪರಂ ||೨೫೧||

ಶಿವಮಾಯಾವಿನಿಮುಕ್ತೋ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ತದನಂತರಂ |
ಋಷೀನ್ದೇವಾನ್ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ನೃಪ ||೨೫೨||

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತೇನ ವಿಷ್ಣುನ್ಯೈವ ಮಯಾ ಪುರಾ |
ಪೂಜ್ಯೋಽಹಂ ಮುಕ್ತಿದಾತಾ ಚೇತ್ಯುಕ್ತಮಜ್ಞಾನತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೫೩||

ಉನ್ಮತ್ತವತ್ಪ್ರಲಪಿತಂ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |
ತದ್ವಿಸ್ಮರಂತು ಮುನಯಃ ಹ್ರಮದ್ಧಂ ಮತ್ತಥಾಷಿತಂ ||೨೫೪||

ಗ್ರಸ್ತಾಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತೇನ ಪ್ರಲಪಂತಿ ಯಥೇಚ್ಛಯಾ |
ಯಥಾಪ್ರಲಾಪೋಽದ್ಯ ಕೃತೋ ಮೋಹಿತೇನೇತಮಾಯಯಾ ||೨೫೫||

ಬಯಸುವವರು ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿರಾ,
ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರುತಾನೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು ? ”
||೨೫೦-೨೫೧||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅನಂದಪ್ರದವಾದ
ಆ ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಅನಂತರ
ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ಋಷಿಗಳನ್ನೂ
ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನೆಂದು ವಿಷ್ಣುಕ್ತಿಯನ್ನೇ
ಗೌತಮರು ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ||೨೫೨-೨೫೩||

“ ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ವಿಷ್ಣುವೆನಿಸಿದ ನಾನೂ ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ
ಮೋಹಿತನಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾನೇ ಪೂಜ್ಯನು ; ಮೋಕ್ಷಕೊಡುವವನೂ

ಯದಾ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಮಾಯಾ ಮೋಹಯಿಷ್ಯತಿ ಮಾಂ ತದಾ ।
ಮಯಾ ಪ್ರಲಾಪಃ ಕ್ರಿಯತೇ ನಾನ್ಯಥಾ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ॥೨೫೭॥

ಯಂ ಯಂ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಮಾಯಾ ಮೋಹಯಿಷ್ಯತಿ ಪೋಹಿನೀ ।
ತಂ ತಂ ಮತ್ತಂ ನಿಜಾನೀಥಾಃ ಪ್ರಲಪಂತಂ ಯಥೇಚ್ಛಯಾ ॥೨೫೮॥

ದೇವದೇವೋತ್ತಮಃ ಸಾಂಬೋ ಮುಕ್ತೈರ್ಥಿಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ।
ಪೂಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೫೯॥

ಜನಕೋ ಮಮ ಗೌರೀಶೋ ಭವಾನೀ ಜನನೀ ಮಮ ।
ತತಸ್ತಾ ಪಿತರೌ ನಿತ್ಯಂ ಮಮ ಪೂಜ್ಯತಮೌ ಶಿವೌ ॥೨೬೦॥

ಜನಕಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಜನಯಾಮಾಸ ಮಾಂ ಶಿವಃ ।
ತತಃ ಶಿವೋ ದದೌಮಹ್ಯಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ॥೨೬೧॥

ನಾನೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಓ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಿರಾ, ಹಿಂದೆ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರ ಬಂದ ಜನಗಳಂತೆ ನಾನು ಆ ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡಿದೆನು. ॥೨೫೪-೨೫೫-೨೫೬॥

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಮಾಯೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹಪಡಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವೆನೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಓ ಮುನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಮೋಹಕಾರಿಯಾದ ಆ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಮಾಯೆಯು ತಾನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚರಂತೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಮೋಕ್ಷವೇಕ್ಷಿಗಳಾದವರು ಹಗಲೂರಾತ್ರಿ ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ, ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯೂ ಆದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಆ ಗೌರೀರಮಣನೇ ತಂದೆಯು, ಸಾರ್ವತಿಯೇ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವ ಅವರು ನಿತ್ಯವೂ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯರೇ ಆಗಿರುವರು. ॥೨೫೭-೨೫೮-೨೫೯-೨೬೦॥

ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದ ಆ ಪರಶಿವನೇ ನನ್ನನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ನನಗೆ ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೂ, ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನೂ ಈ

ಸುರರ್ಶನಾಭಿಧಂ ಚಕ್ರಂ ವೈಕುಂಠಂ ಚ ದದೌ ಶಿವಃ |

ತತಃ ಶಿವೋ ದದೌ ಮಹ್ಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಾನಂದದಾಯಿನೀಂ ||೨೬೨||

ಮಯಾ ಮನ್ನೇತ್ರಪದ್ಮೇನ ಪೂಜಿತೇ ಶಿವಸಾದುಕೇ |

ಶಿವಸಾದುಕಯೋರೇವ ಪೂಜನಂ ಕ್ರಿಯತೇ ಮಯಾ ||೨೬೩||

ಮಹತಾ ಮಮ ಭಾಗ್ಯೇನ ಮಹಾದೇವಃ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ |

ಮುಕ್ತಿದೋ ಮತ್ಕೃತಾಂ ಪೂಜಾಂ ಸ್ವೀಕರೋತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ||೨೬೪||

ಮನಾರಾಧ್ಯತನೋ ದೇವಃ ಶಿವಃ ಏವ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |

ತತ ಏವ ಮಯಾ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಪೂಜ್ಯತೇ ||೨೬೫||

ಶಿವ ಏವ ಮನಾರಾಧ್ಯಃ ಶಿವ ಏವ ಧನಂ ಮಮ |

ಶಿವ ಏವ ಮಮ ಸ್ವಾಮೀ ಶಿವ ಏವ ಪ್ರಭುರ್ಮಮ ||೨೬೬||

ಶಿವ ಏವ ಹಿ ನಿಕ್ಷೇಪಃ ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಜೀವನಂ |

ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಕಲ್ಪಾಣಂ ಶಿವ ಏವ ಹಿ ಭೂಷಣಂ ||೨೬೭||

ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೂ ಅನಂದಪ್ರದಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯನ್ನೂ ಕರುಣಿಸಿರುವನು.

||೨೬೧-೨೬೨||

ನಾನು ಕಮಲದಂತಿರುವ ಈ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಆ ಪರಶಿವನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದೆನು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಪರಶಿವನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವೆನು. ಮುಕ್ತಿಪ್ರದನೂ, ದಯಾನಿಧಿಯೂ ಆದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ನನ್ನ ಮಹಾಭಾಗ್ಯದಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಆ ಪರಶಿವನೇ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನಾದ ದೈವವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು.

||೨೬೩-೨೬೪-೨೬೫||

ಆ ಪರಶಿವನೇ ನನಗೆ ಪೂಜಾರ್ಹನಾದ ದೈವವು ದ್ರವ್ಯವೂ, ಒಡೆಯನೂ, ಪ್ರಭುವೂ, ನಿಕ್ಷೇಪವೂ ನನಗೆ ಆ ಶಿವನೇ ಆಗಿರುವನು ನನ್ನ ಬದುಕುವಿಕೆಯೂ ಆ ಶಿವನದೇ ಆಗಿರುವುದು. ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಅಭರಣಪ್ರಾಯನೂ, ನನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುವವನೂ, ತಂದೆಯೂ, ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯನೂ ಆ ಶಿವನೇ ಆಗಿರು

ಶಿವ ಏವ ಮಮಾಶಾಸ್ತೃಃ ಶಿವ ಏವ ಪಿತಾ ಮಮ |
 ಶಿವ ಏವ ಮಮಾಭ್ಯುಚ್ಯತಃ ಶಿವ ಏವ ಮಮೇಷ್ಟದಃ ||೨೬೮||
 ಶೃಣೋಮ್ಯಹಂ ಶಿವಕಥಾಃ ಶಿವಮೇವಾರ್ಚಯಾಮ್ಯಹಂ |
 ಪಶ್ಯಾಮಿ ಶಿವಮೇವಾಹಂ ಶಿವಮೇವ ವದಾಮ್ಯಹಂ ||೨೬೯||
 ಯಮಾಹುಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ |
 ಪೂಜಯಾಮ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೦||
 ಯಮಾಹುಃ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ |
 ಪೂಜಯಾಮ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೧||
 ಯಮಾಹುಃ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ |
 ಪೂಜಯಾಮ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೨||
 ಯಮಾಹುರ್ಜಗತಾಮೀಶಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ |
 ಪೂಜಯಾಮ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೩||
 ಯಮಾಹುಃ ಪರಮೇಶಾನಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ |
 ಪೂಜಯಾಮ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೪||

ವನು. ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ನನಗೆ ಆ ಶಿವನೇ. ||೨೬೬-೨೬೭-೨೬೮||

ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ, 'ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರನಾಗಿ, ಶಿವದರ್ಶನಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನಾಮವನ್ನೇ ನುಡಿಯುವೆನು. ವೇದಗಳು ನಾರುವ ಮಹಾದೇವನೆನಿಸಿದ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ನಾನು ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಾದ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರದ್ಧಾ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ||೨೬೯-೨೭೦-೨೭೧||

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾಗಿರುವ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆನಿಸಿದ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನೂ, ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನಾದ ಈಶ್ವರ

ಯನಾಹುಸ್ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನೇದಾಸ್ತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೩||

ಯನಾಹುಃ ಶಂಭುಮನಘಂ ನೇದಾಸ್ತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೪||

ಯನಾಹುಶ್ಚಂದ್ರಶಿರಸಂ ನೇದಾಸ್ತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೫||

ಯನಾಹುಃ ಸರ್ವಕರ್ತಾರಂ ನೇದಾಸ್ತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೬||

ಯನಾಹುರ್ನಿಷ್ಪ್ರತಿವೃಂದಂ ನೇದಾಸ್ತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೭||

ಯನಾಹುರ್ನೋಕ್ಷಪಲದಂ ನೇದಾಂತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೮||

ಯನಾಹುರ್ಜ್ಞಾನದಾತಾರಂ ನೇದಾಂತನುಹಮೀಶ್ವರಂ ।
ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೭೯||

ನನ್ನೂ ನಾನು ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತ ನಿಯಮದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ
ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ||೨೭೨-೨೭೩-೨೭೪||

ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಶಂಭುವೂ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನೂ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ
ಕರ್ತೃವೂ ಆಗಿರುವವನು ಈಶ್ವರನೆಂದು ವೇದಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಆ ಮಹಾದೇವ
ನನ್ನೇ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ||೨೭೫-
೨೭೬-೨೭೭-೨೭೮||

ಅಸದೃಶನೂ, ಮೋಕ್ಷಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ, ಜ್ಞಾನಪ್ರದನೂ, ಎಂಬ
ದಾಗಿ ವೇದಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ನಾನು ಅನವರ
ತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ||೨೭೯-೨೮೦-೨೮೧||

ಯನಾಹುಃ ಶಾಂತಿ ದಾತಾರಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೨||

ಯನಾಹುಃ ಶ್ರೀಮಹೇಶಾನಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೩||

ಯನಾಹುಃ ಶಂಕರಂ ನಿತ್ಯಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೪||

ಯನಾಹುಃ ಶಿವಮದ್ವೈತಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೫||

ಯನಾಹುರ್ನಿರ್ಗುಣಂ ಶಾಂತಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೬||

ಯನಾಹುರ್ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಂ ಶುದ್ಧಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೭||

ಯನಾಹುರ್ನಿಷ್ಕಲಂ ನಿತ್ಯಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೮||

ಯನಾಹುಸ್ತ್ವಕ್ಷಮನಘಂ ನೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನ್ಮುತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೯||

ಶಾಂತಿಪ್ರದನೂ, ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಶಂಕರನೂ (ಮಂಗಳಕರನೂ) ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೂ, ಗುಣರಹಿತನೂ, ಶಾಂತನೂ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವೇದಪ್ರತಿಸಾಧನಾದ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ನಾನೂ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ||೨೮೨-೨೮೩-೨೮೪-೨೮೫-೨೮೬||

ಕ್ರಿಯಾಶೂನ್ಯನೂ, ಪರಿಶುದ್ಧನೂ, ಕಲಂಕರಹಿತನೂ, ನಿತ್ಯನೂ, ಮುಕ್ತಾಂಜನೂ, ಪರಿಶುದ್ಧನೂ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಹೊಗಳುವ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ನಾನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ||೨೮೭-೨೮೮-೨೮೯||

ಯನಾಹುರ್ವ್ಯತ್ಯುಹಂತಾರಂ ವೇದಾಸ್ತಮಹಮೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾಮ್ಯತೀತೇನ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಚ ಸರ್ವದಾ ||೨೯೦||

ಚತುರ್ಥಂ ಶಿವಮದ್ವೈತಂ ನ ಭಜಂತ್ಯನಿಶಂ ತು ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ದುರಾತ್ಮಾನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೯೧||

ಪುನಃ ಪುನರ್ವಿಚಾರ್ಯೇದಮುಚ್ಯತೇ ಸಾದರಂ ಮಯಾ ।

ಶಿವ ಏನಾನ್ವಹಂ ಪೂಜ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದ್ವೈವಿಧಾನತಃ ||೨೯೨||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಇತಿ ವಿಷ್ಣುವಚಃಶ್ರುತ್ವಾ ತೇ ಸರ್ವೇ ಮುನಯೋ ನೃಪ ।

ಸಂತೋಷಂ ಪರಮಂ ಸ್ರಾಪುಸ್ತದಾ ಲಬ್ಧಧನಾ ಇವ ||೨೯೩||

|| ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ||

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಣೈವ ಪುರಾ ಮಯಾ ।

ಪೂಜ್ಯೋಽಹಂ ಮುಕ್ತಿದಾತಾ ಚೇತ್ಯುಕ್ತಮಜ್ಞಾನತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೯೪||

ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೂ, ಚತುರ್ಥನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೆನಿಸಿದ ಪರಶಿವನೂ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಅನವರತವೂ ಸೇವೆಮಾಡದಿರುವ ರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ದುಷ್ಟರೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಓ ಮುನಿ ಪುಂಗವರೇ, ಆ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರವರ್ಣದವರು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆದರದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪುನಃಪುನಃ ನಾನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು.” ||೨೯೦-೨೯೧-೨೯೨||

ರಾಜನೇ, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿಧಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದವರಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರೆಂದು ಗೌತಮನು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾತನ್ನೂ ಈ ರೀತಿ ಅನುವದಿಸಿದನು. ||೨೯೩||

“ ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಹಿಂದೆ ಆ ಪರಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೆನಿಸಿದ ನಾನು, ನಾನೇ ಪೂಜ್ಯನೂ, ಮುಕ್ತಿಪ್ರದನೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಡೆದೆನು. ||೨೯೪||

ಪ್ರಬಲಾ ಶಾಂಭವೀ ಮಾಯಾ ಮೋಹಯತ್ಕುಖಿಲಂ ಜಗತ್ |
 ಜಗನ್ನದ್ಯಗತಂ ಕಿಂ ಮಾಂ ನ ಮೋಹಯತಿ ಸ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೯೫||
 ಸರ್ವೇಃಸಿ ಮೋಹಿತಾಃ ಪೂರ್ವಮನುರಾಃ ಶಿವಮಾಯಯಾ |
 ತನ್ಮಾಯಯಾ ಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ವಿನಷ್ಟಾಶ್ಚಾಮರಾಸ್ತದಾ ||೨೯೬||
 ಮೋಹಯತ್ಕಮರಾಂತ್ಸರ್ವಾನ್ಮಹಾದೇವಃ ಸ್ವಮಾಯಯಾ |
 ಸ್ವಮಾಯಯಾ ಮೋಹಿತಾಂಸ್ತಾನ್ದಿನಾಶಯತಿ ಸತ್ಪರಂ ||೨೯೭||
 ಸುರಾನ್ದಿನಾಶಯಿತ್ವೇಶಃ ಸುರಾನನ್ಯಾನ್ಸೃಜತ್ಯತಃ |
 ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತು ವಿನಶ್ಯಂತ್ಯೇವ ಸರ್ವಥಾ ||೨೯೮||
 ಶಿವಮಾಯಾವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಜಾತಸ್ತ್ರೀಪ್ರಮಯಂ ದ್ವಿಜಾಃ |
 ನೋಚೇದ್ವಿನಾಶೋ ಭವಿತಾ ಮಮಾಡ್ಯಾತ್ರ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೯೯||
 ಯದಾಹಂ ಮೋಹಿತೋಹ್ಯತ್ರ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಮಾಯಯಾ |
 ತದೈವ ಮೋಹಿತೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಮಾಯಯಾ ||೩೦೦||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಪ್ರಬಲವಾದ ಆ ಶಂಭುವಿನ ಮಾಯೆಯು ಈ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೀಗಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹ ಪಡಿಸುವುದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಹಿಂದೆ ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳೂ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದರಿಂದಲೇ ನಾಶಹೊಂದಿರುವರು ಆ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾನೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆ ಈಶ್ವರನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆಯೂ ಪುನಃ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾರೆ. ||೨೯೫-೨೯೬-೨೯೭-೨೯೮||

ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿರಾ, ಈಗ ತಾನೇ ನಾನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವೆನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮರಣಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಾನು

ಕೋ ನಾ ವಿಷ್ಣುರಹರೆ ಕೋ ನಾ ನಂದಿಕೇಶೋಽಪಿ ಶಾಂಕರಃ |

ಕದಾಚಿದಭವತ್ಸೂರ್ವಂ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಃ ||೩೦೧||

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಧ್ಯೇ ಯಾವಂತೋ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ |

ತಾವಂತೋಽಪಿ ಸುರಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ||೩೦೨||

ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತೇನ ಯದ್ಯತ್ಪ್ರಲಪಿತಂ ಮಯಾ |

ತತ್ತ್ವಮಧ್ವಂ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಾ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ||೩೦೩||

ಶಿವ ಏನ ಸದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿತಂ |

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೩೦೪||

ಶಿವಮಾಯಾವಿನುಕ್ತೇನ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ |

ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವ ಏನ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ||೩೦೫||

ಶಿವಾನ್ಯಃ ಕೋಽಪಿ ದೇವೇಷು ಸಂಪೂಜ್ಯೋ ಮುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ |

ಗತಪುಣ್ಯೈಃ ಪಾಪರೂಪೈಃ ಶಿವಾನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಜನೈಃ ||೩೦೬||

ಮೋಹಗೊಂಡಾಗಲೇ ಆ ವಿಷ್ಣುವೂ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾದನು.

||೨೯೯-೩೦೦||

ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ನಾನೂ ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗುವು ದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಹಿಂದೆ ಶಂಕರನ ಪ್ರಿಯಭಕ್ತನಾದ ಆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನೇ ಒಂದು ಸಲ ಮುಗ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತ ರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲೈ ಋಷಿಪುಂಗವರೇ, ಹಿಂದೆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಾನು ಹರಪಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸು, ಮಾತು, ಶಾರೀರಕ ಕಾರ್ಯ ಈ ತ್ರಿಕರಣ ಗಳಿಂದಲೂ ನೀವು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ||೩೦೧-೩೦೨-೩೦೩||

ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಡಬಿಡದೆ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭುಜವೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು. ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆಗಳಾದ ನೀವು ಸಕಲ ನಿಯಮಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಶಿವನನ್ನು

ಶಿವಃ ಪುಣ್ಯತನ್ಮೈರೇವ ಪೂಜ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ |

ಗತಪುಣ್ಯೈಃ ಪಾಪರೂಪೈಃ ಶಿವಾನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಜನ್ಮೈಃ ||೩೦೭||

ದ್ವಿಜಾ ಧನ್ಯಾಸ್ತ ಏನೇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಾಃ ಪುಣ್ಯಸಂಶ್ರಯಾಃ |

ಪೂಜಯಂತಿ ಮಹಾದೇವಂ ಯೇನನ್ಯಶರಣಾಃ ಸದಾ ||೩೦೮||

ಮನ್ಯಂತೇ ಶಿವಮದ್ವೈತಂ ಚತುರ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ |

ಸ ಏವ ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ ವಿಜಿಜ್ಞಾಸ್ಮೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ||೩೦೯||

ಸರ್ವನ್ಯಾಸೀ ಸರ್ವರೂಪಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸದಾಶಿವಃ |

ಶ್ರುತಿಭಿಃ ಪರಮಾತ್ಮಾತಃ ಶಿವ ಏನೇತಿ ಗೀಯತೇ ||೩೧೦||

ಚತುರ್ಜಾಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಕೋಶಂ ಯಂ ಮೃತ್ಯುರ್ನಾವಪಶ್ಯತಿ |

ತನುತೀತ್ಯ ಸ್ಥಿತಃ ಶುದ್ಧಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಶಿವಃ ಸ್ಮೃತಃ ||೩೧೧||

ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರು ತಾನೇ ಪೂಜ್ಯರೆನಿಸುವರು. ಪುಣ್ಯಹೀನರೂ, ಪಾಪಿಗಳೂ ಆದ ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ||೩೦೪-೩೦೫-೩೦೬||

ವಿಶೇಷ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳೂ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳೂ ಆದ ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪುಣ್ಯಹೀನರೂ ಪಾಪಿಗಳೂ ಆದವರು ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವರು. ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸದೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಧನ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವರು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆದ್ವಿತೀಯವಸ್ತುವೆಂದು ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಕರೆಯುವರು ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳು ಸದಾ ಅವನನ್ನೇ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಆ ಸದಾಶಿವನೇ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ಶಿವನೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾತೀತನು. ||೩೦೭-೩೦೮-೩೦೯-೩೧೦||

ಯಮಾಹುಃ ಶಂಕರಶಿವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರನೇಕಧಾ ||೩೧೧||

ಯಮಾಹುರ್ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರನೇಕಧಾ ||೩೧೨||

ಯಮಾಹುರ್ನಿರ್ಗುಣಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೩||

ಯಮಾಹುಃ ಶಾಶ್ವತಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೪||

ಯಮಾಹುರಕ್ಷರಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವ ಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೫||

ಯಮಾಹುರಕ್ಷಯಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೬||

ಯಮಾಹುರವ್ಯಯಂ ನೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೭||

ವೇದಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಚೂಡಾಮಣಿಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಆ ಶಂಕರನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಕ್ಷವೇಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹನೆನಿಸಿರುವನು ದೇವತಾಪ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ವೇದಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೂನ್ಯನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುವು. ಓಗೇ ಶಿವನೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವನು ||೩೧೧-೩೧೨-೩೧೩||

ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಚೂಡಾಮಣಿಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ವೇದಗಳು, ಗುಣರಹಿತನು, ಶಾಶ್ವತನು, ನಾಶವಿಲ್ಲದವನು, ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನು (ಅಕ್ಷಯ) ಮತ್ತು ನಿತ್ಯನೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುವು ಅಂತಹ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಮುಕ್ಷುಗಳು ಹಗಲೂರಾತ್ರಿ ಎಡಬಿಡದೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೩೧೪-೩೧೫-೩೧೬-೩೧೭-೩೧೮||

ಯಮಾಹುಸ್ತ್ರೈಂಬಕಂ ವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೯||

ಯಮಾಹುರ್ನ್ಯಾಸಕಂ ವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೦||

ಯಮಾಹುಃ ಪರಮಂ ವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೧||

ಯಮಾಹುಃ ಸರ್ವಗಂ ವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೨||

ಯಮಾಹುರ್ಮಂಗಲಂ ವೇದಾಃ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೩||

ಯಮಾಹುರ್ಮನ್ಮಥಾರಾತಿಂ ವೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೪||

ಯಮಾಹುರ್ವಿಷ್ಣುಜನಕಂ ವೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೫||

ಯಮಾಹುರ್ವೇದಜನಕಂ ವೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।
ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೨೬||

ವೇದಗಳು, ಮುಕ್ತಾಂತರಾ ವ್ಯಾಪಕನೂ (ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವನೂ) ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಕಲ ದೇವತಾತ್ಮಕನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವರೆಲ್ಲರೂ ಹಗಲಿರುಳೂ ಬಿಡದೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೩೧೯-೩೨೦-೩೨೧-೩೨೨||

ಮಂಗಳಪ್ರದನೂ (ಭಕ್ತರ ಪಾಪರಾಶಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು) ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಮನ್ಮಥಶತ್ರುವು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ತಂದೆಯು, ವೇದಗಳಿಗೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣನೆಂದು, ವೇದಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೩೨೩-೩೨೪-೩೨೫-೩೨೬||

యనూహుర్లోకజనకం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౨౭॥

యనూహుర్నిష్కహంతారం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౨౮॥

యనూహుర్లోకహంతారం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౨౯॥

యనూహురంబికానాథం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౩౦॥

యనూహుః స్కందజనకం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౩౧॥

యనూహుర్బ్రహ్మపరమం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౩౨॥

యనూహుః పరమోదారం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౩౩॥

యనూహుర్జ్ఞానమానందం వేదా దేవతామణిం ।

స ఐవ సర్వదా పూజ్యో ముముక్షుభిరహర్నిశం ॥౩౩౪॥

సకలలోకగళ టుత్పత్తిగే కారణనూ, విష్ణువన్ను సోలలిసువననూ, తాను సృష్టిమాడిడ లోకగళన్నే ల్లా ప్రళయకాలదల్లి నాశమాడువననూ, అంబికారమణనూ ఎందు వేదగళు యావాగలూ డూగళుత్తిరువ ఆ దేవ తోత్రమనన్నే మోక్షవన్ను బయసువనరు యావాగలూ ఎడబిడదే పూజే మాడబేక ॥౩౨౭-౩౨౮-౩౨౯-౩౩౦॥

కుమారస్వామియ తందేయూ, పరబ్రహ్మస్వరూపవూ, అత్యంత టుడా రనూ, జ్ఞాన నత్త అనందస్వరూపవుళ్ళవననూ, ఎంబుదాగి వేదగళు యావాగలూ స్తుతిసుత్తిరువ ఆ దేవతోత్రమననే మోక్షవన్ను బయసువ రింద శ్చాచ్యరేసివనను ॥౩౩౧-౩౩౨-౩౩౩-౩౩౪॥

ಯಮಾಹುರಾದಿಪುರುಷಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೩೫||

ಯಮಾಹುರ್ಯಜ್ಞಪುರುಷಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೩೬||

ಯಮಾಹುರ್ಗಗನಾಕಾರಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೩೭||

ಯಮಾಹುಃ ಶ್ರೀಮಹಾಭರ್ಗಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೩೮||

ಯಮಾಹುಃ ಪ್ರತ್ಯಗಾಕಾರಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೩೯||

ಯಮಾಹುಃ ಪ್ರಣವಾಕಾರಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೪೦||

ಯಮಾಹುಃ ಶಿಸುಸುಪ್ತಂ ನೇದಾ ದೇವಶಿಖಾಮುಣಿಂ ।

ಸ ಏವ ಸರ್ವದಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೪೧||

ಏಕೈಕಾ ಮೂಲಪುರುಷನೂ, ಯಜ್ಞಪುರುಷನೂ, ಆಕಾಶದಂತೆ ಅಪರಿ
ಮೇಯ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಮನ್ಮಥ ಸುತ್ತು ಯಮ ಮೊದಲಾದವರ ಗರ್ವವನ್ನು
ನಾಶಮಾಡಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ವೇದಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ಲಾಘಿಸು
ತ್ತಿರುವ ವೇದತೋತ್ತಮನನ್ನೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ
ಪೂಜಮಾಡಬೇಕು. ||೩೩೫-೩೩೬-೩೩೭-೩೩೮||

ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನೂ, ಒಂಕಾರಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಮಂಗಳವಿಗ್ರಹನೂ,
ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತೋರದವನೂ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ದೇವತೋ
ತ್ತಮನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವನು ||೩೩೯-
೩೪೦-೩೪೧||

ಶಿವಾಭಿಧಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೇವನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ತಸ್ತೇವಯೈವ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವತಿ ನಾನ್ಯಥಾ ||೩೪೨||

ಪಾರ್ವತೀಸಹಿತೋ ನಿತ್ಯಂ ಧ್ಯಾತವ್ಯಃ ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರಃ |

ಪೂಜನೀಯೋ ಲಿಂಗರೂಪೀ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಮಹೇಶ್ವರಃ ||೩೪೩||

ಮೋಕ್ಷೋ ನಾಸ್ತೈವ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ವಿನಾ |

ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಬುದ್ಧಿಃ ||೩೪೪||

ಮುಕ್ತಿಃ ಸ್ರಾಸ್ಯಾ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಶಿವಸ್ಯೈವಾರ್ಚನಾತ್ತತಃ |

ಶಿವಪೂಜಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ||೩೪೫||

ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಂ ನಾಭ್ಯರ್ಚಯತಿ ಮೂಢಧೀಃ |

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ನರಕಂ ಘೋರಂ ಚಂಡಾಲೋಽಪಿ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೩೪೬||

ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೋ ಧೈಯಃ ಶಿವ ಏನೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೪೭||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಶಿವಸಂಜ್ಞಕವಾದ ವರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಸೇವೆಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸೇವೆಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿಯು ದೊರೆಯುವುದೇ ವಿನಾ ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ವತೀಸಮೇತನಾದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು ಶಿವಲಿಂಗಾಕಾರದಿಂದ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಪಂಡಿತರಾದವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ||೩೪೨-೩೪೩-೩೪೪-೩೪೫||

ಮೂಢನಾಗಿ (ಮಂದಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ) ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದವನು ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನನುಭವಿಸುವವನಲ್ಲದೇ ಸ್ವತಃ ತಾನೂ ಚಂಡಾಲನಾಗುವನು ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಿವನೇ ಧ್ಯಾನಾರ್ಹನು.

ಮಹೇಶ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೪೪||

ಮಹಾದೇವಾರ್ಚನೇ ನೈವ ಮುಕ್ತಿಃ ಸ್ರಾಪ್ತೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೪೯||

ಮಹಾದೇವಃ ಸರ್ವರೂಪೀ ಸರ್ವವ್ಯಾಪೀತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಬುಧೈಃ ||೩೫೦||

ಮಹಾದೇವೋ ಜ್ಞಾನರೂಪೀ ಜ್ಞಾನದಶ್ಲೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಬುಧೈಃ ||೩೫೧||

ಮಹಾದೇವಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ವಿಪ್ರ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಬುಧೈಃ ||೩೫೨||

ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಿಭಿಃ ಶಿನಾನೋಽಸಿ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೩||

ಶಿನಾದಪ್ಯಧಿಕೋಽನ್ಯೋಽಸ್ತಿ ಸಂಪೂಜ್ಯಶ್ಲೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೪||

ಎಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಅವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುವವನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ (ಈ ಜನ್ಮ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿಯೇ ಜನಿಸುವವನು ||೩೪೬,೩೪೭-೩೪೮-೩೪೯||

ಆ ಮಹಾದೇವನು ಸರ್ವ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಜ್ಞಾನಪ್ರದನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ ಎಂದು ಹೇಳುವವನನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುವರು ||೩೫೦-೩೫೧-೩೫೨||

ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಶಿವನನ್ನಲ್ಲದೇ ಇತರರನ್ನೂ ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು ; ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿ ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗಿರುವನೊಬ್ಬನಿರುವನು . ಶಿವ, ವಿಷ್ಣುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ; ದೇವತೋತ್ತಮನು ಆ ಮಹಾದೇವನು ;

ಯಥಾ ಶಿವಸ್ತಥಾ ವಿಷ್ಣುಸ್ತೌ ತುಲ್ಯಾವಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೫||

ದೇವೋತ್ತಮೋ ಮಹಾದೇವಃ ಕಥಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೬||

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಂ ಶಿವೇ ನಾಸ್ತೀತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೭||

ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ಮಹಾರುದ್ರಃ ಕಥಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೮||

ಮಹಾದೇವ ಮಹಾರುದ್ರ ಶಂಕರೇತಿ ನ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೫೯||

ಶಿವ ವಿಶ್ವೇಶ ಸರ್ವಾತ್ಮನ್ಮಹೇಶೇತಿ ನ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೬೦||

ಉಮಾಕಾಂತ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಸರ್ವಜ್ಞೇತಿ ನ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೬೧||

ಹೀಗೆಂದು ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಮಾಡುವವನು ನಾನಾಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುವರು. ||೩೫೩-೩೫೪-೩೫೫-

ಪರಮಶಿವನಲ್ಲಿ ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಪದವಿಯಿಲ್ಲ, ಆ ಮಹಾರುದ್ರನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಜಗಜ್ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾಗುವನು? ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವವನೂ, ಮಹಾದೇವ, ಮಹಾರುದ್ರ, ಶಂಕರ, ವಿಶ್ವೇಶ, ಸರ್ವಾತ್ಮನ್, ಮಹೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಜಪಮಾಡದವನೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಭಿಚಾರ ದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುವರು ||೩೫೭-೩೫೮-೩೫೯-೩೬೦||

ಉಮಾರಮಣ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಭೌಮ, ಗೌರೀರಮಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳದಿರುವವನು ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ವಿನೇಕಿಗಳು ಹೇಳುವರು ಮತ್ತು ಉಮಾಕಾಂತ, ದೇವತಾಧಿಪತಿ, ನೃಸಿಂಹಾವತಾರ

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮೇತಿ ಗೌರೀಶೇತಿ ನಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಜಾರಜ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೬೨||

ಉಮಾರಮಣ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನ್ನಮರೇಶೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೬೩||

ವಿದಾರಿತನ್ಯಸಿಂಹೇತಿ ಮಹಾದೇವೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ||೩೬೪||

ವಿಶೂಷಾಕ್ಷಾ ಮರಾಧೀಶ ಕಪರ್ದಿನ್ನಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೬೫||

ವಿಷ್ಣು ತಾತ ಮಹಾರುದ್ರ ಗೌರೀನಾಥೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೬೬||

ವಿಷ್ಣು ಪೂಜಿತಸಾದಾಬ್ಜ ಚಂದ್ರಚೂಡೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೬೭||

ಶ್ರೀನೀಲಕಂಠ ಕಾಮಾರೇ ಪರಮೇಶೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೬೮||

ಮಾಡಿದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ, ಮಹಾದೇವ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಪರಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸುವರನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲದೇ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಧನ್ಯರೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ||೩೬೧-೩೬೨-೩೬೩-೩೬೪||

ವಿಕಾರವಾದ (ಮೂರು) ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನು, ದೇವತಾಧಿಪತಿ, ಜಟೆಯುಳ್ಳವನು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ತಂದೆ, ಮಹಾವಾಸಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು, ಗೌರೀರಮಣ, ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳವನು, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಿವನುಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುವವನು ಧನ್ಯನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ||೩೬೫-೩೬೬-೩೬೭||

ವಿಷಪಾನದಿಂದ ಕಸ್ಟಾದ ಕೊರಳುಳ್ಳವನೂ, ಮನ್ಮಥಶತ್ರುಪೂ, ಪರಮೇಶ್ವರನೂ, ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೂ, ಸಂಪದ್ಭರಿತನೂ, ಜಗದೊಡೆಯ ಎಂಬುದಾಗಿ

ಪರಾತ್ಪರತರ ಶ್ರೀಮನ್ನಿಶ್ವನಾಥೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ನಿಜ್ಞೇಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೬೯||

ಯಸ್ಮಿಂಕಾಲಂ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ಸಾದರಂ |

ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ದೇವೈಸ್ತುಲೋ ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ||೩೭೦||

ಯೋಽನನ್ಯಶರಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಮೇವಾರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ |

ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ದೇವೈಸ್ತುಲೋ ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ||೩೭೧||

ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಯಃ ಶಿನಾರಾಧಕೋ ಭವೇತ್ |

ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ದೇವೈಸ್ತುಲೋ ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ||೩೭೨||

ಶಿನಾನ್ಯಾನ್ವರಿಹಾಯೈವ ಯಃ ಶಿವಂ ಸ್ತೌತಿ ಸರ್ವದಾ |

ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ದೇವೈಸ್ತುಲೋ ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ||೩೭೩||

ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರರುದ್ರಾಕ್ಷೈರ್ಭೂಷಿತೋ ಯಃ ಶಿನಾರ್ಚಕಃ |

ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವದಾ ದೇವೈಸ್ತುಲೋ ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ ||೩೭೪||

ಶಂಕರಂ ಮುಕ್ತಿದಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋಽನನ್ಯಮಭ್ಯರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ |

ಸ ಮುಖ್ಯಂ ಪಯಸ್ಕೃತ್ವಾ ರೇತಃ ಪಿಬತಿ ಸಾದರಂ ||೩೭೫||

ಆ ದೇವತೋತ್ತಮನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡುವವನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯನೆನಿಸುವನು. ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ನಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸುವನು. ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ವೇದಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸಮಾನನಾಗುವನು. ||೩೬೮-೩೭೯-೩೭೦||

ಇನ್ನಾವ ದೇವತೆಯನ್ನೂ ಮರೆಹೋಗದೇ, ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಬಿಡದೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಆ ಮಹೇಶನ ದಿವ್ಯಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರನಾಗಿ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾದಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾದ ಶಿವಪೂಜಕನು, ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗುವನು. ಮತ್ತು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸದೃಶವಾದ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನೆನಿಸುವನು. ||೩೭೧-೩೭೨-೩೭೩ ೩೭೪||

ಮೋಕ್ಷಪ್ರದನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಬಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನು ಉಗುಳಿ ರೇತಸ್ಸನ್ನು ಆದರದಿಂದ

ಶಿವಾನ್ಯಮುಮುರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಸಂತತಂ ।

ಸ ಸಂಸಾರೀ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಿ ಕೃತ್ಸಿತಯೋನಿಜಃ ॥೩೭೬॥

ನ ಯಸ್ಯ ಪಾರ್ವತೀಕಾಂತೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ ।

ಸ ತು ಜಾರಜ ಏವೇತಿ ಕರ್ತವ್ಯೋ ನಿರ್ಣಯೋ ಬುಧೈಃ ॥೩೭೭॥

ದಾರಿದ್ರ್ಯಂ ಪಾಪಸಂಬಂಧೋ ನಿರಯೇ ಗಮನಂ ತಥಾ ।

ಚಂಡಾಲಯೋನಿಪ್ರಾಪ್ತಿಶ್ಚ ಶಿವಾನ್ಯಸುರಪೂಜನಾತ್ ॥೩೭೮॥

ಶಿವಾನ್ಯಸುರಮುಚ್ಯರ್ಚ್ಯ ಕಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಭವತಿ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶಿವಾನ್ಯಪೂಜನಾತ್ಪುಂಸಾಂ ಭವತ್ಯಶಿವಮೇವ ಹಿ ॥೩೭೯॥

ಶಿವಾನ್ಯಾರಾಧನಾತ್ಪುಂಸಾಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮುಭಿಜಾಯತೇ ।

ದಾರಿದ್ರ್ಯಾತ್ಪಾತಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೩೮೦॥

ಅನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಿವಂ ಪೂರ್ವಂ ಬಹವೋ ನರಕಂ ಗತಾಃ ।

ಅಗ್ರೇಃಪೃನ್ಯೇ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಶಿವಾನ್ಯಾರಾಧಕಾ ಜನಾಃ ॥೩೮೧॥

ಪಾನಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮವೂ ನೀಚಯೋನಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನನ್ನು ಪಂಡಿತರು ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ||೩೭೫-೩೭೬-೩೭೭॥

ಶಿವೇತರವಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಬಡತನ, ಪಾಪಸಂಸರ್ಗ, ನರಕಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಚಂಡಾಲಜನ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇವುಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಯಾರು ತಾನೇ ಐಶ್ವರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗುವರು? ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅಮಂಗಳವೇ ಲಭಿಸುವುದು. ಅಂತಹ ಪುರುಷರಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವುಂಟಾಗಿ, ಆ ಬಡತನದಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ವಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೩೭೮-೩೭೯-೩೮೦॥

ಹಿಂದೆ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೆ ಅನೇಕಮಂದಿ ನರಕವನ್ನು

ಅನನ್ಯಾ ಯೇ ಮಹಾದೇವಂ ನಾರ್ಚಯಿಷ್ಯಂತಿ ಸರ್ವದಾ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೦||

ಶಿವೈಕಶರಣಾ ಏವ ನ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೧||

ಶಿವಚಿಹ್ನಾಂಕಿತಾ ಏವ ನ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೨||

ಶಿವಮೇವ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಚಿಂತಯಂತಿ ನ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೩||

ಶಿವಮೇವಾತಿಯತ್ನೇನ ಪ್ರಸ್ತುವಂತಿ ನ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೪||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಂಕರನಾಮಾನಿ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೫||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂಪೂಜಿತಂ ಲಿಂಗಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೬||

ಹೊಂದಿರುವರು. ಮುಂದೆಯೂ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಜನಗಳು ನರಕವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಹೊಂದುವರು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವ ಜನಗಳೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರರಾಗದವರೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಪರಶಿವನ ಭಕ್ತರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮುಂತಾದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಧರಿಸದವರೂ ಸಹ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ||೩೮೧-೩೮೬-೩೮೭-೩೮೮-೩೮೯||

ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡದವರೂ, ಶಿವಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವವರೂ, ಆ ಶಂಕರನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಹೊಂದದವರೂ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೩೮೫-೩೮೬-೩೮೭||

ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡದವರೂ, ಶಿವನಿಗೆ ನಿವೇದನಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದರೂ ಅನಂದಹೊಂದದವರೂ, ಶಿವ

ಅಸ್ವಾದ್ಯ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೮೯||

ಅಘ್ರಾಯ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೯೦||

ಶಿವಲಿಂಗಮುಪಸ್ಥೈತ್ಯ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೯೧||

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮಾಹೇಶ್ವರಂ ಲಿಂಗಂ ನಿತ್ಯಂ ತೃಪ್ತಾ ಭವಂತಿ ನ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೯೨||

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸರ್ವೋತ್ತಮಂ ಸಾಂಬಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ನ ಭವಂತಿ ಯೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ನರಕಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೩೯೩||

ಅಘ್ರಾಯ ಶಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೪||

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಸರ್ವೋತ್ತಮಂ ಸಾಂಬಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೫||

ಅಸ್ವಾದ್ಯ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೬||

ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ವಾಸನೆ ನೋಡಿಯೇ ಸಂತ್ಯಸ್ತರಾಗದವರೂ ಸಹ ಸತ್ಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನೆ ದ್ರುದರು ||೩೮೮-೩೮೯-೩೯೦||

ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಅನಂದಪಡೆದವರೂ, ಅ ಮಹೇಶ್ವರನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ನಿತ್ಯವೂ ತೃಪ್ತಿಪಡೆಯದವರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದ ಆ ಅಂಜಿಕಾರಮಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಅನಂದಿಸದವರೂ ಸಹ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ನರಕವನ್ನೆ ದ್ರುದವರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು ||೩೯೧-೩೯೨-೩೯೩||

ಶಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಮೂಸಿನೋಡಿ ಅನಂದಹೊಂದುವವರೂ, ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಸಾಂಬನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗುವವರೂ, ಶಿವನೈವೇದ್ಯ

ಶಿವಲಿಂಗಮುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೭||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂಪೂಜಿತಂ ಲಿಂಗಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲ ಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೮||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಂಕರನಾಮಾನಿ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲ ಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೩೯೯||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಿವಕಥಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೪೦೦||

ಧೃತ್ವಾ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರರುದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾಃ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೪೦೧||

ಕೃತ್ವಾ ರುದ್ರಜಪಂ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾಃ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೪೦೨||

ಕೃತ್ವಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಶುದ್ಧಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾಃ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೪೦೩||

ವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗುವವರೂ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದುವವರೂ ಸಹ ಧನ್ಯರೆನಿಸಿ, ಪ್ರತಿಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಂಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿಯೇ ಜನಿಸುವರು. ||೩೯೪-೩೯೫-೩೯೬-೩೯೭||

ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಶಿವಲಿಂಗದ ದರ್ಶನ, ಶಂಕರನ ದಿವ್ಯನಾಮಶ್ರವಣ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ಶಿವಕಥಾಶ್ರವಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆನಂದಭರಿತರಾಗುವ ಜನರು ಧನ್ಯರೆನಿಸುವರಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮಕುಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಆಗಿ ಜನಿಸುವರು. ||೩೯೮-೩೯೯-೪೦೦||

ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನೂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀಜಪವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿ ಆನಂದಭರಿತರಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಧನ್ಯರಲ್ಲದೇ

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಪ್ರಹೃಷ್ಠಾ ಯೇ ಭವಂತಿ ತೇ ।

ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಕುಲಸಂಭೂತಾ ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ||೪೦೪||

ಶಿವಾರ್ಚನಪರಾದನ್ಯೋ ನ ಧನ್ಯ ಇತಿ ಮನ್ಮಥೇ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೪೦೫||

ನಮಸ್ಕರ್ಮಣಃ ಶಾಂಕರೇಭ್ಯಃ ಶಾಂಕರೇಭ್ಯಃ ಪುನರ್ನಮಃ ।

ತೇ ಯತಃ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ನಿತ್ಯಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಪೂಜನಂ ||೪೦೬||

ಭಗವಾನ್ ಪಾರ್ವತೀನಾಥೋ ಯಥಾ ಸರ್ವಸುರೋತ್ತಮಃ ।

ತಥಾ ಶಿನ್ಯೈಕಶರಣಃ ಶಾಂಕರಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ । ||೪೦೭||

ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾನುಷಂ ಜನ್ಮ ಯೋಃನನ್ಯಶರಣಃ ಸದಾ ।

ನಾರ್ಚಯಿಷ್ಯತ್ಯುಮಾಕಾಂತಂ ಸ ಚಂಡಾಲೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೪೦೮||

ಶಿವಾನಾರಾಧಕಾ ಮರ್ತ್ಯಾ ಭಜಂತ್ಯಂತ್ಯಜತಾಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೪೦೯||

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೇ ದ್ವಿಜರಾಗಿ ಜನಿಸುವರು. ||೪೦೭-೪೦೮-೪೦೯-೪೦೯||

ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾವನೂ ಧನ್ಯನೆನಿಸಲಾರನೆಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ನಾರುವೆನು ಆ ಶಂಕರಭಕ್ತರಿಗೇ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆನು ಆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರು ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ||೪೦೫-೪೦೬||

ಭಗವಂತನಾದ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನು ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನಾಗಿರುವಂತೆ ಆ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರುವ ಶಂಕರಭಕ್ತನೂ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸುವನು. ಈ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೂ ಮತ್ತಾವ ದೇವತಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನುರಕ್ತನಾಗಿ ಆ ಉಮಾರಮಣನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದವನು, ಸಿಜವಾಗಿ ಚಂಡಾಲ ನಾಗಿ ಜನಿಸುವನು. ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದ ಮಾನವರು ಅಂತ್ಯಜರ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಇದು ಸತ್ಯವು ಬೇಕಾದರೆ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿಬೇಕಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳುವೆನು ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಆ ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿರು

ದ್ವಿಜಾಃ ಸಾಹಜಿಕೀ ಬುದ್ಧಿಯೇಷಾಮಸ್ತಿ ಶಿವಾರ್ಚನೇ |

ತ ಏವ ಧನ್ಯಾಃ ಪೂತಾಶ್ಚ ತ ಏವ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಃ ||೪೧೦||

ಶಿವಸ್ಯಾಭ್ಯರ್ಚನಾಜ್ಞಾತೋ ಗೋವಿಂದಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಇತ್ಯಾಖ್ಯಾನತಃ ಪ್ರಾಪ ಜನಾರ್ದನಃ ||೪೧೧||

ಪುರುಷೋತ್ತಮತಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಇಚ್ಛಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸರ್ವದಾ |

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೨||

ಮಹದೈತ್ಯರ್ಮಲಬ್ಧೀಚ್ಛಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯನಿಕಲಾ ಸದಾ |

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೩||

ನಿತ್ಯಮಾರೋಗ್ಯನಾಂಭಾಸ್ತಿ ಯಸ್ಯಾಮರಣಮನ್ವಹಂ |

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೪||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸಾವಧಾನತಃ |

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೫||

ಯಸ್ಯಾನೇಕ ಮಹಾಪಾಪವಿನಾಶೇಚ್ಛಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೬||

ವರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯರು. ಪರಿಶುದ್ಧರಾದ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಅವರೇ ಆಗಿರು
ವರು. ||೪೦೭-೪೦೮-೪೦೯-೪೧೦||

ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಆ ಗೋವಿಂದನು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂದು
ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಜನಾರ್ದನನೆನಿಸಿದ ಆತನು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂದೇ
ಖ್ಯಾತನಾದನು. ಆ ರೀತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಯುಳ್ಳವನು
ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ||೪೧೧-
೪೧೨||

ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂರ್ಣ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯುಳ್ಳ
ವನೂ, ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವವನೂ, ಸಾವಧಾನವಾಗಿ
ಮೋಕ್ಷಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವವನೂ, ಅನೇಕ ಮಹಾಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶ

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸ್ವರ್ಗಭೋಗೇಚ್ಛಾ ವಿನಾ ಯಾಗಾನ್ನ ಯತ್ನತಃ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೭||

ದ್ವಿಜಾ ವಿಷ್ಣುತ್ವಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯತಿಸುಖಪ್ರದಾ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೮||

ಭೂಚಕ್ರಪಾಲಕತ್ವೇಚ್ಛಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯತಿಸುಖಪ್ರದಾ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೧೯||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿದ್ರವ್ಯಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೨೦||

ಯಸ್ಯ ಭೂಸರ್ವಕತ್ವೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೨೧||

ಯಸ್ಯ ಸೂರ್ಯತ್ವಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೨೨||

ಯಸ್ಯ ಚಂದ್ರತ್ವಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೨೩||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯಗ್ನಿತ್ವಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ |
ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ||೪೨೪||

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವನೂ ಸಹ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ||೪೧೭-೪೧೮-೪೧೯-೪೧೬||

ಯಾಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಸ್ವರ್ಗಸುಖವನ್ನು ಬಯಸುವವನೂ, ಅತ್ಯಂತಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿಚ್ಛಿಸುವವನೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಪದವಿಯನ್ನು ವೇಕ್ಷಿಸುವವನೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಇಂದ್ರಪದವಿಯನ್ನು ಆಶಿಸುವನೂ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೪೧೭-೪೧೮-೪೧೯-೪೨೦||

ಸುಖಕರವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ವಾಯು ಇವರ

ಯಸ್ಯ ನಾಯುತ್ಪಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ ।

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜ್ಯೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ನಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೨೫॥

ಯಸ್ಯ ಕಾಲತ್ಪಲಭ್ಯೇಚ್ಛಾ ಸರ್ವದಾ ಸುಖದಾಯಿನೀ ।

ತೇನ ಶಂಕರಪೂಜ್ಯೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ನಿಧಿವದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೨೬॥

ಯೋಃನನ್ಯಶರಣೋ ನಿತ್ಯಂ ಸರ್ವಕಾಮಪ್ರದಂ ಶಿವಂ ।

ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ ಸ ಸಮಾಪ್ನೋತ್ಕಥೀಪ್ಸಿತಂ ॥೪೨೭॥

ಶಿವಪೂಜಾತ್ಮಕೋ ಧರ್ಮಃ ಸರ್ವಧರ್ಮೋತ್ತಮೋತ್ತಮಃ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಧಿಕೋ ಧರ್ಮಃ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ॥೪೨೮॥

ನಾಜಪೇಯಾದಿಕಾ ಯಾಗಾಃ ಕೋಟಿಶೋಕಪಿ ಕೃತಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ನ ಶಿವಾರ್ಚನಧರ್ಮೇಣ ಸದ್ಭುತಾಃ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ॥೪೨೯॥

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಘೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೪೩೦॥

ಪದವಿಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ॥೪೨೧-೪೨೨-೪೨೩-೪೨೪-೪೨೫॥

ನಿತ್ಯಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಯನುಪದವಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವನೂ, ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಅನ್ಯಾಸಕ್ತನಾಗದೇ ನಿತ್ಯವೂ ಸಕಲೇಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನು ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆಯುವನು. ಶಿವಪೂಜಾರೂಪವಾದ ಧರ್ಮವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನಾಜಪೇಯ ಮುಂತಾದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಯಾಗಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಶಿವಪೂಜಾಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವೆನು ॥೪೨೬-೪೨೭-೪೨೮-೪೨೯॥

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಶಿವಪೂಜೆಯೆಂಬುದೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಧರ್ಮವು. ಇದು ಸತ್ಯವು. ಪುನಃಪುನಃ ನಾನು ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭುಜವೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು.

ಮಹೇಶಪೂಜಾಕೋಟ್ಯಂಶ ಕೋಟ್ಯಂಶೇನಾಪಿ ವಸ್ತುತಃ ।

ಯಾಗಾದಿ ಧರ್ಮಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ನ ಸಮಾ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ ॥೪೩೧॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುದೀರಿತಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಚನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂ ಮೇನಿರೇ ಸರ್ವೇ ಕೃತಾರ್ಥಂ ನೃಪಸತ್ತಮ ॥೪೩೨॥

ತತಃ ಪರಂ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಶಿವಮೇವ ಸುರೋತ್ತಮಂ ।

ಮತ್ಪೂಜ್ಯತಮಂ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರನ್ದಹಂ ॥೪೩೩॥

ಬ್ರಹ್ಮೋಪೇಂದ್ರಾದಯೋ ದೇವಾ ಗಂಧರ್ವಾಶ್ಚ ತತಃ ಪರಂ ।

ಶಿವಮೇವಾತಿಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರನ್ದಹಂ ॥೪೩೪॥

ದೇವೋತ್ತಮ ಮಹಾದೇವ ಶಂಕರೋಮಾಪತೇ ಶಿವ ।

ನೀಲಕಂಠೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತಃ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ಸುರಾಃ ॥೪೩೫॥

ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವಮೇವ ಶಿವಂಕರಂ ।

ಪೂಜಯಸ್ವಾತಿಯತ್ನೇನ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಂ ॥೪೩೬॥

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋಟ್ಯಂಶದಲ್ಲಿನ ಕೋಟ್ಯಂಶಕ್ಕಾದರೂ ಯಾಗ ಮುಂತಾದುವುಗಳೆಂದುಂಟಾಗುವ ಧರ್ಮವು ಸಮವಾಗಲಾರದು. ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ.” ॥೪೩೦-೪೩೧॥

ಎಲೈ ರಾಜನೇ, ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ತಾವು ಕೃತಾರ್ಥರಾದರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು ಅನಂತರ ಆ ಮುನಿಪುಂಗವರೆಲ್ಲರೂ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿತ್ಯವೂ ಅವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದಾದಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗಂಧರ್ವರೂ ಸಹ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ತಪ್ಪದೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದರು ॥೪೩೨-೪೩೩-೪೩೪॥

ದೇವತೋತ್ತಮ, ಮಹಾದೇವ, ಶಂಕರ, ಉಮಾಪತಿ, ಶಿವ, ನೀಲಕಂಠ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ದೇವತೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ಓ ರಾಜನೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು, ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ,

ನ ಶಿವಾರಾಧನಾದನ್ಯಚ್ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಂ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೪೩೭||

ರಾಜನ್ಯಂ ಬಹುನೋಕ್ತೇನ ಸತ್ಯಮೇಕಂ ವಚಃ ಶೃಣು ।

ಶಿವ ಏವ ಸದಾ ಪೂಜ್ಯಶ್ಚ ತುರ್ವರ್ಗಫಲಾರ್ಥಿಭಿಃ ||೪೩೮||

ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಿಯವೈಶ್ಯಾನಾಂ ವೇದಮಾರ್ಗಾನುವರ್ತನಾಂ ।

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಸ್ತಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ ||೪೩೯||

ಅಗ್ನಿರಿತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರ್ಭಸ್ಮ ಸಂಶೋಧ್ಯ ಸಾದರಂ ।

ಧಾರಣೇಯಂ ಲಲಾಟಾದೌ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಕೇವಲಂ ದ್ವಿಜೈಃ ||೪೪೦||

ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಿಯವೈಶ್ಯಾಯೇ ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ದ್ವಿಜಾ ನೃಪ ।

ತಸ್ಮಾದ್ಧ್ವಿಜೈಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಧಾರ್ಯಮನ್ವಹಂ ||೪೪೧||

ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಣೆಂಬ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಂಗಳಪ್ರದನಾದ ಶಿವನನ್ನೇ ನೀನೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು ||೪೩೫-೪೩೬||

ಶಿವಪೂಜೆಗಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷ ರೂಪನಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಪುನಃಪುನಃ ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು. ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಿನಿಂದೇನು? ಸತ್ಯವಾದ ಒಂದೇ ಮಾತನಾಡುವೆನು ಕೇಳು. ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲವನ್ನು ಬಯಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ವೇದಮಾರ್ಗವನ್ನು ನುಸರಿಸಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಶಿವಪೂಜೆ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಧರ್ಮಗಳು ||೪೩೭-೪೩೯-೪೪೦||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು 'ಅಗ್ನಿರಿತಿ ಭಸ್ಮ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಫರಿಸಿದ್ದಿವೆನಾಡಿ, ಅಂತರ ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ದ್ವಿಜರೇ ಎನಿಸುವರು. (ಇವರಿಗೆ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಎರಡುಜನ್ಮವೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಭಸ್ಮ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.) ||೪೪೦-೪೪೧||

ಯಸ್ಯೋಪನಯನಂ ರಾಜನ್ ಸ ಏವ ದ್ವಿಜ ಉಚ್ಯತೇ ।

ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರೌತಂ ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ ||೪೪೨||

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಃ ಸತ್ಕರ್ಮ ಸಮಾಚರೇತ್ ।

ತತ್ಕೃತಂ ಚಾಕೃತಪ್ರಾಯಂ ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸುಶಯಃ ||೪೪೩||

ಕೃತಮಪ್ಯಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಭವತ್ಯನಧಿಕಾರಿಣಾ ।

ತಸ್ಮಾದ್ಭಸ್ಮವಿಹೀನೇನ ಕೃತಂ ಕರ್ಮವ್ಯಥಾ ಧ್ರುವಂ ||೪೪೪||

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕುರ್ಯಾಡ್ಧಃ ಕರ್ಮವೈದಿಕಂ ।

ಸ ನ ತತ್ಕರ್ಮಫಲಭಾಜ್ನಾ ರಕೀಯೋ ಭವಿಸ್ಯತಿ ||೪೪೫||

ನ ಗಾಯತ್ರೈಪದೇಶೋಽಪಿ ಭಸ್ಮನೋ ಧಾರಣಂ ವಿನಾ ।

ತತೋ ಧೃತ್ವೈವ ಭಸ್ಮಾಂಗೇ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪಮಾಚರೇತ್ ||೪೪೬||

ನ ತಾನದಧಿಕಾರೋಸ್ತಿ ಗಾಯತ್ರೀಗ್ರಹಣೇ ಸ್ಪೃಶ ।

ಯಾವನ್ನ ಭಸ್ಮಭಾಲಾದೌ ಧೃತಮಗ್ನಿ ಸಮುದ್ಭವಂ ||೪೪೭||

ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರವುಳ್ಳವನೇ ದ್ವಿಜನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ಆಯ್ಕೆ ರಾಜನೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ದ್ವಿಜನಾದವನು ಈ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಧರಿಸಲೇಬೇಕು. ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದೇ ಶುಭಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡದಂತೆಯೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲದವನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವಂತೆ ವಿಭೂತಿ ಧಾರಣಮಾಡದವರಿಂದ ಅಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ಮವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ||೪೪೨-೪೪೩-೪೪೪||

ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದೇ ವೈದಿಕಕರ್ಮ ಮಾಡುವವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ನರಕಭಾಗಿಯಾಗುವನು. ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸದೇ ಗಾಯತ್ರೈಪದೇಶವೂ ಸಹ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅಂಗಗಳಿಗೆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿಯೇ ಗಾಯತ್ರೀಜಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಪ್ರಾಕೃತನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರವೇ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳುವರು ಆಗ್ನಿ ಮಂತ್ರಶುದ್ಧವಾದ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದಿರು

ಗಾಯತ್ರೀಮೂಲಮೇವಾಹುಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಂ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ ।

ಸಾ ಭಸ್ಮಧಾರಣಾಭಾವೇ ನ ಕೇನಾಪ್ಯುಪದಿಶ್ಯತೇ ||೪೪೪||

ಭಸ್ಮಮೂಲಂ ನೃಪಶ್ರೇಷ್ಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮಿತಿ ಗೀಯತೇ ।

ತಸ್ಮಾದ್ಭಸ್ಮವಿಹೀನಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವಥಾ ||೪೪೫||

ಭಸ್ಮಹೀನಲಲಾಟಿತಮಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಾನುಮಾಪಕಂ ।

ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವ್ಯಾಪ್ತ ಏವ ಹೇತುರುಕ್ತೋ ಮಯಾ ನೃಪ ||೪೫೦||

ಮಂತ್ರಪೂತಂ ಸಿತಂ ಭಸ್ಮಲಲಾಟೀ ಯಸ್ಯ ವರ್ತತೇ ।

ಸ ಏವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರಾಜಂತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೫೧||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸಹಜಾ ಪ್ರೀತೀರ್ನಿಭೂತ್ಯದ್ಭೂತನಾದಿಷು ।

ಸ ಏವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರಾಜಂತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೫೨||

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸಹಜಾ ಪ್ರೀತಿರ್ಮಣಿವದ್ಭಸ್ಮಸಂಗ್ರಹೇ ।

ಸ ಏವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರಾಜಂತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೫೩||

ವವರಿಗೆ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೇ ಸಿದ್ಧಿಸಲಾರದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ವಿಭೂತಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸದೇ ಆ ಗಾಯತ್ರಿಯನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ಉಪದೇಶಮಾಡಿಯಾರು ? ||೪೪೫-೪೪೬-೪೪೭-೪೪೮||

ಅಯ್ಯ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಭಸ್ಮಮೂಲಕವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡದವನಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವೇ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದಿರುವ ಹಣೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಗುರುತಾಗಿರುವುದು ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪದವಿಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಕಾರಣವೇ ಸೂಚಿಸುವುದು ಮಂತ್ರಪರಿಪೂತವಾದ ಶುಭ್ರವಾದ ವಿಭೂತಿಯು ಯಾರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದೋ ಆತನೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ||೪೪೯-೪೫೦-೪೫೧||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ರತ್ನದಂತಿ ವಿಭೂತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣ, ಅನನರತವೂ ಭಸ್ಮಪ್ರಪಂಕ್ತಧಾರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೇ

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಸಹಜಾಪ್ರೀತಿಸ್ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಚರಣೇ ಸದಾ ।

ಸ ಏವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ರಾಜಂತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೪೫೪॥

ನ ಯಸ್ಯ ಸಹಜಾ ಪ್ರೀತಿಸ್ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಚರಣೇ ನೃಪ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಧ್ರುವಂ ॥೪೫೫॥

ನ ಯಸ್ಯ ಸಹಜಾ ಪ್ರೀತಿರ್ವಿಭೂತ್ಯದ್ಧೂಳಿನಾದಿಸು ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಧ್ರುವಂ ॥೪೫೬॥

ನ ಯಸ್ಯ ಸಹಜಾ ಪ್ರೀತಿರ್ಮಣಿವಧ್ವಸ್ಯಸಂಗ್ರಹೇ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ಧ್ರುವಂ ॥೪೫೭॥

ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರೋಪನಿಷಜ್ಞಾಬಾಲೋಪನಿಷಚ್ಚ ಸಾ ।

ತ್ರಿಪುಂಢ್ರಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಮಿತಿ ಬೋಧಯತಿ ದ್ವಿಜಾನ್ ॥೪೫೮॥

ಸತ್ಯಂ ವದೇತ್ಯಪಾರಭ್ಯ ಧರ್ಮಾನಾಹ ಯದಾ ಶ್ರುತಿಃ ।

ಭೂತ್ಯೈ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ ನ ಸರ್ವಥೇತ್ಯಾಹ ಹಿ ಸ್ಫುಟಿಂ ॥೪೫೯॥

ಅಗ್ನಿರಿತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರ್ಭಸ್ಮನಾಂಗಾನಿ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ ।

ಇತ್ಯಾಹಾರ್ಥವರ್ಣೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸರ್ವಸಾಪನಿಮುಕ್ತಯೇ ॥೪೬೦॥

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ಇದು ಸತ್ಯವು ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ ॥೪೫೩-೪೫೪॥

ಓ ರಾಜನೇ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಢ್ರಧಾರಣ, ವಿಭೂತಿಲೇಪನ, ರತ್ನದಂತೆ ವಿಭೂತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ನಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದವನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವನು. ಚಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರೋಪನಿಷತ್ತು ಆ ರುದ್ರದೇವನ ಉಪನಿಷತ್ತೆಂದೇ ವ್ರತಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಢ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವವು ॥೪೫೫-೪೫೬-೪೫೭-೪೫೮॥

‘ಸತ್ಯಂವದ’ ‘ಧರ್ಮಚರ’ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿಯು ಧರ್ಮಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ಪ್ರಮಾದ ಹೊಂದಬಾರದೆಂದು ‘ಭೂತ್ಯೈ ನ ಪ್ರಮದಿತವ್ಯಂ’ ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳ

ಯೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಭುಂಜತೇನ್ನ ಫಲಾದಿಕಂ ।

ತೇ ಸರ್ವೇ ನರಕಂ ಘೋರಂ ಪಾಪ್ನುವಂತಿ ನ ಸಂತಯಃ ॥೪೯೧॥

ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸರ್ವಥಾ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಕರ್ತವ್ಯಂ ವೈದಿಕೀಮಾಜ್ಞಾಂ ಪಾಲಯದ್ವಿದ್ವಿಜೈರ್ನೃಪ ॥೪೯೨॥

ಶಿವಾಜ್ಞಾನಚನಾನ್ಯೇನ ನೇದಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಭೂಪತೇ ।

ತಸ್ಮಾದ್ವೇದೋದಿತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ॥೪೯೩॥

ನೇದೋದಿತಂ ಯಥಾ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ನೃಪ ।

ತಥಾ ನೇದೋದಿತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ॥೪೯೪॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಶ್ರೌತಂ ನ ಕಾರ್ಯಂ ಭಸ್ಮನಾ ವಿನಾ ॥೪೯೫॥

ಯಾನಂತಿ ಶ್ರೌತಕರ್ಮಾಣಿ ಕ್ರಿಯಂತೇ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ದ್ವಿಜೈಃ ।

ತಾನಂತಿ ತಾನಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ॥೪೯೬॥

ತ್ತಿರುವುದು. “ಅಗ್ನಿ ರಿತಿ ಭಸ್ಮ” ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಿಗೂ ಭಸ್ಮಸಂಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಸಾರಾಯಣಿಯಿಂದಲೇ ಸಕಲಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಅಥರ್ವಶ್ರೀಷೋಪನಿಷಂತ್ಮತ್ರವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು॥೪೯೯-೪೯೦॥

ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡದೆ ಅನ್ನ, ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಂಕರವಾದ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓ ರಾಜನೇ, ವೇದದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ವೇದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಶಿವನ ಆಜ್ಞಾವಚನಗಳೇ ಆಗಿರುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡಬೇಕು ॥೪೯೧-೪೯೨-೪೯೩॥

ಅಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ವೇದಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಂತೆಯೇ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ

ಭಸ್ಮಧಾರಣಹೀನಾಂಗೋ ಯದಿ ವಿಪ್ರೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ವಿಪ್ರಃ ಸರ್ವಥಾ ರಾಜ್ಞಾ ಹಂತನ್ಯೋ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೪೬೩॥

ಭಸ್ಮಧಾರ್ಯಮಿತಿ ಪ್ರಾಹ ಮಹೇಶೋ ದೇವತೋತ್ತಮಃ ।

ತದ್ವಾಕ್ಯನಾಜ್ಞಾ ಸಾ ವಿಪ್ರೈಃ ಪಾಲನೀಯೈವ ಯತ್ನತಃ ॥೪೬೪॥

ಮಹೇಶಾಜ್ಞಾಂ ಸಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ಯೋ ವಿಪ್ರೋ ಭಸ್ಮ ಸಂತ್ಯಜೇತ್ ।

ಸ ದಂಡನೀಯೋ ಯತ್ನೇನ ರಾಜ್ಞಾ ಧರ್ಮವಿದಾ ಧ್ರುವಂ ॥೪೬೫॥

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನೈಕಸ್ಮಿನ್ನಿದೇ ನೃಪ ।

ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧಂತನ್ಯ ಏವ ಸಃ ॥೪೬೬॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜಾವದಾಸ್ತಿಕೈಃ ॥೪೬೭॥

ಬಾರದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು. "೪೬೪-೪೬೫-೪೬೬॥

ಒಂದುವೇಳೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವಾಗ ಅಂತಹವನನ್ನು ರಾಜನಾದವನು ಸಂಸೇಹಪಿಲ್ಲದೇ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವನು ಅಂತಹ ಮಹೇಶ್ವರನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿಯಮದಿಂದ ಕಾವಾಡಬೇಕು. ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿನಡೆಯುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಧರ್ಮವನ್ನರಿತ ರಾಜನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಅಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಒಂದುದಿನ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸದೇಬಿಟ್ಟರೂ ಅವನು ಮಹಾಪಾಪಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿತನಾಗುವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲೇಬಹುದು. ॥೪೬೭-೪೬೮-೪೬೯-೪೭೦॥

ಶಿವಪೂಜೆಯಂತೆಯೇ ಆಸ್ತಿಕರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನಿತ್ಯವೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಹಾಗೆಯೇ ವಿಭೂತಿಯಿಂದ

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಧರ್ಮಸ್ತು ಧಾರಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ |

ತಥೈವ ಭಸ್ಮನಾ ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯಾಪಿ ಧಾರಣಂ ||೪೭೨||

ಚತುರ್ದಶೀವ್ರತಂ ಧರ್ಮಃ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ತಥಾ |

ಅಷ್ಟಮಿಾವ್ರತಮಪ್ಯೇವಂ ಧರ್ಮಾಃ ಸಂತಿ ಸಹಸ್ರತಃ ||೪೭೩||

ಶಿವವ್ರತಾನಿ ಭೂಪಾಲ ಬಹೂನಿ ನಿವಿಧಾನಿ ಚ |

ಸಂತಿ ತಾನಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಾನಿ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೪೭೪||

ಶಿವವ್ರತಾನಿ ಚೀರ್ಣಾನಿ ಯೇನ ಸಂತತಮಾದರಾತ್ |

ತೇನ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತಾ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೭೫||

ಶಿವವ್ರತೇಷು ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಃ ಸಾಹಜಿಕೀ ನೃಪ |

ಸ ತರತ್ಯೇವ ಸಹಸಾ ಘೋರಸಂಸಾರಸಾಗರಂ ||೪೭೬||

|| ರಾಜೋವಾಚ ||

ಭಗವನ್ಮುನಿಶಾರ್ದೂಲ ವ್ರತಮೇಕಂ ವದಸ್ವ ಮೇ |

ಸಾಂಗೇ ಯಸ್ಮಿನ್ಪ್ರತೇ ಚೀರ್ಣೇ ಸರ್ವಾನ್ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾಂ ||೪೭೭||

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಇವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಧರ್ಮಗಳು. ಚತುರ್ದಶೀವ್ರತ, ಸೋಮವಾರವ್ರತ, ಅಷ್ಟಮಿಾವ್ರತ ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಧರ್ಮಗಳು ಈರಿತಿ ಶಿವಧರ್ಮಗಳಾಗಿರುವುವು. ||೪೭೨-೪೭೩-೪೭೪||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಶಿವವ್ರತಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿರುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವರಿತು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನವರತವೂ ಶಿವವ್ರತವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಾಂಗನೆಯು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಒಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಓ ರಾಜನೇ, ಸ್ವಭಾವವಾಗಿಯೇ ಆ ಶಿವವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಯೇ ತೀರುವನು. ||೪೭೪-೪೭೫-೪೭೬||

ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನಾದ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಂ ನಾಮ ವ್ರತಮಸ್ತಿ ವ್ರತೋತ್ತಮಂ ।

ಸಾಂಗೇ ತಸ್ಮಿನ್ವ್ರತೇ ಚೀರ್ಣೇ ಕಾಮುಃ ಸರ್ವೋಽಪ್ಯವಾಪ್ಯತೇ ||೪೭೮||

ನಾಸಿ ಭಾದ್ರಪದೇ ಶುಕ್ಲೇ ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ತದ್ವ್ರತಂ ಕಾರ್ಯಮನಘೈರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದ್ಯೈರ್ವಿಧಾನತಃ ||೪೭೯||

ಭಾದ್ರಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾತ್ವಾ ವಿಧಾನತಃ ।

ಶಿವಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಯತ್ನೇನ ಶೈವಾನಪ್ಯತಿಯತ್ನತಃ ||೪೮೦||

ಶಿವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಜಗದ್ವಂದ್ವಂ ಸೋಮಂ ಸೋಮಾರ್ಥಶೇಖರಂ ।

ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಂತ್ರಮೇನಂ ಪಠೇತ್ತತಃ ||೪೮೧||

ಶ್ವಃ ಕರಿಷ್ಯೇ ವ್ರತಂ ಯತ್ನಾದುಮಾಮಾಹೇಶ್ವರಾಭಿಧಂ ।

ಅಜ್ಞಾಂ ದೇಹಿ ಮಹಾದೇವ ಸೋಮ ಸೋಮಾರ್ಥಶೇಖರ ||೪೮೨||

ತಪ್ತದೇ ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲ ಶೈವವ್ರತವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನನಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜನು ಗೌತಮರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೪೭೭||

ಆಗ ರಾಜನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೌತಮಮುನಿಗಳು ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವನ್ನು ಈರಿತಿ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದರು. --- ಓ ರಾಜನೇ, ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿದ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವೊಂದಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ತಪ್ಪದೇ ಲಭಿಸುವುವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ವರ್ಣದವರೂ ದೋಷರಹಿತರಾಗಿ ಭಾದ್ರಪದಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಮಾದಿವಸ ನಿಯಮದಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ||೪೭೮-೪೭೯||

ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ದಶೀದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶಿವನನ್ನೂ, ಅವನ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಜಗದ್ವಂದ್ಯನೂ (ಸಕಲ ಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕೃತನೂ) ಚಂದ್ರಶೇಖರನೂ ಆದ ಆ ಉಮಾರಮಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಶೇಖರನಾದ ಮಹಾದೇವನೇ, ನಾಳೆಯದಿವಸ ನಾನು ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವೆನು ನನಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ||೪೮೦-೪೮೧-೪೮೨||

ಇತಿ ನಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ದೇವಾಯ ಪುನಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಯತ್ನತಃ ।

ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇಽಪಿ ಮಹಾದೇವಮರ್ಚಯೇನ್ನಿ ಯತೋ ವ್ರತೀ ||೪೮೩||

ತತೋ ದೇವಾನ್ಯಸೀನ್ಸರ್ವಾನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ವಿಧಿವತ್ಸುಪ ।

ಹವಿಷ್ಯಾಶೀ ಶಿವಂ ಸಾಯಂ ಪೂಜಯೇದ್ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ||೪೮೪||

ನಿದ್ರಾ ಕಾರ್ಯಾ ಯಥಾಯೋಗಂ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ ।

ಉತ್ಥಾಯ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಯಾಮೇ ಮಹಾದೇವಂ ತತಃ ಸ್ಮರೇತ್ ||೪೮೫||

ತತಃ ಶೌಚಾದಿಕಂ ಸರ್ವಂ ನಿರ್ವೃತ್ಯ ಪ್ರೀತಮಾನಸಃ ।

ಸ್ನಾನಂ ಕುರ್ವ್ಯಾಧ್ಯಥಾ ಯೋಗಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೪೮೬||

ಪರಿಧಾಯ ತತೋ ವಸ್ತ್ರಂ ಕ್ಷಾಳಿತಂ ಶುಭ್ರಮಕ್ಷತಂ ।

ಉದ್ಗೂಳನಂ ತತಃ ಕಾರ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಜ್ರಂ ಚ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೪೮೭||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಂಧ್ಯಾಕಾರ್ಯ ತತಃ ಪರಂ ।

ತತಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ನವೈಃ ||೪೮೮||

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹೀಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಆ ದೇವನನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಋಷಿಗಳನ್ನೂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ತಾನು ತಿಂದು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆರಾತ್ರಿ ಮಹಾದೇವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮಣವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿ, ಬೆಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಜಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಬೇಕು ||೪೮೩-೪೮೪-೪೮೫||

ಅನಂತರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶೌಚ ಮುಂತಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಸಿ, ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪದ್ಧತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಹರಿಯದಿರುವ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಮತ್ತು ಭಸ್ಮ ತ್ರಿಪುಂಜ್ರಧಾರಣೆಯನ್ನು ವಿಧಿಪತ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸಂಧ್ಯಾಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿ

ತತೋ ಹೋನೋಽಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಶಿವಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮಾದರಾತ್ |

ತತಃ ಪರಂ ನಿಯಮತಃ ಪ್ರಣಮೋತ್ಸೋಮಮನ್ಯಯಂ ||೪೮೯||

ಸ ಗ್ರಂಥಿ ಕುಶಪುಂಜೀಲಂ ತತಃ ಸಂಪಾದ್ಯಮಾದರಾತ್ |

ಸನ್ಯಪಂಚದಶಗ್ರಂಥಿತತ್ಪುಂಜೀಲಂ ವಿವಾತ್ಮಕಂ ||೪೯೦||

ಏವಂ ಪಂಚದಶಗ್ರಂಥಿದೋರಕಂ ಕುಂಕುಮಾನ್ವಿತಂ |

ಸಂಪಾದನೀಯಂ ಯತ್ನೇನ ವ್ರತನಿಷ್ಠೈರನಾಕುಲೈಃ ||೪೯೧||

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಾಕಾರಾಂ ಸೌವರ್ಣಾಂ ಪ್ರತಿಮಾದ್ವಯಂ |

ಸಂಪಾದನೀಯಂ ಯತ್ನೇನ ರಾಜತಂ ವಾ ಮನೋಹರಂ ||೪೯೨||

ಪಲಾದೂನಂ ನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ವ್ರತಿಮಾದ್ವಯಮುತ್ತಮಂ |

ಅಧಿಕಂ ಚೇದ್ಯಥಾರಕ್ತ ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನತಃ ||೪೯೩||

ಸೌವರ್ಣೋ ರಾಜತೋ ವಾಪಿ ಶಾನ್ತೋ ವಾ ಕಲಶೋ ನವಃ |

ಸಂಪಾದನೀಯೋ ಯತ್ನೇನ ಪ್ರಯತ್ನೈರ್ವ್ರತತತ್ಪರೈಃ ||೪೯೪||

ಗೋಸ್ವರ ಆದರದಿಂದ ಹೋಮವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ನಾಶರಹಿತನಾದ ಆ ಸದಾಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಬೇಕು ||೪೮೬-೪೮೭-೪೮೮-೪೮೯||

ಅನಂತರ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದರ್ಭೆಯ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಶಿವಾಕಾರವಾದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಆದರದಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಹದಿನೈದು ಗಂಟುಗಳಿರಬೇಕು ಅದು ಪರಶಿವಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಹದಿನೈದು ಗಂಟುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಒಂದು ಕೆಂಪು ದಾರವನ್ನೂ ಸಂವಾದಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಬಳಿದು ವ್ರತಾಚರಣೆಮಾಡುವನು ನಿಯಮ ದಲ್ಲೆತ್ತಿರಬೇಕು. ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದಲೋ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ||೪೯೦-೪೯೧-೪೯೨||

ಒಂದು (ಪಲ) ತೋಲಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಾರದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದಾದರೆ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ನಿಯಮದಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು ವ್ರತವನ್ನೂ

ತತಃ ಸದರ್ಭಪುಂಜೀಲೇ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಗಾಸ್ತಿತೇ ಶುಭೇ ।
 ಸ್ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ಸಾಫನೀಯಂ ಕಲಶೇ ಪ್ರತಿನಾದ್ವಯಂ ॥೪೯೫॥

ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾದಿಭಿರ್ನುಂತ್ರೈಸ್ತಥಾ ತ್ರೈಯಂಬಕೈರಪಿ ।
 ಅಭಿಷಿಚ್ಛ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯೇತ್ಪ್ರತಿನಾದ್ವಯಂ ॥೪೯೬॥

ತತಃ ಪ್ರಯತ್ನತೋ ಗಚ್ಛೇದಲಂಕೃತಶಿವಾಲಯಂ ।
 ಶಿವಸ್ಥಾನಂ ತತೋ ಗಚ್ಛೇತ್ ತೋರಣಾದ್ವೈರಲಂಕೃತಂ ॥೪೯೭॥

ತತಃ ಷೋಡಶಪದ್ಮಾಂಕೇ ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ತುರ್ಗುಣೇ ।
 ಅಲಂಕೃತೇ ಸ್ಪಸ್ತಿಕಾದ್ಯೈಃ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ಕಲಶಂ ನವಂ ॥೪೯೮॥

ಧ್ಯಾಯೇತ್ತತೋ ಮಹಾದೇವಮುಮಾದೇಹಾರ್ಥಧಾರಿಣಂ ।
 ಮುಕ್ತಾನಾಲಾಪರೀಶಾಂಗಂ ದುಕ್ಕಾಲಪರಿವೇಷ್ಟಿತಂ ॥೪೯೯॥

ಚರಿಸುವವರು ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ ಇವುಗಳಲ್ಲಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲೋಹದ ಹೊಸ ಕಲಶಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ದರ್ಭೆಯ ಸಮೂಹದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಆ ಶಿವವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರಗಳಿರಡನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎರಡು ಕಲಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ॥೪೯೫-೪೯೬-೪೯೭॥

‘ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ’ ಮುಂತಾದ ಅಪ್ಪೋದೇವತಾಕಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ‘ತ್ರೈಯಂಬಕಂ ಯಜಾಮಹೇ’ ಮುಂತಾದ ಶೈವಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ತಳಿರುತೋರಣಗಳಿಂದ ಲಂಕೃತವಾಗಿರುವ ಶಿವದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಶಿವನಿರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಹದಿನಾರು ಪದ್ಮದಳಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಎರಡುಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಪಸ್ತಿಕ(ಪದ್ಮ) ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಲಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೪೯೮-೪೯೯-೪೯೮॥

ಅನಂತರ ಉಮಾದೇವಿಯ ಅರ್ಧಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವನೂ, ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರು

ಪಂಚಾನನಮುಮಾಕಾಂತಮನಂತೇಂದುರವಿಪ್ರಭಂ ।

ಚಂದ್ರಾರ್ಧಶೇಖರಂ ನಿತ್ಯಂ ಜಟಾಮುಕುಟಿನುಂಡಿತಂ ||೫೦೦||

ತ್ರಿಪುಂಧ್ರರೇಖಾವಿಲಸದ್ಬಾಲಭಾಗಮನಾಮಯಂ ।

ಭಸ್ಮೋದ್ಘೃತ ಸರ್ವಾಂಗಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭರಣಾನ್ವಿತಂ ||೫೦೧||

ಮಂದಸ್ಥಿತಮನಾಧಾರಮಾಧಾರಂ ಜಗತಾಂ ಪ್ರಭುಂ ।

ನೇದೈರನಂತೈರನಿಶಂ ಸ್ತೂಯಮಾನಮನೇಕಧಾ ||೫೦೨||

ನೇದಾತ್ಮಕಂ ವೇದವೇದ್ಯಂ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತಂ ।

ವಿಷ್ಣುನೇತ್ರಾರ್ಚಿತಾರಕ್ತಪಾದಸಂಕಜಮುತ್ತಮಂ ||೫೦೩||

ಅಪ್ರತಿಮದ್ವಂದ್ಯದ್ವಂದ್ಯಂ ಸರ್ವವೃಂದಾರಕಾರ್ಚಿತಂ ।

ಸರ್ವೋತ್ತಮಮನಾದ್ಯಂತಂ ಸರ್ವವೇದನಿಷೇವಿತಂ ||೫೦೪||

ವನೂ, ಐದು ಮುಖವುಳ್ಳ ವನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ, ಅನೇಕ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಳ್ಳವನೂ, ಅರ್ಧಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಶಾಶ್ವತನೂ, ಜಡೆ ಮತ್ತು ಕಿರೀಟಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವವನೂ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣೆಯುಳ್ಳವನೂ, ನೀರೋಗನೂ, ಅಂಗಾಂಗಗಳಿ ಗೆಲ್ಲಾ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭರಣವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವನೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು ||೪೯೯-೫೦೦-೫೦೧||

ಮುಗುಳುನಗೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಆಧಾರಶೂನ್ಯನೂ, ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಆಧಾರ ವಾಗಿರುವವನೂ, ಪ್ರಭುವೂ, ಅಪಾರವಾದ ವೇದಗಳಿಂದ ಅನವರತವೂ ನಾನಾವಿಧ ವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಡುವನೂ, ವೇದಸ್ವರೂಪನೂ, ವೇದಗಳಿಂದ ಗೋಚರ ವಾಗುವವನೂ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪ್ರಾಚೀಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೆಂಪಾದ ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿದ ಪಾದಕಮಲ ವುಳ್ಳವನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯನೂ, ಅಸದೃಶನೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನೂ, ಅದ್ವಂತಶೂನ್ಯನೂ, ಸಕಲ ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವನೂ, ಆದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು.

||೫೦೨-೫೦೩-೫೦೪||

ಯತಂ ಸತ್ಯಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರುಷಂ ಕೃಷ್ಣ ಪಿಂಗಲಂ ।

ಊರ್ಧ್ವರೇತಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವರೂಪಂ ಚಿದಾತ್ಮಕಂ ॥೫೦೫॥

ನಿಷ್ಕಲಂ ನಿರ್ಗುಣಂ ಶಾಂತಂ ನಿರವದ್ಯಂ ನಿರಂಜನಂ ।

ಅಸ್ರಮೇಯಂ ಜಗಜ್ಜನ್ಮಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಕಾರಣಂ ॥೫೦೬॥

ವಿಶ್ವಬಾಹುಂ ವಿಶ್ವಸಾದಂ ವಿಶ್ವಾಕ್ಷಂ ವಿಶ್ವಶಂಭುವಂ ।

ವಿಶ್ವಂ ನಾರಾಯಣಾರಾಧ್ಯಮುಕ್ತರಂ ಪರಮಂ ಪದಂ ॥೫೦೭॥

ವಿಶ್ವತಃ ಪರಮಂ ನಿತ್ಯಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಮನ್ಯಯಂ ।

ನಿವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮಹಾದೇವಂ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಂ ॥೫೦೮॥

ಧ್ಯಾಯೇತ್ತತಃ ಪರಂ ಗೌರೀನಾದಿವಿದ್ಯಾಮನಾಮಯಾಂ ।

ಲಕ್ಷ್ಮೀಸೇವಿತಸಾಧ್ಯಾಧ್ಯಾಂ ಶಚೀಸೇವಿತಸಾದುಕಾಂ ॥೫೦೯॥

ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ವರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವೂ, ಪರಮಪುರುಷನೂ, ಕಪ್ಪು, ಮತ್ತು ಹೊಂಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಮಾರಮಣನೂ, ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಊರ್ಧ್ವ ಮುಖವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ, ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ನೆನಿಸುವವನೂ, ಜಗತ್ಸ್ವರೂಪನೂ, ಜ್ಞಾನರೂಪಿಯೂ, ಕಲಂಕರಹಿತನೂ, ಗುಣ ಶೂನ್ಯನೂ, ಶಾಂತಿಗುಣಭರಿತನೂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಪ್ರಮಾಣ ಶೂನ್ಯನೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರ ಕರ್ತನೂ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಬಾಹು, ಪಾದ, ಕಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೂ, ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನೂ, ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚಾತ್ಮಕನೂ, ನಾರಾಯಣನಿಂದ ಪೂಜಿತನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ಅತ್ಯುತ್ತಮಸ್ಥಾನಯುಕ್ತನೂ, ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ಆಗಿರುವನೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ॥೫೦೫-೫೦೬-೫೦೭॥

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪರಮೋತ್ತಮನೂ, ನಿತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮನೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ಮರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆದಿಶಕ್ತಿಯೂ, ಅದಿ ವಿದ್ಯಾಸ್ವರೂಪಿಣಿಯೂ, ರೋಗರಹಿತಳೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳವಳೂ, ಶಚೀದೇವಿಯಿಂದ ಸೇವೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದವುಳ್ಳವಳೂ ಆದ ಗೌರೀದೇವಿಯನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ॥೫೦೮-೫೦೯॥

ಸರಸ್ವತಾ ದಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಸ್ತೂಯಮಾನಪದಾಂಬುಜಾಂ ।

ಅಧರೋಷ್ಯಾಧರೀಭೂತಪಕ್ವಬಿಂಬಫಲಾಮುನಾಂ ॥೫೧೦॥

ಮುಖಕಾಂತಿಕಲೋಪೇತಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಮನಾಮಯಾಂ ।

ತಿರಸ್ಕೃತಾಲಿನಾಲಾಂ ತಾಮಲಕಾವಲಿಭಿಃ ಸದಾ ॥೫೧೧॥

ಪೀನವಕ್ಶೋಜನಿರ್ಧೂತಚಕ್ರವಾಕವರಾಂಗನಾಂ ।

ನಿತ್ಯಂ ತಿರಸ್ಕೃತಾಂಭೋಜನಯನಾಸ್ಯಾಮನಿಂದಿತಾಂ ॥೫೧೨॥

ಸೀಮಂತಧಿಕ್ಯತಾರೇಷಕಾಮಭಲ್ಲಾಮಹರ್ನಿತಂ ।

ಭ್ರುಕುಟೋಡ್ಧೀಕೃತಾರೇಷಕಾಮಭಲ್ಲಾಮನಾಕುಲಾಂ ॥೫೧೩॥

ಬಾಹುನಾಲಕಲೋದ್ಭೂತಹೇಮಮಾಲಾವಿಲಾಸಿನೀಂ ।

ರೋಮಾವಲೀತಿರೋದ್ಭೂತಭ್ರಮದ್ಭ್ರಮರನಾಲಿಕಾಂ ॥೫೧೪॥

ಸರಸ್ವತಿ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಪಾದಕಮಲ
ವುಳ್ಳವಳೂ, ತನ್ನ ಕೆಳದುಟೆಯ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ತೊಂಡೆ
ಹಣ್ಣುಳ್ಳವಳೂ, ಆದ ಉಮಾದೇವಿಯು, ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ
ತನ್ನ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ದೋಷರಹಿತಳೂ,
ಮುಂಗುರುಳಿನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ದುಂಬಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನೂ ಅಲೆಗಳೆಯುತ್ತಿರು
ವವಳೂ, ಉನ್ನತವಾದ ಸ್ತನಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವಾಕ್ಸತ್ರೀಯನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವಳೂ,
ನಿತ್ಯವೂ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನ ಶೋಭೆಯಿಂದ ಕಮಲಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರು
ವವಳೂ, ಯಾರಿಂದಲೂ ನಿಂದೆಮಾಡಲ್ಪಡದವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನ
ಮಾಡಬೇಕು. ||೫೧೦-೫೧೧-೫೧೨॥

ಮನ್ಮಥನ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ತನ್ನ ಬೈತಲೆಯ ರೇಖೆಯಿಂದ ಹಗಲಿರುಳೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸು
ತ್ತಿರುವವಳೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಹುಬ್ಬಿನ ವಕ್ರತೆಯಿಂದ ಆ ಮನ್ಮಥನ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಎಡಬಿಡದೇ
ತಿರಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವವಳೂ, ತನ್ನ ತೋಳಿನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಾಂತಿ
ಯಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಸುವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿರು
ವವಳೂ, ರೋಮರಾಜಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗುತ್ತಿರುವ ದುಂಬಿಗಳ ಸಮೂಹ
ವುಳ್ಳವಳೂ, ಆದ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ನಾಭಿರಂಧ್ರದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ನೀರಿನ ಸುಳಿಗಳನ್ನು

ನಾಭಿರಂಧ್ರತಿರೋದ್ಭೂತಘನಾವರ್ತಮನಾಕುಲಾಂ ।

ಉತ್ತಮೋರುತಿರೋಭೂತರಂಭಾಸ್ತಂಭಾಂ ಶುಭಾನನಾಂ ||೫೧೫||

ಪಾದಯುಗ್ಮಪ್ರಭಾಪೂರನಿರ್ಜಿತಾರುಣಪಂಕಜಾಂ ।

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರೋಪೇಂದ್ರಜನನೀಂ ಮಹೇಶಾರ್ಧಾಂಗಭಾಗಿನೀಂ ||೫೧೬||

ಮಹೇಶಾಶ್ಲಿಷ್ಠನಾಮಾಂಗಾಂ ವರದಾಭಯದಾಂ ಸದಾ ।

ಪ್ರಸನ್ನವದನಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಾಭಿಭಾಷೀಣೀಂ ||೫೧೭||

ವೃತ್ತಚಂದ್ರದುಕೂಲಾಢ್ಯಾಂ ನಾನಾಭರಣಭೂಷಿತಾಂ ।

ಸ್ತಾಯಮಾನಾಂ ಸದಾ ವೇದೈರ್ವೇದಾಂತ್ಯೈರಪಿ ಕೋಟಿಶಃ ||೫೧೮||

ನಿವಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಸನ್ಯಗುಪಚಾರಾನ್ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।

ತತಃ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಶಿವಮಾನಾಹಯೇಚ್ಛಿವಾಂ ||೫೧೯||

ತಿರಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ತನ್ನ ಉತ್ತಮನಾದ ತೊಡೆಗಳಿಂದ, ಮನೋಹರನಾದ ರಂಭೆಯ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು ಇಂತಹ ಶೋಭನಾಂಗಿಯಾದ ಗೌರೀದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ||೫೧೬-೫೧೮-೫೧೯||

ತನ್ನ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕೆಂದಾವರೆಯನ್ನೂ ಜಯಿಸಿರುವಳು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ತಾಯಿಯೂ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯೂ, ಆ ಮಹಾದೇವನಿಂದ ಆಲಿಂಗನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸುಂದರನಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವಳೂ (ಅಥವಾ ಆ ಈಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾದುದರಿಂದ ಬಲಭಾಗದ ಅರ್ಧಭಾಗವು ಶಿವನದೊಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.) ವರವನ್ನೂ, ಅಭಯವನ್ನೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವವಳೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಸಾದಗುಣಯುಕ್ತವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವಳೂ, ನಿತ್ಯವೂ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವವಳೂ, ದುಂಡಾದ ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವ (ಅಥವಾ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವ) ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವಳೂ, ಅನೇಕ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳೂ, ಅನವರತವೂ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ, ವೇದವೇದಾಂತಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಬೇಕು.

||೫೧೬-೫೧೭-೫೧೮||

ಹೀಗೆ ಆ ದೇವಿಯನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಮೋಡಶ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ

ಮಹಾದೇವ ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತ ।

ಅನಾಹಯಾಮಿ ದೇವೇಶ ಪ್ರಸೀದ ಪರಮೇಶ್ವರ ||೫೨೦||

ಲಕ್ಷ್ಮಾದಿದೇವನನಿತಾಪರಿಸೇವಿತಸಾದುಕೇ ।

ಅನಾಹಯಾಮಿ ದೇವಿ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಸೀದ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ||೫೨೧||

ಇತ್ಯಾನ್ವಾಹನಂ

ಗೃಹಾಣ ಸೋಮ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನ್ನಾಸನಂ ರತ್ನನಿರ್ಮಿತಂ ।

ಅನಂತಾಸನ ವಿಶ್ವೇಶ ಕರುಣಾಸಾಗರ ಪ್ರಭೋ ||೫೨೨||

ಉಮೇ ಸೋಮಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಠೇ ಸೋಮಾರ್ಥಕೃತಶೇಖರೇ ।

ನಾನಾರತ್ನ ಸಮಾಕೀರ್ಣಮಾಸನಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯತಾಂ ||೫೨೩||

ಇತ್ಯಾಸನಂ

ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಪರಶಿವನನ್ನೂ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯನ್ನೂ ಕಲಶಗಳಲ್ಲಿ ಆವಾಹನಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವನನ್ನು ಆವಾಹನ ಮಾಡುವಾಗ ಮಹಾದೇವನೇ, ಕರುಣಾಸಾಗರನೇ, ದೇವತೆಗಳೊಡೆಯನೇ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಆವಾಹನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ||೫೧೯-೫೨೦||

ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವಾಂಗನೆಯರಿಂದ ನೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಪದ್ಮವುಳ್ಳ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪತ್ನಿಯಾದ ದೇವಿಯೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಆವಾಹನಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗೆಂದು ದೇವಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸಬೇಕು. ||೫೨೧||

ಉಮಾರಮಣನೂ, ಜಗತ್ಪ್ರವರೂಪನೂ, ಅಪಾರವಾದ ಅಸನಗಳನ್ನುಳ್ಳವನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ. ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನೂ ಆದ ಪ್ರಭುವೇ, ರತ್ನದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಅಸನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಆ ಮಹಾದೇವನಿಂದ ಅಲಿಂಗಿತ ದೇಹವುಳ್ಳವಳೂ, ಅರ್ಧಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವವಳೂ ಆದ ಉಮಾ ದೇವಿಯೇ, ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ಈ ಅಸನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಳಾಗು, ಎಂಬುದಾಗಿ ದೇವ ದೇವಿಯರಿಗೆ ಅಸನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ||೫೨೨-೫೨೩||

ಅರ್ಘ್ಯಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ಸಪುಷ್ಪಂ ಗಂಧಸಂಯುತಂ ।

ಶಿವಾನಂತ ಗುಣಗ್ರಾಮ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾಯಕಂ ॥೫೨೪॥

ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಶಿವೇ ನಿತ್ಯೇ ಸರ್ವಾವಯವಶೋಭಿತೇ ।

ಶಿವಪ್ರಿಯೇ ಶಿವಾಕಾರೇ ನಿತ್ಯಂ ಭಕ್ತಿವರಪ್ರದೇ ॥೫೨೫॥

ಇತ್ಯರ್ಘ್ಯಂ

ಪಾದ್ಯಂ ಗೃಹಾಣ ಗೌರೀಶ ಸ್ವರ್ಣಪಾತ್ರಸ್ಥಿತಂ ಶುಭಂ ।

ಗೃಹಾಣ ದೇವಿ ಪಾದ್ಯಂ ತ್ವಂ ನೇದನೇದಾಂತಸಂಸ್ತುತೇ ॥೫೨೬॥

ಇತಿಪಾದ್ಯಂ

ಗೃಹಾಣಾಚಮನಂ ಶಂಭೋ ಶುಚಿಭೂತ ಶುಚಿಪ್ರಿಯ ।

ಗೃಹಾಣಾಚಮನಂ ದೇವಿ ಶುಚಿಭೂತೇ ಶುಚಿಪ್ರಿಯೇ ॥೫೨೭॥

ಇತ್ಯಾಚಮನಿಯಂ

ಅಪಾರವಾದ ಗುಣಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಯನೇ, ನೀನು ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟವನ್ನೂ ಕೊಡುವವನು. ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೇ, ಹೂವು ಗಂಧಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಡಿಕುಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು, ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವವಳೂ, ಪರಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಳೂ ಶಿವನ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳವಳೂ, ಅನವರತವೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವವಳೂ ಆದ ಉಮಾದೇವಿಯೇ, ನಾನು ಕೊಡುವ ಈ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವಳಾಗೆಂದು ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೫೨೪-೫೨೫॥

ಓ ಗೌರೀರಮಣನೇ, ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶುಭಕರವಾದ ಈ ಪಾದ್ಯ ವನ್ನು ನೀನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ವೇದವೇದಾಂತಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವಳಾದ ವೇದಿಯೇ, ನೀನು ಈ ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರರಿಗೆ ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೫೨೬॥

ಯಾವಾಗಲೂ ಶುಚಿಯಾಗಿರುವವನೂ, ಶುದ್ಧ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಶಂಭುವೇ, ಅಂತಹ ಪರಶಿವಪತ್ನಿಯೆನಿಸಿದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯೇ, ನೀನಿಬ್ಬರೂ ಆಚಮನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ. ಎಂದು ಆಚಮನೋದಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ॥೫೨೭॥

ಮಧುಪರ್ಕಂ ಗೃಹಾಣೇಶ ಸರ್ವದಾ ಮಧುಪರ್ಕದ |

ಮಧುಪರ್ಕಪ್ರದಾನೇನ ಸುಪ್ರೀತೋ ಭವ ಶಂಕರ ||೫೨೮||

ಮಧುಪರ್ಕಮಿದಂ ದೇವಿ ಸ್ವೀಕುರು ಪ್ರಿಯಶಂಕರೇ |

ಮಧುಪರ್ಕಪ್ರದಾನೇನ ಸುಪ್ರೀತಾ ಭವ ಶೋಭನೇ ||೫೨೯||

ಇತಿ ಮಧುಪರ್ಕಂ

ಶಂಭೋ ಪಂಚಾಮೃತಸ್ನಾನಂ ಸ್ವೀಕುರುಷ್ವ ಕೃಪಾನಿಧೇ |

ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯ ಸ್ನಾನಿನ್ನಿತ್ಯ ಸಾವನ ಪಾವನ ||೫೩೦||

ಶಿವೇ ಪಂಚಾಮೃತಸ್ನಾನಂ ಸ್ವೀಕುರುಷ್ವ ಶಿವಪ್ರಿಯೇ |

ಸೃಷ್ಟತೀರ್ಥೋತ್ತಮೇ ಶುದ್ಧೇ ತೀರ್ಥರಾಜನಿಷೇವಿತೇ ||೫೩೧||

ಇತಿ ಪಂಚಾಮೃತಸ್ನಾನಂ

ಶಂಭೋ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂ ಸ್ವೀಕುರುಷ್ವ ಸುರೋತ್ತಮ |

ಪ್ರಸೀದ ಪರಮಂ ಭಕ್ತಂ ಪಾಹಿ ಮಾಂ ಕರುಣಾನಿಧೇ ||೫೩೨||

ಭಕ್ತರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಈ ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪ್ರೀತಿ ಹೊಂದು. ಎವಾಮಿ ! ಶಂಕರನ ಪ್ರಿಯಳೂ, ಶೋಭನಾಂಗಿಯೂ ಆದ ದೇವಿಯೇ, ಈ ಮಧುಪರ್ಕದಾನದಿಂದ ನೀನು ಸಂತುಷ್ಟಳಾಗೆಂದು ಮಧುಪರ್ಕವನ್ನು ಗೌರೀಶಂಕರರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣಮಾಡಬೇಕು ||೫೨೮-೫೨೯||

ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಶಂಭುವೇ, ನಿತ್ಯವಾವನಸ್ವರೂಪನೂ, ಸಕಲ ತೀರ್ಥಮಯನೂ ಆದ ನೀನು ಪಂಚಾಮೃತಗಳಿಂದ (ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ, ಜೇನು) ಮಾಡುವ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನಾಗು. ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರಳೂ, ಸಕಲ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವಳೂ, ತೀರ್ಥರಾಜನಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವವಳೂ ಆದ ಉಮೆಯೇ, ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದ ನೀನು ಈ ಪಂಚಾಮೃತಸ್ನಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಎಂದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕಮಾಡಬೇಕು. ||೫೩೦-೫೩೧||

ದೇವತೋತ್ತಮನೂ, ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನೂ ಆದ ಶಂಭುವೇ, ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡು. ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ವಾರ್ವತಿಯೇ, ನಾನು ಮಾಡುವ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರಿನ

ಶಿವೇ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂ ಸ್ವೀಕುರು ಸ್ವಚ್ಛಲೋಚನೇ ।

ಪ್ರಸೀದ ದೇವಿ ದೀನಂ ತ್ವಂ ಪಾಹಿ ನಾಂ ಶರಣಾಗತಂ ||೫೩೩||

ಇತಿ ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಂ

ಸೋತ್ತರೀಯಂ ಗೃಹಾಣೇದಂ ದುಕೂಲಮಿದಮುತ್ತಮಂ ।

ಪಾಹಿ ಪಾಹಿ ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ಕರುಣಾಕರ ಶಂಕರ ||೫೩೪||

ಸೋತ್ತರೀಯಂ ಗೃಹಾಣೇದಂ ದುಕೂಲಂ ಶಂಕರಪ್ರಿಯೇ ।

ಪ್ರಸೀದ ಪಾಹಿ ನಾಂ ದೀನಮನನ್ಯಶರಣಂ ಶಿವೇ ||೫೩೫||

ಇತಿ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ

ಉಪವೀತಂ ಗೃಹಾಣೇಶ ಶಂಭೋ ಸರ್ವಾಮರೋತ್ತಮ ।

ಉಪವೀತಂ ಗೃಹಾಣಾಂಬ ಶಿವಸಂಸ್ಥಿಷ್ಠವಿಗ್ರಹೇ ||೫೩೬||

ಇತಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ

ಗೃಹಾಣ ಚಂದನಂ ದೇವಿ ಚಂದ್ರಭಾಗವಿರಾಜಿತೇ ।

ವಿಶ್ವಂ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಿಕೇ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವನಾಥಪ್ರಿಯೇ ಸದಾ ||೫೩೭||

ಇತಿ ಚಂದನಂ

ಸ್ನಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರುವ ದೀನನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಶುದ್ಧೋದಕಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಬೇಕು. ||೫೩೩-೫೩೫||

ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಶಂಕರನೇ, ಉತ್ತರೀಯದೊಡನಿರುವ ಈ ಉತ್ತಮವಾದ ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಶಂಕರನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾದ ಶಿವಯೇ, ಉತ್ತರೀಯಸಮೇತವಾದ ಪಟ್ಟಿಯ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದೀನನೂ, ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗದವನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು ತಾಯೇ, ಎಂದು ಜೊತೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೩೪-೫೩೫||

ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಶಂಭುವೇ, ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನೀನು ಈ ಉಪವೀತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಶಿವನಿಂದ ಅಲಿಂಗನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶರೀರವುಳ್ಳ, ಅಂಬಿಕಾದೇವಿಯೇ, ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಈ ಉಪವೀತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಎಂದು ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೩೬||

ಶರಣಾಗತರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ, ಸಾರ್ವತೀಕಾಂತನೇ, ನಾನಾ ಗಂಧಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೋಹರವಾದ ಚಂದನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹ

ಗೃಹಾಣಾಭರಣಾನೀಶ ನಿರೀಶ ನಿಗಮಾಶ್ರಯ ।

ವಿಶ್ವಾಭರಣ ವಿಶ್ವೇಶ ರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತ ||೫೩೯||

ಗೃಹಾಣಾಭರಣಾನ್ಯಂಬ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತೇ ।

ಶರ್ವಪ್ರಿಯೇ ಜಗದ್ವಂದ್ಯೇ ಜಗದಾನಂದದೇ ಶಿವೇ ||೫೪೦||

ಇತ್ಯಾಭರಣಂ ||

ಗೃಹಾಣ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸಾನ್ಮೋದಾನಿ ಮಹೇಶ್ವರ ।

ಸುಗಂಧೀನಿ ನನಾನೀಶ ಸ ಬಿಲ್ವಕುಸುಮಪ್ರಿಯ ||೫೪೧||

ಗೃಹಾಣ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸಪುಷ್ಪಾಣಿ ಶಿವಪ್ರಿಯೇ ।

ಸುಗಂಧಬಿಲ್ವಮಂದಾರಮಾಲಿಕಾಸಮಲಂಕೃತೇ ||೫೪೨||

ವಿಡು. ಜಗತ್ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯೂ ಜಗದೊಡೆಯನ ಪ್ರೇಯಸಿಯೂ, ಚಂದ್ರಖಂಡದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯೇ, ಈ ದಿವ್ಯಚಂದನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಲಿಸೆಂದು ದಿವ್ಯಚಂದನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೩೭-೫೩೮||

ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರನೂ, ವೇದಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನೂ, ಜಗದಾಭರಣನೂ, ಜಗದೊಡೆಯನೂ, ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನೂ ಆದ ಈಶ್ವರನೇ, ಈ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ; ಸಕಲಾಭರಣಭೂಷಿತೆಯಾದ ದೇವಿಯೇ, ಜಗದೀಶ್ವರನ ಪ್ರೇಯಸಿಯೂ, ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹಳೂ, ಸಕಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವಳೂ ಆದ ಶಿವಿಯೇ, ಈ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು ||೫೩೯-೫೪೦||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಪರಶಿವನೇ, ಮಹೇಶ್ವರನೆನಿಸಿದ ನೀನು ನಾನು ಕೊಡುವ ಈ ಸುಗಂಧಭರಿತವಾದ ಹೊಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರಳಾದ ದೇವಿಯೇ, ಸುಗಂಧವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಬಿಲ್ವ, ಮಂದಾರ ಮುಂತಾದ ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿರುವ ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ಹೂಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವಳಾಗೆಂದು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ||೫೪೧-೫೪೨||

ದಶಾಂಗಂ ಗುಗ್ಗುಲಂ ಧೂಪಂ ಸ ಗೋಘೃತಮನುತ್ತಮಂ ।
ಗೃಹಾಣ ಪಾರ್ವತೀನಾಥ ಘ್ರಾಣತರ್ಪಣಮಾದರಾತ್ ॥೫೪೩॥

ದಶಾಂಗಂ ಗುಗ್ಗುಲಂ ಧೂಪಂ ಸಗೋಘೃತಮನುತ್ತಮಂ ।
ಗೃಹಾಣ ಭಕ್ತವರವೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಣ್ಯಾದಿಸೇವಿತೇ ॥೫೪೪॥

ಇತಿ ಧೂಪಂ

ಸಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿವರ್ತಿಸ್ಥೂರ್ಜದ್ವೀಪಮೀಶಾನ ಶಂಕರ ।
ಗೃಹಾಣಾನಂತಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥೫೪೫॥

ಸಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿವರ್ತಿಸ್ಥೂರ್ಜದ್ವೀಪಮೀಶಾನವಲ್ಲಭೇ ।
ಗೃಹಾಣ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಮಂಡಲಾಧಿಕಸುಪ್ರಭೇ ॥೫೪೬॥

ಇತಿ ದೀಪಂ

ಶಂಭೋ ಗೋಘೃತಸಂಯುಕ್ತಂ ಪರಮಾನ್ನಂ ಮನೋಹರಂ ।
ಸ ಶರ್ಕರಂ ಗೃಹಾಣೇಶ ನಿತ್ಯತ್ಯಸ್ತ ಮಹೇಶ್ವರ ॥೫೪೭॥

ದಶಾಂಗ, ಗುಗ್ಗುಲ, ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆನಿಸಿದ ಈ ಧೂಪವು ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟುಮಾಡುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಎಲೈ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನೇ, ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ದಶಾಂಗ, ಗುಗ್ಗುಲ, ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಈ ಧೂಪವನ್ನು, ಭಕ್ತರಿಗೆ ವರಪ್ರದಾನ ಮಾಡುವವಳೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸರಸ್ವತಿ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯೇ, ನೀನೂ ಸಹ ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡು. ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಧೂಪವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ॥೫೪೩-೫೪೬॥

ಅಪಾರವಾದ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಗಳ ಸರ್ವ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ಈಶಾನನೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ನಾನು ಕೊಡುವ ತುಪ್ಪದ ಮೂರು ಬತ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ದೀಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಈಶ್ವರನ ಪತ್ನಿಯಾದ ದೇವಿಯೇ, ಅನೇಕ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಮಂಡಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀನು ನಾನು ಕೊಡುವ ದೀಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನಾಗು. ॥೫೪೫-೫೪೬॥

ನಿತ್ಯತ್ಯಸ್ತನೂ, ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಆದ ಶಂಭುವೇ, ಹಸುವಿನ

ಶಿವೇ ಗೋಪ್ತುತಸಂಯುಕ್ತಂ ಪರಮಾನ್ನಂ ಮನೋಹರಂ ।

ಸ ಶರ್ಕರಂ ಗೃಹಾಣಾಂಬ ಪರಮಾನ್ನ ಪ್ರದಾಯಿನಿ ||೫೪೮||

ಇತಿ ನೈವೇದ್ಯಂ

ಶಂಭೋ ಗೃಹಾಣ ಗಂಧಾಡ್ಯಮಿದಮಾಚಮನೀಯಕಂ ।

ಕೃತಾಚಮನದೇವೇಶ ಸ್ವತಃ ಶುದ್ಧಶಿವಾಪತೇ ||೫೪೯||

ಶಿವೇ ಗೃಹಾಣ ಗಂಧಾಡ್ಯಮಿದಮಾಚಮನೀಯಕಂ ।

ಶುದ್ಧೇ ಶುದ್ಧಪ್ರದೇ ದೇವಿ ಶಿವಭೂಷಿತವಿಗ್ರಹೇ ||೫೫೦||

ಇತ್ಯಾಚಮನೀಯಂ

ನೀರಾಜನಂ ಗೃಹಾಣೇಶ ಬಹುದೀಪನಿರಾಜಿತಂ ।

ಸ್ವಪ್ರಕಾಶಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮನ್ಪ್ರಕಾಶಿತ ದಿಗಂತರ ||೫೫೧||

ನೀರಾಜನಂ ಗೃಹಾಣಾಂಬ ಸೂರ್ಯನೀರಾಜಿತಪ್ರಭೇ ।

ಪ್ರಭಾಪೂರಿತಸರ್ವಾಂಗೇ ಮಂಗಲೇ ಮಂಗಲಾಸ್ತದೇ ||೫೫೨||

ಇತಿ ನೀರಾಜನಂ ||

ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆರೆತು, ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಪರಮಾನ್ನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನಾಗು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ದೇವಿಯೇ, ಉತ್ತಮವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವ ನೀನು ಸಕ್ಕರೆ, ತುಪ್ಪ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಮಾನ್ನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಳಾಗು ಎಂದು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ||೫೫೩-೫೫೮||

ಆಚಮನಮಾಡಿದ ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೇ, ಸ್ವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿರುವ ಶಿವಾ ರಮಣನೇ, ಶಂಭುವೆನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಆಚಮನೀಯ ಜಲವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಶಿವಾಲಂಕೃತಶರೀರವುಳ್ಳವಳೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಶುದ್ಧಿಯ ನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವಳೂ, ಸ್ವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧಳೂ ಆದ ದೇವಿಯೇ, ಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಆಚಮನತೀರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವಳಾಗು. ಎಂದು ಆಚಮನೀಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೪೯-೫೫೦||

ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೇ ಸಕಲ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಈಶ್ವರನೇ, ನಾನಾ ದೀಪಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಆರತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು

ಶಂಭೋ ಗೃಹಾಣ ತಾಂಬೂಲಮೇಲಾಕರ್ಪೂರ ಸಂಯುತಂ ।

ಪ್ರಸೀದ ಭಗವಂಭಂಭೋ ಸರ್ವಜ್ಞಾಮಿತನಿಕ್ರಮಂ ||೫೫೩||

ಶಿವೇ ಗೃಹಾಣ ತಾಂಬೂಲಮೇಲಾಕರ್ಪೂರಸಂಯುತಂ ।

ಪ್ರಸೀದ ಸಸ್ಥಿತೇ ದೇವಿ ಸೋನಾಲಿಂಗಿತನಿಗ್ರಹೇ ||೫೫೪||

ಇತಿ ತಾಂಬೂಲಂ ||

ಗೃಹಾಣ ಪರಮೇಶಾನ ಸರತ್ನೇ ಭತ್ತಚಾಮರೇ ।

ದರ್ಪಣಂ ನೃಜನಂ ದೇವ ಸರ್ವದುಃಖನಿನಾಶಕಂ ||೫೫೫||

ಗೃಹಾಣೋಮೇ ಸುರಾರಾಧ್ಯೇ ಸರತ್ನೇ ಭತ್ತಚಾಮರೇ ।

ದರ್ಪಣಂ ನೃಜನಂ ಚಾದ್ಯೇ ವಿದ್ಯಾಧಾರೇ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ||೫೫೬||

ಇತಿ ಭತ್ತಚಾಮರಾದ್ಯುಪಚಾರಸಮರ್ಪಣಂ ||

ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವವಳೂ, ಮಂಗಳ ಕಾಡ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಳೂ, ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವಳೂ ಆದ ಅಂಬಿಕೆಯೇ; ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ನೀನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಆರತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವಳಾಗು. ಎಂದು ನಿರಾಜನವನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕು. ||೫೫೧-೫೫೨||

ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ಅಪರಿಮಿತ ಪರಾಕ್ರಮಿಯೂ, ಪಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಆದ ಶಂಭುವೇ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಕರ್ಪೂರದಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಈ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೂ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಂದ ಆಲಿಂಗಿತವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವಳೂ ಆದ ದೇವಿಯೇ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಕರ್ಪೂರಗಳಿಂದ ಭರಿತವಾದ ಈ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ನೀನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವಳಾಗು. ಎಂದು ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸಮರ್ಪಣಮಾಡಬೇಕು. ||೫೫೩-೫೫೪||

ಪರವೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನಾದ ಈಶ್ವರನೇ, ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಸಕಲ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ದೇವದೇವನೇ, ಕನ್ನಡಿಯನ್ನೂ ಬೀಸಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ವಿಕಾರಮಾಡು ಎವಾಮಿ, ದೇವತಾಪೂಜ್ಯಳಾದ ಉಮಾದೇವಿಯೇ, ರತ್ನನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಭತ್ತಿ ಮತ್ತು ಚಾಮರಗಳನ್ನೂ, ಕನ್ನಡಿ, ಬೀಸಣಿಗೆಗಳನ್ನೂ, ಅದಿಷ್ಟರೂಪಳೂ, ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಶ್ರಯಳೂ ಆದ ನೀನು ಗ್ರಹಿಸುವವಳಾಗು ಎಂದು ಭತ್ತ, ಚಾಮರ ಮುಂತಾದ ಉಪಚಾರದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ||೫೫೫-೫೫೬||

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ಮಹಾಣ ಪರಮೇಶ್ವರ ।

ನರ್ತನಂ ಚ ಮಹಾದೇವ ನಾಟ್ಯಪ್ರಿಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ||೫೫೭||

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ಮಹಾಣ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ।

ನರ್ತನಂ ಚ ಮಹಾದೇವಿ ಶಿವನಾಟ್ಯಪ್ರಿಯೇ ಶಿವೇ ||೫೫೮||

ಇತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರನರ್ತನಂ ।

ಏವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕೃತ್ವಾ ಶಿವಯೋಃ ಪೂಜನಂ ಶಿವಂ ।

ಶಿವಾನೀಂ ಚ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪುನಃ ಸಂಪೂಜಯೇತ್ಪಲೈಃ ||೫೫೯||

ಏವಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಯತ್ನೇನ ಶಿವಮಂಬಾಂ ಚ ಸಾದರಂ ।

ತತೋಽಂಗಪೂಜಾ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಶಿವಯೋರ್ಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕಂ ||೫೬೦||

ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಮಪಿ ಪೂಜನಂ ।

ಉಕ್ತಮಂತ್ರಂ ಸಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಯಥಾಪೂರ್ದಂ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೫೬೧||

ಶಿವಸ್ಯ ಮೂಲಮಂತ್ರಸ್ತು ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಚಾಕ್ಷರಃ ಸ್ಫುಟಃ ।

ಅವಹಂತೀತಿಮಂತ್ರಸ್ತು ಭವಾನ್ಯಾಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ||೫೬೨||

ದೇವತೋತ್ತಮನೂ, ನಾಟ್ಯಪ್ರಿಯನೂ ಆದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ, ನರ್ತನ ಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವನಾಗು. ನರ್ತನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಪರಮೇಶ್ವರನ ರಾಣಿಯಾದ ಮಹಾದೇವಿಯೇ, ನಾನು ಮಾಡುವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರುಣಿಸು. ||೫೫೭-೫೫೮||

ಹೀಗೆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರನ್ನು ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ತರು ವಾಯ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳಿಂದ ಫಲಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಆದರ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಶಿವನಿಗೂ ಅಂಬಿಕೆಗೂ ಅಂಗಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೫೯-೫೬೦||

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಂಗಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಆ ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳಾದರೋ ಶಿವನಿಗೆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರವೂ, ದೇವಿಗೆ 'ಅವಹಂತೀ ವಿತಾನ್ವಾನಾ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರವೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುವು ||೫೬೧-೫೬೨||

- ೧ ಶ್ರೀಶಿವಾಯನಮಃ ಶಿರಃ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತಲೆ)
 ೨ ಕಸರ್ದಿನೇನಮಃ ಕಸರ್ದಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಜಟಾಜೂಟ)
 ೩ ಭಾಲಲೋಚನಾಯನಮಃ ಭಾಲಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಹಣೆ)
 ೪ ಸೋಮಸೂರ್ಯಗ್ನಿ ಲೋಚನಾಯನಮಃ ನೇತ್ರಾಣಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಣ್ಣು)
 ೫ ವೇದವಕ್ತ್ರಾಯನಮಃ ವಕ್ತ್ರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಮುಖ)
 ೬ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತ್ತಾಯನಮಃ ಶ್ರುತ್ತಾಣಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಿವಿ)
 ೭ ಘ್ರಾಣಗಂಧಾಯನಮಃ ಘ್ರಾಣಾನಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಮೂಗು)
 ೮ ಸ್ಪೃತಿದಂತಾಯನಮಃ ದಂತಾನ್ವಜಯಾಮಿ. (ಹಲ್ಲು)
 ೯ ಶ್ರುತಿಜಿಹ್ವಾಯನಮಃ ಜಿಹ್ವಾಃ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ನಾಲಿಗೆ)
 ೧೦ ಜ್ವ್ಹನೋಷ್ಠಾಯನಮಃ ಓಷ್ಠಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತುಟೆ)
 ೧೧ ವೇದಕಪೋಲಾಯನಮಃ ಕಪೋಲಾನಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಪೋಲಗಳು)
 ೧೨ ನೀಲಕಂಠಾಯನಮಃ ಕಂಠಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ (ಕತ್ತು)
 ೧೩ ಭೂರಿವಕ್ಷಸೇನಮಃ ವಕ್ಷಾಂಸಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಎದೆ)
 ೧೪ ಹಿರಣ್ಯಬಾಹವೇನಮಃ ಬಾಹೂನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತೋಳುಗಳು)
 ೧೫ ವಿಶ್ವೋದರಾಯನಮಃ ಉದರಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಹೊಟ್ಟೆ)
 ೧೬ ವಿಶ್ವಪಾರ್ಶ್ವಾಯನಮಃ ಪಾರ್ಶ್ವಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಪಕ್ಕೆಗಳು)
 ೧೭ ವಿಶ್ವಕಟಯೇನಮಃ ಕಟೇನ್ವಜಯಾಮಿ. (ಸೊಂಟ)
 ೧೮ ವಿಶ್ವೋರವೇನಮಃ ಉರೂನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತೊಡೆಗಳು)
 ೧೯ ವಿಶ್ವಜಂಘಾಯನಮಃ ಜಂಘಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಮೊಳಕಾಲು)
 ೨೦ ವಿಶ್ವಪದೇನಮಃ ಪಾದಾನ್ವಜಯಾಮಿ (ಕಾಲುಗಳು)
 ೨೧ ವಿಶ್ವನಖಾಯನಮಃ ನಖಾನ್ವಜಯಾಮಿ. (ಉಗುರುಗಳು)
 ೨೨ ಸರ್ವಾತ್ಮಕಾಯನಮಃ ಸರ್ವಾಂಗಂ ಪೂಜಯಾಮಿ (ಸಕಲ ಅವಯವಗಳು)

ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಿವನ ಆಯಾ ಆಂಗಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು.

- ೧ ಶಿವಾಯೈನಮಃ ಶಿರಃ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತಲೆ)
 ೨ ಪೃಥುವೇಣೈನಮಃ ವೇಣೀಂ ಪೂಜಯಾಮಿ (ಜಡೆ)
 ೩ ಸೀಮಂತರಾಜಿಯೈನಮಃ ಸೀಮಂತಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಬೈತಲೆ)
 ೪ ಕುಂಕುಮಫಾಲಾಯೈನಮಃ ಫಾಲಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಹಣೆ)
 ೫ ಸೋಮಸೂರ್ಯಗ್ನಿ ನೇತ್ರಾಯೈನಮಃ ನೇತ್ರಾಣಿ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಣ್ಣುಗಳು)

ಅಂಗಪೂಜಾಂ ಸಮಾಪ್ತ್ಯವಂ ದೋರಕಂ ಚ ಸಮರ್ಪಯೇತ್ |

ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗ್ರಂಥಿಷು ಸ್ವಚ್ಛೇಷ್ಠಚ್ಛೈರ್ಬಿಲ್ವದಲಾದಿಭಿಃ ||೫೬೩||

ಪ್ರಥಮಗ್ರಂಥಿಮಾರಭ್ಯ ನಮಃ ಸೋಮೇತಿ ಮಂತ್ರತಃ |

ಯಥಾಕ್ರಮೇಣ ಸಂಪೂಜ್ಯ ತತೋ ಧಾರ್ಯಂ ಹಿ ದೋರಕಂ ||೫೬೪||

- ೬ ಶ್ರುತಿಶ್ರೋತ್ರಾಯೈನಮಃ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಿವಿಗಳು)
- ೭ ಗಂಧಪ್ರಿಯಾಯೈನಮಃ ಘ್ರಾಣಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಮೂಗು)
- ೮ ಸುಭಗಕರ್ಣಾಯೈನಮಃ ಕರ್ಣೇಲೇ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕರ್ಣೇಲ)
- ೯ ಕುಟ್ಟಿಲದಂತಾಯೈನಮಃ ದಂತಾಸ್ಥಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಹಲ್ಲುಗಳು)
- ೧೦ ವಿದ್ಯಾಜಿಹ್ವಾಯೈನಮಃ ಜಿಹ್ವಾಂ ಪೂಜಯಾಮಿ (ನಾಲಿಗೆಗಳು)
- ೧೧ ಬಿಂಬೋಷ್ಠಾಯೈನಮಃ ಓಸೈ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ತುಟೆಗಳು)
- ೧೨ ಕೃತಕಂತಾಯೈನಮಃ ಕಂಠಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕತ್ತು)
- ೧೩ ಪೃಥುಕುಚಾಯೈನಮಃ ಕುಚೌ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಸ್ತನಗಳು)
- ೧೪ ವಿಶ್ವಗರ್ಭಾಯೈನಮಃ ಉದರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಹೊಟ್ಟೆ)
- ೧೫ ಶುಭಕಟ್ಟಿಯೈನಮಃ ಕಟಿಂ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಸೊಂಟ)
- ೧೬ ದಿವ್ಯೇರುದೇಶಾಯೈನಮಃ ಉರೂನ್ಮೂಲಯಾಮಿ. (ತೊಡೆಗಳು)
- ೧೭ ವೃತ್ತಜಂಘಾಯೈನಮಃ ಜಂಘೇ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಮೊಣಕಾಲು)
- ೧೮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸೇವಿತಪಾದುಕಾಯೈನಮಃ ಪಾದೌ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಕಾಲು)
- ೧೯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ರಿಯಾಯೈನಮಃ ನಖಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಉಗುರು)
- ೨೦ ಶೋಭನವಿಗ್ರಹಾಯೈನಮಃ ಸರ್ವಾಂಗ ಪೂಜಯಾಮಿ. (ಸರ್ವಾಂಗಗಳು)

ಎಂಬುದಾಗಿ ದೇವಿಗೂ ಅಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು

ಹೀಗೆ ಉಮಾವಹೇಶ್ವರರಿಗೆ ಅಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ದಾರದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೋರಕಗ್ರಂಥಿಯಲ್ಲೆಯೂ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಲೂ “ ನಮಃ ಸೋಮಾಯ ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಚ್ಛರಿಸುತ್ತಾ ಮೊದಲನೆಯ ಗಂಟಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ನೂಲನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ||೫೬೩-೫೬೪||

ತತ್ರೋಪಚಾರಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ತೇನ ಮಂತ್ರೇಣ ಸಾದರಂ ।

ವ್ರತಿಭಿರ್ಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಂ ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತದೋರಕೇ ||೫೬೫||

ತತಃ ಪಂಚದಶಪ್ರಸ್ಥಗೋಧೂಮಾಸ್ತಂಢುಲಾಪಿ ವಾ ।

ಉಸಾಯನಾರ್ಥಮಾನೇಯಾಃ ಕೃಷ್ಣಗೋಘೃತಸಾಚಿತಾಃ ||೫೬೬||

ಯದ್ವಾ ಪಂಚದಶಾಚ್ಯಾಕ್ತಗೋಧೂಮಾಪೂಪಮಂಡಕಾಃ ।

ಉಸಾಯನಾರ್ಥಮಾನೇಯಾಃ ಕೃಷ್ಣಗೋಘೃತಸಾಚಿತಾಃ ||೫೬೭||

ತತಃ ಶಿನ್ವೈಕಶರಣಃ ಶೈವಃ ಶೈವವ್ರತಪ್ರಿಯಃ ।

ಪೂಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಭಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ ||೫೬೮||

ತತಃ ಸವಸ್ತ್ರಂ ಕಲಶಂ ಶಿವಯೋಃ ಪ್ರತಿನಾದ್ವಯಂ ।

ಶೈವಾಯ ದೇಯಂ ಯತ್ನೇನ ಸುವರ್ಣಫಲಸಂಯುತಂ ||೫೬೯||

ಆದಾನುಪಾಯನಂ ದತ್ವಾ ದೇಯಮೇತಂ ತತಃ ಪರಂ ।

ಉಸಾಯನಸ್ಯ ಮಂತ್ರೋಽಪಿ ವಕ್ಷ್ಯತೇತ್ರ ವಿಶೇಷತಃ ||೫೭೦||

ವ್ರತತತ್ಪರರಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕುಂಕುಮದಿಂದ ಗುರುತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಆ ದೋರವನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಹದಿನೈದು ಬಳ್ಳಿ ಗೋಧಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಪಿಲ ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಬೆಂದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳೊಡನೆ ಉಸಾಯನದಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ||೫೬೫-೫೬೬||

ಅಥವಾ ಕಪಿಲಗೋವಿನ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಬೇಯಿಸಿದ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ನೆನೆದಿರುವ ಹದಿನೈದು ಗೋಧಿಯ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು (ಒಬ್ಬಟ್ಟನ್ನು) ಉಸಾಯನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತರಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಶಿವವ್ರತದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಆ ಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಟ್ಟಿಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಶಿವಧರ್ಮಾಸಕ್ತನಾದವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗಂಧ, ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೬೭-೫೬೮||

ಅಮೇಲೆ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆ, ವಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳೊಡನೆ ಆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರ ಕಲಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಚಿನ್ನದ ಫಲದೊಡನೆ ಭಕ್ತಿ ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಅವನ್ನು ಪಾಂಚವನಿಗೆ ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಉಸಾಯನದಾನಮಾಡಿ ಅನಂತರ

ಉಮೇಶಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು ಉಮೇಶೋ ವೈ ದದಾತಿ ಚ |

ಉಮೇಶಸ್ತಾರಕೋಭಾಭ್ಯಾಮುಮೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೭೧||

ಅಮುಂ ಮಂತ್ರಂ ಸಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ದತ್ತೋಪಾಯನಮಾದರಾತ್ |

ಉಪಾಯನಾದಿದಾನಂ ಯತ್ತಚ್ಛಿನಾಯ ವಿವೇದಯೇತ್ ||೫೭೨||

ತತಃ ಶೈವಾಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಭೋಜನೀಯಾ ವಿಶೇಷತಃ |

ಸುವಾಸಿನೋಽಪಿ ಯತ್ನೇನ ಭೋಜನೀಯಾಃ ಶಿವಾಪ್ರಿಯಾಃ ||೫೭೩||

ಶೈವಾನೇವಂ ಭೋಜಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಭುಂಜೀತ ನಾಗೃತಃ |

ಅತಿಥೀನಪಿ ಸಂತರ್ಪ್ಯ ದ್ವಾರದೇಶಸ್ಥಿತಾನ್ಸುಪ ||೫೭೪||

ಏವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರತಿವತ್ಸರಮಾದರಾತ್ |

ನಿಯಮೇನೈವ ವಿಧಿವದುಕ್ತರೀತ್ಯಾ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೫೭೫||

ಈ ಕಲಶಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಬೇಕು ಉಪಾಯನದಾನಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ||೫೭೯-೫೮೦||

ನಾನು ಕೊಡುವ ಈ ಉಪಾಯನ ದಾನವನ್ನು ಆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವವರೂ ಮತ್ತು ಇಹಪರಗಳೆರಡು ಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವವರೂ ಇವರೇ ಆಗಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂಬರ್ಥವುಳ್ಳ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿ ಅದರದಿಂದ ಉಪಾಯನದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಶಿವನಿಗೆ ನಿವೇದನ ಮಾಡಬೇಕು. ||೫೭೯-೫೮೨||

ಅಮೇಲೆ ಆ ಪರಶಿವನಿಗೂ ದೇವಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಅವರ ಭಕ್ತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಕ್ತೈವೇಯರನ್ನು ಕರೆದು ನಿಯಮದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನೂ ಸಂತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಅಂತರ ತಾಳುವ ಮೌನದಿಂದ ಊಟಮಾಡಬೇಕು ಅಯ್ಯರಾಜನೇ, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ನಿಯಮದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಯಮಾದರಬದ್ಧನಾಗಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕು. ||೫೭೩-೫೭೪-೫೭೫||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದ್ವೈರಿದಂ ಕಾರ್ಯಂ ವ್ರತಮಾಹಿತಮಾನಸೈಃ ।

ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಂ ಪುಣ್ಯಂ ವ್ರತಮೇತಚ್ಚಿನಾತ್ಮಕಂ ||೫೭೬||

ಪ್ರಾಪ್ತೇ ತು ಸೋಡಶೇ ವರ್ಷೇ ಕಾರ್ಯಮುದ್ಯಾಪನಂ ನೃಪ ।

ಉದ್ಯಾಪನವಿಧಾನಂ ಚ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶೃಣು ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೫೭೭||

ಸೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಭಾದ್ರಪದ್ಯಾಂ ವ್ರತೋದ್ಯಾಪನಮಾದರಾತ್ ।

ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ದ್ರವ್ಯಂ ಸಂಪಾದ್ಯ ಸಾದರಂ ||೫೭೮||

ಹೈಮಾಃ ಸಂಚದಶೋತ್ಕೃಷ್ಟಾಃ ಶಿನಯೋಃ ಪ್ರತಿನಾಃ ಶುಭಾಃ ।

ಕಾರಣೀಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ತತ್ತಲ್ಲಕ್ಷಣಸಂಯುತಾಃ ||೫೭೯||

ಏಕೈಕಾ ಪ್ರತಿನಾಕಾರ್ಯಾ ಸಾರ್ಥಷಷ್ಠಿಪಲಾನ್ವಿತಾ ।

ತದರ್ಥೇನಾಥನಾ ಕಾರ್ಯಂ ತದರ್ಥೇನಾಥನಾ ನೃಪ ||೫೮೦||

ಅಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಣದವರು ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದೂ, ಪರಶಿವನಸ್ವರೂಪವೂ ಆದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ವ್ರತವನ್ನೂ ಚರಿಸಿ ಹದಿನಾರನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾಪನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಆ ಉದ್ಯಾಪನೆಮಾಡುವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಹ ನಿನಗೆ ಈಗ ಉಪದೇಶಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಲಾಲಿಸು. ||೫೭೬-೫೭೭||

ರಾಜವರೈನೇ, ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಾದಿವಸ ಆದರದಿಂದ ಪೂಜಾ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು ಇದ ಕ್ಷೋಷ್ಣರ ಹದಿನೈದು ಚಿನ್ನದ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸ ಬೇಕು. ಅವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಅನುಗುಣವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರ ಬೇಕು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯೂ ಅರುನತ್ತೂವರೆ ತೊಲ, ಮೂವತ್ತೂಕಾಲು ತೊಲ ಅಥವಾ ಅದರರ್ಧ ತೊಲ ತೂಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. (ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ತೂಕವು ಅವನವನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿರಬಹುದು) ||೫೭೮-೫೭೯-೫೮೦||

ರಾಜತೇನಾಭವಾ ಕಾರ್ಯಾ ಯಥೋಕ್ತವಲಮಾನತಃ |

ತದರ್ಥೇನಾಭವಾ ಕಾರ್ಯಂ ತದರ್ಥೇನಾಭವಾ ಸ್ಯವಃ ||೨೪೦||

ಸಂಪಾದನೀಯಾಃ ಕಲಶಾ ಹೈನಾಃ ಪಂಚದಶೋತ್ತಮಾಃ |

ಅಥವಾ ರಾಜತಾಃ ಕಾರ್ಯಾ ಯಸ್ವಾ ತಾಮ್ರಮಯಾ ಸ್ಯವಃ ||೨೪೧||

ಭಾದ್ರಶುಕ್ಲಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಶೈವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುಂಗವಾಃ |

ನಿಮಂತ್ರಣೀಯಾ ಯತ್ನೇನ ಪ್ರಾತಃ ಸಪ್ತದಶೋತ್ತಮಾಃ ||೨೪೨||

ತತೋ ಗೃಹಂ ವಿತಾನಾದ್ವೈರಲಂಕೃತ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಸ್ತಸ್ತಿಕಾದ್ವೈರಲಂಕುರ್ಯಾಚ್ಛಿವಸ್ಥಾನಮಘಾಪಹಂ ||೨೪೩||

ತತಃ ಸಾಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ್ತುತಂ ಶಂಕರಮಂದಿರೇ |

ಪೂಜನೀಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪ್ರತಿಮಾಸ್ತಾಃ ಶಿವಾತ್ಮಕಾಃ ||೨೪೪||

ರಾತ್ರೌ ಜಾಗರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸೋಪವಾಸಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಋತ್ವಿಗ್ವಿಃ ಸಹ ಸೋತ್ಸಾಹಂ ಪಯೋವಾತ್ರಾತನೇನ ವಾ ||೨೪೫||

ಎಲೈ ನೃಪನೇ, ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಮಾಣದಂತೆಯೇ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾದ ತೂಕದಿಂದ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ತಾಮ್ರ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಉತ್ತಮವಾದ ಹದಿನೈದು ಕಲಶಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ||೨೪೦-೨೪೫||

ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶೀ ದಿವಸಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಿವಭಕ್ತರೂ, ಉತ್ತಮರೂ ಆದ ಹದಿನೇಳು ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುಂಗವರನ್ನು ನಿಮಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಚಪ್ಪರ, ತೋರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಪಾಪನಾಶಕವಾದ ಶಿವನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಂಗಳಸ್ವಸ್ತಿಕ, ರಂಗವಲ್ಲೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ನಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಶಂಕರನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ರುಭಕರವಾದ ಶಿವನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೆಟ್ಟಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೨೪೩-೨೪೪-೨೪೫||

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ಜಾಗರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಋತ್ವಿಗ್ವುಗಳೊಡನೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹಲವು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಜಾಗರಣೆಮಾಡಬಹುದು.

ರಾತ್ರೌ ಶಿವಕಥಾಃ ಶ್ರಾವ್ಯಾಃ ಶ್ರೋತವ್ಯಾ ಯತ್ನತೋ ನೃಪ |
ಕರ್ತವ್ಯಾ ಯತ್ನತೋ ರಾತ್ರೌ ಪೂಜಾ ಯಾಮಚತುಷ್ಟಯೇ ||೫೮೭||

ತತಃ ಸ್ವಾತಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಶಂಕರಸಂನಿಧೌ |
ಸಂಪೂಜನೀಯೋ ಯತ್ನೇನ ಶಿವೋ ದೇವಶಿಖಾಮುಖಿಃ ||೫೮೮||

ಚತುರಸ್ರಂ ತತಃ ಕಾರ್ಯಂ ಕುಂಡಮಷ್ಟದಳಾನ್ವಿತಂ |
ಕಟಿದಷ್ಟಂ ಸ್ತ್ರಾಂತದೇಶೇ ಹಸ್ತದ್ವಯಸಮನ್ವಿತಂ ||೫೮೯||

ತತ್ರ ನಹ್ನಿಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ವಿಧಿವದ್ಗೃಹ್ಯಮಾರ್ಗತಃ |
ಸಾಚ್ಛೇನ ಪರಮಾನ್ನೇನ ಹೋಮಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತತಃ ಪರಂ ||೫೯೦||

ಪಂಚವಿಂಶತಿಸಾಹಸ್ರಂ ಹೋಮಃ ಸೋಮೇತಿ ಮಂತ್ರತಃ |
ಕಾರ್ಯಃ ಪ್ರಯತ್ನತೋ ರಾಜನ್ಮನುಃ ಪೂರ್ವಾತ್ಪತಾರತಃ ||೫೯೧||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಶಿವಕಥೆ
ಗಳನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ, ನಾಲ್ಕು ಜಾವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು.
ಅನಂತರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಆ ಶಂಕರನ ಸಂನಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದೇವ
ತೋತ್ತಮನಾದ ಪರಶಿವನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು
||೫೮೭-೫೮೮-೫೮೯||

ಅನಂತರ ಎಂಟು ದಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ
ಕುಂಡವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಅಳವು ಸೊಂಟದವರೆಗೆ ಬರುವಂತಿರಬೇಕು.
ಅಗಲವು ಎರಡು ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಗೃಹ್ಯಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ
ರುವ ವಿಧಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿ ಅನಂತರ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಬೆರೆದ
ಪಾಯಸದಿಂದ (ಪರಮಾನ್ನದಿಂದ) ಹೋಮಮಾಡಬೇಕು. 'ಸೋಮ' ನಾಮಕ
ಮಂತ್ರದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಮ
ಶಬ್ದಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುವ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರದಿಂದ ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ, ಹೋಮ
ಮಾಡಬೇಕು. (ಅಥವಾ ನಮಃ ಎಂಬ ಶಬ್ದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ 'ಸೋಮಾಯ'
ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು) ||೫೮೯-
೫೯೦-೫೯೧||

ತತಃ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಂ ಹುತ್ವಾ ಶೈವಾನ್ ಸಂಪೂಜಯೇತ್ತತಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಪುಷ್ಪಮಾಲೈರ್ಭಸ್ಮನಾ ಚ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೫೯೨||

ಏಕೈಕಸ್ಥೈ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ಶಿವಯೋಃ ಪ್ರತಿನಾದ್ವಯಂ ।

ಕಲಶೋಽಪಿ ಪ್ರದಾತವ್ಯಸ್ತತೋ ವಸ್ತ್ರದ್ವಯಾನ್ವಿತಃ ||೫೯೩||

ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ಸುವರ್ಣಶತಮಾದರಾತ್ ।

ತತೋ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ದೇಯಾನಿ ಗೌಶ್ಚ ದೇಯಾ ಪಯಸ್ವಿನೀ ||೫೯೪||

ತಥೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ದೇಯಂ ಸುವರ್ಣಂ ವಸ್ತ್ರಸಂಯುತಂ ।

ತದರ್ಥಮಥನಾ ದೇಯಂ ಗೌಶ್ಚ ದೇಯಾ ಪಯಸ್ವಿನೀ ||೫೯೫||

ತತೋ ಯತ್ನೇನ ಶೈವೇಂದ್ರಾ ಭೋಜನೀಯಾ ಕೃತವ್ರತೈಃ ।

ಸುನಾಸಿನ್ಯೋಽಪಿ ಶೈವಾನಾಂ ಭೋಜನೀಯಾಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||೫೯೬||

ತತೋ ದೇಯಾ ಸ್ತಶಕ್ತ್ಯೈವ ಭೋಜಿತೇಭ್ಯಶ್ಚ ದಕ್ಷಿಣಾ ।

ತತಶ್ಚ ಸ್ವಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಶಿವಾಯ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ ||೫೯೭||

ಅಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರ, ಹೂಮಾಲೆ, ವಿಭೂತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಾಂಭವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶೈವನವರನಿಗೂ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರರ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಕಲಶವನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ಆಚಾರ್ಯನಾದವನಿಗೆ ನೂರು ಚಿನ್ನದನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅದರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಅಮೇಲೆ ನಾನಾವಿಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹಾಲುಕರೆಯುವ ಹಸುವನ್ನೂ ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ||೫೯೨-೫೯೩-೫೯೪||

ಆಚಾರ್ಯನಂತೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ನೂರು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತ್ರಗಳೊಡನೆ ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನಾದರೂ ಅಂದರೆ ಐವತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಬಹುದು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹಾಲುಕೊಡುವ ಹಸುವನ್ನು ದಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ವ್ರತತತ್ಪರರಾಗಿರುವವರು ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಶಾಂಭವರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ಸಂತ್ಸೈಪ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಶೈವನವರರ ಪತ್ನಿಯರಾದ ಸುನಾಸಿನಿಯರನ್ನೂ ಭೋಜನಾದಿಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಭೋಜನದಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ಉದ್ಯಾಪನಂ ಕೃತಂ ಶಂಭೋ ಮಯೈತದಧುನಾ ಪ್ರಭೋ |

ಇದಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಮೇತು ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹೇಶ್ವರ ||೫೯೮||

ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಮುಮಾಪತೇ |

ಕೃತಕರ್ಮ ಭವತ್ವದ್ಯ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ಪಲಪ್ರದಂ ||೫೯೯||

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವೈದಿಕಾನಾಂ ವ್ಯಂಗಾನಾಮಪಿ ಕರ್ಮಣಾಂ |

ಶಿವಸ್ಮರಣಮೇವೇತಿ ಶ್ರುತಿರಸ್ಯ ಸ್ತಿ ಶಂಕರ ||೬೦೦||

ಅತಃ ಕೃತಮಿದಂ ಶ್ರೌತಂ ಕರ್ಮ ವ್ಯಂಗಮಪಿ ಪ್ರಭೋ |

ಸಾಂಗಂ ಭವತು ವಿಶ್ವೇಶ ತವೈವ ಸ್ಮರಣಾತ್ಪ್ರಭೋ ||೬೦೧||

ಇತಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ದೇವೇಶಂ ಸಾಂಬಂ ಸರ್ವಸುರೋತ್ತಮಂ |

ಭುಂಜೀಯಾದ್ಭಂಧುಭಿಃ ಸಾಕಂ ಸಮೌನಂ ತೈಲವರ್ಜಿತಂ ||೬೦೨||

ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಗೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನು ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ||೫೯೮-೫೯೯-೬೦೦||

“ ಸುಖಪ್ರದನೋ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ನಾನು ಈಗ ವ್ರತದ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಾಪನೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ. ಓ ಉಮಾರಮಣನೇ, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಈ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ, ಕ್ರಿಯಾ, ಭಕ್ತಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೀನವಾಗಿರುವುದಾದರೆ, ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿ ||೫೯೮-೫೯೯||

ಓ ಶಂಕರನೇ, ಅಂಗಹೀನವಾದ ವೈದಿಕಕರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಪರಶಿವನ ಸ್ಮರಣೆಯೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿದೆ. ಮಂಗಳಕರವಾದ ಪ್ರಭುವೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಕರ್ಮವು ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂಗಹೀನವಾದರೂ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಸಾಂಗವಾಗಲಿ ” ಎಂದು ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೂ ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವನೆಮಾಡಿ ಅನಂತರ ತನ್ನ ಒಂಧುಗಳೊಡನೆ ಮೌನವಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸದೇ ಊಟಮಾಡಬೇಕು ||೬೦೦-೬೦೧-೬೦೨||

ಏನಂ ಯಃ ಕುರುತೇ ಸನ್ಮಗುಮಾಮಾಹೇಶ್ವರಂ ವ್ರತಂ ।
ಸ ಸರ್ವಭೋಗಾನ್ಪುಕ್ತಾಂತೇ ಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಥಾ"೬೦೩॥

॥ ರಾಜೋವಾಚ ॥

ಗೌತಮೇದಂ ವ್ರತಂ ಜೀರ್ಣಂ ಪುರಾ ಕೇನ ವದಸ್ವ ಮೇ ।
ಕಸ್ಯ ಕಾಮನುಭೂತ್ಸಿದ್ಧಿವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವತಃ ॥೬೦೪॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಪುರಾ ಶೈವವರೋ ರಾಜನ್ದುರ್ವಾಸಾಖ್ಯೋ ಮುನೀಶ್ವರ ।
ಕದಾಚಿತ್ಸಂಚರನ್ಲೋಕಾನ್ದರ್ಶ ಕಮಲಾಸತಿಂ ॥೬೦೫॥

ತತಃ ಸಮಾಗತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೂರ್ವಾಸಾಖ್ಯಂ ಮುನಿಂ ಹರಿಃ ।
ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಯತ್ನೇನ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಭಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ ॥೬೦೬॥

ತತಸ್ತದಾಚ್ಛಯಾ ಶೀಘ್ರಮಾರುಹ್ಯ ಗರುಡಂ ಹರಿಃ ।
ಕೈಲಾಸಂ ಗಂತುಮುದ್ಯುಕ್ತಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಸಂಶ್ರಿತಂ ॥೬೦೭॥

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಹೀಗೆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ವ್ರತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವನು ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಡೆಯುವನು ಎಂದು ಗೌತಮರು ಹೇಳಿದರು. ॥೬೦೩॥

ಆಗ ರಾಜನು, ಓ ಗೌತಮ ಮುನಿಯೇ, ಹಿಂದೆ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು? ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಈ ವ್ರತಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿದುವೆಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ॥೬೦೪॥

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಹಿಂದೆ ಶಿವಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನೂ, ಮುನಿಪುಂಗವನೂ ಆದ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯು ಒಂದು ಸಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ನೋಡಿದನು ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೂ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಗಂಧ, ಹೂ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಪೂಜಿಸಿದ ನಂತರ ನಾರಾಯಣನು ಆ ಮುನಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ಗರುಡನನ್ನೇರಿ

ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ತಂ ಹರಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೂರತ್ವಸಾಖ್ಯೋ ಮುನಿಸ್ತತಃ |
ಬಿಲ್ವಮಾಲಾಂ ದದೌ ತಸ್ಮೈ ಶಂಕರಾಯ ಸಮರ್ಪಿತಾಂ ||೬೦೮||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಿಲ್ವಮಾಲಾಂ ತಾಂ ಹರಿರ್ಗಮನಸಂಭ್ರಮಾತ್ |
ಶಿರಸಾ ಪೂಜನೀಯಾಂ ತಾಂ ಗರುಡೇ ಸ ನಿವಿಕ್ಷಿಪತ್ ||೬೦೯||

ತತಸ್ತಂ ತಾದೃಶಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೂರ್ವಾಸಾಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಛಿತಃ |
ಹರಿಂ ಶಶಾಪ ಬಹುಧಾ ಧಿಗ್ಧಿಗ್ಜನ್ಮೇತಿ ಸಂವದನ್ ||೬೧೦||

ಮಯಾ ಶಿವಾರ್ಪಿತಾ ದತ್ತಾ ಮಾಲಾ ತುಭ್ಯಮಘಾಪಹಾ |
ಸಾ ಕಥಂ ಗರುಡಸ್ಯಂಧೇ ವಿವಿಕ್ಷಿಪ್ತಾ ತ್ವಯಾ ಹರೇ ||೬೧೧||

ಗರ್ವಸ್ಯ ಮೂಲಭೂತೇಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತವ ವಿನಶ್ಯತು |
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪತತು ದುಗ್ಧಾಬ್ಧೌ ಗರುಡೋಽಪಿ ವಿನಶ್ಯತು ||೬೧೨||

ವೈಕುಂಠಸ್ಯಾಧಿಕಾರೋಽಪಿ ತವ ಯಾತು ಮದಾಜ್ಞಯಾ |
ನಿಸ್ತೇಜಸ್ಯೋಽವನೀಪ್ಯಪ್ಯೇ ಸಂಚರಾದ್ಯಾವಧಿ ಧ್ರುವಂ ||೬೧೩||

ಕೂಡಲೇ ಆ ಮಹಾದೇವನಿರುವ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದನು.
||೬೦೫-೬೦೬-೬೦೭||

ಹಾಗೆ ಹೊರಟ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯು, ಶಂಕರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದ ಬಿಲ್ವಮಾಲೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಆತನಿಂದ (ಚಾಂಚಲ್ಯದಿಂದ) ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಗರುಡನಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟನು. ||೬೦೮-೬೦೯||

ಆಗ ಈರಿತಿ ತಾನು ಕೊಟ್ಟ ಬಿಲ್ವಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಗರುಡನಮೇಲೆ ಹಾಕಿದುದರಿಂದ ದೂರ್ವಾಸನು ವಿಷ್ಣುವಿನಮೇಲೆ ಕೋಪಹೊಂದಿ, ನಿನ್ನ ಬಾಳು ಡಾಳಾಗಲಿ, ನಿನಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ನಂದಿಸುತ್ತಾ ಶಾಪಕೊಟ್ಟನು. ಎಲೈ ವಿಷ್ಣುವೇ, ನಾನು ಆ ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪನಾಶಕವಾದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀನು ಗರುಡನ ಭುಜದಮೇಲೆ ಹಾಕಿದೆ. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟು ಅಹಂ

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ತು ದೂರ್ವಾಸಾ ಯಯೌ ಲೋಕಾಂತರಂ ನೃಪಃ |

ತತಃ ಪಸಾತ ದುಗ್ಧಾಬ್ಧೌ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವಿಷ್ಣುಮನೋಹರಾ ||೬೧೪||

ತತೋಽತಿದುಃಖಿತೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಲಪನ್ನನಮಾಶ್ರಿತಃ |

ಉವಾಸ ವಿಪಿನೇ ಘೋರೇ ಸ್ವಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸಂಸ್ಕರನ್ ||೬೧೫||

ತತಃ ಕದಾಚಿದ್ಭೂಷಾಲ ಮಯಾ ತತ್ರ ಗತಂ ಪುರಾ |

ತದಾ ಮಾನಾಗತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಂ ಹರಿಃ ||೬೧೬||

ತತೋಽಶ್ರುಪೂರ್ಣನಯನಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಹರಿಃ |

ಜಗಾದ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತಂ ಸ್ವಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಶಕಾರಣಂ ||೬೧೭||

ತತೋಽತಿಕ್ಲಾಂತಚಿತ್ತಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ |

ತತ್ಪ್ರವೃತ್ತೇನ ಮಯಾ ಭೂಪ ಕಥಿತಂ ಸಾದರಂ ತದಾ ||೬೧೮||

ಕಾರಕ್ಕೂ ಮೂಲಕಾರಣಳಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಾಶವಾಗಲಿ. ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಪಾಲ್ಗಿ
ಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಲಿ. ಗರುಡನೂ ಹಾಳಾಗಲಿ. ಈ ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ
ನಿನಗೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕಾಧಿಕಾರವೂ ತೊಲಗಲಿ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕಾಂತಿಹೀನನಾಗಿ
ಭೂಮಿಯುಮೇಲೆ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಿರು. ||೬೧೦-೬೧೧-೬೧೨-೬೧೩||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಆ ದೂರ್ವಾಸನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಬೇರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ
ಹೊರಟುಹೋದನು. ಅನಂತರ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮನೋಹರಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ವೀರ
ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು. ಅದರಿಂದ ದುಃಖಿತನಾದ ವಿಷ್ಣುವು ವಿಶೇಷ ಕೊರ
ಗುತ್ತಾ ನಾನಾರೀತಿ ಹರಟುತ್ತಾ ಕಾಡಿಗೆಹೋಗಿ ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಡಿ
ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡತೊಡಗಿದನು.
ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಒಂದುಸಲ ಹೀಗೆಯೇ ಅವನು ದುಃಖದಿಂದಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಪುನಃ ಬರಲು ಆಗ ಅದರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ವಿಷ್ಣುವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ
ಮಾಡಿದನು. ||೬೧೪-೬೧೫-೬೧೬||

ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಆಗ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮುಖ
ವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತನಾದ ತನ್ನ
ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು ಆಗ ವಿನ್ನಮನಸ್ಸನಾಗಿರುವ

ತಜೋತಿಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತಶ್ಚ ಕಾರೇದಂ ವ್ರತಂ ಹರಿಃ ।

ಉದ್ಯಾಪನಂ ಚ ವಿಧಿಸಚ್ಚಕಾರ ಶ್ರದ್ಧಯಾನ್ನಿತಃ ॥೬೧೯॥

ತತಃ ಪ್ರಸನ್ನೋ ಭಗವಾನ್ದರಯೇ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ ।

ದಪಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಸಗರುಡಾಂ ಕರುಣಾನಿಧಿರವ್ಯಯಃ ॥೬೨೦॥

ಇದಮೇವ ವ್ರತಂ ಚೀರ್ಣಮಿಂದ್ರೇಣಾಪಿ ಹತಾಜಸಾ ।

ತೇನ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತತಃ ಸ್ವರ್ಗಃ ಸ್ವರ್ಗಭೋಗಶ್ಚ ಶಾಶ್ವತಃ ॥೬೨೧॥

ಬ್ರಹ್ಮಣಾಪಿ ದ್ರತಂ ಚೀರ್ಣಮಿದಮೇವ ಪುರಾ ನೃಪ ।

ನಷ್ಟಾ ನಾಗೀಶ್ವರೀ ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ದುರ್ಲಭಾಪಿ ಸಾ ॥೬೨೨॥

ಮುನಿಭಿಶ್ಚ ಪುರಾ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಮೇತನ್ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।

ಅಸ್ಯ ವ್ರತಸ್ಯ ಚರಣಾನ್ಮುಕ್ತಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಮುನೀಶ್ವರೈಃ ॥೬೨೩॥

ಇದಂ ವ್ರತಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಭಕ್ತಿತಃ ।

ತಸ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯಸು ಪತ್ತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತ್ಕೇವ ಸರ್ವಥಾ ॥೬೨೪॥

ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಈ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವನ್ನು ನಾನು ಆದರದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಅನಂತರ ಆ ವಿಷ್ಣುವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪುರ್ವಕವಾಗಿ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆದರಿಂದ ಪಾರ್ವತೀ ರಮಣನಾದ ಶಂಕರನು ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ, ಕರುಣಾನಿಧಿಯೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ಆ ಭಗವಂತನು ಅವನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ, ಗರುಡನನ್ನೂ ಪುನಃ ಕರುಣಿಸಿಕೊಟ್ಟನು ||೬೧೭-೬೧೮-೬೧೯-೬೨೦||

ಹಿಂದೆ ತೇಜೋಹೀನನಾದ ಇಂದ್ರನೂ ಇದೇ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೂ ಅದರ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪಡೆದನು ಆಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದ ದುರ್ಲಭಳಾದ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊಂದಿದನು. ಅಲ್ಲದೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷಿಗಳಾದ ಮುನಿಗಳೂ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು ||೬೨೧-೬೨೨-೬೨೩||

ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿಯೇ ತೀರುವುವು ಐಶ್ವರ್ಯ

ಯಸ್ಯಾಸ್ತೈಶ್ಚರ್ಯಭೋಗೇಚ್ಛಾ ಮೋಕ್ಷೇಚ್ಛಾಪ್ಯನಪಾಯಿನೀ |
ಯಸ್ಯ ಸರ್ವಾಧಿಪತೇಚ್ಛಾ ತೇನ ಕಾರ್ಯಮಿದಂ ವ್ರತಂ ||೬೨೫||

ಶಾರದೋ ನಾನು ವಿಪ್ರೋಽಭೂತ್ಪುರಾ ವೇದಾಂತಪಾರಗಃ |
ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಮತಿಯತ್ನೇನ ತೇನ ಚೀರ್ಣಮಿದಂ ವ್ರತಂ ||೬೨೬||

ವೈದ್ಯತೇನಾಪಿ ವಿಪ್ರೇಣ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಮತಿಯತ್ನತಃ |
ಕೃತಮೇತದ್ವ್ರತಂ ಪೂರ್ವಂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾಯಕಂ ||೬೨೭||

ಇದಮೇವ ವ್ರತಂ ಪೂರ್ವಂ ಮಯಾಕೃತಮನುತ್ತಮಂ |
ಏತದಾಚರಣಾದೇವ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತೋ ವಸಾಮ್ಯಹಂ ||೬೨೮||

ಭೂತಂ ಭವ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯಂ ಚ ಜ್ಞಾಯತೇಽಸ್ಮಾದ್ವ್ರತಾನ್ಮಯಾ |
ಮಮ ಭ್ರಮೋಽಪಿ ನಾಸ್ತೈವ ವ್ರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವತಃ ||೬೨೯||

ಯಂ ಯಂ ಕಾಮಂ ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ವ್ರತಮೇತದನುತ್ತಮಂ |
ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ತಂ ಕಾಮಂ ಸ ಸಮಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಥಾ ||೬೩೦||

ಭೋಗಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ, ದುಃಖರಹಿತವಾದ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯನಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯೂ ಇರುವವನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಹಿಂದೆ ವೇದಾಂತಪಾರಂಗತನಾದ ಶಾರದನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ||೬೨೪-೬೨೫-೬೨೬||

ವೈದ್ಯತನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೂ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದನು ಇದೇ ವ್ರತವನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಅಚರಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ನಾನು ನಿತ್ಯಮುಕ್ತನೆನಿಸಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ಈ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾನು ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯದ್ವತಮಾನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಈ ವ್ರತಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಭ್ರಾಂತಿಯೂ ಇಲ್ಲ ||೬೨೭-೬೨೮-೬೨೯||

ಯಾವಯಾವ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧೇಶಿಸಿ ಈ ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ, ಅ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಸಕಲ ಮನೋರಥಗಳನ್ನೂ

ಇದಂ ವ್ರತಂ ನುಹೇಶೇನ ಸಮಾಖ್ಯಾತಮುನಾಂ ಪ್ರತಿ ।
 ಕುಮಾರಾಯ ಸಮಾಖ್ಯಾತಮುನಯೈತದ್ವ್ರತಂ ನೃಪ ||೬೩೧||

ನಂದಿಕೇಶಾಯ ಕಥಿತಂ ಕುಮಾರೇಣ ವ್ರತಂ ತತಃ ।
 ನಂದಿಕೇಶೇನ ಕಥಿತಂ ದೂರ್ವಾಸಮುನಯೇ ವ್ರತಂ ||೬೩೨||

ದೂರ್ವಾಸಸಾಹಿ ಕಥಿತಮಗಸ್ತ್ಯಾಯ ವ್ರತೋತ್ತಮಂ ।
 ವ್ರತಂ ತತ್ಕಥಿತಂ ಮಹ್ಯಮಗಸ್ತ್ಯೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ ||೬೩೩||

ಮಯಾತಿಕ್ಲಿಷ್ಟಚಿತ್ತಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಕಥಿತಂ ಪುರಾ ।
 ಶೇನ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಮಿದಂ ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಕಂ ||೬೩೪||

ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಕಥಿತಂ ಪೂರ್ವಮಿದಮೇವ ವ್ರತಂ ಪುರಾ ।
 ಶೇನ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಂ ಸಾಂಗಂ ವಾಣೀಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮಾದರಾತ್ ||೬೩೫||

ಸೂರ್ಯಾಯೇಂದ್ರಾಯ ಚಂದ್ರಾಯ ಮಯೈತತ್ಕಥಿತಂ ವ್ರತಂ ।
 ತೈಶ್ಚ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಂ ಸಮ್ಯಗಿದಂ ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಕಂ ||೬೩೬||

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮೊದಲು ಶಂಕರನು ಉಮಾದೇವಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನು. ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ, ಅನಂತರ ದೇವಿಯು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗೂ, ಕುಮಾರನಿಂದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನಿಗೂ, ಆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನಿಂದ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಗೂ ಈ ವ್ರತವಿಧಾನವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ||೬೩೦-೬೩೧-೬೩೨||

ಆ ದೂರ್ವಾಸನು ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿಗೂ, ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಮುನಿಯಿಂದ ನನಗೂ (ಗೌತಮನಿಗೂ) ನನ್ನಿಂದ ದುಃಖಿತನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ, ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಈ ವ್ರತವು ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಷ್ಣುವು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ನಾನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದರಂತೆ ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನು ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಅದರದಿಂದ ಮಾಡಿದನು. ಸೂರ್ಯ, ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಇವರೇ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರದವಾದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು. ||೬೩೩-೬೩೪-೬೩೫-೬೩೬||

ವಸುಭ್ಯಃ ಕಥಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ವ್ರತಮೇತಚ್ಛಿನಾತ್ಮಕಂ ।
 ತೈಶ್ಚ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಮಿದಂ ಮುಕ್ತಿಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಭಕ್ತಿತಃ ॥೬೩೭॥
 ಕಶ್ಯಪಾದಿಮುನಿಭ್ಯಶ್ಚ ಕಥಿತಂ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ ।
 ತೈಶ್ಚ ಚೀರ್ಣಂ ವ್ರತಂ ಸಮ್ಯಗ್ಭಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲಪ್ರದಂ ॥೬೩೮॥
 ಭೂಪ ವ್ರತಾನಿ ಸಂತೈವ ಬಹೂನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ।
 ತಥಾಪ್ಯೇತದ್ವ್ರತಸಮಂ ವ್ರತಂ ನಾಸ್ತೈವ ಸರ್ವಥಾ ॥೬೩೯॥
 ಭವಾನಪಿ ಕುರು ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಭೂಪಾಲವ್ರತಮೀದೃಶಂ ।
 ಇದಂ ವ್ರತಂ ಯತಃ ಶ್ರೌತಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಂ ॥೬೪೦॥
 ಇದಂ ವ್ರತಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಭಕ್ತಿತಃ ।
 ತಸ್ಯ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಂಪತ್ತಿರ್ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೪೧॥

॥ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವ ಉವಾಚ ॥

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ರಾಜಾ ಪ್ರೀತಮಾನಸಃ ।
 ಸಪುತ್ರಃ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಗೌತಮಂ ಶೈವಪುಂಗವಂ ॥೬೪೨॥

ಹಿಂದೆ ಶಿವಸ್ವರೂಪಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಅಷ್ಟವಸುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇದೇ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಕಶ್ಯಪಾದಿ ಮುನಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಹೇಳಿದೆನು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ, ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಅಯ್ಯ ರಾಜನೇ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ರತಗಳಿರುವುವು. ಆದರೆ ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಬೇರೊಂದು ವ್ರತವೇ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ॥೬೩೭-೬೩೮-೬೩೯॥

ರಾಜನೇ! ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ವರ್ಗ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವನ್ನು ನೀನೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವವನಾಗು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥಗಳ ಸಂಪತ್ತು ತಪ್ಪದೇ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ॥೬೪೦-೬೪೧॥

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ

ತತೋ ಧೀಮಾನ್ಸ್ತೃತಂ ಚೇದಮುಪದಿಶ್ಯ ಸ ಗೌತಮಃ |

ಪುನಃ ಸಂಪೂಜಿತೋ ರಾಜ್ಞಾ ಸ್ವಾಶ್ರಮಂ ಪ್ರತಿಸಂಯಯೌ ||೬೪೩||

ರಾಜಾ ಸಪುತ್ರಸ್ತದ್ವಾಕ್ಯಾದುಮಾಮಾಹೇಶ್ವರಾಭಿಧಂ |

ವ್ರತಂ ಚಕಾರ ವಿಧಿವದ್ಯಥಾಕ್ರಮಮತಂದ್ರಿತಃ ||೬೪೪||

ರಾಜಾ ಶೈವವ್ರತಾನ್ಯೇವಂ ಕುರ್ವನ್ವಿಧ್ಯುಕ್ತಮಾರ್ಗತಃ |

ಉವಾಸ ಪ್ರೀತಹೃದಯೋ ಮತ್ಪೂಜಾನಿರತೋಽನಿಶಂ ||೬೪೫||

ತತಃ ಸ ರಾಜಾ ವಿಧಿವನ್ಮಾಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಮಯಿ ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ವನೇ ವಾಸಂ ಚಕಾರ ಚ ||೬೪೬||

ತತಸ್ಸಭಾರ್ಯಸ್ತಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ವನಂ ರೇವಾಮುಪಾಯಯೌ |

ತತ್ರ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನಿವರಾನ್ ಕಶ್ಯಪಾದ್ಯಾನ್ ಶಿನಾರ್ಚಕಾನ್ ||೬೪೭||

ತತೋ ಲಿಂಗಮಯೀಂ ರೇವಾಂ ನತ್ವಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚ ತಜ್ಜಲೇ |

ವಿಧಿವತ್ಪೂಜಯಾಮಾಸ ತತ್ತಲ್ಲಿಂಗಾನಿ ಕೋಟಿತಃ ||೬೪೮||

ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಶಿವಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ
ದನು. ಅನಂತರ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಉಪದೇಶ
ಮಾಡಿ. ಪುನಃ ಆ ರಾಜನಿಂದ ಪೂಜಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.
||೬೪೩-೬೪೮||

ಅನಂತರ ಆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವೆಂಬ ವ್ರತ
ವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ರಮವರಿತು ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡಿದನು. ಆ ರಾಜನು
ಹೀಗೆಯೇ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಶಿವಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ರತ
ಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಅನವರತವೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ
ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಆ ರಾಜನು ವಿಧಿ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ನನ್ನಲ್ಲೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿವಾಸಮಾಡಿದನು ||೬೪೪-೬೪೫-೬೪೬||

ಅನಂತರ ಆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಆ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೇವಾ
ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಕಶ್ಯಪರೇ ಮೊದಲಾದ

ತತಃ ಸ ರಾಜಾ ಸುಭಗೇ ರೇವಾತೋಮತ್ಪ್ರಸಾದತಃ |

ಅವಿಮುಕ್ತಮಿದಂ ಪ್ರಾಪ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕಂ ||೬೪೯||

ಅತ್ರ ಮಾಂ ಸರ್ವದೇವೇಶಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಮನಾಮಯಂ |

ಮಲ್ಲಿಂಗೇಽಸ್ತಿಸ್ವಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಯಿ ಶೀನೋ ಬಭೂವ ಸಃ ||೬೫೦||

ಚಂದ್ರಮೌಲಿಪ್ರಭೃತಯಸ್ತತ್ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ತತಃ ಪರಂ |

ಸ್ವರಾಜ್ಯಪಾಲನಂ ಚಕ್ರಾರ್ತೃಜನಪುರಸ್ಕರಂ ||೬೫೧||

ಕೇಽಪಿ ಸರ್ವೇ ಮತ್ಪ್ರಸಾದಾಢ್ವಕ್ತ್ವಾ ಭೋಗಾನನೇಕತಃ |

ಪುತ್ರೇಷು ರಾಜ್ಯಂ ವಿಸ್ತೃತ್ಯ ಕಾರೀಂ ಪ್ರಾಪುರಿಮಾಂ ಶಿವೇ ||೬೫೨||

ಯೇ ಮಾಮನನ್ಯಹೃದಯಾಃ ಸಕಲಾಮರೇಶಂ

ಸಂಪೂಜಯಂತಿ ಸತತಂ ಧೃತಭಸ್ಮಪೂತಾಃ |

ವರನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಲಿಂಗಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ರೇವಾನದಿಗೆ ಮೊದಲು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಆ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು ||೬೪೭-೬೪೮||

ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ದೇವಿಯೇ! ಆಮೇಲೆ ರಾಜನು ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಆ ರೇವಾನದಿಯ ತೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಕಲಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಈ ಅವಿಮುಕ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ (ಕಾಶಿಗೆ) ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲ ದೇವತಾಧಿಪತಿಯೂ, ರೋಗರಹಿತನೂ ಆದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯನಾದನು ||೬೪೯-೬೫೦||

ಆ ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಚಂದ್ರಮೌಲಿ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳಕಾಲ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನನ್ನ ಪೂಜಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಆಳಿದರು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ತೀರ್ಷ್ಯತ್ರಕ್ಕೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರು ||೬೫೧-೬೫೨||

ಶುಭ್ರವಾದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನವರತವೂ ಮತ್ತಾರಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸಿಡವೇ ಸಕಲದೇವತಾಧಿಪತಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ನನ್ನನ್ನು

ತೇ ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ವಿಗತಾಖಿಲದುಃಖಬಂಧಾ

ಮದ್ರೂಪಮೇತ್ಯ ಸುಖಿನೋ ನಿವಸಂತಿ ನಿತ್ಯಂ

||೬೫೩||

ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತ
ಪ್ರಭಾವಕಥನಂ ನಾನು ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಸಕಲ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ದೂರಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ
ಪಡೆದು ನಿತ್ಯವೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುವರು. ||೬೫೩||

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತ
ಮಹಿಮಾಕಥನವೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು:

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ ॥

ಅಥ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಉಗ್ರಾಖ್ಯೇ

ಸಹಸ್ರಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ

ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

॥ ಶ್ರೀಶಿವ ಉವಾಚ ॥

ಶಿವೇ ವೃದ್ಧಾಚಲಂ ನಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರಮಸ್ತಿ ಮದಾತ್ಮಕಂ ।

ತಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರೇಣ ಮುಚ್ಯಂತೇ ಪಾಪಕೋಟಿಭಿಃ ॥೧॥

ತದ್ಬ್ರಹ್ಮೋಪೇಂದ್ರಚಂದ್ರೇಂದ್ರಪ್ರಮುಖೈಃ ಸೇವ್ಯತೇ ಸದಾ ।

ಮಣಿಮುಕ್ತಾ ನದೀ ತತ್ರ ಪ್ರವಹತ್ಯನಿಶಂ ಶಿವೇ ॥೨॥

ತತ್ತೀರೇ ಕೋಟಿಶಃ ಸಂತಿ ಋಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮನಾದಿನಃ ।

ತತ್ತೀರೇ ಕೋಟಿಶಃ ಸಂತಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಾಶ್ಚ ಶೋಭನೇ ॥೩॥

ಇವೃತ್ತಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ದೇವಿ, ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃದ್ಧಾಚಲವೆಂಬ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವುದು ಅದನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ, ಚಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯದೇವತೆಗಳಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲದಲ್ಲಿ ಮಣಿಮುಕ್ತಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಅನವರತವೂ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಗಳೂ ಇರುವುವು. ॥೧-೨-೩॥

ಸ್ನಾತ್ವಾದೌ ಮಣಿಮುಕ್ತಾಯಾಂ ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ।
 ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಬಿಲ್ವಾದ್ಯೈಃ ಸ ಮದ್ರೂಪಂ ಪ್ರಯಾಸ್ಯತಿ ॥೪॥
 ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸಾತಾದ್ರಾಸಂಯುತೇ ದಿನೇ ।
 ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಪಾಪೈಃ ಸದ್ಯ ಏನ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥೫॥
 ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದೀಜಲೈಃ ।
 ಅಭಿಷಿಜ್ಞಾರ್ಚಯೇದ್ಯಸ್ತು ಸ ಮದ್ರೂಪೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೬॥
 ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ನಮುಂತಿ ಯೇ ।
 ತೇ ಸರ್ವೇಣಪಿ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಮಾನು ಪಾರಿಷದಾಃ ಪ್ರಿಯೇ ॥೭॥
 ಪುರಾ ಕಶ್ಯಪಕಣ್ವಾದ್ಯಾಃ ಶಿವತೀರ್ಥಾಟನೋತ್ಸುಕಾಃ ।
 ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲಂ ಪ್ರಾಪ್ತುರ್ದರ್ಶನಾದೇವ ಮೋಕ್ಷದಂ ॥೮॥
 ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದೀ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಶ್ಯಪಾದ್ಯೈರ್ಮುನೀಶ್ವರೈಃ ।
 ತತ್ತೀರಬಿಲ್ವಕರವಸ್ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾಃ ಸ ಪಲ್ಲವಾಃ ॥೯॥

ಮೊದಲು ಆ ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ
 ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ನನ್ನ
 ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು, ವ್ಯತೀಸಾತ, ಆದ್ರಾ
 ನಕ್ಷತ್ರ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿವಸ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಮುಂತಾದ
 ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು. ||೪-೯||

ಆ ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ವೃದ್ಧಾಚಲೇ
 ಶ್ವರನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವವನು ನನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ಆ ವೃದ್ಧಾ
 ಚಲೇಶ್ವರನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಭಾಸದ
 ರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಿಯೆ! ಹಿಂದೆ ಕಶ್ಯಪ, ಕಣ್ವ, ಮುಂತಾದ ಮುನಿಪುಂಗವರು
 ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ (ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ) ಕೇವಲ
 ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವ್ರದವಾದ ಶ್ರೀವೃದ್ಧಾಚಲವೆಂಬ ಈ ತೀರ್ಥ
 ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ||೬-೭-೮||

ಆಲ್ಲಿ ಕಶ್ಯಪನೇ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಪುಂಗವರು ದಿವ್ಯವಾದ ಮಣಿಮುಕ್ತಾ
 ನದಿಯನ್ನೂ, ಅದರ ದಡದಲ್ಲಿ ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬಿಲ್ವ ಮರಗಳನ್ನೂ

ತತಃ ಶೈವವರಾಃ ಹೃಷ್ಣಾಃ ಶಿವಲಿಂಗೈಕಪೂಜಕಾಃ |
 ಭಸ್ಮೋದ್ಗೊಳಿತಸರ್ವಾಂಗಾಸ್ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾಃ ||೧೦||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣಾ ಜಟಾಮುಂಡಲಮುಂಡಿತಾಃ |
 ಶಂಕರೇಶಮಹೇಶೇತಿ ಶಿವನಾಮಜಪೋತ್ಸುಕಾಃ ||೧೧||

ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಮಲ್ಲಿಂಗೈಕಾರ್ಚನಪ್ರಿಯಾಃ |
 ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಮದಾರಾಧನತಪ್ತರಾಃ ||೧೨||

ಅದ್ವೈತಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಏವೇತಿ ವಾದಿನಃ |
 ಶ್ರೀಮದ್ಬ್ರಹ್ಮಜಪಾಸಕ್ತಾಃ ಪಂಚಾಕ್ಷರಪರಾಯಣಾಃ ||೧೩||

ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನಿವರೈರ್ಬಹುಧಾ ಭಸ್ಮರಾಶಯಃ |
 ಯದ್ಭಸ್ಮದರ್ಶನಾದೇವ ನಶ್ಯತ್ಸಘಕುಲಂ ಶಿವೇ ||೧೪||

ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾನಿ ತೈರೇವ ಶಿವಲಿಂಗಾನಿ ಕೋಟಿಶಃ |
 ಯದರ್ಚನೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಚಕುರ್ವರ್ಗಫಲಂ ಶಿವೇ ||೧೫||

ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಶಿವಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಕರೂ ಆದ ಅವರು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ, ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಶಾಂಭವರನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದರು. ||೧೬-೧೦||

ಆ ಶಾಂಭವರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಜಟಾಸಮೂಹದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಂಕರ, ಈಶ, ಮಹೇಶ್ವರ ಎಂದು ಆ ಶಿವನಾಮಜಪದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗಿದ್ದರು. ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಡದೇ ನನ್ನ ಲಿಂಗಪೂಜೆ, ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸ, ವಾಙ್ಮನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು ಆ ಶಿವನೇ ಅದ್ವಿತೀಯನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ರುದ್ರಮಂತ್ರಜಪ ಮತ್ತು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ||೧೧-೧೨-೧೩||

ಅಮೇಲೆ ಮುನಿಪುಂಗವರು ಅಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮರಂಥಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆ ಭಸ್ಮರಾಶಿಗಳ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವಾಪಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯೇ, ಅಬಳಕೆ ಆ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು

ಶ್ರುತಾನಿ ಶಿವನಾಮಾನಿ ತತಃ ಶೈವೋದಿತಾನಿ ತೈಃ |

ಯನ್ನಾ ಮಶ್ರವಣಾಜ್ಞಂ ಶುರ್ಮುಚ್ಯತೇ ಸಾಪಸಂಜರಾತ್ ||೧೬||

ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದೀಂ ಪ್ರಾಪುಸ್ತತಸ್ತೇ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ |

ತತ್ರ ಚಕ್ರಸ್ತತಃ ಸ್ನಾನಂ ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದೀಜಲೇ ||೧೭||

ಉದ್ಘಾಲ್ಯ ಭಸ್ಮನಾಂಗಾನಿ ತತಸ್ತೇ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ |

ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಧಾರಣಂ ಚಕ್ರಸ್ತತಸ್ತೇ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ||೧೮||

ತತಃ ಸಮರ್ಚಿತಾಃ ಶೈವಾಃ ತೈರೇವ ಮುನಿಪುಂಗವೈಃ |

ತತಸ್ತತ್ತೀರಲಿಂಗಾನಿ ಪೂಜಿತಾನಿ ಮುನೀಶ್ವರೈಃ ||೧೯||

ತತಃ ಸರ್ವೈರ್ಮುನಿವರೈರ್ಜಪ್ತಃ ಪಂಚಾಕ್ಷರಃ ಶಿವೇ |

ತತಸ್ತೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಮಣಿಮುಕ್ತಾಜಲಾನಿ ಚ ||೨೦||

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮೌನಮಾಸಾದ್ಯ ಜಗ್ಗುರ್ವದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ |

ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನೀಂದ್ರಾಸ್ತೇ ಶ್ರೀಮದ್ವದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ||೨೧||

ನೋಡಿದರು. ಆ ಶಿವಲಿಂಗಗಳಾದರೋ ಪೂಜಾಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಿದ್ದವು. ಆದೂ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಶೈವರು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನು ಋಷಿಪುಂಗವರು ಕೇಳಿದರು. ಆ ದಿವ್ಯ ನಾಮಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಣಿಯು ಪಾಪವೆಂಬ ಪಂಜರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಿತು. ||೧೪-೧೫-೧೬||

ಅನಂತರ ಆ ಮುನಿಪುಂಗವರು ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರು. ಸ್ನಾನನಾದನಂತರ ಆ ಮುನಿಗಳು ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಭಸ್ಮ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರವನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಆ ಮುನಿಪುಂಗವರು ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಂಭವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು ||೧೭-೧೮-೧೯||

ಅನಂತರ ಆ ಮುನಿಪುಂಗವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನೂ, ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದಿಯ ನೀರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಸಂಕ್ಷೋಷಂ ಪರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತುರಾನಂದಪರಿಪೂರಿತಾಃ ।

ತತಃ ಸಂಪೂಜಯಾಮಾಸುಃ ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ॥೨೨॥

ರುದ್ರಸೂಕ್ಷ್ಮಲಿಂಗರೂಪಮಭಿಷಿಜ್ಯ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ।

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾಂಸ್ತತಶ್ಚ ಕ್ರುಮುರ್ನೀಶ್ವರಾಃ ॥೨೩॥

ತತಸ್ಸುತ್ತಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವನಾಮಜಪೋತ್ಸುಕಾಃ ।

ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಂ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರೌತಂ ನ್ಯಾಸಪುರಃಸರಂ ॥೨೪॥

ಶ್ರೀಮದ್ರುದ್ರಜಪಂ ಕೃತ್ವಾ ತತ್ರ ತಸ್ಥುರಚಂಚಲಾಃ ।

ತದಾನೀಮಾಗತೋ ದೇವಿ ಗೌತಮೋಽಪ್ಯರುಣಾಚಲಾತ್ ॥೨೫॥

ಆಗತ್ಯ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ।

ತತಸ್ತುಷ್ಟಾವ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಗೌತಮೋಮಾಮುನಾಪತಿಂ ॥೨೬॥

ಶೈವವರ್ಮೇಷು ಶೃಣ್ವತ್ಸು ಶ್ರೋತ್ರಾನಂದಕರಂ ಶಿವೇ

॥೨೭॥

ಮೌನದಿಂದ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಗೈದಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದನಂತರ ಆ ಮುನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗಿಲ್ಲಾ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವಾಯಿತು. ॥೨೦-೨೧॥

ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಆನಂದಭರಿತರಾದರು. ಅನಂತರ ಲಿಂಗರೂಪಿಯಾದ ಆ ದೇವದೇವನಿಗೆ ರುದ್ರಸೂಕ್ತಮಂತ್ರದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಶಿವನಾಮಜಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳ ಅವರು ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪವನ್ನು ನ್ಯಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಶ್ರೀರುದ್ರಜಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಚಲಿಸದೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೌತಮಮುನಿಯೂ ಅರುಣಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು ॥೨೨-೨೩-೨೪-೨೫॥

ಅಮೇಲೆ ತಾನೂ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತನಾದ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಪರಿಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣನಾದ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಉಮಾದೇವಿಯನ್ನೂ, ಉಮಾರಮಣನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೂ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ನಿಷ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತಃ ।

ಯಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಹಾರುದ್ರಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೨೮||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಾತ್ಪರಂ ।

ಯೋ ವೈ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೨೯||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಪಾರ್ವತೀರನುಣಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ಯಶ್ಚ ಜ್ಞಾನಮನಾಕಾರಂ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೦||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಸ್ರಹ್ಮಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೧||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಾ ಚೋಮಾ ಪರಮೇಶ್ವರೀ ।

ಉಮಾಕಾಂತೋ ನಿರ್ಗಣೋಽಪಿ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೨||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸಾಕ್ಷಾ ದ್ವಿನಾಯಕಃ ।

ಯಶ್ಚ ನಿತ್ಯೋ ವ್ಯಾಪಕಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೩||

ಶ್ರೀವಶೀಷ್ಠರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಶ್ರವಣಾನಂದಕರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ||೨೮-೨೯||

“ ಪಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, (ಭಗವಂತ) ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವನೂ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ, ಮಹಾ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವನೂ, (ಮಹಾರುದ್ರ) ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೆನಿಸಿದವನೂ, ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪನೂ, ಮೂರುಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವವನೂ, ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪತಿಯೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಆಕಾರರಹಿತನೂ ಆದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ಅನೇಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ||೨೮-೨೯-೩೦||

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ, ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ರುದ್ರನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನು, ಆ ಉಮಾದೇವಿಯು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಒಂದು

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚೇಂದ್ರಃ ಸ್ವರ್ಗಪಾಲಕಃ |
ಯಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರದೋ ನಿತ್ಯಂ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋನಮಃ ||೩೪||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚಾಗ್ನಿಸ್ತೇಜಸಾಂ ನಿಧಿಃ |
ಯಶ್ಚ ತೇಜೋಮಯಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೫||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸ್ಕಂದಃ ಸುರಾರ್ಚಿತಃ |
ಯಶ್ಚ ಸಾಕ್ಷಾಜ್ಜಗತ್ಕರ್ತಾ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೬||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸೂರೋ ಮರೀಚಿಮಾನ್ |
ಯಶ್ಚ ಸೂರೋ ಗ್ರಹಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೭||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಚಂದ್ರಸ್ತದಾತ್ಮಕಃ |
ಚಂದ್ರಕೋಟಿಪ್ರಭಃ ಶಂಭುಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೮||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಭೂರ್ಭೂಮಯಃ ಪ್ರಭುಃ |
ಯಶ್ಚ ಭೂಮೇಃ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೩೯||

ಶಕ್ತಿಯು. ಹೀಗೆ ಉಮಾರಮಣನು ಗುಣರಹಿತನಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಭಗವಂತನೂ, ವಿನಾಯಕನೂ (ವಿಘ್ನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿ ಅಥವಾ ಸಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನೂ) ರಾಶ್ವತಸ್ವರೂಪನೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು ಶಿವನಾ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ||೩೮-೩೯-೩೭||

ಭಗವಂತನೂ, ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಇಂದ್ರನೂ, (ಪರವೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನೂ) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ, ತೇಜಸ್ಸುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಶ್ರಯ ಭೂತನಾದ ಆಗ್ನಿ ದೇವನೂ, ತೇಜಸ್ವರೂಪನೂ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯೂ, ದೇವಗಣಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವವನನ್ನೂ, ಸಾಕ್ಷಾಜ್ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಕರ್ತೃವೂ ಆದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ||೩೪-೩೫-೩೬||

ಕಿರಣಸಮೂಹದಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಸೂರ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಗ್ರಹಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಬೇಗುವ ಸೂರ್ಯದೇವನೂ, ಸಕಲಲೋಕಕ್ಕೂ ಅನಂದವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವ ಚಂದ್ರರೂಪನೂ, ಕೋಟಿಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಸುಖಪ್ರದನೂ, ಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಭೂಮಿಯ ಆಕಾರದಿಂದ

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ನಿತ್ಯೋ ಭುವಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ಭುವೋ ಯಶ್ಚ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೦॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸತ್ಯೋ ಸುವಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ಸುವೋ ಯಶ್ಚ ಪರಃ ಸತ್ಯಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೧॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ನಿತ್ಯೋ ಯಶ್ಚ ಮಹಃ ಪ್ರಭುಃ ।

ಮಹತೋಽಪಿ ಮಹಾನ್ಯಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೨॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ನಿತ್ಯೋ ಯಶ್ಚ ಜನಃ ಪರಃ ।

ಜನಸ್ಯಾಪಿ ಪತಿಯಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೩॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ನಿತ್ಯೋ ಯಶ್ಚ ತಪಃ ಪರಃ ।

ತಪೋರೂಪೋ ಪತಿಯಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೪॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸತ್ಯಂ ಸದಾತ್ಮಕಂ ।

ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಃ ಸತ್ಯೋ ಯಶ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೫॥

ಗೋಚರಿಸುವವನೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವವನೂ
ಆದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ॥೩೭-೩೮-೩೯॥

ಭಗವಂತನೂ, ನಿತ್ಯನೂ, ಭುವಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನೂ, ಭುವಲೋಕ
ವನ್ನು ದ್ಧಾರಮಾಡಿವವನೂ, ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಸುವರ್ಣೋಕಾಧಿಪನೂ, ಆ ಸುವ
ರ್ಣೋಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮನಾದವನೂ, ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯೂ, ಮಹರ್ಣೋಕಾ
ಧಿಪನೂ, ಆ ಮಹತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುವವನೂ ಆದ ಆ
ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ॥೪೦-೪೧-೪೨॥

ಭಗವಂತನೂ, ನಿತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜನಲೋಕರೂಪನೂ.
ಆ ಜನಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನೂ, ತಪೋಲೋಕರೂಪಿಯೂ, ಆ ತಪೋಲೋಕಕ್ಕೆ
ಒಡೆಯನೂ, ಸತ್ಯರೂಪನೂ, ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ, ಸತ್ಯವಿಗ್ರಹನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರ
ದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ॥೪೩-೪೪-೪೫॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಾ ಚ ಪೃಥ್ವೀ ವಸುಂಧರಾ ।
ಯಃ ಪೃಥ್ವೀಜನಕಃ ಸರ್ವಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೬॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ವಾಪಸ್ತನ್ಮಯಃ ಪರಃ ।
ಯಶ್ಚಾಪಾಂ ಜನಕೋ ಭರ್ಗಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೭॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಚ್ಚ ತೇಜಃ ಪ್ರಕಾಶಕಂ ।
ಯಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಭಾಸತೇ ಯಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೮॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ವ ವಾಯುಃ ಸುಖಪ್ರದಃ ।
ಯಶ್ಚ ವಾಯೋಸ್ತು ಜನಕಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೪೯॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ವಾಕಾಶಃ ಸದಾತ್ಮಕಃ ।
ಯಶ್ಚಾಕಾಶಾದಿಜನಕಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೫೦॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ವ ತಾರಾಸ್ತದಾತ್ಮಕಃ ।
ಯಶ್ಚ ತಾರಕಸಂಹರ್ತಾ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೫೧॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ವ ಪ್ರಾಣಸ್ತದಾತ್ಮಕಃ ।
ಯಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಮಯೋ ನಿತ್ಯಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೫೨॥

ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಭರಿತವಾದ ಭೂಸ್ವರೂಪನೂ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದವನೂ, ಸಕಲಪ್ರಪಂಚರೂಪಿಯೂ, ಜಲಸ್ವರೂಪನೂ, ಜಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನೂ, ಮನ್ತ್ರಧ, ಯಮ ಮುಂತಾದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದವನೂ, ಭಗವಂತನೂ ಆದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಕಲ ತೇಜಃಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವನೂ, ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಿರುವನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು ಪುಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ॥೪೬-೪೭-೪೮॥

ಭಗವಂತನೂ, ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಾಯುಸ್ವರೂಪನೂ, ವಾಯುವಿಗೂ ತಂದೆಯೂ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆಕಾಶಸ್ವರೂಪನೂ, ಆಕಾಶವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದವನೂ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸ್ವರೂಪನೂ, ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದವನೂ, ಪ್ರಾಣಸ್ವರೂಪನೂ, ಪ್ರಾಣಧಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಜೀವಸ್ವರೂಪನೂ

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಕಾಲಃ ಕಲಾತ್ಮಕಃ |
ಯಶ್ಚ ಕಾಲಕಲಾಧಾರಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೩||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಯಮಃ ಸ್ವಯಂ |
ಯಮಸ್ಯಾಪಿ ನಿಯಂತಾ ಯಶ್ಚ ಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೪||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ವಿಷಾದದಃ |
ಯಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೫||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚಾ ಮೃತಮುಮಾಮೃತಂ |
ಅಮೃತಾತ್ಮಾಮೃತಂ ಯಚ್ಚ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೬||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ಭೂತಗಣೇಶ್ವರಃ |
ಭೂತಂ ಭವ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯಂ ಯಶ್ಚ ಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೭||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಶ್ಚ ವಿಶ್ವಂ ವಿಶಾಂಪತಿಃ |
ಯಶ್ಚ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಃ ಸಾಂಬಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ||೫೮||

ನಿತ್ಯನೂ ಆದ ದೇವಾದಿವೇವನಾದ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡು
ವೆನು ||೫೩-೫೦-೫೧-೫೨||

ಭಗವಂತನೂ, ಕಾಲಸ್ವರೂಪನೂ, ನಿಮಿಷಾತ್ಮಕನೂ, (ಕಲಾತ್ಮಕನೂ)
ಕಾಲಕಲೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಭೂತನೂ, ಸಾಕ್ಷಾದ್ಯಮಸ್ವರೂಪನೂ, ಯಮನನ್ನೂ
ನಿಯಮನಮಾಡುವವನೂ, ಮೃತ್ಯುಸ್ವರೂಪನೂ, ಪಾಪಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ದುಃಖ
ವನ್ಮುಂಟುಮಾಡುವವನೂ ಆದವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ತಾನು ವಿಷಭಕ್ಷಣಮಾಡಿ
ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಕರುಣಿಸುವವನೂ, ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನೂ ಆದ
ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೫೩-೫೪-೫೫||

ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನೂ, ಉಮಾರೂಪವಾದ ಅಮೃತರೂಪಿಯೂ, ಅಮೃತಾತ್ಮ
ಕನೂ, (ಮರಣವಿಲ್ಲದ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳವನೂ) ಭೂತಸಮೂಹಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನೂ,
ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನರೂಪವುಳ್ಳವನೂ, ಜಗತ್ಸ್ವರೂಪನೂ, ವೈಶ್ಯರಿಗೆ
ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಆದವನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನೂ, ಜಗತ್ಪತಿಯೂ, ಅಂಬಿಕಾ

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಚ್ಚ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಸದಾತ್ಮಕಂ ।
ಯಶ್ಚ ಕೃತ್ಸ್ನ ಪತಿಃ ಸತ್ಯಂ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೫೯॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಚ್ಚ ಸರ್ವಂ ಚಿದಾತ್ಮಕಂ ।
ಯಃ ಸರ್ವಪ್ರಭುರೀಶಾನಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೬೦॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಚ್ಚ ಸತ್ಯಮೃತಂ ಪರಂ ।
ಯಚ್ಚ ಸತ್ಯಾಭಿಧಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೬೧॥

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಯಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿಷ್ಕಲಂ ।
ಯಶ್ಚ ನಿತ್ಯಶ್ಚಿದಾಕಾರಸ್ತಸ್ಮೈ ವೈ ತೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೬೨॥

ತ್ವಮೇವ ವಿಶ್ವರೂಪೋಽಸಿ ಬ್ರಹ್ಮೈಕೇತ್ವಂ ಮಹೇಶ್ವರ ।
ಏಕತ್ವಾದಿ ಪರಾರ್ಥಾಂತಂ ತ್ವಮೇವಾಸಿ ಸದಾಶಿವ ॥೬೩॥

ತ್ವಂ ಹಿ ವಿಶ್ವಮನಿಶ್ಚಂ ಚ ದತ್ತಂ ಚಾದತ್ತಮೇವ ಚ ।
ತ್ವಂಕೃತಂ ಚಾಕೃತಂ ಶಂಭೋ ತ್ವಂಪರಂ ಚಾಪರಂ ಪ್ರಭೋ ॥೬೪॥

ಸಮೇತನೂ ಆದ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿರುವ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು
ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ॥೬೬-೫೭-೫೮॥

ಸಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಜಗದಾಕಾರನೂ, ಸತ್ಸ್ವರೂಪನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ
ಒಡೆಯನೂ, ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯೂ, ಚಿತ್ಸ್ವರೂಪಿನಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರು
ವವನೂ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಪ್ರಭುವೂ, ಏಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಸತ್ಯ ವ.ತ್ತ್ವ ಋತ
ಸ್ವರೂಪನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದವನೂ, ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪವೆನಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ
ರೂಪಿಯೂ, ಪ್ರಯೋಜನರಹಿತನೂ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಚಿದಾಕಾರನೂ ಆದ ಭಗವ
ತ್ಸ್ವರೂಪನೆನಿಸಿರುವ ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ॥೫೯-
೬೦-೬೧-೬೨॥

ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ನೀನೇ ಜಗದ್ರೂಪನೂ, ಅದ್ವಿತೀಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಆಗಿರುವೆ.
ಒಂದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪರಾರ್ಥದವರೆಗೂ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಂಖ್ಯಾರೂಪನೂ ನೀನೇ
ಆಗಿರುವೆ. ಓ ಸದಾಶಿವನೇ, ಜಗದ್ರೂಪನೂ, ಪ್ರಪಂಚಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವನೂ, ದಾನ
ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪನೂ, ದಾನಮಾಡಲಾಗದ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನೂ, ಮಾಡಿದ

ಅಥಶ್ಲೋಧ್ವಂ ಚ ಮಧ್ಯಂ ಚ ತ್ವಮೇವಾಸಿ ಮಹೇಶ್ವರ ।

ಶಾಂತಿಃ ಪುಷ್ಪಿಶ್ಚ ತುಷ್ಪಿಶ್ಚ ತ್ವಂ ಹುತಂ ಚಾಹುತಂ ಶಿವ ||೬೫||

ಪರಾಯಣಂ ಚ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಮಸಿ ಶಂಕರ ।

ಪರಾತ್ಪರತರಂ ಯಚ್ಚ ತತ್ಪರಾತ್ಪರತರೋಽಸಿ ಚ ||೬೬||

ಸರ್ವಸ್ರಷ್ಟಾ ಚ ಭಗವಂಸ್ತ್ವಂ ಹಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ರಕ್ಷಕಃ ।

ತ್ವಮೇವ ಭಗವಂಛಂಭೋ ಸರ್ವಲೋಕವಿನಾಶಕಃ ||೬೭||

ಹಂತಾಸಿ ನರಸಿಂಹಸ್ಯ ತ್ವಮೇವೇಶ ಕೃತಾಗಸಃ ।

ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣೋರಪಿ ಹಂತಾಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಪಿ ಮಹೇಶ್ವರ ||೬೮||

ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತ್ವಮೇವಾಸಿ ನಿರ್ವಿಕಾರೋ ನಿರಂಜನಃ ।

ನಿಷ್ಕಲೋ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಃ ಶಾಂತಸ್ತ್ವಮೇವಾಸಿ ಶಿವಪ್ರಭೋ ||೬೯||

ತ್ವತ್ತ ಏವ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ ।

ತ್ವಯೈವ ಸಾಲಿತಾಸ್ತೇ ತು ತ್ವಯೈವಾಂತೇ ವಿನಾಶಿತಾಃ ||೭೦||

ಮತ್ತು ಮಾಡಲಾಗದ ಕರ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ ನಿನ್ನ ದೇ. ಪ್ರಭೋ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದವನೂ ನೀನೇ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಉರ್ಧ್ವ ಅಧೋಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವನೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ. ಶಾಂತಿ, ಪುಷ್ಪಿ, ತುಷ್ಪಿ, ಹೋಮಮಾಡಿದ್ದು, ಮಾಡದಿರುವುದೂ ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಆಕಾರವೇ ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುವರು. ||೬೫-೬೪-೬೫||

ಪರಾಯಣನೂ, ಪರಮ ಪವಿತ್ರನೂ, ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟನೆನಿಸಿದವನೂ, ಪರಾತ್ಪರನೂ, ಸಕಲ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನೂ, ಕಾಪಾಡುವವನೂ, ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವನೂ, ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ. ಈಶ್ವರನೇ, ಅಪರಾಧಮಾಡಿದ ನರಸಿಂಹನನ್ನು ಕೊಂದವನೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ. ಮಹೇಶ್ವರ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಇವರನ್ನೂ ನೀನೇ ಸಂಹಾರಮಾಡುವನಾಗಿ ದ್ವೀಯೆ. ||೬೬-೬೭-೬೮||

ಶಿವನೇ, ವಿಕಾರರಹಿತನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಕಲಂಕವಿಲ್ಲದವನೂ, ಕ್ರಿಯಾಶೂನ್ಯನೂ, ಶಾಂತಸ್ವರೂಪನೂ, ಪ್ರಭುವೂ ಆದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ. ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಉತ್ಪನ್ನರಾದವರು.

ತ್ವಯಾನ್ಯಾಪ್ತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಸ ಚರಾಚರಂ ।

ತ್ವಮೇವ ವ್ಯಾಪಕಃ ಶಂಭೋ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭೋ ||೨೧||

ತ್ವಮೇವ ಸ್ವರ್ಗಫಲದಸ್ತಮೇವಾಸ್ಕಪವರ್ಗದಃ ।

ತ್ವಮೇವ ಸರ್ವಲೋಕಾನಾಂ ಪೂಜ್ಯೋ ಮುಕ್ತೈರ್ಥಿನಾಂ ಪ್ರಭೋ ||೨೨||

ಗತಿಸ್ತಮೇವ ಲೋಕಾನಾಮಗತೀನಾಂ ಗತಿಃ ಶಿವ ।

ತ್ವದನ್ಯೋ ನ ಗತಿಃ ಶಂಭೋ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹಃ ||೨೩||

ನೇದೈರಪಿ ನ ತೇ ರೂಪಂ ಜ್ಞಾತಮಸ್ತಿ ಮಹೇಶ್ವರ ।

ಕಿಮನ್ಯೈರ್ಮಾದ್ಯಶೈಶ್ಚ ಪ್ರಮಾಣಾವಿಷಯಪ್ರಭೋ ||೨೪||

|| ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಉವಾಚ ||

ಏವಂ ತುಷ್ಣಾವ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾಂ ಗೌತಮೋ ವಿನಯಾತ್ಮಕಃ ।

ತತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಾಮುಪವಿಷ್ಟಃ ಸುಹೃಷ್ಟಧೀಃ ||೨೫||

ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ರಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ನಾಶಹೊಂದಿದರು. ಸಕಲ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಶಂಭುವೇ, ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾದ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಅವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ||೨೬-೨೦-೨೧||

ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುವೆ. ಪ್ರಭುವೇ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷಿಗಳಾದ ಜನಗಳಿಂದ ನೀನೇ ಪೂಜಾರ್ಹನು. ಗತಿಯಿಲ್ಲದ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಗತಿಯಾಗಿರುವೆ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಶಂಭುವೇ, ನೀನಲ್ಲದೇ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಹೇಶ್ವರ, ಆ ವೇದಗಳಿಗೂ ನಿನ್ನ ರೂಪವು ಗೋಚರವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭೋ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ನಿನ್ನ ರೂಪವು ತಿಳಿಯುವ ಬಗೆ ಏಂತು ?” ಎಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ||೨೨-೨೩-೨೪||

ದೇವಿ, ಗೌತಮಮುನಿಯು ಹೀಗೆ ವಿನಯಾವನತನಾಗಿ 'ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಮೇಲೆ ಸಂತುಷ್ಟಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಓಂಕಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮಮಂತ್ರವೆನಿಸಿರುವ

ತತೋ ಜಜಾಪ ಯತ್ನೇನ ವೈದಿಕಂ ಮನುಪುಂಗವಂ ।

ಶ್ರೀಮದಷ್ಟಾಕ್ಷರಂ ದೇವಿ ಪ್ರಣವಾದ್ಯಂ ಮದಾತ್ಮಕಂ ||೨೬||

ತದಾನೀಮಾಗತೋ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಸಮಸ್ತಿತಃ ।

ಆಗತ್ಯ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಮೀಶ್ವರಮನಾಮಯಂ ||೨೭||

ತತಃ ಸ್ತುತ್ವಾ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ।

ಉಪವಿಷ್ವಸ್ತತೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪಂಚಾಕ್ಷರಮನುಂ ಸ್ಮರನ್ ||೨೮||

ತದಾನೀಮಾಗತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಗೌತಮಂ ಮುನಿಪುಂಗವಂ ।

ಸಂತೋಷಂ ಪರಮಂ ಜಗ್ಮುವ್ಯದ್ಧಾಚಲನಿವಾಸಿನಃ ||೨೯||

ಸಮಾಗತಾಸ್ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ಬಿಲ್ವಪಲ್ಲವಪಾಣಯಃ ।

ಮುನಯಃ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗಾಚ್ಛತಲಕ್ಷಮುಷಾಗತಾಃ ||೩೦||

ತತೋ ದಕ್ಷಿಣದಿಗ್ಭಾಗಾತ್ಪಂಚಾಶಲಕ್ಷಮಾಗತಾಃ ।

ತತಃ ಪಶ್ಚಿಮದಿಗ್ಭಾಗಾಚ್ಛತಲಕ್ಷಮುಷಾಗತಾಃ ||೩೧||

ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಶುದ್ಧ ನಿಯಮದಿಂದ ಜಪ ಮಾಡಿದನು. ||೨೫-೨೬||

ಆಗ ವಿಷ್ಣುವೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿರ್ದೋಷಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದನು. ಪ್ರಾಣಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಶಿವ ಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅದೇಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಗೌತಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ||೨೭-೨೮-೨೯||

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನೂರುಲಕ್ಷ ಮುನಿಗಳು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಐದುಲಕ್ಷಮಂದಿಯೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನೂರುಲಕ್ಷ ಜನಗಳೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಮುನಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು

ತತಶ್ಲೋತ್ತರ ದಿಗ್ಭಾಗಾದಮಿತಾಃ ಸಮುಪಾಗತಾಃ ।

ಆದಾ ತೇ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರಂ ।

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದ್ಯೈಸ್ತುಷ್ಪವುಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಧಾ ||೮೨||

ತತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಬಹುಧಾ ಮಾಮನಂತಮಜಂ ಶಿವಂ ।

ಜಪ್ತ್ವಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಶೈವಂ ಪ್ರಾಪುರಾನಂದಮಂಬಿಕೇ ||೮೩||

ತತೋ ಭಸ್ಮಾನುಲಿಪ್ತಾಂಗಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಂ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣಂ ದದ್ಯಶುರ್ಗೌತಮಂ ಮುನಿಂ ||೮೪||

ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಾಸಕ್ತಂ ನಿಮೀಲಿತವಿಲೋಚನಂ ।

ಅನಂದಾಶ್ರುಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಧ್ಯಾಯಂತಂ ಹೃದಿ ಮಾಂ ಶಿವಂ ||೮೫||

ಮದರ್ಪಿತಮನೋಬುದ್ಧಿಂ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ವಿಷಯಾದರಂ ।

ಹೃದಿ ಸಂಪೂಜ್ಯಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರೇಮ್ಯಷ್ಟಂ ಗತಕಲ್ಮಷಂ ||೮೬||

ದಿಕ್ಪುಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಸೇರಿದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಸಂಪದ್ಭರಿತನಾದ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು, ಬಿಲ್ವದಳ, ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ||೮೦-೮೧-೮೨||

ಅಂಬಿಕೆಯೇ, ಆದಾದನಂತರ ಬಹುಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾಶವಿಲ್ಲದವನೂ, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಶೂನ್ಯನೂ ಆದ ಶಿವನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಅನಂದವನ್ನು ಪಡೆದರು. ತರುವಾಯ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡರು. ಆಗ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಅನಂದದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ವನ್ಯನ ಶಿವನೆನಿಸಿದ (ಯೋಗಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲೆಸಿರುವವನಾದ) ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ||೮೩-೮೪-೮೫||

ವಿಷಯಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಆದರದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ಈದೃಶಂ ಗೌತಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನಯಸ್ತೇ ನತಾನನಾಃ ।
 ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಾಃ ಸಂತಃ ಸಮಯರಿ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ॥೮೭॥
 ತತಃ ಸಗೌತಮೋ ದೇವಿ ಪೂಜಾಂ ಮಾನಸಿಕೀಂ ಮಮ ।
 ಸಮಾಪ್ಯೋನ್ಮೀಲ್ಯ ನಯನೇ ದದರ್ಶ ಮುನಿಪುಂಗವಾನ್ ॥೮೮॥
 ತತಃ ಸ ಗೌತಮೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೃತಿವಿಗ್ರಹಾನ್ ।
 ತ್ರಿಪುಂಧ್ರನಿಟಲಾನ್ಮದ್ಧಾನ್ರುದ್ರಾಕ್ಷಾ ಭರಣಾಂಕಿತಾನ್ ॥೮೯॥
 ಶಿವನಾಮಾಮೃತಾಸ್ತದಲೋಲಜಿಹ್ವಾನಕಲ್ಮಷಾನ್ ।
 ಶಿವಧ್ಯಾನಸರಾನನ್ಯಾನುದತಿಷ್ಠತ್ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥೯೦॥
 ತತಸ್ತೇ ಋಷಯಃ ಸರ್ವೇ ಗೌತಮಂ ಮುನಿಪುಂಗವಂ ।
 ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ಮುಢಾ ॥೯೧॥

ಪೂಜಿಸಿ, ಸಂತೋಷಭರಿತನೂ, ವಾಪರಹಿತನೂ ಆಗಿರುವ ಇಂತಹ ಗೌತಮಮುನಿ
 ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಸಮಯ
 ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದರು. (ಜಪದಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖರಾಗುವ ಸಮಯವನ್ನು
 ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.) ॥೮೭-೮೯॥

ದೇವಿ, ಆಮೇಲೆ ಕೊಂಚಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ನನ್ನನ್ನು
 ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಾನಸಪೂಜೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಎರಡು
 ಕಣ್ಣನ್ನೂ ತೆರೆದು ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆಗ
 ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರ
 ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಿವನಾಮ
 ವೆಂಬ ಅಮೃತಪಾನದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗಿ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶಿವಧ್ಯಾನ
 ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಮುನಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೈಮುಗಿದು ತಾನೂ
 ಮೇಲಕ್ಕದ್ದನು. ॥೮೮-೮೯-೯೦॥

ಆಮೇಲೆ ಆ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮುನಿಪುಂಗವನಾದ ಆ ಗೌತಮನಿಗೆ
 ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆ

ತತಃ ಕಶ್ಯಪಕಣ್ವಾದ್ಯಾಸ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗೌತಮಂ ಪುನಃ |
 ಚಕ್ರಃ ಪೂಜಾಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯರ್ಭಸ್ತನಾ ಕುಸುಮೈರಪಿ ||೯೨||
 ತತಸ್ತಂ ದದೃಶುದೇವಿ ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ |
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೇ ಗೌತಮಂ ನತ್ವಾ ಚಕ್ರಃ ಪೂಜಾಂ ಯಥಾವಿಧಿ ||೯೩||
 ಕಶ್ಯಪಾದೀನೃಷೀನ್ದೇವಾನ್ವಿಷ್ಣಾದೀನಪಿ ಗೌತಮಃ |
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂಪೂಜಿತಾನ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಾಪ ಸಂತೋಷಮಂಬಿಕೇ ||೯೪||
 ಉಪವಿಷ್ಣಾಸ್ತತಃ ಸರ್ವೇಗೌತಮೇನ ಸಹಾಂಬಿಕೇ |
 ಯಥಾಕ್ರಮಂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಯಥಾವಿಧಿ ||೯೫||
 ಉಪವಿಷ್ಣಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪೋತ್ಸುಕಂ |
 ವಿಲೋಕ್ಯ ಗೌತಮಃ ಪ್ರಾಹ ವಚನಂ ಮಧುರಾಕ್ಷರಂ ||೯೬||

ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಕಶ್ಯಪ, ಕಣ್ವ ಮುಂತಾದ ಮುನಿಗಳೂಕೂಡ ಆ ಗೌತಮ ನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಾನಾವಿಧ ಹೂವುಗಳಿಂದಲೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಭಜಿಸಿದುದಲೂ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ||೯೨-೯೬||

ದೇವಿ, ಅನಂತರ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಆ ಗೌತಮ ಮುನಿಯನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅನಂತರ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು, ಕಶ್ಯಪಾದಿ ಮುನಿಗಳೂ, ವಿಷ್ಣಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಭರಿತನಾದನು. ||೯೩-೯೪||

ವೇವಿಯೇ, ಆಮೇಲೆ ಯುಷಿಗಳೂ, ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯೋಗ್ರವಾ, ಉಚಿತವೂ ಆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಗೌತಮಮುನಿ ಯೊಡನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು ಆಗ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಶಿವಮಂತ್ರಜಪದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಮಧುರನುಡಿಗಳಿಂದ ಗೌತಮನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದನು ||೯೫-೯೬||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ವಿಷ್ಣೋ ಶಿವರತಃ ಶ್ರೀಮನ್ಕುಶಲಂ ಖಲು ಸರ್ವತಃ |

ಸುಸ್ಥಿರಂ ಖಲು ಚಿತ್ತಂ ತೇ ಮಹಾದೇವೇ ಸುರೋತ್ತಮೇ ||೯೭||

ಅಪ್ರಮಾದೇನ ಸತತಂ ಶಿವಃ ಸಂಪೂಜ್ಯತೇ ಖಲು |

ಶಿವಮಂತ್ರಜಪೋ ನಿತ್ಯಂ ಕ್ರಿಯತೇ ಖಲು ಸಾದರಂ ||೯೮||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿನಯಸಂಯುತಃ |

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಗೌತಮಂ ಪ್ರಾಹ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಃ ಶಿವೇ ||೯೯||

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಕುಶಲಂ ಸರ್ವತೋ ವಿದ್ವನ್ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾ ಪೂಜ್ಯತೇ ಶಿವಃ |

ಮಯಾಶಕ್ತ್ಯನುರೋಧೇನ ಶಿವಮಂತ್ರೋಽಪಿ ಜಪ್ಯತೇ ||೧೦೦||

ಯಾವನ್ನಾ ಕ್ರಮತೇ ವಿದ್ವಂಛಿನಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ |

ತಾವತ್ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾ ಕ್ರಿಯತೇ ಮಯಾ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ||೧೦೧||

ಶಿವಧ್ಯಾನನಿರತನಾದ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಿನಗೆ ಕುಶಲವು ತಾನೇ? ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲಸಿದೆಯೇ? ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ? ಆ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪವೂ ನಿತ್ಯವೂ ಅದರದಿಂದ ಜಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು. ||೯೭-೯೮||

ಆಗ, ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುವು ವಿನಯದಿಂದ ಗೌತಮಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತು ಹೀಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಶಿವನು ದೇವಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಿದನು. ||೯೯||

ವಿದ್ವಾಂಸನೇ, ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಶಲವೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು. ನನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನೂ, ಶಿವಮಂತ್ರಜಪವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಗೌತಮಮುನಿಯೇ, ಮಿಾರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯು

ಯಥಾ ನಾಕ್ರಮತೇ ಮಾಯಾ ಮಾಂ ಮುನೇ ಶ್ರೀಮಹೇಶಿತುಃ |
ತಥಾ ಮಮಾಶಿಷೋ ದೇಯಾಸ್ತುಯಾ ವಿದ್ವನ್ಮೃಪಾನಿಧೇ ||೧೦೨||

|| ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕಶ್ಯಪಾದ್ಯಾ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಗೌತಮಂ ಪ್ರಾಹುರ್ವಿನಯಾನತಕಂಧರಾಃ ||೧೦೩||

|| ಋಷಯ ಉಚುಃ ||

ವಿದ್ವನ್ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಮಾಯಾ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ದುರತ್ಯಯಾ |
ದೇವಾನಾಕ್ರಮತೇ ತದ್ವದ್ವಿಷೀನಸಿ ಕದಾಚನ ||೧೦೪||

ಮೋಹಿತೋಽಯಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಕದಾಚಿಚ್ಛೈವಮಾಯಯಾ |
ತನ್ಮಾಯಾಮೋಹಿತೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಾಪ ದುಃಖಂ ದುರಾಸದಂ ||೧೦೫||

ವಯಂ ಚ ಮೋಹಿತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಕದಾಚಿಚ್ಛೈವಮಾಯಯಾ |
ಅಸ್ಮಾಭಿರಪಿ ದುಃಖಾನಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾನಿ ಮುನಿಸತ್ತಮ ||೧೦೬||

ನನ್ನನ್ನು ಅವರಿಸದೇ ಇರುವವರೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರ
ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ||೧೦೦-೧೦೧||

ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಗೌತಮಮುನಿಯ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಮಾಯೆಯು
ನನ್ನನ್ನಾ ಕ್ರಮಿಸದಂತೆ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನೀನು ನನಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ವಿಷ್ಣುವು ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದನು. ||೧೦೨||

ದೇವಿ, ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ನುಡಿದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಶ್ಯಪನೇ
ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಗೌತಮಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ವಿನಯ
ದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರೆಂದು ಸದಾಶಿವನು ದೇವಿಗೆ
ನುಡಿದನು. ||೧೦೩||

ವಿದ್ವಾಂಸನೇ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಮಾಯೆಯು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ದಾಟಿ
ಲಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಿರುವುದು. ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಈ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು
ಸಲ ಈ ಮಾಯೆಯು ಆಕ್ರಮಿಸಿಬಿಡುವುದು. ಹಿಂದೆ ವಿಷ್ಣುವು ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ
ಮೋಹಿತನಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸಿದನು. ನಾವೂಕೂಡ ಹಿಂದೆ

ಯಥಾ ನಾಕ್ರಮತೇ ಮಾಯಾ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ।

ತಥಾ ಕಶ್ಚಿದುಪಾಯಶ್ಚೇದ್ವದ ನೇದನಿದಾಂ ವರ ||೧೦೭||

ದತ್ತಶ್ಚೇದಾಶಿಷೋಃಸ್ತಾಸು ತ್ವಯೈವಾದರಪೂರ್ವಕಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾ ಭವಾಮೋ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ||೧೦೮||

ತಥಾಪ್ಯನೈಃಪಿ ಯೇ ಸಂತಿ ಋಷಯೋ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ।

ತೇ ತನ್ನಾಯಾವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಕಥಂ ವದ ||೧೦೯||

ಶಿವಮಾಯಾವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಃ ಸರ್ವದಾ ಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ತಸ್ಯೈವ ಮೋಕ್ಷೋ ನಾನ್ಯಸ್ಯೇತ್ಯಪಿ ಸಂಶ್ರಯತೇ ಶ್ರುತಿಃ ||೧೧೦||

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾನಾಂ ಸರ್ವದಾ ಪಾಪಕರ್ಮಣಿ ।

ಚಿತ್ತಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ತೇನ ದುಃಖಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಸದಾ ||೧೧೧||

ಕಿಂ ಚ ಪ್ರಾತ್ಯಹಿಕಂ ಕರ್ಮ ಕಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ದ್ವಿಜಾತಿಭಿಃ ।

ಕಃ ಶ್ರುತಃ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕಃ ||೧೧೨||

ಈ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿದ್ದವು. ಅಯ್ಯ ಮುನಿಪುಂಗವನೇ, ಆಗ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ದುಃಖವು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ೧೦೪-೧೦೫-೧೦೬||

ವೇದವಿದ್ಯಾನಿಪುಣನೇ, ಆ ಶಿವಪರಮಾತ್ಮನ ಮಾಯೆಯು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕ್ರಮಿಸದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದುಪಾಯವಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸು. ಅಯ್ಯ ಮುನಿಪುಂಗವನೇ, ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀನು ನಮಗೆ ಅಶಿರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಓ ಗೌತಮಮುನಿಯೇ, ಹಾಗಾದರೂ ಇತರ ಋಷಿಗಳೂ, ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಕೂಡ ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವರೆಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವ ನಾಗು. ||೧೦೭-೧೦೮-೧೦೯||

ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಿವನಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿರುವನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯು; ಇತರರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ಆ ಶಿವಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಪಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು. ಅದರಿಂದ ಅನವರತವೂ ಅವರಿಗೆ ದುಃಖವೇ ಉಂಟಾಗುವುದು ಅಯ್ಯ ಗೌತಮನೇ,

ಏತತ್ಸರ್ವಂ ವಿಶೇಷೇಣ ಕೃಪಯಾ ಮುನಿಸತ್ತಮ ।

ವಕ್ತುಮರ್ಹಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಶಂಕರಾರಾಧನಪ್ರಿಯ ||೧೦೩||

ಭವದ್ಭಿಃ ಪೃಷ್ಠಮಧುನಾ ಸಮ್ಯಗೇವ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ತತ್ಸರ್ವಮವಿಶೇಷೇಣ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶೃಣ್ವಂತು ಸಾದರಂ ||೧೦೪||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಶಿವಮಾಯಾಪರಿಕ್ರಾಂತಾ ಯೇ ಯದಾ ತೇ ತದಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಪಾಪಕರ್ಮಣಿ ನಿಷ್ಣಾತಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||೧೦೫||

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾನಾಂ ದುರಾಚಾರೇಷು ಸರ್ವದಾ ।

ಪ್ರೀತಿರ್ಭವತಿ ತೈರೇವ ನರಕೇಷು ಪತಂತಿ ತೇ ||೧೦೬||

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾನಾಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಪಿ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೈರೇವ ಕರ್ಮಭಿರ್ಜ್ಞೇಯಾಃ ಶಿವಮಾಯಾವಿಮೋಹಿತಾಃ ||೧೦೭||

ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳಾವುವು? ಉತ್ತಮವೂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವೂ ಆದ ಧರ್ಮವಾವುದು? ಮುನಿಪುಂಗವನೇ, ಆ ಶಂಕರನ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತವನೂ ಆದ ನೀನು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದಯೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹೇಳಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೀಯೆಂದು ಕಶ್ಯಪಾದಿ ಮುನಿಗಳು ಗೌತಮಮುನಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು ||೧೦೦-೧೦೧-೧೦೨-೧೦೩||

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ನೀವು ಈಗ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದಿರಿ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದರದಿಂದ ಲಾಲಿಸರೆಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ಹೀಗೆಂದನು — ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದಾ ಕ್ರಿಸ್ತಿಸ್ವಲ್ಪಬ್ಬಗೆ ಅವರು ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯ ಬಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುವುದು ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಅವರು ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುವರು. ||೧೦೫-೧೦೬||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರೇ. ಶಿವನಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದವರ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ಆ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಲೇ ಅವರು ಪುನಃ ಶಿವ

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ವಿಭೂತ್ಯದ್ಭೂತನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೮||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೯||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೦||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೧||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೨||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಮಹಾದೇವಾಭಿಮರ್ಶನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೩||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವತೀರ್ಥನಿಷೇವಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೪||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಸ್ಮಾನೇಷು ವರ್ತನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೫||

ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏಪ್ರರೆ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಭೂತಿ ಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಗಳನ್ನು ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟವರು ತಪ್ಪದೇ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೧೧೮-೧೧೯-೧೨೦||

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ಪಾಪರಹಿತವೂ ಆದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗವೂಜೆ, ಶಿವನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಮಹಾದೇವನ ಸ್ತರ್ಶ (ಮುಟ್ಟುವುದು) ಮತ್ತು ಶಿವ ತೀರ್ಥಗಳ ಸೇವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವರೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೧೨೦-೧೨೧-೧೨೨-೧೨೩-೧೨೪||

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷವೂ ಆದ ಶಿವದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡು

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೨೬॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಪ್ರದೋಷೇ ವಪೂಜನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೨೭॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನಂದನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೨೮॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಮಂತ್ರಾನುಶೀಲನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೨೯॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುಶೀಲನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೩೦॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಚಿಂತನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೩೧॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ಪರಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೩೨॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತಂ ಪರಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೧೩೩॥

ಏಕೆ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದು, ಪ್ರದೋಷಕಾಲದ ಶಿವಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ॥೧೨೫-೧೨೬-೧೨೭॥

ದೋಷರಹಿತವೂ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನ ನಮಸ್ಕಾರ, ಶಿವ ಮಂತ್ರಜಪ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಪಾರಾಯಣ, ಮಹಾದೇವಧ್ಯಾನ, ಸೋಮವಾರವ್ರತ ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ ಇವುಗಳನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವರು (ಅಚರಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟವರು) ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ॥೧೨೮-೧೨೯-೧೩೦-೧೩೧-೧೩೨-೧೩೩॥

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ವಿಭೂತ್ಯದ್ಭೂತನೌ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೬||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೭||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೮||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೧೯||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನಂ

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೦||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಮಹಾದೇವಾಭಿಮರ್ಶನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೧||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವತೀರ್ಥನಿಷೇವಣಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೨||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಸ್ಥಾನೇಷು ವರ್ತನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೩||

ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ವಿಪ್ರರೆ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಭೂತಿ
ಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಗಳನ್ನು ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟವರು
ತಪ್ಪದೇ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೧೧೭-೧೧೮-೧೧೯||

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ಪಾಸರಹಿತವೂ ಆದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗವೂಜೆ,
ಶಿವನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಮಹಾದೇವನ ಸ್ಪರ್ಶ (ಮುಟ್ಟುವುದು) ಮತ್ತು ಶಿವ
ತೀರ್ಥಗಳ ಸೇವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾ
ಗಿರುವರೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೧೨೦-೧೨೧-೧೨೨-೧೨೩-೧೨೪||

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ಸಿಷ್ಕಲ್ಪವೂ ಆದ ಶಿವದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡು

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯೈಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೬||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಪ್ರದೋಷೇ ವಪೂಜನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೭||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವವಂದನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೮||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಘಂತ್ರಾನುಶೀಲನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೨೯||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುಶೀಲನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೦||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಚಿಂತನಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೧||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ಪರಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೨||

ತೃಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತಂ ಪರಂ ।
ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೩||

ವಿಕೆ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದು, ಪ್ರದೋಷಕಾಲದ ಶಿವಪೂಜೆ ಇವು
ಗಳನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ||೧೨೫-೧೨೬-೧೨೭||

ದೋಷರಹಿತವೂ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನ ನಮಸ್ಕಾರ, ಶಿವ
ಮಂತ್ರಜಪ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಪಾರಾಯಣ, ಮಹಾದೇವಧ್ಯಾನ, ಸೋಮವಾರವ್ರತ
ಮತ್ತು ಬುಕ್ಕೃಷ್ಯವಾದ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ ಇವುಗಳನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ
ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವರು (ಅಚರಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟವರು) ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನರಕ
ವನ್ನೈದುವರು. ||೧೨೮-೧೨೯-೧೩೦-೧೩೧-೧೩೨-೧೩೩||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ನಿತ್ಯಂ ಕಾಲಾಷ್ಟಮೀವ್ರತಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೪||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ವಿಭೂತಿಶಯನಂ ಪರಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೫||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಶಿವಭಕ್ತಾಭಿನಂದನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೬||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ನಿತ್ಯಂ ಭೂತಾಷ್ಟಮೀವ್ರತಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೭||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ನವಬಿಲ್ವದಲಾರ್ಚನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೮||

ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೈಃ ಶ್ರೌತಮನಘಂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಾಭಿನಂದನಂ ।

ಶಿವಮಾಯಾಮೋಹಿತಾಸ್ತೇ ತೇ ಯಾಂತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೩೯||

ಆ ಸರಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟವೂ ಆದ ಕಾಲಾಷ್ಟಮೀವ್ರತ, ವಿಭೂತಿಯಮೇಲೆ ಮಲಗುವಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ||೧೩೪-೧೩೫||

ದೋಷರಹಿತವೂ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಆಗಿರುವ ಶಿವಭಕ್ತರ ನಮಸ್ಕಾರ, ಭೂತಾಷ್ಟಮೀವ್ರತ, ಹೊಸಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಬಿಲ್ವ ಮರಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಆಚರಿಸದಿರುವವರು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನರಕವನ್ನೈದುವರು ||೧೩೬-೧೩೭-೧೩೮-೧೩೯||

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ದುಷ್ಟಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾದವರು ಘೋರವಾದ ಕಲಿಯುಗವು ಬಂದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಧಮರಾಗಿ ಜನಿಸುವರು. ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತಾಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರೂ, ವೇದವೈಶೇಷ್ಯವಾದ ಭಸ್ಮಲೇಪನವು ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ,

ಅಶ್ರೃತಕರ್ಮನಿರತಾಃ ಶ್ರೃತಕರ್ಮವಿವರ್ಜಿತಾಃ ।

ಘೋರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ದ್ವಿಜಾಧಮಾಃ ॥೧೪೦॥

ಶ್ರೃತಂ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕರಿಷ್ಯಂತ್ಯನ್ಯಪೂಜನಂ ।

ಘೋರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ಸಂಕರವೃತ್ತಯಃ ॥೧೪೧॥

ಶ್ರೃತಮುದ್ಘೃತಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಧರ್ಮಾದ್ಯರ್ಥೈಕಸಾಧನಂ ।

ಕಲೌ ಸ್ಥಾಸ್ಯಂತಿ ಸತತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ಸಂಕರವೃತ್ತಯಃ ॥೧೪೨॥

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಂ ಶ್ರೃತಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕಲುಷಬುದ್ಧಯಃ ।

ಕಲೌ ಸ್ಥಾಸ್ಯಂತಿ ಸತತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ಸಂಕರವೃತ್ತಯಃ ॥೧೪೩॥

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ದ್ವಿಜಾ ಮೃಚ್ಛಂದನಾದಿಭಿಃ ।

ತ್ಯಕ್ಷಂತಿ ಶಿವಲಿಂಗೇಽಪಿ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನಂ ॥೧೪೪॥

ಅನ್ಯದಿಕಂ ಪಾಪಹೇತುಮೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂ ದ್ವಿಜಾ ಅಪಿ ।

ಕರಿಷ್ಯಂತ್ಯತೀಯತ್ನೇನ ಘೋರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೧೪೫॥

ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅನವರತವೂ ಸಂಕರಜಾತಿಯವರ ಸಂಪರ್ಕವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ ॥೧೪೦-೧೪೧-೧೪೨॥

ಕಲ್ಮಷಾಂತರಂಗವುಳ್ಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅನವರತವೂ ಸಂಕರಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಣ್ಣು, ಗೋಪೀಚಂದನ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವರಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಕೂಡ ವೈದಿಕಮಾರ್ಗ ನಿಷಿದ್ಧವೂ, ಪಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಆದ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ॥೧೪೩-೧೪೪-೧೪೫॥

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಚೇಲಂ ಸ್ನಾನಮಾಚರೇತ್ |
ಅನ್ಯಥಾ ಸಾತಕೀ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೧೫೮||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಂ ನಿಪ್ರಂ ದೂರತಃ ಪರಿವರ್ಜಯೇತ್ |
ಅನ್ಯಥಾ ಸಾತಕೀ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೧೫೯||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತೈರ್ವಿಹೈಃ ಸಹ ನೈವೋಪಸಂವಿಶೇತ್ |
ಅನ್ಯಥಾ ಸಾತಕೀ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೧೬೦||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಂ ನಿಪ್ರಂ ಭ್ರಮೇಣಾಪಿ ನ ಭೋಜಯೇತ್ |
ಅನ್ಯಥಾ ಸಾತಕೀ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೧೬೧||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಾ ಯತ್ರ ತತ್ರ ಸ್ಥಾತವ್ಯಮೇವ ನ |
ಸದೇಶಃ ಸರ್ವಥಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋ ವಿಪ್ರೈಶ್ಚಂಡಾಲದೇಶವತ್ ||೧೬೨||

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೬೩||

ದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾಪಿಯಾಗುವನೆಂದು ಜಾಬಾಲನು ತಾನು
ಯಾಯಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ||೧೫೫-೧೫೬-೧೫೭||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ತಾನು
ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳೊಡನೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು
ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿರಬೇಕು ಆ ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಧಾರಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ರೊಡನೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂರಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಕುಳಿತವನು ವಾಪಿಯಾಗುವನೆಂದು ಜಾಬಾಲ
ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಆರಿತವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ||೧೫೮-೧೫೯-೧೬೦||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲಾದರೂ
ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕರೆಯಬಾರದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪಿಯಾಗುವನೆಂದು ಜಾಬಾಲ
ನು ತಾನುಯಾಯಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತರಾದವರಿದ್ದ ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಲೇ
ಬಾರದು. ಆ ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಚಂಡಾಲರ ದೇಶವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕು. ನಿತ್ಯವೂ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣೆಮಾಡದವನು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ವಿಭೂತ್ಯುದ್ಧೂಳನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೪॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೫॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೬॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೭॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಾಭಿನಾದನಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೮॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಚಿಂತನಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೬೯॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗನಿರೀಕ್ಷಣಂ ।
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಷ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೦॥

ಸಂಕರಣವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಊಹೆಮಾಡುವರು.
॥೧೬೧-೧೬೨-೧೬೩॥

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನಿತ್ಯವೂ ವಿಭೂತಿಲೇಪನ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಶಿವಲಿಂಗ
ಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದವರು ಸಂಕರಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು
ಊಹಿಸುವರು. ॥೧೬೪-೧೬೫-೧೬೬॥

ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಲಿಂಗ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ, ಶಿವಲಿಂಗ ಧ್ಯಾನ
ಮತ್ತು ಶಿವಲಿಂಗದರ್ಶನ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರಿಸದವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ
ಗಳು ಸಂಕರಜಾತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವರು. ॥೧೬೭-೧೬೮-೧೬೯-೧೭೦॥

ನಿತ್ಯಂ ನ ಪೀಯತೇ ಯೇನ ಶಿವನಿರ್ಣೀಜನೋದಕಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೧॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾದೇವಾನುಕೀರ್ತನಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೨॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಭ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೩॥
 ಯೇನ ಜಪ್ಯತೇ ಶ್ರುತಿಮಣೀರ್ಯೇನ ಪಂಚಾಕ್ಷರಃ ಪರಃ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೪॥
 ನ ಯೇನ ಪೂಜ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶೈವಃ ಶಿವಪರಾಯಣಃ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೫॥
 ನ ಯೇನ ಶ್ರುತಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾದೇವಕಥಾ ಪರಾ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೬॥
 ನ ಯೇನ ಭುಜ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಮಾದರಾತ್ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೭॥
 ನ ಯೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಧ್ಯಾನಮಹರ್ನಿಶಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೭೮॥

ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಲಿಂಗಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನು ಪಾನಮಾಡದವರೂ, ಮಹಾದೇವನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ, ರುದ್ರಾಭ್ಯಾಯಮಂತ್ರಾನುವರ್ತನ, ಮಂತ್ರರತ್ನ ವೆನಿಸಿದ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದವರೂ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ॥೧೭೧-೧೭೨-೧೭೩-೧೭೪॥

ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಧ್ಯಾನನಿರತನಾದ ಶೈವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವವನೂ, ಆ ಮಹಾದೇವನ ಕಥಾಶ್ರವಣ, ಶಿವನೈವೇದ್ಯ ಭಕ್ಷಣ, ಹಗಲಿರುಳೂ ಶಿವಧ್ಯಾನಾ ಚರಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಮಾಡದಿರುವವನು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕರಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿ ದವನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಉಹೇಮಾಡುವರು. ॥೧೭೫-೧೭೬-೧೭೭-೧೭೮॥

ನ ಯೇನ ಪೀಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವನಾಮಾಮೃತಂ ಮುಹುಃ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೭೯||

ನ ಯೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಸ್ತುತಿರಘಾಪಹಾ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೦||

ನ ಯಸ್ಯ ಕಾಶ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವೇಶೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೧||

ನ ಯಸ್ಯ ಜ್ಞಾನವಾಪ್ತಾಂ ಚ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೨||

ನ ಯಸ್ಯ ಮಣಿಕರ್ಣ್ಯಾಂ ಚ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೩||

ನ ಯಸ್ಯ ವೀರಭದ್ರೇಶೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೪||

ನ ಯಸ್ಯ ಪಾಂಚಮುದ್ರೇಶೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ |
ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೧೮೫||

ನಿತ್ಯವೂ ಪದೇಪದೇ ಶಿವನಾಮಾಮೃತವಾನ, ಪಾಪನಾಶಕವಾದ ಶಿವ ಸ್ತೋತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರುವವನೂ, ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವವನೂ, ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕರಜಾತಿಗೆ ಸೇರುವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಊಹೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ||೧೭೯-೧೮೦-೧೮೧||

ಜ್ಞಾನಸಂಪದಿ, ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ, ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ, ಪಾಂಚಮುದ್ರೇಶ್ವರ, ಇವರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಗಳು ತಿಳಿಯುವರು. ||೧೮೨-೧೮೩-೧೮೪-೧೮೫||

ನ ಯಸ್ಯ ಭೈರವೇ ಭೀಮೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೮೬॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೮೭॥

ಯಸ್ಯೋಂಕಾರೇಶ್ವರೇ ನಾಸ್ತಿ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೮೮॥

ಯಸ್ಯ ತ್ರಿಲೋಚನೇ ನಾಸ್ತಿ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೮೯॥

ಜ್ಯೋತೀರೂಪೇಶ್ವರೇ ಭಕ್ತಿಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತ್ಯನಪಾಯಿನೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೦॥

ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರೇ ಭಕ್ತಿಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತ್ಯನಪಾಯಿನೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೧॥

ಕೇದಾರನಾಥೇ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತ್ಯನಪಾಯಿನೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೨॥

ಅಂತರ್ಗೇಹೇಽಪಿ ಯಸ್ಯೈವ ಭಕ್ತಿರ್ನಾವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೩॥

ಭಯಂಕರನಾದ ಭೈರವೇಶ್ವರ, ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶ್ವರ, ಒಂಕಾರೇಶ್ವರ, ತ್ರಿಲೋಚನೇಶ್ವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕರಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಗಳು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡುವರು. ॥೧೮೬-೧೮೭-೧೮೮-೧೮೯॥

ಜ್ಯೋತೀರೂಪೇಶ್ವರ, ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ, ಕೇದಾರನಾಥೇಶ್ವರ, ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗೇಹ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಉತ್ತಮಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಹೇಳುವರು. ॥೧೯೦-೧೯೧-೧೯೨-೧೯೩॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ಪರಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೪॥

ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತಂ ಪರಂ ।
 ತಸ್ಯಾನುಮೇಯಮುತ್ಪತ್ತೌ ಸಾಂಕರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ॥೧೯೫॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪರೋಧರ್ಮಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನಂ ।
 ತತ್ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಭವೇತ್ ॥೧೯೬॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಂ ।
 ತತ್ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಭವೇತ್ ॥೧೯೭॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ಶುದ್ಧರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।
 ತತ್ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಭವೇತ್ ॥೧೯೮॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
 ತತ್ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಭವೇತ್ ॥೨೦೦॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪರೋ ಧರ್ಮಃ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನಂ ।
 ತತ್ತ್ಯಕ್ತಂ ಯೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ಸ ಮಹಾಪಾತಕೀ ಭವೇತ್ ॥೨೦೧॥

ನಿತ್ಯವೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ಆದ ಸೋಮವಾರವ್ರತವನ್ನೂ, ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತವನ್ನೂ
 ಆಚರಿಸದಿರುವವರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕರಜಾತಿಗೆ ಸೇರುವರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು
 ಬೋಧಿಸುವರು ॥೧೯೪-೧೯೫॥

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆ, ವಿಭೂತಿಲೇಪನ ಇವುಗಳು
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು
 ಮಹಾಪಾಪಿಯೆನಿಸುವನು. ॥೧೯೬-೧೯೭॥

ಭಸ್ತ್ರಪುಂಧ್ರಧಾರಣೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆ
 ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರ ಸಾರಾಯಣ ಇವುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ
 ಮುಖ್ಯವಾದ ಧರ್ಮಗಳಾಗಿರುವುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇಬಿಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು
 ಮಹಾಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ॥೧೯೮-೧೯೯-೨೦೦-೨೦೧॥

ನಿಧನೇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರ್ಯೋ ಮಹಾದೇವಮರ್ಚಯೇತ್ |

ಸ ಸರ್ವಪಾಪನಿರ್ಮುಕ್ತಃ ಶಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೧೪||

ಶಿವಲಿಂಗೇ ಮಹಾದೇವಃ ಪೂಜನೀಯೋ ಮನೀಷಿಭಿಃ |

ಶಿವಲಿಂಗೇ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಮೋಕ್ಷಾಯ ಪರಿಕಲ್ಪತೇ ||೨೧೫||

ಹೃದಿ ಧ್ಯಾನಂ ಮಹೇಶಸ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ |

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೧೬||

ಉದ್ಯೋಳನಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂ ಚ ತಥಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ |

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೧೭||

ಸಂಚಾಕ್ಷರೇಣ ಮಂತ್ರೇಣ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ |

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೧೮||

ರುದ್ರಮಂತ್ರೈರವಿಚ್ಛಿನ್ನಮಭಿಷೇಕಂ ಮಹೇಶ್ವರೇ |

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೧೯||

ಕರ್ಪೂರಾಗರುಕಸ್ತೂರೀಚಂದನಾನಿ ಮಹೇಶ್ವರೇ |

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೦||

‘ನಿಧನಪತಯೇ ನಮಃ’ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವನು. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರು ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು. ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಧ್ಯಾನ, ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರಿಸುವವನು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ||೨೧೪-೨೧೫-೨೧೬||

ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಶಿವಸಂಚಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜೆ, ರುದ್ರಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವುದು, ಕರ್ಪೂರ, ಅಗರು, ಕಸ್ತೂರಿ ಮತ್ತು ಚಂದನಗಳನ್ನು ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾ ನಿಯಮ

ಕಾಲಾಗರುಸಮುದ್ಭೂತಂ ಧೂಪಂ ಶಂಕರಸನ್ನಿಧೌ |

ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೧||

ದೀಪಾವಲೀಮಾಜ್ಯಪೂರ್ಣಾಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ |

ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೨||

ಕ್ಷೀರಾನ್ನಂ ಗೋಘೃತಪ್ಲುಷ್ಪಂ ಸ ಶಂಕರಮುಮಾಪತೇಃ |

ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೩||

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾಂಭಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಸಾದರಂ |

ಯಃ ಕರೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೪||

ಕಬಲೇ ಕಬಲೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಹಾದೇವಾನುಕೀರ್ತನಂ |

ಯಃ ಕರೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೫||

ಗಚ್ಛಂಸ್ತಿಷ್ಠನ್ಯಯಾನೋ ವಾ ಮಹಾದೇವಾನುಕೀರ್ತನಂ |

ಯಃ ಕರೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೬||

ದಿಂದ ಮಾಡುವವನು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವನು. ||೨೧೭-೨೧೮-೨೧೯-೨೨೦||

ಆ ಶಂಕರನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಗರುವಿಸಿರುವುದಾದ ಧೂಪವನ್ನಿಡುವವನೂ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದ ದೀಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವವನೂ, ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆರೆದ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ಆ ಉಮಾರಮಣನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವವನೂ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೆನಿಸುವನು. ||೨೨೧-೨೨೨-೨೨೩||

ಅದರಫಲವಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವವನೂ, ಆಹಾರದ ತುತ್ತುತುತ್ತಿಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಕೀರ್ತನೆಮಾಡುವವನೂ, ಹೋಗುವಾಗ, ನಿಂತಾಗ, ಮಲಗುವಾಗ ಈರಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನ ದಿವ್ಯ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುವವನೂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳಂತೆ ವಿಭೂತಿಸಂಗ್ರಹ

ರುದ್ರಾಪ್ತಸಂಗ್ರಹಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ರತ್ನವದ್ಭಸ್ಮಸಂಗ್ರಹಂ ।

ಯಃ ಕರೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೨೭||

ಗೋಕ್ಷೇರೇಣ ಮಹಾದೇವಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೨೮||

ಗೋಘೃತೇನ ಮಹಾದೇವಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೨೯||

ಮಧುನೈವ ಮಹಾದೇವಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂ ಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೦||

ಶಿವಮಿಕ್ಷುರಸೇನೈವ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೧||

ನಾರಿಕೇಲೋದಕೇನೇಶಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೨||

ಖಂಡದಧ್ವಾ ಮಹಾದೇವಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೩||

ಶ್ವೇತಶರ್ಕರಯಾ ಶಂಭುಂ ಯೋಽಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನ್ಘ್ರೀಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೪||

ಇವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಮಾಡುವವನೂ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನೆನಿಸುವನು.

||೨೨೪-೨೨೫-೨೨೬-೨೨೭||

ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಸುವಿನ ಹಾಲು, ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜೇನು ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಇಹದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವನು.

||೨೨೮-೨೨೯-೨೩೦||

ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲು, ಎಳನೀರು, ಗರಣಿಯಾದ ಮೊಸರು, ಬಿಳಿಯ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಭಾಗಾನದಿಯ ನೀರು ಇವುಗಳಿಂದ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರ

ಚಂದ್ರಭಾಗೋದಕೇನೇಶಂ ಯೋಃಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೫||

ಸುಗಂಧಸಲಿಲೇನೇಶಂ ಯೋಃಭಿಷಿಂಚತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೬||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೭||

ಶತಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೮||

ಉತ್ಪಲ್ಲಕಮಲ್ಯೇಶಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೩೯||

ಉತ್ಪಲ್ಲಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಪುಷೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೦||

ಮಧೂಕಕುಸುಮೈಃ ಪುಲ್ಕೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೧||

ಚಾಂಪೇಯಕುಸುಮೈಃ ಪುಲ್ಕೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ಯಾ ಸಕಲಾನ್ಘೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೨||

ನಾದ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವವರು ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವರು. ||೨೩೧-೨೩೨-೨೩೩-೨೩೪-೨೩೫||

ಸುಗಂಧಭರಿತವಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವವರೂ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ, ನೂರುದಳವುಳ್ಳ ಕಮಲದ ಹೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವವರೂ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವರು ||೨೩೬-೨೩೭-೨೩೮||

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿದ ತಾವರೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಇಪ್ಪೇ, ಸಂಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂದಾರ ಈ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಸಕಲ

ಮಂದಾರಕುಸುಮೈಃ ಪುಲ್ಪೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೩||

ಪಾರಿಜಾತ್ಯೈರಪಿ ಸ್ತಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೪||

ಕರವೀರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೫||

ಧತ್ತೂರಪುಷ್ಪೈಃ ಶುದ್ಧೈರ್ಯಃ ಸಂಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೬||

ಶಮಿಪುಷ್ಪೈರತಿಶ್ಚಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೭||

ಕುಶಪುಷ್ಪೈರತಿಶ್ಚಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೮||

ದೂರ್ವಾಯುಗ್ಮೈರತಿಶ್ಚಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೪೯||

ಶ್ವೇತಾಕ್ಷೈರತಿಶ್ಚಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೈಘೋಗಾಂಛಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೦||

ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ||೨೫೧-೨೫೨-೨೫೩-೨೫೪||

ಅತಿಶುಭ್ರವಾದ ಪಾರಿಜಾತ, ಕಣಿಗಲೆ, ಧತ್ತೂರಿ, ಬನ್ನೀ ಈ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಂಗಳಕರನಾದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವನು. ೨೪೪-೨೪೫-೨೪೬-೨೪೭||

ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರವಾದ ಕುಶಪುಷ್ಪ, ದೂರ್ವಾಯುಗ್ಮ, (ಗರಿಕೆಜೊತೆ) ಬಿಳಿಯ ಅಕ್ಷತೆ, ಶಿಲಾಕ್ಷತೆ (ಎಳ್ಳು ಅಕ್ಷತೆ) ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಕವ್ವುಎಳ್ಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಸರ್ವೇ

ತಿಲಾಪ್ತೈರಪಿ ಸ್ವಚ್ಛೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೧||

ಸಿತಾಸಿತೈಸ್ತಿಸ್ತೈರೀಶಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೨||

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥೈರಸಿತೈಃ ಶುದ್ಧೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೩||

ಮಾಪ್ತೈರ್ಯವೈರ್ವಾ ಗೋಧೂನ್ಯೈರ್ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೪||

ದಧಿಕಂಬಲಮೀಶಾನೇ ನೈಶಾಖೇ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೫||

ಘೃತಕಂಬಲಮೀಶಾನೇ ಹೇಮಂತೇ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೬||

ಮಧುಕಂಬಲಮೀಶಾನೇ ಶೈಶಿರೇ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೫೭||

ಶ್ವರನಾದ ೮ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವರು. •||೨೪೮-೨೪೯-೨೫೦-೨೫೧-೨೫೨||

ಶುದ್ಧವಾದ ಕರಿಯು ಸಾಸುವೆ. ಉದ್ವು, ಯವ, (ಅಕ್ಕಿ) ಗೋದುವೆ ಇವುಗಳಿಂದ ೮ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನೂ, ನೈಶಾಖಮಾಸದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನೊಸರಿನ ಕಂಬಲವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವನೂ (ಕಂಬಲವೆಂದರೆ ಅವರಣಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥ) ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವನು. ||೨೫೩-೨೫೪-೨೫೫||

೮ ಈಶಾನನಿಗೆ ಹೇಮಂತರ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪದ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನೂ, ಶಿಶಿರ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಜೇನಿನ ಅವರಣವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುವವನೂ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ಬೆರೆದ ನೊಸರನ್ನ, ಹಾಲನ್ನ, ತುಪ್ಪನ್ನ, ಬೆಲ್ಲದನ್ನ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವೇದನಮಾಡಿ

- ದಧ್ನನ್ನೇನಾಜ್ಞಯುಕ್ತೇನ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೫೮॥
- ಕ್ಷೀರಾನ್ನೇನಾಜ್ಞಯುಕ್ತೇನ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೫೯॥
- ಘೃತಾನ್ನೇನ ಗುಡಾನ್ನೇನ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೬೦॥
- ಮಧ್ವನ್ನೇನಾಜ್ಞಯುಕ್ತೇನ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೬೧॥
- ಯಃ ಕ್ಷೀರಾನ್ನೇನ ಸಾಜ್ಞೇನ ಶಾಂಭವಂ ಭೋಜಯಿಷ್ಯತಿ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೬೨॥
- ಯಃ ಪಟ್ಟಿಕೂಲವಸ್ತ್ರಾದ್ಯೈಃ ಶಾಂಭವಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೬೩॥
- ಯಃ ಸುವರ್ಣೇನ ರತ್ನೈರ್ವಾ ಶಾಂಭವಂ ತೋಷಯಿಷ್ಯತಿ ।
 ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥೨೬೪॥

ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞಮಾಡುವವನೂ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ
 ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವನು ॥೨೫೮-೨೫೯-೨೬೦-೨೬೧-೨೬೨॥

ತುಪ್ಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೇನುತುಪ್ಪದನ್ನವನ್ನು ಶಂಕರನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿ ಪ್ರಾಜ್ಞ
 ಮಾಡುವವನೂ, ತುಪ್ಪದೊಡನೆ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ಶಂಭುಭಕ್ತನಿಗೆ ಉಟಮಾಡಿಸು
 ವವನೂ, ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಯ ರೇಷ್ಮೆವಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶಾಂಭವನನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞ
 ಮಾಡುವವನೂ, ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಇಹದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಶಿವಲೋಕವ
 ನ್ನೈದುವನು. ॥೨೬೧-೨೬೨-೨೬೩॥

ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವವನೂ,
 ಆ ಮಹಾದೇವನ ಭಕ್ತರ ಸೇವಾತತ್ಪರನಾಗಿರುವನೂ, ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್ಯ ಮತ್ತು

ಯೋ ಮಹಾದೇವಭಕ್ತಾನಾಂ ಪರಿಚರ್ಯಾಪರೋ ಭವೇತ್ |

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೬೫||

ಶರಣಂ ಯಾತಿ ಯಃ ಸಾಂಬಂ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ |

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೬೬||

ಶಿವಮನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಯೋಽರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ ಸಂತತಂ |

ಸ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸಕಲಾನೋಗಾಂಭಿವಲೋಕಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ||೨೬೭||

ಅನನ್ಯಶರಣಾ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಮೇವ ಭಜಂತಿ ಯೇ |

ತ ಏವ ಧನ್ಯಾ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೬೮||

ಭಜಂತ್ಯನನ್ಯಭಾವೇನ ಭವಾನೀರಮಣಂ ಪ್ರಭುಂ |

ಭಾಗ್ಯವಂತಸ್ತತಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮೋ ನಮಃ||೨೬೯||

ಏಷಾಮಂತ್ಯಾ ತನುರ್ವಿಪ್ರಾಸ್ತ ಏವ ಗಿರಿಜಾಪತಿಂ |

ಅನನ್ಯಭಾವಾಃ ಸತತಂ ಭಜಂತ್ಯನ್ಯಭಿಚಾರತಃ ||೨೭೦||

ಯೇನ ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ವೈದಿಕಾನಿ ಮಹೇಶ್ವರೇ |

ಸಮರ್ಪ್ಯಂತೇಽನಿಶಂ ತೇನ ಮುಕ್ತಿರ್ಲಭ್ಯಾ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೭೧||

ಕರ್ಮ ಈ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆ ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯನ್ನು ಮರೆಹೊಗುವವನೂ, ಅನವರತವೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ತೂಜಮಾಡುವವನೂ ಸಹ. ಸಮಸ್ತ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೆದ್ದುವನು. ||೨೬೪-೨೬೫-೨೬೬-೨೬೭||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಅನ್ತರನ್ನು ಮರೆಹೊಗದೇ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವನನ್ನೇ ಭಜನೆಮಾಡುವವರು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಧನ್ಯರೆನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭವಾನೀಪತಿಯಾದ ಆ ಪ್ರಭುವನ್ನೇ ಭಜಿಸುವರು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಇದೇ ಕೊನೆಯ ವಾದ ಶರೀರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾರಿಗೋ ಅವರುಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಆ ಗಿರಿಜಾರಮಣನನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವರು. ||೨೬೮-೨೬೯-೨೭೦||

ಸಕಲ ವೇದಪ್ರತಿನಾಡಿತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಅನವರತವೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರ

ಅತ್ಯಂತದುರ್ಲಭಾ ಮುಕ್ತಿಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಶಿವಪೂಜಯಾ |

ತಾದೃಶೀ ಶಿವಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಿಧಿವದ್ವಿಜೈಃ ||೨೭೨||

ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ ಸಂಕಲ್ಪ ಸ್ನಾತೋದ್ಧೂಳ್ಯ ಚ ಭಸ್ಮನಾ |

ಧೃತ್ವಾ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ಯರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ||೨೭೩||

ಮಹೇಶ ಏವ ಸಂಪೂಜ್ಯೋ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಭಿರಹರ್ನಿತಂ |

ಯತೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ಸಾಂಬೋ ಮುಕ್ತಿದಃ ಪೂಜಿತೋನಿತಂ ||೨೭೪||

ನ ಭಜಂತಿ ಮಹಾದೇವಂ ಯೇನನ್ಯಶರಣಾಃ ಸದಾ |

ತೇ ಸರ್ವೇ ನಿರಯಂ ಯಾಂತಿ ಯಾವದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ||೨೭೫||

ಅಭಾಗ್ಯಪರಿಪಾಕೇನ ನ ಭಜಂತಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ |

ಭಾಗ್ಯಾಘಪರಿಪಾಕೇನ ಭಜಂತಿ ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರಂ ||೨೭೬||

ನಿಗ್ಗೇ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮುಕ್ತಿಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಅಂತಹ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕಸ್ನಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರಧಾರಣ ಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ||೨೭೧-೨೭೨-೨೭೩||

ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾದವರು ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಮರೆಹೊಕ್ಕು ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡದವರು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವ ವರೆಗೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವರು. ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಶದಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯವಂತರಿಗೂ ಪರಿಪಾಕವಿದ್ದರೆನಾತ್ರ ಆ ಸಂಪದ್ಧರಿತನಾದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವರು. ||೨೭೪-೨೭೫-೨೭೬||

ಯೇನನ್ಯಶರಣಾ ನಿತ್ಯಂ ನ ಭಜಂತಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೩॥

ವಿಭೂತ್ಯುದ್ಧೂಳನಂ ನಿತ್ಯಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೪॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಧಾಲಾದೌ ತ್ರಿಪುಂದ್ರಸ್ಯೈವ ಧಾರಣಂ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೫॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಸತತಂ ಮಹಾದೇವಾನುಚಿಂತನಂ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೬॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಸತತಂ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೭॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಸತತಂ ಶಿವಸ್ಯೈವಾರ್ಚನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೮॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಸತತಂ ಮಹಾದೇವಾನುಕೀರ್ತನಂ ।
ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೩೯॥

ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮರೆಹೊಗದೆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಭಜನೆಮಾಡದಿರುವವರೂ, ನಿತ್ಯವೂ ವಿಭೂತಿಲೇಪನ, ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣ, ಅನವರತವೂ ಮಹಾದೇವನ ಧ್ಯಾನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ಮಾಡದಿರುವ ಶಿಲ್ಪರೂ ಹೊಲೆಯರು (ಪಂಚಮರು) ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೨೩೩-೨೩೪-೨೩೫-೨೩೬॥

ಅನವರತವೂ ಕೋರಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಮಾಡದವರೂ, ಶಿವಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾದೇವನ ಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಿರುವವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪಂಚಮರೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೨೩೭-೨೩೮-೨೩೯॥

ಯೇ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಸತತಂ ಮಹಾದೇವಕಥಾರತಿಂ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಃಪೃಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೮೪||

ಯೇ ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯತಾಂ ಪ್ರಾಹುರ್ಮಹಾದೇವೇ ಸುರೋತ್ತಮೇ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಃಪೃಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೮೫||

ಯೇ ಶಿವಸ್ಮರಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸ್ಮರಂತ್ಯನ್ಯಾನ್ಸುರಾನ್ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಃಪೃಂತ್ಯಜಾ ಏವ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೮೬||

ದೇವಾನಾಂ ಚ ದ್ವಿಜಾನಾಂ ಚ ವಿಶೇಷೇಣ ಸದಾಶಿವಃ ।

ಪೂಜನೀಯೋಽನ್ಯಹಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಸಾಧನೈಃ ||೨೮೭||

ಸೌಭಾಗ್ಯಮತುಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಭಗವತ್ಪೂಜಯಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಏವ ಭಗವಾನನ್ಯೋ ನ ಭಗವಾನ್ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೮೮||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನಿತ್ಯರ್ಥವಶಿರಃ ಸ್ವಯಂ ।

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ವದತ್ಯೇವ ಪುನಃ ಪುನಃ ||೨೮೯||

ನ ರುದ್ರಾದಪರೋ ದೇವೋ ಭಗವಾನಿತಿ ಗೀಯತೇ ।

ತಸ್ಮಾತ್ಸ ಭಗವಾನ್ರುದ್ರೋ ಭಜನೀಯೋ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ||೨೯೦||

ಅನವರತವೂ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಡದವರೂ, ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಸಮಾನನೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ, ಮತ್ತು ಶಿವಸ್ಮರಣೆಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಮಾಡುವವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತ್ಯಜರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ||೨೮೪-೨೮೫-೨೮೬||

ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರ್ಹನಾಗಿರುವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಆ ಭಗವಂತನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಆಪರಿಮಿತವಾದ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆ ರುದ್ರನೊಬ್ಬನೇ ಭಗವಂತನೇ ಹೊರತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಭಗವಂತರೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥವಶಿರಸ್ಸು (ಮಂತ್ರವು) ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆ ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವನು ಭಗವಂತನೆನಿಸಲಾರನೆಂದು

ಭಗವಂತನುಮಾಕಾಂತಂ ಭಜಂತಿ ಭವಭೀರವಃ ।

ನ ರುದ್ರಾದಪರೋ ದೇವೋ ಭವಭೀಮಭಯಾಪಹಃ ॥೨೯೦॥

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ನ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೯೧॥

ಶ್ರೀಮಹಾರುದ್ರ ಏವೇತಿ ಭಗವಾನಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ ।

ಸ ತರತ್ಯೇವ ಸಂಸಾರಮಸಾರಮತಿದುಃಖದಂ ॥೨೯೨॥

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ವೇದತತ್ವವಿದೋ ವಿದುಃ ।

ತತಸ್ತೇ ವೇದತತ್ವಜ್ಞಾ ಭಗವಂತಂ ಭಜಂತಿ ತಂ ॥೨೯೩॥

ಯೋ ಯೋ ವೈ ರುದ್ರ ಇತ್ಯತ್ರ ವೈಕಾರೋ ವರ್ತತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸ ಏವಕಾರಸ್ತೇನಾನ್ಯಯೋಗ ಏವ ನಿಷಿದ್ಧತೇ ॥೨೯೪॥

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ವೈಕಾರೇಣ ವಿನಿಶ್ಚಿತಂ ।

ರುದ್ರಾನ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ವೇತಿ ನಿಶ್ಚಯೋ ವೇದತೋ ಭವೇತ್ ॥೨೯೫॥

ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಭಗವಂತನಾದ ಆ ರುದ್ರನನ್ನೇ ಭಜನೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೨೮೭-೨೮೮-೨೮೯-೨೯೦॥

ಆ ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರದಾದ್ದರಿಂದ, ಸಂಸಾರಭಯವುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಉಮಾರಮಣನನ್ನೇ ಭಜನೆಮಾಡುವರು. ಆ ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಹೇಳದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ವೇದಬಾಹ್ಯರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾರುದ್ರದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಹೇಳುವವನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಪ್ರದವಾದ ಈ ಸುಸಾರವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ವಾಟುತ್ತಾನೆ. ॥೨೯೧-೨೯೨-೨೯೩॥

ವೇದತತ್ತ್ವವನ್ನರಿತವರು ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ರುದ್ರನನ್ನೇ ಭಜಿಸುತ್ತಿರುವರು 'ಯೋ ಯೋ ವೈ ರುದ್ರ' ಎಂಬ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ವೈ' ಎಂಬಪ್ರಕಾರವು ಏನು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದು. ಆ ವೈಕಾರಕ್ಕೆ ಇತರ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ರಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ವೈಕಾರದಿಂದ ಆ ಭಗವಂತನು ರುದ್ರದೇವನೇ ಹೊರತು ಇತರರಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದು.

ಭಗವಂತಮುನಾಕಾಂತಮನನ್ಯಾ ಯೇ ಭಜಂತಿ ತಾನ್ |

ನಮಸ್ಕುರೋ ನಮಸ್ಕುರೋ ನಮಸ್ಕುರ್ಮಃ ಪುನಃ ಪುನಃ || ೨೯೭ ||

ಶಿವ ರುದ್ರ ಮಹಾದೇವ ಭಗವಂಛಂಕರೇಶ್ವರ |

ಮಹೇಶ್ವರೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೨೯೮ ||

ಸಾಂಬ ಶಂಭೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತ |

ಸದಾಶಿವೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೨೯೯ ||

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ವಿಶ್ವೇಶ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿಲೋಚನ |

ಪರಾತ್ಪರೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೩೦೦ ||

ಕರ್ಪೂರಗೌರಕಾಮಾರೇ ನರಸಿಂಹನಿಷಾದನ |

ದೇವೋತ್ತಮೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೩೦೧ ||

ವಾಮದೇವಾನುರಾಧೀಶ ಭಸಿತೋದ್ಭೂತನಪ್ರಿಯ |

ವಿಶ್ವರೂಪೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ || ೩೦೨ ||

ರುದ್ರದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಇತರ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತೆಗಳು ಭಗವಂತನೆಂದು ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರರೆಂದು ವೇದದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುವುದು. || ೨೯೪-೨೯೫-೨೯೬ ||

ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಡದೇ ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಉಮಾರಮಣಿಗೇ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಾನು ಪದೇಪದೇ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿವ, ರುದ್ರ, ಮಹಾದೇವ, ಭಗವನ್, ಶಂಕರ, ಈಶ್ವರ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಸಾಂಬ, ಶಂಭು, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ, ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದಿತ, (ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು) ಸದಾಶಿವ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ವಿಶ್ವೇಶ, ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಇವರನ್ನೇ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗುಳ್ಳವನೂ, ಪರಾತ್ಪರ, (ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ ವಸ್ತುವು) ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷಿಗಳು ಅನವರತವೂ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. || ೨೯೭-೨೯೮-೨೯೯-೩೦೦ ||

ಕರ್ಪೂರದಂತೆ ಬಿಳುಪಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವನೂ, ಮನ್ಮಥಶತ್ರುವೂ, ನರಸಿಂಹನನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ, ದೇವತೋತ್ತಮ, ವಾಮದೇವ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನು, ವಿಭೂತಿಲೇಪನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಜಗದ್ರೂಪನು ಎಂಬುದಾಗಿ

ಅನಂತಸೋಮಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿಪ್ರಭಾಧಿಕ ಮಹಾಪ್ರಭಃ ।

ವಿಶ್ವನಾಥೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೦೩॥

ಉಮಾಕಾಂತಾಮರಾರಾಧ್ಯ ಭಗವನ್ನೀಲಲೋಹಿತಃ ।

ಲಲಾಟಾಕ್ಷೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೦೪॥

ಹರಾಮರೇಶ ಪಾಪಾರೇ ಮಧುಸೂದನಸೂದನಃ ।

ಕಾಲಕಾಲೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೦೫॥

ಭವ ಶರ್ವ ತ್ರಿಲೋಕೇಶ ಶೂಲಪಾಣೇ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಶಿವಾಪ್ರಿಯೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೦೬॥

ಉಗ್ರ ಭೀಮ ಭವಾರಾತೇ ಭರ್ಗ ತ್ರಿಪುರಸೂದನಃ ।

ನೀಲಕಂಠೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೦೭॥

ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ೩೦೩-೩೦೭॥

ಅಪರಿಮಿತರಾದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಪ್ರಭೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಜಗದೊಡೆಯ, ಉಮಾದೇವಿಯ ರಮಣ, ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನು, ಭಗವಂತ (ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನೂ) ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಗಳುಳ್ಳವನು. (ಕೊರಳಲ್ಲಿ ವಿಷಪಾನದಿಂದ ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ, ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ವರ್ಣವುಳ್ಳವನು) ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನು, ಭಕ್ತರ ಪಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನು, ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಡೆಯನು, ಪಾಪಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶತ್ರುವು, ಮಧುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವನೂ, ಯಮನನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದವನೂ, ಸಕಲ ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣನೂ, ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವವನೂ, ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ, ಪಾತಾಳವೆಂಬ ಮೂರುಲೋಕಕ್ಕೂ ಒಡೆಯನೂ, ತ್ರಿಶೂಲವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವನೂ, ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನೂ, ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪತಿಯೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು ಅನವರತವೂ ದಿವ್ಯವಾದ ಆ ಪರಶಿವನ ನಾಮಗಳನ್ನೇ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ೩೦೩-೩೦೪-೩೦೫-೩೦೬॥

ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಭಯಂಕರನಾಗಿ ತೋರುವವನೂ, ದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನೂ, ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಶತ್ರುವಿನಂತಿರುವನೂ, ಮನ್ಮಥ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ವಿಷ್ಣುನೇತ್ರಾರ್ಚಿತಾನರ್ಘ್ಯ ಶರಣ್ಣುಪದಪಂಕಜ |

ಮೃತ್ಯುಂಜಯೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೦೮||

ತ್ರಿಕಾಂಗ್ನಿಕಾಲ ಕಾಲಜ್ಞ ಜ್ಞಾನರೂಪ ದಿಗಂಬರ |

ತ್ರಿಯಂಬಕೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೦೯||

ಖಟ್ಟಾಂಗಸಾಣೇ ಸರ್ವಾತ್ಮನ್ನಂಧಕಾಸುರಸೂದನ |

ಸರ್ವೇಶ್ವರೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೧೦||

ಕೈಲಾಸನಾಸಿನ್ಗೋರಿಶ ವೃಷಾಂಕ ವೃಷಭಧ್ವಜ |

ಸರ್ವೋತ್ತಮೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೧೧||

ಕಾಶೀನಾಥ ವಿಮುಕ್ತೇಶ ಭವಾನೀಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭ |

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೧೨||

ಮತ್ತು ಯನು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವನೂ, ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದವನೂ, ಕಪ್ಪಾದ ಕೋರಳುಳ್ಳವನೂ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನೂ, ಪೂಜ್ಯನೂ, ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಪದಕಮಲವುಳ್ಳವನೂ, ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನೂ, ದಕ್ಷಿಣಾಂಗಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹವನೀಯ ನೆಂಬ ತ್ರೇತಾಂಗಿಗಳಿಗೂ ಯಮಸ್ವರೂಪನೂ, ಕಾಲವನ್ನರಿತವನೂ, ಜ್ಞಾನರೂಪಿಯೂ, ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೇ ವಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವನೂ, (ಚಿತ್ರಲೆಯಿರುವನೂ) ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವನೂ ಎಂದು ಆ ಪರಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೇ ದ್ವಿಜರಾದವರು ಅನವರತವೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ||೩೦೭-೩೦೮-೩೦೯||

ಖಟ್ಟಾಂಗವನ್ನು (ಆಯುಧವಿಶೇಷ) ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವನೂ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಸ್ವರೂಪನೂ, ಅಂಧಕಾಸುರನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲೇ ಸದಾ ವಾಸಮಾಡುವವನೂ, ಗೋರಿಕವಣನೂ, ವೃಷಭಚಿಹ್ನೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಆ ವೃಷಭವನ್ನೇ ತನ್ನ ಬಾವುಟವನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳವನೂ, ಸರ್ವೋತ್ತಮನೂ ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅನವರತವೂ ಪರಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ||೩೧೦-೩೧೧||

ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದೊಡೆಯ, ವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ (ಮುಕ್ತಿಪಡೆದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ) ಸಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಅಧಿಪತಿ, ಉಮಾರಮಣ,

ಉಮಾಸಹಾಯ ಚಿದ್ರೂಪ ನಿರಂಜನ ನಿರಾಮಯ ।

ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ ಸತತಂ ವದಂತ್ಯನುದಿನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೧೩||

ಏತಾನಿ ದಿವ್ಯನಾಮಾನಿ ಮಹೇಶಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।

ಜಪನೀಯಾನಿ ಯತ್ನೇನ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರಹರ್ನಿಶಂ ||೩೧೪||

ಸ್ತುತವ್ಯೋಽಸ್ಮಾಭಿರನಿಶಂ ಸ್ಮರಾಪಸ್ಮಾರನಾಶಕಃ ।

ನ ಹಿ ಸ್ಮರಹರಾದನ್ಯಃ ಸ್ತುತವ್ಯೋಽಸ್ಮಾಭಿರನ್ವಹಂ ||೩೧೫||

ನ ಹಿ ಸ್ಮರಹರಾದನ್ಯಃ ಸಂಸಾರೋನ್ಮೂಲಕಾರಣಂ ।

ತತಃ ಸಂಸಾರನಾಶಾಯ ಸೇವ್ಯಃ ಸ್ಮರಹರಃ ಸದಾ ||೩೧೬||

ಶಿವನಾಮಕುತಾರೇಣ ಸಂಸಾರತರುರೇಕದಾ ।

ಸತ್ಪರಂ ಯದಿ ನಿಚ್ಛಿನ್ನೋ ನ ಪ್ರರೋಹತಿ ಸರ್ವಥಾ ||೩೧೭||

ಸಂಸಾರತರುಮೂಲಾನಿ ಬಹೂನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ।

ಶಿವನಾಮಕುತಾರೇಣ ನಿರ್ಮೂಲಾನಿ ಭವಂತಿ ಹಿ ||೩೧೮||

ಜ್ಞಾನರೂಪ, ನಿರ್ವಿಪ್ರ, ರೋಗರಹಿತ, ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪನೆಂದು ಅನವರತವೂ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೩೧೨-೩೧೩||

ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನು ಮೋಕ್ಷಾ
ಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಹಗಲಿರುಳೂ, ನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಜಪಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮ
ಣೋತ್ತಮರೇ, ನಾವೂಕೂಡ ಮನ್ಯಥನೆಂಬ ಅವಸ್ಥಾರೋಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ
ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮನ್ಯಥಶತ್ರುವಾದ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ
ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಮರಿಸಬಾರದು. ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು
ನಿವಾರಿಸಲಿಮಾಡಲು ಕಾರಣಭೂತನಾಗಿರುವನು ಆ ಕಾಮರಿಪುವಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ
ಇಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಘೋರ ಸಂಸಾರದುಃಖವಿಂದ ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದು
ವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸದಾ ಸೇವಿಸಲೇಬೇಕು ||೩೧೪-೩೧೫-
೩೧೬||

ಒಂದುಸಾರಿ ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮರವು
ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಜಿಗರುವುದಿಲ್ಲ ನಾನಾವಿಧವಾದ

ಸಂಸಾರತರುಮಾಲಾನಾಂ ಪಾತಕಂ ಮೂಲಮುಚ್ಯತೇ |

ತನ್ನಾಶಸ್ತು ಭವತ್ಯೇವ ಶಿವನಾಮಸಕ್ಯಜ್ಞಪಾತ್ ||೩೧೯||

ಸಾದರಂ ಭಸ್ಮದಿಗ್ಧಾಂಗೋ ವದೇಚ್ಛಿವಶಿವೇತಿ ಯಃ |

ಸ ಸಂಸಾರವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೨೦||

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಶಿವಧ್ಯಾನಂ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಾಃ |

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ನಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಶೇಷಭೂಷಣಭೂಷಿತಾಃ ||೩೨೧||

ಶಿವಧ್ಯಾನಸಮಂ ಧ್ಯಾನಂ ನ ಶ್ರುತಂ ಶ್ರುತಿಷು ಧ್ರುವಂ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಭುತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೩೨೨||

ಅನೇಕಜನ್ಮಭಿನಿತ್ಯಂ ಪುಣ್ಯಂ ಬಹುಕೃತಂ ಯದಿ |

ತದಾ ಶಿವೇತಿ ಶಬ್ದೋಕ್ತಯಂ ಸಾದರಂ ನಿಃಸರಿಸ್ಯತಿ ||೩೨೩||

ಸಂಸಾರವೃಕ್ಷಗಳ ಬೇರುಗಳೂಕೂಡ ಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮವೆಂಬ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ||೩೧೭-೩೧೮||

ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮರಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪಾಪವೆಂಬುದೇ ಬೇರಿನಂತಿರುವುದು (ಮೂಲವಾಗಿರುವುದು). ಆ ಪಾಪಮೂಲವು ಒಂದೇಬಾರಿ ಮಾಡಿದ ಶಿವನಾಮ ಜಪದಿಂದ ನಾಶವಾಗುವುದು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ 'ಶಿವ ಶಿವ' ಎಂದು ಜಪಮಾಡಿದವನು ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ||೩೧೯-೩೨೦||

ಭಸ್ಮ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಇವುಗಳನ್ನ ಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿವಧ್ಯಾನಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಸರ್ಪಭೂಷಣಾಲಂಕೃತರಾಗುವರು ಅಂದರೆ ಪರಶಿವನ ರೂಪವನ್ನೇ ಹೊಂದುವರು. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಧ್ಯಾನವೇ ಬೇರೊಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಲ್ಲ ||೩೨೧-೩೨೨||

ನಿತ್ಯವೂ ಅನೇಕಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುಣ್ಯಸಂಪಾದಿಸಿದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನೆಂಬ ಶಬ್ದವು ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವುದು. ಅದರಪೂರ್ವಕ

ಶಿವೇತಿ ನಾಮ ವಿಮಲಂ ಯೇನೋಚ್ಚರಿತಮಾದರಾತ್ |

ತೇನ ಭೂಯೋ ನ ಸಂಸಾರಸಾಗರಃ ಸಮವಾಪ್ಯತೇ ||೩೨೪||

ವಾಜಪೇಯಾದಿಕಾ ಯಾಗಾಃ ಕೃತಾ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೨೫||

ಕೃತಾನಿ ರತ್ನದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೨೬||

ಕೃತಾನಿ ಹೇಮದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೨೭||

ಕೃತಾನಿ ಕನ್ಯಾದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೨೮||

ಕೃತಾನಿ ಗಜದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೨೯||

ಕೃತಾನ್ಯಶ್ವಪ್ರದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೩೦||

ಕೃತಾನಿ ಗೋಪ್ರದಾನಾನಿ ಪಾತ್ರೇ ಯೇನೈವ ಕೋಟಿತಃ |

ತೇನೈವೋಚ್ಚಾರ್ಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಪ್ರದಂ ||೩೩೧||

ವಾಗಿ ಶಿವನೆಂಬ ನಿರ್ಮಲವಾದ ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದವನನ್ನು ಪುನಃ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ||೩೩೨-೩೩೪||

ಕೋಟಿಂತರ ವಾಜಪೇಯ ಮುಂತಾದ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ, ಸತ್ಯಾತ್ರನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರತ್ನದಾನ, ಸುವರ್ಣದಾನ ಮತ್ತು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಕನ್ಯಾದಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ ಸಹ ಮಂಗಳಪ್ರದವಾದ ಶಿವನಾಮವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ ||೩೩೫-೩೩೬-೩೩೭-೩೩೮||

ಅನೇಕಕೋಟಿ ಗಜದಾನ, ಕುದುರೆ ದಾನ, ಮತ್ತು ಗೋದಾನಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಾತ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವನು ಮಾತ್ರ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಮಂಗಳಪ್ರದವಾದ ಶಿವನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ||೩೩೯-೩೪೦-೩೪೧||

ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀವಿದ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿವಿದ್ಯೇತಿ ಗೀಯತೇ |

ಸಾ ವಿದ್ಯಾ ಶಿವರೂಪೈನ ಸರ್ವವೇದಾಂತಸಂಶ್ರುತಾ ||೩೩೨||

ವಿದ್ಯಾನಾಮುತ್ರಮಾ ವಿದ್ಯಾ ವೇದವಿದ್ಯೇತಿ ಗೀಯತೇ |

ತತ್ರಾಃಪಿ ವೇದವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಉತ್ತಮಃ ||೩೩೩||

ತತ್ರಾಪ್ಯತ್ಯುತ್ತಮಾ ವಿದ್ಯಾ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಾತ್ಮಿಕಾ |

ಶೈವವಿದ್ಯಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೇತಿ ಗೀಯತೇ ||೩೩೪||

ಲೋಕಾನಾಂ ಪ್ರಲಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಲೋಕಾ ವೇದೇ ಲಯಂ ಗತಾಃ |

ತತಃ ಸರ್ವೇಃಪಿ ವೇದಾಸ್ತೇ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇ ಲಯಂ ಗತಾಃ||೩೩೫||

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೋ ಲಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೇ ತತಃ |

ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಃ ಶುದ್ಧೋ ನ ಕುತ್ರಾಪಿ ವಿಲೀಯತೇ ||೩೩೬||

ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೋ ನಾನು ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಗೀಯತೇ |

ನ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೋ ನಾಶಃ ಕದಾಚಿದಪಿ ವಸ್ತುತಃ ||೩೩೭||

ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀವಿದ್ಯೆಯು ಮುಕ್ತಿವಿದ್ಯೆಯೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆ ಮಂತ್ರವು ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಎನಿಸಿ ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದೆ. ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೇದವಿದ್ಯೆಯೇ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ, ಆ ವೇದವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರ ಸ್ವರೂಪವಾದ ವಿದ್ಯೆಯು ಪರಮೋತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಶಿವಸಂಬಂಧವಾದ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀವಿದ್ಯೆಯೇ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಯೆಂದೂ, ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೆಯೆಂದೂ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ||೩೩೨-೩೩೩-೩೩೪||

ಸಕಲ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಪ್ರಳಯಕಾಲವೊದಗಿದಾಗ ಅವೆಲ್ಲವೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದವು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ವೇದಗಳೂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಲಯವಾದವು. ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಆಮೇಲೆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರವಿದ್ಯೆಯಾದರೋ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಐಕ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಆ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ವಸ್ತುತಃ ನಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ||೩೩೫-೩೩೬-೩೩೭||

ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಶಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ ।
 ತದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವಿದಿತ್ವೈವ ತದುಪಾಸ್ಯಂ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ॥೩೩೮॥
 ತದ್ವಿ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯುಪಾಸೀತ ಭವತಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾಂಸ್ತತಃ ।
 ಬ್ರಹ್ಮನಾನ್ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯುತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಭೂತೋ ಹಿ ಜಾಯತೇ ॥೩೩೯॥
 ಪಂಚಾಕ್ಷರಾತ್ಮಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞೇಯಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವೈದಿಕೈಃ ।
 ನ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ॥೩೪೦॥
 ಅವ್ಯಕ್ತಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ ।
 ತದೇವ ಸರ್ವವೇದಾಂತಪ್ರತಿಸಾದ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೩೪೧॥
 ಪುರಾ ಕೈಲಾಸಶಿಖರೇ ಸುಖಾಸೀನಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।
 ಪಸೃಚ್ಛ ಪರಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಾರ್ವತೀ ವಿನಯಾನ್ವಿತಾ ॥೩೪೨॥
 ಭಗವಂಛ್ರೀಮಹಾರುದ್ರ ಶ್ರೀಮಹಾಧೇವ ಶಂಕರ ।
 ಅದ್ವೈಕಂ ಪ್ರಷ್ಠಾಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತದ್ವದಸ್ತ ಕೃಪಾನಿಧೇ ॥೩೪೩॥

'ಶಿವ' ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವನ್ನು ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೆಂದರಿಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳು ಉಪಾಸನೆಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವನೆಯುಳ್ಳವನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ತಾನೇ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನಾಗುವನು ವೈದಿಕರಾದವರು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಭಾವನೆಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನೈದುವರು ॥೩೩೮-೩೩೯-೩೪೦॥

ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ (ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗದ) ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಆ ಶಿವ ಎಂಬೆರಡಕ್ಷರಗಳು. ಸಕಲ ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾಗಿರುವುದೂ ಅದೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದುಸಲ ಕೈಲಾಸಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದಳು ॥೩೪೧-೩೪೨॥

|| ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೃವಾಚ ||

ಅಷ್ಟೋತ್ತರಸಹಸ್ರಂ ತು ನಾಮ್ನಾ ಮುಕ್ತಂ ತ್ವಯಾ ಪುರಾ ।

ತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಮುಖ್ಯಾನಿ ಮುಕ್ತಿದಾನ್ಯಪಿ ವಸ್ತುತಃ ||೩೪೪||

ತತ್ರಾಪ್ಯತ್ಯುತ್ತಮಂ ನಾಮ ಕಿಮಸ್ತೈಕಂ ವದಸ್ವ ಮೇ ।

ಯನ್ನಾಮಜಪಮಾತ್ರೇಣ ಮುಕ್ತಿರ್ಹಸ್ತಗತಾ ಭವೇತ್ ||೩೪೫||

|| ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಉವಾಚ ||

ಶಿವ ಇತ್ಯಸ್ತಿ ಯನ್ನಾಮ ತದ್ಧಿ ನಾಮೋತ್ತಮೋತ್ತಮಂ ।

ತದೇವ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವಾಹಂ ವರಾನನೇ ||೩೪೬||

ಶಿವನಾಮಸ್ವರೂಪೇಣ ವ್ಯಕ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಹಮೇವ ಹಿ ।

ಶಿವನಾಮಾಹಮೇವೇತಿ ವಿಜಾನೀಹಿ ಯಥಾರ್ಥತಃ ||೩೪೭||

ಯದವ್ಯಕ್ತಂ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮ ವೇದಾಂತಪ್ರತಿಪಾದಿತಂ ।

ತದೇವೇದಂ ವಿಜಾನೀಹಿ ಶಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ ||೩೪೮||

ಭಗವಂತನಾದ್ರೀ ಮಹಾರುದ್ರದೇವನೇ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡವನೂ, ಮಂಗಳಕರನೂ ಆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ನೀನು ಅದನ್ನು ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಭೋ, ನೀನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಸಾವಿರದೊಂಟು ನಾಮಗಳೂ ವಸ್ತುತಃ (ನಿಜವಾಗಿ) ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಗಳೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಆ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ದಿವ್ಯನಾಮವಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸು. ಅಂತಹ ದಿವ್ಯನಾಮ ಜಪಮಾತ್ರದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕೈಸೇರುವಂತಿರಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ವತಿಯು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದಳು ||೩೪೩-೩೪೪-೩೪೫||

ದೇವಿ, ಶಿವನೆಂಬ ನನ್ನ ನಾಮವು ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ನಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆನಿಸಿರುವುದು. ಸುಂದರಮುಖಿಯೇ, ಅದೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು, ನಾನೇ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿರುವೆನು. ಆ 'ಶಿವ' ಎಂಬ ನಾಮ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೂ ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು. ದೇವಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಆ ಶಿವನಾಮವೇ ನಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಳಾಗು. ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿ

ಇದಂ ವೃತ್ತಪ್ರತಿರಹಿತಂ ಶಿವನಾಮ ನಿರಂಜನಂ ।

ನಿರಾಕಾರಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನೈತಸ್ಯಾದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಭಿದ್ಯತೇ ||೩೪೯||

ಉಪಾಸಿತವ್ಯಮೇತದ್ಧಿ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯನ್ವಹಮಾದರಾತ್ ।

ಶಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರಾಕಾರಮಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಾಶ್ವತಂ ||೩೫೦||

ನಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಯಕಾರಾಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಂ ಚೇತ್ಸ್ರಯುಜ್ಯತೇ ।

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಮಾಪ್ನೋತಿ ಬ್ರಹ್ಮಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ಜನಃ ||೩೫೧||

ಏವಮೇತತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯೋ ವಿಜಾನಾತಿ ತತ್ಪತಃ ।

ಸ ಬ್ರಹ್ಮವಿದಿತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತದನ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಿನ್ನಹಿ ||೩೫೨||

ಬ್ರಹ್ಮಕೋಶಂ ಚತುರ್ಜಾಲಂ ಯಂ ನೃತ್ಯುರ್ನಾವಪಶ್ಯತಿ ।

ತದಪ್ಯತೀತ್ಯ ಸ್ತಾಪ್ನೋತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೀದೃಶಂ ||೩೫೩||

ತಿಳಿಯಲ್ಪದವನ ಅನ್ಯಕ್ತವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೂ ಕೂಡ ಈ ಶಿವ ಎಂಬ ಎರಡು ಕ್ಷರವೆಂದೇ ಭಾವಿಸು. ||೩೪೬-೩೪೮-೩೪೯||

ಈ ಶಿವನಾಮವು ಉತ್ಪತ್ತಿಶೂನ್ಯವೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತವೂ, ಆಕಾರರಹಿತವೂ ಎನಿಸಿದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಎಂದಿಗೂ ಬೇರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅದರದಿಂದ ಉಪಾಸನೆಮಾಡಬೇಕು. 'ಶಿವ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವ, ನಾಶರಹಿತವಾದ ಈ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಶಾಶ್ವತವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿ ||೩೪೯-೩೫೦||

ನಮಃ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಯಕಾರವೇ ಕೊನೆಯಾಗುಳ್ಳ "ನಮಃ ಶಿವಾಯ" ಎಂಬ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಶಬ್ದವು ಜಪಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಹೊಂದುವನು. ಈರಿತಿಯಾಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಇದೆಂದು ತಿಳಿದವನು ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯೆನಿಸುವನು ; ಎಂದಿಗೂ ಬೇರೆಯವನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾಗಲಾರನು. ||೩೫೧-೩೫೨||

ಬ್ರಹ್ಮನ ಕೋಶವು ಅನ್ನಮಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಶಗಳುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಮೃತು ವು ನೋಡಲಾರನು. ಅಂತಹ ಮೃತ್ಯುವಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ

ಇಯಮುಕ್ತಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ ಮಯಾಧುನಾ ।
 ಗೋಪನೀಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನಾಖ್ಯೇಯಾ ಯಸ್ಯ ಕಸ್ಯಚಿತ್ ॥೩೫೪॥

ಇಯಂ ಹಿ ಪರಮಾ ವಿದ್ಯಾ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೇತಿ ಗೀಯತೇ ।
 ನಾತಃ ಪರಂ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯಾ ಸರ್ವಸ್ವಮಿಯಮೇವ ಹಿ ॥೩೫೫॥

ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಶಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ ।
 ನೈತಸ್ಮಾದಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವಥಾ ॥೩೫೬॥

ಇದಮೇವ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾಶ್ಯಾಂ ಮಲ್ಲಿಂಗಧಾರಿಣಾಂ ।
 ಅಂತಕಾಲೋಪರಕ್ತಾನಾಂ ಮಯಾ ದೇವೈಃ ಪದಿಶ್ಯತೇ ॥೩೫೭॥

ಮಲ್ಲಿಂಗಮಿತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ತದ್ವತ್ಕೇವಲಂ ಲಿಂಗಪೂಜನಂ ॥೩೫೮॥

ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕೋಶವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದವನು ಕಂಡು ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುವನು ದೇವಿ, ಈಗ ನಾನು ನಿನಗುಪದೇಶಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯೆಯು ಮಹಾ ವಿದ್ಯೆಯು. ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯೆಂದು ತಿಳಿ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದವರಿ ಗೆಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರವನ್ನರಿಯದೇ ದಾನಮಾಡಬಾರದು. ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಪರಮವಿದ್ಯೆಯೂ, ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೆಯೂ ಇದೇ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಇದೇ ಆಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿ. ||೩೫೩-೩೫೪-೩೫೫||

ದೇವಿ, ಶಿವನೆಂಬ ಈ ಎರಡಕ್ಷರವೇ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿದ “ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮ” ನೆಂದು ತಿಳಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕೊನೆ ಗಾಲದಲ್ಲಿ (ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ) ವಿರಕ್ತಿಹೊಂದುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾನು ಇದೇ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪದೇಶಮಾಡುವೆನು. ||೩೫೬-೩೫೭||

ಕೇವಲ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯೇ ಶಿವಲಿಂಗಧಾರಣೆ. ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಯೇ ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಮಾಡುವುದು, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪತತ್ಪರತೆ, ಸೋಮವಾರ

ಸಂಚಾಕ್ಷರಜಪೇ ನಿಷ್ಕಾ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪೇ ತಥಾ |

ಸೋಮವಾರವ್ರತೇ ನಿಷ್ಕಾ ಮತ್ಕಥಾಶ್ರವಣೇ ರತಿಃ ||೩೫೯||

ಇಮಾನಿ ಮಮ ಲಿಂಗಾನಿ ಯೇಷಾಮವ್ಯಭಿಚಾರತಃ |

ತೇಭ್ಯ ಏವ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಯಾ ದೇವ್ಯುಪದಿಶ್ಯತೇ ||೩೬೦||

ಇದಂ ಯತ್ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವನಾಮಾಭಿಧಂ ಶಿವೇ |

ಏತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರಹ್ಮಣಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ನ ವಿನಾ ಮದನುಗ್ರಹಂ ||೩೬೧||

ಅನಂತಪುಣ್ಯಭೂತಾತ್ಮಾ ಮದನುಗ್ರಹಸಂಯುತಃ |

ತಾರಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಮಿದಂ ಮತ್ಪ್ರಾಧಿಶ್ಯತಿ ||೩೬೨||

ಸರ್ವಾರ್ಥದಾಯಕೋ ದೇವಿ ನ ಯಸ್ಮಿನ್ಮದನುಗ್ರಹಃ |

ನ ತಸ್ಯಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧಿರ್ಜನ್ಮಕೋಟ್ಯರ್ಬುದೈರಪಿ ||೩೬೩||

ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧಿರ್ನ ಯಸ್ಯಾತ್ರ ಸ ಸಂಸಾರೀ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಪುನಃ ಪುನಃ ಸ ಸಂಸಾರೀ ನರಕಂ ಚಾಧಿಗಚ್ಯತಿ ||೩೬೪||

ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಥಾಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇವುಗಳೂ ನನ್ನ ಲಿಂಗಗಳು (ಗುರುತುಗಳು). ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇನಾಡುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾನು ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಈ 'ಶಿವ'ನಾಮ ವನ್ನು ಸದೇಶಿಸುವೆನು. ||೩೫೯-೩೬೩-೩೬೦||

ಶಿವೇ, ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ, ಈ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ನನ್ನನುಗ್ರಹ ವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾದ ಮಹಾತ್ಮನುಮಾತ್ರ ನನ್ನನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು ಇದನ್ನೇ ತಾರಕಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವಿ, ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ನನ್ನನು ಗ್ರಹವಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ್ಮಗಳು ಕಳೆದರೂ ಈ ನನ್ನ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೩೬೪-೩೬೨-೩೬೩||

ಸುಂದರಿಯೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದವನು ಪುನಃಪುನಃ ಸಂಸಾರಬಂಧನ ಕ್ಷೋಕಗಾಗುವನು. ಅಲ್ಲದೇ ನರಕವನ್ನೂ ಹೊಂದುವನು. ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ

ಮದರ್ಥಂ ಕೋಟಿಶೋ ಧರ್ಮಾಃ ಕೃತಾ ಯೇನ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ |

ತಸ್ಯಾತ್ರ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ||೩೬೫||

ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮೇವೇತಿ ಯೋ ಜಾನಾತಿ ವಿಶೇಷತಃ |

ಸ ನ ಸಂಸಾರಭಾಗ್ಯಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ವರಾನನೇ ||೩೬೬||

ಅನೇಕಕಲ್ಪಪರ್ಯಂತಂ ಯದಿ ಮಲ್ಲಿಂಗಧೃಗ್ಭವೇತ್ |

ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮೇವೇತಿ ವಿಜಾನಾತಿ ವಿಶೇಷತಃ ||೩೬೭||

ಅನೇಕಕಲ್ಪಪರ್ಯಂತಂ ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ಭವೇದ್ಯದಿ |

ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮೇದಮೇವೇತಿ ವಿಜಾನಾತಿ ವಿಶೇಷತಃ ||೩೬೮||

ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಮಿಮಾಂ ದೇವಿ ಯೋಽನ್ಯಥಾ ಭಾವಯಿಷ್ಯತಿ |

ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೩೬೯||

ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೇಯಮಧುನಾ ತುಭ್ಯಮುಕ್ತಾ ಮಯಾ ಶಿವೇ |

ನ ಮಯೋಕ್ತಾ ಪುರಾನ್ಯಸ್ಮೈ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೭೦||

ತ್ವಯಾಸ್ಯತ್ಯಂತಭಕ್ತಾಯ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೇಯಮುತ್ತಮಾ |

ವಕ್ತವ್ಯಾತಿವಿನೀತಾಯ ನಾನ್ಯಸ್ಮೈ ತು ಕದಾಚನ ||೩೭೧||

ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯೂ, ನಂಬಿಕೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ನನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನವು ಮತ್ತೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ||೩೬೪-೩೬೫-೩೬೬||

ಅನೇಕಕಲ್ಪಗಳವರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನನ್ನ ಲಿಂಗವನ್ನು (ಭನ್ಮಾದಿ) ಧಾರಣೆಮಾಡಿದವನಿಗೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪಗಳವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದವನಿಗೂ ಈ ನನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೆಂಬುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ||೩೬೭-೩೬೮||

ಈ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆರೀತಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸುವವರು ಪುನಃಪುನಃ ಚಂಡಾಲವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆ ಮಂಗಳಾಂಗಿಹೇ, ಈಗ ನಿನಗೆ ನಾನು

ವಿದ್ಯೇಯಂ ಗೋಪನೀಯೈವ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ವರಾನನೇ ।
ಯತೋ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾ ವಿದ್ಯಾ ಸೇಯಮೇವೇತಿ ಮನ್ಮಥೇ ॥೩೭೨॥
ತ್ವಮತ್ಯಂತಪ್ರಿಯಾಸೀತಿ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೇಯಮಂಬಿಕೇ ।
ತುಭ್ಯಮುಕ್ತಾ ಮಯಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಗೋಪನೀಯಾಪಿ ವಸ್ತುತಃ ॥೩೭೩॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತಾಂ ಪರಮಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಇಮಾಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತದಾ ಶಿವಾ ।
ಆಚರ್ಯಾ ಸ್ವಕುಮಾರಾಯ ಪ್ಲಣ್ಮುಖಾಯ ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ॥೩೭೪॥
ಆಚರ್ಯಾ ನಂದಿಕೇಶಾಯ ಕುಮಾರೋ ಗಿರಿಜಾಜ್ಞಯಾ ।
ಅಗಸ್ತ್ಯಾಯ ಸಮಾಚರ್ಯಾ ಸ ಕುಮಾರಾಜ್ಞಯಾ ತತಃ ॥೩೭೫॥

ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ಉಪದೇಶಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದೂ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿ. ದೇವಿ, ನೀನೂ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಈಶ್ವರಭಕ್ತನೂ, ವಿನಯಗುಣಸಂಪನ್ನನೂ ಆದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪದೇಶಮಾಡು. ಇತರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಉಪದೇಶಮಾಡಬೇಡ. ॥೩೭೬-೩೭೮-೩೭೯॥

ಸುಂದರಮುಖಿಯೇ, ಇದೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಯಮದಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅಂದಿಕೆ, ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಈ ಮೋಕ್ಷವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿರುವೆನು ಇದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನೀನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಕಾಪಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಪರಮೇಶ್ವರನು ದೇವಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ॥೩೭೯-೩೮೦॥

ಹೀಗೆ ಪರಶಿವನು ದೇವಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ ಪರಮೋತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ದೇವಿಯು, ಪರಶಿವನ ಅನುಜ್ಞೆಪಡೆದು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಆ ಪ್ಲಣ್ಮುಖಸ್ವಾಮಿಯು ದೇವಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನು.

ಅಗಸ್ತ್ಯೋ ಮಹ್ಯಮಾಚಾರ್ಯೌ ನಂದಿಕೇಶಾಜ್ಞಯಾ ತತಃ |
 ಯುಷ್ಮಭ್ಯಮುಕ್ತಾ ವಿದ್ಯೇಯಂ ಪ್ರಸಂಗಾದಧುನಾ ಮಯಾ || ೩೭೬ ||
 ಇದಂ ತು ಪರಮಾ ವಿದ್ಯಾ ದುರ್ಲಭಾ ಮೋಕ್ಷದಾ ದ್ವಿಜಾಃ |
 ಗೋಪನೀಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಧ್ಯಾತವ್ಯಾ ಚ ಪ್ರಯತ್ನತಃ || ೩೭೭ ||
 ಸದಾಶಿವ ಶಿವೇತ್ಯೇವ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನಂ |
 ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ಮುಕ್ತಿ ಕಾಮೈರಹರ್ನಿಶಂ || ೩೭೮ ||
 ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯವಿಕಲಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನೇ |
 ತಸ್ಮಿನ್ನನುಗ್ರಹೋಽಸ್ತೇವ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಸಂತತಂ || ೩೭೯ ||
 ಶಂಕರಾನುಗೃಹೀತಾನಾಂ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನೇ |
 ಭಕ್ತಿಭೇದವತಿ ನಾನ್ಯೇಷಾಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ || ೩೮೦ ||

ಆಮೇಲೆ ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿಯು ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಉಪದೇಶ
 ಮಾಡಿದನು. ಓ ಮುನಿಗಳಿರಾ, ಪ್ರಸಂಗವಶದಿಂದ ಈಗ ನಾನು (ಗೌತಮನು)
 ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವೆನು ಎಂದು ಗೌತಮಮುನಿಯು ಕಶ್ಯಪಾದಿಮುನಿಗಳಿಗೆ
 ಹೇಳಿದನು. || ೩೭೬-೩೭೯-೩೮೦ ||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಇದು ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವೂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವೂ
 ಆದ ವಿದ್ಯೆಯು. ಇದನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ
 ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಹಗಲಿರುಳೂ
 'ಸದಾಶಿವ, ಶಿವ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಪರಶಿವನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನೇ ತುಂಬಾ
 ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿ
 ಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಅನುಗ್ರಹವು ಅನವರತವೂ ಇದ್ದೇಇರುವುದು.
 || ೩೭೭-೩೮೦ ||

ಆ ಶಂಕರನಿಂದ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವನಾಮ
 ಸಂಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೇ ವಿನಾ ಇತರರಿಗೆ
 ಎಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆ ಶಿವನಾಮ
 ನನ್ನು ಅದರದಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡುವವನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಯಂಕರ

ಶಿವೇತಿ ನಾಮ ವಿಮಲಂ ಯೇನ ಸಾದರಮುಚ್ಯತೇ |

ತೇನ ಘೋರತರಸ್ತೂರ್ಣಂ ತೀರ್ಣಃ ಸಂಸಾರಸಾಗರಃ ||೩೮೦||

ಶಿವನಾಮಾಗ್ನಿ ನೈವಾಯಂ ಘೋರಸಂಸಾರಸಾಗರಃ |

ಶುಷ್ಕತೇ ತಸ್ಯ ಸಹಸಾ ನಾನ್ಯದಸ್ಯೈವ ಶೋಷಕಂ ||೩೮೧||

ಯೇನ ನೋಚ್ಚಾರಿತಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಶಿವನಾಮ ಶಿವಾತ್ಮಕಂ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಭೂಯೋ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಕೋಟಿಷು ||೩೮೨||

ನೋಕ್ಷದಂ ಶಿವನಾಮೈವೇತ್ಯಾಶು ಯೋ ನ ವದಿಷ್ಯತಿ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಭೂಯೋ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಕೋಟಿಷು ||೩೮೩||

ಶಿವಃ ಸರ್ವಾಮರಾಧೀಶ ಇತಿ ಯೋ ನ ವದಿಷ್ಯತಿ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಭೂಯೋ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು ||೩೮೪||

ಶಿವನಾಮ್ನಿ ನ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸೋ ನೋಕ್ಷದಾಯಕೇ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಭೂಯೋ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು ||೩೮೫||

ಶಿವ ಏವಾನ್ತಹಂ ಪೂಜ್ಯ ಇತಿ ಯೋ ನ ವದಿಷ್ಯತಿ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಭೂಯೋ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು ||೩೮೬||

ನಾದ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಈ ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವು ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಈ ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ಒಣಗಿಸಲು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿ ಯಿಲ್ಲ. ||೩೮೦-೩೮೧-೩೮೨||

ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಶಿವನಾಮವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡದವನೂ, ಆ ಶಿವನಾಮವೇ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದು ಹೇಳದವನೂ, ಆ ಪರಶಿವನೇ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಹೇಳದವನೂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಆ ಶಿವನಾಮದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಡದವನೂ ಪುನಃಪುನಃ ಚಂಡಾಲ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳುವರು '||೩೮೩-೩೮೪-೩೮೫||'

ಆ ಪರಶಿವನೇ ಅವನರತವೂ ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಹೇಳದಿರುವವರು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಜನ್ಮತಾಳುವರು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮ

ಪುರಾ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಸ್ತ್ರಾಂತೇ ರೇನಾತೀರೇ ಮನೋರಮೇ ।
 ಬಹುಕಾಲಂ ಸ್ಥಿತಂ ವಿಪ್ರಾ ಮಯಾ ಋಷಿವರೈಃ ಸಹ ॥೩೪೪॥
 ತತಃ ಪರಂ ಮಯೋದ್ಯುಕ್ತಂ ಕಾಶೀಂ ಗಂತುಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।
 ತತೋ ಋಷಿವರೈಃ ಸಾಕಂ ತತಃ ಪ್ರಚಲಿತಂ ಮಯಾ ॥೩೪೫॥
 ಮಧ್ಯೇ ನಾಗರ್ಗಂ ಕ್ವಚಿದ್ವೃಷ್ಟಃ ಕುಷ್ಠೀ ಪೂಯಪರಿಪ್ಲುತಃ ।
 ಕ್ರಿಮಿಸಂವೃತಸರ್ವಾಗೋ ಮುಮೂಷುಃ ಶುಷ್ಕತಾಲುಕಃ ॥೩೪೬॥
 ಸಂದಶ್ಯನಾನಃ ಕ್ರಿಮಿಭಿದುಃಖಂ ಸ್ತ್ರಾಪ್ಯತಿ ದಾರುಣಂ ।
 ತದಾ ಶಿವ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಹೌ ಪ್ರಾಣಾಂತ್ಸ ದುಃಖಿತಃ ॥೩೪೭॥
 ಅಯಂ ಶಿವಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಮುನೋಚಾಸೂನ್ತತಃ ಪರಂ ।
 ಗತಿಃ ಕಾ ಭಾವಿನೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಮಯಾ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೪೮॥
 ತತಃ ಸನಾಗತಾಸ್ತತ್ರ ಕೋಟಿಶೋ ಯಮಕಿಂಕರಾಃ ।
 ಆಗತ್ಯ ಬಧ್ವಾ ತಂ ನಿನ್ಯುಃ ಶೀಘ್ರಂ ಮೋಹಾದ್ಯಮಾಲಯಂ ॥೩೪೯॥

ಣರೇ. ಮನೋಹರವಾದ ರೇನಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಹಳಕಾಲದವರೆಗೆ ಋಷಿ
 ಪುಂಗವರೊಡನೆ ನಾನು ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದುದಿನ ಸ ನಾನು
 ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಆ ಋಷಿಶ್ರೇಷ್ಠರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಹೊರಟೆನು. ॥೩೪೭-೩೪೮-೩೪೯॥

ಮಧ್ಯದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವು ಸುರಿಯುತ್ತಾ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ
 ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಸಕಲಾವಯವವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ಒಣಗಿಹೋದ ದನಡೆಯಿಂದ ಮರಣಾ
 ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕುಸ್ಕರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ
 ಅತಿಭಯಂಕರವಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಅವನು ಸಹಿಸಲಾರದೇ ಕೊನೆ
 ಯಲ್ಲ 'ಶಿವ, ಶಿವ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ
 ತ್ತಮರೇ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಗತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ?
 ನೋಡೋಣವೆಂದು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡೆನು. ॥೩೪೯-೩೫೦-೩೫೧॥

ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಟ್ರಂತರ ಯಮಭಟರು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಡ್ಡಾನ
 ದಿಂದ ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ,

ಗತಂ ಮಯಾಪಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ಯಮಲೋಕಾಯ ಸತ್ವರಂ ।

ತದಾನೀನಾಗತಾ ನೀರಾಃ ಶಂಕರಸ್ಯಾಪಿ ಕಿಂಕರಾಃ ॥೩೯೪॥

ನಾರಾಯಣಾದ್ಯಾ ದೇವಾಶ್ಚ ತತಸ್ತತ್ರ ಸಮಾಗತಾಃ ।

ಶೈವೋಽಯಂ ಯಮಲೋಕಾಯ ನೀತಃ ಕಥಮಿತಿ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೯೫॥

ತಾನಾಗತಾಂತ್ಸರಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯಮಸ್ತಂಭಾಂಕರಾನಪಿ ।

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಂಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಮಸ್ಯ ಘರ್ಘಾ ದಿಭಿದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೯೬॥

ಯಮುಃ ಕಿಂ ಧರ್ಮನಿರತೋ ನ ವಾಯಮಿತಿ ಶಾಂಕರಾಃ ।

ವಿಜ್ಞಾತುಂ ತಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಂ ಸ್ಥಿತಾಸ್ತೂಷ್ಣೀಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ತಂ ॥೩೯೭॥

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸಾದರಂ ಕಾಲಃ ಸ ದೇವಾಂಭಿವಕಿಂಕರಾನ್ ।

ತಮಾನೀತಂ ಚ ಸಂವೀಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಮುವಾಚ ಸಃ ॥೩೯೮॥

ನಾನೂ ಕೂಡಲೇ ಆ ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಳಿದೆನು. ಶೂರರಾದ ಆ ಶಂಕರನ ಭಟರೂ ಕೂಡ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ನಾರಾಯಣ, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಇವನನ್ನು ಹೇಗೆ ನರಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು? ಸಮಾಚಾರವೇನು ನೋಡೋಣವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಯಮನವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ||೩೯೩-೩೯೪-೩೯೫॥

ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಆ ಶಂಕರನ ಕಿಂಕರರನ್ನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಯಮನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾದ್ಮಾಚಮನೀಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಯಮನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧರ್ಮನಿರತನಾಗಿರುವನೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಯಮನು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಸೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನ ಭಟರು ಸುವ್ರತನೇ ಮಾರ್ಗ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಯಮನು ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಶಿವಕಿಂಕರರನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದಿರುವ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನೊಡನೆ ಹೇಗೆಂದನು. ||೩೯೬-೩೯೭-೩೯೮॥

|| ಯಮ ಉವಾಚ ||

ಕಮನೇನ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ವದಸ್ವ ಮೇ ।

ಕಾರ್ಯಂ ಕರ್ಮಾನುರೂಪೇಣ ಸತ್ವರಂ ಶಾಸನಂ ಮಯಾ ||೩೯೯||

|| ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ಉವಾಚ ||

ಕೃತಾನ್ಯನೇನ ಪಾಪಾನಿ ತೇಷಾಮಂತೋ ನ ದೃಶ್ಯತೇ ।

ಕೋಟಿಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾನಾಮನೇನ್ಯೈವ ಪುರಾ ಕೃತಾಃ ||೪೦೦||

ಅನೇನ್ಯೈವ ಹಿ ಮತ್ತೇನ ಗೋಹತ್ಯಾಕೋಟಿಯಃ ಕೃತಾಃ ।

ಅಶ್ವಹತ್ಯಾ ಕೋಟಿಯೋಽಪಿ ಕೃತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ದುರಾತ್ಮನಾ||೪೦೧||

ಅನೇನ್ಯೈವ ಹಿ ಮತ್ತೇನ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಹರಣಂ ಕೃತಂ ।

ಕೋಟಿಶಃ ಪೂರ್ವಮೇತೇನ ದಗ್ಧಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುಂಗವಾಃ ||೪೦೨||

ಮದ್ಯಂ ಪೀತ್ಯಾನ್ವಹಂ ಮತ್ತಃ ಸ್ವಸಾರಮಥಿಗಚ್ಛತಿ ।

ತಥಾ ದುಹಿತರಂ ಗಚ್ಛತ್ಯೇವಂ ನಾತರಮಶ್ಯಯಂ ||೪೦೩||

ಅಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಮೇತಸ್ಯ ಯದಿ ಸ್ಯಾನ್ನರಕೇ ಸ್ಥಿತಿಃ ।

ತಥಾಪಿ ನೈತತ್ಪಾಪಸ್ಯ ವಿನಾಶಸ್ತು ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೪೦೪||

ಅಯ್ಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನೇ, ಇವನು ಮಾಡಿರುವ ಪಾಪವಾವುದು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಸು. ಇವನು ಮಾಡಿರುವ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಇವನಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ನಾನು ತಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೩೯೯||

ಯಮಧರ್ಮರಾಜನೇ, ಇವನು ಮಾಡಿರುವ ಪಾತಕಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ, (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೊಲೆ) ಗೋಹತ್ಯೆ, (ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು) ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕುದುರೆಗಳ ಕೊಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ದುಷ್ಟನಾದ ಈತನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಯೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಬ್ಬಿದ ಇವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರನ್ನೇಕರನ್ನು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೇ ಕೊಂದುಹಾಕಿರುವನು. ||೪೦೦-೪೦೧-೪೦೨||

ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡಿ ಮದ್ಯೋಂದಿದ ಈ ದುರಾತ್ಮನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ತಂಗಿ, ಮಗಳು, ತಾಯಿ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡದೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅವನೊಡನೆ ಸಂಭೋಗ

ಅಯಮೇವಂ ಕೃತಾಘೋಷಿ ಸ್ವಪ್ರಾಣೋತ್ಕ್ರಮಣಕ್ಷಣೇ !
ಸ್ವಯಂ ಶಿವಶಿವೇತ್ಯಾಹ ಸತ್ಯಮತ್ರ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೦೫||

ಶಿವಸಾಮೋಚ್ಚಾರಣೇಸ್ಯ ವಕ್ಷ್ಯೇಣಹಂ ಕಾರಣಂ ಯಮು |
ಶೃಣುಷ್ವ ಸಾವಧಾನೇನ ಯಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರೀತಿಮಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ||೪೦೬||

ಅನೇನೈವ ವನೇ ಪೂರ್ವಂ ಸ್ಥಿತಂ ದುಷ್ಕೃತಕರ್ಮಣಾ |
ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ವನೇ ದೃಷ್ಟಃ ಕಶ್ಚಿಚ್ಛೈವೋಽಪಿ ದುರ್ಬಲಃ ||೪೦೭||

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೈವಮುತ್ಕಂಠಂ ಸಂತುಷ್ಟೋಽಯಂ ತದಾ ಯಮು |
ಚಕಾರ ಪೋಷಣಂ ತಸ್ಯ ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾ ಸಾಧು ಸಾದರಂ ||೪೦೮||

ತೇನೈವ ಪೋಷಿತಃ ಶೈವಸ್ತಸ್ಮೈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮುತ್ತಮಂ |
ವಿಭೂತಿಃ ಚ ದದೌ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ದಧಾರಾಯಂ ಚ ತದ್ವಿದ್ಯಯಂ ||೪೦೯||

ಮಾಡಿರುವನು. ಈ ಪಾಪಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಕಾಲದವರೆಗೂ ನರಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಇವನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಾಶವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಇವನು ಈರಿತಿ ಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಣಹೋಗುವ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಾನು “ ಶಿವ, ಶಿವ ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಚ್ಚಾರಮಾಡಿರುವನು ಇದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ||೪೦೬-೪೦೭-೪೦೮||

ಅಯ್ಯ ಯಮನೇ, ಇವನು ಆ ಶಿವಸಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಲು ಕಾರಣ ವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿನಗೆ ಇವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಯುಂಟಾಗುವುದು, ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಲಾಲಿಸು. ಹಿಂದೆ ಈ ದುರಾತ್ಮನು ವಾಸ ವಾಗಿದ್ದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದುದಿನ ತುಂಬಾ ಬಲಹೀನನಾದ ಒಬ್ಬ ಶೈವವರ್ಮನು ಇವನಿಗೆ ಗೋಚರನಾದನು. ಯಮಫರ್ಮರಾಜನೇ, ಆಗ ಇವನು ಆ ಶೈವನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನ್ನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸಿದನು. ೪೦೬-೪೦೭-೪೦೮||

ಹೀಗೆ ಇವನಿಂದ ಕಾಪಾದಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಶೈವನು ತನ್ನನ್ನು ಪೋಷಣೆಮಾಡಿದ ಈತನಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೊಂಚ ಭಸ್ಮವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು ಆಗ ಇವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಎರಡನ್ನೂ ಧರಿಸಿದನು. ಅದರ ಪುಣ್ಯ

ತೇನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವೇನ ಸೋಽಯಂ ದೇಹವ್ಯಯಕ್ಷಣೇ ।
 'ಶಿವಶಬ್ದದ್ವಯಂ ಪ್ರಾಹ ನೋಕ್ಷಸಾಫೇಯಮದ್ವಯಂ ॥೪೦೦॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಮಃ ಶೀಘ್ರಂ ಸಮುತ್ಥಿತಃ ।
 ತತ್ಪಾದಮೂಲೇ ಪತಿತಃ ಸಮ್ಯಕ್ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥೪೦೧॥

ತತಃ ಸಿಂಹಾಸನೇ ಸ್ವೀಯೇ ನಾನಾರತ್ನವಿರಾಜಿತೇ ।
 ಉಪವೇಶ್ಯಾಘ್ರಸಾದ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ ॥೪೦೨॥

ತತೋ ಬಭಾಷೇ ವಚನಂ ಯಮಸ್ತಾಂ ಸ್ವಭಟಾನ್ಪ್ರತಿ ।
 ಕಂಸಯನ್ಸ್ವಭಟಾನ್ಸರ್ವಾನ್ಘೃಕುಟೇಕೈತಲೋಚನಃ ॥೪೦೩॥

॥ ಯಮ ಉವಾಚ ॥

ಶಿವನಾಮಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಯೇನೋಕ್ತಂ ಮರಣಕ್ಷಣೇ ।
 ಸ ನ ಸ್ಪೃಷ್ಟವ್ಯ ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ಭವದ್ಭಿರ್ವಿಸ್ಮೃತಂ ಕಥಂ ॥೪೦೪॥

ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಆ ಇವನು ತನ್ನ ಶರೀರತ್ಯಾಗಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೆನಿಸಿರುವ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿರುವ, 'ಶಿವ' ನಾಮಗಳನ್ನು ಎರಡುಸಲ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದನು ಎಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದನು. ॥೪೦೪-೪೦೦॥

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಮನು ಕೂಡಲೇ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ಆತನ ಕಾಲುಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ನಾನಾವಿಧವಾದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯ ಪಾಡ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ॥೪೦೧-೪೦೨॥

ಆಮೇಲೆ ಆ ಯಮನು ಹುಬ್ಬುಗಂಟುಹಾಕಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಭಟರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು. ॥೪೦೩॥

“ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಶಿವನಾಮವನ್ನು ಸಾಯುವಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದವನನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮುಟ್ಟಲೇಬೇಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರಬೇಡಿ. ಅವನು ಪೂಜಾ

ಶಿವನಾನು ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಯೇನೋಕ್ತಂ ಮರಣಕ್ಷಣೇ |
ಸ ನಾತ್ರ ನೇಯ ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ಭವದ್ಭಿರ್ವಿಸ್ತೃತಂ ಕಥಂ ||೪೧೫||

ಶಿವನಾನು ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಯೇನೋಕ್ತಂ ಮರಣಕ್ಷಣೇ |
ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಸರ್ವಥೇತ್ಯುಕ್ತಂ ಭವದ್ಭಿರ್ವಿಸ್ತೃತಂ ಕಥಂ ||೪೧೬||

ಮಹಾಪಾತಕಯುಕ್ತೋವಾ ಯುಕ್ತೋ ವಾ ಸರ್ವಪಾತಕೈಃ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೧೭||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಬುರ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೧೮||

ಅಶ್ವಹತ್ಯಾಬುರ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೧೯||

ಗಜಹತ್ಯಾಬುರ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೦||

ದೋಘ್ನೀಹತ್ಯಾಬುರ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೧||

ರಾಜಹತ್ಯಾಬುರ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ |
ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೨||

ಹು ಸೇವು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ನೀವು ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ?
||೪೧೪-೪೧೫-೪೧೬||

ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಲೀ, ಇತರ ಸಕಲ ಪಾಪಭೂಯಿಷ್ಯನೇ ಆಗಲಿ. ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ, ಅಶ್ವಹತ್ಯಾ (ಕುದುರೆಕೊಲೆ) ಗಜಹತ್ಯಾ ಮತ್ತೆ ಸಾಲುಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳ ವಧೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವವನಾಗಲೀ, ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಶಿವ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರಲಾರನು. ||೪೧೭-೪೧೮-೪೧೯-೪೨೦-೪೨೧||

ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅನೇಕಕೋಟಿ ರಾಜಹತ್ಯಾ, ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಹಸುವಿನ ಮಾಂಸವನ್ನೇ ತಿಂದರೂ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ

ನಾರೀಹತ್ಯಾಬುಧಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೩||

ಗೋಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೪||

ಮದ್ಯಪಾನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೫||

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಹರಣಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೬||

ಸ್ವಮಾತ್ಮಗಮನಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೭||

ಸ್ವಕನ್ಯಾಗಮನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೮||

ಭಗಿನೀಗಮನಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ||೪೨೯||

‘ಶಿವ’ ಎಂದು ದಿವ್ಯನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದವನು ಈ ನರಕಕ್ಕೆ ಬರಲಾರನು.

||೪೨೨-೪೨೩-೪೨೪||

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪ್ರೀತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದ್ರವ್ಯಪಹರಣ, ತನ್ನ ನಿಜತಾಯಿಯ ಸಂಗಮ, ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಮರಣಸಮಯದಲ್ಲಿ ‘ಶಿವ’ ಎಂದು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಚ್ಚಾರಮಾಡಿದವನು ನನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಬರಲಾರನು.

||೪೨೫-೪೨೬-೪೨೭||

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ವಂತ ಮಗಳು, ತಂಗಿ, (ಸಹೋದರಿ) ಮತ್ತು ಚಂಡಾಲಪ್ರೀ ಇವರೊಡನೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಉಪಭೋಗಮಾಡಿದರೂ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಶಿವ

ಚಾಂಡಾಲೀಗಮನಂ ಕೃತ್ವಾಽಪ್ಯನ್ವಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಾಯಾತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ॥೪೩೦॥

ಯಸ್ಮಿನ್ನನುಗ್ರಹಃ ಶಂಭೋಸ್ತೇನೈವ ಮರಣಕ್ಷಣೇ ।

ಶಿವೇತ್ಯುದೀರ್ಘತೇ ಶಬ್ದಃ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕಃ ॥೪೩೧॥

ಯೇನೈವೋದೀರ್ಘತೇ ಶುದ್ಧಃ ಶಿವಶಬ್ದೋ ಮೃತಿಕ್ಷಣೇ ।

ತೇನೈವ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಮೋಕ್ಷಃ ಸ ಯತೋ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಃ ॥೪೩೨॥

ಶಿವಶಬ್ದಮನುಚ್ಛಾರ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ನ ಮುಚ್ಯತೇ ।

ಶಿವಶಬ್ದಂ ಸಮುಚ್ಛಾರ್ಯ ಚಂಡಾಲೋಽಪಿ ವಿನುಚ್ಯತೇ ॥೪೩೩॥

ಸರ್ವಾಣಿ ಶಿವನಾಮಾನಿ ಮೋಕ್ಷದಾನೈವ ಸರ್ವಥಾ ।

ತೇಷು ಸ್ಯತ್ಯುತ್ತಮಂ ನಾಮ ಶಿವೇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಜ್ಞಿತಂ ॥೪೩೪॥

ಅಘೋರತರಸಂಸಾರಸಾಗರಾಫ್ಲುತಮಫ್ಲುತಂ ।

ಉದ್ಧರತ್ಯಂತಕಾಲೋಕ್ತಂ ಶಿವನಾಮ ವಿವಾತ್ಮಕಂ ॥೪೩೫॥

ಶಿವನಾಮಸಮಂ ವಸ್ತು ನ ದೃಷ್ಟಂ ಕ್ವಾಪಿ ನ ಶ್ರುತಂ ।

ರಕ್ಷರಕ್ಷಮಿದಂ ನೂನಂ ನಾಮರತ್ನಮನುತ್ತಮಂ ॥೪೩೬॥

ನಾಮಧ್ಯಾಸಮಾಡಿವವನಿಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಶಂಭುವಿನ ಅನುಗ್ರಹವಿರುವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮರಣಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಶಿವನಾಮೋಚ್ಚಾರಣೆವಾಡುವ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗುವುದು. ॥೪೨೮-೪೨೯-೪೩೦-೪೩೧॥

ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಆದ ಶಿವನಾಮವನ್ನು ಮರಣಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಶಬ್ದವನ್ನು ಚ್ಚಾರಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಚಂಡಾಲನಾದರೂ ಆ ಶಿವಶಬ್ದವನ್ನು ಚ್ಚಾರಮಾಡಿ ಅವನು ಮುಕ್ತಿಪಡೆಯುವನು ನಿಜವಾಗಿ ಆ ಪರಶಿವನ ನಾಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಗಳೇ ಸರಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೂ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದೂ ಆ 'ಶಿವ' ಎಂಬ ನಾಮವಾಗಿರುವುದು. ॥೪೩೨-೪೩೩-೪೩೪॥

ಅತಿಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವವನನ್ನೂ ಅಥವಾ ಬೀಳದಿರುವವನನ್ನೂ, ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಮಾಡಿದ ಶಿವಸ್ವರೂಪವಾದ

ನಿತ್ಯಂ ಕಂಠಧೃತೋ ಯೇನ ಶಿವನಾಮನುಹಾಮುಣಿಃ ।

ಸ ನೀಲಕಂಠೋ ಭೂತ್ವಾಂತೇ ನೀಲಕಂಠೇ ವಿಲೀಯತೇ ||೪೩೭||

ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಕಾಶಕಂ ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಿವ ಇತ್ಯಕ್ಷರದ್ವಯಂ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಧಿಕಂ ಕ್ವಾಪಿ ನಾಮ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಕಾಶಕಂ ||೪೩೮||

ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಶಿವೇತ್ಯೇವ ನಾಮ ಯೋ ವಕ್ತುಮಿಚ್ಛತಿ ।

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮಃ ||೪೩೯||

ಯಃ ಶೃಣೋತಿ ಶಿವೇತ್ಯೇತನ್ನಾಮ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರಂ ।

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮಃ ||೪೪೦||

ಶಿವೇತಿ ನಾಮ ಶ್ರುತ್ವೈವ ಯೋ ಹೃಷ್ಯಹೃದಯೋ ಭವೇತ್ ।

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮಃ ||೪೪೧||

ಶಿವೇತಿ ನಾಮಹೀಯೂಷಂ ಯಃ ಪಿಬೇದನ್ಮಹಂ ಮುದಾ ।

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮಃ ||೪೪೨||

ಶಿವನಾಮವು ಉದ್ಭಾರಮಾಡುವುದು. ಆ ಶಿವನಾಮಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಲ್ಪಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ರತ್ನಗಳಿಗೂ ರತ್ನಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆನಿಸಿರುವುದು. ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಮಹಾಮಣಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ತಾನೂ ನೀಲಕಂಠನೆಂದೆನಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ನೀಲಕಂಠನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವನು. ||೪೩೫-೪೩೬-೪೩೭||

ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಿವನೆಂಬ ಎರಡಕ್ಷರವು ಪ್ರಕಾಶಸ್ವರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಪ್ರದವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವದಾರ್ಥವು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ 'ಶಿವ' ಎಂದೇ ನಾಮವನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವನಿಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾನು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ಶಿವ ಎಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುವವನಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತವಾದ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು ||೪೩೮-೪೩೯-೪೪೦||

ಶಿವನೆಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುವವನೂ, ಅನವರತವೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಿವನೆಂಬ ನಾಮಾಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವವನೂ, ಆ ಶಿವನಾಮ

ಶಿವನಾನ್ಮೃವ ಸತತಂ ವ್ಯವಹಾರಂ ಕರೋತಿ ಯಃ |

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮೋ ಭೂಯೋ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ನಮಃ ||೪೪೩||

ಮಹಾಪ್ರಳಯಕಾಲಾಗ್ನಿಯರ್ಥಾ ದಹತಿ ಪರ್ವತಾನ್ |

ತಥಾ ದಹತಿ ಪಾಪಾದೀಂಭಿವನಾಮಾನಲೋ ಧ್ರುವಂ ||೪೪೪||

ಶಿವನಾಮವಿನಾಶಾನಿ ಪಾತಕಾನ್ಯಮಿತಾನ್ಯತಃ |

ಮಹಾಘನಾಶಕಂ ತಕ್ಷಿಂ ನ ಮಿತಾಘ್ನಾಘನಾಶಕಂ " ||೪೪೫||

ಅನಂತಾನ್ಯಪಿ ಪಾಪಾನಿ ಶಿವನಾಮಸ್ಮೃತಂ ಪರಂ |

ಸದ್ಯೋ ವಿನಾಶಯತ್ಯೇವ ವಿಚಿತ್ರಾಣ್ಯಪಿ ಸತ್ತರಂ ||೪೪೬||

ಅಂತಕಾಲೇ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಯಸ್ತು ಪ್ರಾಣಾನ್ವಿಮುಂಚತಿ |

ಸ ಸರ್ವಥಾತ್ರ ನಾನೇಯಃ ಸ ಯತಃ ಶಾಂಕರೋ ಜನಃ ||೪೪೭||

ಶಾಂಕರಾ ನೈವ ಪಶ್ಯಂತಿ ದುಷ್ಟಂ ಮನು ನಿಕೇತನಂ |

ಅತ ಏವಾತ್ರ ನಾನೇಯಾಃ ಶಾಂಕರಾಃ ಶಂಕರಪ್ರಿಯಾಃ ||೪೪೮||

ಗಳಿಂದಲೇ ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುವವನೂ, ಆದ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೪೪೩-೪೪೪-೪೪೫||

ಮಹಾಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಅಗ್ನಿಯು ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಸುಡುವಂತೆ, ಶಿವನಾಮ ವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯು ಪಾಪವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಸುಡುವುದು. ಆ ಶಿವನಾಮಗಳಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಶಿವ ನಾಮವು ಮಹಾಪಾಪಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೆ ನಾಶಮಾಡಲಾರದು? ನಾನಾ ವಿಧವೂ, ವಿಚಿತ್ರವೂ ಆದ ಅಪರಿಮಿತ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಶಿವನಾಮವು ಕೇವಲ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದು ||೪೪೪-೪೪೫-೪೪೬||

ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವವನು ಶಂಕರನ ಭಕ್ತನಾದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಬಾರದು. ದುಷ್ಟವಾದ ಈ ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು (ನರಕವನ್ನು) ಆ ಶಂಕರನ ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ರರಾದ ಶಿವಭಕ್ತರು ನೋಡಬಾರದಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಬಾರದು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆ ಶಂಕರನ

ಯಸ್ಯಾಂಗೇ ಶಾಂಕರಂ ಚಿದ್ಧಂ ಸ ನಾನೇಯೋಽತ್ರ ಸರ್ವಥಾ ।

ಯತಃ ಸ ಶಾಂಕರಾಂಕಾಂಕಃ ಶಾಂಕರಃ ಶಂಕರಪ್ರಿಯಃ ॥೪೪೯॥

ಶಾಂಕರಾಂಕಾನಿ ವಕ್ಷ್ಯೇಹಂ ತಾನಿ ಶೃಣ್ವಂತು ಸಾದರಂ ।

ಯದಂಕಶ್ರವಣೇನಾಪಿ ಪಾಪನಾಶೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೪೫೦॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಶುದ್ಧಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಕೇವಲಾ ಶಿವಪೂಜಾ ಚ ಶಂಕರಾಂಕಮಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೪೫೧॥

ಶಿವನಾಮಾನುಸಂಧಾನಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನಂ ।

ಉದ್ಘೊಲನಂ ಚ ಸರ್ವಾಂಗೇ ಶಂಕರಾಂಕಮಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೪೫೨॥

ಸೋಮವಾರವ್ರತಶ್ರದ್ಧಾ ತಥಾ ಶಿವಕಥಾರತಿಃ ।

ಶಿವಭಕ್ತಜನಪ್ರೀತಿಃ ಶಂಕರಾಂಕಮಿತಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೪೫೩॥

ಇಮಾನಿ ಕೇವಲಾನ್ಯೇವ ಶಿವಾಂಕಾನಿ ತಥಾ ಸತಿ ।

ಇಮಾನ್ಯಾಂಕಾನಿ ಯಸ್ಯಾಂಗೇ ಕೇವಲಾನಿ ಸ ಶಾಂಕರಃ ॥೪೫೪॥

ಏತಾದೃಶಾಃ ಶಾಂಕರಾಸ್ತು ನಾಯಾಂತಿ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ।

ಯತೋಽತಿದುಃಖದಂ ದುಷ್ಟಂ ಯಮಸ್ಯ ಮಮ ಮಂದಿರಂ ॥೪೫೫॥

ಗುರುತುಳ್ಳವನು ಆ ಶಂಕರನ ಪ್ರಿಯನಾದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರಬಾರದು. ॥೪೫೨-೪೫೪-೪೫೫॥

ಓ ಯಮಭಟರೇ, ಆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವೆನು. ಅವುಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕೇಳಿರಿ. ಆ ಗುರುತಿನ ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಕಲಪಾಪವೂ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶಿವಪೂಜೆ, ಶಿವನಾಮಜಪ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ವಾರಾಯಣ, ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಸ್ಮ ಲೇಪನ, ಸೋಮವಾರವ್ರತ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಶಿವಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಶಿವಭಕ್ತರಾದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಇವುಗಳು ಆ ಶಿವಭಕ್ತರ ಗುರುತುಗಳೆಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ॥೪೫೦-೪೫೧-೪೫೨-೪೫೩॥

ಇವುಗಳೇ ಆ ಪರಶಿವನ ಕೇವಲವಾದ ಗುರುತುಗಳು. ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾರ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುವೋ ಅವರು ಶಂಕರಭಕ್ತರು. ಇಂತಹ

ಶಾಂಕರಾಃ ಶಂಕರಾಂಕಾಂಕಾ ನಿರಾತಂಕಾ ನಿರಂಕುಶಾಃ ।

ಭುವಿ ವಿನೃತ್ಯಸರ್ಯಂಕಾಃ ಪ್ರಯಾಂತ್ಯೇವ ಹಿ ಶಾಂಕರಂ ॥೪೫೬॥

ಅದ್ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ನಾನೇಯಃ ಶಾಂಕರೋಽತ್ರ ಕದಾಚನ ।

ಯದ್ಯತ್ರಾನೀಯತೇ ಮೋಹಾದ್ಯುಷ್ಮಾನ್ದಂಸ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ತದಾ॥೪೫೭॥

ಶಿಷ್ಯೈವಮೇವ ಕ್ರಿಯತೇ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಸಾದರಂ ಮಯಾ ।

ತಥಾಪಿ ಭವತಾಂ ಬುದ್ಧಿರನ್ಯಥೈವ ಹಿ ಜಾಯತೇ ॥೪೫೮॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಕ್ರೋಧಸಂವಿಷ್ಟೋ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವೇತ್ರಮುತ್ತಮಂ ।

ತಾಡಯಾಮಾಸ ಬಹುಧಾ ತದಾ ಯಮಭಟಾನ್ಯಮಃ ॥೪೫೯॥

ತತಃ ಪರಂ ಪುನಃ ಸರ್ವಾನ್ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಾಂಕರಾನ್ ।

ದೇನಾಂಶ್ಚಾತೀವ ವಿನಯಾತ್ಮಪ್ರೈರ್ಮಾರ್ಮಪ್ಯಪೂಜಯತ್ ॥೪೬೦॥

ಶಂಕರಭಕ್ತರು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಪ್ರದವೂ, ದುಷ್ಟವೂ ಆದ ಯಮನೆಸಿಸಿದ ಈ ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲ. ॥೪೫೪-೪೫೫॥

ಆ ಶಂಕರನ ಗುರುತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರು ಆತಂಕರಹಿತರೂ, ನಿರಂಕುಶರೂ (ಬಂಧನರಹಿತರೂ) ಆಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಸುಖಶಯನವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಶಂಕರನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದುವರು. ಓ ದೂತರೇ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರನ್ನು ತರಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತರುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಾನು ಕೊಂದುಬಿಡುವೆನು. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿಮಗೆ ನಾನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಪ್ರವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದು ” ॥೪೫೬-೪೫೭-೪೫೮॥

ಯಮನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಕೋಪಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಬಲವಾದ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಭಟರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಡೆದನು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಭಕ್ತರನ್ನೂ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ನನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ಬಹು ವಿನಯದಿಂದ ಹೂಗಳನ್ನು ತಗೆದು ಕೊಂಡು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು ॥೪೫೯-೪೬೦॥

ತತಸ್ತೇ ಶಾಂಕರಾಃ ಸರ್ವೇ ತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವಿಮಾನಗಂ ।

ಅತೀತ್ಯ ಸತ್ಯಲೋಕಾದೀನ್ಯಯುಃ ಶಂಕರಮಂದಿರಂ ||೪೬೦||

ತತಸ್ತಾನ್ಪ್ರಸ್ಥಿ ತಾನ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವೈಕುಂಠೋಪರಿ ಸತ್ವರಂ ।

ಆದಿವಿಷ್ಣುರಯಂ ಸನ್ಯುಕ್ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ ||೪೬೧||

ತತಃ ಶಿವೇತಿ ನಾನ್ಯೈವ ಜಪನೀಯಂ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।

ಸರ್ವಂ ವಿಹಾಯ ಸತತಂ ಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕಮಾದರಾತ್ ||೪೬೨||

ಶಿವನಾನ್ಮಜಪಃ ಕಾರ್ಯಃ ಕಾರ್ಯಂ ಚ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೪೬೩||

ಕೌಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।

ಕೌಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ||೪೬೪||

ಕೌಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಸೇವನಂ ।

ಕೌಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ||೪೬೫||

ಅನಂತರ ಆ ಶಂಕರಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಲೋಕ ಮುಂತಾದ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಾಟಿ ಆ ಶಂಕರನ ಮಂದಿರವಾದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಹೀಗೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕದ ಮೇಲೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಶಂಕರಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ಆದಿವಿಷ್ಣುವು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆದರದಿಂದ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಶಿವನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದ ಅವನಿಗೆ ಆ ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಫಲವುಂಟಾಯಿತು. ||೪೬೦-೪೬೫||

ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಯಮಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಶಿವನಾಮವನ್ನೇ ಜಪಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವನಾಮಜಪ, ಶಿವಪೂಜೆ, ವಿಭೂತಿಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಶಿವಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳು ನಮಗೆ ಕೌಲಧರ್ಮವಾಗಿರುವುವು. ||೪೬೪-೪೬೫-೪೬೬||

ಆ ಪರಶಿವನಸೇವೆ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಪವಿತ್ರವಾದ

ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಶುದ್ಧಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ॥೪೬೮॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೬೯॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೦॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಶುದ್ಧಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೧॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಃ ಪರಃ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೨॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನಂ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೩॥

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೪॥

ಶಂಕರಪೂಜೆ ಇವುಗಳು ನಮಗೆ ಕುಲಧರ್ಮವೆನಿಸಿರುವುವು. ಆ ಶಂಕರನ ಅರ್ಚನೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುಲಧರ್ಮವಾಗಿ ಅಚರಿಸದವನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವನು ॥೪೬೭-೪೬೮-೪೬೯-೪೭೦॥

ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರೀಜಪ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದ ಜಪ, ಕೇವಲವಾದ ಶಿವಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುಲಧರ್ಮವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದ ಮಾನವನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲನೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವನು. ॥೪೭೧-೪೭೨-೪೭೩-೪೭೪॥

ಆ ಪರಶಿವನ ಸೇವೆ, ಶಂಕರನ ಪೂಜೆ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಶಿವಕಥಾಶ್ರವಣ, ಇವುಗಳೇ ಕುಲಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದವನು ಇಹಪರಜನ್ಮಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಚಂಡಾಲನೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವನು. ॥೪೭೫-೪೭೬-೪೭೭॥

ಶಂಕರಪೂಜೆ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಚಿಂತನೆ, ಶಂಕರಭಕ್ತರ

ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಸೇವನಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೫॥
 ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೬॥
 ನ ಯಸ್ಯ ಕುಲಧರ್ಮೋಽಯಂ ಶುದ್ಧಾ ಶಿವಕಥಾಶ್ರುತಿಃ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೭॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋ ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೪೭೮॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋ ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೪೭೯॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಶುದ್ಧಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಃಪುನಃ ॥೪೮೦॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಃಪುನಃ ॥೪೮೧॥
 ಯೇನ ನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಾಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
 ಸ ಚಂಡಾಲಕುಲೋತ್ಪನ್ನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಃಪುನಃ ॥೪೮೨॥
 ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜೋ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಾಃ ।
 ಉನಾಸ ಹಿಮನತ್ಪ್ರಂತೇ ನಿತ್ಯಂ ವನ್ಯಫಲಾಶನಃ ॥೪೮೩॥

ಪೂಜೆ ಇವುಗಳು ಯಾರಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಸದೇ
 ಸದೇ ಚಂಡಾಲರ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವರು. ॥೪೭೮-೪೭೯-೪೮೦-೪೮೧-೪೮೨॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಹಿಂದೆ ಹಿಮಾಲಯಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜಾ
 ತತ್ಪರನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ನಿತ್ಯವೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ
 ಹಣ್ಣುಹಂಪಲನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ
 ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಬೇಡನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ

ತತ್ರ ಕಶ್ಚನ ಭಿಲ್ಲೋಽಭೂತ್ ತು ಬ್ರಹ್ಮವಧಪ್ರಿಯಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಹರಣೋದ್ಯುಕ್ತೋ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಹರಣಪ್ರಿಯಃ ||೪೮೪||

ಸ ಸಮಾಗತ್ಯ ತಂ ವಿಪ್ರಂ ತದಾ ಹಂತುಂ ಸಮುದ್ಯತಃ |

ತಮುನಾಚ ತದಾ ಭೀತ್ಯಾ ಭಿಲ್ಲಂ ಭಲ್ಲಕರಂ ದ್ವಿಜಃ ||೪೮೫||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಭಿಲ್ಲ ಮಾಂ ಭಲ್ಲಹಸ್ತಃ ಸನ್ನಿಮರ್ಥಂ ಹಂತುಮಿಚ್ಛಸಿ |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಹಮಹಂ ಶೈವೋ ಮಮ ಹತ್ಯಾತಿದುಃಖದಾ ||೪೮೬||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭಿಲ್ಲಃ ಪ್ರೋನಾಚ ತಂ ದ್ವಿಜಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ವಿನಾ ವಿಪ್ರ ನ ಮಯಾ ಭುಜ್ಯತೇ ದ್ವಿಜ ||೪೮೭||

ಇತಿ ಭಿಲ್ಲವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುನಾಚ ತಲೋ ದ್ವಿಜಃ |

ಶೈವಹತ್ಯಾ ನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ದುಃಖದಾ ಸಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೪೮೮||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸ್ವತ್ತನ್ನ ಸಹರಿಸುವುದೂ, ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಕದಿಯುವುದೂ ಇವು ಗಳಲ್ಲೇ ತುಂಬಾ ಅಸಕ್ತಿಯಿದ್ದಿತು ಒಂದುದಿನ ಆ ಬೇಡನು ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಇಂತೆಂದನು. ||೪೮೬-೪೮೮-೪೮೯||

ಅಯ್ಯಾ ಬೇಡನೆ, ಬರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ನಾನು ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ತಿಳಿ. ನನ್ನ ಕೊಲೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೇಳಲು, ಬೇಡನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಊಟವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ವ್ರತ ಎಂದನು ||೪೮೬-೪೮೭||

ಆ ಬೇಡನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪುನಃ ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠರ ಕೊಲೆಯು ತುಂಬಾ ದುಃಖಕರವಾದುದೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ ಆ ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ

తమువాచ తతోఽభిల్లః శ్రీవః కింలక్షణోఽద్విజ ।

యస్య హత్కా దుఃఖిదా స్యాదితి నన్త్రముఖిత్త సః ॥౪౮౯॥

॥ ద్విజ యవాచ ॥

క్రియతే యోన సతతం కేవలం భస్మధారణం ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౦॥

క్రియతే యోన సతతం శుద్ధం రుద్రాక్షధారణం ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౧॥

క్రియతే యోన సతతం కేవలం శంకరాచార్యనం ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౨॥

క్రియతే యోన సతతం కేవలం శివచింతనం ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౩॥

క్రియతే యోన సతతం కేవలం శివసేవనం ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౪॥

శుద్ధాం శివకథామోన యః శ్రణోత్కనితం ముదా ।

స శ్రీవ ఇతి విజ్ఞేయస్తస్య హత్కాతిదుఃఖిదా ॥౪౯౫॥

హేళలు ఆగ ఆ బేడను ఆయ్య బ్రాహ్మణనే, ఆ శ్రీవన లక్షణగళేను? యావ లక్షణవుళ్ళ బ్రాహ్మణనన్ను కేంద్రురింద తుంబా దుఃఖిచ్చే కారణ నాగువుదు? ఎందు తలెబాగి కేళిచను. ॥౪౮౮-౪౮౯॥

ఆయ్య భిల్లనే, అనవరతవూ విభూతిధారణే, శుద్ధవాద రుద్రాక్ష ధారణే, శంకరన పూజే, యావాగలూ ఆ పరశివన ధ్యాన ఇవుగళన్ను మాడువను శ్రీవసేసివను (అవనల్లి శివపూజకన లక్షణగళిల్లా ఇరువును) అంతకవనన్ను కేల్లువుదు తుంబా దుఃఖిప్రదవేందు తిళి. ॥౪౯౦-౪౯౧-౪౯౨-౪౯౩॥

అల్లదే అనవరతవూ శివసేవే. శుద్ధవాద శివకథాప్రవణ, భక్తి స్వర్ణకవద శివపంచాక్షరమహాజప మత్తు రుద్రాధ్యాయ మంత్రసారా

ಶೈವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ನಿತ್ಯಂ ಯೋ ಜಪೇದ್ಭಕ್ತಪೂರ್ವಕಂ |

ಸ ಶೈವ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಹತ್ಯಾತಿದುಃಖದಾ ||೪೯೬||

ಶ್ರೀರುದ್ರಾಧ್ಯಯನಂ ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಕರೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ಸ ಶೈವ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಹತ್ಯಾತಿದುಃಖದಾ ||೪೯೭||

ಕೃತಧರ್ಮೋಽಪಿ ಬಹುಧಾ ಶೈವಹಾ ನ ವಿಮುಚ್ಯತೇ |

ಶೈವೋ ಯತಃ ಶಂಕರಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾದನುಚರಃ ಸ್ವೃತಃ ||೪೯೮||

ಅಶೈವಾನಾಂ ವಧೇ ಭಿಲ್ಲ ಸರ್ವಥಾ ನಾಸ್ತಿ ಸಾತಕಂ |

ತಸ್ಮಾದಶೈವಮಾತ್ರಸ್ಯ ವಧಂ ಕುರು ಯಥೇಚ್ಛಯಾ ||೪೯೯||

ಅಶೈವಾಸ್ತುಕ್ತಧರ್ಮೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಚ್ಯುತಾ ಇತಿ ಕೀರ್ತಿತಾಃ |

ತೇಷಾಂ ವಧೇ ನ ಪಾಪಸ್ಯ ಲೇಶೋಽಪೀತಿ ವಿನಿರ್ಣಯಃ ||೫೦೦||

ಕಿಂ ಚಾನ್ಯದಪಿ ವಕ್ಷ್ಯೇಹಂ ಪರಲೋಕಹಿತಂ ತವ |

ತಚ್ಛೃಣುಷ್ವಾತಿಯತ್ನೇನ ಚಿತ್ತಮನ್ಯತ್ರ ಮಾ ಕುರು ||೫೦೧||

ಯಜಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನೂ ಶಿವಭಕ್ತನೆಂದೆನಿಸುವನು. ಅವನ ಕೊಲೆಯು ತುಂಬಾ ದುಃಖಕರವೆಂದು ಭಾವಿಸು. ||೪೯೪-೪೯೫-೪೯೬-೪೯೭||

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಶೈವನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನು ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಶೈವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರನ ದೂತನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೆ! ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪಾಪವಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ನೀನು ಅವರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸು ಆ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಶೈವಧರ್ಮಗಳಿಂದ ದೂರವಾದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ಪಾಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯವು. ||೪೯೮-೪೯೯-೫೦೦||

ಅಯ್ಯ ಫಿಲ್ಲನೆ! ಇದಲ್ಲದೆ ನಿನಗೆ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿತವನ್ನಂಟುಮಾಡುವ ವತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಾವಧಾನವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಚಿತ್ತವಿಡವೆ ಲಾಲಿಸುವನಾಗು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿವಲಿಂಗವಿರುವುದು. ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಲ್ವಸತ್ರಿ, ಹೂವು, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು, ಇವುಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಶಿವಲಿಂಗಮಿಹಾಸ್ತ್ರೇಕನೇತಸ್ಯ ಕುರು ಪೂಜನಂ ।

ನಿತ್ಯಂ ಬಿಲ್ವದಲೈಃ ಪುಷ್ಪೈಃ ಸನಿರ್ಭರಜಲೈರ್ಮುಧಾ ||೫೦೨||

ನಿತ್ಯನೇತಸ್ಯ ಲಿಂಗಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ಚೇತ್ಕರಿಷ್ಯಸಿ ।

ತದಾ ಪಾಪಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ವಿನಶ್ಯಂತ್ಯೇವ ಸರ್ವಥಾ ||೫೦೩||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಗುರುಂ ಮತ್ನಾ ಚ ತಂ ದ್ವಿಜಂ ।

ತತಃ ಪರಮಭೂದ್ಭಿಲ್ಲೋ ನಿವೃತ್ತಸ್ತದ್ವಧಾದ್ಭುಧಾಃ ||೫೦೪||

ತದಾ ಪ್ರಭೃತ್ಯಶ್ಯವಾನಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ವಧೇ ರತಃ ।

ಕೃತ್ವಾನ್ಯಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಭಿಲ್ಲಸ್ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೫೦೫||

ಸ ತು ಕೃತ್ವಾಽಪಿ ಪಾಪಾನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸತತಂ ಪುಷ್ಪೈರಪಿ ಜಲಾನ್ವಿತೈಃ ||೫೦೬||

ಬ್ರಹ್ಮಪತ್ಯಾಂ ನಿಧಾಯೈವ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಸ ಭುಂಕ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯೈವ ಮಾಂಸಂ ಕೃತ್ವಾ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ||೫೦೭||

ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಈ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನೀನು ಮಾಡಿರುವ ಸಕಲ ವಾಸಗಳೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾಶವಾಗುವುವು, ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನು. ||೫೦೧-೫೦೭-೫೦೮||

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಿಲ್ಲನು, ಆ ವಿಪ್ರನನ್ನೇ ಗುರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಶಿವಭಕ್ತರ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿ ಇತರ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ||೫೦೪-೫೦೫||

ಆ ಬೇಡನು ಎಷ್ಟೇ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ನೀರಿಸಿದ ತೊಯ್ಯ ಹೂ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯವಾದ ನೀರು ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಪತಿ

ನಿಶಾದ್ಯಶಃ ಸ ವರ್ಷರ್ತೌ ಜಗಾಮ ಪ್ರಬಲಂ ವನಂ |
 ತತ್ರ ಬಿಲ್ವತರೂನುಚ್ಚಾನ್ವದರ್ಶ ಬಹುಪಲ್ಲವಾನ್ ||೫೦೮||
 ಪ್ರಹೃಷ್ಯಹೃದಯೋ ಜಾತಃ ಸ ಬಿಲ್ವತರುದರ್ಶನಾತ್ |
 ಆರುರೋಹ ತತೋ ಭಿಲ್ಲೋ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಮನುತ್ತಮಂ ||೫೦೯||
 ಬಹೂನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಗೃಹೀತ್ವೈವ ತತಃ ಪರಂ |
 ಅರಣ್ಯಕದಳೀಪತ್ರೇಷ್ವತ್ಯುಚ್ಚೇಷು ಬಬಂಧ ಸಃ ||೫೧೦||
 ತಸಾ ನೃತ್ಯುಃ ಸರ್ಪರೂಪೀ ತಂ ಭಿಲ್ಲಂ ಹಂತುಮುದ್ಯತಃ |
 ನ ಶಶಾಕ ತದಾ ಹಂತುಂ ಭಿಲ್ಲಂ ಬಿಲ್ವಾರ್ಜನಪ್ರಿಯಂ ||೫೧೧||
 ಕದಲೀಪತ್ರಸಂಬದ್ಧಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಂತರೇ ತದಾ |
 ಪ್ರಸಿಷ್ಟಃ ಸರ್ಪರೂಪೇಣ ನೃತ್ಯುಸ್ತದ್ಧನನೇಚ್ಛಯಾ ||೫೧೨||
 ಅಯಂ ಯದಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣ್ಯಧಃ ಸಂಸ್ಥಾಪಯಿಷ್ಯತಿ |
 ತದ್ಯನೇನು ಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ನಿಷದಂಷ್ಟ್ರೈರ್ನ ಸಂಶಯಃ ||೫೧೩||

ದಿನವೂ ಬಲತತ್ಪರವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಾಂಸವನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು ಇಂತಹ ಆ ಭಿಲ್ಲನು ವರ್ಷ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ (ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ) ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಎತ್ತರವಾದ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ವಮರಗಳು ಗೋಚರವಾದವು ||೫೦೮-೫೦೯-೫೧೦||

ಆಗ ಬೇಡನಿಗೆ ಆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಮರಗಳ ದರ್ಶನದಿಂದ ಆನಂದವುಂಟಾಗಲು, ಅವನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್ವಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಎತ್ತರವಾದ ಒಂದು ಬಾಳೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡನು ಆಗ ಸರ್ಪಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ನೃತ್ಯುವು ಅಸುನೂ ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದು, ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರದೇ ಹೋಯಿತು. ||೫೦೯-೫೧೦-೫೧೧||

ಆಗ ನೃತ್ಯುವು ಬಾಳೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪಿನಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸೇರಿಕೊಂಡು,

ಮೃತ್ಯುರೇವಂ ವಿಜಾಯೇವ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಂತರಸ್ಥಿತಃ ।

ಭಿಲ್ಲಃ ಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಗೃಹೀತ್ವೈವ ಯಯಾ ತತಃ ॥೫೧೪॥

ತತಃ ಶಿನಾಲಯೇ ಗತ್ವಾ ಭಿಲ್ಲೋ ಬಿಲ್ವದಲ್ಯೈಃ ಶಿನಂ ।

ಪೂಜಯಾನಾಸ ಯತ್ನೇನ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ॥೫೧೫॥

ತತಃ ಸ ಮೃತ್ಯುಸ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಿಲ್ಲಂ ಶಂಕರಪೂಜಕಃ ।

ಸ್ವಸ್ವರೂಪಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ತಮುವಾಚ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥೫೧೬॥

॥ ಮೃತ್ಯುರುವಾಚ ॥

ಕಾಲಮೃತ್ಯುರಹಂ ಭಿಲ್ಲ ಭವಂತಂ ಹಂತುಮುದ್ಯತಃ ।

ಅಹಂ ಹಂತುಂ ನ ಶಕ್ನೋಮಿ ಭವಂತಂ ಶಂಕರಾರ್ಚಕಂ ॥೫೧೭॥

ಸರ್ಪರೂಪಂ ಸಮಾಸ್ಥಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂರ್ವಮೇವ ಸಮಾಗತಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾರ್ಜನಾಸಕ್ತಂ ತವ ಚಿತ್ತಮಭೂತ್ತದಾ ॥೫೧೮॥

ಇವನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೆಳಗಿಡುವನೋ ಆಗ ವಿಷಮಯವಾದ ಹೆಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಇವನನ್ನು ಕಚ್ಚಿ, ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಇವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು ಎಂದು ಆಶೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ವದಳಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಇತ್ತ ಆ ಬೇಡನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಾನು ಕುಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ॥೫೧೭-೫೧೮-೫೧೯॥

ಅನಂತರ ಆ ಬೇಡನು ಶಿವದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಮೃತ್ಯುವು ಬೇಡನನ್ನು ನೋಡಿ, ತನಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ, ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಆ ಬೇಡನೊಡನೆ ಇಂತೆಂದಿತು. ॥೫೧೯-೫೨೦॥

“ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೇ, ನಾನು ಕಾಲಮೃತ್ಯುವು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು. ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಸಮಾನರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ನೀನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು

ತದಾ ಸ್ಪ್ರಷ್ಟುಮಶಕ್ತೇನ ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ಬಿಲ್ವಸಂಪುಟೇ |
ಇದಾನೀಂ ಸುತರಾಂ ಸ್ಪ್ರಷ್ಟುಂ ನ ಶಕ್ನೋಮಿ ಶಿವಾರ್ಚಕಂ ||೫೦೯||

ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಮುನಾಪತಿಂ |
ತಸ್ಯ ಮೃತ್ಯುಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಯಥಾ ತವ ತಥಾ ಧ್ರುವಂ ||೫೧೦||

ಅಕುಂಠಿತಂ ಹಿ ಗಮನಂ ಮಮ ಸರ್ವತ್ರ ಯದ್ಯಪಿ |
ತಥಾಪಿ ಶಿವಭಕ್ತೇಷು ಕುಂಠಿತಂ ಗಮನಂ ಮಮ ||೫೧೧||

ವರಂ ವೃಣು ವರಂ ದಾಸ್ಯೇ ಭಿಲ್ಲನಾಯಕ ಸತ್ತರಂ |
ವಿಲಂಬಂ ಮಾಕುರುಷ್ವಾದ್ಯ ಮಮ ಗಂತವ್ಯಮಸ್ತಿ ಹಿ ||೫೧೨||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಮೃತ್ಯುನಾ ಭಿಲ್ಲೋ ಯಯಾಚೇ ವರಮುತ್ತಮಂ |
ವರೇಣ ಯೇನ ಸ್ವಸ್ಯಾಗ್ರೇ ಪ್ರಸೀದತಿ ಮಹೇಶ್ವರಃ ||೫೧೩||

ಮುಟ್ಟಿಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ನೀನು ತಂದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳೊಡನೆ ಒಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು ಈಗಲಾದರೋ ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಂಚವೂ ಮುಟ್ಟುವಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ||೫೧೩-೫೧೪-೫೧೫||

ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಜಯಿಸಿರುವ ಆ ಉನಾರಮಣನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ವ್ರಾಜೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಮೃತ್ಯುಭಯವು ಒಂಡಿತನಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲನೆಂದು ತಿಳಿ. ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೇ, ನನಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಚವೂ ತಡೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾದರೂ, ಈಶ್ವರಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಡೆಯಿರುವುದು. ಓ ಬೇಡರೊಡೆಯನೆ, ವರವನ್ನು ಬೇಡು. ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೇಳು, ತಡಮಾಡಬೇಡ, ನಾನು ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮೃತ್ಯುವು ಬೇಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೫೧೩-೫೧೪-೫೧೫||

ಮೃತ್ಯುವು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಆ ಬೇಡನು, ನನಗೆ ಮುಂದೆ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಅನುಗ್ರಹಮಾಡುವಂತಹ ಉತ್ತಮನಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಡೆಂದು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಬೇಡಿದನೆಂದು ಗೌತಮನು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನುಡಿದನು ||೫೧೩||

|| ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ||

ಮನುಷ್ಯವಿಕಲಾ ಬುದ್ಧಿವ್ಯತ್ಯೋ ಶಂಕರಪೂಜನೇ ।

ಏತಾವತಾ ಭವಿಷ್ಯಾಮಿ ಕೃತಕೃತ್ಯೋ ನ ಸಂಶಯಃ ||೫೨೪||

ಮಂತ್ರಮಾತ್ರಂ ನ ಜಾನಾಮಿ ವ್ಯತ್ಯೋ ಶಂಕರಪೂಜನೇ ।

ತಥಾಪಿ ಗಿರಿಜಾನಾಥಃ ಕರೋತ್ಯೇವ ಕೃಪಾಂ ಮಯಿ ||೫೨೫||

|| ಮೃತ್ಯುರುವಾಚ ||

ದತ್ತ ಏವ ವರೋ ಭಿಲ್ಲ ತವಾಭಿಲಷಿತೋ ಮಯಾ ।

ಚೇತಃ ಶಂಕರಪೂಜಾಯಾಂ ಸ್ಥಿರಂ ಭವತು ತೇ ಸದಾ ||೫೨೬||

ನಿತ್ಯಂ ಶಿವೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂಜಯಸ್ವ ಸದಾಶಿವಂ ।

ನೈತಸ್ಮಾದುತ್ತಮೋ ಮಂತ್ರಃ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವೇದೇಷ್ಟಸಿ ಧ್ರುವಂ ||೫೨೭||

ಅಯಮೇವ ಮಹಾಮಂತ್ರೋ ಮೋಕ್ಷದಃ ಶಂಕರಾತ್ಮಕಃ ।

ಅಯಮೇವ ಸದಾ ಧೈರ್ಯೋ ಮಂತ್ರೋ ಮುಕ್ತೈರ್ಭಿರ್ನರೈಃ ||೫೨೮||

ಮೃತ್ಯುದೇವನೇ, ನನಗೆ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲವಾಗದಂತಹ ಬುದ್ಧಿ ಯುಂಟಾಗಲಿ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ನಾನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಮೃತ್ಯುದೇವ, ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಮಂತ್ರವೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹಾಗಾದರೂ ಆ ಗಿರಿಜಾರಮಣನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯೆ ತೋರುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ಬೇಡನು ಮೃತ್ಯುವಿನೊಡನೆ ತನ್ನ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ||೫೨೪-೫೨೮||

ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೆ, ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವರವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಲಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನು 'ಶಿವ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಂತ್ರವೇ ಯಾವ ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಶಂಕರನ ಸ್ವರೂಪವೂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವೂ ಆದ ಇದೇ ಮಹಾಮಂತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವ ಮಾನವರು ಈ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು ||೫೨೬-೫೨೭-೫೨೮||

ಏತನ್ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶಿವೋ ವೇದ ನ ಚೇತರಃ |
ವೇದೈರಪಿ ನ ವಿಜ್ಞಾತಂ ತತ್ಸಮಸ್ಯ ಮನೋ ಧ್ರುವಂ || ೫೨೯ ||

ಏತಸ್ಯ ತತ್ವಂ ವಿಜ್ಞಾತುಂ ಯತಂತೇ ಯೋಗಿನಃ ಸದಾ |
ತಥಾಪಿ ತತ್ತ್ವಮೇತಸ್ಯ ಜ್ಞಾತುಮೇವ ನ ಶಕ್ಯತೇ || ೫೩೦ ||

ತತ್ವಂ ತು ಶಿವಮಂತ್ರಸ್ಯ ಯೇನ ಜ್ಞಾತಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ತೇನ ತೀರ್ಣ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಘೋರಸಂಸಾರಸಾಗರಃ || ೫೩೧ ||

ಶಿವೇತಿ ಯಃ ಪರೋ ಮಂತ್ರಃ ಶಿವಮಂತ್ರಃ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಃ |
ತತಸ್ತೇನೈವ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂಜನೀಯಃ ಸದಾಶಿವಃ || ೫೩೨ ||

ಶಿವೇತಿ ಯಃ ಪರೋ ಮಂತ್ರಃ ಸ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಉಚ್ಯತೇ |
ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ತತ್ತತೋ ಜ್ಞಾತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ || ೫೩೩ ||

ನಿತ್ಯಂ ಮಹೇಶಪೂಜಾ ಚೇತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ |
ತದಾ ನಶ್ಯಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕೃತಾನ್ಯಪಿ || ೫೩೪ ||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಪಾಪಾನಿ ವಿವಿಧಾನ್ಯಮಿತಾನ್ಯಪಿ |
ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಕ್ಷಣೇನೈವ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜಯಾ || ೫೩೫ ||

ಈ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಆ ಶಿವನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರುವನೇ ಎನಾ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ವೇದಗಳಿಗೂ ಆ ಮಂತ್ರಮಹಿಮೆಯು ನಿಜವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಯೋಗಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರುವರಾದರೂ ಆ ಶಿವಮಂತ್ರದ ತತ್ವವು ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಆ ಶಿವ ಮಂತ್ರದ ತತ್ವವನ್ನರಿತವನು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದಂತೆಯೇ ಆಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿ. 'ಶಿವ' ಎಂಬ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಂತ್ರವೇ ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಮಂತ್ರನೆನಿಸಿರುವುದು ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಂತ್ರ ದಿಂದಲೇ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ೫೨೯-೫೩೦-೫೩೧-೫೩೨

ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಶಿವನೆಂಬ ಮಂತ್ರವೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದ ರಿಂದ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ

ಶತಲಕ್ಷಂ ಪುರಾ ನಿಪ್ರಾಃ ಸಂಪಾದ್ಯ ಧನಮುತ್ತಮಂ ।

ಸ್ವದೇಶಂ ಗಂತುಮುದ್ಯುಕ್ತಾ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಮುಪಾಯಯುಃ ॥೫೩೬॥

ತದಾ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇ ಕಶ್ಚಿದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಸ್ಥಿತಃ ।

ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶ್ರುತಂ ತೇನ ಪುರಾ ಮುದಾ ॥೫೩೭॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ವಿಧಾಯಾಪಿ ಪಾಪಾನಿ ನ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಕೇನಸಾಂ ಫಲಂ ॥೫೩೮॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾರ್ಚನಫಲಂ ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ಹೃಷ್ಯಮಾನಸಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಸ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸ್ಥಿತಃ ಸದಾ ॥೫೩೯॥

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ಸ ಕೃತ್ವೈಕಾನೇಕಂ ಬಿಲ್ವದಲಂ ಮುದಾ ।

ಸಮಾದಾಯಾತಿಯತ್ನೇನ ಸಮರ್ಚಯತಿ ಶಂಕರಂ ॥೫೪೦॥

ಏವಂ ಸ್ಥಿತೇನ ತೇನೈವ ಕೋಟಿಶೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಹತಾಃ ।

ತದನ್ಯಾನ್ಯಸಿ ಪಾಪಾನಿ ಕೃತಾನ್ಯಗಣಿತಾನಿ ಹಿ ॥೫೪೧॥

ಪಾಪಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವುವು ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಪಾಪಗಳೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವುವು. ॥೫೩೬-೫೩೮-೫೩೯॥

ಹಿಂದೆ ನೂರುಲಕ್ಷಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉತ್ತಮವಾದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದ ಶಿವಪೂಜಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸ್ತುರ್ದಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು. ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಅನೇಕ ಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಆ ಪಾಪಫಲವು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತನು ॥೫೩೬-೫೩೭-೫೩೮॥

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಬಿಲ್ವಪೂಜಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯು

ಶತಲಕ್ಷಂ ದ್ವಿಜಾಸ್ತೇನ ನಿಹತಾ ಧನಲೋಭತಃ |

ಸ ಧನಂ ಬಹುಸಂಪ್ರಾಪ ಹತ್ವಾ ತಾನ್ದ್ವಿಜಪುಂಗವಾನ್ ||೫೪೨||

ಶತಲಕ್ಷಂ ಬಿಲ್ವಸತ್ಪ್ರಾಣ್ಯಾದಾಯ ಸ ತತಃ ಪರಂ |

ಧೃತ್ವಾ ಚ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ದ್ವಿಜಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಂ ||೫೪೩||

ಏನಮೇವ ಸ್ಥಿತಃ ಪೂರ್ವಂ ಸ ಮೃತಸ್ತದನಂತರಂ |

ತತಃ ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ಗಾಣಾಸತ್ಯಮನಾಪ ಸಃ ||೫೪೪||

ಕೋಟಿಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ನಾಂ ಗೋಹತ್ಯಾ ನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೪೫||

ಕೋಟಿಯೋ ಭ್ರೂಹತ್ಯಾ ನಾನುಗಮ್ಯಾಗಮಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೪೬||

ಕೋಟಿಯೋ ವಾಜಿಹತ್ಯಾ ನಾಂ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾ ನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೪೭||

ತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮಹಾ ದೇವನಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ವ ದಳವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವನಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪಾಪಗಳು ಆತನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುವು ||೫೪೨-೫೪೭-೫೪೮||

ಮುಡ್ಡಿನಾಸೆಯಿಂದ ಆವನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ನೂರು ಲಕ್ಷ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಕೊಂದುಹಾಕಿ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಇವನು ನೂರು ಲಕ್ಷ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಂದು, ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಭೂಷಿತ ನಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ನಿಯಮವಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು. ||೫೪೨-೫೪೩||

ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿ, ಆ ಪರಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಗಣಾಧಿಪತಿಯ ಪದವಿ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ, ಗೋಹತ್ಯಾ, ಭ್ರೂಹತ್ಯಾ (ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು) ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗಮಾಡುವುದು, ಕುದುರೆಗಳ ಕೊಲೆ, ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ

ಕೋಟಿಯೋ ವೀರಹತ್ಯಾನಾಂ ಪುಂಹತ್ಯಾನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೪೮||

ಕೋಟಿಯೋ ಗುರುಹತ್ಯಾನಾಮನ್ಯಾಘಾನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೪೯||

ಕೋಟಿಯೋ ರಾಜಹತ್ಯಾನಾಮನ್ಯಾಘಾನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೫೦||

ಕೋಟಿಯೋ ಯತಿಹತ್ಯಾನಾಮನ್ಯಾಘಾನಾಂ ಚ ಕೋಟಿಯಃ |

ಸದ್ಯಃ ಫಲಮದತ್ತ್ವೈವ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಿವಪೂಜಯಾ ||೫೫೧||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದ್ಯನಂತಾನಿ ಪಾಪಾನಿ ವಿನಿಧಾನ್ಯಸಿ |

ವಿನಶ್ಯಂತಿ ನ ಸಂದೇಹಃ ಸಕೃನ್ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾರ್ಚನಾತ್ ||೫೫೨||

ದ್ವಿತ್ವೈರ್ಬಿಲ್ವದಲೈರೀಶಂ ಸಂಪೂಜಯತಿ ಯಃ ಪುಮಾನ್ |

ಸ ವಂಶಕೋಟಿಸಂಯುಕ್ತಃ ಶಿವಲೋಕಂ ಪ್ರಯಾಸ್ಯತಿ ||೫೫೩||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ನುಹಾದೇವಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ |

ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಸಂಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಶಂಕರಂ ||೫೫೪||

ಆ ಶಿವಪೂಜಾ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದುಷ್ಟಲಗಳನ್ನೂ ಕೂಡದೆ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡುವುವು ||೫೪೪-೫೪೫-೫೪೬-೫೪೭||

ಕೋಟಿಂತರ ವೀರ ಹತ್ಯೆ, ಪುರುಷ ಹತ್ಯೆ, ಗುರು ಹತ್ಯೆ, ರಾಜ ಹತ್ಯೆ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಕೊಲೆ, ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಯಾವ ಫಲವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದೇ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಡುವುವು. ||೫೪೮-೫೪೯-೫೫೦-೫೫೧||

ಒಂದು ಬಾರಿ ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಅಪಾರ ಪಾಪಗಳೂ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ತನ್ನ ಕೋಟಿವಂಶಗಳೊಡನೆ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದುವವನು ಆ ಮಹಾದೇವ

ಜಾಬಾಲಮಂತ್ರೈರ್ಯಃ ಕೃತ್ವಾ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ಗೌರೀಶಂ ಸ ಶಿವಾಂತರ್ಗತೋ ಭವೇತ್ ||೫೫೫||

ಅನನ್ಯಶರಣೋ ಯಸ್ತು ಮಹೇಶಂ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ।

ತೇನ ನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ದುಃಖಂ ಮತ್ಕೃತಂ ಚ ಕಿಮನ್ಯತಃ ||೫೫೬||

ಕಾಲಮೃತ್ಯುರ್ಮಹಾಮೃತ್ಯುರಹಮೇವಾಸ್ಮಿ ದುಃಖದಃ ।

ಮಮಾದ್ಯೈತಾದ್ಯಶಸ್ಯಾಪಿ ನ ಶಕ್ತಿಸ್ತ್ವಯಿ ಶಾಂಕರೇ ||೫೫೭||

ನಾಶ್ಚ ರ್ಹಮಿದಮತ್ಯಂತಂ ಶಾಂಕರೇ ಶಕ್ತಿಕುಂತನಂ ।

ಬಹುಧಾ ಮಮಜಾತಂ ಹಿ ಶಾಂಕರೇ ಶಕ್ತಿಕುಂತನಂ ||೫೫೮||

ದುಃಖೋಽಪಿ ಮಮ ನಾಸ್ತೈವ ಶಾಂಕರೇ ಶಕ್ತಿಕುಂತನಂ ।

ಮಮಾಪಿ ಶಾಸಕಾ ಯಸ್ಮಾಚ್ಛಾಂಕರಾಃ ಶಂಕರಪ್ರಿಯಾಃ ||೫೫೯||

ನನ್ನು ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ನಿಜವಾಗಿ
ಗಿಯೂ ಆ ಶಂಕರನ ನಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ||೫೫೨-೫೫೩-೫೫೪||

ಜಾಬಾಲ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಭಸ್ಮ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೌರೀ ರಮಣನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಆ ಸರ
ಶಿವನಲ್ಲೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವನು. ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಚಂಚಲವಾಗದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ
ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ನನ್ನಿಂದ ದುಃಖವೇ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಮೇಲೆ ಇತರ
ದುಃಖಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಂಭವಿಸಿಯಾವು? ||೫೫೫-೫೫೬||

ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವೂ ಮಹಾ
ಮೃತ್ಯುವೂ ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು. ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವವುಳ್ಳ ನನಗೂ ಆ ಶಂಕರನ
ಭಕ್ತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೇನೂ ಸಡೆಯಲಾರದು. ನನಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ಆ
ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದ
ದ್ದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವ್ಯಸನವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು
ತಿಳಿ. ಆ ಶಂಕರನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ರರಾದ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರು ನನಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರು
ವರು. ||೫೫೭-೫೫೮-೫೫೯||

ನ ಮೃತ್ಯುಭಯಮಾಪ್ನೋತಿ ಶ್ರೀಮೃತ್ಯುಂಜಯಪೂಜಕಃ ।
 ಸರ್ವಥಾ ಸತ್ಯಮಿತ್ಯಾಹ ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ಸ್ಮಯಂ ||೫೬೦||

ಅಶಾಂಕರೇಷು ಶಕ್ತಿಶ್ಚೇನ್ಮೃತ್ಯೋರ್ಮೇ ಕುಂಠಿತಾ ತದಾ ।
 ಮನು ದುಃಖಂ ಭವತ್ಕೇವ ಸಾ ಮತೇಷು ನ ಕುಂಠಿತಾ ||೫೬೧||

ಅಶಾಂಕರಾರ್ಥಂ ಸೃಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ಶಂಕರೇಣ ಪುರಾ ತತಃ ।
 ಅಶಾಂಕರೇಷು ಮೇ ಶಕ್ತಿಃ ಕುಂಠಿತಾ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೫೬೨||

ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಮೃತ್ಯುಕೃತಂ ದುಃಖಮಮೃತ್ಯುಂಜಯಪೂಜಕೈಃ ।
 ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾರಾಧಕೈಸ್ತು ತನ್ನೈವ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಧ್ರುವಂ ||೫೬೩||

ಯೇನಾಹಂ ನ ಜಿತಸ್ತೇನ ಮೃತ್ಯುಃ ಪ್ರಾಪ್ಯೋ ನ ಸಂಶಯಃ ।
 ತತಸ್ತತ್ನಾಜಕೇನಾಪಿ ಮೃತ್ಯುಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಃ ಸ್ವಪೂಜ್ಯವತ್ ||೫೬೪||

ಅತ ಏನ ಹಿ ತತ್ಪಜ್ಞಾ ಭೀಮಂ ಮೃತ್ಯುಭಯಾಪಹಂ ।
 ಶ್ರೀಮೃತ್ಯುಂಜಯಮೇವೈಕಂ ಪೂಜಯಂತಿ ನಿರಂತರಂ ||೫೬೫||

ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಭಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಶಂಕರನ ದ್ವೇಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವೆನಿಸಿದ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ದುಃಖವೇನೋ ಆಗುವದು. ಶೈವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಆ ಶಿವ ದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೆನು ಈ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯು ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕುಂಠಿತವಾಗಲಾರದು ||೫೬೦-೫೬೧-೫೬೨||

ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೆನಿಸಿದ ಆ ಮಹಾ ದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೃತ್ಯುವಿಂದುಂಟಾಗುವ ಭಯವೇ ಹೊರತು ಆ ದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಭಯವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಲಭಿಸಲಾರದು. ನನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸದೇ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವು ಸಂಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಗೆಲ್ಲದ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನಿಗೂ ತನ್ನ ಪೂಜ್ಯದೈವದಂತೆ ತನಗೂ ಮೃತ್ಯುಭಯವು ಉಂಟಾಗಿಯೇ ತೀರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತತ್ಸವ

ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾನ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾದಿಭಿಃ |

ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರಿಕ್ರಾಂತಾ ದುಃಖಿತಾಃ ಸಂತಿ ಸರ್ವಥಾ ||೫೬೬||

ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಪ್ರಮಾದೇನ ವಿನಾ ಶಿವಂ |

ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ನ ಜನ್ಮಾದಿಭಾಗ್ಭಾವಂ ||೫೬೭||

ವಿಷ್ಣುಃ ಪುರಾ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ |

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ವೈಕುಂಠಸ್ತೇನ ವಿಷ್ಣುನಾ ||೫೬೮||

ವೈಕುಂಠಲೋಕಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಗರ್ವಿತೋಽಭಿಜ್ಞನಾರ್ದನಃ |

ತೇನ ಗರ್ವೇಣ ಗೌರೀಶಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಸ್ಥಿತಃ ಪುರಾ ||೫೬೯||

ವಿಷ್ಣುಃ ಶಿವಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಯತೋ ಗರ್ವೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಃ |

ತತಸ್ತೇನೈವ ಪಾಪೇನ ಮತ್ಸ್ಯಯೋನಿಮುಪಾಗತಃ ||೫೭೦||

ನ್ನರಿತವರು ಶತ್ರುಭಯಂಕರನೂ ಮೃತ್ಯುಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನೂ ಆದ
ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ||೫೬೬-೫೬೯-
೫೭೦||

ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬುಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಜನನ, ಮರಣ ಮತ್ತು
ಮುಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಪುನಃಪುನಃ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದುಃಖವನ್ನು
ಹೊಂದುವರು. ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಡದೇ ಪ್ರಮಾದಕ್ರೋಧಗಳಾಗದೇ ಆ ಶಿವನನ್ನು ನಿಯಮ
ದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನನ, ಮರಣ, ಮುಪ್ಪು ಮುಂತಾ
ದುವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು. ||೫೬೬-೫೬೭||

ಹಿಂದೆ ವಿಷ್ಣುವು ಮಹಾ ದೇವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ವೈಕುಂಠ
ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಆಗ ವೈಕುಂಠಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಗರ್ವ ಹೊಂದಿದ
ಆ ಜನಾರ್ದನನು ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಆ ಗೌರೀ ರಮಣನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ
ಇದ್ದನು. ||೫೬೮-೫೬೯||

ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ಶಿವನನ್ನು ಗರ್ವದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾಗ ಆ
ಪಾಪದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಮತ್ಸ್ಯ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವುಂಟಾಯಿತು ಆ ಮೀನಿನ
ಜನ್ಮವು ಮಹಾಪಾಪದ ಫಲವೆಂದು ಪಂಡಿತರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಮತ್ಸ್ಯದ

ಮಹಾಸಾಪಫಲಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಮತ್ಸ್ಯಜನ್ಮಮನೀಷಿಭಿಃ ।

ಮತ್ಸ್ಯಗರ್ಭನಿವಾಸಸ್ತು ನರಕಾನ್ನಾತಿರಿಚ್ಯತೇ ||೫೭೦||

ಶಿವೋಽಪಿ ಪುನರನ್ಯಸ್ತೈ ದತ್ತಾ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಾದರಾತ್ ।

ಸುದರ್ಶನಂ ದದೌ ತಸ್ಯೈವೈಕುಂತಮಪಿ ಸೌಖ್ಯದಂ ||೫೭೧||

ದದಾತಿ ಪ್ರಾಜಿತಃ ಶಂಭುರದೇಯಮಪಿ ಸಾದರಂ ।

ಅಪ್ರಾಜಿತಸ್ತು ಸಂಸಾರೇ ಪಾತಯತ್ಕೇವ ಸರ್ವಥಾ ||೫೭೨||

ಅದ್ಯ ದತ್ತಾಪಿ ವೈಕುಂತಂ ವಿಷ್ಣುವೇ ಪುನರೀಶ್ವರಃ ।

ಪಾತಯಾಮಾಸ ಸಂಸಾರೇ ವಿಷ್ಣುಮೇವ ಹಿ ಗರ್ವಿತಂ ||೫೭೩||

ಏವಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕಾನ್ದೇವಾನ್ ಗರ್ವಿತಾನ್ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ ।

ಪಾತಯತ್ಕೇವ ಸಂಸಾರೇ ಪುನಃ ಪುನರನೀಶ್ವರಃ ||೫೭೪||

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿಕಾನ್ ತ್ವಾ ಸರ್ವಾನಪಿ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಗಣೈರಾರಾಧಿತಃ ಕಾಶ್ಯಾಮುಮಯಾ ಸಹ ತಿಷ್ಠತಿ ||೫೭೫||

ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಸ ಮಾಡುವುದಂತೂ ನರಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆಗ ಶಿವನು ವಿಷ್ಣು ಪದವಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆದರದಿಂದ ಅವನಿಗೇ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಸೌಖ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವ ವೈಕುಂತ ಲೋಕವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ||೫೭೦-೫೭೧-೫೭೨||

ಆ ಶಂಭುವು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ವರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವನು. ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಮಾಡದವರನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಂಸಾರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿ ತೊಂದರೆಪಡಿಸುವನು ಆ ಶಂಭುವು ಬೇರೊಬ್ಬನಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೂ, ವೈಕುಂತವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಹೀಗೆಯೇ ಗರ್ವಿತನಾದ ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನಂಟುಮಾಡಿದನು. ಅದೇರಿತೆ ಅಹಂಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಂಥನ ಪುನಃಪುನಃ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸುವನು. ||೫೭೩-೫೭೪-೫೭೫||

ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾ ಜನಾನ್ಮಾಂಬಃ ಕಸ್ಮೈಚಿತ್ತದನಂತರಂ ।

ದತ್ತಾ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮನ್ಯಸ್ಮೈ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂ ಚ ದದಾತಿ ಸಃ ॥೫೭೭॥

ಇಂದ್ರತ್ತಾದಿಪದಾನ್ಯೇವಮನ್ಯೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ದದಾತಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಲೋಕಾನ್ದತ್ತಾ ಸಾತಿ ಚ ಹಂತಿ ಚ ॥೫೭೮॥

ಸಂಹಾರೇಚ್ಛಾ ಯದಾ ಶಂಭೋಃ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಾಮಿತೌಜಸಃ ।

ತದಾ ಸಂಹೃತ್ಯ ಸಕಲಂ ಸ್ವಯಮೇಕೋಽಧಿತಿಷ್ಠತಿ ॥೫೭೯॥

ಸಿಸೃಕ್ಷಾಯಾಂ ಪುನಃ ಸಾಂಬೋ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್ ।

ಸ ಏವ ಪಾಲನೇಚ್ಛಾಯಾಂ ಪಾಲಯತ್ಯಪಿ ಶಂಕರಃ ॥೫೮೦॥

ಸೃಷ್ಟಿರ್ಭವಾತ್ಪಾಲನಂ ತು ವೃಡಾದೇವ ಹಿ ಜಾಯತೇ ।

ಸಂಹಾರಸ್ತು ಹರಾದೇವ ನಿಶ್ಚೈಗುಣ್ಯಃ ಶಿವಃ ಸ್ವಯಂ ॥೫೮೧॥

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದು ಆ ಶಿವಗಣಗಳೊಡನೆ ಪೂಜೆಹೊಂದುತ್ತಾ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಮಾದೇವಿಯೊಡನೆ ನೆಲಸಿರುವನು. ಕೆಲವುದಿನ ಸ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಆ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನು ಜನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಇಂದ್ರಪದವಿಯೇ ನೊದಲಾ ದವುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಪಂಚದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಲಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ ॥೫೭೬-೫೭೭-೫೭೮॥

ಸರ್ವಜ್ಞನೂ (ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನೂ) ಅಪರಿಮಿತ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೂ ಆದ ಆ ಶಂಭುವಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾದಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಹಾರಮಾಡಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸುಂಟಾದಾಗ ಈ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾಗಿ ಆತನೇ ಪಾಲನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ॥೫೭೯-೫೮೦॥

ಹೀಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರರೂಪವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಭವ, ಹರ, ವೃಡ ಎಂಬ ನಾಮಾಂತರಗಳೂ ಆ ಪರಶಿವನೊಬ್ಬನಿಂದಲೇ ಆಗು

ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಾ ಜಾಯಂತೇ ಶಂಕರೇಚ್ಛಯಾ ।

ತತ್ರ ಯತ್ನಂ ಮಹಾದೇವೋ ನ ಕರೋತ್ಯೇವ ಸರ್ವಥಾ ||೫೮೨||

ಶಿವೇಚ್ಛಯೈವ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತ್ಯಾಭೂತಸಂಪ್ಲವಂ ।

ತಥಾ ಚ ಯತ್ನಂ ಕುತ್ರಾಪಿ ನ ಕರೋತ್ಯೇವ ಶಂಕರಃ ||೫೮೩||

ತತ್ರೈವ ಯತ್ನಃ ಕ್ರಿಯತೇ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಯನ್ನ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ ।

ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಾತ್ರೇಣ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ನ ಯತ್ನಸ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಂ ||೫೮೪||

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮಸ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರಸ್ಯ ಪಿನಾಕಿನಃ ।

ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರೇಣ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವದಾ ||೫೮೫||

ಏತಾದ್ವಶಂ ಮಹಾದೇವಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಸರ್ವದಾ ।

ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಸಂಸಾರಂ ತರಿಷ್ಯತಿ ||೫೮೬||

ಯತಃ ಸ ಶಂಕರಃ ಸಾಂಬೋ ಭಕ್ತಸಂಸಾರತಾರಕಃ

||೫೮೭||

ತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆ ಪುನರಿನಾದರೋ ಸತ್ತ ರಜಸ್ತಮೋಗುಣರೂಪವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ದೂರನಾದವನು ಆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿ, ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರರೂಪ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವು. ಪ್ರಳಯಕಾಲದವರೆಗೂ ಆ ಶಿವನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಶಂಕರನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ (ಅವನ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವು). ||೫೮೧-೫೮೭-೫೮೯||

ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಸದೇ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಸ್ತುಭಾವ. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವಾಗ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದೇನು ತಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನ? ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನೂ ಸ್ವತಂತ್ರನೂ ಆದ ಆ ಪಿನಾಕಿಯು (ಪಿನಾಕವೆಂಬ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ) ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವುವು ಇಂತಹ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ಅನವರತವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾನೆ.

ಪರಂ ತ್ವನ್ಮಭಿಚಾರೇಣ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪೂಜನಂ ।

ಯಃ ಕರೋತಿ ಸ ಸಂಸಾರಂ ತರತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೫೮೮॥

ಸಂಸಾರತರಣಾಪೇಕ್ಷಾ ಯಸ್ಯ ಜಂತೋರ್ಭವಿಸ್ಯತಿ ।

ತೇನ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಶಿವಾನ್ಯಸುರಪೂಜನಂ ॥೫೮೯॥

ಶಂಕರಾನ್ಯಾಃ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಯತಃ ಸಂಸಾರಿಣಸ್ತತಃ ।

ತದರ್ಚನಂ ತು ಸಂಸಾರತಾರಕಂ ನ ಭವಿಸ್ಯತಿ ॥೫೯೦॥

ಯೇನ ತೀರ್ಣಃ ಸ್ವಸಂಸಾರಃ ಸೋನ್ಮಂ ತಾರಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಃ ।

ಸಂಸಾರಿಣಂ ನ ಸಂಸಾರೀ ತಾರಯಿಸ್ಯತಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೫೯೧॥

ಅಂಧೋ ಯಥಾಂಧಸಂಬುಧಃ ಪತತೇವ ಪದೇಪದೇ ।

ತಥಾ ಪತತಿ ಸಂಸಾರೇ ಶಂಕರಾನ್ ಸುರಾರ್ಚಕಃ ॥೫೯೨॥

ಅ ಅಂಬಿಕಾರಮುಣನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರದಿಂದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನಾದಕಾರಣ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರಿಗೆ ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನವು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೫೮೪-೫೮೫-೫೮೬-೫೮೭||

ಅ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಬಿಡದೇ ಮಾಡುವವನು ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರಾಣಿಯು ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಮಂಡಿತನಾಗಿ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಬಿಡಬೇಕು. ||೫೮೮-೫೮೯||

ಅ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸಾರ ಬದ್ಧರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಪೂಜಕನು ಈ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಾರನು ಈ ಘೋರಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಿದವನು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಂಸಾರಿಯನ್ನು ಈ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಸಂಸಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕುರುಡನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕುರುಡನ ಕೈಬಿಡಿದು ನಡೆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಮುಗ್ಧರಿರುವಂತೆ, ಅ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಸಂಸಾರ ಕೂಸದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವರು. ||೫೯೦-೫೯೧-೫೯೨||

ಶಿವಃ ಪಶುಪತಿರ್ನಿತ್ಯಃ ಪಶುಪಾಶವಿನೋಚಕಃ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರಃ ಕೋಽಪಿ ಪಶುಪಾಶವಿನೋಚಕಃ ॥೫೯೩॥

ಪಶವೋ ನ ಸ್ವಭಾವೇನ ಪಶುಪಾಶವಿನೋಚಕಾಃ ।

ಯತಃ ಪಶುಪತಿರ್ದೃಷ್ಟಃ ಪಶುಪಾಶವಿನೋಚಕಃ ॥೫೯೪॥

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾ ಮರ್ತ್ಯಾಶ್ಚ ಪಶವಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ।

ತತ್ಪಾಶವೋಚಕೋ ದೇವಃ ಶಿವಃ ಪಶುಪತಿಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥೫೯೫॥

ತೇಷಾಂ ಪಶೂನಾಂ ಪಾಶೋ ಯಃ ಸ ಸಂಸಾರಸ್ತಥಾ ಸತಿ ।

ತನ್ಮೋಚಕೋ ಮಹಾದೇವಾದಪರೋ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೫೯೬॥

ಪಶುಪಾಶವಿನೋಕ್ತ್ವಾಯ ಸೇವ್ಯಃ ಪಶುಪತಿಃ ಸದಾ ।

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿಪಶುಭಿರಿತಿ ಜಾಬಾಲನಾದಿನಃ ॥೫೯೭॥

ಸಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನಾದ ಶಾಶ್ವತನೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಂಧನರೂಪವಾದ ಪಾಶವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನೂ ಆದವನು ಮಹಾದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಅವನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಈ ಪಶುಸಮಾನರಾದ ಮಾನಸರ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಾರರು. ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಪಶುಗಳಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಪಶುವಿನ ಬಂಧನವನ್ನು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾರರಾದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ಪಶುಗಳ ಪಾಶಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುವ ಆ ಶಂಕರನು ಪಶುಪತಿಯೆನಿಸಿರುವನು. ॥೫೯೩-೫೯೪॥

ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರೂ ಪಶುಗಳೆನಿಸುವರು ಅವರ ಪಾಶವನ್ನು (ಬಂಧನವನ್ನು) ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವ ದೇವನು ಪಶುಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಶಿವನೇ ಆಗಿರುವನು. ಆ ಪಶುಗಳ ಪಾಶವಾದರೋ ಸಂಸಾರವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ಪಶುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಶಿವನು ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವನು ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಸಂಸಾರಪಾಶಮೋಚಕರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕೈವರ ಪಶುಪಾಶದ ಬಿಡುಗಡೆಗೋಸ್ಕರ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಪಶುಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು ॥೫೯೫-೫೯೬-೫೯೭॥

ತಸ್ಮಾತ್ಪಶುಪತಿಂ ಸಾಂಬಂ ಪಶುಪಾಶವಿಮೋಚಕಂ ।

ಪೂಜಯಸ್ವಾಪ್ರಮಾದೇನ ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರತಃ ॥೫೯೮॥

ರಹಸ್ಯಮಿದಮಾಖ್ಯಾತಂ ಭಿಲ್ಲ ಸರ್ವಂ ಮಯಾಧುನಾ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾದ್ಯ ಶಂಕರೇ ಭಕ್ತಿಂ ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನರತಸ್ಯ ತೇ ॥೫೯೯॥

॥ ಗೌತಮ ಉವಾಚ ॥

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಯಯಾ ಮೃತ್ಯುರ್ಭಿಲ್ಲೇನಾಭ್ಯರ್ಚಿತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಭಿಲ್ಲಃ ಸ್ವಗುರವೇ ಸರ್ವಂ ಮೃತ್ಯುಕ್ತಂ ವಿನಿವೇದಯೇತ್ ॥೬೦೦॥

ತದ್ಗುರುಸ್ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂತುಷ್ಟಹೃದಯಸ್ತದಾ ।

ತಮುನಾಚಾಫ ಸಂತುಷ್ಟಂ ಭಿಲ್ಲಂ ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನಪ್ರಿಯಂ ॥೬೦೧॥

॥ ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ॥

ಯದ್ಯದುಕ್ತಂ ಮೃತ್ಯುನಾದ್ಯ ತತ್ತತ್ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ।

ಏವಮೇವ ವದಂತ್ಯನ್ಯೇ ಯುಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ॥೬೦೨॥

ಆದುದರಿಂದ ಪಶುಪತಿಯೂ, ಪಶುಗಳ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನೂ ಆದ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನನ್ನು ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ನಿತ್ಯವೂ ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾಜ್ಞಮಾಡು ಓ ಬೇಡನೆ, ವಿಶ್ವಪ್ರಾಜಾತತ್ವರನಾದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶಂಕರನಲ್ಲಿರುವ ಅತಿಶಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾನು ಈಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ತುಂಬಾ ರಹಸ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ. ಎಂದು ಮೃತ್ಯುವು ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ॥೫೯೮-೫೯೯॥

ವಿಪ್ರರೇ, ಆ ಮೃತ್ಯುವು ಬೇಡನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅವನಿಂದ ಪ್ರಾಜ್ಞಹೊಂದಿ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಅನಂತರ ಭಿಲ್ಲನು ಮೃತ್ಯುವು ತನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಗುರುವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ಗುರುವು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವ ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. ॥೬೦೦-೬೦೧॥

ಅಯ್ಯ ಶಿಷ್ಯನೇ, ಆ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವು. ಅದರಲ್ಲೂ ವುದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮವ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳೂ

ತತ್ತ್ವಮೇತದ್ಧಿ ವೇದಾನಾಂ ಮೃತ್ಯುನೋಕ್ತಂ ನ ಸಂಶಯಃ |
ಇದಂ ತು ತತ್ತ್ವಮನ್ಯೇನ ಜ್ಞಾತುಮೇವ ನ ಶಕ್ಯತೇ ||೬೦೩||

ತತ್ತ್ವಮೇತದ್ಧಿ ವಿಜ್ಞಾತಮದ್ಯ ಭಾಗ್ಯವಶಾತ್ತ್ವಯಾ |
ತವ ಭಾಗ್ಯಸ್ಯ ನಾಂತೋಽಸ್ತಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ||೬೦೪||

ಅತೋ ಭಾಗ್ಯವತೋ ಭಿಲ್ಲ ಶಿವಾರ್ಚನರತಸ್ಯ ತೇ |
ದುರ್ಲಭಂ ನಾಸ್ತಿ ಲೋಕೇಽಸ್ತಿನಿ ತ್ಯನೇನಾನುಮೀಯತೇ ||೬೦೫||

ಅದೃಪ್ರಭೃತಿ ಯತ್ನೇನ ಭಸ್ಮಧೃತ್ವೈವ ಕೇವಲಂ |
ಪೂಜಯಸ್ವ ಮಹಾದೇವಮಪ್ರಮಾದೇನ ಸಂತತಂ ||೬೦೬||

|| ಗೌತಮ ಉವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಸ್ತೇನ ಗುರುಣಾ ಸ ಭಿಲ್ಲೋ ವೀತಕಲ್ಮಷಃ |
ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಸ್ಥಿತೋ ನಿತ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೬೦೭||

ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಮೃತ್ಯುವು ಹೇಳಿದ್ದು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ತತ್ವವೇ ಆಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ||೬೦೨-೬೦೩||

ಅಯ್ಯ ಭಿಲ್ಲನೇ, ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ನಿನಗೆ ಈ ತತ್ವವು ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದರಿಂದ ತತ್ವಜ್ಞನೂ, ಮಹಾತ್ಮನೂ ಆದ ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಓ ಬೇಡರವನೆ, ಶಿವಪೂಜಾರ್ತನಾಗಿರುವ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ನಿನಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದುದೇ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಊಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದುವೊದಲು ನಿಯಮದಿಂದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾವಧಾನ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡು ಎಂದು ಭಿಲ್ಲನ ಗುರುವು ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು ||೬೦೪-೬೦೫-೬೦೬||

ತನ್ನ ಗುರುವು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯಲು ಆಗ ಬೇಡನು ಕಲ್ಮಷರಹಿತನಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದನು. ನಿತ್ಯವೂ

ಭಿಲ್ಲೋ ವನ್ಯಮ್ನುಗಾನ್ವತ್ವಾ ತನ್ಮಾಂಸಂ ಘೃತಪಾಚಿತಂ ।

ನಿವೇದ್ಯ ಪರಮೇಶಾಯ ತದಕ್ಷಾತಿ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೬೦೮॥

ನನಾನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ।

ಮಾಂಸಂ ಚೋತ್ತಮಮಾದಾಯ ಸಂಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ॥೬೦೯॥

ವಿಹಂಗಾ ಬಿಲ್ವಶಾಖಾಸು ಮಾ ತಿಷ್ಠಂತಿತಿ ಸಾಯಕೈಃ ।

ಸ ಹಂತಿ ಭೂರಿಶೋ ನಿತ್ಯಃ ನಾನಾರೂಪ ವಿಹಂಗಮಾನ್ ॥೬೧೦॥

ತೇನಾವರುದ್ಧಾ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ಬಿಲ್ವಭೂರುಹಾಃ ।

ಪನದ್ವಿಸಾಶ್ಚ ನಿಹತಾಸ್ತೇನ ಬಿಲ್ವಶನಪ್ರಿಯಾಃ ॥೬೧೧॥

ನನಾನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸೋದಕಾನಿ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ಸಮಾದಾಯಾತಿಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಂ ॥೬೧೨॥

ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವುಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ, ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮೊದಲು ನಿವೇದನಮಾಡಿ ಅನಂತರ ತಾನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು. ॥೬೦೭-೬೦೮॥

ನಾನಾವಿಧವಾದ ಹೊಸಹೊಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ, ಹೂ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾಂಸ ಇವುಗಳನ್ನು ತಂದು ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಸ್ತೂಜಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಿಲ್ವವನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಕ್ಕಿಗಳೂ ವಾಸಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅವನು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಮರದ ಮೇಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ ನಾನಾಬಣ್ಣದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸೆಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ॥೬೦೯-೬೧೦॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಅವನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಬಿಲ್ವಮರಗಳನ್ನು ಶಿವಸ್ತೂಜೆಗಾಗಿ ಬೇಸಿದನು ಆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದ ಅನೇಕ ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನು ನೀರಿನಿಂದ ಜಿನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದ ಹೊಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧಾಸಿಯಮದಿಂದ ಆ ಶಂಕರನಿಗೆ ಸ್ತೂಜಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ॥೬೧೧-೬೧೨॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ವಾಹಾದೇವಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸ ಪಿಬತ್ಯಪಃ |

ತದಭಾವೇ ಜಲಂ ಭಿಲ್ಲೋ ನ ಪಿಬತ್ಯೇವ ಸರ್ವಥಾ ||೬೦೩||

ಏವಂ ನಿಯಮಮಾಸಾದ್ಯ ಸ ಭಿಲ್ಲಸ್ತತ್ರ ಸಂಸ್ಥಿತಃ |

ತೇನೈವ ನಿಯಮೇನೇಶಃ ಸಂತುಷ್ಟೋಽಭೂತ್ಕೃಪಾನಿಧಿಃ ||೬೦೪||

ತತಃ ಕದಾಚಿತ್ತದ್ಧೈರ್ಯಂ ದ್ರಷ್ಟುಕಾಮೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣ್ಯದೃಶ್ಯಾನ್ ಚಕಾರಾಸಾಯಮಾಪ್ರಗಂ ||೬೦೫||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣ್ಯದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಸ ಭಿಲ್ಲೋ ವಿಸ್ಮಯಂ ಗತಃ |

ಚಚಾರಾರಣ್ಯಮಖಿಲಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗನೇಷಕಃ ||೬೦೬||

ತ್ವಟ್ಟಿರೀತೋ ವನೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಿಚರಂಭುಷ್ಯತಾಲುಕಃ |

ಶೀತಲೋದಕಸಂವೀತಂ ತಟಾಕಂ ಪ್ರಾಪ ಶೀತಲಂ ||೬೦೭||

ತ್ವಸಾತೋ ಹ್ವತ್ಪರಿಶ್ರಾಂತೋ ಶುಷ್ಕಕಂಠೋಽಪಿ ತಜ್ಜಲಂ |

ಸ ಪಸೌ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ನ ಲಬ್ಧಾನೀತಿ ದುಃಖಿತಃ ||೬೦೮||

ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಅವನು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನೇ ವಿನಾ ಅದಿಲ್ಲದೇ ಖಂಡಿತ ನೀರನ್ನು ಪಾನಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಇದೇರೀತಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಭಿಲ್ಲನು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರಲು ದಯಾ ಸಮುದ್ರನಾದ ಮಹಾದೇವನು ಈ ಭಿಲ್ಲನ ನಿಯಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟ ನಾದನು ||೬೦೩-೬೦೪||

ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಕಳೆಯಲು ಒಂದು ದಿನ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಇವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳೇ ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಆ ಭಿಲ್ಲನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳು ಕಾಣದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕು ವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿದನು ||೬೦೫-೬೦೬||

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಯೊಣಗಿದವನಾಗಿ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ತಂಪಾದ ಕೆರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲುಳ್ಳವನಾದರೂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂಬ

ತದಾನೀಂ ಮಾನುಷಂ ವೇಷಂ ಧೃತ್ವಾ ಗೌರೀಶತಿಃ ಸ್ವಯಂ |

ಅಜಗಾಮ ತದಭ್ಯಾಶಂ ಲೀಲಾಸ್ಥಿಕೃತವಿಗ್ರಹಃ ||೬೦೯||

ತತಸ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚೇದಂ ಮಹಾದೇವಃ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ |

ಶೀತಂ ಜಲಂ ತಟಾಕಸ್ಥಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸ್ವರ್ಣಭಾಜನೇ ||೬೧೦||

|| ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ ||

ಜಲಂ ಪಿಬೇದಮಮಲಂ ಶೀತಂ ಕ್ಷುತ್ಪ್ರಾಪ್ತನಾಶಕಂ |

ಭಕ್ಷಯೇದಂ ನವಂ ಸಕ್ತಮರಣ್ಯಕದಲೀಫಲಂ ||೬೧೧||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭಿಲ್ಲಸ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಸಃ |

ಶನೈರತಿಪ್ರಯಾಸೇನ ಶುಷ್ಕಜಿಹ್ವಾಷ್ಠತಾಲುಕಃ ||೬೧೨||

|| ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ||

ನಿಯಮೇನ ಮಯಾ ನಿತ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮುಹೇಶ್ವರಃ |

ಪೂಜ್ಯತೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ನ ಪ್ರಾಪ್ತಾನಿ ಮಯಾದ್ಯ ತು ||೬೧೩||

ದುಃಖದಿಂದ ಅವನು ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಗೌರೀರಮಣನು ತಾನೇ ಮನುಷ್ಯವೇಷ ಪಾಕಿಕೊಂಡು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಬೇರೆರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಅವನ ಸಮಾಸಕ್ತಿ ಬಂದನು. ||೬೧೩-೬೧೪-೬೧೫||

ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಚಿನ್ನದ ವಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಯ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನೊಡನೆ ಹೀಗಿಂದನು ||೬೧೦||

• ಅಯ್ಯ, ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂತಹ ತಂಪಾದ ಈ ನಿರ್ಮಲೋದಕವನ್ನು ಕುಡಿದು, ಕಳತಿರುವ ಹೊಸದಾದ ಈ ಕಾಡುಬಾಳೆಯ ಪಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವನಾಗ. ಇವರಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಸಿವೂ ಇಂಗುವುದು' ಎಂದು ವೇಷ ಧಾರಿಯಾದ ಮಹೇಶ್ವರನು ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ ಹೇಳಲು, ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಣಗಿದ ತುಟಿ ಮತ್ತು ದವಡೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಭಿಲ್ಲನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಒಹಹ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕೊಟ್ಟನು. ||೬೧೨-೬೧೩||

ಅಯ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನೆ, ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ

ಅನರ್ಚಿತಮಹೇಶೇನ ಪೀಯತೇ ನ ಜಲಂ ಮಯಾ ।

ತತಃ ಕಥಮಿದಂ ಪಕ್ಷಂ ಭಕ್ಷಣೀಯಂ ಫಲಂ ವದ ||೬೨೪||

ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ

ಜೀವನಂ ಚೇತ್ತದಾ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜಯಸ್ವ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ತ್ಯಷಯಾ ಮರಣಂ ಚೇತ್ಸ್ಯಾ ತ್ಸ್ಯಾಜನೀಯಃ ಕಥಂ ಶಿವಃ ||೬೨೫||

ಧರ್ಮಃ ಕಾರ್ಯಃ ಸ್ತ್ರಯತ್ನೇನ ದೇಹರಕ್ಷಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ಉಪೇಕ್ಷಾ ನೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಶರೀರೇ ಧರ್ಮಸಾಧನೇ ||೬೨೬||

ಪೂಜನೀಯಃ ಕಥಂ ಶಂಭುಃ ಶರೀರವಿಗಮೇ ಸತಿ ।

ಯತಃ ಶರೀರಮೇವಾದ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಸಾಧನಂ ||೬೨೭||

ಪೂಜಾ ತು ಷಡ್ವಿಧಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಶಂಕರಸ್ಯ ಕೃಪಾನಿಧೀಃ ।

ಸಾ ಷಡಿಂದ್ರಿಯಸಾಧ್ಯೈವ ತಾನಿ ದೇಹಾಶ್ರಿತಾನಿ ಹಿ ||೬೨೮||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೆ ನಾನು ನೀರನ್ನೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೇ ತಿನ್ನಲಿ ? ನೀನೇ ಹೇಳು ಎಂದು ಭಿಲ್ಲನು ಹೇಳಿದನು. ||೬೨೫-೬೨೮||

ಅಯ್ಯ ಭಿಲ್ಲನೆ! ಬದುಕುವುದಾದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮರಣವುಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ಆಗ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಈ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಾಧನಭೂತವಾದ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನವಿಡಬಾರದು. ಮೊದಲು ಈ ಶರೀರವೇ ಆ ಶಂಕರ ಪೂಜೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದೇ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ಶಂಭುವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದೆಂತು ? ||೬೨೫-೬೨೬-೬೨೭||

ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಶಂಕರನಿಗೆ ಆರು ಬಗೆಯ ಪೂಜೆಗಳು ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವವು. ಆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಾದರೋ ಈ ಶರೀರಾಶ್ರಿತಗಳಾಗಿರುವವು. ಈ ಶರೀರದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಮಹಾ ದೇವ

ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಃ ಪೂಜಿತಶ್ಚಕ್ಷುಷಾಯತಃ |

ತದಭಾವೇ ಕಥಂ ವಾಸ್ಯಾಚ್ಛಕ್ಷುಷಾ ಶಿವ ದರ್ಶನಂ ||೬೨೯||

ಶ್ರೋತವ್ಯಾನಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವನಾಮಾನಿ ಸಂತತಂ |

ತತಃ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಾಭಾವೇ ತನ್ನಾಮತ್ರವಣಂ ಕಥಂ ||೬೩೦||

ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನಂ |

ತತಸ್ತದ್ರಸನಾಭಾವೇ ಕಥಂ ಸ್ಯಾನ್ನಾಮುಕೀರ್ತನಂ ||೬೩೧||

ಶಿವಾರ್ಪಿತಂ ಬಿಲ್ವಸತ್ರಮಾಘ್ರೇಯಮತಿಯತ್ನತಃ |

ತತಸ್ತದ್ಧ್ವಾಣವಿರಹೇ ತದಾಘ್ರೇಯಂ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ||೬೩೨||

ಶಿವಾಭಿಮರ್ಶನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನಾನ್ವಹಂ ತತಃ |

ತ್ವಗಿಂದ್ರಿಯಸ್ಯ ವಿರಹೇ ಕ್ವ ಶಿವಸ್ಯಾಭಿಮರ್ಶನಂ ||೬೩೩||

ಚಿಂತನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಮನಸಾ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ |

ತಚ್ಚಿಂತನಂ ಮನಃ ಸಾಧ್ಯಂ ತದಭಾವೇ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ||೬೩೪||

ಜ್ಞಾನಾನೀಂದ್ರಿಯಸಾಧ್ಯಾನಿ ತಾನಿ ದೇಹಾಶ್ರಿತಾನ್ಯತಃ |

ದೇಹಸಂರಕ್ಷಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಯತ್ಸ್ಮರ್ತಾನಾವಿಧೈರಪಿ ||೬೩೫||

ನನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾದ ಶರೀರವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದೆಂತು? ||೬೨೯-೬೩೯||

ಆ ಶಿವನಾಮ ಸ್ಮರಣ, ಶಿವನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನ, ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಬಿಲ್ವದಳದ ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಶಿವನ ಸ್ಪರ್ಶ (ಮುಟ್ಟುವಿಕೆ) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಿವಿ, ನಾಲಿಗೆ, ಮೂಗು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುವು ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ರಯವಾದ ಶರೀರವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದೆಂತು? ||೬೩೦-೬೩೨-೬೩೩-೬೩೪||

ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆವು. ಆ ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಧವಾದ ಆಲೋಚನೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಆಯಾ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲವೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುವು.

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾಃ ಶಂಕರಾಯ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |
 ಕರ್ತವ್ಯಾಸ್ತೇ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ವಿನಾ ದೇಹೇನ ತತ್ಕಥಂ ||೬೩೬||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯನ್ಮಹಾದೇವಂ ಯದ್ಯನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಭುಂಜತೇ |
 ಭುಂಜತೇ ಪಾಪಮಿತ್ಯೇಷಾ ಶ್ರುತಿರನ್ಯಪರೈವ ಹಿ ||೬೩೭||

ಶಿವಂ ಬಿಲ್ವೈರನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ನ ಪೇಯಮುದಕಂ ದ್ವಿಜೈಃ |
 ಪಿಬೇದ್ಯದಿ ಸ ಪಾಪೀ ಸ್ಯಾದಿತಿ ದ್ವಿಜ ಪರಾಶ್ರುತಿಃ ||೬೩೮||

ಪೇಯಂ ಜಲಾದಿಕಂ ಸರ್ವೈಃ ಶಿವಾರಾಧನಪೂರ್ವಕಂ |
 ಅನ್ಯಥಾ ಚೇತ್ಪಾತಕೀಸ್ಯಾದಿತಿ ವೇದಸ್ತು ನಾಪದಿ ||೬೩೯||

ಆಪದ್ಯಪಿ ನ ಭೋಕ್ತೃವ್ಯಂ ನ ಪೇಯಂ ಚೋದರಂ ದ್ವಿಜೈಃ |
 ಮಹಾದೇವಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯೇತ್ಯಪಿ ದ್ವಿಜಪರಾ ಶ್ರುತಿಃ ||೬೪೦||

ಆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಾದರೋ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ||೬೩೬-೬೩೯||

ಶಂಕರನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಶರೀರವಿಲ್ಲದೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಹೇಗೆತಾನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? “ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಪಾಪವನ್ನೇ ಊಟ ಮಾಡಿದಂತೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರುತಿಯು” ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲವೆ? ಆ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶ್ರುತಿಯೂ ವಿಷಯಾಂತರವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ||೬೩೬-೬೩೭-೬೩೮||

ಎಲ್ಲರೂ ಶಿವ ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ನೀರು, ಆಹಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಆ ರೀತಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪಾಪಿಯಾಗುವನೆಂದೂ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರುತಿಯು ಆಪತ್ಸಮುದಲ್ಲಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ನೀರನ್ನೂ ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು ವಿಧಿರೂಪವಾದ ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ನಿನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮ

ಇದಾನೀಂ ತು ಜಲಂ ಪೇಯಮಾಪತ್ಕಾಲೇ ತ್ವಯಾಧುನಾ ।

ಅನಾಪದಿ ನ ಭೋಕ್ತೃವ್ಯನುನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥೬೪೧॥

|| ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ||

ಏತಾದ್ವೈತಶರೀರಸ್ಯ ನೋಪಯೋಗೋ ಮನೂಢುನಾ ।

ಶರೀರಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಮೇವೇದಮೇಕವಾರಮಸಂಶಯಃ ॥೬೪೨॥

ನಾರದ್ವಯಂ ನ ಮರ್ತವ್ಯಂ ದೇಹೇನೈಕೇನ ಸರ್ವಥಾ ।

ಏಕವಾರಂ ತು ಮರ್ತವ್ಯಂ ತದದ್ವೈತ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೬೪೩॥

ನವಬಿಲ್ವೈರನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಕಥಂ ಮಯಾ ।

ಪೇಯಂ ಜಲಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಭಕ್ಷಣೀಯಂ ಕಥಂ ಫಲಂ ॥೬೪೪॥

ಶಿವಲಿಂಗಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಜಲಂ ಕಃ ಪಾತುಮಿಚ್ಛತಿ ।

ನೈತಾದ್ವೈತೋ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟೋ ಋತೇ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಜಂ ॥೬೪೫॥

ಇರ ಪರವಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ನೀನು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಹುದು. ವಿಪತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಮಹಾ ದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಊಟಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿ ಎಂದು ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಮಹಾ ದೇವನು ನುಡಿಯಲು , ||೬೪೨-೬೪೦-೬೪೧॥

ಆಗ ಆ ಭಿಲ್ಲನು, ಇಂತಹ ಶರೀರದಿಂದ ನನಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ಸಲ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ನಾವು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಒಂದು ಶರೀರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಎರಡುಬಾರಿ ಮರಣ ಹೊಂದು ವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಬಾರಿ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮರಣವು ಈಗಲೇ ಆಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಅಯ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನೆ! ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲದಳಗಳನ್ನು ತಂದು ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ, ನೀರನ್ನೂ, ಈ ಹಣ್ಣನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೇಗೆತಾನೆ ತಿನ್ನಲಿ? ||೬೪೨-೬೪೩-೬೪೪॥

ಚಂಡಾಲ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲಪೇಕ್ಷಿಸುವವರನ್ನು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು

ಅದ್ಭವಾಬ್ದಶತಾಂತೇ ವಾ ಶರೀರಂ ನುಮ ಗಚ್ಛತು ।

ಬಿಲ್ವೈಃ ಶಿವಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ನ ಪಾಸ್ಯೇಹಂ ಜಲಂ ಧ್ರುವಂ ||೬೪೬||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾರ್ಜನಾಸಕ್ತಂ ಕಾಲಮೃತ್ಯುರಪಿ ಸ್ವಯಂ ।

ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾಮೃತಶಕ್ತೋಽಪಿ ನ ಶಕ್ತೋಽಭೂತ್ತದಾ ಸ ಮಾಂ||೬೪೭||

ಏತಾದೃಶೈರ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಕಥಂ ವಾ ಪಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಜಲಮದ್ಯಾಹನೀದ್ಯಶಃ ||೬೪೮||

ಅನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ವಿಷ್ಣುರಸ್ಯತಿಕುತ್ಸಿತಂ ।

ಮತ್ಸ್ಯಜನ್ಮಸಮಾಸಾದ್ಯ ಪ್ರಾಪ ದುಃಖಮಿತಿ ಶ್ರುತಂ ||೬೪೯||

ತಥಾ ಚಾಂಭೋ ನ ಪಾಸ್ಯೇಹಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಜಲಮೇವ ನ ಪಾಸ್ಯೇಹಂ ಭಕ್ಷಯಾಮಿ ಕಥಂ ಫಲಂ ||೬೫೦||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಧೈರ್ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಶಂಕರಃ ।

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಽಭೂತ್ತದಾ ಸಾಂಭೋ ಭಿಲ್ಲಾಯ ಕರುಣಾನಿಧಿಃ ||೬೫೧||

ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನವೇ ಆಧವಾ ನೂರು ವರುಷವಾದಮೇಲೆಯಾದರೂ ಈ ನನ್ನ ದೇಹವು ಹೋಗಲಿ. ಶಿವನನ್ನು ಬಿಲ್ವ ದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ||೬೪೫-೬೪೬||

ಹಿಂದೆ ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕುಯ್ಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಶಕ್ತಿವಂತನೆನಿಸಿದ ಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು ಇಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ನಾನು ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟೇನು ! ||೬೪೭-೬೪೮||

ಹಿಂದೆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ವಿಷ್ಣುವೂ ಕೂಡ ನೀಚ ವಾದ ಮೀನಿನಜನ್ಮವನ್ನು ತಾಳಿ ದುಃಖಪಟ್ಟನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ನಾನು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ ಮಾತೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ? ಎಂದು ನುಡಿದ ಆ ಭಿಲ್ಲನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಂಕರನು, ಅವನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ದಯಾನಿಧಿ

ಸ ಭಿಲ್ಲಃ ಕರುಣಾಸಿಂಧುಂ ದದರ್ಶ ವೃಷಭಧ್ವಜಂ ।

ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಾಘ್ರಸಂಕಾಶಮುಮಾಲಿಂಗಿತವಿಗ್ರಹಂ ||೬೫೨||

ಸೋಮಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿನಯನಂ ಸೋಮಾರ್ಧಕೃತಶೇಖರಂ ।

ನೀಲಕಂಠಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಭಸ್ಮೋದ್ಭೂತವಿಗ್ರಹಂ ||೬೫೩||

ಜಟಾಮಂಡಲಸಂವೀತಂ ಶೂಲಮೂಲಕರಂ ಪರಂ ।

ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಪರೀಧಾನಂ ಪ್ರಮಥೌಘನಿಷೇವಿತಂ ||೬೫೪||

ಬಿಲ್ವಮಾಲಾಸಮಾಕ್ರಾಂತಂ ಮುಕ್ತಾಮಾಲಾಸಮಾವೃತಂ ।

ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣಾಕ್ಷಂ ಮಹೋಕ್ಷೋಪರಿ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ||೬೫೫||

ಮಂದಸ್ಥಿತಾನಂದದೇವಂ ವರದಾಭಯಪಾಣಿನಂ ।

ಶಂಖಕೆವೂರಕುಂದೇಂದುಸುನರ್ಣಧನಲಂ ಶಿವಂ ||೬೫೬||

ಯಾದುದರಿಂದ ಪರಶಿವನು ಅಂಬಿಕಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆ ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು.

||೬೪೯-೬೫೦-೬೫೧||

ಆಗ ಆ ಭಿಲ್ಲನು ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ವೃಷಭಧ್ವಜನೂ, ಕೋಟಿ ಮಂದಿ ಸೂರ್ಯರ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳವನೂ, ಉಮಾದೇವಿಯಿಂದ ಅಲಿಂಗನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಹವುಳ್ಳವನೂ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ಇವರನ್ನೇ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವವನೂ, ಕಪ್ಪುಗೊರಳುಳ್ಳವನೂ, ಮೂರು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿರೂಪವಾದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನೆಂದು ತೋರುತ್ತಿರುವವನೂ, ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಜಡೆಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾದವನೂ, ತ್ರಿಶೂಲದ ಬುಡವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವವನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಹುಲಿಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದಿರುವವನೂ, ಪ್ರಮಥಗಣಗಳಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವವನೂ ಆದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ||೬೫೨-೬೫೩-೬೫೪||

ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾರಸವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದಿತು. ದೊಡ್ಡ ಎತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ದೇವದೇವನು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ತನ್ನ

ತತಃ ಪರಂ ಸ ತತ್ತ್ವೈವ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಾನಪಿ ಪ್ರಿಯಾನ್ ।

ಸ ಪಲ್ಲವಾನತಿಶ್ಚ ಚ್ಛಾನ್ದಸ್ತುಲಭ್ಯಾನ್ದದರ್ಶ ಚ

||೬೫೭||

ತತಃ ಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸಮಾದಾಯ ಪ್ರಹರ್ಷಿತಃ ।

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಯತ್ನೇನ ಶಿವೇತಿ ಮನುನಾ ಶಿವಂ

||೬೫೮||

ತತಃ ಶಿವೇತಿ ನಾನ್ಮೈವ ತತ್ಪ್ರಣಾಮಾಂಶ್ಚಕಾರ ಸಃ ।

ತತಃ ಶಿವೇತಿ ನಾನ್ಮೈವ ತುಷ್ಠಾವ ಗಿರಿಜಾಪತಿಂ

||೬೫೯||

ತತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಯೋ ಗೌರೀಶಸ್ತಮುವಾಚ ತದಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಪರಂ ವರಂ ವ್ಯಣೀಪ್ಸೇತಿ ಸಾದರಂ ವಿನಯಾನ್ವಿತಂ

||೬೬೦||

ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅನಂದಪಡಿಸುತ್ತಾ ವರದ, ಅಭಯ, ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ, ಶಂಖ, ಕರ್ಪೂರ, ಕುಂದ (ಗಿಡಮಲ್ಲಿಗೆ) ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನ ಇವುಗಳ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಆ ದೇವ ದೇವನು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ||೬೫೫-೬೫೭||

ಹೀಗೆ ಭಿಲ್ಲನು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಕರವಾದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ದಿವ್ಯವಾದ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಮರವು ಕ್ಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ಆದರಿಂದ ಅವನು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ 'ಶಿವ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ 'ಶಿವ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಶಿವಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಗಿರಿಜಾರಮಣನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ||೬೫೭-೬೫೮-೬೫೯||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಆಗ ಆ ಗೌರೀಕಾಂತನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಅಯ್ಯ ಭಿಲ್ಲನೇ, ಉತ್ತಮವಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡು. ಎಂದು ಆದರದಿಂದ ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೬೬೦||

|| ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ||

ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಮಹಾದೇವ ಧನ್ಯಂ ಜಾತಂ ಚ ಜೀವನಂ ।

ಮಮ ಭಾಗ್ಯಸ್ಯ ಸಂತೋಃಸ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನೋಽಸಿ ಯತೋ ಭವಾನ್ ||೬೬೧||

ಕುಲಂ ಮಮಾಭವದ್ಧನ್ಯಂ ದೇವದೇವ ಕೃಪಾನಿಧೇ ।

ಧನ್ಯಂ ನೇತ್ರಯುಗಂ ಜಾತಂ ಮಮಾದ್ಯ ಕರುಣಾಕರ ||೬೬೨||

ನೇದೈರಪಿ ನ ತೇ ದೃಷ್ಟಂ ಸ್ವರೂಪಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ।

ತದದ್ಯ ಸರ್ವದೇವೇಶ ದೃಷ್ಟಂ ತ್ವತ್ಕೃಪಯಾ ಮಯಾ ||೬೬೩||

ಅತಃ ಪರಂ ಯಾಚನೀಯಂ ಕಿಮಸ್ಮಿ ವರಮೀಶ್ವರ ।

ಪೂರ್ಣೋ ಮನೋರಥೋ ಜಾತಃ ಕಿಮೇತಸ್ಮಾದ್ಧರಂ ಪರಂ ||೬೬೪||

ಯತಂತೇ ಯೋಗಿನೋ ನಿತ್ಯಂ ದರ್ಶನಾರ್ಥಂ ತವೇಶ್ವರ ।

ತಾದ್ಯಶೈರಪಿ ನ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ದರ್ಶನಂ ತವ ಶಂಕರ ||೬೬೫||

ಇದಮೇವ ವರಂ ಯಾಚೇ ಪುನಃ ಪುನರುಮಾಪತೇ ।

ತ್ವದ್ಧರ್ಶನೇನ ವಿಧುರಂ ಮಾಸ್ತು ಜೀವನಮೇವ ಮೇ ||೬೬೬||

ಮಹಾದೇವನೇ, ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು. ನನ್ನ ಬಾಳೂ ಸಾರ್ಥಕ ವಾಯಿತು. ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ದೇವದೇವನು. ನನ್ನ ವಂಶವು ಇಂದು ಧನ್ಯವಾಯಿತು ದಯಾಸಾಗರನಾದ ನಿನ್ನ ಈ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನ್ನ ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಗಳೂ ಧನ್ಯವಾದವು ಪರಮೇಶ್ವರ, ವೇದಗಳಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗದ ಈ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ರೂಪವು ಈಗ ನಿನ್ನ ದಯೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಗೋಚರಿಸಿತು ||೬೬೧-೬೬೨-೬೬೩||

ಈಶ್ವರ, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ವರವನ್ನು ಏನನ್ನು ತಾನೇ ಬೇಡಲಿ ನನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಸರಿಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವರದಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಸತ್ಯವೂ ಯೋಗಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಿ ದರ್ಶನಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂಥಹವರಿಗೂ ಈ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲ ಉಮಾರಮಣಾ, ಬಂದುವೇಳೆ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾದ ವರವೆಂದರೆ ಈ ನನ್ನ ಬಾಳು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೇ ಬಂದು ದಿನವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಿರಲಿ ಎಂಬುದೇ. ||೬೬೪-೬೬೫-೬೬೬||

ಯಸ್ಮಿನ್ನಿನೇ ಮನೋಶಾನ ನ ಭವೇತ್ತವ ದರ್ಶನಂ ।

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ದಿನೇ ಶಂಭೋ ಪ್ರಾಣಾಂ ಸ್ತೃಕ್ಸ್ಮಾ ಮಿ ಸರ್ವಥಾ॥೬೬೭॥

ನ ಯೇನ ತವ ಪಾದಾಬ್ಜಂ ದೃಷ್ಟಂ ಯಸ್ಮಿನ್ನಿನೇ ಪ್ರಭೋ ।

ತಜ್ಜೀವನಂ ವೃಥಾ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೬೮॥

ತನಾಮಿತಪ್ರಭಾವಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಕಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ।

ತವ ಪ್ರಭಾವಃ ಕೇನಾಪಿ ನ ಜ್ಞಾತಃ ಪರಮೇಶ್ವರ ॥೬೬೯॥

ಭೂರಿಭಾಗ್ಯವತಾಂ ಪುಂಸಾಮನನ್ಯಮನಸಾಂ ಪ್ರಭೋ ।

ಶಂಭೋ ಭವತ್ಯಭಯದಂ ತವ ದರ್ಶನಮುತ್ತಮಂ ॥೬೭೦॥

ಧನ್ಯಮೇತದಭೂಜ್ಞಾತಂ ಜೀವನಂ ಮಮ ಶಂಕರ ।

ತ್ವದ್ಧರ್ಶನಮಭ್ಯಾಸ್ಯಾದ್ವೇವಾನಾಮಪಿ ದುರ್ಲಭಂ ॥೬೭೧॥

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮಾದ್ಯ ಯಾಚೇಹಂ ಪರಮಂ ವರಂ ।

ತಾವತಾಪಿ ಮಹಾದೇವ ಕೃತಕೃತ್ಯೋ ಭವಾಮ್ಯಹಂ ॥೬೭೨॥

ಈಶ್ವರ, ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವಾಗದಿದ್ದ ದಿವಸವೇ ಈ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿರುವೆನು ಇದು ಖಂಡಿತವೆಂದು ತಿಳಿ. ॥೬೭೩॥

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡದವನ ಜನ್ಮವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವೃಥಾವೇ ಸರಿ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಪಾರಮಹಿಮನಾದ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವು ಯಾರಿಗೆ ಆದೀತು! ಪರಮೇಶ್ವರ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಅಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಭುವೇ! ಪೂರ್ಣ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಈ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವೊಂದೇ ನನಗೆ ಸಾಕು. ॥೬೭೪-೬೭೯-೬೮೦॥

ಶಂಕರ, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ಈ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನವಾದುದರಿಂದ ಈ ನನ್ನ ಜೀವನವು ಧನ್ಯವಾಯಿತು. ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಮಹಾದೇವನೆ! ನಾನು ಕೇಳಿದ ಉತ್ತಮವಾದ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವೆನು, ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆನಿಸಿದ ಶಿವ

ಶಿವೇತಿ ನಾನುಪರಮಂ ಯನ್ನೋಕ್ಷದಮನುತ್ರಮಂ ।

ವರದೋಽಸಿ ಯತಃ ಶಂಭೋ ತತೋ ಯಾಚೇ ವರಾನ್ಪಹಾನ್ ||೬೭೩||

ತತ್ರಾಸ್ತು ಋಚಿರೀಶಾನ ಮಮಾಸ್ತಹಮನುಕ್ಷಣಂ ||೬೭೪||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ರಮ್ಯಾಣಿ ಶಿವಪೂಜಾರ್ಥಮಸ್ತಹಂ ।

ಅದುರ್ಲಭಾನಿ ಸಂತೀಶ ಮಮ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವದಾ ||೬೭೫||

ಅಯಮನ್ನೋ ವರೋ ದೇಯಃ ಪಾರ್ವತೀರಮಣ ಪ್ರಭೋ ।

ಕೃಪಾನಿಧಾನ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸ್ವಭಕ್ತವರದೇಶ್ವರ ||೬೭೬||

ಮಮ ಪ್ರಾಣಪಿಯೋಗೋಽಸ್ತು ಶಿವಪೂಜಾಪುರಸ್ಕರಂ ।

ನಾತೋ ವರಾಂತರಂ ಯಾಚೇ ವರದಾನವಿಚಕ್ಷಣ ||೬೭೭||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಕರುಣಾಕರಃ ।

ತದ್ಯಾಚಿತಾನ್ವರಾನ್ದತ್ತಾ ತತ್ರೈವಾಂತರ್ದರ್ಭೇ ಶಿವಃ ||೬೭೮||

ಭಿಲ್ಲೋಽಸ್ಯ ತ್ವಂತಸಂತುಷ್ಟೋ ಗತ್ವಾ ಸ ಗುರುಸಂನಿಧಿಂ ।

ಸರ್ವಂ ನಿವೇದಯಾಮಾಸ ವೃತ್ತಾಂತಮವಿಶೇಷತಃ ||೬೭೯||

ನೆಂಬ ದಿವ್ಯನಾಮವು ಸಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಆ ನಾಮಸ್ವರೂಪನಾದ ನೀನು ವರಪ್ರದನೆಸಿಸಿರುವಾಗ ಉತ್ತಮವಾದ ಅನೇಕ ವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೇಡುವೆನು. ನನಗೆ ಶಿವನಾಮಜಪದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗಲಿ ||೬೭೩-೬೭೪-೬೭೫-೬೭೬||

ಹೇ ಈಶ್ವರ, ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೋಹರವಾದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ. ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಾದ ಪ್ರಭುವೇ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ಆದ ಈಶ್ವರನೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಪಿಯೋಗವು ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ. ಇದೊಂದು ವರವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು ವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರವನ್ನು ನಾನು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ೬೭೫-೬೭೬-೬೭೭||

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಆ ಭಿಲ್ಲನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಆ ದಯಾ ಸಿಂಧಿಯಾದ ಶಿವನು ಅವನು ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು ಅನಂತರ ಆ ಭಿಲ್ಲನೂ ಅತ್ರಿತ ಸ.ತೋಷಪಟ್ಟು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ವನೇ ಭಿಲ್ಲೋ ಬಹುಕಾಲಮನಾತುರಃ |

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮುಹಾದೇವಂ ಸಂಪೂಜ್ಯೋನಾಸ ಸಂತತಂ ||೬೮೦||

ತತಃ ಕದಾಚಿದ್ಯತ್ನೇನ ಭಿಲ್ಲೋ ಬಿಲ್ವದಲೈಃ ಶಿವಂ |

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಸಂಸ್ಮರಂಭಂಭುಂ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಹೌ ತನುಂ ||೬೮೧||

ತದಾ ಬಭೂವ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರ್ಮನೋಹರಾ |

ನೇದುರ್ದುಂದುಭಯೋ ದಿವ್ಯಾ ನನ್ಯತುಶ್ಚಾಸ್ಪರೋಗಣಾಃ ||೬೮೨||

ವಿನಾನಂ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ತತಃ ಸಾಂಬಃ ಸದಾಶಿವಃ |

ತದಾ ವಿನಾನನಾರುಹ್ಯ ಸ ಯಯೌ ಶಿವಸನ್ನಿಧಿಂ ||೬೮೩||

ತತಃ ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ಶಿವೇ ಲೀನೋ ಬಭೂವ ಸಃ |

ಭಿಲ್ಲೋ ಗಣೇಷು ಪಶ್ಯತ್ಸು ಸರ್ವೇಷ್ಟಪ್ಯಮಿತೌಜಸಿ ||೬೮೪||

ಭಿಲ್ಲೋಽಪಿ ನೀಚಕುಲಜಃ ಕೃತ್ವಾ ಶಂಕರಪೂಜನಂ |

ಅಪ್ರಯಾಸೇನ ಲೀನೋಽಭೂದ್ವಿಪ್ರಾಃ ಸಾಂಬೇ ಸದಾಶಿವೇ ||೬೮೫||

ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಕೊಂಚವೂ ಬಿಡದೇ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಆ ಬೇಡನು ಬಹಳಕಾಲ ರೋಗ ರುಜಿನಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ||೬೮೮-೬೯೯-೮೦೦||

ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದುದಿನ ಭಿಲ್ಲನು ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಆ ಶಂಭುವನ್ನೇ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡುತ್ತಾ 'ಶಿವ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆ, ಆಗ ಮನೋಹರವಾದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಯಾಯಿತು. ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಅಷ್ಟರಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹವು ನಾಟ್ಯವಾಡಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಬಿಕಾಸಮೇತನಾದ ಆ ಸದಾಶಿವನು ವಿನಾನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಅವನು ಆಗ ಆ ದಿವ್ಯವಿನಾನವನ್ನೇರಿ ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತೆರಳಿದನು ||೬೮೧-೬೮೨-೬೮೩||

ಅನಂತರ ಶಿವಗಣಗಳೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಆ ಭಿಲ್ಲನು ಶಿವನು ಗ್ರಹದಿಂದ ಅಪರಿಮಿತ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಏಕೈವಾದನು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನೀಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬೇಡನೂ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆ

ನಿತ್ಯಮನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸರ್ವಥಾ ಸ ಶಿವೇ ಲೀನೋ ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೮೬॥

ದ್ವಿಜಶ್ಚೇಚ್ಛಂಕರಂ ನಿತ್ಯಮನನ್ಯಃ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಕಿಂ ನ ಸ್ಯಾಚ್ಛಿವೇ ಲೀನಶ್ಚಿತ್ರಮತ್ರ ನ ಕಿಂಚನ ॥೬೮೭॥

ನಿತ್ಯಮನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಪೂಜಯಧ್ವಂ ತತಃ ಶಿವಂ ।

ಪೂಜಿತಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವೋ ಮೋಕ್ಷಂ ದಾಸ್ಯತ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೬೮೮॥

ಶ್ರೀರುದ್ರಭುಕ್ತಮೇವಾನ್ಮಂ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶ್ರೀರುದ್ರಭುಕ್ತಂ ಭುಂಜೀಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೬೮೯॥

ಶ್ರೀರುದ್ರಪೀತಮೇವಾಂಭಃ ಸಾತವ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ದ್ವಿಜೈಃ ।

ಶ್ರೀರುದ್ರಪೀತಮೇವಾಂಬು ಪೇಯಮಿತ್ಯಸ್ತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೬೯೦॥

ಶ್ರೀರುದ್ರಾಘ್ರಾತಮಾಘ್ರೇಯಂ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಾದಿಕಂ ದ್ವಿಜೈಃ ।

ಶ್ರೀರುದ್ರಾಘ್ರಾತಮಾಘ್ರೇಯಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೬೯೧॥

ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೆ ಈಶ್ವರಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ಒಕ್ಕುವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ||೬೮೪-೬೮೫-೬೮೬||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವನು ಕೊನೆಗೆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಕೃತ್ಯವಾಗುವುದೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಾದ ನೀವು ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಆ ಮಹಾದೇವನು ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ||೬೮೭-೬೮೮||

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಶ್ರೀರುದ್ರದೇವನು ಉಪಮಾಡಿದ ಅನ್ನ, ಕುಡಿದ ನೀರು, ವಾಸನೆನೋಡಿದ ಪತ್ರಿ, ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೇವದೇವನಿಗೆ ಸಿವೇದನ ಮಾಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ||೬೮೯-೬೯೦-೬೯೧||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಃ

ಪರಿಥೇಯಂ ನವಂ ವಸ್ತ್ರಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಾಯ ಸಮರ್ಪಿತಂ ।

ಶಿನಾನರ್ಪಿತವಸ್ತ್ರಂ ತು ನ ಗ್ರಾಹ್ಯಮಿತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೬೯೨॥

ಸರ್ವದಾ ಶಿವನಾಮೈವ ಜಪನೀಯಂ ದ್ವಿಜೈರ್ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಸರ್ವದಾ ಶಿವಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ॥೬೯೩॥

ಶಿವಪೂಜೈವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮುಕ್ತಿದಾ ಮಂಗಳಲಾಭಹಾ ।

ಶಿನಾರ್ಚನಂ ವಿಹಾಯಾನ್ಯನ್ನಾಸ್ತಿ ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ಸಾಧನಂ ॥೬೯೪॥

ಶಿನಾರ್ಚನಂ ವಿಹಾಯಾಽಪಿ ಮುಕ್ತಿಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಯೋ ವದೇತ್ ।

ಸ ದೂರತಃ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶ್ವಂಡಾಲ ಇವ ಸರ್ವಥಾ ॥೬೯೫॥

ಶಿನಾರ್ಚನವಿಹೀನಾನಾಮಪಿ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವೇದ್ಯದಿ ।

ತದಾ ವಿಂಧ್ಯೋಽಪಿ ಜಲಧಿಂ ತರೇದೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೯೬॥

ಶಿನಾರ್ಚನಂ ವಿನಾ ಮೋಕ್ಷೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಸರ್ವಥಾ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೬೯೭॥

“ ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡದಿರುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊದಿಯಬಾರದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕು ” ಎಂದು ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೇ ಜಪಮಾಡಬೇಕು ಮೋಕ್ಷವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಅನವರತವೂ ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದೇ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವೂ ಮಂಗಳಕರವೂ ಆಗಿರುವುದು ಈ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ॥೬೯೨-೬೯೩-೬೯೪॥

ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುವವನನ್ನು ಚಂಡಾಲನಂತೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವವರಿಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದಾದರೆ, ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತವೇ ಎದ್ದು ಬಂದು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟುವುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಪೂಜ್ಯ ವಿಪ್ರರೇ, ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡದೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ॥೬೯೫-೬೯೬-೬೯೭॥

ಶಿವಸ್ಯೈವ ಪ್ರಸಾದೇನ ಮುಕ್ತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ |

ಸ ಶಿವಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಸ್ತು ನ ಶಿವಾರಾಧನಂ ವಿನಾ ||೬೯೮||

ಶಿವಾರಾಧನಹೀನಾನಾಂ ಶಿವೋ ನೈವ ಪ್ರಸೀದತಿ |

ಶಿವಪ್ರಸಾದವಿರಹೇ ನೋಕ್ನೋಽಪಿ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೬೯೯||

ಮುಕ್ತಿಃ ಶಿವಪ್ರಸಾದೇನ ಪ್ರಸಾದೋ ಮುಕ್ತಿದಃ ಸ್ವಯಂ |

ಶಿವಸ್ಯಾರಾಧನೇನೈವ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಚಾನ್ಯಥಾ ||೭೦೦||

ಯೇನೈವಾವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಕೃತಂ ಶಂಕರಪೂಜನಂ |

ತೇನೈವ ಶಂಕರಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಃ ಪ್ರಸಾದೋ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕಃ ||೭೦೧||

ಅತ್ಯಂತದುರ್ಲಭಾ ಮುಕ್ತಿಃ ಸಾಪಿ ಶಂಕರಪೂಜಯಾ |

ಅತ್ಯಂತಸುಲಭಾ ಚಾತಾ ಶಂಕರೈಕರತಾತ್ಮನಾಂ ||೭೦೨||

ಶಂಕರೈಕರತಾ ಧನ್ಯಾಃ ಶಂಕರೈಕಾರ್ಚನಪ್ರಿಯಾಃ |

ತತಸ್ತೈಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಮೋಕ್ಷೋ ದುರ್ಲಭೋಽಪ್ಯತಿಲೀಲಯಾ ||೭೦೩||

ಹಿಂದೆ ಆ ಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಮುನಿಪುಂಗವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಆ ಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹವಾದರೋ ಆತನ ಪೂಜೆಯಿಲ್ಲದೇ ಖಂಡಿತ ಬರಲಾರದು. ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಆ ಪರಶಿವನು ನಂದಿಗೂ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮೋಕ್ಷವಂತೂ ದುರ್ಲಭವೇ ಸರಿ. ಶಿವನ ಪ್ರಸಾದವೇ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರುವ ಆ ದೇವನ ಅನುಗ್ರಹವು ಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ||೬೯೮-೬೯೯-೭೦೦||

ಇತರ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಆ ಶಂಕರನ ಅನುಗ್ರಹವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವೆನಿಸಿದ ಆ ಮೋಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಿಂದ, ಆ ದೇವನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಂಕರನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿ ಶಿವ ಪೂಜಾಪರಾಯಣರಾಗಿರುವವರೇ ಧನ್ಯರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತಿ

ಯಥಾ ಪ್ರವಿಶತಿ ಸ್ವೀಯಂ ಗೃಹಂ ಗೃಹಪತಿಸ್ತಥಾ ।

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಲೀಲಯಾ ||೨೦೪||

ಸ್ವಾಧೀನಮನ್ನಂ ಕ್ಷುಧಿತೋ ಯಥಾ ಭುಂಕ್ತೇ ಮುದಾತಥಾ ।

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಲೀಲಯಾ ||೨೦೫||

ಯುನಾ ಯಥಾ ಸ್ವಕಾಂ ಕಾಂತಾಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಮುದಿತಸ್ತಥಾ ।

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಲೀಲಯಾ ||೨೦೬||

ಯಥಾ ಸಿಂಹಾಸನಂ ಸ್ವೀಯಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಬಲವಾಂಸ್ತಥಾ ।

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಲೀಲಯಾ ||೨೦೭||

ಯಥಾ ಕ್ಷಿತಿತಲೇ ಕ್ಷಿಪ್ತನಿಕ್ಷೇಪಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ತಥಾ ।

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಲೀಲಯಾ ||೨೦೮||

ಮುಕ್ತಿಃ ಶಿವಾರ್ಚನೇನೈವ ಪ್ರಾಪ್ಯಂತೇ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ ।

ನಾನ್ಯೇನ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೨೦೯||

ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.
||೨೦೧-೨೦೨-೨೦೩||

ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆಯೂ, ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದವನು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆನ್ನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಿನ್ನುವಂತೆಯೂ, ಯುವಕನು ತನ್ನ ನಿಜಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕೂಡುವಂತೆಯೂ ಶಿವನೊಬ್ಬನಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತನಾದ ಮಾನವನು ಪರಶಿವಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಹೊಂದುವನು. ||೨೦೪-೨೦೫-೨೦೬||

ಬಲಶಾಲಿಯಾದವನು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆಯೂ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಅಂಜನಾದಿಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಹೊಂದುವಂತೆಯೂ, ಆ ಶಿವನಲ್ಲೇ ಶರಣಾಗತನಾದ ಮಾನವನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಪರಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು. ||೨೦೭-೨೦೮||

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ! ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೇ ಏನಾ ಇತರ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಶೇಷ

ನ ಲಭ್ಯತೇ ಯಥಾರಮ್ಯಂ ಶುನಾ ಸಿಂಹಾಸನಂ ತಥಾ	
ಕಥಾಪಿ ಮುನಯೋ ಮುಕ್ತೇರಶ್ಯವೈಶ್ವಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ	೨೦೦
ನ ಲಭ್ಯತೇ ಯಥಾಶ್ರೌತಂ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಮಶಿವಾರ್ಚಕೈಃ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೧
ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ರಾಜ್ಯಂ ಬಲಹೀನೇನ ಸರ್ವಥಾ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೨
ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಸೌಖ್ಯಂ ದರಿದ್ರ್ಯವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತೈಃ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೩
ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಯೋಗೋ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಮಾನಸೈಃ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೪
ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಕಾಂತಾ ಗಲತ್ಕಷ್ಟೇನ ಸರ್ವಥಾ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೫
ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ವೃದ್ಧ್ಯರಾಶಾಸ್ಯಂ ನವಯೌವನಂ	
ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತರಶ್ಯವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ	೨೦೬

ಮನೋಹರವಾದ ಸಿಂಹಾಸನವು ನಾಯಿಗೆ ದೊರೆಯದಂತೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವು ದೊರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ||೨೦೯-೨೧೦||

ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡದವನಿಗೆ ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರವು ದೊರೆಯದಂತೆಯೂ, ಬಲಹೀನನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಸಿಗದಂತೆಯೂ, ರೋಗಪೀಡಿತರಾದ ಬಡವರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವುಂಟಾಗದಂತೆಯೂ, ಸ್ವಕ್ಷಂದನವನಿತಾದಿವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಲುಪರಾದವರಿಗೆ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗದಂತೆಯೂ, ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಾದವರಿಗೆ (ಅಶೈವರಿಗೆ) ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯು ದೊರೆಯಲಾರದು. ||೨೧೧-೨೧೨-೨೧೩-೨೧೪||

ಕೇವಲ, ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಷ್ಮರೋಗದಿಂದ ನರಳುವವನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ದೊರಕದಂತೆಯೂ, ಮುದುಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವ ಹೊಸಯುವನವು ಬರದಂತೆಯೂ, ಒಂಜೆಯಾದವಳಿಗೆ ಸುಖಪ್ರದನಾದ ಮಗನಾಗದಂತೆಯೂ, ಶಿವ

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಪುತ್ರೋ ವಂಶಾಢ್ಯಾಃ ಸುಖದಾಯಕಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೧೭||

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಸಂಜ್ಞಾ ದಗ್ಧದೇಹೇನ ಸರ್ವಥಾ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೧೮||

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಧರ್ಮೋ ಮದ್ಯಪಾನರತ್ನೈರ್ನರೈಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೧೯||

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಕಾಂತಾ ಜರಾಜರ್ಜರಪುಗ್ಲೈಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೦||

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ರಂಭಾ ತ್ಯಕ್ತಯಾಗಾದಿಕರ್ಮಭಿಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೧||

ಯಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ರತ್ನಂ ಸಂತ್ಯಕ್ತಸುಕೃತ್ಯೈರ್ನರೈಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೨||

ನ ದೃಶ್ಯತೇ ಯಥಾಂಭೇನ ರತ್ನದೀಪಪ್ರಭಾಧಿಕಂ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೩||

ಭಕ್ತಿಹೀನರಿಗೆ ಸ್ಥಿರಮುಕ್ತಿಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯಲಾರದು. ||೨೧೫-೨೧೬-೨೧೭||

ಸುಟ್ಟಿಶರೀರವುಳ್ಳವನಿಗೆ (ಭಸ್ತುನಾದವನಿಗೆ) ಪುನಃ ಪ್ರಜ್ಞೆಬರದಂತೆಯೂ, ಮದ್ಯಪಾನ (ಹೆಂಡಕುಡಿಯುವುದು) ದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾದವನಿಗೆ ಧರ್ಮವು ದೊರೆಯದಂತೆಯೂ, ಮುಷ್ಟಿನಿಂದ ಜರ್ಜರವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಸುಂದರಿಯು ಸಿಕ್ಕದಂತೆಯೂ, ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಅಪ್ಸರೆಯಾದ ರಂಭೆಯು ದೊರೆಯದಂತೆಯೂ, ಶೈವರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ||೨೧೮-೨೧೯-೨೨೦-೨೨೧||

ಪುಣ್ಯಮಾಡದವರಿಗೆ ರತ್ನವು ಸಿಗದಂತೆಯೂ, ಕುರುಡನಿಗೆ ರತ್ನ, ದೀಪ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಗೋಚರಿಸದಂತೆಯೂ, ಕೆವುಡನಿಗೆ ಸುಖಕರವಾದ

ಯಥಾ ನ ಶ್ವಾಯತೇ ಶಬ್ದೋ ಬಧಿರೇಣ ಸುಖಪ್ರದಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೪||

ಯಥಾ ನ ಜ್ಞಾಯತೇ ಗಂಧೋ ಹತಘ್ರಾಣೇನ ಸರ್ವಥಾ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೫||

ಸ್ತಬ್ಧಜಿಹ್ವೋ ನ ಜಾನಾತಿ ಯಥೈವಾಚ್ಛಂ ರಸಂ ನರಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೬||

ಸ್ತಬ್ಧಸ್ಪರ್ಶೋ ನ ಜಾನಾತಿ ಯಥಾ ಸ್ಪರ್ಶಮಪಿ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತಥಾ ನ ಲಭ್ಯತೇ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೨೨೭||

ಮುಕ್ತಿದಃ ಶಿವ ಏವಾತಃ ಸ ಶಿವಃ ಶೈವವತ್ಸಲಃ ।

ಶೈವೇಭ್ಯ ಏವ ಸಂತುಷ್ಟೋ ಮುಕ್ತಿಮಿಷ್ಟಾಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ||೨೨೮||

ಶಿವೋ ಮುಕ್ತಿಮಶೈವೇಭ್ಯೋ ನ ದದಾತ್ಯೇವ ಸರ್ವಥಾ ।

ಅಶೈವಾ ನರಕೇಷ್ಟೇವ ಪತಂತಿ ಪಿತ್ಯಭಿಃ ಸಹ ||೨೨೯||

ವಿಸ್ತ್ರಾ ಮುಕ್ತಿರಶೈವೈಸ್ತು ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ನ ಲಭ್ಯತೇ ।

ಕೈರಿದಾನೀಂ ಕಥಂ ಪ್ರಾಸ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿರತ್ಯಂತದುರ್ಲಭಾ ||೨೩೦||

ಶಬ್ದವು ಕೇಳದಂತೆಯೂ ಶಾಂಭವರಲ್ಲದ ಇತರ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ||೨೨೨-೨೨೩-೨೨೪||

ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯದ (ಮೂಗು) ಎಟುತ್ತುವಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಗಂಧವು ತಿಳಿಯದಂತೆಯೂ, ನಾಲಿಗೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವನಿಗೆ ರುಚಿಕರವಾದ ರಸವು ರುಚಿಸದಂತೆಯೂ, ಸ್ಪರ್ಶಶಕ್ತಿಯು ಕುಂಠಿತನಾದವನಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶವೇ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೂ, ಶಿವಭಕ್ತನಲ್ಲದವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ||೨೨೫-೨೨೯-೨೩೦||

ಶೈವವರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಆ ಶಿವನೇ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದನು. ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಆ ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಂದಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ

ಕಲ್ಪಾಂತೇ ಮುಚ್ಛತೇ ಮರ್ತ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಹಾಪಿ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ಅಶ್ವಸ್ತ್ವಶಿನಾಚಾರಃ ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ನ ಮುಚ್ಛತೇ ॥೨೩೦॥

ಅತೋ ಯತ್ನೇನ ಸತತಂ ಯೂಯಂ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಿನೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಮಹಾದೇವಂ ಸರ್ವದೇವಶಿಖಾಮಣಿಂ ॥೨೩೧॥

ಅದಿವಿಷ್ಣುರಯಂ ಪೂರ್ವಂ ನಿತ್ಯಂ ಪಂಚಾಗ್ನಿಮಧ್ಯಗಃ ।

ಷಟ್ಕೋಟಿಯುಗಪರ್ಯಂತಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಂ ॥೨೩೨॥

ಅತಃ ಪ್ರಾಪಾತಿಯತ್ನೇನ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಯಮೀಶ್ವರಾತ್ ।

ಸುದರ್ಶನಂ ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮನೇನ ಶಿವಪೂಜಯಾ ॥೨೩೩॥

ಸ್ವನೇತ್ರೇಣ ಮಹಾವಿಷ್ಣುರಯಮೇವ ಶಿವಾರ್ಚಕಃ ।

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಶಿವಸಾದಾಂಬುಜಂ ಮುದಾ ॥೨೩೪॥

ಇಲ್ಲ. ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ನರಕದಲ್ಲಿಯೇಬಿದ್ದು ಸಾಯುವರು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮೋಕ್ಷವು ಸಿಗುವ ಬಗೆಯೆಂತು ? ॥೨೨೮-೨೨೯-೨೩೦॥

ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ! ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನೂ ಸಹ ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಶಿವದ್ರೋಹಿಯೆನಿಸಿ, ಆ ಪರಶಿವನ ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗದವನು ಕಲ್ಪದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನ ಪೇಕ್ಷಿಸುವ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸಕಲದೇವತಾಶಿಖಾಮಣಿಯೆನಿಸಿದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಅನವರತವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿಷ್ಣುವು ಆರುಕೋಟಿ ಯುಗಗಳವರೆಗೆ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಶಿವಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪಡೆದರು. ॥೨೩೧-೨೩೨-೨೩೩॥

ಅದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿಷ್ಣುವು ಬಹಳಕಷ್ಟದಿಂದ ಆ ಈಶ್ವರನಿಂದ ವಿಷ್ಣುಪದವಿ ಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಆ ಪರಶಿವನಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ಈ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಶಿವಪೂಜಕನಾದ ಈ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಆ

ಅಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಂಕರಂ ।

ವೈಕುಂಠೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪೂಜಯಾ ॥೨೩೬॥

ಅಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಶಿವಸ್ಯೈವ ಪ್ರಸಾದೇನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಪ್ರಾಪ ಮನೋರಮಾಂ ॥೨೩೭॥

ವಿಷ್ಣುರಗ್ರೇ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಿಷ್ಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಶಂಕರಾದನ್ಯಃ ಪೂಜ್ಯೋ ನಾಸ್ತೈವ ಸರ್ವಥಾ ॥೨೩೮॥

ಏತಸ್ಯೈವಿಷ್ಣವೇ ಶಂಭುರ್ವಿಷ್ಣುನಾ ಪೂಜಿತಃ ಸದಾ ।

ಆಗ್ರೇ ದಾಸ್ಯತಿ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ಶೈವಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕಃ ॥೨೩೯॥

ಅಯಂ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹಾಶೈವಃ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಃ ।

ಶಿವಸ್ಯೈವ ಪ್ರಸಾದೇನ ಶಿವೇ ಲೀನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೨೪೦॥

ಪುನರ್ವೈಕುಂಠಕಾಮಾಯ ಸ್ವಭಕ್ತಾಯ ಸದಾಶಿವಃ ।

ದತ್ತಾ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮನಘಂ ವೈಕುಂಠಮಪಿ ದಾಸ್ಯತಿ ॥೨೪೧॥

ಪರಶಿವನ ಸಾದಕಮಲವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಎಡಬಿಡದೇಇವನು ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ವೈಕುಂಠಲೋಕವೂ ದೊರೆಯಿತು. ॥೨೩೪-೨೩೫-೨೩೬॥

ಈ ವಿಷ್ಣುವು ಅನ್ಯಾಸಕ್ತನಾಗದೇ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಆ ಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಸುಂದರೀಮಣಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದನು. ಮುಂದೆಯೂ ಈ ವಿಷ್ಣುವು ನಿಯಮದಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಶಂಕರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವರಾರೂ ಪ್ರಾಚ್ಛರೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಪೂಜಿತನಾದ ಆ ಶಂಭುವು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷ್ಣುವಿಗೂ ಮುಂದೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವನು. ಶಿವಪೂಜಾ ಪರಾಯಣನೂ, ಮಹಾಶೈವನೂ ಆದ ಈ ವಿಷ್ಣುವು ಪರಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಶಿವನಲ್ಲಿ ಏಕೈಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ॥೨೩೭-೨೩೮-೨೩೯-೨೪೦॥

ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಏಕೈಕನಾದಮೇಲೆ ಆ ಸದಾಶಿವನು ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಬಯಸುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ತನ್ನಭಕ್ತನಿಗೆ ಪಾವನವಾದ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೂ, ವೈಕುಂಠ

ಬಹವೋ ವಿಷ್ಣವಃ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹೇಶೇನ ಪುರಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಹತಾಶ್ಚ ಬಹವಃ ಪೂರ್ವಂ ಬಹವಃ ಶೂಲಪಾಣಿನಾ ||೨೪೨||

ಅಗ್ರೇಃಪಿ ವಿಷ್ಣುಂ ಸೃಷ್ಟ್ವೇಶಃ ಪಾಲಯಿತ್ವಾ ಹನಿಷ್ಯತಿ ।

ಸೃಷ್ಟಿಪಾಲನನಾಶಸ್ತು ಭವಂತಿ ಶಿವಲೀಲಯಾ ||೨೪೩||

ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮಸ್ಯ ಲೀಲಯಾ ಗಿರಿಜಾಪತೇಃ ।

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಭವಂತಿ ಹಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ||೨೪೪||

ತುಷ್ಣೋ ದದಾತಿ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಯಸ್ಮೈ ಕಸ್ಮೈ ಚಿದೀಶ್ವರಃ ।

ಕಿಮಸ್ತ್ಯತ್ರ ದದಾತೀಶೋ ಗಾಣಾಪತ್ಯಮಪಿ ಪ್ರಭುಃ ||೨೪೫||

ಅತೋ ಭಜಧ್ವಮನಿಶಂ ಭಗವಂತಮುಮಾಪತಿಂ ।

ಭವಂತಸ್ತ್ವವಿಲಂಬೇನ ಪಶುಪಾಶವಿಮೋಚಕಂ ||೨೪೬||

ಭಗವಾಂಞ್ಞೀಮಹಾದೇವಾದಪರೋ ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ವಥಾ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಭೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೪೭||

ಲೋಕವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವಿಷ್ಣುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೊನೆಗೆ ತ್ರಿಶೂಲಪಾಣಿಯಾದ ಆ ಪರಶಿವನಿಂದಲೇ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹತರಾದರು ||೨೪೧-೨೪೨||

ಮುಂದೆಯೂ ಈಶ್ವರನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ರಕ್ಷಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ತಾನೇ ನಾಶಮಾಡುವನು. ಆ ಪರಶಿವನ ಲೀಲೆಯಿಂದ, ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಮತ್ತು ನಾಶ ಇವುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುವು. ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಗಿರಿಜಾರಮಣನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವರು. ಈಶ್ವರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದರೆ ತನಗೆ ತೋರಿದವನಿಗೆ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಹೆಚ್ಚೇಕೆ! ಸರ್ವಸಮರ್ಥನಾದ ಆ ಈಶ್ವರನು ಗಣಾಧಿಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಲ್ಲನು. ||೨೪೩-೨೪೪-೨೪೫||

ಆದ್ದರಿಂದ ಪಶುಗಳ (ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ) ಬಂಧನರೂಪವಾದ ಪಾಶವನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುವ ಉಮಾರಮಣನಾದ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೀವು ಅನವರತವೂ ಭಜನೆ

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನಿತ್ಯರ್ಥವಶಿರಃ ಸ್ವಯಂ ।

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ವದತ್ಯೇವ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥೨೪೮॥

ತಸ್ಮಾತ್ಸ ಏವ ಭಗವಾನಿತಿ ವೈಕಾರತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ನಿರ್ಣಯೋಽಪಿ ಕೃತಸ್ತೇನ ದುಷ್ಪಸಂಶಯವಾರಕಃ ॥೨೪೯॥

ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಭಗವನ್ನಿತ್ಯತ್ರಾಪಿ ಶ್ರುತಿಃ ಶ್ರುತಃ ।

ನಿತ್ಯೋಽಯಂ ಭಗವಚ್ಛಬ್ದಃ ಶ್ರೀರುದ್ರಸ್ಯೈವ ವಾಚಕಃ ॥೨೫೦॥

ಅತ ಏವ ಮಹಾನ್ರುದ್ರಾನ್ ಪರೋ ಭಗವಾಂಸ್ತತಃ ।

ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಮಹಾರುದ್ರಂ ಭಗವಂತಮುಮಾಸತಿಂ ॥೨೫೧॥

ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಮಾರಾಧ್ಯಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇನ ಯೋಃರ್ಚಯೇತ್ ।

ಸ ನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಮಹಾಸಾಹ್ಯೈಃ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯತಾಮಿಯಾತ್ ॥೨೫೨॥

ಮಾಡಿರಿ. ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗಿಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಾದವರಾರೂ ಬೇರೆ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಈವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆನು. ॥೨೪೬-೨೪೭॥

‘ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್’ ಎಂಬ ಅಥರ್ವ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಮಂತ್ರವು ರುದ್ರದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅವನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ‘ವೈ’ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದಿಂದ, ದುಷ್ಪರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪವಾದ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವೂಕೂಡ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ‘ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ಭಗವನ್’ ಎನ್ನುವ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಭಗವಚ್ಛಬ್ದವು ನಿತ್ಯವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಆ ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ॥೨೪೮-೨೪೯-೨೫೦॥

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಭಗವಂತನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ ಆದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನೀವು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಪೂಜಾರ್ಹನಾದ ಆ ರುದ್ರನನ್ನು ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು, ಸಕಲ ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಪರಶಿವನ ಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು ॥೨೫೧-೨೫೨॥

ಸರ್ವಾಂಗೋದ್ಘೂಲನಂ ಕೃತ್ವಾ ಕೃತ್ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।
 ಯಃ ಶ್ರೀರುದ್ರಂ ಜಪೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಸ ರುದ್ರೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೩||
 ರುದ್ರಾವರ್ತನಶೀಲಾನಾಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಾವಿಷ್ಣುಚೇತಸಾಂ ।
 ನಿತ್ಯಂ ಬಿಭೇತಿ ಕಾಲೋಽಪಿ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೨೫೪||
 ಮದ್ಯಂ ಪೀತ್ವಾಪಿ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।
 ಸ ಮದ್ಯಪಾನಪಾಪೇನ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೫||
 ಕೃತ್ವಾಽಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಂ ಯಃ ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।
 ಸ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾಪೇನ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೬||
 ಗುರುದಾರಾಂಶ್ಚ ಯೋ ಗತ್ವಾ ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।
 ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೭||
 ಕೃತ್ವಾ ಸುವರ್ಣಸ್ತೇಯಂಚ ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।
 ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೮||

ಸಕಲ ಅವಯವಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು
 ಧರಿಸಿ, ಶ್ರೀರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಜಪಮಾಡುವವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ
 ರುದ್ರನೇ ಆಗುವನು. ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವೃತ್ತಿಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರೂ
 ಮತ್ತು ಆ ರುದ್ರನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರೂ ಅದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆ
 ಯಮನೂ ಸಹ ನಿತ್ಯವೂ ಭಯಪಡುವನೆಂದು ನಾನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
 ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದಿದ್ದರೂ ನಿತ್ಯವೂ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವವ
 ನಿಗೆ ಆ ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದಂಟಾಗುವ ಪಾಪವು ಕೊಂಚವೂ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ
 ವೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯ. ||೨೫೩-೨೫೪-೨೫೫||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಧಿ, ಗುರುಪಕ್ಷಿಸಮಾಗಮ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕದಿಯುವಿಕೆ
 ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ ಶ್ರೀರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಾಪಗಳು
 ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಲಾರವು. ||೨೫೬-೨೫೭-೨೫೮||

ಕೃತ್ವಾಪಿ ಮಾತೃಗಮನಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೫೯||

ಕೃತ್ವಾಪಿ ಪುತ್ರೀಗಮನಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೦||

ಕೃತ್ವಾಪಿ ಶೂದ್ರೀಗಮನಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೧||

ಕೃತ್ವಾಪಿ ರಾಜ್ಞೀಗಮನಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೨||

ಹತ್ವಾಪಿ ಪಿತರಂ ಯಸ್ತು ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೩||

ಗುರುಂ ಹತ್ವಾಪಿ ಯೋಗಸ್ಯಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೪||

ಕೃತ್ವಾಪಿ ವಿಪ್ರಗೋಹತ್ಯಾಂ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಪಿ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೫||

ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾಮಪಿ ಕೃತ್ವಾ ಯಃ ಶ್ರೀರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಥ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೬||

ಕೃತ್ವಾಪ್ಯನ್ಯಾನಿ ಪಾಪಾನಿ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ |
ಸ ತೇನ ಪಾತಕೇನಾಥ ನ ಲಿಪ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೭||

ತಾಯಿ, ಮಗಳು, ಶೂದ್ರಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ರಾಣಿ ಇವರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಶ್ರೀರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಅನುವೃತ್ತಿಮಾಡಿದವನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳೊಂದೂ ತನಗೆ ಅಂಟುವುದಿಲ್ಲ ||೨೫೯-೨೬೦-೨೬೧-೨೬೨||

ತಂದೆ, ಬೋಗಾಸೀನನಾದ ಗುರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಗೋವು, ಹೆಂಗಸು ಇವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾನವನು ಶ್ರೀರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ನಿಯಮವಿಂದ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿದರೆ

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪೇ ಯೋಗ್ಯೋ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಃ ।

ತಜ್ಜಪೇ ನೇತರೋ ಯೋಗ್ಯೋ ಯಾಗೇ ಪುಲ್ಕಸವದ್ಭ್ರೂವಂ ॥೨೬೮॥

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪೇ ಯೋಗ್ಯಃ ಶೈವ ಏವ ನ ಚಾಪರಃ ।

ಶೈವ ಏವ ಯತೋ ಯೋಗ್ಯಃ ಶೈವಮಂತ್ರಾನುವರ್ತನೇ ॥೨೬೯॥

ಯಥಾ ನ ಯೋಗ್ಯಶ್ಚಂಡಾಲೋ ವೇದಸ್ಯಾಧ್ಯಯನೇ ತಥಾ ।

ಅಶೈವಃ ಸರ್ವಥಾ ಯೋಗ್ಯೋ ನ ರುದ್ರಾಧ್ಯಯನೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೭೦॥

ಯಥಾ ನ ಯೋಗ್ಯಶ್ಚಂಡಾಲೋ ನಾಜಪೇಯಾದಿ ಕರ್ಮಸು ।

ಅಶೈವೋಽಪಿ ತಥಾ ಯೋಗ್ಯೋ ನ ರುದ್ರಾಧ್ಯಯನೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೭೧॥

ಶಿವಮಂತ್ರಪರಿಕ್ರಾಂತೋ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೋಽತಃ ಏವ ಸಃ ।

ಜಪನೀಯೋಽತಿಯತ್ನೇನ ಶೈವೈರೇವ ಶಿನಾರ್ಚಕೈಃ ॥೨೭೨॥

ನೇದೇಷು ಸಂತಿ ಯಾವಂತಃ ಶಿವಮಂತ್ರಾಃ ಶಿನಾತ್ಮಕಾಃ ।

ಅಶೈವೈಸ್ತೇ ನ ಜಪ್ತವ್ಯಾಸ್ತೇ ಯತೋ ನಾಧಿಕಾರಿಣಃ ॥೨೭೩॥

ಯಾವನಿಧವಾದ ಪಾಪವೂ ಅವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ॥೨೬೩-೨೬೪-೨೬೫-೨೬೬-೨೬೭॥

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನನ್ನು ಜಪಮಾಡಲು ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವವನೇ ಯೋಗ್ಯನು ಇತರರು ಯಾಗಕ್ಕೆ ಚಂಡಾಲನಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ ಶಿವನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೋದಲು ಶಾಂಭವನೇ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರುವಂತೆ ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರಪಾರಾಯಣಕ್ಕೂ ಆ ಶೈವನೇ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ವೇದಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಚಂಡಾಲನಂತೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾದವನೆಂದಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಲಾರನು. ॥೨೬೮-೨೬೯-೨೭೦॥

ನಾಜಪೇಯ ಮೊದಲಾದ ಯಾಗಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಡಾಲನಂತೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತನಲ್ಲದವನು ಯೋಗ್ಯನೆನಿಸಲಾರನು ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಶಿವಮಂತ್ರದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಶಿವಪೂಜಾನಿರತರಾದ ಶೈವರು ಮಾತ್ರ ಜಪಮಾಡಬೇಕು. ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಸ್ವರೂಪವಾದ ಶಿವಮಂತ್ರಗಳ

ಅಶೈವಃ ಶಿವಮಂತ್ರಂ ಚೇದುಚ್ಚರೇನ್ನೋಹಸಂಯುತಃ ।

ಸ ಯಾತಿ ನರಕಂ ಘೋರಂ ಯಾವದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ॥೨೭೪॥

ಅಧೀತ್ಯ ವೇದಂ ಚಂಡಾಲೋ ಯಥಾ ನರಕಮೇಷ್ಯತಿ ।

ತಥಾ ಶಿವಮನುಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಶೈವಾನೋ ನಾರಕೀ ಭವೇತ್ ॥೨೭೫॥

ಶಿವೈಕಶರಣೋ ಯಸ್ತು ಮನೋವಾಕ್ಪಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ।

ಸ ಶೈವ ಇತಿ ನಿಜ್ಞೇಯೋ ವೇದವಿದ್ಭಿರ್ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ॥೨೭೬॥

ಭವಂತೋಽಪಿ ಮಹಾದೇವಂ ಮನೋವಾಕ್ಪಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ।

ಅನನ್ಯಮನಸೋ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜಯಧ್ವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೨೭೭॥

ಭಸ್ಮನೋದ್ಘೊಲನಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮ್ಯಗಾಸಾದಮಸ್ತಕಂ ।

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇನ ಗೌರೀಶಂ ತೋಷಯಧ್ವಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೨೭೮॥

ತತೋ ಬಿಲ್ವದಲೈರೀಶಮರ್ಚಯಧ್ವಂ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ।

ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನಾದ್ರುದ್ರಪಾತ್ಯೋಷಯಧ್ವಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೨೭೯॥

ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಾದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಜಪಮಾಡಬಾರದು.

॥೨೭೪-೨೭೫-೨೭೬॥

ಶಿವಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನು ಒಂದನೇಳೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶಿವಮಂತ್ರವನ್ನು ಚೈರಿಸು
ವುದಾದರೆ ಅವನು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವವರೆಗೆ ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನೆದುವನು.
ವೇದವನ್ನೋದಿದ ಚಂಡಾಲನಂತೆ, ಶಿವಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದ ಶಿವ ದ್ರೋಹಿಯು
ನರಕವನ್ನೆದುವನು. ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಈ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧಿಗಳಿಂದ
ಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತನಾಗಿರುವವನು ಮಾತ್ರ ಶೈವನೆಂದು ವೇದಜ್ಞರಾದ ಮುನಿಗಳು
ಹೇಳುವರು. ಓ ಮುನಿಪುಂಗಳವರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೂ ಮನೋವಾಕ್ಪಾಯಕರ್ಮ
ಗಳಿಂದ ಮತ್ತಾರಲ್ಲೂ ಮನಸ್ಸಿಡದೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನೇ ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ॥೨೭೪-೨೭೫-೨೭೬-೨೭೭॥

ಕಾಲಿನಿಂದ ತಲೆಯವರೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು,
ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಜಪದಿಂದ ಆ ಗೌರೀರಮಣನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿರಿ ಮುನಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠರಿರಾ, ಅನಂತರ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಆ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿರಿ. ಹೀಗೆ

ಕ್ರಿಯತೇ ಯೇನ ಸತತಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಯೇನೇಶಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಬಿಲ್ವೈಃ ಸ ಯಾತಿ ಶಿವಸನ್ನಿಧಿಂ ||೨೮೦||

ಯೋ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಲಿತವಪುರ್ಯೋ ರುದ್ರಾಕ್ಷೈರ್ವಿಭೂಷಿತಃ ।

ಸ ಏನ ಯೋಗ್ಯೋ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ||೨೮೧||

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ಶುದ್ಧಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಕುರ್ವನ್ಮೈದಿಕಕರ್ಮಾಣಿ ಯಾತ್ಯೇವ ನರಕಂ ಧ್ರುವಂ ||೨೮೨||

ಇದಂ ತು ವೈದಿಕಂ ಕರ್ಮ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನಂ ।

ಅತ್ರ ಕೇವಲಭಸ್ಮಾಂಗೋ ಯೋಗ್ಯೋ ನಾನ್ಯಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ||೨೮೩||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಚ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ವೈದಿಕಂ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಂ ||೨೮೪||

ಮಹಾದೇವಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿನಾ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ತದ್ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ಶ್ರುತಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಕೇವಲಮೇವ ಹಿ ||೨೮೫||

ಬಿಲ್ವಪೂಜೆ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭ್ಯಾಸವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿರಿ. ||೨೮೦-೨೮೯||

ಅನವರತವೂ ಭಸ್ಮ ಧಾರಣೆ, ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಈಶ್ವರನಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನೈದುವನು. ಭಸ್ಮವನ್ನು ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯನು. ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ವೈದಿಕಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಚರಿಸುವವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೇ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವನು. ||೨೮೦-೨೮೧-೨೮೨||

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯು ವೈದಿಕಕರ್ಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭಸ್ಮದಿಂದಲಂಕೃತಶರೀರವುಳ್ಳವನುಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯನೇ ಹೊರತು ಇತರರು ಅಯೋಗ್ಯರೇ ಸರಿ. ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣ, ಶಿವಪೂಜಾರ್ಚನೆ ಇವು ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳು. ಇವೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗಿರುವುವು. ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯು

ಶಿವಾರ್ಚನಪರೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೮೬॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೮೭॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಕೀರ್ತನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೮೮॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೮೯॥

ಜಪನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶೈವ ಏವ ಮನುರ್ದ್ವಿಜೈಃ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೯೦॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಶಿವಕಥಾ ಏವ ಶ್ರೋತವ್ಯಾಃ ಸಾವಧಾನತಃ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೯೧॥

ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಾಃ ಶಿವಸೈವ ಪ್ರಣಾಮಾಃ ಸರ್ವದಾ ಮುಢಾ ।

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತೀತ್ಯಾಹುರ್ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೨೯೨॥

ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವೇ ಎಂದೂ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬಾರದು. ॥೨೮೬-೨೮೯-೨೯೦॥

ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರರು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಮತ್ತು ಶಿವಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನರಕವನ್ನೈದುಮರೆಂದು ಜಾಬಾಲ ಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ॥೨೮೬-೨೮೭-೨೮೮-೨೮೯॥

ದ್ವಿಜರು, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪ, ಶಿವಕಥಾಶ್ರವಣ, ಆ ಪರಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಸಾವಧಾನ ವನ್ನೆಸಗಿದಲೂ, ಸಂತೋಷವಿಂದಲೂ ಅನವರತವೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನರಕವನ್ನು ಹೊಂದುವರೆಂದು ಜಾಬಾಲ ಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಹೇಳುವರು. ॥೨೯೦-೨೯೧-೨೯೨॥

ದ್ವಿಜಾಃ ಶಿನಾರ್ಚನಾದೀನಿ ಶೌತಕರ್ಮಾಣ್ಯತೋ ದ್ವಿಜೈಃ ।
 ಶೈವಧರ್ಮರತ್ನೈರೇವ ಕರ್ತವ್ಯಾಣ್ಯನ್ಯಥಾ ತು ನ ||೨೯೩||

ಶೈವೈರೇವ ಹಿ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪಸ್ತತಃ ।
 ಶೈವಾನೈನ ನ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೯೪||

ಶೈವಧರ್ಮಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಸರೋ ದ್ವಿಜಃ ।
 ರುದ್ರಲೋಕಮವಾಸ್ಯಾಂತೇ ಶ್ರೀರುದ್ರಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ||೨೯೫||

ರುದ್ರಮಾವರ್ತಯನ್ನಿತ್ಯಂ ಜಲಾದಚ್ಛಿನ್ನಧಾರಯಾ ।
 ಶಿವಲಿಂಗಂ ಯೋಃಭಿಷಿಂಚೇತ್ಸ ನಿಷ್ಪಾಪೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೨೯೬||

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜವರಃ ಸರ್ವದಾ ಶಿವಚಿಂತಕಃ ।
 ಮಣಿಮುಕ್ತಾ ನದೀತೀರೇ ಸ್ಥಿತೋಽತ್ರೈವ ತಪೋನಿಧಿಃ ||೨೯೭||

ಏತಾದೃಶಂ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।
 ಪ್ರಣಮ್ಯ ದಂಡಮದ್ಭುಮೌ ಉನಾಚೇದಂ ವಚೋಮುದಾ ||೨೯೮||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿರಾ, ಶಿವಪೂಜಾ ಮುಂತಾದ ಶ್ರುತಿಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶಿವಧರ್ಮನಿರತರಾದ ದ್ವಿಜರು ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಡಬೇಕು ಬೇರೆಯಾರೂ ಮಾಡಬಾರದು ಶಿವಮಂತ್ರವೂ ಕೇವಲ ಶೈವರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಜಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಎಂದಿಗೂ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನು ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಬಾರದು. ಶಿವಧರ್ಮವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಯಾವಾಗಲೂ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡುವ ಮನುಜನು ರುದ್ರಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕೊನೆಗೆ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆಯುವನು. ||೨೯೩-೨೯೪-೨೯೫||

ಸಂತತವಾಗಿ ನೀರಿನ ಧಾರೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಾ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುವವನು ವಾಪರಹಿತನಾಗುವನು. ಹಿಂದೆ ಮಣಿಮುಕ್ತಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಶಿವಧ್ಯಾನನಿರತನಾದ ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನನ್ನು ಕಂಡು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದ್ವಿಜನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೨೯೬-೨೯೭-೨೯೮||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ದ್ವಿಜವರ್ಯ ನದಸ್ವಾದ್ಯ ಸ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಮಮಾಧುನಾ |

ಮಯಾ ಕೃತಾನಿ ಸಾಸಾನಿ ಜ್ಞಾತ್ವೈವಾದರಪೂರ್ವಕಂ ||೨೬೯||

ಅದ್ಯ ಪೀತಂ ಮಯಾ ಮದ್ಯಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮಾದಕಮಿತ್ಯಪಿ |

ಅನ್ಯಜ್ಞ ಮಾದಕಂ ದ್ರವ್ಯಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಭಕ್ಷಿತಂ ಮುದಾ ||೨೭೦||

ಅದ್ಯೈವ ಯುವತೀ ಮಾತಾ ಸನ್ಮುಗಾಲಿಂಗಿತಾ ಮುದಾ |

ಮಾತೃಯೋನೌ ತತೋ ಧಾಷ್ಪಾರ್ದ್ರೇತಃ ಸೇಕೋ ಕೃತೋಮುದಾ ||೨೭೧||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಾಂ ಮುಪ್ಪಿತಾ ವಿಪ್ರ ಮಾತೃಸಂಗಮತತ್ಪರಂ |

ನಿವಾರಯಿಷುಮುದ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ಪಿತಾಪಿ ಮಯಾ ಹತಃ ||೨೭೨||

ಮದ್ಯಪೇನ ಮಯಾದ್ಯೈವ ಬಹವೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಹತಾಃ |

ಹತಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪತ್ನುಶ್ಚ ಗರ್ಭಿಣಃ ಪತಿದೇವತಾಃ ||೨೭೩||

ಅಯ್ಯ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠನೆ, ನನಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಸ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೇಳು. ನಾನು ತಿಳಿದೂ ಆದರದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾಸಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನು ಮಾದಕವೆಂದು ತಿಳಿದೂ, ನಾನು ಈಗತಾನೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದೆನು. ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಸೇವನೆಮಾಡಿರುವೆನು. ಈಗತಾನೇ ಯುವತಿಯಾದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಿಂಗಿಸಿ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತಾಯಿಯ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೀರ್ಯವನ್ನೂ ನಿಷೇಕಮಾಡಿದೆನು. ||೨೬೯-೨೭೦-೨೭೧||

ಮಾತೃಸಂಗಮತತ್ಪರನಾದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತಡೆಯಲು ಬಂದಾಗ ಆ ತಂದೆಯನ್ನೇ ನಾನು ಕೊಂದೆನು ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡಿದ ನನ್ನಿಂದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ಪತಿಯೇ ದೇವತೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಾದ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯರೂ ಸಹ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು ||೨೭೨-೨೭೩||

ದೋಗ್ಧ್ರೀಸಮೂಹೋ ನಿಹತಃ ಕಶ್ಚಿದದ್ವೈನ ಸತ್ವರಂ ।

ಕಶ್ಚಿದಶ್ವಸಮೂಹೋಽಪಿ ನಿಹತಃ ಸತ್ವರಂ ಮಯಾ ||೮೦೪||

ಏತಾದೃಶಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ಸ್ಯಾತ್ಕಥಂ ದ್ವಿಜ ।

ವೇದತತ್ತ್ವಂ ವಿಚಾರ್ಹೈವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ವದಸ್ವ ಮೇ ||೮೦೫||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ವಿಪ್ರೋ ವೇದವಿತ್ತಮಃ ।

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಜಗಾದ್ಯೈವಂ ಪಾಪನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಷಮಂ ||೮೦೬||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ವಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಶಿವೈಕಶರಣೋಽಧುನಾ ।

ಸರ್ವಾಘೌಘನಿವೃತ್ಯರ್ಥಂ ರುದ್ರಮಾವರ್ತಯ ದ್ವಿಜ ||೮೦೭||

ಶಿವಮಂತ್ರಸಮುದ್ರೋಽಯಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಃ ಶಿವಾತ್ಮಕಃ ।

ಅತಸ್ತದ್ರುದ್ರಪಾಠೇನ ನಶ್ಯತ್ಕಘಕುಲಂ ಕ್ಷಣಾತ್ ||೮೦೮||

ನಾಮೈಕಮಪಿ ರುದ್ರಸ್ಯ ಸರ್ವಪಾಪವಿನಾಶಕಂ ।

ಸ್ವರ್ಗಸರ್ವರ್ಗಫಲದಂ ಶೈವ ಜಪ್ತಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೮೦೯||

ಈಗ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲುಕೊಡುವ ಹಸುವಿನ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ನಾನು ಕೊಂದಿರುವೆನಲ್ಲದೇ, ಅನೇಕ ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಂಪೊಂದನ್ನೂ ನಾನು ನಾಶಮಾಡಿರುವೆನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ, ಇಂತಹ ಪಾಪರಾಶಿಯು ಏತರಿಂದ ಬಿಡು ಗಡೆಯಾಗುವುದು. ವೇದರಹಸ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸು, ಎಂಬುದಾಗಿ ನುಡಿದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವೇದ ವನ್ನರಿತ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನು ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದನು. ||೮೦೪-೮೦೫-೮೦೬||

ಆಯ್ಕು ದ್ವಿಜನೆ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಮರೆಹೊಕ್ಕು ಸಕಲವಾಪರಾಶಿಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಗೋಸ್ಕರ, ರುದ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವರ್ತಿಮಾಡು ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಆ ರುದ್ರಮಂತ್ರವು ಶಿವನ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದು ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಪಾಠದಿಂದ ಪಾಪರಾಶಿಯೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡುವುದು. ಶಿವ

ಕೃತ್ವಾ ಪೃಥುಕುಲಂ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವೈಕಶರಣೋ ದ್ವಿಜ |
ಯದಿ ರೌದ್ರಂ ಜಪೇನ್ಮಂತ್ರಂ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ||೮೦೦||
ರುದ್ರಸ್ಮರಣಮಾಶ್ರೇಣ ಮಹಾಪಾತಕಕೋಟಿಯಃ |
ನಿನತ್ಯಂತ್ಯನಲಾಕ್ರಾಂತಾಃ ಶಲಭಾ ಇವ ತತ್ಕ್ಷಣೇ ||೮೦೧||
ತಾವದೇವ ಹಿ ಪಾಪಾನಿ ನಿನತ್ಯಂತಿ ಶಿವಸ್ಮೃತೇಃ |
ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೮೦೨||
ತಾವದೇವ ಹಿ ಪಾಪಾನಿ ಯಾವನ್ನ ಸ್ಮರ್ಯತೇ ಶಿವಃ |
ಸ್ಮೃತೇ ಶಿವೇ ಪಾತಕಾನಿ ನಿನತ್ಯಂತಿ ಬಹೂನ್ಯಪಿ ||೮೦೩||
ಪ್ರಜ್ವಲದ್ವಹ್ನಿ ಪತಿತಾ ಜೀವಂತಿ ಶಲಭಾ ಯದಿ |
ತದಾಪಿ ಶಿವಭಕ್ತೇಷು ನಾಧಿತಿಷ್ಠತಿ ಪಾತಕಂ ||೮೦೪||

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಪರಶಿವನ ನಾಮವೊಂದೇ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ
ನಾಶಮಾಡುವುದು; ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಫಲವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡು
ವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ||೮೦೨-೮೦೪-೮೦೯||

ಪರಮಶಿವನಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟ ಮಾನವನು ಅನೇಕಪಾಪಸಮೂಹಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ರುದ್ರದೇವನ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೆ
ಸಕಲಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು. ರುದ್ರನ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದ
ಮಹಾಪಾಪರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗಗಳಂತೆ ಕ್ಷಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮ
ವಾಗುವುವು ಶಿವನ ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗುವುವೆಂಬುದು
ಸತ್ಯವೇ ಹೊರತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲವೆಂದು ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಜ್ಞರು ಸಾರಿಸಾರಿ ಹೇಳುವರು
||೮೦೦-೮೦೧-೮೦೨||

ಶಿವಸ್ಮರಣಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆ ಪಾಪಗಳ ಓಡಾಟವೇ ಹೊರತು ಸ್ಮರಿಸಿದ
ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅನೇಕಪಾಪಗಳೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡುವುವು. ಒಂದು
ವೇಳೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗಗಳು ಬದುಕುವುವಾದರೂ
ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾಪವು ನೆಲಸಲಾರದು. ||೮೦೩-೮೦೪||

ಅಶೈವಾ ಯೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಮಹಾಪಾತಕಾಲಯಾಃ ।

ಪಾಪಾನಿ ಸ್ತಾಲಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತಿಷ್ಠಂತಿ ನ ಕದಾಚನ ||೮೧೫||

ಪುಣ್ಯಾಲಯೇಷು ಶೈವೇಷು ಪುಣ್ಯಾನ್ಯೇನ ವಸಂತ್ಯತಃ ।

ನ ತಿಷ್ಠಂತ್ಯೇನ ಶೈವೇಷು ಪಾತಕಾನಿ ನಿರೋಧತಃ ||೮೧೬||

ಪುಣ್ಯೈಕನಿಲಯಾಃ ಶೈವೋ ನಾಶ್ರಯಃ ಪುಣ್ಯಪಾಪಯೋಃ ।

ಪುಣ್ಯಪಾಪಾಶ್ರಯೋ ನೈಕಸ್ತೇಜಸ್ವಿನಿರಯೋರಿನ ||೮೧೭||

ಯದಾ ಯತ್ರೋಜ್ವಲಂ ತೇಜೋ ನ ತತ್ರ ತಿಮಿರಂ ತದಾ ।

ತತೋ ಯದಾ ಯತ್ರ ಪುಣ್ಯಂ ತದಾ ತತ್ರ ನ ಪಾತಕಂ ||೮೧೮||

ಪುಣ್ಯೈಕನಿಲಯಾಃ ಶೈವಾಃ ಸರ್ವದಾಪಿ ತಥಾ ಸತಿ ।

ನ ತಿಷ್ಠಂತ್ಯೇನ ಶೈವೇಷು ಪಾತಕಾನಿ ಕದಾಚನ ||೮೧೯||

ಶೈವೇನ ಚೇತ್ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ತತ್ಪು ಸದ್ಯೋ ವಿನಶ್ಯತಿ ।

ತಸ್ಯ ಪಾತಕಸಂಬಂಧೋ ನ ಕದಾಪಿ ಧ್ರುವಂ ಧ್ರುವಂ ||೮೨೦||

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯರು. ಆ ಪಾಪಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದಿಗೂ ಹೊರಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯರಾಶಿಗೆ ಆಶ್ರಯರಾದ ಪರಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಣ್ಯಗಳೇ ವಾಸವಾಗಿರುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೈವರಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರೋಧನಾದ ಪಾಪವು ಎಂದಿಗೂ ನೆಲಸಲಾರದು. ಕೇವಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಶ್ರಯನಾಗಿರುವ ಆ ಶಿವಭಕ್ತನು ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲೆಗಳಂತೆ ಎಂದಿಗೂ ಆಶ್ರಯನಾಗಲಾರನು. ||೮೧೫-೮೧೬-೮೧೭||

ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ತೇಜಸ್ವಿದ್ಧಕಡೆ ಕತ್ತಲೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ, ಪುಣ್ಯವಿರುವ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಹೆಸರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಶಿವಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಕೇವಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆಶ್ರಯರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಪಾಪಗಳು ಬರಲಾರವು. ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಶೈವನು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕೂಡಲೇ ನಾಶವಾಗುವುದು ಅವನಿಗೆ ಪಾಪಸಂಬಂಧವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ||೮೧೮-೮೧೯-೮೨೦||

ಕಾಶಿನಾ ಸಂಗೃಹೀತಸ್ಯ ಜಲಸ್ಯ ಕ್ಷರಣಂ ಯಥಾ ।
ತಥಾ ಶೈವಕೃತಾಘಾನಿ ಕ್ಷರಂತ್ಯೇವ ಕ್ಷಣೇ ಕ್ಷಣೇ ॥೮೨೦॥

ನ ಕಾಶೀ ಸಂಗೃಹೀತಾಂಭಃ ಕ್ಷರಣಾಯೋದ್ಯಮೋ ಯಥಾ ।
ತಥಾ ಶೈವಕೃತಾಘಾನಾಮಪಿ ನಾಶಾಯ ನೋದ್ಯಮಃ ॥೮೨೧॥

ಅಯತ್ನೇನೈವ ನಷ್ಟೇಷು ಪಾತಕೇಷು ಕಿಮುದ್ಯಮೈಃ ।
ಉದ್ಯಮಸ್ತತ್ರ ಯತ್ತ್ರೈವ ಸಂಮತಾ ಯತ್ಸಾಧ್ಯತಾ ॥೮೨೨॥

ಅದ್ಯಪ್ರಭೃತ್ಯಥೋ ವಿಪ್ರ ಶೈವೋ ಭೂತ್ವಾ ಶಿವಂ ಯಜ ।
ಶಿವಃ ಶೈವಕೃತಾಂ ಪೂಜಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಸಾದರಂ ॥೮೨೪॥

ಶೈವೋ ಭೂತ್ವಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯಃ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
ಸ ಸರ್ವಪಾಪನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಭುಕ್ತಿಂ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ವಿಂದತಿ ॥೮೨೫॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನೈವ ತುಷ್ಠೋ ಭವತಿ ಶಂಕರಃ ।
ಸಂತುಷ್ಟಃ ಪಾರ್ವತೀನಾಥಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತ್ಯೇವ ವಾಂಛಿತಂ ॥೮೨೬॥

ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಗಂಗಾನೀರಿನಂತೆ ಶಿವ ಭಕ್ತನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಪವು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಒಣಗುತ್ತಿರುವುದು. ಕಾಶಿಯಿಂದ ತಂದ ಗಂಗೆಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದಂತೆ ಶಿವಭಕ್ತನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಉಪಯೋಗವಾದೀತು. ॥೮೨೦-೮೨೨-೮೨೩॥

ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ಇನ್ನು ನೀನು ಮುಂದೆ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡ. ಆ ಶಿವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಿವಭಕ್ತಿಯುತನಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ, ಪರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಾದ ಶಂಕರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವನು. ॥೮೨೪-೮೨೫-೮೨೬॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇ ಯೋಗ್ಯಃ ಶೈವ ಏವ ತಥಾಸತಿ |

ಶೈವೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಯಸ್ವ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||೮೨೭||

ಶಿವಪೂಜಾಂ ಕುರು ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಾತಕೇಭ್ಯೋ ಭಯಂ ತ್ಯಜ |

ಕರ್ಮಣಾ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಭವಾನೀರಮಣಂ ಭಜ ||೮೨೮||

ಕುರು ಶ್ರೌತಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ |

ಭಸ್ಮನೋದ್ಘಾಲ್ಯ ಸರ್ವಾಂಗಂ ಕುರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೮೨೯||

ರುದ್ರಮಾವರ್ತಯ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ರುದ್ರಧ್ಯಾನಪುರಸ್ಕರಂ |

ಸ್ವಪ್ನೇಽಪಿ ನಾ ಯಜಾಃ ರುದ್ರಂ ಸರ್ವಥಾ ಕಿಮುತಾನ್ಯದಾ ||೮೩೦||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ವಿಪ್ರಃ ಸತ್ಪರಂ ದ್ವಿಜಾಃ |

ನತ್ವಾ ತತ್ಪದಿದೇ ತಸ್ಮೈ ಹೃಷ್ಯಚಿತ್ತೋ ಬಭೂವ ಹಿ ||೮೩೧||

ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸ ತತ್ರೈವ ಸಮ್ಯಗುದ್ಘಾಲ್ಯ ಭಸ್ಮನಾ |

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣಂ ಚಕ್ರೇ ಕೇವಲಂ ಶ್ರುತಿಚೋದಿತಂ ||೮೩೨||

ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ಶೈವನೇ ಯೋಗ್ಯನಾದುದರಿಂದ ನೀನೂ ಶೈವನಾಗಿ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು ನೀನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಪಾಪಗಳ ಭಯವನ್ನು ಬಿಡು. ಕರ್ಮ, (ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ) ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳು ಈ ಮೂರು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಆ ಭವಾನೀಕಾಂತನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಭಜನೆಮಾಡು. ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಧಾರಣೆಯನ್ನೂ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಆಚರಿಸು. ||೮೨೭-೮೨೮-೮೨೯||

ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ರುದ್ರದೇವನ ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರುದ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವರ್ತಿಮಾಡು ಕನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರುದ್ರನನ್ನಲ್ಲದೇ ಇತರರನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪೂಜಿಸಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಶೈವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತತ್ಪಜ್ಞನಾದ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತನಾದನು. ||೮೩೦-೮೩೧||

ಆನಂತರ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವೇದಬೋಧಿತವಾದ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡನು.

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಚಕ್ರೇ ತದನಂತರಮಾಸ್ತಿಕಃ ।

ಚಕ್ರೇ ತತಃ ಪರಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನಂ ||೮೩೩||

ತತಃ ಪರಂ ತಚ್ಛರೀರಾತ್ಪಾಪಾನಿ ನಿವಿಧಾನ್ಯಪಿ ।

ಕಾಕರೂಪಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ನಿರ್ಗತಾನಿ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ||೮೩೪||

ಸಂದಗ್ಧಪಕ್ಷಾಸ್ತೇ ಕಾಕಾ ದಗ್ಧತುಂಡಾಃ ಸಹಸ್ರತಃ ।

ನಿರ್ಗತಾಸ್ತಚ್ಛರೀರಾತ್ತೇ ದೃಷ್ಟಾಃ ಸರ್ವೈರಪಿ ದ್ವಿಜಾಃ ||೮೩೫||

ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾದ್ಯಶಾನ್ವಾಪಾನ್ಯಾಕರೂಪೇಣ ನಿರ್ಗತಾನ್ ।

ಅತಿಸಂತುಷ್ಟಹೃದಯೋ ರುದ್ರಮಾನವರ್ತಯತ್ಪುನಃ ||೮೩೬||

ಸ ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ರುದ್ರಾವರ್ತನತತ್ಪರಃ ।

ರುದ್ರೈಕಶರಣೋ ಭೂತ್ಯಾ ರುದ್ರಮೇವ ಸಮರ್ಚಯತ್ ||೮೩೭||

ನಾಸ್ತಿ ರುದ್ರಜಪಾದನ್ಯೋ ಜಪೋ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕಃ ।

ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮೋಕ್ಷಪ್ರದೋ ಯಸ್ಮಾದ್ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೮೩೮||

ಆಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿಕನಾದ ಅವನು ರುದ್ರಾಕ್ಷವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಾರಾಯಣಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ರುದ್ರಮಂತ್ರ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವನ ಶರೀರದಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾಪಶಾಯಿಲ್ಲವೂ ಕಾಗೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಹೊರಟವು. ||೮೩೨-೮೩೩-೮೩೪||

ರಕ್ತೆಸುಟ್ಟು, ಕೊಕ್ಕುಬೆಂದು, ಸಾವಿರಾರು ಕಾಗೆಗಳು ಅವನ ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಟುಬಂದದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆಗ ನೋಡಿದರು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆ, ಅವನೂ ಕೂಡ ಕಾಗೆಯ ರೂಪಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದ ತನ್ನ ಪಾಪಸಮೂಹವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಪುನಃ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವರ್ತಿಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗಳುಂಟಾಗಲು ಅವನು ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಜಪನಿರತನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಆ ವೇದವೇವನನ್ನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು. ||೮೩೫-೮೩೬-೮೩೭||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಆ ರುದ್ರಮಂತ್ರಜಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಜಪ ನೋಂದಿಲ್ಲ. ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಪರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಿವೈಕಶರಣಂ ದ್ವಿಜಂ ।

ಸ್ತುನಂತಿ ನೇದಾಃ ಸತತಂ ಸದೇನಾಃ ಸರ್ವದಾ ದ್ವಿಜಾಃ ||೮೩೯||

ರುದ್ರೈಕಶರಣೋ ಭೂತ್ಯಾ ಯೋ ರುದ್ರಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।

ಸ ವನ್ಶಃ ಸರ್ವದಾಸ್ಮಾಭಿಬ್ರಹ್ಮೋಪೇಂದ್ರಾದಿಭಿಸ್ತಥಾ ||೮೪೦||

ರುದ್ರಾವರ್ತನಶೀಲೋ ಯಃ ಶಿವೈಕಶರಣೋ ದ್ವಿಜಃ ।

ಸ ಕೃತಾನಂತಪ್ರಾಪೋಽಪಿ ನ ಪಾಪಫಲಮಶ್ನುತೇ ||೮೪೧||

ರುದ್ರಾವರ್ತನಶೀಲಾ ಯೇ ರುದ್ರೈಕಪರದೇವತಾಃ ।

ತೇ ಭೂಗತಾ ದೇವತಾಸ್ತೇ ಪೂಜನೀಯಾ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ||೮೪೨||

ಮಂತ್ರರತ್ನಾಕರಂ ರುದ್ರಂ ಯೋ ನಿತ್ಯಮನುವರ್ತಯೇತ್ ।

ಸ ತರತ್ಯೇವ ಸಂಸಾರಂ ಸತ್ಯಮಿತ್ಯಸ್ತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ||೮೪೩||

ಆ ಶಿವನಲ್ಲೇ ನೆಟ್ಟಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪತತ್ಪರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಅನವರತವೂ, ವೇದಗಳೂ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಆ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವವನು, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಂತಹ ಮಾನವರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಾರ್ಹನೇ ಆಗಿರುವನು. ||೮೩೮-೮೩೯-೮೪೦||

ಶಿವನೊಬ್ಬನಲ್ಲೇ ಸ್ಥಿರಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಅನಂತವಾದ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಪಾಪಫಲವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ರುದ್ರಮಂತ್ರವಾರಾಯಣಾಸಕ್ತರೂ ರುದ್ರನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದೇವತೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರೂಸಹ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಪೂಜಾರ್ಹರೆನಿಸುವರು. ||೮೪೧-೮೪೨||

ಸಕಲ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೂ ರತ್ನಾಕರದಂತಿರುವ (ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಅಶ್ರಯವಾಗಿರುವ) ಅಥವಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಣಿಯಂತಿರುವ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಪಾರಾಯಣಮಾಡುವವರು ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು

ಶ್ರೀರುದ್ರಮಂತ್ರರತ್ನಾನಿ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇ ವಸಂತ್ಕತಃ ।

ತದ್ರತ್ನನಾಲಾ ಮುಕ್ತೈರ್ಥಂ ಕಂಠೇ ಧಾರ್ಯಾ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ॥೮೪೪॥

ಉದ್ಭೂಳ್ಳ ಭಸ್ಮನಾಂಗಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಜಪನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀರುದ್ರಸಂನಿಧೌ ॥೮೪೫॥

ಕಿಂ ಜಪ್ಯೇನಾಮೃತೀಭೂಯಾದಿತಿ ಪ್ರಶ್ನಃ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಃ ।

ತತ್ತ್ವೈವ ಶತರುದ್ರೇಣೇತ್ಯುತ್ತರಂ ಚ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ॥೮೪೬॥

ತದ್ರುದ್ರನಾಮಧೇಯಾನಿ ರುದ್ರಸ್ಥಾನೈಃ ಸಂಗಾಢಿ ಚ ।

ಅಮೃತಸ್ಯೇವ ನಾಮಾನಿ ತಾನಿ ತತ್ರೇತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ॥೮೪೭॥

ರುದ್ರ ಏನಾಮೃತಃ ಪ್ರೋಕ್ತಸ್ತದನ್ಯೇ ತು ಮೃತಾಃ ಸ್ತೃತಾಃ ।

ಅಮೃತೋ ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ಶ್ರುತಿರ್ಜಾಬಾಲಚೋದಿತಾ ॥೮೪೮॥

ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದಾಟುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ವೇದವಿರುವುದು. ಆ ರುದ್ರದೇವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ (ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ) ಮಂತ್ರ ರತ್ನಗಳ ಮಾಲೆಯಾದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೊದಲು ವಿಧಿಸೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿತ್ಯವೂ ಆ ರುದ್ರದೇವನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಬೇಕು. ॥೮೪೩-೮೪೪-೮೪೫॥

ಯಾವ ಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ಮನುಜನು ಶಾಶ್ವತಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬ ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಅದೇ ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ 'ಶತರುದ್ರೀಯ' ಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರವಿದೆ. ರುದ್ರಮಂತ್ರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆ ರುದ್ರದೇವನ ನಾಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಪನ ಮರಣವಿಲ್ಲದ ಶಾಶ್ವತಸ್ವರೂಪವಾದ ಶಿವಸ್ವರೂಪಗಳೇ ಎಂದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ॥೮೪೬-೮೪೭॥

ಆ ರುದ್ರನೊಬ್ಬನೇ ಅಮೃತನೆಂದೂ (ಮರಣವಿಲ್ಲದವನೆಂದೂ) ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ಮೃತರೆಂದೂ (ಎಂದಾದಮೊಂದುದಿನ ಮರಣಹೊಂದುವರೇ ಎಂದೂ) ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ರುದ್ರನೊಬ್ಬನೇ ಅಮೃತನೆಂದು ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ನಾಜಪೇಯಾದಿಯಾಗಾನಾಮನಂತಾನಾಂ ಚ ಯತ್ಕಲಂ ।

ತತೋನಂತಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ರುದ್ರಾನುವರ್ತನಾತ್ ||೮೪೯||

ಏಕೈಕೋ ಯೋ ರುದ್ರಮಂತ್ರೋ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಗತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತತ್ಪ್ರಭಾವೋಽಖಿಲೈರ್ವೇದೈರಪಿ ನ ಜ್ಞಾಯತೇ ಧ್ರುವಂ ||೮೫೦||

ಏಕಸ್ಯ ರುದ್ರಮಂತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವಶ್ಚೇನ್ನ ಬುಧ್ಯತೇ ।

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಪ್ರಭಾವಸ್ತು ವೇದೈರ್ಜ್ಞೇಯಃ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ||೮೫೧||

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಪ್ರಭಾವಸ್ತು ಜ್ಞಾಯತೇ ಶೂಲಪಾಣಿನಾ ।

ತದನ್ಯೈರ್ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯೈರ್ವೇದೈಶ್ಚ ನ ಹಿ ಬುಧ್ಯತೇ ||೮೫೨||

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ರುದ್ರಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ।

ಪ್ರಭಾವೋ ನಿಗಮೇನಾಪಿ ನ ವಿಜ್ಞಾತೋ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ||೮೫೩||

ಪ್ರಭಾವಂ ಶಾಂಕರಂ ಜ್ಞಾತುಂ ಯತಂತೇ ನಿಗಮಾಃ ಸದಾ ।

ತಥಾಪಿ ನಿಗಮೈರ್ವಿಪ್ರಾಃ ಸ ನ ವಿಜ್ಞಾಯತೇ ಧ್ರುವಂ ||೮೫೪||

ಅಪರಿಮಿತವಾದ ವಾಜಪೇಯ ಮೊದಲಾದ ಯಾಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಆವರ್ತನಾಡುವುದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಅತಿಶಯವಾದದ್ದು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದುಮಂತ್ರಮಹಿಮೆಯೂ ಆ ಸಕಲವೇದಗಳಿಗೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ||೮೪೮-೮೪೯-೮೫೦||

ಒಂದೇಒಂದು ರುದ್ರಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯೇ ತಿಳಿಯದಿರುವಾಗ, ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವವು ಹೇಗೆತಾನೆ ವೇದಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾದೀತು? ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರಮಹಿಮೆಯು ತ್ರಿಶೂಲಾಯುಧವಾಣಿಯಾದ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಇತರ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ವೇದಗಳಿಗೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯದು ||೮೫೧-೮೫೨||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುವ ರುದ್ರಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಭಾವವು ವೇದಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಶಂಕರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವೇದಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅದರ ತತ್ವವು ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮುನಿಗಳೇ, ಈ

ಅಯಂ ಶಂಕರನಿಕ್ಷೇಪೋ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೋ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।

ಅಕ್ಷಯೋಽಯಂ ಹಿ ನಿಕ್ಷೇಪೋ ಜಪೋಽಕ್ಷಯಫಲಪ್ರದಃ ॥೮೫೫॥

ಅನ್ಯೇತು ಧನನಿಕ್ಷೇಪಾಃ ಸರ್ವಥೈವ ಕ್ಷಯಿಷ್ಯವಃ ।

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನಿಕ್ಷೇಪಃ ಕ್ಷಯಿಷ್ಯನ್ ಸ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೮೫೬॥

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನಿಕ್ಷೇಪಃ ಸೇವ್ಯಃ ಶೈವೈರ್ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮಂತ್ರರತ್ನಾನಾಂ ನಿಲಯೋಽಯಂ ಯತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೮೫೭॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಯನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಸ್ವರ್ಗಪವರ್ಗಫಲದಂ ವೈದಿಕಂ ಪಾಪನಾಶಕಂ ॥೮೫೮॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದನ್ಯೋ ಧರ್ಮೋ ನಾಸ್ತಿ ದ್ವಿಜಸ್ತನಾಂ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೫೯॥

ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಗವತಾ ಪೂರ್ವಂ ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಶೂಲಪಾಣಿನಾ ।

ತಯೈವ ಮೋಹಿತಾಃ ಕೇಚಿನ್ ಕುರ್ವಂತಿ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ॥೮೬೦॥

ಶಂಕರ ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಅಕ್ಷಯವಾದುದು. (ಯಾವಾಗಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಾಶವೇ ಇಲ್ಲ) ಅಕ್ಷಯ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಜಪಮಾಡಬೇಕು ॥೮೫೩-೮೫೪-೮೫೫॥

ಇತರ ಹಣರೂಪವಾದ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೇಣವಾಗುವ ಸ್ವಭಾವ ವುಳ್ಳವು. ಆದರೆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯರೂಪವಾದ ನಿಧಿಯು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷಯವಾಗ ಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿವಭಕ್ತರಾದವರಿಂದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನಿಕ್ಷೇಪವು ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಓ ದ್ವಿಜರೆ, ರುದ್ರಮಂತ್ರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಮನೆಯಾಗಿದೆ. ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ, ಪಾಪನಾಶಕವೂ ಆಗಿರುವ ವೈದಿಕವಾ (ವೇದಪ್ರತಿ ಪಾದಿತವಾದ) ಶಿವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ॥೮೫೬-೮೫೭-೮೫೮॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾನು ಭುಜಪಸ್ತಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಶೂಲವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಮೊದಲು 'ಅಶ್ರದ್ಧೆ' ಎಂಬ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು (ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ

- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಂ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೧||
- ಉದ್ಬೂಲನಾದಾನಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೨||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೩||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶುದ್ಧೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೪||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪೇ ತಥಾ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೫||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೬||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಕೇವಲೇ ಶಂಕರಾರ್ಚನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೭||
- ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೬೮||

ಯನ್ನು) ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದನು ಆದರಿಂದಲೇ ಕೆಲವರು ಮೋಹಗೊಂಡು ಶಿವ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗದಿರುವವನ ವಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಚಂಡಾಲನ ವಂಶವೆಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ||೮೫೯-೮೬೦-೮೬೧||

ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮಪ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ, ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಂಬಿಕೆಯಿರುವವನ ವಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಚಂಡಾಲನ ಕುಲವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ||೮೬೨-೮೬೩-೮೬೪-೮೬೫||

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪ, ಶುದ್ಧವಾದ ಶಂಕರನ ಅರ್ಚನೆ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಶಿವತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿವನಿಗೆ ನಿವೇದನಮಾಡಿದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿವತೀರ್ಥನಿಷೇವಣೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೬೯॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿವನ್ಯೇವೇದ್ಯಭೋಜನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೦॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಾನುವರ್ತನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೧॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯಧಾರಣೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೨॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವಕಥಾಶ್ರುತೌ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೩॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವನಿರೀಕ್ಷಣೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೪॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವಾಭಿಮರ್ಶನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೫॥

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವಾಭಿಷೇಚನೇ ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ॥೮೭೬॥

ಊಟಮಾಡುವುದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗದವನ ವಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಚಂಡಾಲ ವಂಶವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ॥೮೬೬-೮೬೭-೮೬೮-೮೬೯-೮೭೦॥

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ, ಶಿವನಿರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು, ಮಹಾದೇವನ ದಿವ್ಯಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನೋಡುವುದು (ದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸನಂದಿಕೆಯುಳ್ಳವನ ವಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಚಂಡಾಲ ವಂಶವೆಂದೇ ಪ್ರವಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ॥೮೭೧-೮೭೨-೮೭೩-೮೭೪॥

ಆ ಮಹಾದೇವನ ಸ್ವರ್ಗ, ಮಹೇಶ್ವರನ ಅಭಿಷೇಕ, ಗೌರೀಶಂಕರನ ಪ್ರಣಾಮ, ಆ ದೇವತೋತ್ತಮನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಶಿವಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನಗಳ ಪೂಜೆ

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವಾಭಿವಾದನೇ |

ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೭೭||

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಹಾದೇವಗುಣಶ್ರುತೌ |

ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೭೮||

ಅಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಾಹೇಶ್ವರಜನಾರ್ಚನೇ |

ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಕುಲಂ ಸರ್ವಂ ಚಂಡಾಲಕುಲಮುಚ್ಯತೇ ||೮೭೯||

ಶಿವಾರ್ಚನಾದಾನಶ್ರದ್ಧಾಂ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಮೂಢಧೀಃ |

ಸ ವಂಶಕೋಟಿಸಂಯುಕ್ತೋ ನರಕೇಷು ಪತಿಷ್ಯತಿ ||೮೮೦||

ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಗವತಾ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾರ್ವತೀಪತಿನಾ ಪುರಾ |

ಸಾ ಯೇನ ಸಂಪ್ರಿತಾ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸ ಧನ್ಯಃ ಸ ಬುಧೋತ್ತಮಃ ||೮೮೧||

ಶಂಕರಾರಾಧನೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸಹಸಾ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಸಾ ಚೇದ್ಭವತಿ ಭಾಗ್ಯೇನ ಸ ಸಭಾಗ್ಯೋ ನ ಸಂಶಯಃ ||೮೮೨||

ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಶ್ರದ್ಧಾ ಚೇದ್ಗಿರಿಶಾರ್ಚನೇ |

ತೀರ್ಣ ನಿವೇತಿ ನಿಜ್ಞೇಯಸ್ತುರ್ಣಂ ಸಂಸಾರಸಾಗರಃ ||೮೮೩||

ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವನ ವಂಶವೆಲ್ಲವೂ ಚಂಡಾಲ ವಂಶವೆಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ||೮೭೫-೮೭೬-೮೭೭-೮೭೮-೮೭೯||

ಶಿವಪೂಜೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಡುವ ಮೂರ್ಖನು ತನ್ನ ಕೋಟಿವಂಶಗಳೊಡನೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವನು. ಹಿಂದೆ ಅದೇ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯೆಂಬ (ನಂಬಿಕೆ) ಪದಾರ್ಥವೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನುಷ್ಯನೇ ಧನ್ಯನು. ಅವನೇ ಪಂಡಿತಶ್ರೇಷ್ಠನು. ||೮೮೦-೮೮೧||

ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ಅಂತಹವನು ಭಾಗ್ಯವಂತನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಕೈಲಾಸನಾಸಿಯಾದ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವವನು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದಂತೆಯೇ

ಶಂಕರಾರಾಧನಶ್ರದ್ಧಾ ನಾಲ್ಪಸ್ಯ ತಪಸಃ ಫಲಂ ।

ಪರಂ ತ್ವನಲ್ಪತಪಸಃ ಸ ಫಲಂ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ||೮೮೪||

ಯೇನ ಯಾಗಾಃ ಕೃತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ವಾಜಪೇಯಾದಯಃ ಸದಾ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೮೫||

ಕೃತಾನಿ ಯೇನ ಸತ್ಪಾತ್ರೇ ಮಹಾದಾನಾನಿ ಸಂತತಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೮೬||

ಕೃತಂ ಯೇನ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವತೀರ್ಥಾಟನಂ ಮುದಾ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೮೭||

ಕೃತಾನಿ ಯೇನ ಧರ್ಮಾರ್ಥಂ ತಟಾಕಾದೀನಿ ಸಾದರಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೮೮||

ಯೇನ ಯತ್ನೇನ ಬಹುಧಾ ಕೃತಂ ಪೃಥ್ವೀಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೮೯||

ಭೋಜಿತಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ಯೇನ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೯೦||

ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪನಾದ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅನೋಘವೂ ಅತಿಶಯವೂ ಆದ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವೇ ಅದು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವು ೮೮೨-೮೮೩-೮೮೪||

ಹಿಂದೆ ವಾಜಪೇಯ ಮೊದಲಾದ ಯಾಗಗಳು, ಸತ್ಪಾತ್ರರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅನೇಕ ದಾನಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವತೀರ್ಥಗಳ ಸಂಚಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದವನಿಗೆ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ||೮೮೮-೮೮೯-೮೯೦||

ಹಿಂದೆ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಆವರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವವರೂ, ನಿಯಮದಿಂದ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿದವರೂ, ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಂತರ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ತಮರಿಗೆ ಊಟಮಾಡಿಸಿದವರೂ, ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು ೮೮೮-೮೮೯-೮೯೦||

ಶೋಷಿತಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ಯೇನ ರತ್ನವಸ್ತ್ರಾದಿಭಿರ್ವಿಜಾಃ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೯೧||

ರಕ್ಷಿತಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ಯೇನ ಭಯಗ್ರಸ್ತಾ ಮಹಾಪದಿ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೯೨||

ಪೂಜಿತಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ಯೇನ ಶಿವೈಕಪರದೇವತಾಃ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನೇ ||೮೯೩||

ಶಿವಶ್ರದ್ಧಾ ಕಾಮಧೇನುಃ ಸ್ಯವ ಕಲ್ಪತರುರ್ವಿಜಾಃ ।

ಶಿವಶ್ರದ್ಧೈವ ಶೈವಾನಾಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಾ ||೮೯೪||

ನ ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಿನೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸ ತು ಚಂಡಾಲಯೋನಿಜಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಜಾಬಾಲನಾದಿನಃ ||೮೯೫||

ಶಿವಶ್ರದ್ಧಾ ಭಗವತೀ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಾ ।

ಬಹುಪುಣ್ಯತಪೋಲಭ್ಯಾ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಸಮಾಶ್ರಯಾ ||೮೯೬||

ರತ್ನ, ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕೋಟಿಂತರ ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವವರೂ, ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹೆದರಿ ಕಂಗೆಟ್ಟವರನ್ನು ವಿಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿದವರೂ, ಆ ಪರಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಉತ್ತಮ ದೈವವೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಅನೇಕ ಶೈವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದವರೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಆ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯು ಕಾಮಧೇನುವೆಂದೂ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪರಶಿವನಲ್ಲಿಟ್ಟ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಮಾನವರಿಗೆ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷ ಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ವರ್ಗ ಫಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ||೮೯೧-೮೯೨-೮೯೩-೮೯೪||

ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡದವನು ಚಂಡಾಲವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಇದು ಸತ್ಯವು, ಎಂದು ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಹೇಳುವರು ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪವೇ ಆದ ಆ ಪರಶಿವನ ನಂಬಿಕೆಯು ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಫಲಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು. ಇದು ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾದುದು, ಪುಣ್ಯ ಸಮೂಹವನ್ನುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಆಶ್ರಯವೂ ಆಗಿರುವುದು. ||೮೯೫-೮೯೬||

ಭಗವತ್ಕಂಬಿಕಾನಾಥೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಯಸ್ಯಾಪ್ಯನನ್ಯಗಾ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರೋ ಧನ್ಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೮೯೭॥

ಭಗವಾನ್ಪಾರ್ವತೀನಾಥಃ ಸಾದರಂ ಯೇನ ಚಿಂತ್ಯತೇ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರೋ ಧನ್ಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೮೯೮॥

ಭಗವಾನ್ಪಾರ್ವತೀನಾಥಃ ಸಾದರಂ ಯೇನ ಪೂಜ್ಯತೇ ।

ನ ತಸ್ಮಾದಪರೋ ಧನ್ಯಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೮೯೯॥

ಶೈವಾ ಭವಂತಿ ಯಾವಂತಸ್ತಾವಂತೋ ಗತಕಲ್ಮಷಾಃ ।

ತ ಏವ ಧನ್ಯಾಃ ಪೂಜ್ಯಾಶ್ಚ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೯೦೦॥

ಯಃ ಕರೋತ್ಕತಿಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಸ ಪೂಜನೀಯೋ ರತ್ನಾದ್ಧೈರುಮಾಪತಿವಿಧ್ರುವಂ ॥೯೦೧॥

ಯಃ ಕರೋತ್ಕತಿಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಸ ಪೂಜನೀಯೋ ರತ್ನಾದ್ಧೈರುಮಾಪತಿವಿಧ್ರುವಂ ॥೯೦೨॥

ಯಃ ಕರೋತ್ಕತಿಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ಸ ಪೂಜನೀಯೋ ರತ್ನಾದ್ಧೈರುಮಾಪತಿವಿಧ್ರುವಂ ॥೯೦೩॥

ಭಗವಂತನಾದ ಅಭಿಷಾರಮಣಸ್ಥಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ನಂದಿಕೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಆ ಪಡ್ಗಣಭರಿತನಾದ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವವನೂ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಧನ್ಯತಾಲಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಂದೇಹವೇ ಬೇಡ. ||೮೯೭-೮೯೮||

ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಧನ್ಯನೆನಿಸಿದವನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಶ್ವರಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಕಲ್ಮಷರೂಪಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಧನ್ಯರೂ, ಪೂಜಾರ್ಹರೂ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ||೯೦೦-೯೦೩॥

ಪೂರ್ಣ ನಿರಾಮದಿಂದ ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶಿವಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಶಿವಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರನ್ನು ಆ ಉಮಾರಮಣನಂತೆಯೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ರತ್ನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೯೦೧-೯೦೨-೯೦೩॥

ಯಸ್ತು ಭೋಜಯತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶೈವಂ ಕ್ಷೀರಾದಿಸಾಧನೈಃ ।

ತೇನ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಹಾದೇವೋ ಭೋಜಿತಃ ಪಾರ್ವತೀಪ್ರಭುಃ ॥೯೦೪॥

ಯತ್ರ ಭುಂಕ್ತೇ ಮಹಾದೇವಸ್ತತ್ರ ಭುಂಕ್ತೇ ಶಿವಾ ಸ್ವಯಂ ।

ಶಿವಾಭ್ಯಾಂ ಭುಂಜತೇ ಯತ್ರ ತತ್ರ ಭುಂಕ್ತೇ ಜಗತ್ತಯಂ ॥೯೦೫॥

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜವರೋ ದೋಗ್ಧ್ರೀರಕ್ಷಣತತ್ಪರಃ ।

ಚಕಾರ ಪೋಷಣಂ ನಿತ್ಯಂ ಗನಾಮೇವ ತೃಣಾದಿಭಿಃ ॥೯೦೬॥

ತೇನೈಕಂ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ಸ್ಥೂಲಂ ಸಂಪಾದಿತಂ ಮುದಾ ।

ಸ ನಿತ್ಯಂ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ ॥೯೦೭॥

ಸ ಘೃತಕ್ಷೀರಮಧುಭಿರ್ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ।

ಅಸೇಚಯತ್ಪ್ರಯತ್ನೇನ ರುದ್ರವಾವರ್ತಯನ್ಮುದಾ ॥೯೦೮॥

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠನನ್ನು ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದಂತಾಗುವುದು. ಆ ಮಹಾದೇವನು ಊಟಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೇ ಜಗನ್ಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಆ ದೇವಿಯೂ ತಾನು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುವಳು. ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಬ್ಬರೂ ಊಟಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ ಮತ್ತು ವಾತಾಳವೆಂಬ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಂತೆಯೇ ಆಗುವುದು ॥೯೦೪-೯೦೫॥

ಹಿಂದೆ, ಹಾಲುಕೊಡುವ ಹಸುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲೇ ತತ್ಪರನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ಹುಲ್ಲು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಹಸುಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು ಒಂದುಸಲ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲನಾದ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗವು ದೊರೆಯಿತು. ಅವನು ಅದನ್ನು ತಂದು ನಿತ್ಯವೂ ಆದರದಿಂದ ಪ್ರೀತಿಸ್ತೀರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಜೇನು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ॥೯೦೬-೯೦೭-೯೦೮॥

ಅಭಿಷಿಚ್ಛ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಬಿಲ್ವಪಕ್ವೈರ್ನವಾರುಣೈಃ |

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಕುಸುಮೈರ್ವಿವಿಧೈರಪಿ ||೯೦೯||

ಗೋಘೃತಾಕ್ಷೈರ್ಗುರ್ಗುಲ್ಮೈಶ್ಚ ಧೂಪಯಿತ್ವಾ ಮಹೇಶ್ವರಂ |

ಸಹಸ್ರಂ ಘೃತದೀಪಾಂಶ್ಚ ಮಹೇಶಾಯ ಸಮರ್ಪಯತ್ ||೯೧೦||

ಕ್ಷೀರಾನ್ನಂ ಸಘೃತಂ ನಿತ್ಯಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಸ ಮಹೇಶ್ವರೇ |

ದಧಿಖಂಡಾನ್ನಿತಂ ಚಾನ್ನಂ ನಿವೇದಯತಿ ಶಂಕರೇ ||೯೧೧||

ದಧಿಕ್ಷೀರಘೃತಾಪ್ಲುಷ್ಪಮನ್ನಂ ಶಿವನಿವೇದಿತಂ |

ದತ್ತ್ವಾ ಶಂಕರಭಕ್ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಭುಂಕ್ತೇ ತತಃ ಪರಂ ||೯೧೨||

ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಸ್ಮನಿರತಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ |

ತಸ್ಮೈ ದದಾತಿ ಸಘೃತಂ ಕ್ಷೀರಾನ್ನಮತಿಯತ್ನತಃ ||೯೧೩||

ಸದ್ವಸ್ತುಪ್ರಘೃತಾಪ್ಲುಷ್ಪಂ ಕ್ಷೀರಮಾವಾಯ ಸಾದರಂ |

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಶಿವಭಕ್ತೇಭ್ಯೋ ದದಾತಿ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ||೯೧೪||

ಹೀಗೆ ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಕೆಂಪಾದ ಹೊಸಬಿಲ್ವ ಪತ್ರಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಹೂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪದಿಂದ ನೆನಿದ ಗುಗ್ಗುಲಗಳಿಂದ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಧೂಪ ಹಾಕಿ, ತುಪ್ಪದ ಸಾವಿರ ದೀಪಗಳನ್ನು ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದಾದಮೇಲೆ ತುಪ್ಪಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ಆ ದೇವತೋತ್ತಮನಿಗೆ ನಿವೇದನಮಾಡಿ, ಗಟ್ಟಿ ಮೊಸರಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನ್ನವನ್ನೂ ಶಂಕರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ||೯೦೯-೯೧೦-೯೧೧-||

ಅವನು ಪರಶಿವನಿಗೆ ನಿವೇದನಮಾಡಿದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಅನ್ನವನ್ನು ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅನಂತರ ತಾನು ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು, ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಭೂತಿಯಲ್ಲೇ ನಿರತನಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತನಾದ ಶಿವಭಕ್ತನನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನಿಗೆ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗತಾನೇ ಕಾಯಿಸಿದ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮಿಶ್ರವಾದ ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರದಿಂದ ಶಿವ

ದೀಪಾನ್ಕುರೋತಿ ಸತತಂ ಶಾಂಕರಃ ಸ ಶಿವಾಲಯೇ ।

ಗೋಘ್ನತೇನ ಮಹಾದೇವಂ ಸ ನಿತ್ಯಮಭಿಷಿಂಚತಿ ||೯೦೫||

ಏನಂ ಸ ದಧಿದುಗ್ಧಾದ್ಭೈರಭಿಷಿಚ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಶೈವಾಂಶ್ಚ ದಧಿದುಗ್ಧಾದ್ಭೈಃ ಸಂತೋಷಯತಿ ಸಾದರಂ ||೯೦೬||

ನ ಭೋಜ್ಯಂತೇ ಯದಾ ಶೈವಾಸ್ತೇನ ಕ್ಷೀರಾದಿಸಾಧನೈಃ ।

ತದಾ ನ ಭುಜ್ಯತೇ ತೇನ ಕೃತ್ವಾಪಿ ಶಿವಪೂಜನಂ ||೯೦೭||

ಕದಾಚಿತ್ತೇನ ವಿಪ್ರೇಣ ನ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶಾಂಕರೋ ಜನಃ ।

ತದಾ ತೇನ ಪೃಥಾರ್ಥೇನ ಸ್ಥಿತನಾಸಾಯಮಾಸ್ತಿಕಾಃ ||೯೦೮||

ತತಃ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹಾದೇವಃ ಸ್ವಯಮೇವಾಂಬಿಕಾಪತಿಃ ।

ವೃದ್ಧಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪೇಣ ಗತಸ್ತದ್ವಿಜಸಂನಿಧಿಂ ||೯೦೯||

ಭಕ್ತರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ದಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.
||-೧೨-೯೦೫-೯೦೯||

ಹೀಗೆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತನು ಅನವರತವೂ ಶಿವದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯವೂ ಹಸುವಿನ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ದಿನವೂ ಅವನು ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮೊದಲು ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಆ ಶಿವಭಕ್ತರನ್ನೂ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ||೯೦೫-೯೦೬||

ಆತನು ಮೊದಲು ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮುಂತಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಶೈವರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿದಹೊರತೂ, ತಾನು ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೂ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವಾಗ ಒಂದುದಿನ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಶಾಂಭವರಾರೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಓ ಆಸ್ತಿಕರಾದ ಮುನಿಗಳೆ, ಆಗ ಅವನು ಸಾಯಂಕಾಲದವರಿಗೂ ಹಸಿವಿನಿಂದಲೇ ಬಳಲಿ ಊಟಮಾಡದೇ ಇದ್ದನು ಆಗ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಮುದುಕಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು ||೯೦೬-೯೦೮-೯೦೯||

ತತಸ್ತಂ ಶಾಂಕರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಂ ಶುಷ್ಕಕಾಲುಕಂ ।
ಉನಾಚ ವಚನಂ ಮಂದಂ ತದ್ವೈಯಂ ಜ್ಞಾತುಮಿಶ್ವರಃ ॥೯೨೦॥

॥ ಶಿವ ಉನಾಚ ॥

ಭುಂಕ್ಷ್ಯ ವಿಶ್ವ ಕ್ಷುಧಾರ್ತೇನ ಕಿಮರ್ಥಂ ಸ್ಥೀಯತೇ ತ್ವಯಾ ।
ದತ್ತಾ ಶಿವಾಯ ನೈವೇದ್ಯಂ ಮಾ ವಿಲಂಬಂ ಕುರು ದ್ವಿಜ ॥೯೨೧॥

॥ ದ್ವಿಜ ಉನಾಚ ॥

ನ ಭೋಜಿತೋ ಮಹಾದೇವಃ ಶೈವರೂಪೋ ಮಯಾ ದ್ವಿಜ ।
ಅಭೋಜ್ಯ ಶೈವಂ ಕ್ಷೀರಾದೈಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ಯಾತ್ಕಥಂ ವದ ॥೯೨೨॥

ಭುಂಕ್ತೇ ಶಾಂಕರರೂಪೇಣ ಶಂಕರೋ ನಾನ್ಯಥಾ ದ್ವಿಜ ।
ಅತಃ ಶೈವಮಭೋಜ್ಯಾಹಂ ನ ಭೋಕ್ಷ್ಯೇ ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ॥೯೨೩॥

ಮರಣಂ ನಾ ಭವತ್ಸದ್ಯ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಸ್ಯ ಮಮಾಧುನಾ ।
ತಥಾಪ್ಯಹಂ ನ ಭೋಕ್ಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷೀರೇಣಾಭೋಜ್ಯ ಶಾಂಕರಂ ॥೯೨೪॥

ಅನಂತರ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿ ಒಣಗಿದ ಗಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಆ ತನ್ನ ಭಕ್ತ ನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಶ್ವರನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದನು ॥೯೨೦॥

“ ಆಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ, ನೀನೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವೆ. ಶಿವನಿಗೆ ನೀನೇದನ ಮಾಡಿ. ಊಟಮಾಡು, ತಡಮಾಡಬೇಡ ” ಎಂದು ಶಿವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು ॥೯೨೧॥

“ ಆಯ್ಯ ವೃದ್ಧನೆ. ತನ್ನ ಭಕ್ತಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಹಾದೇವನು ಇನ್ನೂ ನನ್ನಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಶೈವನಿಗೆ ಹಾಲು, ಮೊಸರುಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡಿಸದೇ ನಾನು ಹೇಗೆ ಊಟಮಾಡುವುದು? ಆ ಶಂಕರನೇ ಸಾರ್ವಾತ್ ತನ್ನ ಭಕ್ತನ ರೂಪಿನಿಂದ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಆಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ, ಇದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ ಅಂತಹ ಶೈವನಿಗೆ ಊಟಮಾಡಿಸದೇ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಊಟಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿರುವ ನನಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಮರಣವೇ ಉಂಟಾದರೂ ನಾನು ಆ ಶಂಕರಭಕ್ತನಿಗೆ

|| ಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಯಾದೃಶಂ ತಾದೃಶಂ ವಿಪ್ರಂ ಭೋಜಯಸ್ವಾಧುನಾ ದ್ವಿಜ ।
ಭುಂಕ್ಷ್ಯ ತ್ವಮಪಿ ಯತ್ನೇನ ಮಾರ್ಖ್ಯಂ ಮಾ ಕುರು ಸರ್ವಥಾ ||೯೨೫||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಮಯಾ ಸಂಪಾದಿತಾ ಗಾವಃ ಪೋಷಿತಾಶ್ಚ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
ಅಯಂ ಪ್ರಯಾಸಃ ಸರ್ಪೋಽಪಿ ಶಾಂಕರಾರ್ಥಂ ಮಯಾ ಕೃತಃ ||೯೨೬||
ಶೈವಮೇವಾಜ್ಯದುಗ್ಧಾದ್ಭೈರ್ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
ಏ ದಾಸ್ಯೇಹಮಶೈವಾಯ ಹ್ವೇರಾನ್ಮಂ ಕ್ಲೇಶಸಾಧಿತಂ ||೯೨೭||
ಶಿವನಿಷ್ಠಂ ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ ಶೂದ್ರಮಪ್ಯಹಮಾದರಾತ್ ।
ಅಶೈವಾನ್ಮೈವ ಯತ್ನೇನ ಭೋಜಯಿಷ್ಯೇ ದ್ವಿಜಾನಪಿ ||೯೨೮||
ಶೂದ್ರೋಽಪಿ ಶಾಂಕರಃ ಪೂಜ್ಯಃ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಃ ।
ಅಶಾಂಕರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಪೂಜನೀಯೋ ನ ಸರ್ವಥಾ ||೯೨೯||

ಹಾಲಿನಿಂದ ತೃಪ್ತಿಸಡಿ ಸದೇ ಭೋಜನಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶಿವನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೯೨೨-೯೨೩-೯೨೪||

ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದು ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ನೀನೂ ಊಟಮಾಡು. ಸುಮ್ಮನೇ ಹಠಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ವೇಷಧಾರಿ ಯಾದ ಶಿವನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ||೯೨೫||

ನಾನು ಹಸಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ದೆನು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಸವೂ ಕೇವಲ ಶಂಕರನಭಕ್ತರಿಗೋಷ್ಠರವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗಲ್ಲ. ಆ ಪಾಂಭವನನ್ನೇ ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುವೆನು. ಶಿವಭಕ್ತನಲ್ಲದವನಿಗೆ ಬಹಳಕಷ್ಟದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನವನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಶೂದ್ರನಿಗಾದರೂ ನಾನು ಊಟಮಾಡಿಸುವೆನೇ ವಿನಃ, ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳಾದಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ||೯೨೬-೯೨೭-೯೨೮||

ಶೂದ್ರನಾದರೂ ಶಂಕರಭಕ್ತನೂ, ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನೂ, ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನು

ಅಶಾಂಕರಸ್ಯ ನಿಪ್ರಸ್ಯ ದರ್ಶನೇ ಸಾತಕಂ ಯತಃ |
 ತತಃ ಕದಾಚಿತ್ಪೂಜಾ ತು ನ ಕರ್ತವ್ಯೈವ ಸರ್ವಥಾ ||೯೩೦||
 ಅಶಾಂಕರೋ ಯತೋ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾಸಾತಕಸಂಕ್ರಯಃ |
 ಅತಃ ಕದಾಪಿ ತತ್ಪೂಜಾ ವಿಹಿತಾ ನ ದ್ವಿಜನ್ಮನಾಂ ||೯೩೧||
 ದೇಯಮುನ್ನಂ ಸೂಕರಾಯ ಶುನಕಾಯಾಥವಾ ದ್ವಿಜಾಃ |
 ಅಶಾಂಕರಾಯ ವಿಪ್ರಾಯ ನಾನ್ಮಂ ದೇಯಂ ಕದಾಚನ ||೯೩೨||
 ಅಶಾಂಕರಾಯ ಯೋ ದದ್ಯಾನ್ಮೋಹೇನಾನ್ಮಂ ಕದಾಚನ |
 ಸ ಸರ್ವಥಾನ್ಮದಾನಸ್ಯ ನ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಫಲಂ ಧ್ರುವಂ ||೯೩೩||
 ಅಶಾಂಕರಂ ದ್ವಿಜಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಾನುಂ ಯದಿ ನ ಪಶ್ಯತಿ |
 ಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ತತಃ ಕಾರ್ಯಮನ್ಯಥಾ ನಾರಕೇ ಭವೇತ್ ||೯೩೪||

ಪೂಜಾರ್ಹನೇ ಸರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಶಂಕರಭಕ್ತನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಪೂಜೆಮಾಡಬಾರದು. ಶಂಕರಭಕ್ತರಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದರ್ಶನವಿಂದಲೇ ಪಾಪವುಂಟಾಗುವುದರಿಂದ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ||೯೩೦-೯೩೪||

ಶಂಕರದ್ವೇಷಿಯು ನಿತ್ಯವೂ ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯನಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಯು ವಿಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ಹಂದಿ, ನಾಯಿ ಇವುಗಳಿಗಾದರೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಶಂಕರನ ಭಕ್ತನಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಶಾಂಭವನಲ್ಲದವನಿಗೆ ಅಷ್ಟಾನವಿಂದ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅನ್ನದಾನದ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಶಂಕರಭಕ್ತನಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಾಂದ್ರಾಯಣವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೋಡಿದವನು ಸರಕಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರನಾಗುವನು. ||೯೩೦-೯೩೩-೯೩೪-೯೩೫||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಿವಃ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ |

ಸ್ವಸ್ವರೂಪಂ ಕೃಪಾಸಿಂಧುದರ್ಶಯಾಮಾಸ ಸತ್ವರಂ ||೯೩೫||

ಉನಾಸಂಸ್ಥಿಷ್ಟಸರ್ವಾಂಗಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರಮಿಶ್ವರಂ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಹೃದಯಸ್ತುಷ್ಟವಾಷ್ಟವಿಧಾಕೃತಿಂ ||೯೩೬||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ನಮಸ್ತೇ ಪೃಥಿವೀರೂಪ ನಮಸ್ತೇ ಜಲರೂಪಿಣೇ |

ನಮಸ್ತೇ ಜಸ್ವರೂಪಾಯ ವಾಯುರೂಪಾಯ ತೇ ನಮಃ ||೯೩೭||

ನಮ ಆಕಾಶರೂಪಾಯ ಸೂರ್ಯರೂಪಾಯ ತೇ ನಮಃ |

ನಮಶ್ಚಂದ್ರಸ್ವರೂಪಾಯ ನಮೋ ಯಜ್ಞಸ್ವರೂಪಿಣೇ ||೯೩೮||

ನಮಃ ಸರ್ವಸ್ವರೂಪಾಯ ವ್ಯಾಪಕಾಯ ನಮೋನಮಃ |

ನಮಸ್ತ್ರಿಸೂಲಹಸ್ತಾಯ ನಮಃ ಪರಶುಧಾರಿಣೇ ||೯೩೯||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ದೃಢನಿಶ್ಚಯರೂಪವಾದ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವನು ಸಂತುಷ್ಟಾಂತರಂಗನಾಗಿ, ದಯಾಸಾಗರನಾದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರನೂ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ ಆದ ಈಶ್ವರನ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಎಂಟುವಿಧವಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳುಳ್ಳ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಈರಿತಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. (ಭೂಮಿ, ನೀರು, ತೇಜಸ್ಸು, (ಅಗ್ನಿ) ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ ಇವು ಎಂಟು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಗಳು) ||೯೩೬-೯೩೯||

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದುದು.

“ ಭೂಮಿ, ನೀರು, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನರೆಂಬ ಎಂಟುಮೂರ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಸಕಲಪ್ರಪಂಚರೂಪನೂ. ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಕನೂ, ತ್ರಿಸೂಲ ಮತ್ತು ಪರಶುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವನೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ||೯೩೭-೯೩೮-೯೩೯||

ನಮೋ ವಿಧೂತಪಾಪಾಯ ಗೌರೀನಾಥಾಯ ತೇ ನಮಃ ।

ನಮತ್ಪ್ರಾಂತ್ಯಕಿರೀಟಾಯ ಪರಮಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥೯೪೦॥

ನಮೋ ವೇದಸ್ವರೂಪಾಯ ನೀರೂಪಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮೋ ವೇದಾಂತವೇದ್ಯಾಯ ಭವವೈದ್ಯಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೯೪೧॥

ನಿಷ್ಕಲಾಯ ನಮಸ್ತೇಷು ನಿರ್ಗುಣಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮಃ ಶಾಂತಾಯ ತೇ ಶಂಭೋ ನಿರವದ್ಯಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೯೪೨॥

ನಿರಂಜನ ನಮಸ್ತೇಷು ನಿಷ್ಪ್ರಪಂಚ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಿರ್ಲಿಪ್ತಾಯ ನಮಸ್ತೇಷು ನಿರಾಧಾರಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೯೪೩॥

ನಿರೀಶಾಯ ನಮಸ್ತೇಷು ಸರ್ವೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮೋ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಾಯ ಜ್ಞಾನಾತೀತಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೯೪೪॥

ನಮೋ ಜ್ಞಾನೈಕಗಮ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಾಯ ತೇ ನಮಃ ।

ವಿಷ್ಣುಪಿತ್ರೇ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಪಿತ್ರೇ ನಮೋ ನಮಃ ॥೯೪೫॥

ಪಾಪಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಗೌರೀರಮಣನೂ, ಚಂದ್ರನನ್ನೇ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ, ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ವೇದಸ್ವರೂಪನೂ, ಆಕಾರವಿಲ್ಲದವನೂ, ವೇದಾಂತಗಳಿಂದ ಗೋಚರವಾಗುವವನೂ, ಈ ಸಂಸಾರರೋಗವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಾದ ವೈದ್ಯನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ॥೯೪೦-೯೪೫॥

ಕಲಂಕರಹಿತನೂ, ಗುಣಶೂನ್ಯನೂ, ಶಾಂತನೂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಪ್ರಪಂಚಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವನೂ, ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ, ಆಧಾರಶೂನ್ಯನೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಡಿಯಾಗದವನೂ, ಸಕಲಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಮಿಯೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನೂ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೀರಿದವನೂ ಆದ ಶಂಭುವೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ॥೯೪೨-೯೪೩-೯೪೪॥

ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮಾತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವವನೂ, ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯನೂ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಸಕಲವ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ತಂದೆ

ಇಂದ್ರಪಿತೃ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸರ್ವಪಿತೃ ನಮೋ ನಮಃ ।

ನಮಃ ಕಲ್ಯಾಣರೂಪಾಯ ನಮಃ ಕಲ್ಯಾಣದಾಯಿನೇ ||೯೪೬||

ನಮಃ ಪರಮರೂಪಾಯ ಪರಮಾನಂದರೂಪಿಣೇ ।

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಣೇ ||೯೪೭||

ನಮೋ ಯಜ್ಞಸ್ವರೂಪಾಯ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಫಲಪ್ರದ ।

ನಮಸ್ತೇ ಕರುಣಾಸಿಂಧೋ ಕರುಣಾಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ ||೯೪೮||

ಅನಂತಸೋಮಸೂರ್ಯಾಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಮಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।

ಅನಂತಾಮೇಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣಪೂರ್ಣಾಯ ತೇ ನಮಃ ||೯೪೯||

ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾಯಚ ।

ಭೂತಭಾವನಭೂತೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಭೂತವತ್ಸಲ ||೯೫೦||

ಭೂತವ್ರತಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀಮನ್ನಮಸ್ತೇ ಭೂತಿಭೂಷಣ ।

ಭೂತಿಭೂಷಿತಭಕ್ತೇಷ್ವ ಭೂತಿದಾನವಿಚಕ್ಷಣ ||೯೫೧||

ತಾಯಿಗಳಾಗಿರುವವನೂ, ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನೂ, ಮಂಗಳಪ್ರದನೂ, ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ವರೂಪನೂ, ಪರಮಾನಂದರೂಪಿಯೂ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹನೂ, ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ||೯೪೫-೯೪೬-೯೪೭||

ಯಜ್ಞಸ್ವರೂಪನೂ, ಯಜ್ಞಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ, ದಯಾ ಸಮುದ್ರನೂ, ಕರುಣಾಮೂರ್ತಿಯೂ, ಅಸರಿಮಿತರಾದ ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನಿ ಇವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳವನೂ, ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಮಂಗಳಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣನೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನೂ, ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಸಲ್ಲಿಸುವವನೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವವನೂ, ಸಕಲಭೂತಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ||೯೪೮-೯೪೯-೯೫೦||

ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರಿತವಾದ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಸಂಪದ್ಭರಿತನೂ, ವಿಭೂತಿಭೂಷಣನೂ, ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನೂ,

ಅಭಯಪ್ರದ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನ್ನರದಾಭಯಪೂಜಿತ ।

ವಿಷ್ಣು ಪೂಜಿತಸಾದಾಬ್ಧು ಪ್ರಸೀದ ಗಿರಿಜಾಪತೇ ||೯೫೨||

ಇತಿ ಸ್ತುತ್ವಾ ಮಹಾದೇವಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಚ ಯತ್ನತಃ ।

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಬಹುಧಾ ತಸ್ಯಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೯೫೩||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವಸ್ತನುನಾಚ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ ।

ಮತ್ತೋ ವರಂ ವೃಣೇಷ್ವೇತಿ ಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಂ ತದಾ ದ್ವಿಜಾಃ ||೯೫೪||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ದೃಷ್ಟ್ವನುದ್ಯ ಮಹಾದೇವ ತವ ಪಾದಾಂಬುಜಂ ಮಯಾ ।

ಕೃತಾರ್ಥಮಭವಜ್ಞನ್ಮ ನುನು ಸಾಂಬ ಕೃಪಾನಿಧೇ ||೯೫೫||

ಮಹಾದೇವ ಕೃಪಾಸಿಂಧೋ ತವ ಪಾದಾಂಬುಜೇ ಸದಾ ।

ಅಚಂಚಲಾ ಮನುಷ್ಯಾಶ್ಚ ಭಕ್ತಿರನ್ಯಭಿಚಾರಿಣೇ । ||೯೫೬||

ತವ ಪಾದಾಂಬುಜಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮನೋ ಮಾಯಾತು ಮೇ ಪ್ರಭೋ ।

ತ್ವಯ್ಯೇವಾಸ್ತು ಮನೋ ನಿತ್ಯಂ ಕೃಪಾಮೂರ್ತೇ ಮಹೇಶ್ವರ ||೯೫೭||

ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡುವವನೂ, ಜಗತ್ಪ್ರಸೂನನೂ, ವರದ ಮತ್ತು ಅಭಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕೈಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವನೂ, ವಿಷ್ಣು ವಿಸಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಕಮಲವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ಗಿರಿಜಾರಮಣನೇ, ಪ್ರಸನ್ನ ನಾಗು;" ||೯೫೧-೯೫೨||

ವಿಪ್ರರೇ, ಈರಿತಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಬಹಳ ವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅನಂತರ ಕೈಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತುಕೊಂಡನು ಆಗ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು, ನನ್ನಿಂದ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ವರವನ್ನು ಬೇಡೆಂದು ಮಂದಹಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನುಡಿದನು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈರಿತಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ||೯೫೩-೯೫೪||

ಓ ಮಹಾದೇವ, ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ವಿವ್ಯವಾದ ಸಿನ್ಹ ಪಾದಕಮಲದರ್ಶನವು ಇಂದು ನನಗಾಯಿತು ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನೇ, ಈ ನನ್ನ ಜನ್ಮವು ಕೃತಕೃತ್ಯವಾಯಿತು ಕರುಣಾನಿಧಿಯಾದ ಮಹಾದೇವನೇ, ನನ್ನ ಪಾದಕಮಲ

ತ್ವಮೇವ ಚಿಂತಯಾನೀಶ ತ್ವದನ್ಯಂ ನೈವ ಚಿಂತಯೇ |

ತ್ವಮೇವ ದೈವತಂ ಶಂಭೋ ಮಮ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೯೫೮||

ಚಕ್ಷುಃ ಪಶ್ಯತು ಮೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮರ್ಚಿತಂ |

ಶೃಣೋತು ಶ್ರೋತ್ರಮನಿಶಂ ಸದಾಶಿವಕಥಾಂ ಮಮ ||೯೫೯||

ಜಿಹ್ವಾ ಮಮ ಕರೋತ್ತೀಶ ಶಿವನಾಮಾನುಕೀರ್ತನಂ |

ರುದ್ರಾಘ್ರಾತಂ ಮನಾಘ್ರಾತು ಘ್ರಾಣಮೇತತ್ತ್ರಿಲೋಚನ ||೯೬೦||

ಕರೋತು ಮಮ ಹಸ್ತೋಽಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಪೂಜನಂ |

ಚಿಂತಯತ್ಪನಿಶಂ ಚೇತೋ ಮಮೇಶ ಚರಣಾಂಬುಜಂ ||೯೬೧||

ಸದಾ ಶೈವವ್ರತೇಷ್ವೇವ ಭಕ್ತಿರಸ್ತು ಮಮೇಶ್ವರ |

ಅಶಾಂಭವವ್ರತೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಮಮ ಮಾಸ್ತು ಕದಾಚನ ||೯೬೨||

ದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನಿನ್ನ ಪದಕಮಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚಲಿಸದೇ, ಕೃಪಾ ಮೂರ್ತಿಯೂ, ಮಹೇಶ್ವರನೂ ಆದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಲಿ. ||೯೫೮-೯೫೯-೯೬೦||

ಈಶ್ವರನೇ, ನಿನ್ನ ನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವೆನು. ಇತರರನ್ನೆಂದಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶಂಭುವೇ, ನನಗೆ ನೀನೆ ದೈವತವು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಈ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಪೂಜೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದರ್ಶನಮಾಡಲಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳೆರಡೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಸದಾಶಿವನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿ. ನಾಲಿಗೆಯು ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ. ಮುಕ್ಕುಣ್ಣಿನೆ, ರುದ್ರನೆನಿಸಿದ ನೀನು ವಾಸನೆನೋಡಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಈ ನನ್ನ ಮೂಗೂ ಆಘ್ರಾಣಿಸಲಿ. ||೯೫೯-೯೬೦-೯೬೧||

ಈ ನನ್ನ ಕೈ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಲಿಂಗದ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ಅನವರತವೂ ಈ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಜಗದೀಶ್ವರನ ಪದಕಮಲಗಳನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡಲಿ ನನಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ರತಗಳಲ್ಲೇ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಶೈವಧರ್ಮಹೀನನಾಗದ ಇತರ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿದೇವತಾವಿಷಯಕ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟದಿರಲಿ. ||೯೬೧-೯೬೨||

ಮದ್ದಂಶಜಾ ಭವಂತ್ವೀಶ ಶಿವೈಕಪರದೇವತಾಃ ।

ಮದ್ದಂಶಜಾನಾಮಸ್ತೀಶ ತ್ವಯಿ ಭಕ್ತಿರನನ್ಯಗಾ ||೯೬೩||

ಕುರ್ವಂತು ಮತ್ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾಃ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ತೃಧಾರಣಂ ।

ಕುರ್ವಂತು ಮತ್ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾಃ ಸದಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೯೬೪||

ಕುರ್ವಂತು ಮತ್ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಕುರ್ವಂತು ಮತ್ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ||೯೬೫||

ಕುರ್ವಂತು ಕೇವಲಂ ಶೈವಪೂಜನಂ ಸರ್ವದಾ ಪ್ರಭೋ ।

ಕುರ್ವಂತು ಮತ್ಕುಲೋತ್ಪನ್ನಾಃ ಶೈವಮೇವ ವ್ರತಂ ಸದಾ ||೯೬೬||

ನ ಯಸ್ಯ ತ್ವಯಿ ಗೌರೀಶೇ ಭಕ್ತಿರನ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೬೭||

ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇ ಮತಿಃ ।

ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೬೮||

ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪೇ ಮತಿಃ ।

ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೬೯||

ಈಶ್ವರನೇ, ನನ್ನ ವಂಶದವರೆಲ್ಲರೂ. ಆ ಪರಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಉತ್ತಮ ದೈವ
ನೆಂದು ಆರಾಧಿಸಲಿ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ಈ ನನ್ನ
ಕುಲದವರಿಗೆ ಭಸ್ತೃಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಸದಾಶಿವಧ್ಯಾನ
ಇವುಗಳನ್ನಾ ಚರಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ||೯೬೩-೯೬೪-೯೬೫||

ಪ್ರಭೋ, ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅನವರತವೂ ಶಾಂಭವರ
ಪೂಜೆ, ಶಿವಸಂಕಂಠವಾದ ವ್ರತ, ಇವುಗಳನ್ನೇ ತಪ್ಪದೆ ಆಚರಿಸಲಿ. ಗೌರೀರಮಣ
ನೆನಿಸಿದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗದಂತಹ ದುಷ್ಟನು ಈ ನಮ್ಮ ವಂಶ
ದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಜನ್ಮತಾಳಲೇಬೇಡ. ||೯೬೬-೯೬೭||

ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ, ಶಿವಮಂತ್ರಜಪ, ಶಿವಕಥಾಶ್ರವಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಸ್ವಾರ್ಥಕ
ವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ದುರುಳನು ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿಂದೆಂದಿಗೂ ಹುಟ್ಟಲೇ
ಬೇಡ ||೯೬೮-೯೬೯-೯೭೦||

- ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಃ ಶಿವಕಥಾಶ್ರುತೌ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೦||
- ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಃ ಶಿವನಿರೀಕ್ಷಣೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೧||
- ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಃ ಶರ್ವಾಭಿಮರ್ಶನೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೨||
- ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಭಕ್ತಿಃ ಶಂಕರಕೀರ್ತನೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೩||
- ನ ಯಸ್ಯಾನ್ಯಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೪||
- ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಗುಂಠನೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೫||
- ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಶುದ್ಧೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೬||
- ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಶಿವತೀರ್ಥನಿಷೇವಣೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೭||
- ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಭೋಜನೇ |
ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೯೭೮||

ಆ ಪರಶಿವನ ದರ್ಶನ, ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಪರ್ಶ, ಆ ಶಂಕರನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ದುಷ್ಟನು ನಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲೇಬೇಡ.

||೯೭೦-೯೭೨-೯೭೩-೯೭೪||

ಕೇವಲ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಶುದ್ಧವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಶಿವತೀರ್ಥಗಳಸೇವೆ, ಮತ್ತು ಶಿವನೈವೇದ್ಯಗಳ ಚಕ್ಷಣೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನವರತವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಂತಹ ದುರಾತ್ಮನ ಜನನವೇ ನಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಾಗಬೇಡ ||೯೭೫-೯೭೬-೯೭೭-೯೭೮||

ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಾದಿಷು ।
 ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥೯೭೯॥

ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಶಿವಭಕ್ತಜನಾರ್ಚನೇ ।
 ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥೯೮೦॥

ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಾನುವರ್ತನೇ ।
 ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥೯೮೧॥

ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಶ್ರೌತೇ ಶಿವಷಡಕ್ಷರೇ ।
 ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥೯೮೨॥

ನ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿರನಿಶಂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಾತ್ಮಕೇ ।
 ಮಾ ಭೂಯಾನ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜನ್ಮ ತಾದೃಶಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥೯೮೩॥

ಯಾಚೇಃಹಂ ಕರುಣಾಸಿಂಧೋ ವರಾಂತರಮನುತ್ತಮಂ ।
 ವರದೋಽಸೀತಿ ಭಗವನ್ಯತಃ ಶ್ರುತಿಮು ಸಂಶ್ರುತಃ ॥೯೮೪॥

ತನುತ್ಯಾಗೋ ಮಮಾಸ್ತೀಶ ಶಿವಸ್ತುರಣಪೂರ್ವಕಂ ।
 ತಚ್ಚಿವಸ್ತುರಣಂ ಭೂಯಾಚ್ಛಿವಪೂಜಾಪುರಸ್ಕರಂ ॥೯೮೫॥

ಭಸ್ಕರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಸ್ಯ ಕೃತಲಿಂಗಾರ್ಚನಸ್ಯ ಮೇ ।
 ಷಡಕ್ಷರಂ ಚ ಜಪತೋ ಮಮಾಸ್ತು ಮರಣಂ ಶಿವ ॥೯೮೬॥

ಸೋಮವಾರವ್ರತ, ಶಿವಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನಗಳ ಪೂಜೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರ ಜಪ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಷಡಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪ ಮತ್ತು ಶಿವಸ್ತೋತ್ರವೇ ಆಗಿರುವ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನವರತವೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗದ ದುಷ್ಟನಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವುಂಟಾಗಬೇಡ. ॥೯೭೯-೯೮೦-೯೮೧-೯೮೨-೯೮೩॥

ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಖತ್ತಮವಾದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೇಡುವೆನು, ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಈಶ್ವರನೇ, ವೇದಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಮನೆಂದು ಹೇಳಿವೆ. ದೇವ, ಶಿವಸ್ತುರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಈ ನನ್ನ ಶರೀರವು ಮರಣಹೊಂದಲಿ ಶಿವಪೂಜಾಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಆ ಶಿವಸ್ತುತಿ

ಮದ್ವಂಶಜಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ಮರಣಂ ಭವತು ಚ ಶ್ರೀಮಂಶ್ಚವೈವ ಕೃಪಯಾ ಶಿವ ||೯೮೭||

ಅಶೈವಜನನೀ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಸ್ತ್ರೀ ಮಹೇಶ್ವರ ।

ನಂಧ್ಯಾ ವಾ ಸಾ ಭವತ್ತೀಶ ನಷ್ಟಗರ್ಭಾಥವಾಸ್ತು ವಾ ||೯೮೮||

ಅಶೈವೋ ಯದಿ ಜಾತಃ ಸ್ಯಾತ್ತ್ವತ್ಸ್ಮಣೇ ಸ ತು ಮ್ಪ್ರಿಯತಾಂ ।

ತದುತ್ತರಕ್ಷಣೇನೇಶ ಮ್ಪ್ರಿಯತಾಂ ಸ ತು ಸರ್ವಥಾ ||೯೮೯||

ಅಶೈವೈಃ ಸಹ ಸಂಬಂಧೋ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ।

ಅಶೈವೈಃ ಸಹ ಸಂನಾಸೋ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ||೯೯೦||

ಅಶೈವೈಃ ಸಹ ಸಂನಾದೋ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ।

ಅಶೈವೈಃ ಸಹ ಸಂಕೇತೋ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ||೯೯೧||

ಅಶೈವೈಃ ಸಹ ಸಂವೇಶೋ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ।

ಅಶೈವಭೋಜನಪ್ರೀತಿರ್ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ||೯೯೨||

ಯೇರ್ಪಡಲಿ. ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಇವುಗಳನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ಷಡಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಮರಣವುಂಟಾಗಲಿ ||೯೮೪-೯೮೫-೯೮೬||

ಸಂವದ್ಧರಿತನಾದ ಶಿವನೆ, ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿವಸ್ಮರಣ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಮರಣವುಂಟಾಗಲಿ (ಅಂದರೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಪರಶಿವನ ಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಗಲಿ.) ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ನಮ್ಮ ವಂಶದ ಸ್ತ್ರೀ, ಬಂಜೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗರ್ಭನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ನಾರಿಯಾಗಲೀ, ನನಗೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಶಿವಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಹೇರುವಂತಹ ತಾಯಿಯೇ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಿರಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಹುಟ್ಟಿದಕೂಡಲೆ ಪರಶಿವಭಕ್ತನಾಗ ದಿರುವವನು ಮರಣಹೊಂದಲಿ. ಕೂಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಂತಹವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ||೯೮೭-೯೮೮-೯೮೯||

ನನ್ನ ವಂಶದವರಿಗೆ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ, (ಬಾಂಧವ್ಯ) ಸಹವಾಸ, ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ, (ಸಂಭಾಷಣೆ) ಸಂಕೇತ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು

ಅಶೈವಜಲಪಾನಂ ಚ ಮಾಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ।

ಅಶೈವೇಷು ತಥಾ ಪ್ರೀತಿನಾರ್ಹಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ॥೯೯೩॥

ಮದ್ವಂಶಜಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಿವಪೂಜಾರತಾತ್ಮನಾಂ ।

ಅಶೈವೇ ಪುಲ್ಕಸೇ ವ್ಲೇಚ್ಛಾಸಮಬುದ್ಧಿಃ ಪ್ರಜಾಯತಾಂ ॥೯೯೪॥

ಪ್ರೀತಿನಾರ್ಹಸ್ಮಿ ಯಥಾ ವ್ಲೇಚ್ಛೇ ಚಂಡಾಲೇ ಪುಲ್ಕಸೇ ತಥಾ ।

ಅಶೈವೇಷು ತಥಾ ಪ್ರೀತಿನಾರ್ಹಸ್ತು ಮತ್ಕುಲಜನ್ಮನಾಂ ॥೯೯೫॥

ಇತಿ ತದ್ವ್ಯಾಚಿತಾಂತ್ಸರ್ವಾನ್ವರಾನ್ದತ್ತಾ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಪರೀಕ್ಷ್ಯ ತಸ್ಯ ಭಕ್ತಿಂ ಚ ತತ್ಪ್ರೇಮಾಂತರ್ದರ್ಭೇ ಶಿವಃ ॥೯೯೬॥

ತತಃ ಶೈವಃ ಸ್ಥಿರಜಯಿತ್ವಾ ನಿಪ್ರಃ ಕ್ಷೀರಘೃತಾದಿಭಿಃ ।

ಭುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಯಂ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಸ್ವಂ ಕೃತಾರ್ಥಮಮನ್ಯತ ॥೯೯೭॥

ವುದು ಮತ್ತ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಜನಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಜನಮಾಡುವ ಪ್ರೀತಿ, ಇವುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗದಂತಿರಲಿ "೯೯೦-೯೯೧-೯೯೨"

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೊಡುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು, ಶೈವರಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನನ್ನ ವಂತಿಕೆಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗದಿರಲಿ. ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರರಾದ ನನ್ನ ವಂದನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ, ಶಿವದ್ರೋಹಮಾಡುವವನು (ಅಶೈವ) ಚಂಡಾಲ ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಲೇಚ್ಛಾವನೆ ಒರಲಿ. ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನರೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಲಿ "೯೯೩-೯೯೪"

ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಚಂಡಾಲ, ಮಾದಿಗ ಇವರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವ ರಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗದಿರಲಿ" ಎಂಬುವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಹೇಶ್ವರನು ಅವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ನಾದನು "೯೯೫-೯೯೬"

ಹೀಗೆ ಸುರಶಿವನು ಮನೆಯಾಸನೇಲಿ ಆ ಪ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಾಂಭವರಿಗೆ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ, ತರುವಾಯ ತಾನು ಬಾಟು ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ತಾನು ಭವನವನೆಂದು ತಿಳಿದನು. ಓ ಸ್ವಾಮಿ

ಅತಃ ಶಿವಃ ಶಿವರತಾನನುಗೃಹ್ಣಾತಿ ಸಾದರಂ ।

ತಸ್ಮಾದ್ಭಜಧ್ವನುನಿಶಂ ಶಿವಮೇವಾತಿಯತ್ನತಃ ॥೯೯೮॥

ಧರ್ತವ್ಯಂ ಭಸ್ತು ಸತತಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಮರ್ತವ್ಯಂ ಚ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಂ ಶಾಂಕರಂ ಪದಂ ॥೯೯೯॥

ಶಿವಃ ಸರ್ವಸುರಾಧೀಶಃ ಸ್ಮರ್ತವ್ಯಃ ಸತತಂ ಬುದ್ಧೈಃ ।

ಧ್ಯೇಯಶ್ಚ ಸತತಂ ಸಾಂಬೋ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲಾರ್ಥಭಿಃ ॥೧೦೦೦॥

ಶಿವೇತ್ಯಾದೀನಿ ನಾನಾನಿ ಪಂಚ ಪ್ರಾತಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ಜಪನೀಯಾನಿ ನಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ಭಸ್ತು ಧೃತ್ವಾ ಯಥಾವಿಧಿ ॥೧೦೦೧॥

ಶಿವಃ ಸದಾಶಿವಃ ಸಾಂಬೋ ಮಹೇಶ್ವರಶ್ಚಂದ್ರಶೇಖರಃ ।

ಏತಾನಿ ಪಂಚನಾನಾನಿ ರಹಸ್ಯಾನಿ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥೧೦೦೨॥

ಪುಂಗವರೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಶಿವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಅನುರಕ್ತರಾಗಿ ಅನವರತವೂ ತನ್ನನ್ನು ಭಜನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆದರದಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನು. ನೀವೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಅತ್ಯಂತ ನಿಯಮದಿಂದ ಅನವರತವೂ ಭಜನೆಮಾಡಿರಿ. ॥೯೯೭-೯೯೮॥

ಅನವರತವೂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಆ ಪರಶಿವನ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮರಣ ಹೊಂದ ಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಶಂಕರಪದವಿಯನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸಕಲ ದೇವತಾಧಿಪತಿ ಯಾದ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿವೇಕಿಗಳಾದವರು ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳೂ, ಪರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮುಕ್ತಿಯೂ ಬೇಕೆಂದು ಒಯಸುವವರು ಅನವರತವೂ ಆ ಅಂಬಿಕಾಪತಿಯನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕು. ॥೯೯೯-೧೦೦೦॥

‘ಶಿವ, ಸದಾಶಿವ, ಸಾಂಬ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ’ ಎಂಬ ಈ ಐದು ಪರಶಿವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳು ಒಂದು ರಹಸ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಈ ಐದು ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೂ ಬೆಳಗಿನಹೊತ್ತು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಧಾರಣಮಾಡಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಯಮದಿಂದ ಜಪಮಾಡಬೇಕು ॥೧೦೦೧-೧೦೦೨॥

ಇಮಾನಿ ಪಂಚನಾಮಾನಿ ಪಾರ್ವತೀ ಸ್ವಯಮನ್ವಹಂ ।
 ಜಪತಿ ಪ್ರೀತಹೃದಯಾ ಶಿವಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮಾದರಾತ್ ॥೧೦೦೩॥
 ಸದ್ಯೋಜಾತಾದಯೋ ಮಂತ್ರಾಃ ಪ್ರಾತಃಕಾಲೇ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।
 ಜಪನೀಯಾ ಋತೇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಾಶ್ಚ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ॥೧೦೦೪॥
 ಇತಿ ತೇ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ನಿಷ್ಕುಪ್ರಭೃತಯಃ ಸುರಾಃ ।
 ತತೋ ವೃದ್ಧಾಚಲಾಧೀಶಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಕುಸುಮಾದಿಭಿಃ ॥೧೦೦೫॥
 ಮದೈಕಶರಣಾಸ್ತತ್ರ ತಸ್ಮುಃ ಸ ಋಷಯಃ ಸುರಾಃ ।
 ಗೌತಮೋಽಪಿ ಋಷೀನ್ಸರ್ವಾನುಸದಿಶ್ಯ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ॥೧೦೦೬॥
 ಕಾರೀನಿಮಾಮವಾಪೋನೋ ಋಷಿಭಿಃ ಶಾಂಭವೈಃ ಸಹ ।
 ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಮಮಲಾಃ ಶಾಂಭವಾ ಮತ್ಪರಾಯಣಾಃ ॥೧೦೦೭॥

ಈ ಐದು ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೂ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ತಾನೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ
 ಆ ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆದರದಿಂದ
 ಜಪಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು ' ಸದ್ಯೋಜಾತ ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ, ' ಋತಗ್ಂ
 ಸತ್ಯಂ ' ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಜಪಮಾಡ
 ಬೇಕು ಎಂದು ಗೌತಮರು ಕಶ್ರಪಾದಿನುನಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು ॥೧೦೦೩-೧೦೦೪॥

ಈ ರೀತಿ ಗೌತಮಮುನಿಯಿಂದ ಉಪದಿಷ್ಟರಾದ ಸಕಲ ಮುನಿಗಳೂ,
 ನಿಷ್ಕು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಹೂವು, ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನ
 ಗಳಿಂದ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ನನ್ನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ಅಸಕ್ತರಾಗಿ
 ಅಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂತರು. ಆ ಗೌತಮಮುನಿಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ
 ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಶಿವತತ್ತ್ವಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಈ ನನ್ನ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
 ಶಾಂಭವರಾದ ಋಷಿಗಳೊಡನೆ ಬಂದು ಸೇರಿದನು ॥೧೦೦೫-೧೦೦೬॥

ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಉಮೆಯೇ, ನನ್ನ ಪೂಜಾ ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ
 ಆ ಮೂನಶ್ರೀರಡುಲಕ್ಷ ಪಾರನರಾದ ಋಷಿಪುಂಗವರು, ಭೋಗ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷರೂಪ
 ವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
 ವಾಸಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆ

ಶಿವೇ ಕಾಶೀಮಿಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತುರ್ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲಪ್ರದಾಂ ।

ಶ್ರೀವೃದ್ಧಾಚಲವಾಸೇನ ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ಸಮುಪಾರ್ಜಿತಂ ||೧೦೦೮||

ತೇನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವೇನ ಕಾಶೀಂ ಪ್ರಾಪ್ತುರಿಮಾಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಯೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಮದರ್ಚಕಾಃ ||೧೦೦೯||

ತೇಷಾಂ ನಿರ್ದಗ್ಧಸಾಪಾನಾಂ ಕಾಶೀಪ್ರೀತಿರ್ಭವಿಸ್ಯತಿ ।

ಶ್ರೀಮದ್ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶಂ ನವಜಲಸಂಹಿತೈಃ ಕೋಮಲೈರ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ

ಭಕ್ತೈಃ ಸಂಪೂಜಯಂತಃ ಸ ಸುರಮುನಿಗಣಾಃ ಸಾವಧಾನೇನ ನಿತ್ಯಂ ।

ಧ್ಯಾಯಂತೋ ಮಾಮುಮೇಶಂ ನಿರವಧಿವಿಭವಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿವಂದ್ಯಂ

ಶೃಣ್ವಂತೋ ನಾಮ ಶೈವಂ ಶಿವಜನಕಥಿತಂ ತಸ್ಮರತ್ನೈವ ಹೃಷ್ವಾಃ ||೧೦೧೦||

ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ

ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮಾವರ್ಣನೇ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಂದು ಸೇರಿದರು ದೇವಿ, ಸಂಪತ್ಕರವಾದ ಈ ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಸಕಲ ಪಾಪರಾಶಿ
ಗಳೂ ನಾಶವಾಗಿ ಅನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

||೧೦೦೭-೧೦೦೮-೧೦೦೯||

ಆ ಮುನಿಗಳ ಸಮೂಹವು ದೇವತೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಮೃದುವಾದ ಬಿಲ್ವದಳ ಮುಂತಾದವು
ಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಸಾವಧಾನಮನಸ್ಸರಾಗಿ ಆ ವೃದ್ಧಾಚಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಮಾರಮಣನೂ, ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದ ವೈಭವ
ವುಳ್ಳವನೂ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕೃತನೂ ಆದ
ನನ್ನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತತ್ಪರರಾಗಿ, ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ದಿವ್ಯವಾದ ಶಿವನಾಮ
ಗಳ ಶ್ರವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆದರಬುದ್ಧಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅನಂದದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವುಕಾಲ
ತಂಗಿದರು. ||೧೦೧೦||

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ
ವೃದ್ಧಾಚಲಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯ ವರ್ಣನೆಯೆಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು

|| ಶ್ರೀ ||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯನಮಃ ||

ಅಥ ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಉಗ್ರಾಯೈ

ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಪೂರ್ವಾರ್ಧೇ

ಚತುರ್ವಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ

" ಶ್ರೀಶಿವ ಉನಾಚ "

ಚಿದಂಬರಾಭಿಧಂ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಮನುತ್ತಮಂ ।

ತದಪ್ಯೇಕಂ ಮಮ ಸ್ಥಾನಂ ಮಮ ಪ್ರಿಯಕರಂ ಶಿವೇ ||೧||

ವಸಾಮಿ ತತ್ರ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿಪೂಜಿತಃ ।

ತತ್ರ ಮಾಂ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಸೇವಂತೇ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಶಿವೇ ||೨||

ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಶಿವಸ್ಥಾನೇ ಕೋಟಿಶಃ ಸಂತಿ ಶಾಂಕರಾಃ ।

ತತ್ರ ರಮ್ಯಾಬಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಸಂತಿ ಪಾಪಹರಾಣಿ ಚ ||೩||

ಇಷ್ಟತ್ಪನ್ನಾನ್ಯನೇಯ- ಅಧ್ಯಾಯ

ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಕೇಳು - ಚಿದಂಬರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವುದು ಅದೂ ಸಹ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರವಾದ ಒಂದು ಅವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂದು ತಿಳಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಅನವರತವೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. | ೧-೩ |

ಆ ಶಿವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಂತರವಂದಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿರುವರು ಮನೋಹರಗಳೂ, ಪಾಪನಾಶಕಗಳೂ ಅವ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುವು. ಸಕಲ ಪಾಪಹಿತಿಯನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷವನವೂ ಯಾನಾ

ರುದಾಕ್ಷವನನುಸ್ಮೈಕಂ ತತ್ರ ಪಾಪಭಯಾಪಹಂ ।

ತತ್ರ ಬಿಲ್ವವನಂ ಚಾಸ್ತಿ ಸರ್ವದಾ ನವಪಲ್ಲವಂ ॥೪॥

ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಕಥಾಲಾಪಾ ಜಾಯಂತೇ ತತ್ರ ವಲ್ಲಭೇ ।

ಶಿವೈಕಶರಣಾ ಏನ ತತ್ರ ಸಂತಿ ನುನು ಪ್ರಿಯಾಃ ॥೫॥

ಸದಾ ಮದಾಸಕ್ತಚಿತ್ತಾಃ ಸದಾ ಮತ್ಪೂಜನಪ್ರಿಯಾಃ ।

ಸದಾ ಮದೈಕಶರಣಾಃ ಸದಾನುಡುಪಪಾದುಕಾಃ ॥೬॥

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ಗೌರೀನಾಥೇತಿ ಸಾದರಂ ।

ಗೌರೀನಾಥೇತಿ ನಾನ್ಮೈವ ಪೂಜಯಂತಿ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥೭॥

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ಶಿವೇತ್ಯನಿಶಮಾದರಾತ್ ।

ತನ್ನಾನ್ಮೈವ ನಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಯಾಂತೇನಾಭ್ಯರ್ಚಯಂತಿ ಮಾಂ ॥೮॥

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ಶಂಕರೇತ್ಯನಿಶಂ ಮುದಾ ।

ತನ್ನಾನ್ಮೈವ ನಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಯಾಂತೇನಾಭ್ಯರ್ಚಯಂತಿ ಮಾಂ ॥೯॥

ಗಲೂ ಹೊಸಚಿಗುರುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವನವೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ||೩-೪||

ಪ್ರೇಯಸಿಯೇ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶಿವಕಥಾಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ ಶೈವರು ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವರು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿ ಅನವರತವೂ ನನ್ನ ತತ್ವವನ್ನೇ ಉಪಸಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೫-೬||

ಕೆಲವರು ಈಶ್ವರನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು 'ಗೌರೀನಾಥ'ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆ ಗೌರೀರವುಣನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪದೇಪದೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈಶನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು 'ಶಿವ' ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ 'ನಮಃ ಶಿವಾಯ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಜಗದೀಶನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಶಂಕರನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ನಮಃ ಶಬ್ದವೇ ಆದಿಯಾಗಿಯೂ ಯಕಾರವನ್ನು ಕೊನೆಯಾಗಿಯೂ ಹೊಂದಿರುವ ' ಓಂ ನಮಃ ಶಂಕರಾಯ '

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ಚಂದ್ರಚೂಡೇತಿ ಸಾದರಂ ।

ತನ್ನಾನ್ಮೈವ ನಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಯಾಂತೇನಾಭ್ಯರ್ಚಯಂತಿ ಮಾಂ ||೧೦||

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ವಿಶ್ವನಾಥೇತಿ ಸಾದರಂ ।

ತನ್ನಾನ್ಮೈವ ನಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಯಾಂತೇನಾಭ್ಯರ್ಚಯಂತಿ ಮಾಂ ||೧೧||

ಯಾವಂತಃ ಸಂತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇ ।

ತಾವಂತಃ ಶಿವಶರ್ವೇಶಮಹಾದೇವೇತಿ ವಾದಿನಃ ||೧೨||

ಮನ್ನಾಮಚಿಹ್ನಿತಾ ಏವ ಸಂತಿ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇ ।

ಮನ್ನಾಮಾನ್ಯತಪಾಃ ಸರ್ವೇ ಶ್ರೀಚಿದಂಬರವಾಸಿನಃ ||೧೩||

ಭಸ್ಮೋದ್ಘೃಳಿತಸರ್ವಾಂಗಾಸ್ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾಃ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣಾಃ ಶ್ರೀಚಿದಂಬರವಾಸಿನಃ ||೧೪||

ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಶಿವಮಂತ್ರದಿಂದ ಅನನರತವೂ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ||೭-೮-೯||

ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಭರಿತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಚಂದ್ರಚೂಡನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ 'ನಮಶ್ಚಂದ್ರಚೂಡಾಯ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇತರರು ಇಚ್ಛಾರೂಪಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು 'ವಿಶ್ವನಾಥ'ನೆಂದು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾ 'ನಮೋ ವಿಶ್ವನಾಥಾಯ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅರ್ಚನೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೧೦-೧೧||

ಶಿವ (ಯೋಗಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲಸಿರುವವನು) ಶರ್ವ (ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವನು) ಈಶ, (ಸಕಲ ಜಗದೊಡೆಯನು) ಮಹಾದೇವ, (ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡವನು) ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳನ್ನೇ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ನಾಮಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವರು. (ಅಂದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಅಂಕಿತನಾಮವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು) ಅಲ್ಲದೆ ಆ ನನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮಾನ್ಯತವನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಮಾಡಿ

ಶ್ರೀಮುಚ್ಚಿದಂಬರೇ ತೀರ್ಥೇ ಯಾನಂತಃ ಸಂತಿ ಸಾಧನಃ ।

ತಾನಂತೋಽಪ್ಯರ್ಚಯಂತ್ಯಾರ್ಯೇ ನುನೋವಾವ್ಯಭಿಚಾರತಃ ॥೧೫॥

ಅನುತಾಃ ಸಂತಿ ಶೈವೇಂದ್ರಾ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೀಮುಚ್ಚಿದಂಬರೇ ।

ಚಿದಂಬರಸ್ಥಶೈವಾನಾಂ ನ ಸಂಖ್ಯಾ ವಿದ್ಯತೇ ಶಿನೇ ॥೧೬॥

ಶಿವಗಂಗಾಭಿಧಂ ತೀರ್ಥಂ ತತ್ರಾಸ್ತೈಕಂ ವರಾನನೇ ।

ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ ನರಃ ಸದ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪಕೋಟಿಭಿಃ ॥೧೭॥

ಆದ್ರಾಽಯಾಂ ಪಾತಯುಕ್ತಾಯಾಂ ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಯಥಾ ತಥಾ ।

ದತ್ವಾ ಸುವರ್ಣಂ ಶೈವಾಯ ಮುಚ್ಯತೇ ಭವಬಂಧನಾತ್ ॥೧೮॥

ಶಿವಗಂಗಾತಟೇ ರಮ್ಯೇ ನಾಟ್ಯಸ್ಥಲಮುನೋಽಸ್ತಿ ಮೇ ।

ತತ್ರ ನಾಟ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ತವ ಸಂನಿಧೌ ॥೧೯॥

ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರೂಪಭಾನಾಥಂ ನೃತ್ಯಮಾನಂ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಯೋ ದೇವಾಃ ಸೇವಂತೇ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಶಿನೇ ॥೨೦॥

ಕೊಂಡು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಪ್ರಿಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳಿಂದಲಂಕೃತ ರಾಗಿರುವರು. ॥೧೨-೧೩-೧೪॥

ಸಂಸದ್ಭರಿತನಾದ ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಾಧುಗಳೂ ತಪ್ಪದೇ ನನ್ನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನ ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠರಿರುವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಂದರಿಯೇ, ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಶಿವಗಂಗಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಂದು ತೀರ್ಥವಿರುವುದು. ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರು ಅಪರಿಮಿತನಾದ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಲೇ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ॥೧೫-೧೬-೧೭॥

ಆದ್ರಾ ಮತ್ತು ವ್ಯತೀಪಾತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿವಸ ಆ ಶಿವಗಂಗಾತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಶೈವವರ್ಯನಿಗೆ ಸುವರ್ಣ ಡಾನವನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು ಮನೋಹರವಾದ ಶಿವಗಂಗಾತೀರ್ಥದ ದಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನನ್ನ ನಾಟ್ಯಸ್ಥಳವಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ನನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ನಾಟ್ಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನಾಟ್ಯಮಾಡು

ನೃತ್ಯಮಾನಮುಮೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾತಾಂಡವನಾಯಕಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಾಂ ದೂರತೋ ದೇವಾಸ್ತಿಸ್ತಂತ್ಯೇವಾಹಿಕಂಪಿತಾಃ॥೨೧॥

ಸ್ವರ್ಗಾದಿಕಾನ್ಸಪ್ತಲೋಕಾನ್ಘೋರಾದೀನಪಿ ಸರ್ವತಃ ।

ಸಮಾವೃತ್ಯ ಮಯಾ ತತ್ರ ಕೃತಂ ನೃತ್ಯಂ ಮನೋರಮೇ ॥೨೨॥

ತತ್ರ ಲಿಂಗಂ ಮಮಾಸ್ತೈಕಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭ್ರೂಸಭಾಸ್ಥಲೇ ।

ತದ್ವಿಲೋಕನಮಾಶ್ರೇಣ ನ ಪುನರ್ಭವಬಂಧನಂ ॥೨೩॥

ಅದ್ರಾಫಯಾಂ ತಸ್ಯ ಲಿಂಗಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಮಹಾಸಾಪರಾಶಿಭ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೨೪॥

ಯನ್ನೇ ಮೂಲೇಶ್ವರಂ ಲಿಂಗಂ ಮೂಲಸ್ಥಾನಾಭಿಧಂ ಶಿವೇ ।

ಯನ್ಮೂಲಂ ಸರ್ವಜಗತಾಮುತ್ಪತ್ತಾತ್ಮದೇಶ್ಚ ಕಾರಣಂ ॥೨೫॥

ತ್ತಿರುವ ದಭ್ರಸಭಾನಾಥನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ||೧೮-೧೯-೨೦||

ದೇವಿಯೇ ಕೇಳು. ಮಹಾತಾಂಡವನೃತ್ಯಕ್ಕೊಡೆಯನಾದ ನಾನು ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಹೆದರಿದ ಹಾವಿನಂತೆ ನಿತ್ಯವೂ ದೂರಕ್ಕೆ ಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂಲೋಕ, ಭುವಲೋಕ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ, ಮಹಲೋಕ, ಜನಲೋಕ, ತಪೋಲೋಕ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಲೋಕಗಳೆಂಬ ಏಳುಲೋಕಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿ ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಅದೇ ಸಭಾಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಶಿವಲಿಂಗವಿರುವುದು. ಆ ಶಿವಲಿಂಗದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಮಾನವರಿಗೆ ಪುನಃ ಜನನಮರಣರೂಪವಾದ ಈ ಸಂಸಾರಬಂಧನವು ತಪ್ಪಿಹೋಗುವುದು. ||೨೧-೨೨-೨೩॥

ಆರಿವ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವದ ದಿನ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡುವವನು ಮಹಾಪಾತಕಗಳ ಸಮೂಹಗಳಿಂದ, ಆಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಶಿವಲಿಂಗವು ಮೂಲೇಶ್ವರ, ಮೂಲಸ್ಥಾನೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮುಂಗಾಂಗಿಯೇ, ಆ ಮೂಲೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚದ

ಮೂಲಸ್ಥಾನೇಶ್ವರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಾತಾದ್ರಾಸೋಮನಾಸರೇ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯಃ ಸನುಭ್ಯಚ್ಛ್ಯ ಮದ್ರೂಪಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾನ್ನರಃ ॥೨೬॥

ಮೂಲೇಶ್ವರಂ ಸನುಭ್ಯಚ್ಛ್ಯ ಜಸ್ತ್ವಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ತತಃ ।

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಂ ಚ ಜಸ್ತ್ವಾಂತೇ ಮನು ಸಾಯುಜ್ಯಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥೨೭॥

ತತ್ರ ದ್ವಾದಶಸಾಹಸ್ರಂ ಜಸ್ತ್ವಾ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಶಿವೇ ।

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಪಾಸೇಭ್ಯೋ ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೨೮॥

ತತ್ರ ಕೃಷ್ಣಲನಾತ್ರಂ ವಾ ಸುವರ್ಣಂ ಸೋದಕಂ ಶಿವೇ ।

ಯೋ ದದ್ಯಾಚ್ಛಿವಭಕ್ತಾಯ ಸ ಮುಕ್ತೋ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ॥೨೯॥

ಪುರಾ ಮಲಯದೇಶಸೋ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಇತಿ ಭೂಪತಿಃ ।

ಭನಂ ಸಂಪಾದ್ಯ ಬಹುಧಾ ಪ್ರಾಪ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರಂ ॥೩೦॥

ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರರೂಪಗಳಾದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿದೆ.
॥೨೪-೨೫॥

ವ್ಯತಿಪಾತ ಮತ್ತು ಆದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಿವಸ ಆ ಮೂಲ
ಸ್ಥಾನೇಶ್ವರನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ನನ್ನ
ರೂಪವನ್ನೇ (ಶಿವರೂಪವನ್ನೇ) ಹೊಂದುವನು. ಆ ಮೂಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ,
ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವನ್ನು
ಪಾರಾಯಣಮಾಡುವವನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯವನ್ನೈದುವನು.
ಆ ಮೂಲೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡುಸಾವಿರಬಾರಿ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು
ಜಪಿಸಿದವನು ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ
ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೨೬-೨೭-೨೮॥

ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಳ್ಳಿನಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದ ಚಿನ್ನವನ್ನಾದರೂ ನೀರಿನಿಂದ ಧಾರೆ
ಯೆರೆದು ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಪಡೆಯುವನು.
ಹಿಂದೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಮಲಯದೇಶದ ಧರ್ಮಜ್ಞನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಅಪರಿಮಿತ
ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ॥೨೯-೩೦॥

ಶಿವತೀರ್ಥೇ ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸ ರಾಜಾ ಭಸ್ಮಭೂಷಣಃ |
ಮೂಲೇಶ್ವರಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ಮುದಾ ||೩೧||
ಚಕ್ರೇ ರತ್ನತುಲಾಂ ತತ್ರ ಸಭಾರ್ಯೋ ಧನಿನಾಂ ವರಃ |
ಸಂಪೂಜ್ಯ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದ್ಯೈಃ ಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ಸ ಶಿವಾರ್ಚಕಾನ್ ||೩೨||
ದದೌ ಬಹುನಿ ರತ್ನಾನಿ ಶಾಂಕರೇಭ್ಯೋ ವಿಚಕ್ಷಣಃ |
ದುಕೂಲಾನಿ ದದೌ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಕಂಚುಕಾನಿ ಚ ಸಾದರಂ ||೩೩||
ತತೋ ನಾಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಶಿವೇ ತಾಂಡವನಾಯಕಂ |
ರತ್ನಪುಷ್ಪೈರ್ಹೇಮಪುಷ್ಪೈರ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಶ್ಚ ಕೋಮಲೈಃ ||೩೪||
ತತಃ ಸ ಕಾರಯಾಮಾಸ ರತ್ನಮಂಡಪಮುತ್ತಮಂ |
ನಾನಾರತ್ನಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ರತ್ನಸ್ತಂಭನಿರಾಜಿತಂ ||೩೫||

ಹಾಗೆ ಬಂದ ಧರ್ಮಜ್ಞರಾಜನು ಮೊದಲು ಶಿವಗಂಗಾತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ, ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮೂಲೇಶ್ವರಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಧನಿಕರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಆ ರಾಜನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಆ ಜೀವ-ಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳಿಂದ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಪೂಜಕರನ್ನು ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕರತ್ನಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶಂಕರಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಂಚುಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರೀತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ||೩೧-೩೨-೩೩||

ಆ ಮೇಲೆ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿ ತಾಂಡವೇಶ್ವರನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ರತ್ನಪುಷ್ಪ, ಚಿನ್ನದಹೂ, ವ್ಯುದುವಾದ ಬಿಲ್ವದಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಅನಂತರ ಉತ್ತಮವಾದ ಅನೇಕ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ, ರತ್ನಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ರತ್ನಮಂಟಪವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು. ||೩೪-೩೫||

ತತಃ ಸ ಕಾರಯಾಮಾಸ ರತ್ನಪ್ರಾಸಾದಮುತ್ತಮಂ ।

ಸಹಸ್ರದ್ವಾರಸಂಕೀರ್ಣಂ ನಾನಾಗೋಪುರಸಂಕುಲಂ ||೩೬||

ತತ್ಪ್ರಾಸಾದಸ್ಯ ಶೃಂಗಾಣಿ ಸತ್ಯಲೋಕಮತೀತ್ಯ ಚ ।

ಏತಾನಿ ತತ್ಪ್ರಭಾಜಾಲ್ಪಿನಿಷ್ಪ್ರಭೋಃಭೂದ್ಧಿವಾಕರಃ ||೩೭||

ತತ್ರೈವ ವೃಷಭಸ್ತಂಭಃ ಕಶ್ಚಿದ್ಧೇಮಕೃತಃ ಶಿವೇ ।

ಸ ತು ರತ್ನಸಮಾಕೀರ್ಣೋ ನಾನಾಲಿಂಗಸಮಾವೃತಃ ||೩೮||

ಏತಾದೃಶೈರ್ನೃಪೈಸ್ತತ್ರ ಬಹುಭಿರ್ಬಹುಧಾ ಶಿವೇ ।

ಕಾರಿತಾನಿ ಶಿವಸ್ಥಾನಾನ್ಯತಿರಮ್ಯಾಣಿ ಸಾದರಂ ||೩೯||

ಚಿದಂಬರೇ ಯಃ ಪ್ರವಿಷ್ಟಃ ಸ ಮದೇಕಪರಾಯಣಃ ।

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕರೋತಿ ಮತ್ಪೂಜಾಮನನ್ಯಶರಣಃ ಶಿವೇ ||೪೦||

ಶಿವ ಶಂಭೋ ಮಹೇಶೇತಿ ಶಬ್ದಃ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇ ।

ಸರ್ವೈರಪ್ಯುಚ್ಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸೋತ್ಸಾಹಂ ಭೂತಿಭೂಷಣೈಃ ||೪೧||

ಅನೇಕ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾವಿರಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಗೋಪುರಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ರತ್ನದ ಪ್ರಾಸಾದವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ಆ ಪ್ರಾಸಾದದ ಗೋಪುರಗಳು ಸತ್ಯಲೋಕವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದುವು. ಆ ರತ್ನ ಗೋಪುರಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನು ಕಾಂತಿಹೀನನಾಗಿ ಹೋದನು. ||೩೬-೩೭||

ಗೌರೀದೇವಿಯೇ, ಆ ಪ್ರಾಸಾದದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ವೃಷಭಸ್ತಂಭವಿರುವುದು ಅದು ಅನೇಕ ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿರುವುದು. ಆ ಪ್ರಾಸಾದದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಗಳು ಇಂದೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುವು. ಹೀಗೆ ರಾಜರನೇಕರು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಬಗೆಯ ಈ ರೀತಿ ಶಿವದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಅದರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವರು ಅಂಬಿಕೆಯೇ, ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾನವನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೃಢ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅಷ್ಟು ಶೈವಧರ್ಮವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅದು. ||೩೮-೩೯-೪೦||

ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಪುತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ

ನ ಶ್ರುತಂ ಶಿವನಾಮಾನ್ಯನ್ನಾಮ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇ ।

ನೋಚ್ಯತೇ ಶಿವನಾಮಾನ್ಯಚ್ಚೀಚಿದಂಬರವಾಸಿಭಿಃ ॥೪೨॥

ಕುರ್ವಂತಿ ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದ್ಯೈರ್ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಾಃ ।

ಪೂಜಾಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಮಮೈವ ಶ್ರೀಚಿದಂಬರೇ ॥೪೩॥

ಚಿದಂಬರೇತಿ ಯನ್ನಾಮ ಸಂತಾರಂ ಮಮ ಶೋಭನೇ ।

ತಜ್ಜಪ್ಯತೇ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ತತ್ರಸ್ಥೈರ್ಯುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ॥೪೪॥

ಪುರಾ ನೈಕುಂಠಭವನೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಮಲ್ಲಿಂಗಪೂಜಕಂ ।

ವಿಲೋಕ್ಯ ಸ್ವಾಹ ವಚನಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವಿನಯಸಂಯತಾ ॥೪೫॥

॥ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಚ ॥

ಅದಿವಿಷ್ಣೋ ಮಹಾಶೈವ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಪ್ರಿಯ ।

ಶಿವತೀರ್ಥಾಟನಂ ಕರ್ತುಂ ಪ್ರೀತಿರ್ಜಾತಾ ಮಮಾಧುನಾ ॥೪೬॥

ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, 'ಶಿವ' ಶಂಭೋ, ಮಹೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ನಾಮ ಗಳನ್ನೇ ಸದಾ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ಆ ಚಿದಂಬರದಲ್ಲಿ ಶಿವನಾಮ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತಾನಾಮಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಲ್ಪಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ನಾಮಗಳನ್ನೆಂದೆದಿಗೂ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ॥೪೧-೪೨॥

ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅನವರತವೂ ಗಂಧ, ಹೂ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ತಪ್ಪದೇ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಚಿದಂಬರವೆಂಬ ನಾಮವು ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಸಾರಬಂಧನವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವ ತಾರಕವಂತ್ರವೇ ಆಗಿರುವುದು ದೇವಿ, ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ನನ್ನ ವಿವ್ರನಾಮಗಳನ್ನು ಜಪಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ದೇವಿ, ಹಿಂದೆ ನೈಕುಂಠ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ನನ್ನ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ವನ್ನು ಕುರಿತು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ನಿನಗಿಂದ ಹಿಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ನುಡಿದಳು. ॥೪೩-೪೪-೪೫॥

ಶಿವಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನಾದ ಅದಿವಿಷ್ಣುವೇ; ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ

ವಿಷ್ಣೋ ತವ ಪಿತಾ ಶಂಭುಃ ಪಾರ್ವತೀಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭಃ ।

ಚಕಾರ ಪಾರ್ವತೀಯುಕ್ತೋ ನಿಹಾರಂ ಕುತ್ರ ಕುತ್ರ ವಾ ||೪೭||

ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಶಿವಸ್ಥಾನಂ ತತ್ರ ತತ್ರ ಜನಾರ್ದನ ।

ಕರ್ತವ್ಯಮುಕ್ತಿಯತ್ನೇನ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಪೂಜನಂ ||೪೮||

ಸಂನಿವೇಶ್ಯ ಮಹಾದೇವೋ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನೇ ಶಿವಾಂ ।

ಚಕಾರ ತಾಂಡವಂ ಯತ್ರ ತತ್ರ ಗಂತವ್ಯಮಸ್ತಿ ಮೇ ||೪೯||

ಅನ್ಯಾನ್ಯಪಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಾಣ್ಯನ್ತಹಂ ಮುಕ್ತಿದಾನಿ ಮೇ ।

ಸೇವನೀಯಾನಿ ಯತ್ನೇನ ಸಂಪೂಜ್ಯಾನಿ ಚ ಸಾದರಂ ||೫೦||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರನಿವಾಸೇನ ಜಾಯತೇ ಪಾಪಸಂಕ್ಷಯಃ ।

ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಶ್ಚ ಭವತಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಾರ್ಚನಾತ್ ||೫೧||

ದುರ್ಲಭಂ ಹಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಂ ಶಿವಭಕ್ತಿಶ್ಚ ದುರ್ಲಭಾ ।

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರನಿವಾಸೋಽಪಿ ದುರ್ಲಭೋ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕಃ ||೫೨||

ವನೆ! ಜನಾರ್ದನನೇ, ಶಿವತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇವೆಮಾಡಬೇಕೆಂದ, ನನಗೆ ಈಗ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೂ, ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೂ ಆದ ಪರಮ ಶಂಭುವು ಪಾರ್ವತಿಯೊಡನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಮಾಡಿದನು? ಆ ಪರಶಿವನು ದೇವಿಯೊಡನೆ ವಿಹಾರಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೆ? ||೪೭-೪೮-೪೯||

ಮಹಾದೇವನು ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಪತ್ನಿಯಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ತಾಂಡವವಾಡಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವೆನು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇತರ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಆದರದಿಂದ ಸಂಚರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಶಿವರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸೇನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು ||೪೯-೫೦||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಾಸದಿಂದ ಪಾಪರಾಶಿಯು ನಾಶವಾಗಿ, ಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಪುಣ್ಯವೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಆ ಪರಶಿವನ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ, ಶಿವಭಕ್ತಿಯೂ

ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಕರಂ ಶೌತಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
ತದ್ಭೂತಿಪುಣ್ಯತಪಸಾ ಲಭ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೫೩॥

ಯಃಕರೋತಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಮುದಾ ।
ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವೇದೋಽಪಿ ವದತ್ಯೇವ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥೫೪॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶೌತಂ ಯತ್ರ ಕೃಚಿತ್ಕೃತಂ ।
ತತ್ಕೃತಂ ಚೇಚ್ಛಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಕಿಂ ವಕ್ತವ್ಯಂ ವದಸ್ವ ಮೇ ॥೫೫॥

ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಭಿರ್ಮುನಿವರೈರ್ಭೂತಿರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣೈಃ ।
ಸ್ಥೇಯತೇ ಹಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣೈಃ ॥೫೬॥

ಸರ್ವದಾಪಿ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ವಾಸಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।
ಶಿವೈಕಶರಣಾಃ ಸಂತಪ್ತೇ ಧನ್ಯಾ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೫೭॥

ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರವಾಸವೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಲ್ಲವೇ? ||೫೧-೫೭||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವುದು ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಪುಣ್ಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಶಿವಾರ್ಚನೆಮಾಡುವುದು, ಅಪಾರವಾದ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲಗಳಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಧನ್ಯರೆಂದು ವೇದವು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಇತರಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಕರವೆಂದ ವೇದಿ, ಅಂತಹ ಪೂಜೆಯು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನು? ||೫೩-೫೪-೫೫||

ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಅನವರತವೂ ಶಿವಪೂಜಾನಿರತರಾಗಿರುವ ಜನಗಳೇ ಅಂತಹ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸವಾ ನೆಲಸಿರುವರು. ಅನವರತವೂ ಆ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಜನಗಳು ಶಿವನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಟ್ಟಿವನಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಧನ್ಯರೆನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ||೫೬-೫೭||

ಶಿವೈಕರತಚಿತ್ತಾನಾಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರನಿವಾಸಿನಾಂ ।

ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯಂ ಮಹದ್ಭಾಗ್ಯಂ ಭಾಗ್ಯಸ್ಯಾಂತೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ||೫೮||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಕೃತಂ ಪೂರ್ವಂ ತ್ವಯಾಪಿ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಅತ ಏವ ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಿದಮಿಶ್ವರಾತ್ ||೫೯||

ವಿಷ್ಣುತ್ವಸ್ಥೈರ್ಯಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಪುನಃ ಪುನರಪೀಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಸ್ವಾತೀಯತ್ನೇನ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಯಥಾವಿಧಿ ||೬೦||

ಶಿವೈಕರಣೋ ಭೂತ್ವಾ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಶಿವಂ ಯಜ ।

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಯತೋಽನಂತಫಲಪ್ರದಾ ||೬೧||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ ।

ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರಂ ಪ್ರಾಪ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯುಕ್ತೋ ವರಾನನೇ ||೬೨||

ದದರ್ಶ ತತ್ರ ಶೈವೇಂದ್ರಾನ್ವಿಷ್ಣುರ್ಭಸ್ಮವಿಭೂಷಣಾನ್ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷೇಭೂಷಣಾಂಭುಧ್ವಾಂಸ್ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾನ್ ||೬೩||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಕೇವಲ ಶಿವನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಎಣೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನೀನೂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ದಯೆ ಪಾಲಿಸಿರುವನು. ಆ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ||೫೮-೫೯-೬೦||

ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಶಿವಪೂಜೆಯು ಅನಂತಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಶಿವೈಕನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಆ ದೇವದೇವನನ್ನು ಸೇವಿಸು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುವು, ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯೊಡನೆ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನಾನಂತರ ವಿಷ್ಣುವು ವಿಭೂತಿಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷ

ಶಿವನಾಮಜಪಾಸಕ್ತಾಂಭಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಪ್ರಿಯಾನ್ ।

ನ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಪರೀಧಾನಾಂಭಿವತೀರ್ಥತಟೀ ಸ್ಥಿತಾನ್ ॥೬೪॥

ಶಿವತೀರ್ಥೇ ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ವಿಷ್ಣುರ್ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮನ್ವಿತಃ ।

ತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣಂ ಚಕ್ರೇ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳನಪೂರ್ವಕಂ ॥೬೫॥

ಝದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಚಕ್ರೇ ತತೋ ಜಾಬಾಲಮಂತ್ರವಿತ್ ।

ತತಸ್ತೀರ್ಥಸ್ಥಿತಾಂಭೈವಾನೃಜಯಾಮಾಸ ಕೇಶವಃ ॥೬೬॥

ತತಃ ಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದ್ಭೇರ್ಮಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ಕೇಶವಃ ।

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಣಾಮಾಂಶ್ಚ ಚಕಾರ ಸಃ ॥೬೭॥

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಮಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತತಃ ಸರ್ವಸುರೋತ್ತಮಂ ।

ರತ್ನಸುಂದಾರಕುಸುಮೈರ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಶ್ಚ ಕೋನುಲೈಃ ॥೬೮॥

ಮತ್ತು ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣೆಯಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶುದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀವಶಿಷ್ಠ ರನ್ನು ನೋಡಿದನು ॥೬೪-೬೫-೬೬॥

ಆ ಶಾಂಭವರು ಸದಾ ಶಿವನಾಮಜಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಹಲವರು ಹುಲಿಯುಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದಿದು ಆ ಶಿವತೀರ್ಥದ ದಡದಲ್ಲಿ ಘ್ರಾತನಪೂಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ವರ್ತನವಾದ ಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುವು ತಾನೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಶಿವತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆರವೇ ರಿಸಿದನು. ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತ ವಿಷ್ಣುವು ಮೊದಲು ಆ ಶಿವತೀರ್ಥದ ದಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶಿವಪೂಜಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ॥೬೪-೬೫-೬೬॥

ಸಾರ್ವತೀಯೇ ಕೇಳು, ಅನಂತರ ಕೇಶವನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ, ಚಿನ್ನದಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಪುಸ್ಪರವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ನನಗೆ ವಿನಯದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಸಹ ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ನನ್ನನ್ನು ರನ್ನ, ಮಂದಾರಪುಷ್ಪ, ಮೃದುವಾದ ಬಿಲ್ವದಳ ಇವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದಳು. ॥೬೭-೬೮॥

ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಂ ಚಕ್ರೇ ತತೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಯಥಾವಿಧಿ ।

ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಂ ಚಕ್ರೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ||೬೯||

ತದಾನೀಮಾಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಪ್ರಮುಖಾಃ ಸುರಾಃ ।

ತೇಃಪಿ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಪೂಜಾಂ ಚಕ್ರೂರಮಪ್ರಿಯೇ ||೭೦||

ತತಃ ಸಮಾಗತಾ ದೇವಿ ಶೈವಾ ವಿಷ್ಣುರಿದ್ಯಕ್ಷವಃ ।

ವಿಷ್ಣುರಸ್ಯಾಗತಾಂಭೈವಾನನ್ವಜಯಾಮಾಸ ಸಾದರಂ ||೭೧||

ತತಸ್ತೇ ಶಾಂಕರಾ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಾಃ ।

ಶೈವಬುದ್ಧ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರಂಬಿಕೇ ||೭೨||

ತತಸ್ತಮೂಚಿರೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಶೈವಂ ತೇ ಶಾಂಕರಾಃ ಶಿವೇ ।

ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ವದಸ್ತೇತಿ ವಿಷ್ಣುಃ ಶೈವಾನುನಾಚ ಚ ||೭೩||

ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ

ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ಶಿವೇನೈವ ಜ್ಞಾಯತೇ ಪರಮಾತ್ಮನಾ ।

ತತ್ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಮೇತಸ್ಯ ಕಥಂ ನುಮ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೭೪||

ಅನಂತರ ವಿಷ್ಣುವು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ವಿಧಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪ ಮಾಡಿದಳು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಭಕ್ತರನೇಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಶಾಂಭವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆದರದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು. ||೬೯-೭೦-೭೧||

ಆಮೇಲೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವಪೂಜಾಸಿರತನಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಶಾಂಭವನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಆದರಿಸಿದರು ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಅಂಬಿಕೆಯೇ, ಅನಂತರ ಆ ಶೈವರೆಲ್ಲರೂ ಈಶ್ವರಭಕ್ತನೆನಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೂರಿತು, ನಮಗೆ ಶಿವತತ್ತ್ವವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಆ ಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ||೭೨-೭೩||

ಶೈವರೆ, ಶಿವತತ್ತ್ವವು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಶಿವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರುವುದೇ

ಜ್ಞಾತಂ ಚೇಚ್ಛಾಂಕರಂ ತತ್ತಂ ಸದ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಕಥಂ ಸ್ಯಾತ್ತಾದ್ಯತಂ ಭಾಗ್ಯಂ ಮನು ಸಂಸಾರಿಣೋಽಧುನಾ ॥೭೫॥

ಯದಾ ಸಂಸಾರವಿಚ್ಛಿತ್ತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ ।

ತದಾ ಜ್ಞಾತಮಿತಿ ಜ್ಞೇಯಂ ತತ್ಪಜ್ಞಾನಂ ತು ಶಾಂಕರಂ ॥೭೬॥

ಅಧುನಾ ತತ್ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ಮಯಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಜ್ಞಾಯತೇ ಭೂರಿ ತಪಸಾ ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ಶಿವಾರ್ಚಕಾಃ । ೭೭॥

ವೇದೈರಪಿ ನ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ತಥಾಸತಿ ।

ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಮಯಾ ತತ್ತಂ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ॥೭೮॥

ಪರಂ ತು ವೇದವಿಹಿತಂ ಮಯಾ ದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ।

ಕ್ರಿಯತೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದೈರ್ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮಯಾ ಸದಾ ॥೭೯॥

ನ ಕರಿಸ್ಯತಿ ಯಃ ಪೂಜಾಂ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಯಾತಿ ನರಕಂ ಘೋರಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ॥೮೦॥

ಹೊರತು ಅಲ್ಪಜ್ಞರಾದ ನಮಗೆ ಹೇಗೆತಾನೇ ತಿಳಿದೀತು ! ಶಂಕರನ ತತ್ತ್ವವು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ವೋಕ್ಷಸ್ವಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು ಅಂತಹ ಭಾಗ್ಯವು ಸಂಸಾರಿಯಾದ ನನಗೆ ಈಗ ಹೇಗೆತಾನೇ ದೊರೆತೀತು ? ಆ ಪರಶಿವನ ಅಜ್ಞೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನವು ತೊಲಗಿದಮೇಲೆ ಶಂಕರನ ನಿಜತತ್ತ್ವವು ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ಆಗುವುದು. "೭೪-೭೫-೭೬".

ಓ ದ್ವಿಜರೇ, ರಹಸ್ಯವಾದ ಶಿವತತ್ತ್ವವು ನನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು ? ಶಿವಪೂಜಕರೇ, ವಿಶೇಷ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಮಾತ್ರ ಆ ಶಿವತತ್ತ್ವವು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವುದು. ವೇದಗಳಿಗೂ ಪರಶಿವನ ತತ್ತ್ವವು ತಿಳಿಯದಿರುವಮೇಲೆ ಅದು ನನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು ? ಅದರಿ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ರಮಾನವಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವೆನು "೭೭-೭೮-೭೯".

ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಅದರದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವವನು ಘೋರವಾದ ನರಕವನ್ನೆದುವನೆಂದು ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಹೇಳುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ,

ಶಿವಪೂಜಾವಿಧಾನಂ ಚ ಮಯಾ ನ ಜ್ಞಾಯತೇ ದ್ವಿಜಾಃ |
ತಥಾಪಿ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ||೮೧||

ಯಥಾ ಕಥಂಚಿತ್ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ |
ನ ಜ್ಞಾತೋ ವಿಧಿರಿತ್ಯೇತನ್ನ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ||೮೨||

ಕೃತ್ವಾ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ |
ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ||೮೩||

ಶಿವನೂರ್ದ್ರೈರನೂರ್ದ್ರೈರ್ನಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |
ಸಂಪೂಜ್ಯ ಮುಚ್ಯತೇ ಪಾಪೈರನಂತೈರಪಿ ಸರ್ವಥಾ ||೮೪||

ಕ್ರಿಯತೇ ಯೇನ ಸತತಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ |
ತೇನಾಧಿಕಾರಿಣಾ ಕಾರ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ||೮೫||

ನಿತ್ಯಮುಪ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಯಃ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛಿವಪೂಜನಂ |
ಸ ಸರ್ವಪಾಪನಿರ್ನುಕ್ತಃ ಶಿವರೂಪಂ ಪ್ರಯಾಸ್ಯತಿ ||೮೬||

ಆ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧಿಯು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಾನು ನಿತ್ಯವೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ವಿಧಿಯು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಬಿಡಬಾರದು. ತನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಯಾದರೂ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ||೮೦-೮೧-೮೨||

ನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ನೀರಿನಿಂದ ನೆನೆಸಿದ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದಾಗಲೀ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪಾಪಗಳಿದ್ದರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು. ಯಾನಾಗಲೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವುಂಟಾಗುವುದು. ||೮೩-೮೪-೮೫||

ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಡದೇ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಕಲಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪರಶಿವನ ರೂಪವನ್ನೇ ಕೊನೆಗೆ ಹೊಂದುವನು. ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿ

ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧಾಸಮೇತೇನ ಭಸ್ಮನಿಷ್ಠೇನ ಸಾದರಂ ।

ಪೂಜಿತಃ ಪಾರ್ವತೀನಾಥೋ ದದಾತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಂ ||೮೭||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।

ತೇನ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತಾ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ||೮೮||

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನೈವ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ ।

ಪುರಾ ಮಹ್ಯಂ ದದೌ ವಿಸ್ತಾ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಕರುಣಾನಿಧಿಃ ||೮೯||

ದದೌ ತತಃ ಪರಂ ಮಹ್ಯಂ ವೈಕುಂಠಮಪಿ ಶಂಕರಃ ।

ಸುದರ್ಶನಾಭಿಧಂ ಚಕ್ರಂ ದದೌ ಮಹ್ಯಂ ತತಃ ಪರಂ ||೯೦||

ಮೋಕ್ಷದಾನಸಮರ್ಥಸ್ಯ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ।

ಇದಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವದಾತ್ಮತ್ವಂ ನ ಚಿತ್ರಮಿತಿ ಮನ್ಮಥೇ ||೯೧||

ಯಸ್ಮೈ ಹೃಷ್ಣೋ ಮಹಾದೇವಸ್ತಸ್ಮೈ ಸ ಗಿರಿಜಾಪತಿಃ ।

ದದಾತಿ ಭುಕ್ತಿಂ ಮುಕ್ತಿಂ ಚ ಸ್ವತಂತ್ರಂ ಕರುಣಾಕರಃ ||೯೨||

ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಉತ್ತಮನಾದ ಗತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ನಿಯಮವಿಂದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷಾಂಗನೆಯು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ||೮೭-೮೮-೮೯||

ಹಿಂದೆ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದ ದಯಾಸಾಗರನೆನಿಸಿದ ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನು ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ನನಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದನು ಅನಂತರ ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೂ, ಈ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವನ್ನೂ ಆ ಶಂಕರನೇ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಶಿವಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಆ ಶಿವನು ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಯವೇನು? ||೮೯-೯೦-೯೧||

ಗಿರಿಜಾರಮಣನಾದ ಮಹಾದೇವನು ಕರುಣಾಸಾಗರನಾದುದರಿಂದ ತಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದರೆ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸುವನು. ಅನೇಕಮಂದಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ಪರಶಿವನಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮ ದೈವ

ಶಂಕರಾರಾಧನೇನೈವ ಬಹವೋ ಮುನಿಪುಂಗವಾಃ ।

ಶಿವಸ್ವರೂಪನಾಪನ್ನಾಃ ಶಿವೈಕಪರದೇವತಾಃ

||೯೩||

ತ್ರಿಕಾಲಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೪||

ತ್ರಿಕಾಲಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೫||

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸತತಂ ನಿಪ್ರೈರ್ನಿತ್ಯಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೬||

ತ್ರಿಕಾಲಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವವಂದನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೭||

ತ್ರಿಕಾಲಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೮||

ತ್ರಿಕಾಲಮುಪ್ರಮಾದೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಕೀರ್ತನಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಪತಿತೋ ಭೂಯಾದಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ

||೯೯||

ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಶಿವನಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರು
ವರು. ಪಾತಕಕಾಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೆ
ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಪೂಜೆಮಾಡದವನು ಪತಿತನಾಗುವನೆಂದು
ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ||೯೨-೯೩-೯೪||

ವಿಪ್ರರಾದವರು ಮೂರುಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ,
ಶಿವವಂದನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು
ಪತಿತನಾಗುವರೆಂದು ಜಾಬಾಲೋಪನಿಷತ್ತು ಶ್ರುತಿಸಾದಿಸುವುದು ||೯೫-೯೬-೯೭||

ಮೂರುಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಧ್ಯಾನ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆದು ಶಿವಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆನುರಾಗವಿಡದವನು ಪತಿತನಾಗುವ
ನೆಂದು ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಯನ್ನರಿತವರು ಹೇಳುವರು. ಆ ಪರಶಿವನ ನಾಮಗಳೆಂಬ

ಶಿವನಾಮಸುಧಾಪಾನಂ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಶಿವಾರ್ಚಕಾಃ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೦॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಕ್ತಧಾರಣಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೧॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸದಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೨॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೩॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವವೀಕ್ಷಣಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೪॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೫॥

ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಕೀರ್ತನಂ ।

ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮಸ್ತೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ ॥೧೦೬॥

ಅನ್ಯತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವ ಶಿವಪೂಜಕರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. -೯೮-೯೯-೧೦೦॥

ಪವಿತ್ರವಾದ ಭಕ್ತಧಾರಣೆ, ಶುಕ್ಲವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದವಾದ ಶಿವಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ॥೧೦೧-೧೦೨-೧೦೩॥

ಶಿವನೀಕ್ಷಣೆ, ಶಿವಧ್ಯಾನ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಾನು ಪದೇಪದೇ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು ॥೧೦೪-೧೦೫-೧೦೬॥

ಭವತ್ಯನಲ್ಪತಪಸಾ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶಂಕರಪೂಜನೇ ।

ತತೋಽನಲ್ಪತಪೋಮೂರ್ತಿಃ ಶಾಂಕರಃ ಪೂಜ್ಯ ಏವ ಮೇ ॥೧೦೭॥

ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯಃ ಪೂಜನೀಯೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳನಪೂರ್ವಕಂ ॥೧೦೮॥

ವೃಥಾ ನ ಸ್ಯಾದ್ಯಥಾ ಸ್ವಸ್ಯ ಜೀವನಂ ಶೈವಪುಂಗವಾಃ ।

ತಥಾ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ॥೧೦೯॥

ದುರ್ಲಭಂ ಜೀವನಂ ಪುಂಸಾಮತ ಏವ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ।

ಶಿವಪೂಜೈವ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ॥೧೧೦॥

ಶಿವಾನ್ಯದೇವಪೂಜಾ ತು ದುಃಖಂ ಸಂಸಾರಕಾರಣಂ ।

ಅತೋನ್ಯಾರಾಧನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ॥೧೧೧॥

ಆಸ್ತಿಕನಿಗೆ ಅಪಾರತಪಸ್ಸಿನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಅಪರಿಮಿತತಪಸ್ಸಿನ ರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಆ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತನೂ ನನಗೆ ಪೂಜಾರ್ಹನೇ ಆಗಿರುವನು. ವಿಭೂತಿಲೇಪನ, ಭಸ್ಮಪ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಶಂಕರನ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ತಮ್ಮ ಜೀವನವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಅರ್ಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಶೈವಧರ್ಮ. ॥೧೦೭-೧೦೮-೧೦೯॥

ಪುರುಷರಾಗಿ ಜನಿಸುವುದೇ ದುರ್ಲಭವಾದ್ದರಿಂದ ಮಾನವರು ಒಂದುಕ್ಷಣವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆಯದೆ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯು ದುಃಖಪ್ರದವೂ, ಸಂಸಾರಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಆ ಶಂಕರನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದು ಮೇಲು. ॥೧೧೦-೧೧೧॥

ದ್ವಿಜೈರಹರ್ನಿಶಂ ಕಾರ್ಯಂ ಶಂಕರಾರಾಧನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಏವಂ ಸುರೈಶ್ಚ ಕರ್ತವ್ಯಮನ್ಯೈರಪಿ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ॥೧೧೨॥

ಅಶಕ್ತ್ಯೈಃ ಪ್ರತಿದಂಡಂ ನಾ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।

ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಹೂರ್ತೇ ನಾ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ॥೧೧೩॥

ಪ್ರಹರೇ ಪ್ರಹರೇ ವಾಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ನ ಲಂಘನೀಯಃ ಪ್ರಹರಃ ಶಿವಪೂಜಾಂ ವಿನಾ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೧೧೪॥

ಭಸ್ಮಸಾಂಗಾನ್ ಸಂಮೃಜ್ಯ ಪ್ರಹರೇ ಪ್ರಹರೇ ದ್ವಿಜೈಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ॥೧೧೫॥

ಯಾಮಾದೌ ಯಾಮಮಧ್ಯೇ ವಾ ಯಾಮಾಂತೇ ವಾ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ಸರ್ವಪಾಪಕ್ಷಯಾರ್ಥಿಭಿಃ ॥೧೧೬॥

ಚತ್ವಾರೋ ಯಾಮಿನೀಯಾಮ ದಿನಯಾಮಾಶ್ಚ ಶಾಂಕರಾಃ ।

ತೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಯಾಮೇಷು ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ॥೧೧೭॥

ಶ್ರೀವರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ದೇವತೆಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯು ಹಗಲಿರುಳೂ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು. ಹಗಲಿರುಳೂ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ನಿತ್ಯವೂ ದಂಡ, ಮುಹೂರ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಹರ ಇವುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರತಿ ಯಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಲ ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ವೃಥಾ ವಾಗಿ ಅವರು ಎಂದೂ ಕಾಲಕಳೆಯಬಾರದು. ॥೧೧೨-೧೧೩-೧೧೪॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರತಿಪ್ರಹರಕ್ಕೂ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಯವಗಳಿಗೆ ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಸಕಲ ಪಾಪವೂ ನಾಶವಾಗಬೇಕೆಂದಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು, ಯಾಮಗಳ ಮೊದಲು ಮಧ್ಯೆ ಅಥವಾ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಹಗಲಿನ ನಾಲ್ಕುಯಾಮ, ರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕುಜಾವ, ಒಟ್ಟು ಈ ಎಂಟು ಜಾವಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ॥೧೧೫-೧೧೬-೧೧೭॥

ರಾತ್ರೌ ದಿನಾ ಚ ಸರ್ವಾಂಗಂ ಭಸ್ಮನೋದ್ಘಾಲ್ಯ ಸಾದರಂ ।
 ಪ್ರಹರೇ ಪ್ರಹರೇ ಕಾರ್ಯಂ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಪೂಜನಂ ॥೧೧೮॥
 ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಪ್ರತಿಯಾನೋ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
 ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಫಲಂ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ತಾ ನಿಗಮಾ ಅಸಿ ॥೧೧೯॥
 ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಶಿವಪೂಜಾಂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ।
 ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಫಲಂ ವಕ್ತುಂ ನುಮ ಶಕ್ತಿಃ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ॥೧೨೦॥
 ಯೇಷಾಂ ಬಾಹ್ಯೋಪಚಾರೇಷು ಶಕ್ತಿನೈವ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।
 ತೈರ್ನಾರ್ಸೋಪಚಾರೈರ್ನಾ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ॥೧೨೧॥
 ಅನಂತನಾಜಪೇಯಾದಿಯಾಗಾನಾಂ ಯತ್ನಲಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।
 ತತೋಽನಂತಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧೇಃ ಫಲಂ ॥೧೨೨॥
 ಮಹಾದಾನಾನಿ ಯಾವಂತಿ ತೇಷಾಂ ಯಾವತ್ನಲಂ ಶ್ರುತಂ ।
 ತತೋಽನಂತಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧೇಃ ಫಲಂ ॥೧೨೩॥

ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದರದಿಂದ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಮೇಹಕ್ಕೆ ಲೇಪನಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಹರದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು.
 ನಿಯಮದಿಂದ ಪ್ರತಿಜಾವದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವವನ ಪುಣ್ಯಫಲಗಳನ್ನು
 ವೇದಗಳಿಗೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ
 ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವವನ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗಿಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ
 ಯುಂಟಾದೀತು ? ॥೧೧೮-೧೧೯-೧೨೦॥

ಬಾಹ್ಯವಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ (ಶರೀರಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ) ಆ
 ಶಿವನಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಮಾನಸಿಕವಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದಲೇ
 ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಾಚಪೇಯಯಾಗ,
 ಇತರ ಮಹಾದಾನಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಫಲವುಂಟೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನೇಕ
 ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯವು ಶಿವಪೂಜಾವಿಧಿಯಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ॥೧೨೧-೧೨೨-೧೨೩॥

ತಪಾಂಸ್ಕುಗ್ರಾಣಿ ಯಾನಂತಿ ತಾವತಾಂ ಯತ್ಫಲಂ ಶ್ರುತಂ ।
ತತೋಽನಂತಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧೇಃ ಫಲಂ ||೧೨೪||

ಪೌಂಡರೀಕಾದಿಯಾಗಾನಾಂ ಸ್ವರ್ಗಮಾತ್ರಫಲಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ಶಿವಾರ್ಚನಂ ತು ವೇದೋಕ್ತಂ ಚತುರ್ವರ್ಗಫಲಪ್ರದಂ ||೧೨೫||

ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಸ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಾಃ ಶಿವಪೂಜಯಾ ।
ಅತಃ ಶಿವಾರ್ಚನಫಲಂ ಕೇನ ಸಾಮ್ಯಂ ಪ್ರಯಾಸ್ಯತಿ ||೧೨೬||

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ನಶ್ಯಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಘೋಷಯಃ ।
ನಶ್ಯತ್ಯೇಕಾ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ವಾಜಿನೋಧೇನ ಚ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೨೭||

ಶಿವಸ್ಮರಣಮಾತ್ರೇಣ ವಿನಶ್ಯಂತ್ಯಘೋಷಯಃ ।
ತೇನ ನಶ್ಯಂತಿ ಕಿಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಸದ್ಯಃ ಶಂಕರಪೂಜಯಾ ||೧೨೮||

ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಫಲದಂ ನೈದಿಕಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
ತನ್ನ ಯಾಗಾದಿಸದೃಶಂ ಯತಃ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗದಂ ||೧೨೯||

ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತಪಸ್ಸು
ಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಫಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಪುಣ್ಯವು ದೊರೆಯುವುದು.
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಪೌಂಡರೀಕ ಮೊದಲಾದ ಯಾಗಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ
ಫಲವಾಗಿರುವುದು. ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶಿವಪೂಜೆಯಾದರೋ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ,
ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು.
ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳು ಸ್ವಾಧೀನ
ಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ಶಿವಪೂಜೆಗೆ ಮತ್ತಾವುದು ತಾನೇ ಸರಿತೂಗಬಲ್ಲುದು ?
||೧೨೪-೧೨೫-೧೨೬||

ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ ಕೋಟ್ರಂತರ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳೂ
ನಾರವಾಗುವವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವು ಕೇವಲ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯು
ನ್ನೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿತು. ಆ ಪರಶಿವನ ಸ್ಮರಣಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರ
ದಿಂದಲೇ ಪಾಪರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾರವಾಗುವವೆಂದಮೇಲೆ, ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯಿಂದ
ಸಮಸ್ತ ದೋಷಗಳೂ ನಾರವಾಗುವವೆಂಬುದರಲ್ಲೇನಾಶ್ಚರ್ಯ ! ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷ,

ಶಿವನಾಮಾಗ್ನಿ ಮಾತ್ರೇಣ ದಗ್ಧಂ ಚೇತ್ಸಾ ಪಕಾನನಂ ।

ಶಿವಾರ್ಚನೇನ ತದ್ಗಂ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಕಿಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೩೦||

ಪುರಾ ಕಶ್ಚ ನ ರಾಜಾಭೂತ್ಸಾಮಂತನೃಪಮರ್ಧನಃ ।

ಅಧರ್ಮಪ್ರಭವಃ ಕ್ರೂರೋ ಯಮವತ್ಕ್ರೂರಶಾಸನಃ ||೧೩೧||

ಭುಕ್ತಾ ಯಾವತ್ಯಸ್ತೇನೈವ ಸ್ವದೇಶಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರಿಯಃ ।

ತೇನ ತದ್ಭೋಗಸಕ್ತೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬಹವೋ ಹತಾಃ ||೧೩೨||

ಯಾವಂತಸ್ತೇನ ನಿಹತಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಧರ್ಮತತ್ಪರಾಃ ।

ತೇಷಾಂ ಸಂಖ್ಯಾಪಿ ಶೈವೇಂದ್ರಾಃ ಕರ್ತುಮೇವ ನ ಶಕ್ಯತೇ ||೧೩೩||

ಸ ಪಸೌ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಮದ್ಯಂ ಮದ್ಯಪಾನರತ್ನೈಃ ಸಹ ।

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಹರಣಂ ತೇನ ಕೃತಮೇವ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ||೧೩೪||

ರೂಪವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯು ಇತರ ಯಾಗಗಳಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸರಿತೂಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೧೨೭-೧೨೮-೧೨೯||

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳೇ, ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಪಾಪವೆಂಬ ಕಾಡೇ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಅವುಗಳು ನಾಶವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ಚರ್ಯ ವೇನು? ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ರಾಜನಿದ್ದನು ಅವನು ಸಕಲ ಸಾಮಂತರಾಜರನ್ನೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ ಕೇವಲ ಅಧರ್ಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಯಮನಂತೆ ಕ್ರೂರವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುತ್ತಾ ದುರುಳನೆನಿಸಿದ್ದನು ||೧೩೦-೧೩೧||

ಅವನು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಯುವತಿಯರಾದ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹೆಂಗಸ ರನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಿದನು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲು ಬಂದ ಅನೇಕಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು ಶೈವಾಗ್ರೇಸರರೇ, ಈ ಸಾಪಿಯು ಕೊಂದ ಧರ್ಮತತ್ಪರರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಎಣಿಸುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯ ವಾಗಿತ್ತು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದುರುಳನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಾನೂ ಸ್ನೇಹೈಯಾಗಿ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಈತನಿಂದ ಸದೇ ಸದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದ್ರವ್ಯವು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ||೧೩೨-೧೩೪-೧೩೫||

ಏತಾದೃಶಃ ಸ ಪಾಪಿಷ್ಠಃ ಕದಾಚಿದ್ವಿಪಿನಂ ಯಯೌ |
 ಸ ಗತ್ವಾ ತು ಮೃಗಾನ್ಮದ್ಧಾನ್ಮಘಾನಾಥರ್ಮತತ್ಪರಃ ||೧೩೫||
 ತತೋ ವನಗಜಾಸ್ತೇನ ನಿಹತಾ ಬಹವೋ ದ್ವಿಜಾಃ |
 ವನಗವಶ್ಚ ನಿಹತಾ ಗವಯಾಶ್ಚಾಮಿತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೩೬||
 ಹರಿಣ್ಯೋ ಹರಿಣಾಶ್ಚಾನೈ ನಿಹತಾಸ್ತೇನ ಪಾಪಿನಾ |
 ಪಕ್ಷಿಣ್ಯೋ ನಿಹತಾಸ್ತೇನ ಬಹವೋ ಗರುಡಾದಯಃ ||೧೩೭||
 ಏವಮಾಸಾಯಮುದ್ವೃತ್ತೋ ಹತ್ವಾ ಜೀವಾನ್ಯಥೇಚ್ಛಯಾ |
 ರವಾವಸ್ತಂ ಗತೇ ರಾಜಾ ಸ ತತ್ರೋವಾಸ ಕಾನನೇ ||೧೩೮||
 ತತ್ರ ರಾತ್ರೌ ಯಥಾಕಾಂಕ್ಷಾಂ ಕೃತ್ವಾ ದುರ್ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಂ |
 ಪಪೌ ಮದ್ಯಂ ತತಃ ಪಾಪೀ ಮದ್ಯಪಾನರತ್ನೈಃ ಸಹ ||೧೩೯||
 ತತಃ ಸ ಮದ್ಯಪೋ ರಾಜಾ ಬಭೂವ ಮದನಾತುರಃ |
 ತತಃ ಸಮಾನಯಾಮಾಸ ವನಸ್ಥಾನ್ಮುಷಿಕನ್ಯಕಾಂ ||೧೪೦||
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ಯುನತೀಂ ಪುಷ್ಪಾಮಾದಾಯ ಋಷಿಕನ್ಯಕಾಂ |
 ಯಥೇಚ್ಛಮುಪಭುಕ್ತ್ವಾ ತಾಂ ತತ್ಕಾಜ ಋಷಿಕನ್ಯಕಾಂ ||೧೪೧||

ಇಂತಹ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಆ ಪಾಪಿಷ್ಠನು ಮುಮುಕ್ಷು ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಹೋದನು. ಅಧರ್ಮತತ್ಪರನಾದ ಇವನು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಸಾಧುಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದನು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಕಾಡಾನೆಗಳೂ, ಕಾಡು ಹಸು, ಗವಯ (ಹಸುವಿನಂತಿರುವ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ) ಹೆಣ್ಣುಜಿಂಕೆ, ಸಾರಗ, ಗರುಡನೇ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ತನ್ನ ಮನಬಂದಷ್ಟು ಕೊಂದು ಕೊನೆಗೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಯವಾದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿದನು. ||೧೩೫-೧೩೬-೧೩೭-೧೩೮||

ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ಮನ್ಮವಾದ ಮುಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮದ್ಯಪಾಯಿಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಮೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದು ಸ್ವಯಂ ಕಾಮಾತುರನಾಗಿ ಅದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿವೆ ಬಿಟ್ಟು ಋಷಿಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕರೆತಂದನು ಅವಳು ದೃಢಕಾಯಳೂ, ಮುನಿತಿಯೂ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಬಲಾತ್ಕಾರ

ತತಃ ಸುಷ್ಣಾಪ ದುರ್ವೃತ್ತಃ ಸ ರಾಜಾ ಮದ್ಯಪಾನಾನ್ವತಃ |
ಮದ್ಯಂ ಪೀತ್ವೈವ ಬಹುಧಾ ಕೃತ್ವಾ ಮಾಂಸಸ್ಯ ಭಕ್ಷಣಂ ||೧೪೨||

ತತಃ ಸಮುತ್ಥಿತೋ ವಾಯುರ್ನಾನಾಪತ್ರನಿಪಾತನಃ |
ತತಃ ಸಮುತ್ಥಿತೋ ರಾಜಾ ನಿದ್ರಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸ ಮದ್ಯಪಃ ||೧೪೩||

ತದಾನೀಮಾಗತೋ ಮೃತ್ಯುಃ ಸರ್ಪರೂಪಂ ಸಮಾತ್ರಿತಃ |
ತೇನ ಸರ್ಪೇಣ ದಷ್ಟಶ್ಚ ಸ ರಾಜಾ ಮದ್ಯಪಪ್ರಿಯಃ ||೧೪೪||

ತತೋ ವಾಯುಸಮಾನೀತಾ ದನಭಸ್ಮಕಣಾ ದ್ವಿಜಾಃ |
ಅತಿಶ್ವೇತಾಃ ಸ್ವತಃ ಶುದ್ಧಾಃ ಪೇತುರ್ಭೂಪತಿವಿಗ್ರಹೇ ||೧೪೫||

ತತೋ ವಾಯುಸಮಾನೀತಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ತದಾ ದ್ವಿಜಾಃ |
ಪಪಾತ ತಸ್ಯ ಭೂಪಸ್ಯ ಮದ್ಯಪಸ್ಯೈವ ಮೂರ್ಧನಿ ||೧೪೬||

ಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ತರಸಾ ವಾಮಹಸ್ತೇನ ಮದ್ಯಪಃ |
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಕಿಮೇತದಿತಿ ವಿಸ್ಮಿತಃ ||೧೪೭||

ನಾಗಿ ಅನಕೊಡನೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಉಪಭೋಗಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.
||೧೪೨-೧೪೦-೧೪೧||

ಆಮೇಲೆ ದುಷ್ಟನಾದ ಆ ರಾಜನು ಮದ್ಯಪಾನಾಸಕ್ತರಾದ ತನ್ನ ಸಹಚರ
ರೊಡನೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣೆ, ಮದ್ಯಪಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿ
ದನು. ಇವನು ಮಲಗಿದ ಕೊಂಚಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು
ಕೊಂಡು ಜೋರಾದ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಆ ಮದ್ಯಪಾನಮಾಡಿದ
ರಾಜನು ಗಾಳಿಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡನು. ಅದೇ
ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯು ಹಾವಿನರೂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪರಮ
ಪಾಪಿಯಾದ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಕಚ್ಚಿತು. ||೧೪೨-೧೪೩-೧೪೪||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಕೇಳಿ, ಆಗಲೇ ಬಿಳುಪಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿನ
ಭಸ್ಮಕಣಗಳು ನಾಯುವಿನಿಂದ ತರಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ರಾಜನ ಶರೀರದಮೇಲೆ ಬಂದು
ಬಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಎಲೆಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯೂ ಬಂದು ಈ ಹೊಡ
ಗುಡುಕನಾದ ರಾಜನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು ಆಗ ಆ ಮದ್ಯಪಾನಲೋಲುಪನಾದ

ತತಸ್ತತ್ಪ್ರತಿತಂ ಲಿಂಗೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಮನುತ್ತಮೇ ।

ತಲ್ಲಿಂಗಂ ನಾರ್ಮದಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಸರ್ವಪಾಪಭಯಾಪಹಂ ॥೧೪೮॥

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜವರಃ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಃ ।

ನಾರ್ಮದಾನ್ಯೇವ ಲಿಂಗಾನಿ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಸ್ಥಿತಃ ಸದಾ ॥೧೪೯॥

ಸ ವನೇ ಸಂಚರನ್ನಿಶ್ರೇಯಾ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ।

ವಿಸ್ತೃತ್ಯೈವ ಯಯೌ ತತ್ರ ತತ್ತತ್ತ್ಯೈವ ಸ್ಥಿತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೧೫೦॥

ಮೃತ್ಯುರೂಪೇಣ ಸರ್ವೇಣ ದೃಷ್ಟಪತ್ರ ಸ ಭೂಪತಿಃ ।

ಪ್ರಾಣಾನ್ಮಹೌ ತತಸ್ತತ್ರ ಯಮದೂತಾಃ ಸಮಾಗತಾಃ ॥೧೫೧॥

ತದಾ ಮಯಾ ಗತಂ ತತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಿಬುಧೈಃ ಸಹ ।

ಕ್ಷೃಗಮಿಷ್ಯತ್ಕಯಂ ಪಾಪೀ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯ ಇತಿ ಸತ್ವರಂ ॥೧೫೨॥

ರಾಜನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ಬಿಲ್ವದಳವನ್ನು ಎತ್ತೆನ್ನಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಇದೇ ನೆಂದು ಉದಾಸೀನದಿಂದ ಎಸೆದನು. ||೧೪೮-೧೪೯-೧೫೦||

ಅವನು ಬಿಸಾಡಿದ ಆ ಬಿಲ್ವದಳವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಶಿವ ಲಿಂಗದಮೇಲೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ವಿಪ್ರರೇ, ಅದು ಸಕಲ ಭಯಗಳನ್ನೂ ಹೋಗ ಲಾಡಿಸುವ ನಾರ್ಮದಾನದಿಯ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಲಿಂಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಶಿವಲಿಂಗವು ಅಲ್ಲಿರಲು ಒಂದು ಕಾರಣವುಂಟು. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಶಿವಪೂಜಾರ್ಥತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದುದಿನ ಆತನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಉತ್ತಮನಾದ ಆ ನಾರ್ಮದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವರೆತು ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದನು. ಆ ಲಿಂಗವೇ ಅದು ಆ ರಾಜನು ಬಿಲ್ವದಳವನ್ನೆಸೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿತು ||೧೪೮-೧೪೯-೧೫೦||

ಆಗ ಮೃತ್ಯುರೂಪಿಯಾದ ಹಾವಿನಿಂದ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲು, ಕೂಡಲೇ ಮುಖಭಟರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವನನ್ನೆಳೆದೊಯ್ಯಲು ಜಾಗ್ರತಿ ಬಂದರು. ಆಗ ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ. ಈ ಪಾಪಿಯು ಯಾವ ರೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ||೧೫೧-೧೫೨||

ತದಾನೀನಾಗತಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ ।

ಮಯಾ ಸಮರ್ಚಿತಾಸ್ತತ್ರ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ ॥೧೫೩॥

ತತಃ ಪರಂ ಯಮುಭಟಾಸ್ತಂ ಬದ್ಧ್ವಾ ಗಂತುಮುದ್ಯತಾಃ ।

ತತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟವದನಾಸ್ತಾನೂಚುಃ ಶಿವಕಿಂಕರಾಃ ॥೧೫೪॥

॥ ಶಿವದೂತಾ ಉಚುಃ ॥

ನ ನೇಯೋಽಯಂ ಭವದ್ಭಿಷ್ಠು ನೇಯೋಽಸ್ಮಾಭಿರಯಂ ನೃಪಃ ।

ಭವದ್ಭಿರ್ನಯನೋದ್ಯೋಗಃ ಕರ್ತವ್ಯೋ ನಾತ್ರ ಸರ್ವಥಾ ॥೧೫೫॥

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕಶ್ಚಿದ್ಯಮುಭಟಿಸ್ತದಾ ।

ಯನಾಯೇದಂ ಸಮಾಖ್ಯಾತುಂ ವೃತ್ತಾಂತಂ ತ್ವರಯಾ ಯಯಾ ॥೧೫೬॥

ತತಸ್ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಮುಃ ಸತ್ಪರಮುತ್ಥಿತಃ ।

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತೇನ ಸಹಿತಃ ಸತ್ಪರಂ ಸ್ವಾಪ ತದ್ವನಂ ॥೧೫೭॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶಂಕರನ ಭೃತ್ಯರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ನಾನು ಆಗ ಆ ಶಿವದೂತರನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಅಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಆ ಯಮದೂತರು ರಾಜನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ಶಿವದೂತರು ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು. ॥೧೫೩-೧೫೪॥

“ ಎಲೈ ಯಮಕಿಂಕರರೇ, ಈ ರಾಜನನ್ನು ನೀವು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೂಡದು. ಇವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಭಾರವು ನಮ್ಮದು. ಇವನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ” ಎಂದು ಶಿವಭಟರು ಎಚ್ಚರಿಸಲು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಬ್ಬ ಯಮದೂತನು ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಯಮನ ಬಳಿಗೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಓಡಿದನು. ಯಮನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ದೂತನಿಂದ ಕೇಳಿ, ಒಡನೆಯೇ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನೊಡನೆ ಆ ಶಿವಕಿಂಕರರೂ ಮತ್ತು ರಾಜನೂ ಇದ್ದ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದನು. ॥೧೫೫-೧೫೬-೧೫೭॥

ತತೋ ಮದರ್ಚಿತಾಂಛುಧಾನ್ವಾಶ್ಚ ಶೈವಾಂಸ್ತದಾ ಯಮಃ |
ಪೂಜಯಾನಾಸ ಯತ್ನೇನ ತತೋ ಮಾಮಪಿ ಸಾದರಂ ||೧೫೮||

ತತಃ ಪರಮುನಾಚೇದಂ ಶೈವಾನ್ಪ್ರತಿ ವಚೋ ಯಮಃ |
ಪ್ರಣಮ್ಯ ದಂಡನದ್ಭುಮೌ ನತಮೂರ್ಧಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ||೧೫೯||

|| ಯಮಃ ಶುನಾಚ ||

ದೃಷ್ಟಮದ್ಯ ಪ್ರಸಂಗೇನ ಶೈವಾನಾಂ ರೂಪಮುತ್ತಮಂ |
ಯದ್ವರ್ತನೇನ ನತ್ಯಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ನಿವಿಧಾನ್ಮಪಿ ||೧೬೦||

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಂಕಿತಘಾಲಾನಾಂ ವಿಭೂತಿಕೃತವರ್ಮಣಾಂ |
ರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಾನಾಂ ಚ ದರ್ಶನಂ ವಃ ಶುಭಪ್ರದಂ ||೧೬೧||

ಶಿವಾರ್ಚನೈಕನಿರತಃ ಶೈವೋ ಯಸ್ತಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ |
ನಿನಾ ನ ಭೂರಿಧಾಗ್ನೇನ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೧೬೨||

ಯವಸೀಕೃತವೈಕುಂಠಾನ್ವಿಷ್ಟುತ್ಪನ್ನಿತಸ್ಪೃಹಾನ್ |
ಪಶ್ಯಂತಿ ಶಾಂಕರಾನ್ ಧನ್ಯಾನ್ಭೂರಿ ಪುಣ್ಯಾಲಯಾ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೬೩||

ಅಗ ಯಮನು ನನ್ನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುರಿತುದ್ದರಾದ ಶಂಕರಕಿಂಕರ ರನ್ನು ಅದರದಿಂದಲೂ, ನಿಯಮದಿಂದಲೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಹಾಗೆಯೇ ಯಮನು ಅವರಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ ತಲೆಬಾಗಿ, ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೧೫೮-೧೫೯||

ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವ ಈಶ್ವರಗಣಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾದ ರೂಪವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಈದಿನ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತತ್ರಿಪುಂಡ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ವೇಷಕೈಲಿ, ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವು ನನಗೆ ಮಂಗಳವ್ರದವೆನಿಸಿದೆ ||೧೬೦-೧೬೩||

ಸುರಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತನಾದ ಶೈವನ ದರ್ಶನವು ಸತ್ಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವಾದ ಛಾಗದಿಂದ ಮೋರೆಯುಂಟು ಹೊರತು, ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲ. ನೈಕುಂಠಲೋಕ ದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಇಷ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ, ವಿಷ್ಣುಕವಲಿಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕದಿರುವ

ಏಕಸ್ಯ ಶಾಂಕರಸ್ಯಾಪಿ ದರ್ಶನಂ ಪಾಪನಾಶಕಂ ।

ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಂ ಪುಣ್ಯೋಪಚಯಕಾರಣಂ ||೧೬೪||

ಬಹೂನಾಂ ಭವತಾನುದ್ಯ ಶಾಂಕರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ।

ದರ್ಶನಂ ಜಾತಮಧುನಾ ಕೃತಕೃತ್ಯೋಽಸ್ಮ್ಯಹಂ ಧ್ರುವಂ ||೧೬೫||

ವಿಷ್ಣುರಸ್ಯ ಭವದ್ಧನ್ಯೋ ವಿಷ್ಣುನಾದ್ಯ ಯತೋಽಧುನಾ ।

ಕೃತಂ ಯತ್ನೇನ ಭವತಾಂ ಶೈವಾನಾಂ ಪೂಜನಂ ಮುದಾ ||೧೬೬||

ಕ್ಷ ಭವಂತಃ ಕ್ಷ ನಾ ವಿಷ್ಣುಃ ಕ್ಷ ವಿಷ್ಣೋಃ ಶೈವದರ್ಶನಂ ।

ಅದ್ಯ ವಿಷ್ಣುಕೃತಂ ಪುಣ್ಯಂ ಪರಿಪಕ್ಷಮಭೂದ್ಧ್ರುವಂ ||೧೬೭||

ಶೈವಾನಾಂ ದರ್ಶನಂ ಕ್ವಾಸ್ತಿ ಶಿವಸನ್ನಿಧಿವರ್ತನಾಂ ।

ಅದ್ಯ ಪ್ರಸಾಂಗಾದಭವಚ್ಛ್ರೀಮತಾಂ ದರ್ಶನಂ ಹರೇಃ ||೧೬೮||

ವಿಷ್ಣೋರ್ಮಮಾಪಿ ಸುಕೃತಂ ಫಲೋನ್ಮುಖಮಭೂದ್ಧ್ರುವಂ ।

ಯತೋಽದ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಜಾತಂ ಶೈವಾನಾಮಾವಯೋರ್ದ್ವಯೋಃ ||೧೬೯||

ಧನ್ಯರಾದ ಶಿವಾನುಚರರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾದ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯರಾದ ದ್ವಿಜರು ಮಾತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿ ದರ್ಶನಮಾಡುವರು. ||೧೬೨-೧೬೩||

ಒಬ್ಬ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತನ ದರ್ಶನವೇ ಸಕಲ ಪಾಪನಾಶಕವೂ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನೀಯುವುದೂ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದೂ ಆಗಿರುವಾಗ, ಅಂತಹ ಅನೇಕಮಂದಿ ಶಂಕರಸೇವಕರಾದ ಮಹಾಪುರುಷರ ದರ್ಶನವು ಈಗ ನನಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಾನು ಧನ್ಯನೇ ಆಗಿರುವೆನು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶಿವಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷ್ಣುವೂ ಈಗ ಧನ್ಯನೇ ಆಗಿರುವನು ||೧೬೪-೧೬೫-೧೬೬||

ಶಂಕರನ ಕಿಂಕರರೇ, ನೀವೆಲ್ಲಿ! ಆ ವಿಷ್ಣುವೆಲ್ಲಿ! ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಇಂತಹ ಶಾಂಭವರ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಪರಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಪರಮ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾಗಿರುವ ಶಿವಗಣಗಳಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವು ಪ್ರಸಂಗವಶದಿಂದ ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆನು. ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ನಾನು ಇಬ್ಬರ ಪುಣ್ಯವೂ

ಶಿವತತ್ತ್ವಂ ನ ಜಾನೇಹಂ ವಸ್ತುತಃ ಶೈವಪುಂಗವಾಃ ।

ಭವದ್ವಿಜ್ಞಾಪಯತೇ ತತ್ತ್ವಂ ಶಿವಸನ್ನಿಧಿವರ್ತಿಭಿಃ ॥೧೭೦॥

ಕಥಂ ನಾ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವೋ ಜಂತೂಂಸ್ತಾರಯತಿ ಪ್ರಭುಃ ।

ಕಿಮಸ್ತಿ ತಾರಕಂ ರೂಪಂ ತತ್ಕೇನಾಪಿ ನ ಬುದ್ಧ್ಯತೇ ॥೧೭೧॥

ಪುರಾಣೇನ ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಯತ್ನಪೂರ್ವಕಂ ।

ತಥಾಪಿ ಶಾಂಕರಂ ತತ್ತ್ವಂ ನ ಜ್ಞಾತಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧ್ರುವಂ ॥೧೭೨॥

ಬ್ರಹ್ಮಣಾಪಿ ತಪಸ್ತಪ್ತಂ ತಥಾನ್ಯೈರಮರೈರಪಿ ।

ನ ಜ್ಞಾತಂ ಶಾಂಕರಂ ತತ್ತ್ವಂ ನೇದೈರಪಿ ಶಿವಾರ್ಚಕಾಃ ॥೧೭೩॥

ಅಸ್ತಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದೋ ಧರ್ಮೋ ಬಹುಧಾ ಕೃತಿಚೋದಿತಃ ।

ಸ ತು ಮೋಕ್ಷಪ್ರದೋ ಧರ್ಮಃ ಶಿವಪೂಜೈವ ಕೇವಲಂ ॥೧೭೪॥

ಫಲಿತವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಈದಿನ ನಿಮ್ಮಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನ
ನಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು. ॥೧೭೭-೧೭೮-೧೭೯॥

ಶೈವವೀರರೇ, ನಿಜವಾಗಿ ನಾನು ಆ ಶಿವತತ್ತ್ವವನ್ನರಿಯೆನು ಅನವರತವೂ
ಆ ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ ನೆಲೆಸಿರುವ ನಿಮಗೆ ಪರಶಿವನ ತತ್ತ್ವವು ಸರಿಯಾಗಿ
ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಆ ಮಹಾದೇವನು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರಮಾಡು
ವನು? ಅಂತಹ ಶಿವನ ತಾರಕರೂಪವಾವುದೋ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು.
॥೧೭೦-೧೭೧॥

ಬಹಳಹಿಂದೆ ಈ ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಎಲ್ಲರೂ
ಘೋರವಾಗಿ ಶಿವನನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿರರು. ಆದರೆ ಆ ಪರಶಿವನ ತತ್ತ್ವವು
ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಓ ಶೈವರೇ, ವೇದಗಳಿಗೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ
ಪರಶಿವನ ತತ್ತ್ವವೇನೆಂಬುದು ಗೋಚರವಾಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾಗಿ
ಆ ಧರ್ಮವು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ
ಧರ್ಮವು ಕೇವಲ ಶಿವನ ಪೂಜೆಯಿಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ॥೧೭೨-೧೭೩-
೧೭೪॥

ಸಾ ಪೂಜಾ ನೇದವಿಹಿತಾ ಸಾಕ್ಷಾ ನೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಿನೀ ।

ನ ತತೋಽಸ್ತೃಧಿಕೋ ಧರ್ಮಃ ಸಾಕ್ಷಾ ನೋಕ್ಷಪ್ರದಾಯಕಃ ||೧೭೫||

ತಥಾ ಚಾನೇನ ನ ಕೃತಂ ನೋಕ್ಷದಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ಏನಂ ನೇತುಂ ಶಿವೇನಾದ್ಯ ಭವಂತಃ ಪ್ರೇಷಿತಾಃ ಕಥಂ ||೧೭೬||

ಪ್ರಾಯೋಃನೇನ ಕೃತೋ ಧರ್ಮಃ ಶಿವಪೂಜಾತ್ಮಕೋ ಧ್ರುವಂ ।

ಅನ್ಯಥಾ ಶ್ರೀಮಹೇಶೇನ ಭವಂತಃ ಪ್ರೇಷಿತಾಃ ಕಥಂ ||೧೭೭||

ಏತತ್ಕೃತಾನಾಂ ಪಾಪಾನಾಮಂತೋ ನಾಸ್ತೀತ್ಯಥಾಪ್ಯಯಂ ।

ಭವದ್ಭಿರ್ನೀಯತೇ ಶೃವೈರ್ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಣಾದಿಪೂಜಿತೈಃ ||೧೭೮||

ಮಹೇಶಪ್ರೇಷಿತೈರೇವ ಭವದ್ಭಿರಯಮೀದೃಶಃ ।

ನೀಯತೇ ಕಿಮು ಯದ್ವಾಃಯಂ ಸ್ವತ ಏವಾದ್ಯ ನೀಯತೇ ||೧೭೯||

ನೀಯತೇಽಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚೇಚ್ಛಿವೇನಾಪ್ರೇಷಿತೈರಪಿ ।

ತಥಾಪಿ ನೀಯತಾಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಂ ಮಯಾ ತು ನ ನಿವಾರ್ಯತೇ ||೧೮೦||

ನೇದವಿಹಿತವಾದ ಪರಶಿವಪೂಜೆಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿಯೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಧರ್ಮವೇ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈತನು ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಇಂತಹವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? ||೧೭೫-೧೭೬||

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈತನು ಶಿವಪೂಜಾರೂಪವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಯವಾಗಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು? ಈತನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಪ್ರಾಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿವಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ನೀವು ಇವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿರುವಿರಿ ಇವನನ್ನು ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದ ಅಜ್ಞಾಪ್ತರಾಗಿ ನೀವು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿರುವಿರೋ, ಅಥವಾ ನೀವೇ ಶಿವನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರೋ, ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ ಒಂದುವೇಳೆ ನೀವೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ

- ಭೀತಿರಸ್ತೇನ ಸತತಂ ಶಾಂಕರೇಭ್ಯೋ ಮಮ ಧ್ರುವಂ ।
ತತೋ ನಿವಾರಣಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಶಕ್ತಿರ್ನ ಸರ್ವಥಾ ॥೧೮೧॥
- ತಾಡಿತೋಃಯಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುರ್ಭವದ್ಭಿರ್ನಿಧಿರಶ್ಯಯಂ ।
ಇಂದ್ರೋಽಪಿ ತಾಡಿತಃ ಪೂರ್ವಂ ಶೈವಪೂಜಾಪರಾಜ್ಞುಃ ॥೧೮೨॥
- ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯೋ ದೇವಾಸ್ತಾಡ್ಯಂತೇ ಯೈರನಾಕುಲೈಃ ।
ಶೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಂಕರೈಃ ॥೧೮೩॥
- ವ್ಯತ್ಯಾಸಃ ಕ್ರಿಯತೇ ಯೈಸ್ತು ಲೋಕಾನಾಮತಿಲೀಲಯಾ ।
ಶೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಂಕರೈಃ ॥೧೮೪॥
- ಯೈರಯತ್ನೇನ ಗಿರಯಃ ಪುರಾ ಚೂರ್ಣೀಕೃತಾ ಮುದಾ ।
ಶೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಂಕರೈಃ ॥೧೮೫॥
- ಯೈರಯತ್ನೇನ ಮುಕ್ತಾವತ್ಸಮುಪ್ರಾಶ್ನುಲಕೀಕೃತಾಃ ।
ಶೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಂಕರೈಃ ॥೧೮೬॥

ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದಾದರೂ, ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಇವನನ್ನು ನೀವು ಕರೆದೊಯ್ಯುವ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವವಿಧವಾದ ತಡೆಯೂ ಆಗಲಾರದು (೧೮೨-೧೮೪-೧೮೬-೧೮೮)

ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭಯವಿದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಆದನ್ನು
ನಿವಾರಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ವಿಷ್ಣು,
ಬ್ರಹ್ಮ, ಶೈವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಜ್ಞುಪನಾದ ಇಂದ್ರ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು
ನೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲವಾದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೂ ವಿಷ್ಣು,
ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಂತಹ
ಮಹಾವಿಷಮರಾದ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? (೧೮೭-೧೮೮-
೧೯೦)

ಸಕಲ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡುವವರೂ, ಬೆಟ್ಟಗಳ
ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಚೂರುಮಾಡುವವರೂ, ಅಗಾಧವಾದ ಸಮುದ್ರವನ್ನೂ
ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಸಣ್ಣ ಆಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಏಕಾಪೋಷನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರೂ,
ಚಂದ್ರಗ್ರಹವನ್ನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಚಂಡಿನಂತೆ ಓಡಾಡಿಸುವವರೂ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ

ಯೈರಯತ್ನೇನ ಲೀಲಾರ್ಥಮಿಂದುಃ ಕಂದುಕವತ್ಸೃತಃ |
ತೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ||೧೮೭||

ಯೈರಯತ್ನೇನ ವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಕ್ರವದ್ಭ್ರಾಮಿತಾಃ ಪುರಾಃ |
ತೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ||೧೮೮||

ಯೈರಯತ್ನೇನ ವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಃ ಸಮುದ್ರೇ ಸಾತಿತಾ ಮುದಾ |
ತೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ||೧೮೯||

ಯೈರಯತ್ನೇನ ವೈಕುಂಠೋ ವೈಕುಂಠಾತ್ಪಾತಿತೋ ಜಲೇ |
ತೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ||೧೯೦||

ಯೈರಯತ್ನೇನ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಶಿನಾದ್ವಾಪಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಂ |
ತೈರಹಂ ಗಣನೀಯಃ ಕಿಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ||೧೯೧||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಮುಖೋ ನಾಮ ಶಾಂಕರಃ |
ಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಮುನಾಚೇದಂ ಯಮಂ ಪ್ರತಿ ವಚೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೧೯೨||

ಕೃತಾನ್ಯನೇನ ಪಾಪಾನಿ ಸತ್ಯಂ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಯಮೈತತ್ಕೃತಪಾಪಾನಾಂ ಗಣನಾಪಿ ನ ದೃಶ್ಯತೇ ||೧೯೩||

ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವವರೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರಗಣಗಳಾದ
ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಗಣನೆಮಾಡುವಿರಾ ? ||೧೮೪-೧೮೫-೧೮೬-೧೮೭-೧೮೮||

ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೇ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ
ಮಹಾದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತಳೆದವರೂ, ಆ ವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೇ
ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಅದರ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕಡಲಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದವರೂ,
ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ವುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಪರಶಿವ ಕಿಂಕರರಿಗೆ ನಾನೊಬ್ಬ ಗಣನಾರ್ಹನೇ ? ಎಂದು, ಯಮನು
ನುಡಿದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಮುಖನೆಂಬ ಶಾಂಕರನು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ
ಯಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತೆಂದನು ||೧೮೯-೧೯೦ ೧೯೧-೧೯೨||

“ಯಮಧರ್ಮನೇ, ಕೇಳು ಇವನು ಅನೇಕ ವಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ ಈತನು ಮಾಡಿರುವ ವಾಪಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ

ಅನೇನ ನಾರ್ಮದೇ ಲಿಂಗೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ನಿಸಾತಿತಂ ।

ತದುತ್ತರಕ್ಷಣೇನ್ನಿವ ತ್ಯಕ್ತಮುಕ್ತೈವ ಪುದ್ಗಲಂ ||೧೯೪||

ಶಿವಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಬಿಲ್ವೇನ ನಾರ್ಮದಾಲಿಂಗಸನ್ನಿಧೌ ।

ತ್ಯಕ್ತಂ ಶರೀರಮೇತೇನ ಭೂಪಾಲೇನ ಸಭಸ್ಯನಾ ||೧೯೫||

ಪಶ್ಯೇದಂ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಸಮನ್ವಿತಂ ।

ಮೃತಂ ಚ ಪಶ್ಯ ರಾಜಾನಂ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಸಂನಿಧೌ ||೧೯೬||

ಏತಾದೃಶಃ ಕಥಂ ನೇಯೋ ಯಮಾದ್ಯ ನರಕಂ ಪ್ರತಿ

ಏತಸ್ಯ ನರಕಾವಾಸಃ ಸರ್ವಥಾ ನ ಭವಿಸ್ಯತಿ ||೧೯೭||

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ಯಶ್ಚ್ಯಜೇತ್ಪುದ್ಗಲಂ ಮರ್ತ್ಯಃ ಸ ಯಾತಿ ಶಿವಸಂನಿಧಿಃ ||೧೯೮||

ಅತ್ರಾದ್ಯಾಗತಮಸ್ಮಾಭಿಃ ಶಂಕರಪ್ರೇಷಿತೈರ್ಯಮು ।

ಶಂಕರಾಜ್ಞಾಂ ವಿನಾಃಸ್ಮಾಭಿಯಮು ಕ್ವಾಪಿ ನ ಗಮ್ಯತೇ ||೧೯೯||

ಗಣನೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜ, ಆದರೆ ಇವನು ನಾರ್ಮದಾಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳೆ
ಗಲನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ (ಎನೆದು) ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದೇಹವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾ
ಡಿರುವನು. ||೧೯೪-೧೯೯||

ನಾರ್ಮದಾಲಿಂಗಸಂನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳೆಗಳಿಂದ ಶಿವನನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿ
ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಿದ ಈ ರಾಜನು ಶರೀರತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು ಅಯ್ಯಾ ಯಮನೇ,
ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಈ ನಾರ್ಮದಾಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡು. ಇಗೋ,
ಇದರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿರುವ ರಾಜನನ್ನೂ ನೋಡು. ಯಮಧರ್ಮನೇ,
ಇಂತಹ ರಾಜನನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಒಯ್ಯುವೆ? ಇಂತಹವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ
ನರಕವಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೧೯೫-೧೯೬-೧೯೭||

ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಶಿವನ ಸಂನಿಧಿ
ಯಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು ಕೊನೆಗೆ ಅ ಪುನಿವಸ ಸಂನಿಧಿ
ಯನ್ನೇ ಐದುವನು. ಆ ಶಂಕರನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದೇ ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಸರ್ವಸಾಕ್ಷೀ ಕೃಪಾಸಿಂಧುಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸಾರ್ವತೀಪತಿಃ |

ಸರ್ವಂ ಜಾನಾತ್ಯತಃ ಸರ್ವೇ ಶಿವೇನ ಪ್ರೇಷಿತಾ ವಯಂ ||೨೦೦||

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ವಿನಾ ಮೋಕ್ಷೋ ನಾಸ್ತಿತಿ ಯದುದೀರಿತಂ |

ತತ್ತಥೈವ ನ ಸಂದೇಹಃ ಶ್ರುತಿಃ ಸಾ ನಾನ್ಯಥಾ ಧ್ರುವಂ ||೨೦೧||

ಯಃ ಕೃತಾನುತಪಾಪೋಽಪಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೇಣ ಶಂಕರಂ |

ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಮೃತೋ ಜಂತುಃ ಸ ಮೋಕ್ಷಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ||೨೦೨||

ಯಥಾ ನಶ್ಯಂತಿ ಗಿರಯಃ ಕ್ಷಣೇನ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿನಾ |

ತಥಾ ನಶ್ಯಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಶಿವಾರ್ಚಯಾ ||೨೦೩||

ಅಮಂತ್ರಂ ವಾ ಸಮಂತ್ರಂ ವಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಮೃತಿಕ್ಷಣೇ |

ಶಿವಲಿಂಗೇ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಶಿವೇ ಲೀನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೨೦೪||

ಆ ದೇವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ನನುಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದವನೂ ಆದ ಆ ಸಾರ್ವತೀರಮಣನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲನು. ಅಂಕಹ ಶಿವನಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೆವು ||೧೯೮-೧೯೯-೨೦೦||

ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಶ್ರುತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು. ಆ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬು. ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಶಂಕರ ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಮರಣಹೊಂದುವ ಪ್ರಾಣಿಯು ಮೋಕ್ಷವನ್ನೈದುವನು. ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ ಪಾಪಗಳು ಧ್ವಂಸವಾಗುವುವು. ||೨೦೧-೨೦೨-೨೦೩||

ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಆಗಲಿ, ಸಾಯುವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಆ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗು ವನು. ಕಾಲಮೃತ್ಯುವು ಸಮಾಪಿಸಿದಾಗ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮೊದಗಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಅಯ್ಯ ಯಮನೇ,

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವ್ಯವಹಿತಕ್ಷಣೇ ।

ಭವೇದ್ಯದಿ ತದಾ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ

॥೨೦೫॥

ಕಿಂಚಾಸ್ಯ ಕಾಲ ಪಶ್ಯಾಂಗಂ ದವಭಸ್ತಕಣಾಂಕಿತಂ ।

ಭಸ್ಮಾಂಕಿತಕರೀರಸ್ಯ ಕಥಂ ಸ್ಯಾನ್ನರಕೇ ಸ್ಥಿತಿಃ

॥೨೦೬॥

॥ ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ॥

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತಂ ನೃಪಂ ।

ದದರ್ಶ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಚ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಸಮನ್ವಿತಂ

॥೨೦೭॥

ತತೋ ಯನೋ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ।

ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ನಮಸ್ಕಾರಾಂಶ್ಚಕಾರ ಚ ಯಥಾವಿಧಿ

॥೨೦೮॥

ನನಾನು ದಂಡನದ್ಭಿರ್ಮೌ ತತಃ ಸ ಶಿವಕಿಂಕರಾನ್ ।

ಭೂಯೋ ಭೂಯಃ ಕಂಪಮಾನಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಯಮಃ ॥೨೦೯॥

ತತಸ್ತಮರ್ಚಯಾಮಾಸ ನೃಪಂ ಭಸ್ತಕಣಾಂಕಿತಂ ।

ತತೋ ಮಾಮುಪಿ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಯಮಸ್ತಸ್ಮಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ

॥೨೧೦॥

ಕಾಡುಬೆಂಕಿಯ ಭಸ್ಮದಿಂದ ಉದ್ಧೂಲನವಾಗಿರುವ ಇವನ ಅನಯವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಭಸ್ಮಭೂಷಿತಕರೀರನಾದ ಇವನಿಗೆ ಹೇಗೆತಾನೇ ನರಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವುಂಟಾಗುವುದು. ॥೨೦೪-೨೦೫-೨೦೬॥

ಯಮನು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಭಸ್ಮಭೂಷಿತನಾದ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಅವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಕಂಡನು. ಒಡನೆಯೇ ಯಮನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಆ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದನು. ಅಮೇಲೆ ನೇರವೇಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ನಿಂತು ಆ ಶಿವಕಿಂಕರರಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ, ಪದೇಪದೇ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರುತ್ತಾ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ॥೨೦೭-೨೦೮-೨೦೯॥

ಅನಂತರ ಯಮನು ಭಸ್ಮಕಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿದ್ದ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನೂ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಮೇಲೆ

ತತೋ ವಿಮಾನೇ ಸಂವೇಶ್ಯ ತಮೇವ ನೃಪತಿಂ ತದಾ ।

ಪ್ರತಸ್ಥಿರೇ ಚ ಮುದಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ ॥೨೧೧॥

ಭೂಪತಿರ್ಭಸ್ಮಯೋಗೇನ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನ ಚ ।

ಧ್ವಸ್ತಸಾಪಃ ಶಿವಂ ಪ್ರಾಪ ಸತ್ಪರಂ ಶೈವಪುಂಗವಾಃ ॥೨೧೨॥

ಯನೋಽಪಿ ಸ್ವಾಲಯಂ ಪ್ರಾಪ ಸ್ವಭಟ್ಟಿಃ ಸಹ ಸಂಯುತಃ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಫಲಂ ಸಂಸ್ತುನನ್ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ॥೨೧೩॥

ಅತ ಏವ ಕೃಪಾಸಿಂಧುದೇವದೇವೋತ್ತಮಃ ಶಿವಃ ।

ಪೂಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸರ್ವದಾ ಮುಕ್ತಿಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ॥೨೧೪॥

ಮಹೇಶಾದಪರೋ ದೇವೋ ನಾಸ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಅತೋ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜನೀಯಃ ಸದಾಶಿವಃ ॥೨೧೫॥

ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವ ಏಕಃ ಶಿವಂಕರಃ ।

ಧ್ಯೇಯ ಇತ್ಯಾಹ ವೇದೋಽಪಿ ಸ್ವಯಮಾರ್ಥವರ್ಣೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೧೬॥

ಆ ಶಿವಕಿಂಕರರೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಯಮನಿಂದಲೂ ಪೂಜೆಹೊಂದಿ, ಆ ರಾಜನನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊರಟರು ಆ ರಾಜನು ವಿಭೂತಿಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಿಂದಲೂ ಪಾಪರಹಿತನಾಗಿ ಪರಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋದನು. ||೨೧೦-೨೧೧-೨೧೨॥

ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಾಫಲವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಆ ಯಮನೂ ತನ್ನ ಭಟರೊಡನೆ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಶೈವರೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದಯಾ ಸಮುದ್ರನೂ, ದೇವದೇವೋತ್ತಮನೂ ಎನಿಸಿದ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಮುಮುಕ್ಷುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ವಿಪ್ರರೆ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರ ನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವಾದ ದೈವವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು ||೨೧೩-೨೧೪-೨೧೫॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವರ್ಣವೇದವು ಸಾರಿಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಪಾಪನಾಶಕವಾದ

ನಿಧನೇತ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮಂತ್ರೈರ್ನಮೋಽಂತ್ಯೈರಘನಾಕಶೈಃ |

ಶಿವಪೂಜ್ಯವ ಸತತಂ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿ ಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ||೨೧೭||

ಯಥಾ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ನಿತ್ಯಂ ಸರ್ವವೇದೋಪಸಾದಿತಂ |

ತಥಾ ಶಿವಾನ್ಯದೇವಾರ್ಚಾ ನ ಹಿ ವೇದೋಪಸಾದಿತಾ ||೨೧೮||

ಚಕಾರ ಚೋಪಸಂಹಾರಂ ಸಮ್ಯಗಾರ್ಥವರ್ಣೇ ಶ್ರುತಿಃ |

ಸರ್ವಮನ್ಯತ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಶಿವೋ ಭೇದಯ ಇತಿ ದ್ವಿಜಾಃ ||೨೧೯||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನಿತ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಶಿವಃ |

ಸ್ತೋತವ್ಯೋತಿಪ್ರಯತ್ನೇನ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಭಿರನಾಕುಲ್ಪಿಃ ||೨೨೦||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನಿತಿ ವೇದಃ ಪುನಃ ಪುನಃ |

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ವೈಕಾರೇಣಾಹ ಶಾಂಕರಃ ||೨೨೧||

ಭ್ರಾಂತ್ಯಾಪಿ ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ರುದ್ರೋ ನ ಭಗವಾನಿತಿ |

ದೇಯೈವ ತನ್ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣು ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೈಃ ||೨೨೨||

‘ನಿಧನಪತಯೇ ನಮಃ’ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಅನವರತವೂ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ತೋತಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಿತ್ಯಶಿವಪೂಜೆಯು ಸಕಲ ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಸಾದಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಇತರ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತೋತೆಯು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ||೨೧೭-೨೧೮-೨೧೯||

ಏಪ್ರರೆ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಶಿವನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಅಥರ್ವಣವೇದವು ಉಪಸಂಹಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸಿ, ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗದೆ ಜನಗಳು ‘ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್’ ಮುಂತಾದ ಕೈವರ್ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ತೋತಮಾಡಿ, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ‘ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್’ ಎಂಬ ವೇದ ಮಂತ್ರವು ಭಗವಂತನಿನ್ನಿಸುವವನು ಆ ರುದ್ರನೊಬ್ಬನೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ‘ವೈ’ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ||೨೧೯-೨೨೦-೨೨೧||

ಆ ರುದ್ರನು ಭಗವಂತನಲ್ಲವೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವವನೂ, ರುದ್ರನಿ ಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯವರಾದ ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದವರು ಭಗವಂತರೆಂದು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ

ಭ್ರಾಂತ್ಯಾಪಿ ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ರುದ್ರಾನ್ಯೋ ಭಗವಾನಿತಿ ।

ದೇಯೈವ ತನ್ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣಾ ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೈಃ ॥೨೨೩॥

ಭಗವಾನ್ರುದ್ರ ಏವೇತಿ ನ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜಡಾಃ ।

ದೇಯೈವ ತನ್ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣಾ ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೈಃ ॥೨೨೪॥

ವದಂತಿ ಯೇ ಶಿವಾನ್ಯೋಽಪಿ ಧೈಯ ಇತ್ಯಭಿಮಾನತಃ ।

ದೇಯೈವ ತನ್ಮುಖೇ ವಿಷ್ಣಾ ವೇದಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕೈಃ ॥೨೨೫॥

ಕಲೌ ಭ್ರಾಂತಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಚ ಯೇ ಜಡಾಃ ।

ರುದ್ರಾನ್ಯೋಽಪ್ಯಸ್ತಿ ಭಗವಾನಿತಿ ಮಾಯಾವಿನೋಽಹಿತಾಃ ॥೨೨೬॥

ಕಲೌ ಭ್ರಾಂತಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಬಹವೋ ಮಾನಸಾಧಮಾಃ ।

ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಶಿವಾನ್ಯೋಽಪಿ ಧೈಯ ಇತ್ಯಪಿ ತೇ ಜಡಾಃ ॥೨೨೭॥

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿವಿನೋಽಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಗುಂಠನಂ ॥೨೨೮॥

ಹೇಳುವವರೂ, ಆ ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನೆಂದು ಹೇಳದ ಮೂರ್ಖರೂ, ಶಿವನಲ್ಲದೇ ಇತರರನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುವವರೂ ಅದ ಜನಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ವೇದಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಸ್ತಿಕರು ಅಸಹ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ||೨೨೩-೨೨೪-೨೨೫-೨೨೬॥

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮೂರ್ಖರೆನಿಸಿ, ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಭಗವಂತರೆಂದೂ, ಪರಮಪೂಜ್ಯರೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಅನೇಕ ಅಧಮರಾದ ಮನುಷ್ಯರು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಶಿವನನ್ನಲ್ಲದೇ ಇತರರನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದಡ್ಡತನದಿಂದ ಹೇಳುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಹ್ಮಣಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದೂ ಕಲಿಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಪ್ರಸನ್ನವನ್ನು ಭಾಗ್ಯಹೀನರನೇಕರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ||೨೨೬-೨೨೭-೨೨೮॥

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಭಷ್ಯಧಾರಣಂ ||೨೨೯||

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಶುದ್ಧರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೨೩೦||

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ||೨೩೧||

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ||೨೩೨||

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಕೀರ್ತನಂ ||೨೩೩||

ದ್ವಿಜಜನ್ಮಾಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕಲೌ ಕಲಿನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಾಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವವಂದನಂ ||೨೩೪||

ರುದ್ರಾನ್ಯೋಃಪ್ಯಸ್ತಿ ಭಗವಾನಿತಿ ಮಾಯಾನಿಮೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ನೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ||೨೩೫||

ಧೈಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ಪಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ನೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ||೨೩೬||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿನಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾದವರನ್ನೇಕರು ಶುದ್ಧವಾದ ಭಷ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಧಾರಣೆ, ಪವಿತ್ರವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಮುಕ್ತಿಪ್ರದವಾದ ಶಿವಪೂಜೆ, ಶಿವಧ್ಯಾನ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ ಮತ್ತು ಶಿವನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರೆನಿಸುವರು. "೨೨೯-೨೩೦-೨೩೧-೨೩೨-೨೩೩-೨೩೪-೨೩೫-೨೩೬" ।

ಅಜ್ಞಾನವಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ, ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದ ದೇವತೆಗಳು ಭಗವಂತರೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ, ಶಿವನಲ್ಲದ ಇತರರನ್ನು ಧ್ಯಾನಾಹಾರಿನ್ನವವರೂ,

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಪೂಜ್ಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ॥೨೩೭॥

ಸೇವ್ಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ॥೨೩೮॥

ಚಿಂತ್ಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ॥೨೩೯॥

ಸ್ತುತ್ಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ॥೨೪೦॥

ವಂದ್ಯಃ ಶಿವಾತಿರಿಕ್ತೋಽಪಿ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ॥೨೪೧॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೨॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೩॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವವಂದನಂ ।

ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೪॥

ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಪೂಜಾರ್ಹರೆಂದೂ, ಸೇವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದೂ ಹೇಳುವ
ವರೂ ಸಹ ವೇದಬಾಹ್ಯರೆನಿಸಿ ನೀಚಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು
॥೨೩೫-೨೩೬-೨೩೭-೨೩೮॥

ಧ್ಯಾನಾರ್ಹನೂ, ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹನೂ, ನಮಸ್ಕಾರಯೋಗ್ಯನೂ ಆದ ಆ ಶಿವ
ನಲ್ಲದೇ ಬೇರೊಬ್ಬನಿರುವನೆಂದು ಅಜ್ಞಾನಮಿಂದ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲರೂ ವೇದಬಾಹ್ಯರೆನಿಸಿ
ನೀಚಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು । ೨೩೯-೨೪೦-೨೪೧॥

ಸಕಲವೇದಪ್ರಾದ್ಭವಾದ ಶಿವಪೂಜೆ, ಶಿವಧ್ಯಾನ, ಶಿವನ ನಮಸ್ಕಾರ,
ಭಕ್ತಧಾರಣೆ, ನಿಭೂತಿಲೇಪನ ಮತ್ತು ಸವಿತ್ರವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ನ ಕೌಶ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೫॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಗುಂಠನಂ ।

ನ ಕೌಶ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೬॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಶುದ್ಧರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ನ ಕೌಶ್ಯಂತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ವೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಯೋನಿಜಾಃ ॥೨೪೭॥

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತಂ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವತೀರ್ಥಾಭಿಷೇಚನಂ ।

ನ ಕೌಶ್ಯಂತಿ ಯೇ ಮೂಢಾಸ್ತೇ ಸರ್ವೇಃಪ್ಯಂತ್ಯಜಾಃ ಸ್ತೃತಾಃ ॥೨೪೮॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮುಷ್ಯಂಬು ತೃಕ್ತ್ವಾ ಭಸ್ಮಾನುಲೇಪನಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೪೯॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮುಷ್ಯಂಬು ತೃಕ್ತ್ವಾ ರುದ್ರಾಭಿವಂದನಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೦॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮುಷ್ಯಂಬು ತೃಕ್ತ್ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೧॥

ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಾಗಿ ಆಚರಿಸದವರಿಗಿಂತಲೂ ವೇದಬಾಹ್ಯರಿಸಿ ನೀಚಯೋನಿಜನರೆಂದೆನಿಸುವರು. '೨೪೫-೨೪೬-೨೪೭-೨೪೮-೨೪೯-೨೫೦-೨೫೧'.

ಸಕಲವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದ ಶಿವತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ಆ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡದಿರುವ ಮೂರ್ಖರೆಲ್ಲರೂ ಅಂತ್ಯಜರೆಂದೇ (ಚಂಡಾಲರೆಂದೇ) ತಿಳಿಯಲಿ. ಭಸ್ಮ ಲೇಪನ, ಈಶ್ವರಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದವನೂ ಸಹ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮದ್ಯಪಾಯಿಯಾಗಿಯೇ ಜನಿಸುವನು. '೨೪೯-೨೫೦-೨೫೧'.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿ ಕೇಳಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಸಮಾಧಾರ, ವ್ಯಕ್ತುಂಜಯ ನೆನಿಸಿದ ಆ ಮೂಢನೇವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ರುದ್ರಾಕ್ಷದ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪ, ಇವುಗಳನ್ನು

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮಪ್ಯಂಬು ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ರುದ್ರಾಭಿವಂದನಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೨॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮಪ್ಯಂಬು ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾರ್ಚನಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೩॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮಪ್ಯಂಬು ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಚಿಂತನಂ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೪॥

ಯಃ ಪಿಬೇದಲ್ಪಮಪ್ಯಂಬು ಶಿವಮಂತ್ರಜಪಂ ವಿನಾ ।

ಸ ಮದ್ಯಪೋ ಭವತ್ಯೇವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೨೫೫॥

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯನ್ನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಭಸ್ಮಾನುಲೇಪನಂ ।

ಸ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೫೬॥

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯನ್ನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಸ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೫೭॥

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯನ್ನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾರ್ಚನಂ ।

ಸ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೫೮॥

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯನ್ನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ರುದ್ರಾಭಿವಂದನಂ ।

ಸ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೫೯॥

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯನ್ನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರೀರುದ್ರಚಿಂತನಂ ।

ಸ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೬೦॥

ಮಾಡದೆ ಜಲಪಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವವನು
ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮದ್ರವಾನಮಾಡುವವನಾಗುತ್ತಾನೆ ॥೨೫೧-೨೫೨-
೨೫೩-೨೫೪-೨೫೫॥

ಶಿವಪ್ರೀತಿಕರಗಳಾದ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾರ್ಚನೆ,
ರುದ್ರನಮಸ್ಕಾರ, ರುದ್ರಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಶಿವಮಂತ್ರಜಪ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ

ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಪ್ಯನ್ನಂ ಶಿವಮಂತ್ರಜಪಂ ವಿನಾ ।

ಸ ಏಷ್ಯಾಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿಭೂತಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥೨೬೦॥

ಯದ್ಭೇಕಸ್ತಿದ್ವಿನೇ ಯೇನ ನ ಕೃತಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಂ ವ್ರತಂ ಕಾರ್ಯಂ ತವಾನೇನ ಯಥಾವಿಧಿ ॥೨೬೨॥

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸಾರ್ಚಯಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨೬೩॥

ಸಿಘ್ರಾತಿಥಾರಣಂ ಶ್ರುತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨೬೪॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಶ್ರುತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨೬೫॥

ಸುಂಚಾಕ್ಷರಜಪಂ ನಿತ್ಯಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨೬೬॥

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಂ ನಿತ್ಯಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨೬೭॥

ಕೋಚನಾದರೂ ಅನ್ನವನ್ಯ ತಿನ್ಯವವನು, ಅಮೇಘವಲ್ಲಿನ ಹುಳುವಾಗಿ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಳವನು "೨೫೦-೨೫೧-೨೫೨-೨೬೦-೨೬೧".

ಒಂದು ದಿವಸ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಹೋದರೂ, ಅಂತಹವನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರೂಪವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಶ್ರೀವಪ್ರತವನ್ನೂ ಚರಿಸಬೇಕು. ಶಿವಲಿಂಗಸ್ತೂಜೆ, ಶ್ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಭೂತಿಧಾರಣ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ ಮತ್ತು ಶಿವಸುಂಚಾಕ್ಷರಮಹಾಮಂತ್ರಜಪ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದಿರುವವನು, ಶ್ರುತಿಯಿಂದ, ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲನಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೨೬೨-೨೬೩-೨೬೪-೨೬೫-೨೬೬॥

ಸತ್ಯವೂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರಜಪ, ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ನಮಸ್ಕಾರ, ಪರಶಿವನನ್ನೋತ್ರ ಮತ್ತು ತಿಪುಛನ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಡೆಸುವಿರುವವರು

ಪ್ರಣಾಮಾಂಘ್ರೀಮಹೇಶಾಯ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೬೮||

ಶಿವಸ್ತುತಿಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೬೯||

ಶಿವಧ್ಯಾನಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೭೦||

ಶಿವಸೇವಾಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೭೧||

ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ಶ್ರೌತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೭೨||

ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತಂ ಶ್ರೌತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೭೩||

ಕಾಲಾಷ್ಟಮೀವ್ರತಂ ಶ್ರೌತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಯೇ ಜನಾಃ ।

ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಚಂಡಾಲಾ ಜನ್ಮಜನ್ಮನ್ಯಸಂಶಯಂ ||೨೭೪||

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದಭೂದ್ವಿಪ್ರೋ ಹಿಮವದ್ಗಿರಿಸನ್ನಿಧೌ ।

ತೇನ ವೇದೋದಿತಂ ಶುದ್ಧಂ ನ ಕೃತಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ||೨೭೫||

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲರಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ ||೨೭೭-೨೭೮-೨೭೯-೨೮೦||

ಸರಶಿವನಸೇವೆ, ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸೋಮವಾರವ್ರತ, ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ ಮತ್ತು ಕಾಲಾಷ್ಟಮೀವ್ರತಗಳನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಆಚರಿಸದವನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲನೇ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ||೨೭೧-೨೭೨-೨೭೩-೨೭೪||

ಹಿಂದೆ ಹಿಮಾಲಯಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಆತನು ಬದುಕಿರುವಾಗ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಶುದ್ಧಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಂಕರನಪೂಜೆ ಇವುಗಳಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ ಇವನು

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ತೇನ ನ ಕೃತಂ ವಿಧಿಬೋಧಿತಂ ।

ತೇನೈವ ನ ಕೃತಂ ಶ್ರೌತಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ॥೨೭೬॥

ತತಃ ಸ ವಿಜಹೌ ಪ್ರಾಣಾನ್ಯದಾಚಿಜ್ಜ್ವರಕರ್ತೃತಃ ।

ತತೋ ನೀತೋ ಯಮುಭಟ್ಟೈಃ ಸ ಏನ ನರಕಾಲಯಃ ॥೨೭೭॥

ಯಮುಭೃತ್ಯಸಮಾನೀತಂ ದ್ವಿಜಂ ನೀಕ್ಷ್ಯ ಯಮಸ್ತತಃ ।

ಚಿತ್ರಗುಪ್ತಮುನಾಚಾಯಂ ಕೋ ವಾ ಕೀದೃಶ ಇತ್ಯಪಿ ॥೨೭೮॥

॥ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ ಉವಾಚ ॥

ಅಯಂ ದುರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಸ್ವಾಮಿನ್ಮನೇನ ದ್ವಿಜಜನ್ಮನಾ ।

ನ ಕೃತಂ ನೇದನಿಹಿತಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ॥೨೭೯॥

ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗದಂ ನಿತ್ಯಂ ನೇದನೇದಾಂತಸಃಸ್ತುತಂ ।

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಪ್ರೇರನೇನ ನ ಸಮರ್ಚಿತಂ ॥೨೮೦॥

ಅಯಂ ಶಿವಾನ್ಯದೇವಾನಾಂ ಕುರ್ವನ್ಮಭ್ಯರ್ಚನಂ ಸದಾ ।

ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಾನ್ಯದೇವಾನಾಂ ಸ್ತುತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ಥಿತೋ ಯಮ ॥೨೮೧॥

ಒಂದು ದಿನ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಯಮುಭಟರು ನರಕಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಆಗ ಯಮನು ತನ್ನ ಭಟರಿಂದ ಕರೆತರಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ, ಇವನಾರು? ಇವನ ಸಮಾಚಾರವೇನೆಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. (೨೭೬-೨೭೭-೨೭೮-೨೭೯)

ಆಗ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಅವನ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಮನಿಗೆ ಈರಿತಿ ತಿಳಿಸಿದನು. —ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇವನು ಹೀನಾಚಾರವುಳ್ಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದರೂ ಈತನು ವೇದವ್ರತಿಸಾದಿತವಾದ ಶುದ್ಧ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವೇದವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೂ, ಸ್ವರ್ಗ, ಮೋಕ್ಷಫಲಗಳ ನಿರ್ಮಯವುದೂ ಆದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಒಂದುದಿನವೂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಮರಣಮಾಡಲಿಲ್ಲ. (೨೭೯-೨೮೦)

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನಲ್ಲಿನ ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ, ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೆ ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೇ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಾಮಿ

ಪಾತನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನರಕೇಷ್ವಯಮೀದೃತಃ |

ವಿಲಂಬೋ ನೈವ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಮಪಿ ಧ್ರುವಂ ||೨೮೨||

ಕಿಂ ಚಾಯಂ ತಪ್ತಮುದ್ರಾಂಕಪ್ತಪ್ರಮುದ್ರಾಂಕಿತ್ಯೈಃ ಸಹ |

ಅಲಾಪಭೋಜನಾದೀನಿ ಕುರ್ವನ್ನೇವ ಸ್ಥಿತಃ ಪುರಾ ||೨೮೩||

ಭುಂಕ್ತೇ ಭೋಜಯತೇ ಸ್ವೀಯಾನ್ದಿವಸೇ ಸೋಮವಾಸರೇ |

ನಕ್ತಭೋಜನನಿಷ್ಕಾಸ್ಯ ನೈವಾಸೀತ್ಸೋಮವಾಸರೇ ||೨೮೪||

ಲಲಾಟಾದೌ ಮೃದಾ ನಿತ್ಯಮೂರ್ಧ್ವಪುಂಧ್ರಂ ಕರೋತಿ ಯಃ |

ಭಕ್ತಿಂ ಚಕಾರ ಮೂಢೋಽಯಂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಧ್ರಧರೇಷ್ವಪಿ ||೨೮೫||

ಅಯಮೇತಾದ್ಯಶೋ ವಿಪ್ರಃ ಪಾಲನೀಯೋ ನ ಸರ್ವಥಾ |

ಪಾತಯಸ್ತಾವಿಲಂಬೇನ ನರಕೇಷ್ವತಿಯತ್ನತಃ ||೨೮೬||

ಯಮನೇ, ಇಂತಹ ಈ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ತಳ್ಳುವನಾಗು. ಕ್ಷಣಕಾಲವೂ ತಡಮಾಡದೇ ಇವನನ್ನು ಈಗಲೇ ಉಗ್ರನರಕಕ್ಕೆ ನೇರಿಸಬೇಕು ಇಷ್ಟಲ್ಲದೇ ಈ ಪಾಪಿಯು ಕಾದ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಪ್ತಮುದ್ರಾಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದವರೊಡನೆಯೇ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಊಟ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು ||೨೮೧-೨೮೨-೨೮೩||

ಇವನು ತನ್ನವರನ್ನು ಕರೆದು ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸವೇ ಭೋಜನಮಾಡಿ ಸುತ್ತಲೂ, ಊಟಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಈ ವಾಪಿಗೆ ಇಂತಹ ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸವೂ ಹಗಲು ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಭೋಜನಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂರ್ಖನು ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಇದೇರೀತಿ ಊರ್ಧ್ವಪುಂಧ್ರಧಾರಣೆ ಮಾಡುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಯಮದೇವನೇ, ಇಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಲೇಬಾರದು. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ತಡಮಾಡದೇ ಇವನನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಸು. ||೨೮೪-೨೮೫-೨೮೬||

ತಾಡನೀಯೋ ಭರ್ಜನೀಯಃ ಪಾಚನೀಯೋಽಯಮೀದೃಶಃ |

ಅಯಂ ತಪ್ತಕಟಾಹೇಷು ಸ್ಥಾಪನೀಯಃ ಪುನಃ ಪುನಃ ||೨೮೭||

ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಸಮಾನಾಸ್ತ್ರೈಃ ಸಂತಪ್ತೈರಪಿ ದಾರುಣೈಃ |

ತಾಡನೀಯಃ ಕ್ರೂರಘೋರೈರ್ಲಲಾಟಾದಿಷು ಸತ್ವರಂ ||೨೮೮||

ಸಂತಪ್ತಲೋಹಯುದ್ರಾಭಿರ್ಭುಜಯುಗ್ಮೇಷು ಸಾದರಂ |

ಮುಹುರ್ಮುಹುಸ್ತಾಡನೀಯೋ ರಕ್ಷಣೀಯೋ ನ ಸರ್ವಥಾ ||೨೮೯||

ಶ್ರದ್ಧಾ ನಾಸ್ತಾ ಭವಚ್ಛ್ರೇತೇ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣೇ |

ಉದ್ಗ್ರಾಹನತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನೈನಾಸ್ಕಾಲಂಕೃತಾ ತನುಃ ||೨೯೦||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಾ ರುದ್ರರೂಪಾಯೇ ತೇ ನಾನೇನ ಧೃತಾ ಯನು |

ಏತಸ್ಯ ನಾಭವಚ್ಛ್ರದ್ಧಾ ಕೇವಲೇ ಶಿವಪೂಜನೇ ||೨೯೧||

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಸನ್ |

ಸ ಪತತ್ಯೇವ ನರಕೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಶತದ್ವಯಂ ||೨೯೨||

ಇಂತಹ ಪಾಪಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಭರ್ಜಿಯಿಂದ ತಿವಿದು, ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಬೇಕು ಪರ್ಮೇಶ್ವರೇ ಕಾದ ಎಣ್ಣೆಯು ಕಡಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ತ್ರಿಶೂಲಾಯುಧಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ, ಭಯಂಕರವಾದ ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಇವನ ಹಣೆ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಸುಟ್ಟು ಗಾಯವಾಗುವಂತೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಇವನ ಎರಡು ಕೋಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಪುನಃಪುನಃ ಇವನನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕರುಣೆಯನ್ನಿಡಬಾರದು. (೨೮೭-೨೮೮-೨೯೨)

ಈತನಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈತನ ಶರೀರವು ಭಸ್ಮರೇಷನ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಯನುನೇ, ಸಾಕ್ಷಾದ್ರುದ್ರನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಈತನು ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈತನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಸನ್ ।

ಸ ಪತತ್ಯೇವ ನರಕೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಶತದ್ವಯಂ ॥೨೯೩॥

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಸನ್ ।

ಸ ಪತತ್ಯೇವ ನರಕೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಶತದ್ವಯಂ ॥೨೯೪॥

ಸಂಚಾಕ್ಷರಜಪಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಸನ್ ।

ಸ ಪತತ್ಯೇವ ನರಕೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಶತದ್ವಯಂ ॥೨೯೫॥

ಆಯಂ ತ್ವತೀವ ಪಾಪಿಷ್ಠೋ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಘೋರಾಂಶ್ಚ ಯಾತನಾನ್ ।

ಅನಂತಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಾಂತೇ ನರಕಾನ್ನಿರ್ಗಮಿಷ್ಯತ್ ॥೨೯೬॥

ತತೋಽಯಮೇವ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಕ್ರಿಮಿರೂಪೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಕ್ರಿಮಿಜನ್ಮನಿ ವಿಷ್ಣುಯಾಂ ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯಸ್ಯ ಭೂರಿಶಃ ॥೨೯೭॥

ಅಶ್ಯವೋಽಯಂ ತತೋ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಜನ್ಮಗಾರ್ಧಭಯೋನಿಷು ।

ತತಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಮನೇನೈವ ಜನ್ಮಸ್ವಧಮಯೋನಿಷು ॥೨೯೮॥

ನಾದರೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಊಟಮಾಡುವವನು ಇನ್ನೂರು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪ
ಗಳವರೆಗೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ ॥೨೯೦-೨೯೧-೨೯೨॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಆದರೂ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪ ಮತ್ತು
ಶಿವಸಂಚಾಕ್ಷರಜಪಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಊಟಮಾಡುವವನು ಇನ್ನೂರು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪ
ಗಳವರೆಗೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುವನು. ॥೨೯೩-೨೯೪-೨೯೫॥

ಕುರೀತಿ ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ಇವನು ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಯಾತನೆ
ಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನರಕದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ
ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಇವನು ಅಮೇಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿರೂಪವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ
ವನು ಇವನಿಗೆ ಪದೇಪದೇ ಕ್ರಿಮಿಜನ್ಮಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಶಿವ
ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಇವನಿಗೆ ಕತ್ತಿಯ ಜನ್ಮವು ಲಭಿಸುವುದು. ಮುಂದೆಮುಂದೆಯೂ
ಇವನಿಗೆ ಇದೇರೀತಿ ಅಧಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದು.
॥೨೯೬-೨೯೭-೨೯೮॥

ತತಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಮನೇನೈವ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು |

ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಮಸ್ಯ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು ||೩೯೯||

ಚಂಡಾಲಜನ್ಮವಿಚ್ಛೇದಸ್ತೇತಸ್ಯ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಅಶಾಂಕರಾಣಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಮಿಯಮೇವ ಗತಿಯಮು ||೪೦೦||

ಉಕ್ತಯೋನಿಷು ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಜನ್ಮಾನ್ಯೇತಾನಿ ಭೂರಿಶಃ |

ಅಶಾಂಕರಾಃ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಜನ್ಮ ಚಂಡಾಲಯೋನಿಷು ||೪೦೧||

ಅಶೈವಾಃ ಸಂತಿ ಯಾನಂತಸ್ತಾನಂತಃ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ |

ಭವಿಷ್ಯಂತೈವ ಚಂಡಾಲಾಃ ಸತ್ಯಮಿತ್ಯಸ್ತಿ ಹಿ ಶ್ರುತಿಃ ||೪೦೨||

ಅಶೈವಾಃ ಸಂತಿ ಯಾನಂತಸ್ತೇ ಮಹಾಪಾಪರಾಶಯಃ |

ಅತಸ್ತು ಏವ ಚಂಡಾಲಾಃ ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯನುಜನ್ಮನಿ ||೪೦೩||

ಅಶೈವಾದಪರಃ ಕೋಃಪಿ ಚಂಡಾಲೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೪೦೪||

ಶಿವಭರ್ವಹೀನನಾದ ಇವನಿಗೆ ಪದೇಪದೇ ಚಂಡಾಲಜನ್ಮಗಳಂಜುಗುವು ಇವನಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಆ ಚಂಡಾಲಜನ್ಮವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವಂತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯಮದೇವನೇ, ಶಂಕರನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗಲ್ಲಾ ಇವೇ ಗತಿಯೆಂದು ತಿಳಿ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಜನ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಡೆದು ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಚಂಡಾಲಜನ್ಮಗಳನ್ನು ತಾಳುವರು. ||೩೯೯-೪೦೦-೪೦೧||

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನುಮಂದಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲರೇ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ಸತ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರುತಿಯಿರುವುದು. ಶಿವಭಕ್ತರಹಿತರೆಲ್ಲರೂ ಪಾಪರಾಶಿಗಳೇ ಆಗಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಚಂಡಾಲರಾಗಿ ಜನಿಸುವರು. ಶಿವದ್ರೋಹಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಚಂಡಾಲರಾಗಿ ಜನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುವರು. ||೪೦೨-೪೦೩-೪೦೪||

ಅಶ್ವಿವಾ ನರಕೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಬಹುಕಾಲಂ ಪ್ರಸೀಡಿತಾಃ ।

ತತೋ ಭವಂತಿ ಚಂಡಾಲಾಃ ಪ್ರತಿಜನ್ಮನಿ ಸರ್ವಥಾ ||೩೦೫||

ಚಂಡಾಲಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ಯಾಪಿ ಪತಿತ್ವಾ ನರಕೇ ಪುನಃ ।

ಪುನರ್ಭವತಿ ಚಂಡಾಲಃ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಯಾತನಾಂ ||೩೦೬||

ಅಶ್ವಿಮೋಃಯಮಘೋರೇಷು ನರಕೇಷ್ವವಿಲಂಬಿತಃ ।

ಸಾತನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಘೋರೇಷು ವಿವಿಧೇಷ್ವಪಿ ||೩೦೭||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಮಃ ಕ್ರೋಧಾಕುಲೇಕ್ಷಣಃ ।

ಉನಾಚ ವಚನಂ ಶೀಘ್ರಂ ದೂತಾನ್ಪ್ರತಿ ಬಲಾನ್ವಿತಾನ್ ||೩೦೮||

|| ಯಮ ಉನಾಚ ||

ತಪ್ತಲೋಹಕಟಾಹೇಷು ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯೈನಮಶಾಂಕರಂ ।

ಅದೌ ಸಂತಾಡಯತ್ಪಾಶು ದೂತಾಃ ಸಂತಪ್ತಕರ್ಕಶೈಃ ||೩೦೯||

ಸಂತಪ್ತಲೋಹಪಿಂಡೈಶ್ಚ ತಾಡಯಂತು ತತಃ ಪರಂ ।

ಸಂತಪ್ತಲೋಹಮುದ್ಭಿಷ್ಠಾಡಯಂತು ತತಃ ಪರಂ ||೩೧೦||

ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಬಹಳಕಾಲ ನರಕಗಳಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದು ಹಿಂಸೆಪಟ್ಟು ಅನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡಾಲರಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವರು ಚಂಡಾಲಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿಯೂ ಪುನಃಪುನಃ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಚಂಡಾಲರಾಗಿ ನಾನಾಯಾತನೆಯನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರು ಯಮಧರ್ಮನೇ, ಶಿವದ್ರೋಹಿಯಾದ ಇವನನ್ನು ಘೋರವಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ನರಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಡಮಾಡದೇ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಸು” ||೩೦೫-೩೦೬-೩೦೭||

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಮನು ಕೋಪದಿಂದ ಕೆರಳಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ತನ್ನ ದೂತರನ್ನು ಕುರಿತು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. ||೩೦೮||

“ದೂತರೆ, ಈ ಶಂಕರದ್ರೋಹಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕಾದ ಗರಗಸಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಯ್ದು ಅನಂತರ ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಾಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರಿ ಆಗಾಗ

ತತಸ್ತಂಭೇಷು ಬದ್ಧೈನಂ ತಾಡಯಂತು ತತಃ ಪರಂ ।
 ಪ್ರಜ್ವಲದ್ವಹ್ನಿ ಕುಂಡೇಷು ಪಾತಯಂತು ತತಃ ಪರಂ ॥೩೧೧॥
 ತತಃ ಪರಂ ಪಾತಯಂತು ರೇತಃಕುಂಡಾದಿಷು ಕ್ರಮಾತ್ ।
 ದುಃಖನುಸ್ಥೈ ಪ್ರಯಚ್ಛಂತು ಸಾವಧಾನೇನ ಸರ್ವದಾ ॥೩೧೨॥
 ಏತದ್ದುಃಖಪ್ರದಾನಾರ್ಥಂ ದೂತಾನಾಮಯುತಂ ಸದಾ ।
 ತಿಷ್ಠಂತೈತಿಪ್ರಯತ್ನೇನ ತಪ್ತಮುದ್ಗರ ಸಂಯುತಂ ॥೩೧೩॥
 ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ್ವಸ್ತಶಕ್ತ್ಯನುರೋಧತಃ ।
 ಭವದ್ಭಿರ್ದೀಯತಾಂ ದುಃಖನುಶೈವಾಯ ದುರಾತ್ಮನೇ ॥೩೧೪॥
 ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಮಯಂ ದುಃಖಂ ಯಥಾ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಭೂರಿಶಃ ।
 ತಥಾ ಭವದ್ಭಿಃ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸನ್ನದ್ಭೈಃ ಶಸ್ತ್ರಸಂಯುಕ್ತೈಃ ॥೩೧೫॥
 ಆನಶ್ಯಂ ಯದಿ ಮಥೈ ಸ್ಯಾಧ್ಯವತಾಂ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಣಾಂ ।
 ತದಾಹಂ ಪ್ರೇಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ದೂತಾನನ್ಯಾನ್ಪಲಾನ್ರಿತಾನ್ ॥೩೧೬॥

ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ಅಮೇಲೆ ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮುಂಡು
 ಯುಧಗಳಿಂದ ಬಡಿಯಿರಿ ಅದೂ ಅದಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕುಂಡುಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ
 ಹೊಡೆಯಿರಿ. ತರುವಾಯ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಿರಿ. ೩೧೧-
 ೩೧೬-೩೧೧॥

ಅನಂತರ ಇವನನ್ನು ರೇತಸ್ಸಿನ ಕುಂಡ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿ, ಸಾವ
 ಧಾನವಾಗಿ ಇವನಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನಂಟುಮಾಡಿರಿ. ಇವನಿಗೆ ದುಃಖಕೊಡುವುದ
 ಕ್ಲೋಸ್ತರ ಹತ್ತುಲಕ್ಷದೂತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮುದ್ರಾರಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದು
 ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ತಿವದ್ರೋಹಿಯಾದ ಈ ದುಷ್ಟನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ
 ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಬಲವಂತದಿಂದ ದುಃಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಿ.
 '೩೧೨-೩೧೩-೩೧೪'

ಇವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಸರೀತ ದುಃಖವುಂಟಾಗುವಂತೆ
 ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಸ್ತ್ರಸಮೇತರಾಗಿ ಕಾದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇವನಿಗೆ

ಭವದ್ವಿಯಾರ್ವದಾಲಸ್ಯಂ ತಾನದ್ಯತ್ನಪುರಃಸರಂ ।

ದುಃಖಂ ಪ್ರದೇಯಮೇತಸ್ಯೈ ಸಂತಪ್ತಶರಸಾಣಿಭಿಃ ||೩೧೭||

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಮದೂತಾ ಯಮಾಜ್ಞಯಾ ।

ಬಹುದುಃಖಂ ದದುಸ್ತಸ್ಯೈ ಬಲಮಾನವಿಜೃಂಭಿತಾಃ ||೩೧೮||

ಅದ್ಯಾಪಿ ನರಕೇ ಘೋರೇ ವಿಪ್ರಃ ಶಿವಪರಾಜ್ಞುಖಃ ।

ಶಿಷ್ಯತ್ಯನೇಕಧಾ ದುಃಖಂ ಸ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣೇ ||೩೧೯||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಪಿ ಸ್ವಯಂ ಯಃ ಸ್ಯಾಚ್ಛಿವಪೂಜಾಪರಾಜ್ಞುಖಃ ।

ತಸ್ಯೈವ ನರಕೇ ನಿತ್ಯಮವಸ್ಥಾನಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||೩೨೦||

ತಸ್ಯೈವ ಘೋರನರಕೇ ವಸತೋ ದ್ವಿಜಜನ್ಮನಃ ।

ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಶತಂ ಜಾತಮಶೈವಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ||೩೨೧||

ಅತಃ ಶಂಕರಪೂಜಾಯಾಂ ನಿಷ್ಠಾ ಯಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ ।

ತಸ್ಯೈವಂ ನರಕಾವಾಸೋ ಭವತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೨೨||

ದುಃಖವನ್ನಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಆಯಾಸವಾದರೆ ಆಗ ನಾನು ಮತ್ತೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಬೇರೆ ದೂತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಇವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಆಯಾಸವಾಗುವಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಲವಂತದಿಂದ ಕಾದ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಿ” ಎಂದು ಯಮನು ತನ್ನ ದೂತರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು ||೩೧೫-೩೧೭-೩೧೮||

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಯಮಭಟರೂ ತಮ್ಮ ಬಲ, ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ, ಅವನಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಆ ಶಿವಮೋಹಿಯು ಇನ್ನೂ ಘೋರವಾದ ನರಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ದುಃಖಗಳನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನರಳುತ್ತಿರುವನು” ಎಂದು ವಿಷ್ಣುವು ಶಿವದ್ರೋಹಿಗೆ ಒದಗುವ ದುಃಖಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೩೧೮-೩೧೯||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಅದರೂ ಅವನು ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಗಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ನರಕ

ಏಕೇನ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೇಣ ಪೂಜಿತಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ।

ದದಾತಿ ಮುಕ್ತಿಂ ಪರಮಾಂ ಯಃ ಸಕೃತ್ಸ್ಮರಣಾದಪಿ ||೩೨೩||

ಮುಕ್ತಿಂ ದದಾತಿ ಪರಮಾಂ ಯಃ ಸಕೃತ್ಸ್ಮರಣಾದಪಿ ।

ಸ ಶಿವಃ ಸರ್ವದಾ ಸೇವ್ಯೋ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ||೩೨೪||

ಯೇ ನಾರ್ಚಯಂತಿ ಫಾಲಾಕ್ಷಂ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ।

ತೇ ದುರ್ಭಗಾ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಾ ನ ಶೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇತು ದುರ್ಭಗಾಃ ||೩೨೫||

ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಮಹಾದೇವಂ ನಾರಾಧಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೨೬||

ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಶಿವಕಥಾಂ ನ ಶೃಣೋತಿ ಶಿವಪ್ರದಾಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ||೩೨೭||

ದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ವಾಸವೇರ್ಪಡುವುದು. ಪೋಷಿಸುವ ನರಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ಅದೇ ದುಷ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೂರಾರು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಗಳು ಕಳೆದು
ಹೋದವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೇ ನರಕವಾಸವುಂಟಾಗುವುದು (೩೨೩-೩೨೭-
೩೨೭)

ಪರಶಿವನಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೂ ಪರಮೇಶ್ವತ್ವಸ್ಥ
ವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವನಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ
ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದುಸಲ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ
ವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೀಯುವನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್ಯ ಮತ್ತು
ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇವೆಮಾಡಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು, ವಾಕ್ಯ
ಮತ್ತು ಕರ್ಮರೂಪವಾದ ತ್ರಿಕರಣರೂಪಿಯಿಂದ ಆ ಹಣೆಗಟ್ಟಿನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡ
ದಿರುವವರೇ ಭಾಗ್ಯಹೀನರು. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ದುರ್ಭಾಗ್ಯರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ
ಬೇಕು. (೩೨೩-೩೨೪-೩೨೫)

ಸದಾ ಅದರದಿಂದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದವನೂ, ಶಿವಕಥಾ
ಶ್ರವಣ, ಶಿವಭಕ್ತನನ್ನು ಸ್ತೋತೃಕವಿಮೃದ್ಯಮಾ, ಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಅವಯವ
ಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತುತ್ರಿಪು-ಪ್ರಧಾನೇ. ರುತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಕ್ತುಲೇಖನ, ಕೋರಳಿನಲ್ಲಿ

ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಶಿವರತಂ ನ ತೋಷಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೨೮॥

ಯಃ ಸರ್ವದಾ ಲಲಾಟಾದೌ ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಂ ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೨೯॥

ಯಃ ಸದೋದ್ಧೂಳನಂ ಶ್ರೌತಂ ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೩೦॥

ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಕಂಠೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೩೧॥

ಧನ್ಯಾಸ್ತು ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜಯಂತಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ ।

ನ ಮಹೇಶಾರ್ಚಕೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ॥೩೩೨॥

ಧನ್ಯಾಸ್ತು ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಚಿಂತಯಂತಿ ಸದಾಶಿವಂ ।

ನ ಸಾಂಬಚಿಂತಕೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ॥೩೩೩॥

ಧನ್ಯಾಸ್ತು ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಸ್ತುವಂತಿ ಶಿವಂ ಮುದಾ ।

ನ ಶಿವಸ್ತಾವಕೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ॥೩೩೪॥

ಧನ್ಯಾಸ್ತು ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳನತಪ್ತರಾಃ ।

ನ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳಕೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ॥೩೩೫॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡದಿರುವವನೂ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಛಾಗ್ರಹೀನನೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವನು. ॥೩೨೮-೩೨೯-೩೩೦-೩೩೧-೩೩೨-೩೩೩-೩೩೪॥

ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡುವವರೂ, ಸದಾಶಿವನ ಧ್ಯಾನ ದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರರಾಗಿರುವವರೂ, ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವವರೂ ಸಹ ಧನ್ಯರೇ ಸರಿ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಧನ್ಯರಾದವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ॥೩೩೨-೩೩೩-೩೩೪॥

ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಹಣೆಗೆ ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರಧಾರಣ, ಕೊರಳಿಗೆ ರುದ್ರಾ

ಧನ್ಯಾಸ್ತ ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾಃ |

ನ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರರತೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ||೩೩೬||

ಧನ್ಯಾಸ್ತ ಏವ ಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಗಲೇ ರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಾಃ |

ನ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಲೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ಧನ್ಯಾಃ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ ||೩೩೭||

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾರಭ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮನುವರ್ತತೇ |

ತಸ್ಯೈವ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಂ ನಿಷ್ಕಾ ಭವತಿ ಶಾಶ್ವತೀ ||೩೩೮||

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾರಭ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮನುವರ್ತತೇ |

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣೇ ||೩೩೯||

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾರಭ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮನುವರ್ತತೇ |

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶುಷ್ಕರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ||೩೪೦||

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಾರಭ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮನುವರ್ತತೇ |

ತಸ್ಯೈವೋದ್ವೂಳನೇ ಭಕ್ತಿರನಿಚ್ಛಿನ್ನಾ ಇನಿಷ್ಯತಿ ||೩೪೧||

ದಧೀಚಿಗೌತಮಾದೀನಾಂ ಶಾಪದಗ್ಧಾ ನ ಯೇ ದ್ವಿಜಾಃ |

ತೇಷಾಂ ಭವತಿ ವಿಶ್ವಾಸೋ ವಿಭೂತ್ಯುದ್ವೂಳನಾದಿಷು ||೩೪೨||

ಕೃಷ್ಣಭರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮವಿಂದ ಧಾರಣೆಮಾಡುವವರು ಕೃತಾರ್ಥರೇ ಸರಿ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆನಿಸಿದವರು. ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||೩೩೬-೩೩೭||

ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿಯೂ, ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯೂ, ಶುಶ್ರೂಷೆಯಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಅನವರತವೂ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಇಂತಹ ಶಿವಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಹೃಷಿತರಾದ ಹೊದಿದ ತನ್ಮ ಜನ್ಮದವರಿಗೆ ಯಾವ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಆನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಂದಿ ಕೆಯೂ, ಭಕ್ತಿಯೂ ತಪ್ಪದೆ ಸುಸುಖಗೊತ್ತದೆ ||೩೩೮-೩೩೯-೩೪೦-೩೪೧||

ದಧೀಚಿ, ಗೌತಮ, ವೇದವಾದ ಮುನಿಗಳ ಮುಖವಿಂದ ಅನವಿತ್ತರಾಗದ ದ್ರವ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ (ಅ ಮುನಿಗಳ ಮತವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಫಿನ್ನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆ

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಜನನೀ ಧನ್ಯಾ ಸುಭಗಾ ಚ ಪತಿವ್ರತಾ ||೩೪೩||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಜನನೀ ಧನ್ಯಾ ಸುಭಗಾ ಚ ಪತಿವ್ರತಾ ||೩೪೪||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಚಿಂತನಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಜನನೀ ಧನ್ಯಾ ಸುಭಗಾ ಚ ಪತಿವ್ರತಾ ||೩೪೫||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವಕೀರ್ತನಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಜನನೀ ಧನ್ಯಾ ಸುಭಗಾ ಚ ಪತಿವ್ರತಾ ||೩೪೬||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಿವನಂದನಂ ।

ತಸ್ಯೈವ ಜನನೀ ಧನ್ಯಾ ಸುಭಗಾ ಚ ಪತಿವ್ರತಾ ||೩೪೭||

ನ ಯೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೪೮||

ನ ಯೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೪೯||

ನ ಯೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ಸಾಂಬೇ ಭಕ್ತಿರವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೦||

ಯದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ) ವಿಭೂತಿಲೇಪನ, ಭಸ್ಮಕ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶಿವಪೂಜೆ, ಶಿವಧ್ಯಾನ, ಶಿವ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನ, ಶಿವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವವನ ತಾಯಿಯೇ ಧನ್ಯಳೂ, ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯೂ ಮತ್ತು ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ಎನಿಸಿದವಳು. ||೩೪೨-೩೪೩-೩೪೪-೩೪೫-೩೪೬-೩೪೭||

ಮಂತ್ರಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಶಿವಪೂಜೆಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡದವನೂ, ಆ ಅಂಚಿಕಾರಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎಡಬಿಡದ ಭಕ್ತಿ, ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ದೇವದೇವೋತ್ತಮಭಾವನೆ, ಮತ್ತು ಶಿವನೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ದೇವದೇವೋತ್ತಮತ್ವಧೀಃ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೦||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಜನಕತ್ವಧೀಃ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೧||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತಾ ಮತಿಃ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೨||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸರ್ವಮುಕ್ತಿಪ್ರದತ್ವಧೀಃ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೩||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರತ್ವಧೀಃ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೪||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಧೀಃ ಸದಾ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೫||

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಶಾಶ್ವತತ್ವಮತಿಃ ಸದಾ ।

ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಚಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೬||

ಮಾಡಿದವನೆಂಬ ಭಾವನೆ, ಇವುಗಳಿಲ್ಲದವನ ತಾಯಿಯೇ ಭಾಗ್ಯವೀನಳು, ದುಷ್ಟಳು ಮತ್ತು ಕುಲಹೀನು ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವರು. (೩೫೦-೩೫೧-೩೫೨-೩೫೩-೩೫೪-೩೫೫-೩೫೬)

ಮುಕ್ತಾಣ್ಣನಾದ ಮಹಾದೇವನಲ್ಲಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವಭಾವನೆ, ಪರಶಿವನೇ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ, ಅವನೇ ಸಕಲ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ, ಅವನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯಸ್ವರೂಪನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಇವುಗಳಿಲ್ಲದವನ ತಾಯಿಯೇ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳು, ಅವಳನ್ನೇ ದುಷ್ಟಳೆಂದೂ, ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕು. (೩೫೩-೩೫೪-೩೫೫-೩೫೬-೩೫೭)

ಆ ಮುಕ್ತಾಣ್ಣನೇ ಸಕಲ ದೇವತಾಧ್ಯಕ್ಷನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ, ಪರಶಿವನೇ ಸ್ವತಃ ಪರಿಶುದ್ಧನೆಂಬ ಭಾವನೆ, ಸುಖೀತನು ಎಂದರೂ ಮೂಡುವನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ,

ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸುರಾರಾಧ್ಯತ್ವಧೀಃ ಸದಾ |
 ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೮||
 ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸ್ವತಃ ಶುದ್ಧತ್ವಧೀಃ ಸದಾ |
 ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೫೯||
 ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಪತಿಸೋದ್ಧಾರಕತ್ವಧೀಃ |
 ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೬೦||
 ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸರ್ವಪೂತತ್ವಧೀಃ ಸದಾ |
 ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೬೧||
 ನ ಯಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ತ್ರ್ಯಕ್ಷೇ ಸರಮೇಶತ್ವಧೀಃ ಸದಾ |
 ತನ್ಮಾತಾ ದುರ್ಭಗಾ ದುಷ್ಟಾ ಜಾರಜಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ ||೩೬೨||
 ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೇ ನಿತ್ಯೇ ಭಗವತ್ಕಂಬಿಕಾಪತೌ |
 ಶಿವನಾಮಾಯಾಮೋಹಿತಾನಾಮನ್ಯಥಾ ಜಾಯತೇ ಮತಿಃ ||೩೬೩||
 ನ ಶಿವಾದಧಿಕೋ ದೇವಃ ಶಿವೇನ ಸದೃಶೋಽಥವಾ |
 ವಯಂ ತು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಶಿವಕಿಂಕರಾಃ ||೩೬೪||
 ಶಿವಾನ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ಯೇ ದೇವಾಸ್ತೇ ವೈ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ |
 ಅತಃಪರಂ ಶಿವಾದನ್ಯಃ ಕಃ ಶಿವಾದಧಿಕೋ ಭವೇತ್ ||೩೬೫||

ಅವನೇ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಪಾವನನೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲದವನ ತಾಯಿಯು
 ಯಾವಾಗಲೂ ಭಾಗ್ಯಹೀನಳೂ, ದೋಷಗ್ರಸ್ತಳೂ, ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿಯೂ ಅಥವಾ
 ಅಂತಹ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. |೩೫೮-೩೫೯-೩೬೦-
 ೩೬೧ ೩೬೨||

ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನೂ, ಅಂಬಿಕಾರಮಣನೂ, ಶಾಶ್ವತನೂ ಆದ ಆ
 ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶಿವನಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ವಿಸರೀತವಾದ
 ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗುವುದು ಪರಶಿವಸಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನೂ, ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ
 ಸಮಾನನಾದವನೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಪರ

ಶಿವೇನ ಸದೃಶೋಽಪ್ಯನೋ ನಾಸ್ತೈವಾಸ್ಮಾಸು ಸರ್ವಥಾ ।

ಕಥಂ ಶಿವೇನ ಸದೃಶಾ ವಯಂ ಶಂಕರಕಿಂಕರಾಃ ॥೩೬೬॥

ಅಸ್ಮಾಸ್ತನ್ಯತಮಂ ಯಸ್ತು ಶಿವೇನ ಸದೃಶಂ ವದೇತ್ ।

ಸ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಚಂಡಾಲೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೩೬೭॥

ಅಸ್ಮಾಸ್ತನ್ಯತಮಂ ಯಸ್ತು ಶಂಕರಾದಧಿಕಂ ವದೇತ್ ।

ಸ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಚಂಡಾಲೋ ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೩೬೮॥

ಯದಿ ಮಾರ್ತಾಂಡಸದೃಶಃ ಖದೋತೋಽಲ್ಪೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ತದಾಪ್ಯಲ್ಪೋ ಮಹಾನಜ್ಞೋ ನ ಶಿವೇನ ಸಮೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೬೯॥

ಮೃಗೇಂದ್ರಸದೃಶಶ್ಚೇತ್ಸ್ಯಾಚ್ಛ್ವಾ ಪುರೀಷೈಕಭಕ್ಷಕಃ ।

ತದಾಪ್ಯಲ್ಪೋ ಮಹಾನಜ್ಞೋ ನ ಶಿವೇನ ಸಮೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೭೦॥

ಸುಕರ್ಣಸದೃಶಾಶ್ಚೇತ್ಸ್ಯಾನ್ಮರಕೋ ವ್ರಣದೂಷಕಃ ।

ತದಾಪ್ಯಲ್ಪೋ ಮಹಾನಜ್ಞೋ ನ ಶಿವೇನ ಸಮೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೭೧॥

ಶಿವನ ಸೇವಕರು ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಳಿದ ವೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಂಕರನ ಭೃತ್ಯರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಿವನಿಗಿಂತಲೂ ಬಾರುತಾನೆ ಬುತ್ತಿಮರಿನಿಸಿಯಾರು? ॥೩೬೬-೩೬೮-೩೬೯॥

ಪರಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನರಾದವರು ಬೇರೂ ಬಾರೂ ಎಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಾದುದರಿಂದ ಪರಶಿವನ ಕಿಂಕರರೆನಿಸಿದ ನಾವು ಹೇಗೆತಾನೇ ಆ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಸರಿ ಸಮಾನರೆನಿಸುವೆವು? ಈ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬನನ್ನು ಪರಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನ ನೆಂದು ಹೇಳುವವನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಹೇಳುವವನೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮ ದಲ್ಲೂ ಚಂಡಾಲನೇ ಆಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ॥೩೬೬-೩೬೭-೩೬೮॥

ವಿಸ್ತೃತವಾದುದುವೇಕೆ ಪತಂಗದ ಹುಳುವು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದರೂ, ಅಮೇಧ್ಯವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ನಾಯಿಯು ಸಂಹಕ್ಕೆ ಸದೃಶವೆನಿಸದರೂ, ಗಾಯಗಳ ನೈಲ್ಕಾ ನೀಡಿಸುವ ಕೊಳ್ಳೆಯ ಗರಡನಿಗೆ ಸರಿಸಮನೆನಿಸಿದರೂ, ಕ್ಷುದ್ರವೇವತೆಗಳು ಆ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನರೆನಿಸಲಾರರು. ॥೩೬೯-೩೭೦-೩೭೧॥

ಸೋಮಾದಹಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ನ ಸೋಮಾದಧಿಕೋ ಧ್ರುವಂ ।

ನ ಭವಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಸೋಮೇನ ಸದೃಶೋಽಪಿ ವಾ ॥೩೭೨॥

ಜಾತಃ ಸೋಮಾನ್ಮಹಾದೇವಾದಹಂ ಸೋಮಸಮಃ ಕಥಂ ।

ನಾಧಿಕಃ ಕೋಽಪಿ ಜನಕಾಜ್ಞನ್ಯಸ್ತತ್ಪಾದಪೂಜಕಃ ॥೩೭೩॥

ಸೋಮಃ ಪವತ ಇತ್ಯಾದಿ ಋಜ್ಜಿಂತ್ರ್ಪಿರಂಬಿಕಾಪತಿಃ ।

ಮರ್ತ್ಯಾದೀನಾಂ ತು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜನಿತೇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೩೭೪॥

ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇಽಪಿ ತದ್ವಾಕ್ಯೇ ಜನಿತೇತ್ಯನುವರ್ತನಂ ।

ಲೋಕಭ್ರಾಂತಿನಿವೃತ್ಯರ್ಥಮಿತಿ ವಿಚ್ಛಾಯತೇ ಮಯಾ ॥೩೭೫॥

ಅತೋ ಮತಿಪ್ರಭೃತಯೋ ಮದಂತಾಃ ಸೋಮಸಂಭವಾಃ ।

ಅಯಮರ್ಥಸ್ತು ನಿರ್ಣಿತೋ ವೇದೇನೈವ ಯಥಾರ್ಥತಃ ॥೩೭೬॥

ಕೇಚಿದ್ವದಂತಿ ಮಾಮಿಶಂ ಕೇಚಿದ್ವೇಹಾತ್ಮವಾದಿನಃ ।

ತೇ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪತಿಷ್ಠಂತಿ ನರಕೇಷು ನ ಸಂಶಯಃ ॥೩೭೭॥

ಸೋಮನಿಂದ (ಉಮಾರಮಣನೆನಿಸಿದ ಶಿವನಿಂದ) ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದವನಾ
ದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗಿಂತ ನಾನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಉತ್ಪುಷ್ಪನೆನಿಸಲಾರೆನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ,
ನಾನು ಆ ಶಿವನಿಗೆ ಸಮಾನನೂ ಆಗಲಾರೆನು. ಅಂಬಿಕಾರಮಣನಾದ ಆ ಮಹಾ
ದೇವನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಸಮಾನನೆನಿಸುವುದುತಾನೆ ಹೇಗೆ? ತಂದೆಯ
ವಾದಪೂಜಕನಾದ ಮಗನು ತಂದೆಗಿಂತಲೂ ಎಂದೂ ಅಧಿಕನೆನಿಸಲಾರನು.
'ಸೋಮಃ ಪವತೆ' ಮುಂತಾದ ಋಗ್ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಅಂಬಿಕಾರಮಣನು
ಸಕಲ ಮಾನವರನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಆ ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯ
ಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆ ಜನಿತಾ ಎಂಬ ವದವು ಅನುವೃತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ
ಸಾಮಾನ್ಯಜನಗಳಿಗೆ ಆ ಪರಶಿವನಲ್ಲದ ಇತರರು ಈ ಮಾನವರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ
ರೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಉಂಟಾಗದಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರು
ವುದು । ೩೭೨-೩೭೩-೩೭೪-೩೭೫॥

ಆಚೇತನಗಳೆನಿಸಿದ ಅಂತಃಕರಣವೇ ಮೊದಲಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವೆನಿಸಿದ ನನ್ನ
ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಸೋಮನಿಂದ ಜನಿಸಿದವರೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಶ್ರುತಿವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ಈಶೋ ನಿತ್ಯೋ ನಿಭುಃ ಕರ್ತಾ ಶಿವ ಏವ ನ ಚಾಪರಃ ।

ಸತ್ಯಮಿತ್ಯಾಹ ಚಾಬಾಲಸ್ತತ್ಕಥಂ ಚಾನ್ಯಥಾ ಭವೇತ್ ||೩೭೮||

ಈಶಭಿನ್ನಸ್ಯ ಜನ್ಯಸ್ಯ ವಿನಾಶಪ್ರತಿರೋಧಿನಃ ।

ಕಥಂ ನಾ ಸ್ಯಾನ್ಮನೋರತ್ನಂ ಘೋರಸಂಸಾರವರ್ತನಃ ||೩೭೯||

ಅಹಂ ಯಥಾ ಸೋಮಜನ್ಯಸ್ಯಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿ ಸೋಮಜಃ ।

ಏವಮಿಂದ್ರಸ್ತದನ್ಯೇ ಚ ಸೋಮಜನ್ಮಾ ನ ಸಂಶಯಃ ||೩೮೦||

ಉಮಯಾ ಸಹಿತಃ ಸೋಮಃ ಸ ತು ಸಾಂಬಃ ಸದಾಶಿವಃ ।

ಸ ಏವ ಭಗವಾನ್ಮಾನ್ಯಃ ಸ ಏವೇಶ್ವರ ಉಚ್ಯತೇ ||೩೮೧||

ಶಿವಾನ್ಯಮಿಶ್ವರಂ ಮತ್ವಾ ಘ್ರಂಕಾಸ್ತಿಸ್ಕಂತಿ ಮಾಂ ಸದಾ ।

ತೇಷಾಂ ಸಂಸಾರವಿಚ್ಛೇದಃ ಕದಾಪಿ ನ ಭವಿಸ್ಯತಿ ||೩೮೨||

ನಿರ್ಣೇತವಾಗಿವೆ. ದೇಹವೇ ಆತ್ಮನೆಂದು ಹೇಳುವ ನಾಸ್ತಿಕರು ನನ್ನನ್ನೇ (ವಿಷ್ಣುವನ್ನೇ) ಈಶ್ವರನೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಈಶ್ವರನು, ಶಾಶ್ವತನು, (ಜನನಮರಣಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವನು) ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನೂ, ಸಕಲ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಕರ್ತನೂ, ಅದುವನು ಶಿವನೇ ಹೊರತು. ಮಿಕ್ಕವುಗಳೆಲ್ಲವೆಂದು ಚಾಬಾಲವು ನೋಡು ಹೇಳಿರುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮಾದದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಾಶಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತಿರುವರು. ಈ ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರವಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ನರಳುತ್ತಿರುವ ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಈಶ್ವರವನಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾದೀತು? ನನ್ನಂತೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ ಮತ್ತೂ ಇತರ ದೇವತೆಗಳೂ ಆ ಸೋಮನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವರೇ ಆಗಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ಉಮಾ ದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿದ ಆ ಮದಾದೇವನೇ ಸೋಮನು ಅವನನ್ನೇ ಸಂಬಂಧದೊಡನೆ ಕರೆಯುವರು ಸದಾಶಿವನೆನಿಸಿದ ಆತನೇ ವಹ್ಯಕ್ಕೆರ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಬೇರೆಯಾರೊಂದಿಗೂ ಭಗವಂತರೆನಿಸುವವನು. ಆ ಸದಾಶಿವನನ್ನೇ ಈಶ್ವರನೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಶಿವನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ, ಇತರರನ್ನು ಈಶ್ವರನೆಂದು ತಿಳಿದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡವನು

ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮಿತ್ಯಾರಭ್ಯ ಸದಾಶಿವೋಂ ।

ಇತಿ ನಾಕೈಂ ನ ಯೈರ್ವ್ಯಷ್ಟಂ ತೇ ಮಾಮೀಶಂ ವಿದುರ್ಬಡಾಃ ॥೩೮೩॥

ತಾನಿ ವಾಕ್ಯಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾಪಿ ಶಿವಮಾಯಾವಿನೋಹಿತಾಃ ।

ಮಾಮೀಶಮಾಹುರ್ದುರ್ವೃತ್ತಾಃ ನೇದಬಾಹ್ಯಾಃ ಕುಮಾರ್ಗಕಾಃ ॥೩೮೪॥

ಯೇ ವದಿಷ್ಯಂತಿ ಮಾಮೀಶಂ ತೇ ಸರ್ವೇ ಶಿವಮಂಚಿತಾಃ ।

ತೇಷಾನ್ಮಘೋರನರಕಾನ್ನಿರ್ಗಮೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೩೮೫॥

ಏವಂ ಶಿವಾನ್ಯದೇವೇಷು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಷ್ಟಪಿ ಮೋಹತಃ ।

ಈಶತ್ವಂ ಯೋ ವಿಜಾನಾತಿ ಸ ಸಂಸಾರೀ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೩೮೬॥

ಈಶ್ವರೋಹಂ ಯದಿ ತದಾ ಜನ್ಮೋಹಂ ಸ್ಯಾಂ ಕಥಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಜನ್ಮತ್ವಂ ನೇದ ಏವೋಕ್ತಂ ಮನು ಶ್ರೀರುದ್ರಪಾರಗಾಃ ॥೩೮೭॥

ಯಾವಾಗಲೂ ಇತರರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನವು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ॥೩೮೯-೩೮೦-೩೮೧-೩೮೨॥

“ ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ..... .. ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವೋ ಮೇ ಅಸ್ತು ಸದಾ ಶಿವೋಂ” ಎಂಬ ವೇದವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೋಡದಿರುವ ಮೂರ್ಖರು ಮಾತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಈಶ್ವರನೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಕೆಲವರು ಈ ರೀತಿಯಾದ ವೇದವಾಕ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನರಿತೂ ಆ ಶಿವಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತರಾಗಿ, ಶ್ರುತಿಬಾಹ್ಯರೂ ದುರ್ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಎನಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಈಶಾನ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಪ್ರಭು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡುವರು ಹಾಗೆ, ಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬ ಅರ್ಥ ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಅವರು ಶಿವನಿಂದ ವಂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೇ ಸರಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳೆನಿಸುವರು.. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ನರಕದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ ॥೩೮೩-೩೮೪-೩೮೫॥

ಹೀಗೆಯೇ ಶಿವನಲ್ಲದ ಇತರ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿಯೂ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಈಶ್ವರತ್ವವನ್ನರಿಯುವವರು ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿ ಜನಿಸುವರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನಾನು ನಿಜವಾದ ಈಶ್ವರನಾಗಿದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜನನವು ಹೇಗೆ

ಶಿವ ಏವೇಶ್ವರಸ್ತಸ್ಮಾಜ್ಜಿವಾನ್ಮೋ ನೇಶ್ವರೋ ಧ್ರುವಂ ।
 ಸ ಏವ ಮೋಕ್ಷಾದಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತತ್ಪೂಜಾ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಂ ॥೩೮೮॥

ಅಶೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಭಿರ್ಭಿತ್ಯಂ ಶಂಕರಸ್ತ್ವೈವ ಪೂಜನಂ ।
 ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ॥೩೮೯॥

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜೋ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ವಮಾತ್ಮಗಮನಪ್ರಿಯಃ ।
 ಭಿಲ್ಲನೇಷಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ವನಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ॥೩೯೦॥

ತೇನ ಕುಕ್ಷಾಶ್ಚ ಸತತಂ ವನಸ್ಥಾ ಋಷಿಕಸ್ಯಕಾಃ ।
 ತೇನೈವ ದ್ರವ್ಯಲೋಭೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬಹವೋ ಹತಾಃ ॥೩೯೧॥

ತತಃ ಕದಾಚಿತ್ತೇನೈವ ಕುಂಡಿನೀನಗರಂ ಗತಂ ।
 ತತ್ರ ಧೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಜಪತ್ನೀಂ ತೇನೈವ ಹಿ ದುರಾತ್ಮನಾ ॥೩೯೨॥

ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮದ್ರಮಂತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ನನಗೆ ಜನ್ಮತ್ವವು
 ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ಈಶ್ವರನು. ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ
 ಈಶ್ವರನೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ತುಡಿತ. ಅವನೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವವನು.
 ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆಪದವಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಾಙ್ಮನವಾಗಿರ ವುದು ಅದ್ದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು
 ಬಯಸುವವರೂ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಂಕರನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮಾರ್ಗವೇಕು. ಈ
 ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಸ್ಸು, ಮಾತು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಈ ಮೂರರಿಂದಲೂ ನಿಯಮದಿಂದ
 ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಮೇಯವಿರಬಹುದು. ॥೩೮೬-೩೮೭-೩೮೮-೩೮೯॥

ಬಹುಕಾಲದ ಕಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ದಿ ಜನ್ಮವನ್ನು. ಅವನು ನಿತ್ಯವೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ
 ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಬೇಡರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ
 ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಋಷಿಕುಮಾರಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪ
 ಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಮದ್ದಿನಾಶೆಯಿಂದ ಇವನು ಅನೇಕಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೇ
 ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಭಿಕ್ಷುನು ಕುಂಡಿನೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು.
 ದುರುಳನಾದ ಈತನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆ ಲೂರಿನ ರಾಣಿಯನ್ನು ಮರಗನಾಡಿದನು,
 ॥೩೯೦-೩೯೧-೩೯೨॥

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ತತಃ ಸ ರಾಜಪತ್ನೀಂ ತಾಂ ಯುವತೀಮತಿಶುಂದರೀಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾನಂ ನೇತುಮುದ್ಯುಕ್ತೋ ವಿವೇಶ ನೃಪಮಂದಿರಂ ॥೩೯೩॥

ತತೋ ಜಘಾನ ರಾಜಾನಮಶಸ್ತ್ರಂ ಶಯನಸ್ಥಿತಂ ।

ತತಃ ಸ ನೇತುಮುದ್ಯುಕ್ತಸ್ತಾಮುನಾಚ ವಚಸ್ತದಾ ॥೩೯೪॥

ಏಹಿ ಶೀಘ್ರಂ ವನಂ ಯಾಮೋ ನಾನಾಪುಷ್ಪಸಮನ್ವಿತಂ ।

ಮಮ ಮಾಂಸಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ವಿಜನಂ ವಾಯುಸೇವಿತಂ ॥೩೯೫॥

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಾಂ ಸಮಾದಾಯ ಯಯೌ ಸ ವನಭೂಮಿಕಾಂ ।

ತತ್ರ ರೇಮೇ ತಯಾ ಸಾಕಂ ಮಧುಮಾಂಸಾದಿಭಕ್ಷಕಃ ॥೩೯೬॥

ಕುಂಡಿನೀನಾಥಪುತ್ರಸ್ತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ್ವಸಿತ್ಯನಾಶಕಂ ।

ಚಕಾರ ಹಂತುಮುದ್ಯೋಗಂ ಬಲವೀರೈಸಮನ್ವಿತಃ ॥೩೯೭॥

ತತಃ ಸ ಸಬಲಃ ಸಾಯಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ವನಾ ನೃಪಃ ।

ತತಸ್ತಮಾಗತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ವಿಪ್ರೋಽಭೂದ್ಭಯಾನ್ವಿತಃ ॥೩೯೮॥

ಅಮೇಲೆ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಯುವತಿಯಾಗಿರುವ ಆ ರಾಜನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಹವಿಟ್ಟು, ಅವಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಆ ರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆಯುಧವಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ ರಾಜನನ್ನು ಕೊಂದು, ಆ ರಾಣಿಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು “ ರಾಣಿಯೇ, ನಾನಾಬಗೆಯ ಹೂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಮಧ್ಯ ಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನರಹಿತವೂ ಸುಗಂಧವಾಯುವಿನಿಂದ ಸೇವಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಕಾಡಿಗೆ ಜಾಗೃತೆ ಹೋಗೋಣ ಹೊರಡು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ॥೩೯೩-೩೯೪-೩೯೫॥

ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಆ ದುಷ್ಟದ್ವಿಜನು ಆ ರಾಣಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಕಾಡಿಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮಧ್ಯಮಾಂಸಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಅವಳೊಡನೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವಿಹರಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಆ ಕುಂಡಿನೀಪಟ್ಟಣದ ರಾಜಪುತ್ರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆ ಭಿಲ್ಲನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂ

ತತಃ ಸ ರಾತ್ರಾವತ್ಕುಚ್ಚಂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಂ ಭಯಾನಕಂ ।
 ಆರುರೋಹಾತಿಯತ್ನೇನ ರಾಜಪತ್ನೀ ಸಮನ್ವಿತಃ ॥೩೯೯॥

ತತಃ ಸ ನಿದ್ರಾಸಂವೀತೋ ನಿದ್ರಾನಾಶಾರ್ಥಮುದ್ಯತಃ ।
 ಭಿತ್ವೈಕೈಕಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಪಾತಯನ್ ತತ್ತರೌ ಸ್ಥಿತಃ ॥೪೦೦॥

ತಪ್ನಾತಿತಾನಿ ಪತ್ರಾಣಿ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ ।
 ಪಾತಿತಾನ್ಯತಿರಮ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಪಿ ಶಿವಾರ್ಚಕಾಃ ॥೪೦೧॥

ಸ ಸಾಯಂಕಾಲಮಾರಭ್ಯ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಸದಾಶಿವಂ ।
 ಆರುಣೋದಯಪರ್ಯಂತಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಭಾಗ್ಯನಾನ್ ॥೪೦೨॥

ಸ ಸೋಮಾ ಕೃಷ್ಣಭೂತಾಃಭೂತ್ವಾ ತಿಥಿಸ್ತಸ್ಯ ಭಾಗ್ಯತಃ ।
 ತಸ್ಯಾಂ ತಿಥೌ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಸ್ತೇನ ಶಂಭುಃ ಪ್ರಪೂಜಿತಃ ॥೪೦೩॥

ಆರಣ್ಯೇ ಸಂಚರನ್ರಾಜಾ ತಸ್ಯಾಂ ರಾತ್ರಾನಿತಸ್ತತಃ ।
 ಜಾತೇಃರುಣೋದಯೇ ವಿಪ್ರಾಸ್ತತ್ರಭೂಯಃ ಸನಾಗತಃ ॥೪೦೪॥

ಕಾಲವಾಗುತ್ತಲೇ ಆ ಕಾಡಿಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಆರೀತಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನನ್ನು
 ವಧೆಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಭಿಲ್ಲವೇಷಧಾರಿಯು ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದನು. ॥೩೯೬-೩೯೭-೩೯೮॥

ಕೂಡಲೇ ಅವನು ರಾತ್ರೀವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ
 ಭಯಂಕರವೂ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವೂ ಆಗಿದ್ದ ಒಂದು ಬಿಲ್ವಮರವನ್ನು ಆ ರಾಣಿ
 ಯೊಡನೆ ಏರಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು ಅಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಬರುವಹಾಗಾಗಲು, ಆ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು
 ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದೊಂದು ಬಿಲ್ವದಳವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಲು
 ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ಶಿವಪೂಜಕರೆ, ಆತನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸಿದ ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ
 ಆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಶಿವಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ಆರೀತಿ
 ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆರುಣೋದಯ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ
 ಅವನಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆ ನಡೆದಂತಾಯಿತು. ॥೩೯೯-೪೦೦-೪೦೧-೪೦೨॥

ಅವನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ದಿನ ಸೋಮವಾರವೂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ
 ಚತುರ್ದಶೀ ತಿಥಿಯೂ ಆಗಿವಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಪವಿತ್ರ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅವನು ಶಂಭುವನ್ನು

ತಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ಸ ಭೂಪಾಲಸ್ತತೋ ವೃಕ್ಷೋಪರಿ ಸ್ಥಿತಂ ।

ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸ ಜಗೃಹೇ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ಧನುರ್ವಿದ್ಯಾನಿಶಾರದಃ ॥೪೦೫॥

ಮುನೋಚಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೃಪತಿರ್ದಿಜಮುದ್ದಿಶ್ಯ ನೀರ್ಮನಾನ್ ।

ಮುಕ್ತಾನಿ ತಾನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನ ಗತಾನ್ಯೇವ ತಂ ಪ್ರತಿ ॥೪೦೬॥

ಸ ಸೈನ್ಯೇನಾಪಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ತತಸ್ತ್ಯಕ್ತಾನಿ ಭೂರಿಶಃ ।

ನ ತಾನ್ಯಸಿ ದ್ವಿಜಸ್ಯಾಂಗೇ ಪತಿತಾನಿ ಶಿವಾರ್ಚಕಾಃ ॥೪೦೭॥

ತತಃ ಸ ವಿಸ್ಮಿತೋ ರಾಜಾ ಕೋಟಯಂ ವೃಕ್ಷೋಪರಿಸ್ಥಿತಃ ।

ಮನುಷ್ಯೋ ನಾಯಮಿತ್ಯೇವಂ ಮತ್ವಾ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸ್ಥಿತಸ್ತದಾ ॥೪೦೮॥

ತತಃ ಸ ವಿಸ್ಮಿತೋ ರಾಜಾ ಸ ಸೈನ್ಯಃ ಸ್ವಪುರೀಂ ಯಯೌ ।

ದ್ವಿಜೋಽಪಿ ವಿಸ್ಮಿತಃ ಪ್ರಾಪ ಭುವಂ ರಾಜ್ಜೀಸಮನ್ವಿತಃ ॥೪೦೯॥

ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅತ್ತ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆ ದುಷ್ಟನನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಕೊನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅರುಣೋದಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವನಿದ್ದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮರದಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಈ ಅಸರಾಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಭಿಲ್ಲನ ಮೇಲೆ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಅದರೆ ಅವನು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣಗಳೊಂದೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಿಲ್ಲನಿಗೆ ತಗಲಲೇ ಇಲ್ಲ. ॥೪೦೩-೪೦೪-೪೦೫-೪೦೬॥

ಅನಂತರ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸೈನಿಕರೂ ಕೂಡ ಇವನ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಅವೂ ಕೂಡ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಅವಯವಗಳಿಗೆ ನಾಟಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು, ಇದೇನು ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಈತನು ಮನುಷ್ಯನಿರಲಾರನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಆದನು ಹೀಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ರಾಜಪುತ್ರನು ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಅವನು

ತತಃ ಸ ರಾಜ್ಞೇಮವದತ್ತಿನೇತದಿತಿ ವಿಸ್ತೃತಃ ।

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕಾಲೇ ದ್ವಿಜಮೇಕಂ ದದರ್ಶ ಸಃ ॥೪೧೦॥

ಜಗಾದ ತಸ್ಮೈ ವೃತ್ತಾಂತಂ ತತಃ ಸರ್ವಮಶೇಷತಃ ।

ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾಚಮುವಾಚ ಸಃ ॥೪೧೧॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ರಮ್ಯಾಣಿ ಸಾತಿತಾನ್ಯತ್ರ ಕೇನ ವಾ ।

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಕಿಮತ್ರಾಸ್ತೀತ್ಯತಿವಿಸ್ತೃತಮಾನಸಃ ॥೪೧೨॥

ತತಸ್ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಮುವಾಚ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಂ ।

ಮಯೈವ ಸಾತಿತಾನೀತಿ ರಾಜಪತ್ನಾ ಸಹೇತಿ ಸಃ ॥೪೧೩॥

ಸ ದದರ್ಶ ತತೋ ಲಿಂಗಂ ಬಿಲ್ವಮೂಲಸಮನ್ವಿತಂ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರಸಮಾಕ್ರಾಂತಂ ನಾರ್ಮದಂ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕಂ ॥೪೧೪॥

ತತಸ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚೇದಂ ವಚನಂ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಃ ।

ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥೪೧೫॥

ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಸಹ ಅಶ್ವರ್ಯಪಟ್ಟು, ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಮರದಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದನು ॥೪೦೭-೪೦೮-೪೦೯॥

ಆಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂದನು. ಆಗ ಭಿಲ್ಲವೇಷದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ, ನೋದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ, “ಆಹಾ! ಮನೋಹರವಾದ ಈ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಯಾವ ಮಹಾನುಭಾವನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನೋ ಕಾಣೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಶ್ವರ್ಯಪಟ್ಟನು. ॥೪೧೦-೪೧೧-೪೧೨॥

ಆಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಣಿಯನ್ನಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು “ಅಯ್ಯ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ನಾನೇ ಈ ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿದೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ

|| ದ್ವಿಜ ಉನಾಚ ||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಸ್ತ್ವಯಾ ಸಂಪೂಜಿತೋ ದ್ವಿಜ ।

ಅತಸ್ತಾನಿ ನ ಲಗ್ನಾನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ತವ ವಿಗ್ರಹೇ ||೪೧೬||

ಕಿಮತ್ರ ಚಿತ್ರಂ ನಿಷ್ಪ್ರಾಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮೃತ್ಯುಂಜಯಪೂಜಕಃ ।

ಮುಚ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂದೇಹಃ ಕಾಲಮೃತ್ಯುಭಯಾದಪಿ ||೪೧೭||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮಹಾದೇವಂ ಯೋಃರ್ಚಯಿಷ್ಯತಿ ತಂ ಪ್ರತಿ ।

ಕಾಲಮೃತ್ಯುರ್ನ ಯಾತ್ಯೇವ ಕಿಮುತಾದ್ಯಾ ಸಮೃತ್ಯವಃ ||೪೧೮||

ತುಷ್ಣೋ ಭವತಿ ಗೌರೀಶೋ ಯತ್ರ ಕುತ್ರಾಪಿ ಪೂಜಿತಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಪೂಜಿತಃ ಕಿಮುತ ಪ್ರಭುಃ ||೪೧೯||

ಏತಾದೃಶಸ್ಥಲೇ ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ತಸ್ಯಾಭೀಷ್ಟಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಭವಂತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೨೦||

ಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾದ ನರ್ಮದಾ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಕಂಡನು. ಆಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನು ಭಿಲ್ಲ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು, ಕೈಮುಗಿದು ನಮಸ್ಕಾರನಾಡಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೪೧೬-೪೧೮-೪೧೯||

“ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ, ನೀನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಗಳಿಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನಲಿಂಗ ವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ರಾಜಪುತ್ರನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣಗಳೊಂದೂ ನಿನ್ನ ಮೈಗೆ ತಗಲಿಲ್ಲ. ಅಯ್ಯ ವಿಪ್ರನೆ, ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ ! ಆ ಸಂಪತ್ಕರನಾದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತನು ಕಾಲಮೃತ್ಯುಭಯದಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೆನಿಸಿದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವೇ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇತರ ಅಪಮೃತ್ಯುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಉಂಟಾದಾವು ? ||೪೧೬-೪೧೭-೪೧೮||

ಎಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೂ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವ ಆ ಗೌರೀರಮಣನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದಬುಡದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಭುವಾದ ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ

ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಮಹಾದೇವಂ ಲಿಂಗರೂಪಿಣಮವ್ಯಯಂ ।

ಪೂಜಯಂತ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಋಷಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಃ ॥೪೨೦॥

ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಮಹಾದೇವಂ ಶಿವೈಕಶರಣೋ ದ್ವಿಜಃ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯಃ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯಸಂಶಯಂ॥೪೨೧॥

ಅನಂತಪುಣ್ಯಫಲದಂ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ಸತ್ಯಮಿತ್ಯಾಹ ಭಗವಾಂತ್ಸ್ಯಯಮೇವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥೪೨೨॥

ಯತ್ಪಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಮರ್ತ್ಯೈರನೃತ್ಯ ಶಿವಪೂಜಯಾ ।

ತತೋಽನಂತಗುಣಂ ಪುಣ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಶಿವಾರ್ಚನಾತ್ ॥೪೨೩॥

ಯೇನಾರ್ಚಿತೋ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಮಹಾದೇವೋ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ।

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಕಾಶೀ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಲಯಾ ॥೪೨೪॥

ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುವುದರಲ್ಲೇನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸಕಲ ಮನೋರಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಲಿಂಗರೂಪಿಯೂ ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ಮಹೇಶನನ್ನು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ದಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಋಷಿಗಳು ವಿಶೇಷ ನಿಯಮದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ॥೪೧೯-೪೨೦-೪೨೧॥

ಆ ಶಿವನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲದಳಗ ಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಪ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲದೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೈದುವನು. ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಶಿವಪೂಜೆಯು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅಪಾರವಾದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದೆಂದು ಸ್ವತಃ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಬೇರೆಕಡೆಯ ಶಿವಾರ್ಚನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪುಣ್ಯವು ಮಾನವರಿಗೆ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೊರೆಯುವುದು ॥೪೨೨-೪೨೩-೪೨೪॥

ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೂ ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶಿವಸಂಚಾರಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪಮಾಡುವವನಿಗೂ, ಮತ್ತು ವೇದಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯನನ್ನು ಪಾರಾಯಣಮಾಡುವವನಿಗೂ,

ಯೇನ ಜಪ್ತೋ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಚಾಕ್ಷರಃ ಸದಾ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಕಾಶೀ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಲಯಾ ||೪೨೬||

ಯೇನ ಜಪ್ತೋ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಃ ಶ್ರುತಿಶ್ರುತಃ |

ತೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಕಾಶೀ ಶ್ರೀಮದ್ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಲಯಾ ||೪೨೭||

ಯೇನ ಸಂಪೂಜಿತೋ ಬಿಲ್ವೈರ್ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ತಸ್ಯಾವಿಮುಕ್ತೇ ಮರಣಂ ಭವಿಸ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ||೪೨೮||

ಸಾರ್ವಭೂತಾ ಸಾತಯುಕ್ತಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಸೋಮಾನ್ವಿತಾಸ್ತಿ ಯಾ |

ತಸ್ಯಾಂ ರಾತ್ರೌ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಸಿದ್ಧಿದಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ||೪೨೯||

ಪುರಾ ಸುರೂಪಕೋ ನಾಮ ಕಶ್ಚಿಚ್ಛಂಕರಕಿಂಕರಃ |

ಲೀಲಾರ್ಥಂ ಸಂಚರನ್ನೋಕಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಯಯಾ ಮುದಾ||೪೩೦||

ತದಾ ಬ್ರಹ್ಮಾನ್ಯಸಂಸಕ್ತಃ ಶಾಂಕರಂ ನಾನಲೋಕಯತ್ |

ತದಾ ಕ್ರೋಧಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ಬಭೂವ ಶಿವಶಂಕರಃ ||೪೩೧||

ತತಃ ಸ ಸಾತಯಾಮಾಸ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಚ್ಚತುರ್ಮುಖಂ |

ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯಂ ಚ ಸ್ವಯಮೇವ ಚಕಾರ ಸಃ ||೪೩೨||

ಸಂಪದ್ಭರಿತವೂ ಆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವೂ ಆಗಿರುವ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದ ವಾಸವು ದೊರೆಯುವುದು. ||೪೨೫-೪೨೬-೪೨೭||

ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅವಿಮುಕ್ತಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣಲಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಆರಿದ್ರಾನಕ್ಷತ್ರ, ವೃತೀಸಾತ, ಸೋಮನಾರ, ಕೃಷ್ಣಚತುರ್ದಶೀ ಇವುಗಳು ಸೇರಿದ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದವರಿಗಂತೂ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವುವು. ||೪೨೮-೪೨೯||

ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಸುರೂಪಕನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಶಿವದಾತನು ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸಕ್ತನಾಗಿ ಆ ಶಂಕರಕಿಂಕರನನ್ನು ಗಮನಿಸ

ತತೋರಣೈಃ ದುಃಖಯುಕ್ತಃ ಸಂಚರನ್ ದುಃಖಿತೋ ವಿಧಿಃ |

ಮುನಿವೃಂದಸಮಾಕ್ರಾಂತಂ ರೇವಾತೀರಂ ಗತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ||೪೩೩||

ಪುಣ್ಯತೋಯಸಮಾಕ್ರಾಂತಾಂ ನಾನಾಮುನಿಜನಾವೃತಾಂ |

ದದರ್ಶ ನರ್ಮದಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೀಂ ||೪೩೪||

ಸಂವೃತಾನ್ಯುಷಿಕನ್ಯಾಭಿಶ್ಚ ಕ್ರವಾಕನಿಷೇವಿತಾಂ |

ತೀರಬಿಲ್ವತರುಚ್ಛಾಯಾಂ ಶೀತಲೋದಕಸಂವೃತಾಂ ||೪೩೫||

ವಿಂಧ್ಯನಿರ್ಮುರಸಂಯುಕ್ತಾಮಯುಕ್ತಾಮಘಸಂಪ್ರಿತ್ಯೈಃ |

ಸ್ರಯುಕ್ತಪೂಜಾಪುಷ್ಪಾಢ್ಯಾಂ ವಿಯುಕ್ತೋಪಲಶೈವಲಾಂ ||೪೩೬||

ಆನಂತಲಿಂಗಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಮಲ್ಲಿಂಗಾನಂಕಿತಾಂತರಾಂ |

ಲಿಂಗಾಂತರಾಂತರಾಂ ತಾಮನಂತಾನಂತಸೇವಿತಾಂ ||೪೩೭||

ದಿರಲು, ಆಗ ಆ ಶಂಕರದೂತನು ಕೋಸಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಿಂದ ಚತುರ್ಮುಖನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿ, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ||೪೩೦-೪೩೧-೪೩೨||

ಹೀಗಾದಮೇಲೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನು ದುಃಖಿತನಾಗಿ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಮುನಿಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ರೇವಾನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ, ಅನಂತ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದ ಜಲರಾಶಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನಾ ಮುನಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪಿಣಿಯಾಗಿರುವ ನರ್ಮದಾನದಿಯನ್ನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಕಂಡನು ||೪೩೩-೪೩೪||

ಋಷಿಕ್ಯಮಾರಿಯರು ಸುತ್ತಲೂ ಆ ನರ್ಮದಾನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಅಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲವೃಕ್ಷಗಳು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅವುಗಳ ನೆರಳು ನೀರಿನಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಅದರಂದ ತಂಪಾದ ನೀರು ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಿಂದ ಹರಿದುಬರುವ ಝರಿಗಳು ಈ ನದಿಗೆ ಸೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಪಾಸರಹಿತ ರಾದ ಸಾಧುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂಜಾರ್ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೂಗಲು ಆ ನದಿಯ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು.

ಶೂಲಹಸ್ತೇಶ್ವರಂ ನಾಮು ಕ್ಷೇತ್ರನೋಕಮಪಶ್ಯತ |

ತತೋ ದದರ್ಶ ತತ್ತ್ವೈವ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಂ ಶಿವಪ್ರಿಯಂ ||೪೩೮||

ತತೋ ದದರ್ಶ ಶೈವೇಂದ್ರಾನ್ಭಸ್ಕೋದ್ಭೂತಿತನಿಗ್ರಹಾನ್ |

ತ್ರಿಪುಂಧ್ರಘಾಲಾನಮಲಾಂಭಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಾನ್ ||೪೩೯||

ಶಿವನಾಮಾಂಕಿತಾನನ್ಯಾಂಭಿವನಾಮಜಪೋತ್ಸುಕಾನ್ |

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣಾನ್ ತ್ವಕ್ತಸಂಗಾನಕಲ್ಪಾನ್ ||೪೪೦||

ಶೂಲಕುಂಡೇ ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಭಸ್ಮಧೃತ್ವಾ ಯಥಾವಿಧಿ |

ಪೂಜಯಾಮಾಸ ಬಿಲ್ವಾದ್ಯೈಃ ಶೂಲಹಸ್ತೇಶ್ವರಂ ನಿಧಿಃ ||೪೪೧||

ತತೋ ಜಜಾಪ ಪರಮಂ ಶೈವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ನಿಧಿಃ |

ತತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಬಹುಧಾ ತುಷ್ಟಾವ ಗಿರಿಜಾಪತಿಂ ||೪೪೨||

ನದಿಯ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ನಿಧನಾದ ಪಾಚಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ನದಿಯ ಮಧ್ಯದ ಲೆಲ್ಲಾ ಶಿವಲಿಂಗಗಳ ಗುರುತೇ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶಿವಲಿಂಗಗಳೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಬಂದ ಮುನಿಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ||೪೩೫-೪೩೬-೪೩೭||

ಬ್ರಹ್ಮನು ಹಾಗೆಯೇ ಆ ನರ್ಮದಾತೀರದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾರನಾಡುತ್ತಾ ಶೂಲಹಸ್ತೇಶ್ವರವೆಂಬ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವೂ ಅವನಿಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋಗಲು ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಶಿವಪೂಜಾತತ್ಪರ ರಾಗಿರುವ ಶೈವೋತ್ತಮರ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಆ ಶೈವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶಿವನಾಮ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವರು ಜಪಮಾಡುತ್ತಲೂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪಾಪರಹಿತರಾಗಿದ್ದರು ||೪೩೮-೪೩೯-೪೪೦||

ಬ್ರಹ್ಮನು ಈ ರೀತಿ ಆ ಶಾಂಭವರ ದರ್ಶನಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶೂಲ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಲ್ವ

ತತಃ ಸಮುಪವಿಷ್ಟಂ ತಂ ಚಿಂತಾವ್ಯಾಕುಲಚೇತಸಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚತುರ್ಮುಖಂ ಶೈವಾಃ ಪಪ್ರಚ್ಛುರ್ಗತಕಲ್ಮಷಾಃ ॥೪೪೩॥

॥ ಶೈವಾ ಉಚುಃ ॥

ಕ್ಷೇತ್ರಮೇತತ್ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಸರ್ವಪಾಪವಿನಾಶಕಂ ।

ಪ್ರಾಪ್ಯಾಪಿ ಶಂಕರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕಿಂ ಚಿಂತಯಸಿ ಚೇತಸಿ ॥೪೪೪॥

ರುದ್ರಕ್ಷೇತ್ರಮಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮನುದ್ರಭಕ್ತನಿಷೇವಿತಂ ।

ಅರುದ್ರಮುದ್ರಾಂಹಿತಂ ರುದ್ರಭಕ್ತೇಷ್ಯಕಾನುದಂ ॥೪೪೫॥

॥ ವಿಧಿರುವಾಚ ॥

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ್ವವೃತ್ತಾಂತಂ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ।

ವಿಧಿನಿವೇದಯಾನಾಸ ಶಾಂಕರೇಭ್ಯಸ್ತದಾ ದ್ವಿಜ ॥೪೪೬॥

ಪತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಆ ಶೂಲಹಸ್ತೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು. ಪೂಜೆಯಾದ ನಂತರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಸರೋತ್ತಮವಾದ ಶಿವಸಂಚಾರಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಆ ಗಿರಿಜಾರಮಣನನ್ನು ನಾನಾರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರಾದ ಶೈವರೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಶಿವಾರ್ಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು ॥೪೪೩-೪೪೪-೪೪೫॥

‘ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಸಕಲ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವ ಈ ಶಂಕರನ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಇದು ಆ ರುದ್ರದೇವನ (ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಶಿವನ) ಕ್ಷೇತ್ರವು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಭಕ್ತರೇ ನೆಲೆಸಿರುವರು. ಪರಶಿವನ ಲಾಂಛನವಿಲ್ಲದ ಇತರ ವಿಷ್ಣುವಾದಿವೇಶಗಳ ಮುದ್ರಾಲಾಂಛನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಈ ರುದ್ರದೇವನ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ತಪ್ಪದೇ ನೀಡುವುದಾಗಿರುವುದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಚಿಂತಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?’ ॥೪೪೪-೪೪೫॥

ಹಾಗೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದಾಡಿದ ಶೈವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿ

ತತಸ್ತಮೂಚುಸ್ತಂ ಶೈವಾ ಜಾಬಾಲಶ್ರುತಿಸಾರಗಾಃ ।

ಅತ್ರ ಬಿಲ್ವತರೋರ್ಮೂಲೇ ಪೂಜಯಸ್ವ ಮಹೇಶ್ವರಂ ॥೪೪೭॥

ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಂಕರಂ ಲೋಕಶಂಕರಂ ।

ಸುಖಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಸರ್ವೈರಿತಿ ನೇದಃ ಸ್ವಯಂ ಯತಃ ॥೪೪೮॥

ನೇದಾರ್ಥೋ ಜ್ಞಾಯತೇ ಸರ್ವಸ್ತ್ವಯಾತತ್ಕತುರಾನನ ।

ಕಥಂ ನಾ ಕುರುಷೇ ಚಿಂತಾಂ ಜಹಿ ಚಿಂತಾಂ ಶಿವಾರ್ಚಕ ॥೪೪೯॥

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಧಿಃ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ ।

ಶಿವಂ ಬಿಲ್ವತರೋರ್ಮೂಲೇ ಸಮರ್ಚಯಿತುಮಾರಭೇ ॥೪೫೦॥

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಚತುರ್ಮುಖಃ ।

ಪೂಜಯಾನಾಸ ವಿಧಿವದ್ಭೃತ್ವಾ ಭಸ್ಮ ಯಥಾವಿಧಿ ॥೪೫೧॥

ನವಬಿಲ್ವದಲೈಃ ಶುದ್ಧೈಃ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ನಾರ್ಮದೇಶ್ವರಂ ।

ಪೂಜಯಾನಾಸ ಯಶ್ನೇನ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಚತುರ್ಮುಖಃ ॥೪೫೨॥

ಪಾರಂಗತರಾದ ನರ್ಮದಾತೀರನಿವಾಸಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ “ಅಯ್ಯ ವಿಧಿಯೇ, ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಜಗನ್ಮಂಗಳಕರನಾದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಖವು ತಪ್ಪದೇ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನೇದವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ॥೪೪೭-೪೪೮-೪೪೯॥

ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಸಕಲ ವೇದಾರ್ಥವೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಾಗಿ ನೀನು ಚಿಂತೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಬಿಡು” ಎಂದು ಶೈವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದೇ ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ॥೪೪೯-೪೫೦॥

ಮೊದಲು ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತಂದು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಿಧ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು ಪೃತಿನಿತ್ಯವೂ

ವಿವಂ ವರ್ಷತ್ರಯಂ ತೇನ ಕೃತಂ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ।

ನಿರಾಹಾರೇಣ ವಿಧಿನಾ ಶಂಕರಾಸಕ್ತಚೇತಸಾ

॥೪೫೩॥

ತತಃ ಸ ಶಾಂಕರಸ್ತತ್ರ ವಿಚರಂತ್ಸಮುಪಾಗತಃ ।

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೂರತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾನನಾಮಾಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಚಾದರಾತ್ ॥೪೫೪॥

ತತಸ್ತಃ ಶಾಂಕರಸ್ತಸ್ಯೈ ಪ್ರಸನ್ನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ತದಾ ।

ಸತ್ಯಲೋಕಾಧಿಕಾರತ್ವಂ ದದೌ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ

॥೪೫೫॥

ಶಂಕರಃ ಶಾಂಕರಂ ರೂಪಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಸ್ವಲೀಲಯಾ ।

ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹವಶಾನ್ಮುರುತೇ ಸರ್ವದಾ ಜಪಾನ್

॥೪೫೬॥

ಶಾಂಕರಾಣಾಂ ತು ಯದ್ರೂಪಂ ತದ್ರೂಪಂ ಶಂಕರಸ್ಯ ಹಿ ।

ಅತಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ಪೂಜ್ಯಃ ಶಾಂಕರಃ ಶಿವತತ್ಪರೈಃ

॥೪೫೭॥

ಶುದ್ಧವಾದ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲದಳಗಳಿಂದ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಬಿಲ್ಲಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ನಿಂತು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಹೀಗೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಶಂಕರನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಟ್ಟಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದನು ॥೪೫೮-೪೫೯-೪೬೦॥

ಹೀಗೆ ಇತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಿರಾಹಾರದಿಂದ ಶಿವಪೂಜಾಸಕ್ತನಾಗಿರಲು ಅತ್ತಲಾಗಿ ಇವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದ ಶಿವದೂತನು ತಾನೇ ಲೋಕಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬ್ರಹ್ಮನೆಡೆಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಆಗವನವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿನಯದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಕಾರಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿದನಂತರ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆ ಶಂಕರಶಂಕರನು ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವನಿಗೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ, ಹೀಗೆ ಶಂಕರನೇ ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಭಕ್ತರ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ದುಷ್ಟರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಮಾಡಿ ಶಿಷ್ಟರಾದ ತನ್ನ ಭಕ್ತಜನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ॥೪೫೪-೪೫೫-೪೫೬॥

ಶಾಂಭವರ ಆಕಾರವೇ ಆ ಶಂಕರನದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಜನಗಳು ನಿಯಮದಿಂದ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತರನ್ನೇ ಪೂಜೆ

ತಸ್ಮಿನ್ನುಷ್ಟೇ ಮಹಾದೇವಃ ಸ್ವಯಂ ತುಷ್ಟೋ ಭವಿಸ್ಯತಿ ।

ಯಸ್ಮಿನ್ನುಷ್ಟೇ ಸ್ವಯಂ ದುಷ್ಟಃ ಸ ಪೂಜ್ಯಃ ಶಾಂಕರೋ ಜನೈಃ ॥೪೫೮॥

ಏತಾದೃಶಃ ಶಾಂಕರೋಽಯಂ ಸಂತುಷ್ಟಶ್ಚ ತುರಾನನಂ ।

ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ತದ್ದೇಶಾತ್ಸತ್ಯಲೋಕಾಯ ಸಾದರಂ ॥೪೫೯॥

ತತಃ ಸ ಶಾಂಕರಸ್ತತ್ರ ಬಹುಕಾಲಂ ಸ್ಥಿತೋ ಮುದಾ ।

ಪೂಜಿತಃ ಶಾಂಕರೈರ್ನಿತ್ಯಂ ತತ್ರಸ್ಥೈಃ ಶಿವಕಿಂಕರೈಃ ॥೪೬೦॥

ತತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟನದನಂ ತಮೇವ ಶಿವಕಿಂಕರಂ ।

ಸಂಪೂಜ್ಯ ಶಾಂಕರಾಃ ಸರ್ವೇ ಪಪ್ರಚ್ಛುರ್ಧರ್ಮಸಂಹಿತಾಂ ॥೪೬೧॥

॥ ಶಾಂಕರಾ ಊಚುಃ ॥

ಕಿಂ ನಾ ಪ್ರಾತ್ಯಹಿಕಂ ಕರ್ಮ ದ್ವಿಜಾನಾಮೇವ ಶಾಂಕರ ।

ಯದಕೃತ್ವಾ ದ್ವಿಜೋ ಭೂಯಾತ್ಪಾತಕೀ ತದ್ವದಸ್ಯ ನಃ ॥೪೬೨॥

ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಶಂಕರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾ ಗುತ್ತಾನೆ ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೋಪವನ್ನಂಟುಮಾಡಿದರೆ ತಾನೂ ಕುಪಿತ ನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಂಭವರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ॥೪೫೭-೪೫೮॥

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪರಶಿವಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಶಿವಕಿಂಕರನು ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿ ಆ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಅವನ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಶಿವದೂತನಾದರೋ ಬಹಳಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ನಿತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗಾರಾಧಕರಿಂದ ಪೂಜೆಹೊಂದುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆಯು ತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಹೀಗೆಯೇ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುವ ಆ ಶಿವಕಿಂಕರನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಶೈವರೆಲ್ಲರೂ ಪುನಃ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಶಿವಧರ್ಮ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ॥೪೫೯-೪೬೦॥

ಅಯ್ಯ ಶಂಕರನ ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರನೆ, ದ್ವಿಜರು ನಿತ್ಯವೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಚರಿಸ ಬೇಕಾದ ಕರ್ಮವಾವುದು ? ಯಾವುದನ್ನು ದ್ವಿಜನಾದವನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ

|| ಸುರೂಪಕಶಿವಕಿಂಕರ ಉವಾಚ ||

ದ್ವಿಜಾನಾಂ ಪ್ರಥಮೋ ಧರ್ಮಃ ಕೇವಲಂ ಶಿವಪೂಜನಂ |

ತಥೈವ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ಕೇವಲಂ ಭಕ್ತಧಾರಣಂ ||೪೬೩||

ಕಾಲತ್ರಯೇಽಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ |

ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇಽಪಿ ತತ್ಕಾರ್ಯಂ ಭಕ್ತಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ||೪೬೪||

ರಾತ್ರಾವಪಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ |

ಯತಃ ಪ್ರಶಸ್ತಮಿತ್ಯಾಹುರ್ನಿಶಿ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ||೪೬೫||

ಅಹೋರಾತ್ರಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೇವಲಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ |

ದ್ವಿಜೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ವಿಧಾನೇನ ಭಕ್ತಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ||೪೬೬||

ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಮಪಿ ವ್ಯರ್ಥಂ ಯಥಾ ನೈವ ಭವಿಷ್ಯತಿ |

ತಥಾ ಕರ್ತವ್ಯಮನಿಶಂ ದ್ವಿಜೈಃ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ||೪೬೭||

ಪಾಪಿಯಾಗುವನು? ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಶೈವರು ಶಂಕರನ ಪ್ರಿಯ ದೂತನನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸುರೂಪಕನು ಈ ರೀತಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ||೪೬೩||

ಶೈವರೆ, ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮೊದಲನೆಯ ಧರ್ಮವೆನಿಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಶುದ್ಧವಾದ ವಿಭೂತಿಧಾರಣವೂ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ ಧರ್ಮವೆಂದೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರದೋಷಕಾಲ ಹೀಗೆ ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಆ ಶಂಕರನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ರಾತ್ರಿಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಶಿವಾರಾಧನೆಯು ಪ್ರಶಸ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೪೬೩-೪೬೪-೪೬೫||

ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಗಲೂರಾತ್ರಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ದ್ವಿಜರೆನಿಸಿದವರು ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲವನ್ನೂ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೇ ಅನವರತವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಮಾಡ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಃ

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ತಪೋ ಯೋಗೋ ದಾನಂ ಧರ್ಮಾಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।
 ಶಿವಾರ್ಚನಂ ದಮಃ ಶಾಂತಿಃ ಸ್ನಾನಂ ಸಂಧ್ಯಾ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ॥೪೬೮॥

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಕೃತಂ ಯೇನ ಧರ್ಮಸ್ತೇನ ಕೃತಃ ಸದಾ ।
 ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಃ ಕೃತಸ್ತೇನ ಕೃತಂ ಯೇನ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ॥೪೬೯॥

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಕೃತಂ ಯೇನ ತಪಸ್ತೇನ ಕೃತಂ ಸದಾ ।
 ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಕೃತಂ ಯೇನ ಯಾಗಾಸ್ತೇನ ಕೃತಾಃ ಸದಾ ॥೪೭೦॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರ್ಯೈಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಾರ್ಚನಂ ।
 ಪ್ರಧಾನಂ ಸಾಧನಂ ಯಸ್ಮಾದ್ಬಿಲ್ವಪತ್ರಂ ಶಿವಾರ್ಚನೇ ॥೪೭೧॥

ಅಧಿಕಾರೀ ಭಸ್ಮಧಾರೀ ಶೈವ ಏವ ಶಿವಾರ್ಚನೇ ।
 ಮಹಾದೇವಾರ್ಚನೇ ವಿಸ್ತಾಸ್ತದನ್ಯೇ ನಾಧಿಕಾರಿಣಃ ॥೪೭೨॥

ಶಿವಃ ಶೈವಕೃತಾಂ ಪೂಜಾಂ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಶಿವಯಾ ಸಹ ।
 ಶಿವಃ ಶೈವೇಷ್ವತಿಸ್ತೇಹಂ ಕರೋತಿ ಭಗವಾನ್ಸತಃ ॥೪೭೩॥

ಬೇಕು. ತಪಸ್ಸು, ಯೋಗ, ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ, ಶಾಂತಿ, ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಶಿವಪೂಜಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ಇರುವುವು ಶಿವಪೂಜಾ ಚರಣದಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಡೆದಂತೆಯೇ ಆಗುವುವು. ॥೪೬೬-೪೬೭-೪೬೮॥

ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡಿದವನು ಸಕಲ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ, ತಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಯಾಗಗಳು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಆಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ॥೪೬೯-೪೭೦॥

ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವು ಬಿಲ್ವದಳವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರೆಗಳಿಂದಲೇ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡಲು, ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯೆನಿಸುವನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಶೈವ ರಲ್ಲದ ಇತರರು ಎಂದಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ॥೪೭೧-೪೭೨॥

ಆ ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಆ ಭಗವಂತನು ಅತಿಶಯವಾದ ಪ್ರೀತಿ

ಶೈವೇಭ್ಯ ಏವ ಭಗವಾನ್ಪಾರ್ವತೀರಮಣಃ ಶಿವಃ ।

ದದಾತಿ ಮುಕ್ತಿಂ ನಾನೈಭ್ಯಃ ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥೪೭೪॥

ನಿತ್ಯಮನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ಏವ ಶೈವಸ್ತೇನ್ಯೇವ ಮುಕ್ತಿಃ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೪೭೫॥

ಶಿವಾನ್ಯಸುರಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥೇ ಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಭೋಜನಂ ವಿಹಾಯಾಸಿ ಕ್ಷುಚ್ಛಾಂತಿಮಭಿವಾಂಛತಿ ॥೪೭೬॥

ಮರ್ತ್ಯಾನಾಂ ಭೋಜನಾಭಾವೇ ಕ್ಷುಚ್ಛಾಂತಿರ್ನ ಯಥಾ ತಥಾ ।

ಮಹಾದೇವಾರ್ಚನಾಭಾವೇ ಮೋಕ್ಷೋ ಸ ಭವತಿ ಧ್ರುವಂ ॥೪೭೭॥

ಮೋಕ್ಷಕರ್ತಾ ಮಹಾದೇವೋ ಮೋಕ್ಷದಾತಾಽತ ಏವ ಸಃ ।

ಶಿವಾನ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷದೋ ನಾಸ್ತಿ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ವದಾಮ್ಯಹಂ ॥೪೭೮॥

ಯನ್ನಿಡುವನು. 'ಅಥವಾ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಳ್ಳವನಾದುದರಿಂದ ಮಹೇಶ್ವರನು ಶೈವರು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಂಪೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ ಭಗವಂತನೂ, ಪಾರ್ವತೀಕಾಂತನೂ ಆದ ಶಂಕರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಕಲ್ಪದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲಾರನು. ॥೪೭೩-೪೭೪॥

ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೇ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಉಟವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಸಿವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವನಂತೆ ಅಜ್ಞಾನಾಗುತ್ತಾನೆ ಮಾನವರಿಗೆ ಉಟವಿಲ್ಲದೇ ಹಸಿವು ಇಂಗದಂತೆ, ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಮೋಕ್ಷವು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ॥೪೭೫-೪೭೬-೪೭೭॥

ಮೋಕ್ಷಕರ್ತೃವೂ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರಾರೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಲಾರರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ,

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಸರ್ವೇಶ್ವರಂ ಮಹಾದೇವಂ ಯೋ ನಾರ್ಚಯತಿ ಸಾದರಂ ।
 ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿರ್ದೀಪಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ನ ಸರ್ವಥಾ ॥೪೭೯॥
 ಶಿವಚಿಂತನಶೀಲಸ್ಯ ಶೈವಸ್ಯೈವ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
 ಮುಕ್ತಿರ್ಭವತಿ ನಾನ್ಯಸ್ಯ ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥೪೮೦॥
 ನಿಭೂತಿಧಾರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಶಂಕರಂ ।
 ನಿತ್ಯಮನ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೪೮೧॥
 ಯಃ ಪೂಜಯೇನ್ಮಹಾದೇವಂ ಶೈವೋ ಭೂತ್ವಾ ಯಥಾವಿಧಿ ।
 ತಸ್ಯೈವ ಮುಕ್ತಿರಿತ್ಯಾಹ ನಂದಿಕೇಶಃ ಶಿವಾರ್ಚಕಃ ॥೪೮೨॥
 ತಥಾಚ ಶಂಕರಸ್ಯೈವ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಾ ಮುಮುಕ್ಷುಭಿಃ ।
 ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೪೮೩॥
 ಭಸ್ಮನೋದ್ಧೂಳನಂ ಕಾರ್ಯಂ ತ್ರಿಪುಂದ್ರಂ ಚ ಯಥಾವಿಧಿ ।
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ॥೪೮೪॥

ಸರ್ವಜಗತ್ಪ್ರತಿಯಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡದವನಿಗೆ
 ಕಲ್ಪದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಕ್ತಿಯು ದೊರೆಯಲಾರದು. ಅನವರತವೂ ಪರಶಿವ
 ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶೈವವರ್ಯನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ
 ಯವರಿಗೆಂದಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಯ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ॥೪೭೮-೪೭೯-೪೮೦॥

ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ನಿಭೂತಿಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆ
 ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಲಾರದು. ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ
 ಅಸದೃಶವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವ
 ನಿಗೇ ಮೋಕ್ಷವೆಂದು ಶಿವಪೂಜಾಧುರಂಧರನಾದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ
 ದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ
 ಪದೇಪದೇ ಆ ಶಂಕರನನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ॥೪೮೧-೪೮೨-೪೮೩॥

ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ
 ಧಾರಣ, ಶಂಕರನ ಪೂಜೆ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪ, ಶಿವಧ್ಯಾನ,

ಸಂಜಾಕ್ಷರಜಪಃ ಕಾರ್ಯೋ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಸ್ತಥಾ |
 ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಂಕರಧ್ಯಾನಂ ಸ್ತುತವ್ಯಂ ನಾಮ ಶಂಕರಂ ||೪೮೫||
 ವಕ್ತವ್ಯಂ ವಿಶ್ವನಾಥೇತಿ ಸ್ತೋತವ್ಯಃ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ |
 ಶ್ಲೋತವ್ಯಂ ಶಂಕರಸ್ತೋತ್ರಂ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಚ ಶಿವಸ್ತುತಿಃ ||೪೮೬||
 ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಾಂಕರಸ್ತೋತ್ರಃ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಾಂಕರಾರ್ಚನಂ |
 ಶಾಂಕರೈಃ ಸಹ ಸಲ್ಲಾಪಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ||೪೮೭||
 ಶಾಂಕರೇಷು ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಕಪಟೇನಾನುವರ್ತನಂ |
 ಶಾಂಕರೇಷು ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯಂ ನೈಷ್ಕರ್ಮಣಾನುವರ್ತನಂ ||೪೮೮||
 ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಶಾಂಕರಾನ್ ಶೀಘ್ರಮುಚ್ಯತಾ ಯಾಭಿನಾದಯೇತ್ |
 ಮೃದೂನಿ ವಚನಾನ್ಯೇವ ವಕ್ತವ್ಯಾನಿ ಶಿವಾರ್ಚಕೇ ||೪೮೯||
 ಗೃಹೇ ಚೇದಾಗತಃ ಶೈವಃ ಶೀಘ್ರಮುತ್ಥಾಯ ಸಾದರಂ |
 ಜಾನುಭ್ಯಾಮವನಿಂ ಗತ್ವಾ ಕರ್ತವ್ಯಮಭಿನಾದನಂ ||೪೯೦||

ಶಂಕರಸ್ತುತಕೆ, ವಿಶ್ವನಾಥನೆನಿಸಿದ ಮಹೇಶ್ವರನ ನಾಮಪಾರಾಯಣ, ಪಾರ್ವತೀ ರಮಣನ ಸ್ತೋತ್ರ, ಆ ಶಂಕರನ ಸ್ತುತಿಶ್ರವಣ, ಸ್ತುತಃ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡುವುದು, ಶಾಂಭವರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹ, ಅವರ ಪೂಜೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಸ್ತವ್ಯಕವಾಗಿ ಶಿವಾರಾಧಕರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ||೪೮೪-೪೮೫-೪೮೬-೪೮೭||

ಶಾಂಭವರಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ, ಅವರೊಡನೆ ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಈಶ್ವರನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ಮೇಲಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಶಿವಪೂಜಕನಾದ ಆತನಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಶಿವಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಯು ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಮೇಲಿದ್ದು, ಅದರದಿಂದ ಮಂಡಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೂರಿ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ||೪೮೮-೪೮೯-೪೯೦||

ಮಧುಸರ್ಕಾದಿಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ತದನಂತರಮಾದರಾತ್ ।

ವಿಭೂತಿಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದ್ಯೈಃ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶೈವಪೂಜನಂ ||೪೯೧||

ಶೈವಮುಖ್ಯಾಗತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯೋಃಭಿನಂದತಿ ಸತ್ಪರಂ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೨||

ಶೈವಮುಖ್ಯಾಗತಂ ಸಮ್ಯಗ್ಗೃಹ್ಯ ಪೂಜಯತಿ ಸತ್ಪರಂ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೩||

ಶೈವಂ ಕ್ಷೀರಾನ್ನಮಧ್ಯಾಜ್ಞೈರ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯೋ ಭೋಜಯಿಷ್ಯತಿ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೪||

ಶೈವಂ ವಸ್ತ್ರಸುವರ್ಣಾದ್ಯೈರ್ಯಸ್ತೋಷಯತಿ ಸಾದರಂ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೫||

ಶಯನಾಸನಗಂಧಾದ್ಯೈರ್ಯಸ್ತೋಷಯತಿ ಶಾಂಕರಂ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೬||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮುಕ್ತಾಮಾಲಾದ್ಯೈರ್ಯಸ್ತೋಷಯತಿ ಶಾಂಕರಂ ।

ಸ ಶಾಂಕರ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯಸ್ತಸ್ಯ ಮುಕ್ತಿಃ ಕರೇ ಸ್ಥಿತಾ ||೪೯೭||

ಹಾಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನಂತರ ಆದರದಿಂದ ಮಧುಸರ್ಕ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ವಿಭೂತಿ, ಬಿಲ್ವದಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶೈವಧರ್ಮಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಂದ ಶೈವನನ್ನು ಕಂಡು ಅಭಿನಂದನೆಮಾಡುವವನೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನೂ, ಮತ್ತು ಹಾಲನ್ನ, ಜೇನು, ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವವನೂ ಶಾಂಭವನೆನಿಸುವನು. ಅಂತಹವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ||೪೯೧-೪೯೨-೪೯೩-೪೯೪||

ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಚಿನ್ನ, ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಸಿಗೆ, ಆಸನ, ದಿವ್ಯಗಂಧ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆ, ಮುತ್ತಿನಹಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತನನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವವರು ಶಾಂಭವರೆನಿಸುವರು. ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವು ಹಸ್ತಗತವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು ||೪೯೫-೪೯೬-೪೯೭||

ನಂದಂತಿ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಭಕ್ತಿಃ ಶಿವಾರ್ಚಕೇ |

ನಂದಂತಿ ಪಿತರಸ್ತಸ್ಯ ಶಾಂಕರೇ ಗೃಹಮಾಗತೇ ||೪೯೮||

ಶೈವೋ ಗಚ್ಛತಿ ಪುಣ್ಯೇನ ಯದಾ ಯಸ್ಯ ಗೃಹೇ ತದಾ |

ಸ ಪುಣ್ಯಕಾಲೋ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲಃ ಸ ಏವ ಹಿ ||೪೯೯||

ಶೈವೇ ಸಮಾಗತೇ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ |

ತೃಪ್ತಾ ಭವಂತಿ ಪಿತರಸ್ತೇನ ಶ್ರಾದ್ಧೇನ ಸಂತತಂ ||೫೦೦||

ತದಾ ದಿನತ್ರಯಂ ಜ್ಞೇಯಂ ವಿಷುವಂ ಚ ತದಾಯನಂ |

ತದಾ ಗೃಹಣಕಾಲೋಽಪಿ ಯದಾ ಶೈವಃ ಸಮಾಗತಃ ||೫೦೧||

ಶೈವೇ ಸಮಾಗತೇ ಯಸ್ತು ಶೈವಾರ್ಚಾಂ ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ |

ತದಾ ತಪ್ತಿತರೋ ಯಾಂತಿ ನಿರಾಶಾಃ ಶ್ರಾದ್ಧಲೋಲುಪಾಃ ||೫೦೨||

ನೃತ್ಯಂತಿ ಪಿತರಃ ಸರ್ವೇ ಶಾಂಭವೇ ಗೃಹಮಾಗತೇ |

ತೀವ್ರಂ ಗರ್ಜಂತಿ ನಂದಂತಿ ಪ್ರಸ್ತುವಂತಿ ಚ ಶಾಂಕರಾನ್ ||೫೦೩||

ಪರಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನರ್ತಿಸಿದವರ ಪಿತ್ಯಗಳು ಆನಂದಪಡುವರು ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶೈವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಿತ್ಯದೇವತೆಗಳು ಸಂತೋಷ ದಿಂದ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾದವರ ಮನೆಗೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂಭವನು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಂಭವನು ಬಂದ ಕಾಲವೇ ಪುಣ್ಯಕಾಲ ವಾಗುವುದರಿಂದ ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡುವ ಸಮಯವೂ ಅದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶಾಂಭವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಭಕ್ತಿನಿಯಮಗಳಿಂದ ಪಿತ್ಯಗಳ ನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಶ್ರಾದ್ಧದಿಂದ ಪಿತ್ಯಗಳು ಅನವರತವೂ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ||೪೯೮-೪೯೯-೫೦೦||

ಶಾಂಭವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದಿನವೇ ವಿಷುವತ್ತುಣ್ಯಕಾಲ (ಮೇಷ ಮತ್ತು ತುಲಾಸಂಕ್ರಮಣ) ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಅಯನಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಣಕಾಲ ಅಥವಾ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸದೃಶವಾದ ಪುಣ್ಯಕಾಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಶೈವಸಮಾರ್ಥನನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವನ ಪಿತ್ಯಗಳೂ, ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದವರೂ, ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವರು. ಈಶ್ವರ ಧರ್ಮ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಅತಃ ಶೈವಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ದ್ವಿಜೈರ್ಧರ್ಮಪರಾಯಣೈಃ |

ಹೃಷ್ಯೋ ಭವತಿ ಗೌರೀಶಃ ಶೈವಾನಾಮೇವ ಪೂಜಯಾ ||೫೦೪||

ಶೈವಹೃತ್ಕಮಲೇ ಶುದ್ಧೇ ಸದಾ ತಿಷ್ಠತಿ ಶಂಕರಃ |

ಅತಃ ಶೈವಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣೈಃ ||೫೦೫||

ಯಸ್ತು ಭೋಜಯತೇ ಶೈವಂ ಶಿವಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸ್ವಶಕ್ತಿತಃ |

ತಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಫಲಂ ವಕ್ತುಂ ನೇದೈರಪಿ ನ ಶಕ್ಯತೇ ||೫೦೬||

ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಫಾಲೇನ ಭುಜ್ಯತೇ ಯದ್ಗೃಹಾಂತರೇ |

ತತ್ರ ನೃತ್ಯಂತಿ ಪಿತರಃ ಪೀಯೂಷಾಪ್ಲುತವಿಗ್ರಹಾಃ ||೫೦೭||

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶೈವೋ ಭೋಜನೀಯಃ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪಿತ್ರರ್ಥಮಾದರಾತ್ |

ಶೈವರೂಪೇಣ ಪಿತರೋ ಭುಂಜತೇ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ||೫೦೮||

ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಯಃ ಕುರುತೇ ವಿಪ್ರಃ ಶೈವಾಂಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಭ್ರಮಾದಪಿ |

ತತ್ಕೃತಂ ತದ್ವೃಥಾ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪಿತೃಭಿಸ್ತನ್ನ ಗೃಹ್ಯತೇ ||೫೦೯||

ನಿಷ್ಕನು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಪಿತ್ಯಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಾಟ್ರವಾಡುವರು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಗಾಡುತ್ತಾ ಅನಂದದಿಂದ ಆ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವರು. ||೫೦೧-೫೦೨-೫೦೩||

ಆದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮನಿರತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಾಂಭವರನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಆ ಶೈವರ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಗೌರೀರಮಣನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವನು. ಶಂಕರನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಗಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿವಪೂಜಾನಿರತರಾದವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಶಾಂಭವರನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಶಿವನೇ ಅವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ಪರಮಶೈವನಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುವವನ ಪುಣ್ಯಫಲಗಳನ್ನು ಅನಂತವಾದ ವೇದಗಳೂ ಹೊಗಳಲಾರವು. ||೫೦೪-೫೦೫-೫೦೬||

ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಿಯಾದ ಶೈವನು ಊಟಮಾಡುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿತ್ಯಗಳು ಅವೃತವ್ಯಾಪ್ತ ಶರೀರಗಳುಳ್ಳವರಂತೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾಟ್ರವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂಭವರಿಗೇ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನು

ಈಶಾನಃ ಪಿತೃರೂಪೇಣ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗನ್ವಯಃ ।

ತತ್ರ ಶೈವಪರಿತ್ಯಾಗೇ ಕಥಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥೫೧೦॥

ಶಿವಃ ಶೈವಮುಖೇನ್ನೈವ ಭುಂಕ್ತೇ ತಸ್ಮಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಶೈವದ್ವಾರಾ ಭೋಜನೀಯಃ ತಸ್ಮಾತ್ಪೂಜ್ಯೋ ಹಿ ಶಾಂಕರಃ । ೫೧೧॥

ಶೈವವ್ರತಾನಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ದ್ವಿಜೈರ್ಮುಕ್ತೈರ್ಭಿಃ ಸದಾ ।

ಶಿವಃ ಶೈವವ್ರತೈರೇವ ತುಷ್ಣೋ ಭವತಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೫೧೨॥

ಸೋಮನಾರವ್ರತಂ ಶೈವಂ ತತ್ಕರ್ತವ್ಯಂ ದ್ವಿಜೈಃ ಸದಾ ।

ತ್ಯಕ್ತಸೋಮವ್ರತಾ ವಿಪ್ರಾ ಭವಿಷ್ಯಂತೈವ ಪಾಪಿನಃ ॥೫೧೩॥

ಸೋಮೇ ದಿನಾ ನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮಮಾಯಾಮಪಿ ಸರ್ವಥಾ ।

ದ್ವಾದಶ್ಯಾಮಪಿ ನಾಶ್ನೀಯಾತ್ಸಂಕ್ರಾಂತಿಷ್ಠಪಿ ಸರ್ವಥಾ ॥೫೧೪॥

ನಡೆಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಿತೃಗಳು ಶಾಂಭವರ ಆಕಾರದಿಂದ ಬಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಶೈವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿದರೆ ಅದು ವೃಥಾವೇ ಸರಿ ಅದನ್ನು ಪಿತೃಗಳೂ ಸಹ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಪ್ರಲಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭುಜಿಸುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪಿತೃಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದು ನಾವು ಕೊಡುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಶಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶೈವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನು ಊಟಮಾಡುವುದೆಂತು? (೫೦೮-೫೦೯-೫೧೦॥

ಪರಶಿವನು ಶೈವರ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಊಟಮಾಡುವನಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮೊದಲು ಶಂಕರನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಶೈವರಿಗೇ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಶೈವರು ಪೂಜಾರ್ಹರಾಗಿರುವರು. ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಶೈವವ್ರತಗಳಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪರಶಿವನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುತ್ತಾನೆ ॥೫೧೧-೫೧೨॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಶಿವನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಸೋಮನಾರ ವ್ರತವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಈ ಸೋಮನಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪಾಪಿಗಳೆನಿಸುವರು. ಸೋಮನಾರದ ದಿವಸ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ದ್ವಾದಶೀ

ನ ಭೋಕ್ತೃವ್ಯಂ ದಿನಾ ವಿಪ್ರೈಃ ಸರ್ವಥಾ ಸೋಮವಾಸರೇ ।
 ಸೋಮವಾರೇ ದಿನಾ ಭುಕ್ತ್ವಾ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದವ್ರತಂ ಚರೇತ್ ॥೫೧೫॥

ಸೋಮವಾಸರಪೂರ್ವದ್ಭುರ್ಭವೇದೈಕಾದಶೀ ಯದಿ ।
 ತದಾ ಭುಕ್ತ್ವಾಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೫೧೬॥

ಉಭಯೋರ್ದೈವತಂ ಯಸ್ಮಾನ್ನಹಾದೇವಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ।
 ತತಃ ಶಕ್ತ್ಯರ್ಥಾಯಂ ಕಾರ್ಯಮಶಕ್ತ್ಯಿರನ್ಯದೇವ ಹಿ ॥೫೧೭॥

ತತ್ರಾಪ್ಯೇಕಾದಶೀತೋಽತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠೋಽಯಂ ಸೋಮವಾಸರಃ ।
 ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಪ್ಯೇಕಾದಶೀಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸೋಮವಾರವ್ರತಂ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೫೧೮॥

ಸೋಮವಾರವ್ರತಫಲಂ ಕೇನ ವಕ್ತುಂ ಹಿ ಶಕ್ಯತೇ ।
 ಸೋಮವಾರವ್ರತಫಲಂ ಜಾನಾತಿ ಭಗವಾಂಛಿನಃ ॥೫೧೯॥

ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಇವುಗಳು ಬಂದರೂ ಆದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಏನೇ ಆದರೂ ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಹಗಲು ಊಟ ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಶ್ರೇವ್ರತವನ್ನು ಚರಿಸಬೇಕು. ॥೫೧೩-೫೧೪-೫೧೫॥

ಸೋಮವ್ರತಮಾಡುವವರು ಸೋಮವಾರದ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ಭಾನುವಾರ ಏಕಾದಶೀ ತಿಥಿಯಿದ್ದರೆ, ಆ ದಿನ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಮಾಡದೆ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಅಚರಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕಾದಶೀ ಮತ್ತು ಸೋಮವಾರ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಆ ಮಹಾದೇವನೇ ವೇವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದವರು ಎರಡನ್ನೂ (ಏಕಾದಶೀ ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಸೋಮವಾರವಿದ್ದರೆ ಆ ಹಗಲೂ ಉಪವಾಸವಿರುವುದನ್ನು) ಮಾಡಬಹುದು. ಅಸಮರ್ಥರಾದರೆ ಏಕಾದಶೀ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ॥೫೧೬-೫೧೭॥

ಏಕೆಂದರೆ ಏಕಾದಶೀಗಿಂತ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವು ಹಿರಿದಾದುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಏಕಾದಶೀ ವ್ರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾದರೂ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನು ಅಚರಿಸಲೇಬೇಕು ಸೋಮವಾರ ವ್ರತದ ಫಲವನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಹೇಳಲು

ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ಮುಪೋಷ್ಯಾಸಾಯಮಾಸ್ತಿ ಕೈಃ ।

ಶಿವಪೂಜಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕಾರ್ಯಾ ಬಿಲ್ವದಲಾದಿಭಿಃ ॥೫೨೦॥

ಕಾರ್ಯಃ ಶಿವಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಮುಪವಾಸೋ ದ್ವಿಜೈಃ ಸದಾ ।

ರಾತ್ರೌ ಜಾಗರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ॥೫೨೧॥

ಶಿವರಾತ್ರಿ ದಿನೇ ನೋಹಾದ್ಯದಿ ಭುಕ್ತೋದ್ವಿಜೋಪಿ ಸನ್ ।

ಸ ಯಾತಿ ನರಕಂ ಘೋರಂ ಯಾವದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ॥೫೨೨॥

ಕರ್ತವ್ಯಃ ಸತತಂ ವಿಪ್ರೈರ್ಮಣಿವದ್ಭಸ್ಮಸಂಗ್ರಹಃ ।

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸತತಂ ವಿಪ್ರೈಃ ಕೇವಲಂ ಭಸ್ಮಧಾರಣಂ ॥೫೨೩॥

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸತತಂ ವಿಪ್ರೈಃ ಶ್ರೌತಮುದ್ಧೂಳನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸತತಂ ವಿಪ್ರೈಃ ಶ್ರೌತಂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ॥೫೨೪॥

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸತತಂ ವಿಪ್ರೈಃ ಬಿಲ್ವಪಕ್ವೈಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ನಿತ್ಯಂ ಸಂಸಾದನೀಯಾನಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾಣಿ ಸಾದರಂ ॥೫೨೫॥

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಭಗವಂತನಾದ ಆ ಪರಶಿವನಿಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಫಲವು ತಿಳಿದಿರುವುದು. ಆಸ್ತಿ ಕರಾದವರು ಪ್ರತಿ ತ್ರಯೋದಶೀ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಆ ಪಶಿವನನ್ನು ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೫೨೦-೫೨೫-೫೨೦||

ಶಿವಚತುರ್ದಶೀ (ಶಿವರಾತ್ರಿ) ದಿನಸ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತ ಜಾಗರಣಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನಸ ಯಾವ ಜಾತಿಯವನೇ ಆಗಲಿ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಊಟಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಈ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವವರೆಗೆ ಘೋರವಾದ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವನು. ||೫೨೨-೫೨೨||

ವಿಪ್ರರೆನಿಸಿದವರು ಅನವರತವೂ ರತ್ನದಂತೆ ವಿಭೂತಿಸಂಗ್ರಹ, ಶುದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಶ್ರತಿಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭಸ್ಮಲೇಪನ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವದಳ ಗಳಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ||೫೨೩-೫೨೪-೫೨೫||

ಬಿಲ್ವಾನಾಂ ಪೋಷಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸ್ವಶರೀರವದಾದರಾತ್ ।

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸರ್ವದಾ ವಿಸ್ತೃಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ ॥೫೨೬॥

ಶಿವಾರ್ಚನಂ ವಿನಾ ವಿಶ್ವಾ ಮುಕ್ತಿನಾಸ್ತೇವ ಸರ್ವಥಾ ।

ಅತಃ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ॥೫೨೭॥

ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಿಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ಅತೋ ಮುಕ್ತಿರಯತ್ನೇನ ಪ್ರಾಪ್ಯಾ ಯುಷ್ಮಾಭಿರುತ್ತಮಾ ॥೫೨೮॥

ದೃಶ್ಯಂತೇ ಶಿವಲಿಂಗಾನಿ ಭವದ್ಭಿಃ ಸರ್ವದಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾನಿ ಪೂಜ್ಯಂತೇ ನಾನಾದಿಕ್ಷು ಸ್ಥಿತಾನ್ಯಪಿ ॥೫೨೯॥

ಏಕಂ ವಾ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಯೇನ ಸಾದರಂ ।

ತಸ್ಯ ಪಾಪಾನಿ ನಶ್ಯಂತಿ ಶಲಭಾ ಇವ ವಹ್ನಿಗಾಃ ॥೫೩೦॥

ನರ್ಮದೇಯಂ ಲಿಂಗರೂಪಾ ನಾನಾಲಿಂಗವಿರಾಜಿತಾ ।

ಲಿಂಗಾರ್ಚನಪರಾಕ್ರಾಂತಾ ಧನ್ಯೈರಾಶ್ರೀಯತೇ ಸದಾ ॥೫೩೧॥

ತನ್ನ ದೇಹದಂತೆಯೇ ಆದರದಿಂದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನೀವು ನಿತ್ಯವೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮೋಕ್ಷವು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ದೊರೆಯುವುದು. ||೫೨೬-೫೨೭-೫೨೮॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ! ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಾನಾದಿಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಒಂದೇ ನಾರ್ಮದಲಿಂಗವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ದರ್ಶನಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗದ ಹುಳುಗಳಂತೆ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವುವು ಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಈ ನರ್ಮದಾನದಿಯು ಅಂತಹ ನಾನಾಲಿಂಗಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಂದಲೇ ಯಾವಾ

ಅತ್ರ ಬಿಲ್ವತರೋರ್ಮೂಲೇ ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ ।

ಯಃ ಪೂಜಯತಿ ಯತ್ನೇನ ತಸ್ಯ ನೋಕ್ಷಃ ಕರಸ್ಥಿತಃ ॥೫೩೨॥

ಬಿಲ್ವಮೂಲೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ದ್ವಿತ್ವೈರ್ವಾ ಜಲಶೋಧಿತೈಃ ।

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಶಿವಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಶಿವಮೇವಾಧಿಗಚ್ಯತಿ ॥೫೩೩॥

॥ ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ॥

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಶಾಂಕರೈಃ ಸರ್ವೈಃ ಪೂಜಿತಃ ಶಿವಕಿಂಕರಃ ।

ಪುಂಡರೀಕಪುರಂ ಪ್ರಾಪ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣಾದಿಸೇವಿತಂ ॥೫೩೪॥

ಅಶೋ ಬಿಲ್ವತರೋರ್ಮೂಲೇ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ಮನೋಹರೈಃ ।

ಶಿವಪೂಜಾ ಕೃತಾ ರಾತ್ರೌ ತತೋ ಮೃತ್ಯುರ್ಗತಸ್ತವ ॥೫೩೫॥

ತವ ಪಾಪಾನಿ ನಷ್ಟಾನಿ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಕೃತಾನ್ಯಪಿ ।

ಅಗ್ರೇಪಿ ಶಂಕರಂ ನಿತ್ಯಂ ಪೂಜಯಸ್ವ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೫೩೬॥

ಗಲೂ ಅಶ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ.
॥೫೨೯-೫೩೦-೫೩೧॥

ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ನರ್ಮದಾನದಿಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿವ ಲಿಂಗವನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ನೋಕ್ಷವು ಹಸ್ತಗತವೇ ಆಗಿರುವುದು. ನರ್ಮದಾ ನೀರಿನಿಂದ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂತಹವನು ಆ ಪರಶಿವನ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಹೊಂದುವನು.”
॥೫೩೨-೫೩೩॥

ಈ ರೀತಿ ಸುರೂಪಕನೆಂಬ ಆ ಶೈವನು ಹೇಳಿ, ತಾನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂಭವ ರಿಂದಲೂ ಪೂಜಿತನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೋತ್ತಮರಿಂದ ಸದಾ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವ ಪುಂಡರೀಕವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಯ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ನೀನೂ ಸಹ ಈಗ ಮನೋಹರವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬಂದ ಮೃತ್ಯುವು ತೊಲಗಿತು. ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಪಾಪಗಳೂ ಸಹ ಆ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಂದ

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಸ್ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ದ್ವಿಜಃ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಃ |

ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಯತ್ನೇನ ಶಿವಪೂಜಾಂ ಚಕಾರ ಸಃ ||೫೩೭||

ಸ ಕುರ್ವನ್ನೇವದೇವಸ್ಯ ಮಹಾದೇವಸ್ಯ ಪೂಜನಂ |

ಸರ್ವಪಾಪವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಃ ಸಂಪ್ರಾಪ ಚ ಮಹೇಶ್ವರಂ ||೫೩೮||

ಅತಃ ಪೂಜ್ಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವಃ ಪತಿತಪಾವನಃ |

ನಿತ್ಯಂ ನಿಶ್ಚಲಚಿತ್ತೇನ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತ್ಯರ್ಥಮಾಸ್ತಿಕಃ ||೫೩೯||

ಭವಾನೀ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಂ ಸ್ವಯಮತ್ಯಂತಯತ್ನತಃ |

ಪೂಜಯತ್ಯಾದರಾದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಲಿಂಗರೂಪಿಣಮನ್ಯಯಂ ||೫೪೦||

ಅತ್ರ ನ್ಯಾಘ್ರಪುರೇ ಪೂರ್ವಂ ಭವಾನೀ ಗಿರಿಜಾಪತಿ |

ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ವರಂ ಯಾಚೇ ವರಾಣಾಮುತ್ತಮೋತ್ತಮಂ ||೫೪೧||

ನಾಶವಾದುವು. ಆಯ್ಯ ವಿಸ್ತನೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ನಿತ್ಯವೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರು; ಎಂದು ಶೈವಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ರಾಣಿ ಯನ್ನು ಪಹರಿಸಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ||೫೩೪-೫೩೫ ೫೩೬||

ಆ ಶೈವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ದೇವದೇವನೆನಿಸಿದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನೇ ಹೊಂದಿದನು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಹಾಪಾಪಿಗಳನ್ನೂ ಪಾವನರನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾನವನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಸ್ತಿಕನಾದವನು ನಿತ್ಯವೂ ಸ್ಥಿರಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ, ಪರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲೇಬೇಕು ||೫೩೭-೫೩೮-೫೩೯||

ಆ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿಯೂ, ನಾಶರಹಿತನೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಅದರದಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರು ವಳು ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಘ್ರಪುರದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಶಂಕರನನ್ನು

|| ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತ್ಯನಾಚ ||

ತಂಭೋ ಸಾಯಂ ಸಮಾರಭ್ಯ ಕಾರ್ತಿಕಾಸೋಮನಾಸರಾಃ ।
ಯಾಮಂತಃ ಸಂತಿ ತೇಷ್ಟೇಕಾ ಭವಂತಂ ಪೂಜಯಾಮ್ಯಹಂ ||೫೪೨||
ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ದೇವೇಶ ದೇಯೋ ಮಹ್ಯಮಯಂ ವರಃ ।
ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವೋ ಗಿರಿಜಾಂ ತಾಮುನಾಚ ಚ ||೫೪೩||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವ ಉನಾಚ ||

ಚತ್ವಾರೋ ಯಾಮಿನೀಯಾಮಾಸ್ತತ್ರ ಯಾನುತ್ರಯಂ ತ್ವಯಾ ।
ಕಾರ್ಯಂ ಮದರ್ಚನಂ ದೇವಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಾದಿಭಿರ್ಮುದಾ ||೫೪೪||
ಚತುರ್ಥೇ ಯಾಮಿನೀಯಾಮೇ ಕುಮಾರಾದ್ಯಾ ಗಣೇಶ್ವರಾಃ ।
ದೇವಾಶ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣ್ವಾದ್ಯಾಃ ಪೂಜಯಿಷ್ಯಂತಿ ಮಾಂ ಪ್ರಭುಂ ||೫೪೫||
ತ್ವಯಾ ಚೇತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಪೂಜಾ ನಕ್ತಂ ಯಾಮಚತುಷ್ಟಯೇ ।
ತದಾ ಕಥಂ ಕುಮಾರಾದ್ಯೈಃ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಮ ಪೂಜನಂ ||೫೪೬||

ಪೂಜಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ವರವನ್ನು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದಲೇ ಬೇಡಿದಳು.
||೫೪೦-೫೪೧||

“ ಶಂಭುವೇ, ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೋಮವಾರಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸಾಯಂ
ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೆಳಗಿನವರೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಜಾವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನೊಬ್ಬಳೇ
ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಮಹಾದೇವನೇ,
ನೀನು ಇದಕ್ಕನುಮತಿಸುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ” ಪಾರ್ವತಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿ-
ಸಲು, ಆಗ ಮಹಾದೇವನು ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಕೂರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೫೪೨-
೫೪೩||

“ ದೇವಿಯೇ, ರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕು ಜಾವಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು
ಯಾಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ
ನನ್ನನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಪಣ್ಮುಖನೇ
ಮೊದಲಾದ ಗಣಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಪ್ರಭು-
ವಾದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ ದೇವಿ, ನಾಲ್ಕು ಯಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಅಯಂ ತು ಕಾರ್ತಿಕೋ ಮಾಸಃ ಪ್ರಶಸ್ತೋ ಮಮ ಪೂಜನೇ ।

ತತ್ರಾಪಿ ಸೋಮವಾರೇಷು ಪ್ರಶಸ್ತಂ ಮಮ ಪೂಜನಂ ||೫೪೭||

ತತ್ರಾಪಿ ರಾತ್ರೌ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಸೋಮವಾರೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ಮಮ ಪ್ರಿಯಕರಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೫೪೮||

ಪುಣ್ಯಕಾಲಾಃ ಸಮಾಯಾಂತಿ ಗಿರಿಜೇ ಸೋಮವಾಸರೇ ।

ತತ್ರಾಪಿ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಮಾಸಿ ವಿಶೇಷಾತ್ಸೋಮವಾಸರೇ ||೫೪೯||

ಸೋಮವಾರೇ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಮಮ ಪ್ರಿಯಕರಾ ಶಿವೇ ।

ತತ್ರಾಪಿ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಮಾಸಿ ಸಾ ಪೂಜಾ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿದಾ ||೫೫೦||

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರ್ದ್ರೋಣಪುಷ್ಪೈರ್ಧತ್ತೂರಕುಸುಮೈರಪಿ ।

ಪೂಜನೀಯೋಹಮಿಶಾನಃ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಸೋಮವಾಸರೇ ||೫೫೧||

ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಾದರೆ, ಪುಣ್ಯಖ, ನಂದಿಕೇಶ್ವರ, ಮುಂತಾದವರು ಹೇಗೆತಾನೇ ಆ ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ||೫೪೪-೫೪೫-೫೪೬||

ಈ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸವು ನನ್ನ ಪೂಜೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಮವಾರವು ಮತ್ತೂ ಪ್ರಶಸ್ತವು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರದ ಶಿವಪೂಜೆಯು ನನಗೆ ಅತಿ ಹಿತಕರವಾದದ್ದು. ಎಲಾ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ಗಿರಿರಾಜಕುಮಾರಿಯೇ, ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದ ಸೋಮವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕಾಲಗಳೂ ಬಂದು ಸೇರುವುವು. ಪ್ರತಿಸೋಮವಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಪೂಜೆಯೇ ನನಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿರುವಾಗ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸದ ಸೋಮವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯು ಆರಾಧಕರಿಗೆ ಸಕಲಭೋಗ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಲ್ಲವೇ? ||೫೪೭-೫೪೮-೫೪೯-೫೫೦||

ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರದ ದಿನ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಿ, ತುಂಬೆಹೂ, ಧತ್ತೂರಿಹೂವು ಇವುಗಳಿಂದ ಈಶಾನನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ತುಂಬೆಹೂಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ತಿಕಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ನನ್ನನ್ನು ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವ

ದ್ರೋಣಪುಷ್ಪೈಃ ಪುಶಸ್ತೈರ್ಮಾಂ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಸೋಮವಾಸರೇ ।
ಯೋಚ್ಚರ್ಚಯೇನ್ನಿತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಶೋಭನೇ ॥೫೫೨॥

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಸೋಮವಾಸರೇ ।
ಮನು ಪ್ರಿಯತಮೋ ಭೂಯಾತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೫೫೩॥

ಏಕಂ ವಾ ಯದಿ ಧತ್ತೂರಂ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಸೋಮವಾಸರೇ ।
ಯದಿ ದದ್ಯಾನ್ಮಮ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಮಯಿ ಲೀನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೫೫೪॥

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭವಾನೀ ಶಿವತಪ್ತರಾ ।
ತಥಾಸ್ತಿತಿ ಶಿವಂ ಸ್ತೌಹ ಸದಾ ಸಂತುಷ್ಟಮಾನಸಾ ॥೫೫೫॥

ತತಃ ಸಾ ಕಾರ್ತಿಕಂ ಮಾರುಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಶಿವವಲ್ಲಭಾ ।
ಕಾರ್ತಿಕಪ್ರತಿಸದ್ಭೇವ ಸೋಮವಾಸರಮಾಸ ಸಾ ॥೫೫೬॥

ಶಿವಪೂಜಾಸಾಧನಾನಿ ಸಂಪಾದ್ಯ ಗಿರಿಜಾ ತತಃ ।
ಪೂಜಾಂ ಕರ್ತುಂ ಸಮಾರೇಭೇ ಸಾಯಮಾರಭ್ಯ ಶಂಕರೇ ॥೫೫೭॥

ಅನಿಜ್ಞಾಯೈವ ವೃತ್ತಾಂತಮಿದಮಸ್ಯಾಭಿರ್ಮತ್ತರಂ ।
ಸಾಯಂ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ಕರ್ತುಮುದ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ದಿನೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೫೫೮॥

ವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನಾನು ಶಿವಕಾಯುಜ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸುವೆನು. (೫೫೨-೫೫೮)

ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಬಿಲ್ವಪತ್ರಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವನು ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರನೆನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ತಿಕಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಒಂದೇ ಒಂದು ಧತ್ತೂರಿಹೂವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವವನು ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವನು ; ” ಎಂದು ನುಡಿದ ಪರಶಿವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವಿಯು ಆ ಪರಶಿವನಲ್ಲಿಯೇ ತಪ್ಪರಳಾಗಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದಳು ॥೫೫೩-೫೫೪-೫೫೫॥

ಕೆಲವು ಕಾಲಾನಂತರ ಶಿವನ ಪ್ರೇಮಸಿಯಾದ ವಾರ್ವತಿಯು ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ವಾಡ್ಯದ ದಿವಸವೇ ಸೋಮವಾರವು ಬಂದುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಆ ದಿನ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವ ಸಕಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು

ತತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ಸಾಕಂ ಮಯಾ ಯತ್ನ ಪುರಸ್ಕರಂ ।

ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಂ ಸಮಾದಾಯ ಭಸ್ಮ ಧೃತ್ವಾ ಗತಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೫೫೯||

ತತಃ ಸಮಾಯಯಾ ಭೃತ್ಯೋ ನಂದಿಕೇಶಸ್ಯ ವೀರೈವಾನ್ ।

ಪ್ರತಿಬದ್ಧಸ್ತತೋ ಮಾರ್ಗಸ್ತೇನ ಸದ್ವೇತ್ರಸಾಣಿನಾ ||೫೬೦||

ತತೋಽಸ್ಮಾಭಿಃ ಕಿಯತ್ಕಾಲಂ ಕೃತಂ ಧೈರ್ಯಂ ತತಃ ಪರಂ ।

ಶೀಘ್ರಂ ಗಂತುಂ ಸಮುದ್ಯುಕ್ತಂ ಮಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ಸಹ ||೫೬೧||

ಸುಯಶಾಪತಿ ದೂತೇನ ತೇನ ಸದ್ವೇತ್ರಸಾಣಿನಾ ।

ಪ್ಲಣಾರ್ಥೇನವಯಂಸರ್ವೇ ತಾಡಿತಾಃ ಪತಿತಾ ಭುವಿ ||೫೬೨||

ತತೋ ಯಾಮುತ್ರಯಂ ಮಾತ್ರಾ ಸಮ್ಯಗಭ್ಯರ್ಚಿತಃ ಶಿವಃ ।

ತತಃ ಸ್ಕಂದಾದಿಭಿಃ ಸರ್ವೈಃ ಪೂಜಿತಃ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಃ ||೫೬೩||

ಸಾಯಂಕಾಲವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಆಗ, ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆ ದಿನ ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನರಿಯದೇ ನಾವೂ ಸಹ ಅದೇ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾಣಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು ||೫೫೯-೫೬೨-೫೬೩||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಆದಿನ ನಾನು (ವಿಷ್ಣುವು) ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೊಡನೆ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ವೀರನಾದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ದೂತನು ಅಡ್ಡಬಂದು, ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆದನು. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೊಡನೆ ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು ||೫೫೯-೫೬೦-೫೬೧||

ಹೀಗೆ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸುಯಶಾದೇವಿಯ ಪತಿಯಾದ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ದೂತನು ಅರ್ಧಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದು ನೆಲದಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸಿದನು. ಆದಿನ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಜಾವಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಜನನಿಯಾದ ಗಿರಿಜಾಂಬಿಕೆಯು ಶಿವನನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಳು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯೇ ಮುಂತಾದವರು ಆ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಆರ್ಚಿಸಿದರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ

ತತೋಃಸ್ಕಾಭಿಃ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ |

ತತಃ ಕೃತಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಗಂಧರ್ವಾದ್ಯೈಃ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ||೫೬೪||

ತದಾ ಮಯಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಮದ್ಯ ಚೇತ್ಪಾರ್ವತೀಶತಿಂ |

ಸೋಮೇ ದ್ರಕ್ಷ್ಯೇ ತದಾ ನೇತ್ರನುರ್ಪಯಾಮೀತಿ ಶಂಕರೇ ||೫೬೫||

ಯಾಮಿನ್ಯಾಃ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಯಾಮೇ ತತೋ ದೃಷ್ಟೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ತತಃ ಸಂಪೂಜ್ಯ ಬಿಲ್ವಾದ್ಯೈರ್ನೇತ್ರೇಣಾಪ್ಯರ್ಚನಂ ಕೃತಂ ||೫೬೬||

ತತಸ್ತುಷ್ಟೋ ಮಹಾದೇವೋ ನೇತ್ರಂ ಕಮಲಕಂಠಿಭಂ |

ದದೌ ಮಹ್ಯಂ ಕೃಪಾಸಿಂಧುರತ್ರ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇ ||೫೬೭||

ಶ್ರೀಮಚ್ಚಿದಂಬರೇಶಸ್ಯ ಪೂಜಾಂ ಯಸ್ತು ಕರಿಷ್ಯತಿ |

ತಸ್ಯ ಪಾಪಾನಿ ನಶ್ಯಂತಿ ಸ್ವೇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ||೫೬೮||

ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದೆವು. ಆಮೇಲೆ ಗಂಧರ್ವರೇ ಮುಂತಾದವರು ನಿಯಮದಿಂದ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ||೫೬೨-೫೬೩-೫೬೪||

ಆಗ ನಾನು ಈ ಸೋಮವಾರದ ದಿವಸ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ದೇವದೇವನಾದ ಶಂಕರನಿಗೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಅರ್ಪಣೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದೇರಿತೆ ಆ ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ಜಾವದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ನಾನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳೇ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಕಮಲದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಕಿತ್ತು ಪೂಜೆಮಾಡಿದೆನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಾನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದೆನು. ಆಗ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಮಹಾದೇವನು ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದುದರಿಂದ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ಈ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಾವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಣ್ಣನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ||೫೬೫-೫೬೬-೫೬೭||

ಇಂತಹ ಶ್ರೀಚಿದಂಬರೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಕಲಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು. 'ಚಿದಂಬರ' ಎಂಬ ಶಿವನಾಮಮಂತ್ರವನ್ನು ಬಹು ನಿಯಮದಿಂದ ಜಪಮಾಡಿ,

ಚಿದಂಬರೇತಿ ಮಂತ್ರೋಽಯಂ ಜಪನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ।

ಚಿದಂಬರೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂಜನೀಯಃ ಸದಾಶಿವಃ ॥೫೬೯॥

ಅಸ್ತಿಸ್ತಿದಂಬರೇ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ಮಹಾದೇವಃ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ ।

ಚಕಾರ ತಾಂಡವಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಭವಾನೀಸಮ್ಪೂಜಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೫೭೦॥

ಪುರಾ ಸುರದ್ವಿಷಃ ಕ್ರೂರಾ ಬಲವೀರ್ಯಮದೋನ್ಮತಾಃ ।

ದುಃಖಂ ದತ್ತ್ವಾ ಸ್ಥಿತಾ ನಿತ್ಯಂ ಅಸ್ಮಾಕಂ ತ್ರಿಪುರಾಹ್ವಯಾಃ ॥೫೭೧॥

ತಾರಾಕ್ಷೋ ಮಕರಾಕ್ಷಶ್ಚ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀತಿ ತೇ ತ್ರಯಃ ।

ಅಸನ್ನಿಪ್ರಃ ಪುರಸ್ತೇಷಾಮಸುರಾಣಾಂ ಮನೋಜವಾಃ ॥೫೭೨॥

ಪುರತ್ರಯೇಽಪಿ ತಿಷ್ಠಂತಿ ತ್ರಯಸ್ತೇ ತು ಸುರದ್ವಿಷಃ ।

ಪುರತ್ರಯಂ ಪ್ರಯಾಂತೇನ ಯತ್ರ ತೇಷಾಂ ಮನೋಗತಿಃ ॥೫೭೩॥

ತತ್ಪುರತ್ರಯಮಾಸಾದ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಸ್ಥಿತಾಶ್ಚ ತೇ ।

ಜ್ವಲತ್ಪರ್ಮತಸಂಕಾಶಂ ತತ್ಪುರತ್ರಯಮದ್ಭುತಂ ॥೫೭೪॥

ಆ ' ಚಿದಂಬರ ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಹಿಂದೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡಿದನು. ॥೫೬೮-೫೬೯-೫೭೦॥

ಹಿಂದೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿ ಬಲಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿದ ತ್ರಿಪುರಾ ಸುರರು ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅವರೇ ತಾರಾಕ್ಷ, ಮಕರಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ಎಂಬ ಆ ಮೂರುಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಅವರಿಗೆ ಮನೋವೇಗವುಳ್ಳ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಮೂರುಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಮೂರುಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೂ ಕೂಡಲೇ ಆ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಮೂರುಮಂದಿಯೂ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವಾಗ ಆ ಮೂರುನಗರಗಳೂ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಪರ್ವತಗಳಂತೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು ॥೫೭೧-೫೭೨-೫೭೩-೫೭೪॥

ಯತ್ರ ಗಚ್ಛತಿ ತತ್ರೈವ ಜ್ವಲಂತ್ಯಗ್ನಾ ಕುಲಾ ಜನಾಃ ।

ಅಗತಿನಾರ್ಹಸ್ತಿ ಕುತ್ರಾಪಿ ತಸ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಷು ಧ್ರುವಂ ||೫೭೫||

ಸುರೈರ್ದುಃಖಂ ಯಥಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತೇಭ್ಯಸ್ತದ್ವತ್ಕುತೋ ಮನು ।

ತದಾ ತದ್ಧುಃಖಸಂತಪ್ತಾ ದುಃಖಿತಾಃ ಸರ್ವದಾ ಜನಾಃ ||೫೭೬||

ಕದಾಚಿದಾಗತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸೇಂದ್ರಸ್ತ್ರಿಪುರದುಃಖಿತಃ ।

ಮತ್ಸನ್ನಿಾಪಂ ತತೋ ಮಹ್ಯಂ ಸರ್ವದುಃಖಂ ನೈವೇದಯತ್ ||೫೭೭||

ಮಹ್ಯಂ ದುಃಖಂ ನಿವೇದ್ಯಾಪಿ ದುಃಖಾಂತಂ ನ ಯಯಾ ವಿಧಿಃ ।

ದುಃಖಿತಾಯಾತಿರಿಕ್ತಾಯ ಶಕ್ತಿಹೀನಾಯ ಶಾಂಕರಾಃ ||೫೭೮||

ದುಃಖಾಪಹಾರಕೇ ದುಃಖಂ ನಿವೇದಯತಿ ಯಃ ಪುಮಾನ್ ।

ಸ ದುಃಖಾಂತಂ ಪ್ರಯಾತ್ಯೇವ ಮಾದೃಕಾನ್ಯೇವ ಚಾನ್ಯಥಾ ||೫೭೯||

ಆ ಮೂರುಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಎಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋಗುವುವೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತರಾಗಿ ಉರಿದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಗಾದರೋ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಡೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ದೇವತೆಗಳು ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದಷ್ಟು ದುಃಖವನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಅನುಭವಿಸಲಿಲ್ಲ ಆಗ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ದುಃಖದಿಂದ ಸಂತಾಪಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಬಹಳ ವಿನ್ನರಾದರು ||೫೭೫-೫೭೬||

ಒಂದುಸಲ ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮನು ತ್ರಿಪುರಾಸುರರಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಸಕಲ ದುಃಖಕಾರಣವನ್ನೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅದರೇನು? ಅದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಯಾವ ಸುಖವೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ದುಃಖಪೊಂದಿದವನೂ, ದುರ್ಬಲನೂ, ಶಕ್ತಿಹೀನನೂ ಆಗಿದ್ದೆನು. ಆಗ ನನ್ನಿಂದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ದುಃಖನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ದುಃಖವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರವೇ ದುಃಖವು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಂತಹ ಪ್ಲಾದ್ರರಿಗೆ ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಯೆಲ್ಲಿಬಂತು! ||೫೭೭-೫೭೮-೫೭೯||

ಮನು ತ್ರಿಪುರಸಂಹಾರೇ ಯದಿ ಶಕ್ತಿರ್ಭವೇತ್ತದಾ ।

ಮತ್ತೋ ದುಃಖನಿವೃತ್ತಿಃ ಸ್ಯಾದನ್ಯಥಾ ಸ್ಯಾತ್ಕಥಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೫೮೦॥

ಸಹಸ್ರವರ್ಷಪರ್ಮಂತಮುಟಿತೈವ ಪುರತ್ರಯಂ ।

ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರಂ ಭವತಿ ಕ್ವಚಿತ್ತ್ರಿಪುರಸಂಗಮಃ ॥೫೮೧॥

ತಸ್ಮಿನ್ನುಹೂರ್ತೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ ಯದಿ ತ್ರಿಪುರನಾಶನೇ ।

ಸ ಏನ ತಸ್ಯ ದುಃಖಸ್ಯ ವಸ್ತುತಸ್ತು ವಿನಾಶಕಃ ॥೫೮೨॥

ಮನು ತಾದೃಶಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ ನಾಸ್ತೈವ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಥವಾ ।

ನಾಃಸ್ಮದನ್ಯಸುರಾಣಾಂ ಚ ಮಹಾವೃತ್ಯಂಜಯಂ ವಿನಾ ॥೫೮೩॥

ಅತಸ್ತೇನಾಪಿ ದುಃಖೇನ ಸಂತಪ್ತಾಸ್ತೋ ವಯಂ ಪುರಾ ।

ತೇನ ದುಃಖೇನ ಸತತಂ ನ ಕೃತಂ ಶಿವಪೂಜನಂ ॥೫೮೪॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ನನಗೆ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ದುಃಖನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ದುಃಖ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದೀತು? ಆ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಸಂಗಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಆ ತ್ರಿಪುರಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳ ದುಃಖವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಅಂತಹ ಶೂರನೂ, ಮಹಾತ್ಮನೂ ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು ॥೫೮೦-೫೮೪॥

ನನಗಾಗಲೀ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ ಇವೆಲ್ಲರಿಂದಾಗಲೀ ಅಂತಹ ತ್ರಿಪುರಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ದುಃಖಪಟ್ಟೆವು. ಅಂತಹ ದುಃಖಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ॥೫೮೩-೫೮೪॥

ತ್ಯಾಗೇನ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ದುಃಖಂ ಪುನಃಪುನಃ ।

ದುಃಖಮಗ್ನಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ತದಾ ವಯಮಹರ್ನಿಶಂ ||೫೮೫||

ತತಃ ಕದಾಚಿದ್ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರುದ್ರೋ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ ।

ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಕಣಲೇಶೇನ ದದಾಹ ತ್ರಿಪುರತ್ರಯಂ ||೫೮೬||

ತದಾ ಸೂರ್ಯಾದಯಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಕಾಶಂ ಪರಮಂ ಯಯುಃ ।

ತದಾ ಸಂತುಷ್ಟವುದೇವಾಸ್ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಮಿಶ್ವರಂ ||೫೮೭||

ರುದ್ರಫಾಲಾಗ್ನಿಸಂದಗ್ಧಂ ಯದಾ ತತ್ತ್ರಿಪುರಂ ತದಾ ।

ಸೌಖ್ಯಂ ಪರಂ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಸ್ವಾಭಿಃ ಸಕಲೈಃ ಸುರೈಃ ||೫೮೮||

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ಯತ್ನೇನ ದುಃಖೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಿವಾರಿತೇ ।

ಶಿವಪೂಜಾಪರಾ ಜಾತಾ ವಯಂ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಶಾಂಕರಾಃ ||೫೮೯||

ಪರಮ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಪದೇಪದೇ ಅರಿತಿಯ ದುಃಖವುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಗಲಿರುಳೂ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದೆವು. ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ಒಂದುದಿನ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀರುದ್ರನು ತನ್ನ ಫಾಲನೇತ್ರದ ಒಂದು ಅಗ್ನಿಕಣದ ಚೂರಿನಿಂದಲೇ ಆ ಮೂರು ರಾಕ್ಷಸರ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನೂ ಭಸ್ಮಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ತ್ರಿಪುರಗಳು ಸುಟ್ಟವೇಲೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಾದಿಗಳು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೂ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ನಾನಾರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ||೫೮೫-೫೮೬-೫೮೭||

ರಾಕ್ಷಸರ ಆ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ರುದ್ರದೇವನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹೋದಮೇಲೆ, ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ಣ ಸುಖವುಂಟಾಯಿತು. ನಮಗುಂಟಾದ ದುಃಖವೆಲ್ಲವೂ ನಿವಾರಣೆಯಾದಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವಪೂಜಾಸಕ್ತರಾದೆವು ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೊಡಗೂಡಿ ದೇವತೋತ್ತಮನಾದ ಆ ಶಂಭುವನ್ನು ನಾನಾರೀತಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದೆವು. ||೫೮೮-೫೮೯-೫೯೦||

ಅಸ್ಮಾಭಿಶ್ಚ ಸ್ತುತಃ ಶಂಭುರ್ದೇವದೇವಶಿವಾಮಾಣಃ |

ತ್ರಿಪುರೋಪಾತ್ತದುಃಖಾಘನಿನಿವೃತ್ತೈಸ್ತುತಃ ಪರಂ ||೫೯೦||

ಮಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಃ ಸಾಕಂ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಪುರಃಸರಂ |

ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಪೂಜಾರ್ಥಂ ಗತಂ ತಸ್ಮಿನ್ನಿದೇ ದ್ವಿಜಾಃ ||೫೯೧||

ನಂದಿಕೇಶಪ್ರಸಾದೇನ ದೃಷ್ಟೋಃ ಸ್ಮಾಭಿರ್ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ತದಾಃ ಸ್ಮಾಭಿಃ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ರತ್ನೈಸ್ತ್ರಿಪುರಘಾತಿನಃ ||೫೯೨||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವಃ ಸಾಯಂಕಾಲೇ ಸ್ವಲೀಲಯಾ |

ಉನ್ಮೋಸಕಂತಂ ಸೋತ್ಕಂತಂ ನಾಟ್ಯಂ ಕರ್ತುಂ ಸಮಾರಭೇ ||೫೯೩||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹೇಶಸ್ಯ ನೂಪುರಂ ರತ್ನರಂಜಿತಂ |

ಪಸಾತಾತ್ರ ಶಿವಸ್ಥಾನೇ ಪಶ್ಯತ್ಸ್ಮಾಸು ಶಾಂಕರಾಃ ||೫೯೪||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವೋ ನಾಟ್ಯಮತ್ರ ಚಕಾರ ಸಃ |

ಶ್ರೀನಂದಿಕೇಶಪ್ರಮುಖಾ ಗಣಾಶ್ಚಾತ್ರ ಸಮಾಯಯುಃ ||೫೯೫||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ ಕೇಳಿರಿ, ನಾನೂ ಆ ದಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತ್ರಿಪುರಾಸುರನಾಶಕನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದೆನು. ಆ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನವಗೆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಹೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ನಾಶಗೈದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನಾನಾರತ್ನಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿದವು ನಾನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಮಹಾದೇವನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವೃದೋಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಮಾದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತನಾಗಿ ನಾಟ್ಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ||೫೯೧-೫೯೨||

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ನಾಟ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ನೂಪುರವು (ಕಾಲುಕಡಗವು) ಚಾರಿ ಶಿವನು ನಾಟ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಈ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು ಅದನ್ನರಿತು ಮಹಾದೇವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ನಾಟ್ಯಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮಥಗಣಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಂದರು ||೫೯೩-೫೯೪-೫೯೫||

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ಸೋತ್ಕಂಠಂ ನೀಲಕಂಠೋತ್ರ ಸಾದರಂ ।
 ಕರೋತಿ ನಾಟ್ಯಂ ಲೀಲಾರ್ಥಂ ಲೀಲಾಸ್ಥೀಕೃತವಿಗ್ರಹಃ ॥೫೯೬॥

ಭವಂತಿ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪೇಃಪಿ ತೇ ತಾರಾಕ್ಷಾದಯೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।
 ತೇ ಹನ್ಯಂತೇ ಮಹೇಶೇನ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥೫೯೭॥

ಇಚ್ಛಾ ಯದಾ ಮಹೇಶಸ್ಯ ದಗ್ಧಮೇತದ್ಭವತ್ಪ್ರತಿತಿ ।
 ತದಾ ದಗ್ಧಂ ಭವತ್ಯೇವ ಸರ್ವಮೇತಚ್ಚರಾಚರಂ ॥೫೯೮॥

ತಥಾಪಿ ಭಗವಾನ್ಪುತ್ರಃ ಪುರಾ ಕಲ್ಪಾಂತರೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।
 ಚಕ್ರೇ ತ್ರಿಪುರದಾಹಾರ್ಥಮಿಚ್ಛನ್ ಶಸ್ತ್ರಾದಿಸಂಯುತಃ ॥೫೯೯॥

ರಥಾರೂಢೋ ನ ಗಂತವ್ಯಮಿತ್ಯಪೀಚ್ಛಾಂ ಚಕಾರ ಸಃ ।
 ರಥೋಽಭೂಚ್ಛ್ರಮಹೇಶಸ್ಯ ತದಾ ಸರ್ವವಿಲಕ್ಷಣಃ ॥೬೦೦॥

ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ನೀಲಕಂಠನೆನಿಸಿದ ಮಹೇಶ್ವರನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ, ಅದರದಿಂದಲೂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಶರೀರವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ತನ್ನ ವಿಹಾರ ಕ್ಷೋಸ್ಕರ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಾಟ್ಯನಾಡುತ್ತಾನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ತಾರಾಕ್ಷನೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸರು ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪುನಃಪುನಃ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಂದ ಅವರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುವರು ಸ್ವಾವರಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಲೆಂದು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಪಂಚವೂ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ ॥೬೦೬-೫೯೭-೫೯೮॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ, ಭಗವಂತನಾದ ರುದ್ರದೇವನು ಹಿಂದೆ ಬೇರೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಅದೇ ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ಸುಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಥವನ್ನೇರಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ಮಹೇಶ್ವರನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ರಥಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಒಂದು ರಥವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ॥೫೯೯-೬೦೦॥

ರಥರೂಪಂ ದಧೌ ವಿಪ್ರಾ ನನಖಂಡಾತ್ಮಿಕಾ ಚ ಭೂಃ |

ಬಭೂವುಶ್ಚ ತುರೋ ವೇದಾ ನಾಜಿರೂಪಧರಾಸ್ತದಾ ||೬೦೦||

ಬಭೂವತುಶ್ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯೌ ಚಕ್ರರೂಪಧರೌ ತದಾ |

ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿ ಸಮಭೂದ್ಯಂತಾ ಸಾಯಕೋಃಹಂ ಜನಾರ್ದನಃ ||೬೦೧||

ಮೇರುರ್ಧನುರಭೂಚ್ಛೇಷೋ ಗುಣೋಃಭೂದ್ಧನುಷಸ್ತದಾ |

ದೇವಾಃ ಸೈನ್ಯಮಭೂದ್ವಿಪ್ರಾಸ್ತತ್ಪತಿಃ ಷಣ್ಮುಖೋಽಭವತ್ ||೬೦೨||

ತತಃ ಪ್ರತಸ್ಥೇ ಗೌರೀಶೋ ಲೀಲಾಸ್ವೀಕೃತವಿಗ್ರಹಃ |

ದೇವಾನಾಮಸುರಾಣಾಂ ಚ ಯುದ್ಧಮಾಸೀತ್ತತಃ ಪರಂ ||೬೦೩||

ಅನೇಕಯುಗಪರ್ಮಂತಂ ಯುದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಸುರಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ |

ತತಃ ಪರಂ ಸುರಾನ್ ಶ್ರಾಂತಾನ್ ಸಂವೀಕ್ಷ್ಯ ಕೃಪಯಾ ಶಿವಃ ||೬೦೪||

ತತಸ್ತ್ರಿಪುರನಾಶಾರ್ಥಂ ವಿಸರ್ಜ್ಯ ಸಸಾಯಕಂ |

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಾಯಕೋಪಹತಾ ಮೃತಾಃ ||೬೦೫||

ಕಿಂಪುರುಷವೇ ಮುಂತಾದ ಒಂಬತ್ತು ಖಂಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಖಂಡ ಭೂಮಿಯೇ ರಥದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳೇ ಕುದುರೆಗಳಾದವು ಆ ರಥಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳಾದರು. ಇಂತಹ ರಥವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸ್ವಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಸಾರಧಿಯಾದನು. ಜನಾರ್ದನನೆನಿಸಿದ ನಾನು ಬಾಣರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. ಮೇರುಪರ್ವತವು ಬಿಲ್ಲಾಗಿಯೂ ಅದಿಶೇಷನೇ ಬಿಲ್ಲಿನ ಹೆದೆಯ ಹುರಿಯಾಗಿಯೂ ಆದರು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೈನಿಕರಾದರು. ಆ ದೇವಸೈನ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಷಣ್ಮುಖವಿಪ್ರಾಮಿಯೇ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾದನು. ||೬೦೦-೬೦೨-೬೦೩||

ಹೀಗೆ ಯುದ್ಧಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗೇರ್ಪಡಲು ಆ ಗೌರೀರಮಣನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ತನಗುಚಿತವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ತ್ರಿಪುರರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು ಮುಂದೆ ದೇವರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ದೇವತೆಗಳು ಅನೇಕ ಯುಗಗಳವರೆಗೂ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ರಾಕ್ಷಸರ ಹೊಡೆತವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಬಳಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ

ಸಾಯಕೋತ್ಥಾನಕಾಲೇ ವೈ ದಗ್ಧಂ ತತ್ತ್ರಿಪುರಂ ದ್ವಿಜಾಃ |

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವೋ ನೃತ್ಯಮತ್ರ ಚಕಾರ ಸಃ ||೬೦೭||

ಪುರಾ ಕಲ್ಪಾಂತರೇ ವಿಸ್ತಾಸ್ಮೇ ತಾರಾಕ್ಷಾ ದಯಃ ಸುರಾಃ

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಂ ಗೃಹೀತ್ವೇಂದ್ರಂ ಚಕ್ರಾಃ ಸಂಹೃತನಾಯಕಂ ||೬೦೮||

ತತಃ ಪರಂ ಸ ದೇವೇಂದ್ರೋ ಲೋಕಪಾಲೈಶ್ಚ ಸಂವೃತಃ |

ಬ್ರಹ್ಮಣಾಪಿ ಯುತಃ ಪ್ರಾಪ ವೈಕುಂಠಮತಿದುಃಖಿತಃ ||೬೦೯||

ಬ್ರಹ್ಮಾ ತತಃ ಪರಂ ಸರ್ವಮಿಂದ್ರಾದೀನಾಂ ಪರಾಭವಂ |

ಯಥಾವನ್ಮಹ್ಯಮಾಚಖ್ಯಾವಿಂದ್ರೇಣ ಪ್ರೇಷಿತಸ್ತದಾ ||೬೧೦||

ತತೋ ಗರುಡಮಾರುಹ್ಯ ಚಕ್ರಂ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಪಾಣಿನಾ |

ಮಯಾ ಗತಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸುರಾರಿವಿಜಯೇಪ್ಸುನಾ ||೬೧೧||

ಶಿವನು ದಯೆಯಿಂದ ಆ ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಗ್ರವಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಣದ ಏಟಿನಿಂದ ಮೃತರಾದರು. ||೬೦೪-೬೦೫-೬೦೬||

ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೇ, ಆ ಬಾಣವು ಹೊರಟ ವೇಗದಿಂದಲೇ ಆ ತ್ರಿಪುರಗಳು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾದವು. ಅನಂತರ ಮಹಾದೇವನು ಅಲ್ಲಿ ಲೀಲೆಯಿಂದ ನಾಟ್ಯವಾಡಿದನು. ಅದಿರಲಿ. ಹಿಂದೆ ಬೇರೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ, ಇವೇ ತಾರಾಕ್ಷನೇ ಮೊದಲಾದ ಮೂರುಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರು, ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವನ ಕಡೆಯ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹಾರಮಾಡಿದರು. ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಎಂಟುಮಂದಿ ಲೋಕಪಾಲಕರೊಡನೆ ಬ್ರಹ್ಮನೊಡಗೂಡಿ ದುಃಖದಿಂದ ಖಿನ್ನನಾಗಿ ನನ್ನ ವೈಕುಂಠಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಇಂದ್ರನಿಗೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಾರಾಕ್ಷಾದಿಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ಪರಾಭವದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೬೦೭-೬೦೮-೬೦೯-೬೧೦||

ಅನಂತರ ಗರುಡನನ್ನೇರಿ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾದ ಆ ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಾನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆನು. ಆ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ನನಗೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರ

ತತಃ ಪರಮಭೂದ್ಭೂದ್ಭೂತಸುರೈಃ ಸಹ ಸತ್ವರಂ ।

ನ ಜಾತಂ ತಾದೃಶಂ ಯುದ್ಧಂ ಕದಾಚಿದಪಿ ಶಾಂಕರಾಃ ॥೬೦೨॥

ಪೇತುರಸ್ಮಾಣಿ ಬಹುಶಃ ಪ್ರೇಷಿತಾನಿ ಸುರಾದಿಭಿಃ ।

ತದಾ ತಾನಿ ವಿನಾಶ್ಯಾನಿ ಕಷ್ಠಾನೀನ ಶಿನಾರ್ಚಕೇ ॥೬೦೩॥

ಸತ್ವರಂ ಮುದ್ಗರಾಃ ಪೇತುಃ ಪರ್ವತಾ ಇವ ಕೋಟಿಶಃ ।

ಭಂಡಿಸಾಲಾಸ್ತತಃ ಪೇತುಃ ಪಾಷಂಡಾ ಇವ ಭೂತಲೇ ॥೬೦೪॥

ಕ್ರಕಚಾಶ್ಚ ತತಃ ಪೇತುಃ ಕರ್ಕಶಾ ಇವ ಸದ್ವನಿ ।

ಭೃಕುಂಡಾಶ್ಚ ತತಃ ಪೇತುಶ್ಚಾಂಡಾಲಾ ಇವ ಶಾಂಕರೇ ॥೬೦೫॥

ಮಾಯಾಶಸ್ಮಾಣಿ ಸಂಪೇತುಃ ಕಲತ್ರಾಣೀನ ಯೋಗಿನಿ ।

ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಯಃ ಪೇತುಃ ಶಾಲ್ಮಲಾ ಇವ ಶೋಭನೇ ॥೬೦೬॥

ರೊಡನೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯದಿದ್ದಂತಹ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮವೇ ಆದಿನ ನನ್ನಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ತ್ರಿಪುರಾಸುರರ ಮೇಲೆ ನನ್ನಿಂದಲೂ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಬಾಣಗಳು ಶಿವಪೂಜಕನಿಗೆ ಬರುವ ಕಷ್ಟಗಳಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ॥೬೦೧-೬೦೨-೬೦೩॥

ಅನಂತರ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಮುದ್ಗರಾಯುಧಗಳನ್ನು ಪರ್ವತಗಳಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದವು ಅನೇಕ ಭಂಡಿಸಾಲಾಯುಧಗಳು ನಾಸ್ತಿಕರಂತೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒರಟು ನುಡಿಗಳಂತೆ ಗರಗಸರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ಆಯುಧಗಳು ಆ ತ್ರಿಪುರರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವ್ಯರ್ಥವಾದವು ಅದಾದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಭೃಕುಂಡಾಯುಧಗಳು ಶಂಕರಭಕ್ತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಚಂಡಾಲರಂತೆ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾದವು ॥೬೦೪-೬೦೫॥

ಆ ಘೋರಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಯಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯರು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂತೆ ನಿಷ್ಫಲವೆನಿಸಿದವು ಅನಂತರ ನಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಹೊರಟ ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಿ (ಆಯುಧ ವಿಶೇಷಗಳು) ಗಳು ಬೂರುಗದ ಹೂವಿ

ಕೋಟಿವತ್ಸರಪರ್ಮಂತಮೇವಮೇವ ಮಯಾ ಸಹ ।

ಯುದ್ಧಮಾಸೀತ್ತತೋ ಯುದ್ಧೇ ಮಮೈವಾಸೀತ್ಪರಾಜಯಃ॥೬೦೭॥

ಯುದ್ಧಕಾಲೇ ಮಯಾ ಗರ್ವಾನ್ಮಹೇಶೋ ನ ಸ್ಕೃತಸ್ತದಾ ।

ಅತಃ ಪರಾಭವೋ ಯುದ್ಧೇ ಮಮಾಸೀದ್ಧುಃಖದಃ ಸದಾ ॥೬೦೮॥

ತತಃ ಪರಂ ಗದಾದೀನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಪಹೃತಾನಿ ತೈಃ ।

ಸುದರ್ಶನಾಖ್ಯಂ ಚಕ್ರಂ ಚ ಹೃತಂ ತೈರೇವ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥೬೦೯॥

ತತೋ ಮತ್ಪ್ರಮುಖಾಂತ್ಸರ್ವಾನ್ಸ್ಪ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದ್ಯಮರಾನ್ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಬದ್ಧಾಃ ಪಾಶೈರ್ಮುಗ್ಧರಾದ್ಯೈಸ್ತಾಡಯಾಮಾಸುರುದ್ಧತಾಃ ॥೬೧೦॥

ತದಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಮಹಾದುಃಖಮಶಿನಾರಾಧಕೈರಿವ ।

ತದಾಃಸ್ಮದಾದೀನ್ದುಃಖಾರ್ತಾನ್ನಂದಿಕೇಶೋವ್ಯಲೋಕಯತ್॥೬೧೧॥

ನಂದಿಕೇಶೋಃಸ್ಮದಾದೀನಾಂ ಜಾಯಮಾನಮುಪದ್ರವಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿವೇದಯಾಮಾಸ ಕಾಲಕಾಲಾಯ ಶಾಲಿನೇ ॥೬೧೨॥

ನಂತೆ ಭೂಮಿಯು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ವೃಥಾವಾದವು. ಹೀಗೆ ಆ ತ್ರಿಪುರರೊಡನೆ ನನಗೆ ಒಂದುಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ಅದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನನಗೇ ಸೋಲಾಯಿತು ॥೬೦೭-೬೦೭॥

ಏಕೆಂದರೆ ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪಂಕಾರದಿಂದ ನಾನು ಆ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅಗೌರವಕಾರಣವಾದ ಸೋಲುಂಟಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಸೋತ ಮೇಲೆ, ಗದೆಯೇ ಮುಂತಾದ ನನ್ನ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವನ್ನೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೇ ನನ್ನನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹಗ್ಗಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿ, ಮುದ್ದರವೇ ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ॥೬೦೮-೬೦೯-೬೧೦॥

ಆಗ ನನಗೆ, ಶಿವಪೂಜೆಮಾಡದವರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ನಾನಾರೀತಿಯ ದುಃಖವು ಬಂದೊದಗಿತು ಈ ರೀತಿ ದುಃಖದಿಂದ ಹೀಡಿತರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು

ತತಃ ಕೃಪಾನಿಧಿಃ ಶೂಲೇ ಶೂಲಘ್ನಂ ಶೂಲಮುತ್ತಮಂ ।

ಸುರಾರಿನಿಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ಲೀಲಯಾ ॥೬೨೩॥

ತತಸ್ತದಾಗತಂ ಶೂಲಂ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾಸಮಾಕುಲಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾಸುರಾದಯಃ ಸರ್ವೇ ಜಗ್ಮುಃ ಸಾತಾಲಮುದ್ಧತಾಃ ॥೬೨೪॥

ತತಃ ಪ್ರನಿಶ್ಯ ಸಾತಾಲಂ ತ್ರಿಶೂಲಮಪಿ ಸತ್ಪರಂ ।

ಸುರಾರಿನಿಧನಂ ಚಕ್ರೇ ಕ್ಷಣಾರ್ಧೇನೈವ ಶಂಕರಾಃ ॥೬೨೫॥

ಪುರತ್ರಯಂ ತತೋ ದಗ್ಧಂ ತ್ರಿಶೂಲೋತ್ತಿ ತವಹ್ನಿನಾ ।

ತತಃ ಪರಂ ಯಯೌ ಶೂಲಂ ಕೃತಕಾರ್ಕೃತಂ ಹರಾಲಯಂ ॥೬೨೬॥

ತತಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾನಿ ಖಡ್ಗಾನಿ ಮದೀಯಾನಿ ಮಯಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ಇಂದ್ರಃ ಸ್ವರ್ಗಂ ತತಃ ಪ್ರಾಪ ಗುರುವಾಯುಪುರೋಗಮಃ ॥೬೨೭॥

ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ನೋಡಿದನು. ನನಗುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕನಿಕರದಿಂದ ಆ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ಕಾಲಕಾಲನೆನಿಸಿದ (ಕಾಲವೃತ್ಯುಸ್ವರೂಪನೆನಿಸಿದ ಯಮನಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಾನ್ವೃತ್ಯುಪ್ರದನಾಗಿರುವ) ಆ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆ ದುಃಖವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿದನು. ಆಗ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಶಂಕರನು, ಹಿಂದೆ ಶೂಲನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿರುವ ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಶೂಲಾಯುಧವನ್ನು ಕರೆದು, ದೇವತೆಗಳ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿರುವ ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ॥೬೨೩-೬೨೬-೬೨೭॥

ಕೂಡಲೇ ಆಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯ ಸಮೂಹದಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಆ ಶೂಲಾಯುಧವು ಉರಿಯುತ್ತ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಉದ್ಭಟರಾದ ಆ ತ್ರಿಪುರರೇ ಮುಂತಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೆದರಿ ಸಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದರು. ಆಗ ಆ ಶೂಲಾಯುಧವೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಸಾತಾಳಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅರ್ಧಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿತು. ॥೬೨೪-೬೨೫॥

ಆ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದೆದ್ದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದಲೇ ಮೂರು ಸಟ್ಟಣಗಳೂ ಸುಟ್ಟು ಹೋದುವು. ಅನಂತರ ಆ ತ್ರಿಶೂಲವಾದರೋ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿತು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಗದೆಯೇ ಮೊದಲಾದ

ತತೋಽಸ್ಮ್ಯಹಂ ಚ ವೈಕುಂಠಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸಿ ಸ್ವಾಲಯಂ ಯಯೌ |

ತತಃ ಕೃತಾ ಮಹೇಶಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಯತ್ನ ಪುರಃಸರಂ ||೬೨೮||

ಏವಮೇವ ಮಹಾದೇವೋ ಲೀಲಯೈವಾನುರದ್ವಿಷಾಂ |

ಕರೋತಿ ನಿಧನಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪೇಃಪಿ ಸಾದರಂ ||೬೨೯||

ಬಹುಕಾಲಂ ಮಯಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಸ್ಥಿತ್ವೈತದನುಭೂಯತೇ |

ನೇದಮನ್ಯೋಃ ವಿಜಾನಾತಿ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೬೩೦||

|| ಶ್ರೀ ಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಇತಿ ವಿಷ್ಣುವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಾಂಕರಾ ವಿಸ್ಮಿತಾಶ್ಚ ಯೇ |

ಕೇಶವಂ ಪ್ರಷ್ಠಮುದ್ಯೋಗಂ ಚಕ್ರುಃ ಪ್ರಹಸಿತಾನನಾಃ ||೬೩೧||

ನಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುನಃ ನಮಗೆ ಶಿವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆಯಿತು. ಇಂದ್ರನು ಮತ್ತೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ವಾಯು ಇವರೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದನು. ||೬೨೬-೬೨೭||

ಆಮೇಲೆ ನಾನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾವು ತಪ್ಪದೆ ಆ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದೆವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಹೀಗೆಯೇ ಮಹಾದೇವನು ದೇವತೆಗಳ ಶತ್ರುಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಲೀಲಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಂಹಾರಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬಹಳಕಾಲದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿದ ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇತರರು ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯಲಾರರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.” ||೬೨೮-೬೨೯-೬೩೦||

ಈ ರೀತಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಶಾಂಭವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಗೊಂಡು ನಗುಮುಖದಿಂದ ಆ ಕೇಶವನನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ||೬೩೧||

|| ಶಾಂಕರಾ ಉಚುಃ ||

ವಿಷ್ಣುಸ್ವಜತಿ ಗೌರೀಶಃ ಪ್ರತಿಕಲ್ಪೇ ನಿಜೇಚ್ಛಯಾ |

ತಥಾ ಸತಿ ಕಥಂ ವಿಷ್ಣೋ ಬಹುಕಾಲಂ ಕಥಂ ಸ್ಥಿತಂ ||೬೩೨||

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಸೃಜತ್ಯನ್ಯಶರೀರಾಣಿ ಮಮೈವ ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರಃ |

ದದಾತಿ ಮಹ್ಯಂ ವಿಷ್ಣು ತ್ವಮುರುಕಲ್ಪಾವಧಿ ದ್ವಿಜಾಃ ||೬೩೩||

ಮಯಾ ಸಂಪೂಜಿತಃ ಪೂರ್ವಂ ಲಿಂಗೇ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಃ |

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನೈವ ಸಂತುಷ್ಟೋಽಭೂತ್ಪುರಾ ಶಿವಃ ||೬೩೪||

ತತಃ ಪ್ರಾದುರಭೂದೀಶಃ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾನ್ವಿತಃ |

ತದಾ ಸಂಪೂಜಿತಃ ಶಂಭುಸ್ತುತಶ್ಚ ಬಹುಧಾ ಮಯಾ ||೬೩೫||

ತದಾ ಮಹ್ಯಂ ವರಾ ದತ್ತಾ ಶಿವೇನ ಬಹವೋ ಮುದಾ |

ಪುನಃ ಕೃತಾ ಮಯಾ ಪೂಜಾ ಶಂಕರಾಯ ಯಥಾವಿಧಿ ||೬೩೬||

ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣುವೇ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಗೌರೀರಮಣನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವನಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದೀಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದೆಂದು ಆ ಶಾಂಭವರು ಮತ್ತೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಈರೀತಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತನು. ||೬೩೨||

“ಶಾಂಭವರೇ ಕೇಳಿರಿ, ಶ್ರೀಮಹೇಶ್ವರನು ನನಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ಮಹಾಕಲ್ಪದ ವರೆಗೂ ನನಗೆ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವನು. ಶಂಕರಪ್ರಿಯಭಕ್ತರೆ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಿದೆನು ಆಗ ಪರಶಿವನು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದನು. ||೬೩೩-೬೩೪||

ಹಾಗೆ ನಾನು ಬಹು ಒಗೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಜಗನ್ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನಾದ ಶಿವನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಿಯೊಡನೆ ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ಅದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ನಾನು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ ಮೇಲೆ,

ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಕಲ್ಪಪರ್ಯಂತಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವಮಸರಾಜಿತಂ ।

ತುಭ್ಯಂ ದತ್ತಮಿತಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ನಾನುನಾಚ ತತಃ ಶಿವಃ ॥೬೩೭॥

ತದಾ ಪ್ರಭೃತಿ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ಸದಾ ಮಯ್ಯನುವರ್ತತೇ ।

ಅತ ಏನ ಮಯಾ ಜ್ಞಾತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಶಿವಾರ್ಚಯಾ ॥೬೩೮॥

ಲಿಂಗಾರ್ಚನೇನ ಭಗವಾಂಸ್ತುಷ್ಪೋ ಭೂತ್ವಾ ಸದಾಶಿವಃ ।

ದದಾತಿ ಪರಮಾವೃದ್ಧಿಂ ಕಿಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವೇಽಧಿತಿಷ್ಠತಿ ॥೬೩೯॥

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಪರೈರ್ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ನೈವ ಗಣ್ಯತೇ ।

ಕಿಂ ತು ವಾಂಛಂತಿ ತೇ ಧೀರಾ ಗಾಣಾಪತ್ಯಾದಿಕಂ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೬೪೦॥

ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಮಪಿ ನೇಚ್ಯಂತಿ ಧೀರಾಃ ಶಂಕರಪೂಜಕಾಃ ।

ಗಾಣಾಪತ್ಯಾದಿ ವಾಂಛೈವ ಕ್ರಿಯತೇ ತೈರನಾಮಯಾ ॥೬೪೧॥

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಶಿವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಅನೇಕ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದೆನು ॥೬೩೫-೬೩೬॥

ಆಗಲೇ ಪರಶಿವನು ಅರುವತ್ತುಮೂರು (೬೩) ಕಲ್ಪಗಳ ವರೆಗೂ ನಿನ್ನ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಚ್ಯುತಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನಗೆ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿರುವನು. ವಿಪ್ರರೆ, ಅದು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಶಿವಪೂಜಾಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಈ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ॥೬೩೭-೬೩೮॥

ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದಾಗ ಭಗವಂತನಾದ ಸದಾಶಿವನು ವಿಷ್ಣುಪದವಿಗಿಂತಲೂ ಪರಮೋತ್ತಮವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವನು. ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಹತ್ತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದವರು ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿಯನ್ನು ಗಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಧೀರರಾದ ಶಾಂಭವರು ಶಿವಗಣಾಧಿಪತಿಸದವಿಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ ॥೬೩೯-೬೪೦॥

ಸ್ವಭಾವಧೀರರಾದ ಶಂಕರಪೂಜಕರು ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗಣಾಧಿಪತಿಸದವಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಕಂಟಕರಹಿತವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ

ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸರ್ವೇ ಶಂಕರದ್ವಾರಕಿಂಕರೈಃ ।

ತಾಡ್ಯಂತೇ ಕಲ್ಪತೋ ಧೀರೋ ವಿಷ್ಣುತ್ವಂ ನಾಭಿನಾಂಭತಿ ॥೬೪೨॥

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಯೋ ಯದ್ಬದಭೀಪ್ಸಿತಂ ।

ಪ್ರಾಪ್ತುಮಿಚ್ಛತಿ ತತ್ರೇನ ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥೬೪೩॥

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಯೇನ ಸಂಪೂಜ್ಯತೇ ಸದಾ ।

ನ ತಸ್ಯ ದುರ್ಲಭಂ ಕಿಂಚಿತ್ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೬೪೪॥

ಶಿವಲಿಂಗೇ ಸದಾ ಕಾರ್ಯಾ ಶಿವಪೂಜಾ ಮನೀಷಿಭಿಃ ।

ಲಿಂಗೇ ವ್ಯಂಗಾಪಿ ಸಾಂಗೈವ ಶಿವಪೂಜಾ ಯತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ॥೬೪೫॥

ಕಾರ್ಯಮಸ್ಯಾಭಿರನಿಶಂ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ ।

ತದ್ವ್ಯಂಗಮಪಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಾಃ ಸಾಂಗಮೇವ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೬೪೬॥

ಪ್ರತಿನಾಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕೃತಾಯಾಂ ಸಾಂಗಪೂಜಯಾ ।

ಯತ್ಫಲಂ ತತ್ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ವ್ಯಂಗಯಾ ಲಿಂಗಪೂಜಯಾ ॥೬೪೭॥

ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು (ವಿಷ್ಣು) ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಶಂಕರನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಸೇವಕರಿಂದ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಹೊಡೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ, ಧೀರರಾದ ಶಾಂಭವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ವಿಷ್ಣುಪದವಿ ಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನುಗೆ ಬೇಕಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಬಯಸುವರೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೇ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಶಿವನಿಂದ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ॥೬೪೧-೬೪೨-೬೪೩॥

ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಸಕ್ಯವಾಗಿ ದುರ್ಲಭವಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಪಡಬೇಡಿ. ಅನವರತವೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದವರು ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧಿಯು ಉಪ್ಪನಾದರೂ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯು ಸಾಂಗವೆಂದೇ ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು. ॥೬೪೪-೬೪೫॥

ನಾನು ಅನವರತವೂ ಶಿವನನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಅಂತಹ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯು ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂಗಹೀನವಾದರೂ ಅದು ಸಾಂಗವೇ ಆಗುವುದು.

ಪ್ರತಿನಾಯಾಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಾಂಗಂ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ।

ಕರ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇಃ ಸ್ಮಾಭಿವಿಧಿರ್ನ ಜ್ಞಾಯತೇ ಯತಃ ॥೬೪೮॥

ಪ್ರಕಾರಾ ಬಹವಃ ಸಂತಿ ಮಹಾದೇವಾರ್ಚನೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತತ್ಪ್ರಕಾರಪರಿಚ್ಛಾನಮಸ್ಮಾಕಂ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥೬೪೯॥

ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಭಿರಸ್ಮಾಭಿಸ್ತತ್ಪ್ರಕಾರವಿನೇಚನಂ ।

ಕರ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ ವಿಸ್ತೃಗಹನತ್ವಾದನೇಕಧಾ ॥೬೫೦॥

ಸಮಂತ್ರಮಸ್ತುಮಂತ್ರಂ ನಾ ಲಿಂಗೇ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ।

ಸರ್ವಾರ್ಥಪ್ರದಮಿತ್ಯಾಹ ಜಾಬಾಲಃ ಸ್ವಯಮಾತ್ಮವಿತ್ ॥೬೫೧॥

ಚರನುಸ್ತುಚರಂ ವಾಃಸ್ತು ಶಿವಲಿಂಗಂ ಶಿವಾತ್ಮಕಂ ।

ಪೂಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ದ್ವಿಜೈರನ್ಯಭಿಚಾರತಃ ॥೬೫೨॥

ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವಷ್ಟು ಫಲವು ಅಂಗಹೀನವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ನಮಗೆ ಶಿವಪೂಜಾವಿಧಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ॥೬೪೮-೬೪೯-೬೪೮॥

ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳುಂಟು. ಆ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಮಗೆ ಸಾಲದು. ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಗಳಿಂದ ಆ ಪೂಜಾಪ್ರಕಾರವನ್ನು ವಿನೇಚನೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಅದು ಅಷ್ಟು ಗಂಭೀರವೂ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಶ್ಲಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿರುವುದು. ॥೬೪೯-೬೫೦॥

ಮಂತ್ರಸಹಿತವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಆಗಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವುದು ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲುದೆಂದು ಅತ್ಯಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಜಾಬಾಲಮುನಿಯು ತಾನೇ ಸ್ತುತಃ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಾವರ (ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೆಲೆಸಿರುವುದು) ಅಥವಾ ಜಂಗಮ, (ಸಂಚಾರಮಾಡುವ ಹಾಗಿರುವುದು) ರೂಪವಾದ ಶಿವಸ್ವರೂಪವೆನಿಸಿದ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಪ್ಪದೇ ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ॥೬೫೧-೬೫೨॥

ನಾರ್ಮದಂ ಸ್ಥಾವರಂ ಲಿಂಗಂ ಯದಿ ಸ್ಥೂಲತರಂ ಭವೇತ್ |

ತತ್ರ ಪೂಜಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಾಸರಂ ||೬೫೩||

ಅನಾರ್ಮದಂ ನಾರ್ಮದಂ ವಾ ಸ್ಥಾವರಂ ಲಿಂಗಮುತ್ತಮಂ |

ಪೂಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸರ್ವಕಾಲೇಷು ಸಾದರಂ ||೬೫೪||

ಸ್ಥೂಲಂ ಯನ್ನಾರ್ಮದಂ ಲಿಂಗಂ ತತ್ತು ಕಾಲತ್ರಯೇ ದ್ವಿಜೈಃ |

ಪೂಜನೀಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರ್ನವೈಃ ||೬೫೫||

ಸಾಯಂಕಾಲೇ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸ್ಥಾವರಂ ಲಿಂಗಮಾದರಾತ್ |

ಪೂಜನೀಯಂ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರಭಿಷೇಕಪುರಸ್ಕರಂ ||೬೬೬||

ನ ಯತ್ರ ಸ್ಥಾವರಂ ಲಿಂಗಂ ನ ತತ್ರೈಕಂ ದಿನಂ ವಸೇತ್ |

ಉಷ್ಣೋಷ್ಣೇಷಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಂಚಗವ್ಯೇನ ಶುದ್ಧೈತಿ ||೬೫೭||

ಶಿವಾಲಯನಿಹೀನಸ್ಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಯ ಯದಿ ದರ್ಶನಂ |

ತದಾ ವಿಲೋಕಯೇತ್ಸೂರ್ಯಮನ್ಯಥಾ ಪತಿಸೋ ಭವೇತ್ ||೬೫೮||

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿರುವ ನರ್ಮದಾನದಿಯು ಲಿಂಗವು ತುಂಬಾ ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನರ್ಮದಾಲಿಂಗವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾದ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು. ||೬೬೪-೬೬೫||

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿರುವ ದಪ್ಪವಾದ ನರ್ಮದಾಲಿಂಗವನ್ನು ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಮೂರು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಹೊಸ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ನಿಯಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬಹುದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅದರದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗವಿಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸವೂ ವಾಸಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕು. ||೬೫೫-೬೫೬-೬೫೭||

ಶಿವದೇವಾಲಯವಿಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಆ ಪಾಪಪರಿಹಾರಾ

ಶಿವಾಲಯವಿಹೀನಸ್ತು ಗ್ರಾಮೋ ದ್ವಿಜಯುತೋಽಪಿ ಸಃ |

ಚಂಡಾಲಗ್ರಾಮ ಏವೇತಿ ನಿಜ್ಜೇಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ ||೬೫೭||

ಯಃ ಶಿವಸ್ಥಾನರಹಿತೇ ಗ್ರಾಮೇ ಸ್ಥಾಯಾ ಭವೇದ್ವಿಜಃ |

ದಿನಾರ್ಥಂ ವಾ ದಿನಂ ನಾಸಃ ಪುನಃ ಸಂಸ್ಕಾರಮರ್ಹತಿ ||೬೫೮||

ಅಶಿವಾಲಯದೇಶೇಷು ನ ಗಂತವ್ಯಂ ಕದಾಚನ |

ಯದಿ ಗಚ್ಛೇತ್ಪ್ರಮಾದೇನ ತಪ್ತಕೃಚ್ಛ್ರಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ||೬೫೯||

ಅಶಿವಾಲಯದೇಶಸ್ಥೈರ್ನಾಭಿಭಾಷೇತ ಸರ್ವಥಾ |

ನೈಕತ್ರ ಸಂವಿಶೇನ್ಮೋಹಾತ್ಸಂವಿಶೇದ್ಯದಿ ಸೋಽಪಿ ಸಃ ||೬೬೦||

ನ ಯತ್ರ ಶಾಂಕರೋ ವಿಪ್ರಃ ಸ್ಥಾವರಂ ಲಿಂಗಮಪ್ಯುರು |

ದ್ವಿಜೈಸ್ತತ್ರ ನ ಗಂತವ್ಯಂ ಸ್ವಪ್ನೇಽಪಿ ಕಿಮುತಾನ್ಯದಾ ||೬೬೧||

ರ್ಥವಾಗಿ ಸೂರ್ಯದರ್ಶನಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನು ಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶಿವದೇವಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಯು ದ್ವಿಜರಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಚಂಡಾಲಗ್ರಾಮವೆಂದೇ ಹೇಳುವರು||೬೫೭-೬೫೯||

ಶಿವದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ಅಥವಾ ಅರ್ಧದಿವಸ ನೆಲಸುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪುನಃ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಶಿವಾಲಯಗಳಿಲ್ಲದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬಾರದು ಒಂದುವೇಳೆ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಹೋದದ್ದೇ ಆದರೆ “ ತಪ್ತಕೃಚ್ಛ್ರವ್ರತ ”ವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕು. ||೬೬೦-೬೬೧||

ಶಿವದೇವಾಲಯಗಳಿಲ್ಲದ ಊರಿನವರೊಡನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಅವರೊಡನೆ ಮರೆತೂ ವ್ಯವಹರಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅವನೂ ಪಾಪಿಯೇ ಆಗುವನು. ಶಿವಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಯಾದ ಶಾಂಭವನೂ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗವೂ ಇಲ್ಲದ ಊರಿಗೆ, ದ್ವಿಜರಾದವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಬಾರದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಾಗ್ರದವನೈಯಿಲ್ಲ ಹೋಗುವುದಂತೂ ಪಾಪಕರವೇ ಸರಿ! ||೬೬೨-೬೬೩||

ಶಿವಲಿಂಗಾವೃತೇ ದೇಶೇ ಸ್ಥಾತವ್ಯಂ ದ್ವಿಜಪುಂಗವೈಃ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾನಾವೃತೇ ತು ನ ಸ್ಥಾತವ್ಯಂ ಮನೀಷಿಭಿಃ ॥೬೬೪॥

ಶಿವಲಿಂಗವಿಹೀನೈಸ್ತು ನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬಹಿದ್ವಿಜೈಃ ।

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಾದಾಯ ಗಂತವ್ಯಂ ಯತ್ರ ಕುತ್ರಚಿತ್ ॥೬೬೫॥

ಶಿವಲಿಂಗಾನರ್ಪಿತಾನ್ಮಂ ನ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಕದಾಚನ ।

ಶಿವಲಿಂಗಮನಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ನ ಪೇಯಮುದಕಂ ದ್ವಿಜೈಃ ॥೬೬೬॥

ನ ಶೇತವ್ಯಂ ಗೃಹೇ ರಾತ್ರೌ ಶಿವಲಿಂಗವಿವರ್ಜಿತೇ ।

ರಾತ್ರೌ ವನೇ ವಾ ಶೇತವ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಸಮನ್ವಿತೇ ॥೬೬೭॥

ಪುರಾ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಜವರೋ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರನಿಶಾರದಃ ।

ಶಿವತೀರ್ಥಾಟನಪರಃ ಸರ್ವದಾ ಶಿವಚಿಂತಕಃ ॥೬೬೮॥

ಸ ಗಚ್ಛತಿ ಯದಾ ವಿಪ್ರೋ ಬಹಿರ್ಗ್ರಾಮಾಂತರೇಽಥವಾ ।

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಾದಾಯ ತದಾ ಗಚ್ಛತಿ ಸಾದರಂ ॥೬೬೯॥

ಶಿವಲಿಂಗಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲಸಬೇಕು. ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಶಿವಲಿಂಗಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಿಲ್ಲಲೇಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿವೇಕಿಗಳಾದವರು ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲೇಬಾರದು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ದ್ವಿಜರು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೊರಹೊರಡಬೇಕು. ||೬೬೪-೬೬೫||

ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನಿವೇದನೆಮಾಡದ ಅನ್ನವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಊಟಮಾಡ ಬಾರದು. ದ್ವಿಜರಾದವರು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಸೀರನ್ನೂ ಕುಡಿಯ ಬಾರದು ಶಿವಲಿಂಗಯುಕ್ತವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಾದರೂ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶಿವಲಿಂಗವಿಲ್ಲದವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾತ್ರಿಯವೇಳೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿದ್ರಿಸಬಾರದು ||೬೬೬-೬೬೭||

ಹಿಂದೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತನಾದ ಒಬ್ಬ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠನಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಶಿವತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಚರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೊರಗಡೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ

ದ್ವಿಜಾನಧೀತವೇದಾಂಶ್ಚ ಶಿವಾಚಾರವಿವರ್ಜಿತಾನ್ |

ಸ ನ ಪಶ್ಯತಿ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಃ ಶಿವಪೂಜಾಪರಾಯಣಃ ||೬೭೦||

ಸ ಶೃಣೋತಿ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವನಾಮಾಂಕಿತಾಃ ಕಥಾಃ |

ಶಿವಚಿಹ್ನಾನಂಕಿತೇನ ನ ವದತ್ಯೇನ ಸರ್ವಥಾ ||೬೭೧||

ಯೋ ವದತ್ಯತಿಯತ್ನೇನ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ |

ಸ ತೇನ ಸಹ ಶೈವೇನ ವದತಿ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕಂ ||೬೭೨||

ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಸಂ ಸ ಭುಂಕ್ತೇ ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯಃ |

ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸಿಬತ್ಯಂಬು ಶಂಕರಾಯ ಸಮರ್ಪಿತಂ ||೬೭೩||

ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಫಲಾದೀನಿ ಸ ಭಕ್ಷಯತಿ ಸಾದರಂ |

ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಪರಿಧತ್ತೀನುವಾಸರಂ ||೬೭೪||

ಗ್ರಾಮಕ್ಕಾಗಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದಾಗ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಮರೆಯದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು ಶಿವಪೂಜಾನಿರತನಾದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠನು, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ||೬೭೮-೬೭೯-೬೮೦||

ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವನಾಮಪೂರ್ಣವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಿವನ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರೊಡನೆ (ಅಂದರೆ ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸದೇ ಇರುವರೊಡನೆ) ಎಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಶಿವಸ್ಮರಣಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಆ ಶೈವೋತ್ತಮನು ತಾನು ಊಟಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತುತ್ತಿಗೂ 'ಶಿವ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಯೇ ಊಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನೀರನ್ನಾದರೂ ಶಂಕರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಯೇ ಶಿವನಾಮಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ||೬೭೧-೬೭೨-೬೭೩||

ಹಣ್ಣುಹಂಪಲನ್ನು ತಿನ್ನುವಾಗಲೂ, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವಾಗಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ಶಿವನಾಮವನ್ನು ಚೈರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನು ಒಂದುಸಲ ಶಿವತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ,

ಏನಂ ಸ್ಥಿತಃ ಸ ವಿಪ್ರೇಂದ್ರಃ ಶಿವಯಾತ್ರಾರ್ಥಮುದ್ಯತಃ |

ಶಿವಲಿಂಗಂ ಸಮಾದಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಿತಃ ಶಿವಚಿಂತಕಃ ||೬೭೫||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವೋ ವಿಪ್ರರೂಪಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ |

ಯಯೌ ತೇನ ಸಹಾರಣ್ಯೇ ಭಸ್ಮಾನಂಕಿತವಿಗ್ರಹಃ ||೬೭೬||

ಅರಣ್ಯೇ ಸಂಚರನ್ನಿಪ್ರಂ ಭಸ್ಮಾನಂಕಿತವಿಗ್ರಹಂ |

ವಿಲೋಕ್ಯ ಭಾನುಮಾಲೋಕ್ಯ ಸತ್ತರಂ ಗಂತುಮುದ್ಯತಃ ||೬೭೭||

ತದಾನೀಮವದ್ದಿಪ್ರಂ ವಿಪ್ರರೂಪಧರಃ ಶಿವಃ |

ಮಾ ಮಾ ತ್ವಜ ದ್ವಿಜಾತ್ಯಲ್ಪಂ ವ್ರಜೇತಿ ಗ್ಲಾನಿಪೂರ್ವಕಂ ||೬೭೮||

ತಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾಽಗ್ರೇ ಗತಃ ಶೀಘ್ರಂ ಶ್ರುತ್ವಾಪಿ ತದುದೀರಿತಂ |

ಅಶೈವೋಽಯಂ ಸ್ಥಿತೋ ದೂರೇ ಸಮ್ಯಗಾಸೀದಿತಿ ದ್ವಿಜಃ ||೬೭೯||

ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪರಶಿವನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟನು. ||೬೭೪-೬೭೫||

ಒಂದುದಿನ ಇವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಹಾದೇವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡದೇ, ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮುಂದೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡದಿರುವ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ, ಮುಂದೆಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ||೬೭೬-೬೭೭||

ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಶಿವನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು, ಅಯ್ಯ ವಪ್ರನೇ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆ, ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ದೀನವಚನಗಳನ್ನಾಡಿದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ, ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡಿದನು. ಹಾಗೆ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿ ಈ ಶಿವದ್ರೋಹಿಯು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುದೇ ಉತ್ತಮವಾಯಿತೆಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು. ||೬೭೮-೬೭೯||

ಭಿಲ್ಲರೂಪಂ ತತೋ ಧೃತ್ವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾನಸಿ ತಂಕರಃ ।

ಧೃತ್ವಾ ಭಸ್ಮ ಚ ಸರ್ವಾಂಗೇ ಶಿವೇತ್ಯಾಹ ಶನ್ಯಃ ಶನ್ಯಃ ॥೬೮೦॥

ತತಃ ಪರಂ ಶಿವೇತ್ಯುಕ್ತಿಂ ಶ್ರುತ್ವೋತ್ಫುಲ್ಲಮುಖಾಂಬುಜಃ ।

ಪರಾವೃತ್ಯ ದದರ್ಶ್ಯನಂ ಭಿಲ್ಲರೂಪಧರಂ ಶಿವಂ ॥೬೮೧॥

ರುದ್ರಾಕ್ಷಭೂಷಣಂ ಭಿಲ್ಲಂ ಭಸ್ಮಸಂವೀತನಿಗ್ರಹಂ ।

ಕೃಶಾಂಗಂ ಸಾದರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನನಾಮ ಭುವಿ ದಂಡವತ್ ॥೬೮೨॥

ತತೋ ಬಿಲ್ವದಳೈಃ ಶುದ್ಧೈಸ್ತಸ್ಮೈ ಪೂಜಾಂ ಚಕಾರ ಸಃ ।

ಭಿಲ್ಲರೂಪಧರಃ ಶಂಭುಸ್ತತಸ್ತಮವದದ್ವಿಜಂ ॥೬೮೩॥

॥ ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ॥

ತ್ವಯಾಹಂ ನ ನಮಸ್ಕಾರೋ ಭಿಲ್ಲೋಹಂ ಹೀನಜಾತಿಜಃ ।

ತ್ವಮುತ್ಕೃಷ್ಟೋ ದ್ವಿಜವರಸ್ತತ್ರಾಸಿ ಶಿವಪೂಜಕಃ ॥೬೮೪॥

ಮತ್ತೆ ಶಿವನು ಬೇಡನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಭಸ್ಮಲೇಪನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನು ಚೈರಿಸುತ್ತಾ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದನು. ಆಗ 'ಶಿವ' ಎಂಬುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರಳಿದ ಮುಖಕಮಲವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಹಿಂದಿರುಗಿ ಭಿಲ್ಲನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿದನು ॥೬೮೦-೬೮೧॥

ತನ್ನ ಅವಯವಗಳನ್ನು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಭಸ್ಮವನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಕೃಶವಾದ ಅವಯವ ವುಳ್ಳವನೂ ಅದ ಆ ಬೇಡನನ್ನು ನೋಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆದರದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದನು ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಭಿಲ್ಲರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಶಂಭುವು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ॥೬೮೨-೬೮೩॥

“ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಉತ್ತಮಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಾರಾಧಕರು ಇಂತಹ ಸೇವೆ ಹೀನಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡನಾದ ನನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು” ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೃಶಾಂಗನೂ,

ಇತಿ ತಸ್ಯ ಕೃಶಾಂಗಸ್ಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭರಣಸ್ಯ ಚ |

ಭಸ್ಮಭೂಷಿತದೇಹಸ್ಯ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಚಮುನಾಚ ತಂ ||೬೮೫||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಭಿಲ್ಲ ಶೂದ್ರೋಽಥವಾ ಹ್ವದ್ರಃ ಪುಲ್ಕಸೋ ವಾಸ್ತು ಕಿಂ ಮಮ |

ಶಿವಚಿಹ್ನಧರೋ ಜಂತುರ್ಮಮ ಪೂಜ್ಯೋ ನ ಸಂಶಯಃ ||೬೮೬||

ಶಿವಚಿಹ್ನಂ ಧೃತಂ ಯೇನ ಸ ಪೂಜ್ಯೋ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ |

ಶಿವಚಿಹ್ನನಿಹೀನಾಂಗೋ ದ್ವಿಜೋಽಪ್ಯಚ್ಯೋ ನ ಸರ್ವಥಾ ||೬೮೭||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತದ್ಭಕ್ತಿಂ ಪುನರೀಶ್ವರಃ |

ನಿಜ್ಞಾತುಮಾಹ ಕೃಶವತ್ಕೃಶಕಂಠವದಾಸ್ತಿಕಾಃ ||೬೮೮||

|| ಭಿಲ್ಲ ಉವಾಚ ||

ಮಯಾ ತ್ಯಕ್ತಾನಿ-ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಶಕ್ತಿಹೀನೇನ ಪರ್ಮತೇ |

ಶಕ್ತಿರ್ವಕ್ತುಮಸಿ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಮನು ನಾತ್ಮ್ಯಧುನಾ ಧ್ರುವಂ ||೬೮೯||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಲುಕೃತನೂ, ಭಸ್ಮಲೇಪಿತದೇಹನೂ ಆದ ಭಿಲ್ಲನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ
ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇಂತೆಂದನು ||೬೮೪-೬೮೫||

“ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೆ, ಶೂದ್ರನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಹ್ವದ್ರನಾದ ಚಂಡಾಲನೇ
ಆಗಲಿ ಅದರಿಂದ ನನಗೇನು? ಪರಶಿವನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯು
ನನಗೆ ಪೂಜಾರ್ಹವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ
ಶಿವಲಾಂಛನಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನು ಸರ್ವಪೂಜ್ಯನು. ಶಿವಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸದ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ನನಗೆ ಅವನು ಪೂಜಾರ್ಹನಲ್ಲ” ಹೀಗೆಂದು ನುಡಿದ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಈಶ್ವರನು ಅವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಶವಾದ ಶರೀರದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲುಳ್ಳವ
ನಾಗಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು. ||೬೮೬-೬೮೭-೬೮೮||

“ಅಯ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ, ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ನಾನು ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ
ಬಿಟ್ಟದ್ದಲ್ಲೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆನು. ಈಗ ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲೂ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯವೂ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿಯೇ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ

ಕ್ಷುಧಯಾ ಪೀಡಿತೋ ನಿತ್ಯಮರಣೈ ನಿವಸಾಮ್ಯಹಂ ।

ದೇಹಿ ಮಹ್ಯಂ ಜಲಂ ವಿಪ್ರ ತತೋಽನ್ಯಮಪಿ ಸಾದರಂ ||೬೯೦||

ಗ್ರಾಮಂ ನ ಯಾತಿ ಯತ್ನೇನ ಮಾಮಿಾದೃಶಮನುತ್ತಮಂ ।

ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ ಘೋರೇ ವನೇಃ ಸ್ಥಿನ್ಮಗಪೀಡಯಾ ||೬೯೧||

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಗಮನೇ ಯದ್ಯಶಕ್ತಿಶ್ಚೇ ತದಾಸ್ತಂಧೇ ಮಮಾಧುನಾ ।

ಅರುಹ್ಯ ಯಾಹಿ ಭಸ್ಮಾಂಗ ಭಯಂ ಮಾ ಕುರು ಸರ್ವಥಾ ||೬೯೨||

ಅನ್ನಸಾನಾದಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ತವ ಪೋಷಣಂ ।

ಭ್ರಾತೃವದ್ಭೃತ್ಯವದ್ಭಿಲ್ಲ ಚಿಂತಾಂ ಮಾ ಕುರು ಮಾ ಕುರು ||೬೯೩||

ವಿನಾನ್ನೇನ ಶರೀರಂ ತೇ ಜಾತಂ ಕ್ಷೀಣತರಂ ತತಃ ।

ದುಗ್ಧಾಜ್ಯಸಹಿತಂ ದಾಸ್ಯೇ ಪುಷ್ಕೃಥಂ ನಿತ್ಯಮೋದನಂ ||೬೯೪||

ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೇ ನನಗೆ, ಅನ್ನವನ್ನೂ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನೂ ಆದರದಿಂದ ದಯಪಾಲಿಸು. ನನಗೆ ಜೀವದಾನಮಾಡು. ||೬೯೪-೬೯೦||

ಉತ್ತಮನಾದ ವಿಪ್ರನೇ, ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗಾದರೂಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಕ್ರೂರಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.” ಹೀಗೆಂದ ಭಿಲ್ಲನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದ್ವಿಜನು, ||೬೯೧||

“ಅಯ್ಯ ಬೇಡನೇ, ಸಂಚಾರಮಾಡಲು ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಗಲುಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೋ. ಭಸ್ಮಭೂಷಿತದೇಹನೇ, ನೀನೇನೂ ಈಗ ಭಯ ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನ್ನ ನೀರುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿತ್ಯವೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಹೋದರನಂತೆಯೂ, ಸೇವಕನು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸು ವಂತೆಯೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಭಿಲ್ಲನೇ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಡ ||೬೯೨-೬೯೩||

ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೇ ಈ ನಿನ್ನ ಶರೀರವು ಒಹಳ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಪುಷ್ಟಿಹೊಂದುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿತ್ಯವೂ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಹಾರ

ಔಷಧಾನ್ಯಸಿ ಯತ್ನೇನ ದಾಪಯಿಷ್ಯಾಮ್ಯಸಂಶಯಂ ।

ಮರಣಾದಪಿ ಸಂರಕ್ಷ್ಯೇ ಮೃತ್ಯೋರಪಿ ಭಯಂ ತ್ವಜ ||೬೯೫||

ಅಸ್ಥಿಮಾಂಸವಿಶಿಷ್ಟಂ ತೇ ಶರೀರಂ ಜಾತಮಿದ್ವತಂ ।

ಅತಃ ಪರಮವಸ್ಥಾನಮತ್ರ ಕಾರ್ಯಂ ನ ಸರ್ವಥಾ ||೬೯೬||

ಉದ್ಧೂಳನಾರ್ಥಮಪ್ಯಸ್ಯ ನ ಶಕ್ತಿದ್ವಶ್ಯತೇ ತವ ।

ಉದ್ಧೂಲ್ಯಂತೇ ತ್ವಯಾಂಗಾನಿ ಕಥಂ ಭಸ್ಮಾನಿ ಗೃಹ್ಯತೇ ||೬೯೭||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ಶಕ್ತಿಸ್ತವ ನಾಪ್ತೇವ ಸರ್ವಥಾ ।

ಕಥಂ ತಥಾಪಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾ ಧೃತಾಃ ಸಂತಿ ತ್ವಯಾಧುನಾ ||೬೯೮||

ಧನ್ಯೋಽಸಿ ಕೃತಕೃತ್ಯೋಽಸಿ ಶಿವಚಿಹ್ನಂ ಯತಸ್ತ್ವಯಾ ।

ಧೃತಮುತ್ಪ್ರತಿಯತ್ನೇನ ದುರ್ಬಲೇನಾಪಿ ಸಾದರಂ ||೬೯೯||

ಯಥಾಸ್ತಿ ತವ ವಿಶ್ವಾಸೋ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ।

ತಥಾ ಮನಾಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸೋ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ||೭೦೦||

ವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಆರೋಗ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿನಗೆ ನಾನು ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಶಯಪಡಬೇಡ. ಸಾವಿನಿಂದಲೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮರಣದ ಭಯವನ್ನೂ ನೀನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ||೬೯೪-೬೯೫||

ಈ ನಿನ್ನ ದೇಹವು ಕೇವಲ ಮೂಳೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ನೀನು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಭಸ್ಮ ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನಿನಗೆ ಶಕ್ತಿಯು ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಹೇಗೆತಾನೇ ವಿಭೂತಿಲೇಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೆ! ಭಸ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ತಾನೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಂತೂ ನಿನಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೂ ಹೇಗೆ ಈಗಲೂ ನೀನು ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ||೬೯೬-೬೯೭-೬೯೮||

ಬಲಹೀನನಾದರೂ ನಿಯಮಾದರಗಳಿಂದ ಈಗಲೂ ನೀನು ಆ ಪರಶಿವನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನೀನೇ ಧನ್ಯನು ಮತ್ತು ಕೃತಾರ್ಥನು. ಭಸ್ಮ

ಯಸ್ಮಿನ್ಪ್ರವತಿ ಭಾಗ್ಯೇನ ಸತತಂ ಭಗವತ್ಕೃಪಾ ।

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ||೨೦೦||

ತಸ್ಯೈವ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದಾ ನಿತ್ಯಮಸ್ತೈವ ಭಗವತ್ಕೃಪಾ ।

ಯತಸ್ತನ್ಯವಂ ನಿಶ್ಚಾಸೋ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ||೨೦೧||

|| ವಿಷ್ಣುರುನಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಂ ಪುನರ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಣಮ್ಯಾಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ಭಸ್ಮನಾ ।

ಸಮಾದಾಯ ಸ್ವಕೇ ಸ್ವಂಧೇ ಸಮಾರೋಪಯದಾದರಾತ್ ||೨೦೨||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವಃ ಪ್ರಾದುರಾಸೀತ್ಕೃಪಾನಿಧಿಃ ।

ಉನಾಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟವಾನಾಂಗೋ ನಾನಾಪ್ರಮುಢಸೇವಿತಃ ||೨೦೩||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಮುಢಸೇವಿತಂ ।

ಪೂಜಯಾನಾಸ ಯತ್ನೇನ ತುಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ||೨೦೪||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನನಗೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದು. ||೨೦೫-೨೦೬||

ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಭಾಗ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯುಂಟಾದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅನವರತವೂ ಧಾರಣೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ನಿನಗೆ ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯು ನಿತ್ಯವೂ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ, ನಿನಗೆ ಈ ರೀತಿ ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಿರುವುದು. ||೨೦೭-೨೦೮||

ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ, ಪುನಃ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಭೂತಿಯಿಂದ ಆ ಭಿಲ್ಲವೇಷ ಧಾರಿಯಾದ ಶಿವನ ದೇಹವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆದರದಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಕೂಡಲೇ ದಯಾ ಸಮುದ್ರನಾದ ಮಹಾದೇವನು ಉಮಾಲಿಂಗಿತನಾದ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಢಗಣಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ||೨೦೯-೨೧೦||

ಈಶ್ವರನು ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದುದನ್ನು ಕಂಡು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪ್ರಮುಢ ಗಣಗಳಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾದೇವನ ಮುಂದೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು, ನಿಂತು ಈ ರೀತಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ||೨೧೧||

ಶ್ರೀಽವತರಸ್ಯೇ

ನಮಸ್ತೇ ಭಕ್ತಮಂದಾರ ನಮಸ್ತೇ ವೃಷಭಧ್ವಜ |
 ನಮಸ್ತೇ ಪಾರ್ವತೀನಾಥ ನಮಸ್ತೇ ಭಸ್ಮಭೂಷಣ ||೨೦೬||
 ನಮಸ್ತೇ ಪ್ರಮಥಾಧೀಶ ನಮಸ್ತೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರ |
 ನಮಸ್ತೇ ಕರುಣಾಸಿಂಧೋ ನಮಸ್ತೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ||೨೦೭||
 ನಮಸ್ತೇ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಾಂಗ ನಮಸ್ತೇ ಶೇಷಭೂಷಣ |
 ನಮಸ್ತೇ ಮೃಗಹಸ್ತಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಶೂಲಪಾಣಯೇ ||೨೦೮||
 ನಮಸ್ತೇ ಕಾಲಕಾಲಾಯ ನಮಸ್ತೇ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ |
 ನಮಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣುತಾತಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಕಾಮನಾಶಕ ||೨೦೯||
 ನಮಸ್ತೇ ಪುಣ್ಯರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಯಜ್ಞರೂಪಿಣೀ |
 ನಮಸ್ತೇ ಜ್ಞಾನರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಜ್ಞಾನದಾಯಕ ||೨೧೦||

“ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವ ಪರಶಿನೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.
 ಓ ವೃಷಭಧ್ವಜನೇ, ಪಾರ್ವತೀರಮಣನೂ, ವಿಭೂತ್ಯಲಂಕೃತನೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು
 ವಂದಿಸುವೆನು. ಪ್ರಮಥಗಣಗಳಿಗೊಡೆಯನಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನೇ, ದಯಾ
 ಸಮುದ್ರನೂ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಳ್ಳವನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು.
 ||೨೦೬-೨೦೭||

ಹುಲಿಯಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದ್ದಿರುವವನೂ ಆದಿಶೇಷನನ್ನೇ ಭೂಷಣವ
 ನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನೂ, ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವವನೂ
 ಶೂಲಪಾಣಿಯೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಕಾಲಸ್ವರೂಪನಾದ ಯಮನನ್ನು
 ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವನೂ ತ್ರಿಪುರಾಸುರರನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದವನೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ತಂದೆಯೂ,
 ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಭಸ್ಮಮಾಡಿದವನೂ ಆದ ಮಹೇಶನೇ, ನಿನಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು.
 ದೇವದೇವನೇ, ನೀನು ಪುಣ್ಯಸ್ವರೂಪನು, ಯಜ್ಞರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವವನು.
 ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳ ನೀನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾನಪ್ರದನೆಸಿರುವೆ. ದೇವದೇವನೇ,
 ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವೆನು. ||೨೦೮-೨೦೯-೨೧೦||

ನಮಸ್ತೇ ಜ್ಞಾನವೃತ್ತಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವೃತ್ತಿರೂಪಿಣೇ ।
 ನಮಸ್ತೇ ವೀರಭದ್ರಾಯ ಭದ್ರರೂಪಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥೨೧೧॥

ನಮಸ್ತೇ ಭದ್ರದಾಕಾರ ನಮಸ್ತೇ ಭದ್ರದ ಪ್ರಭೋ ।
 ನಮಸ್ತೇ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥೨೧೨॥

ನಮಸ್ತೇ ನಿರ್ಗುಣಾಮೇಯ ನಮಸ್ತೇ ಸಗುಣ ಪ್ರಭೋ ।
 ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವದೇವೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಪಾಲಕೆ ॥೨೧೩॥

ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವವಂದ್ಯೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಪೂಜಿತ ।
 ನಮಸ್ತೇ ಗಿರಿರೂಪಾಯ ನಮಸ್ತೇ ವನರೂಪಿಣೇ ॥೨೧೪॥

ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವರೂಪಾಯ ಪಾರ್ವತೀನಾಥ ತೇ ನಮಃ ।
 ಲಿಂಗರೂಪ ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ನಮಸ್ತೇ ಲಿಂಗಪೂಜಿತ ॥೨೧೫॥

॥ ವಿಷ್ಣುರೂಪಾಚ ॥

ಇತಿ ಸ್ತುತೋ ಮಹಾದೇವೋ ವರಂ ವರಯ ಸುವ್ರತ ।
 ವರದೋಽಹಮಿತಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ತಮುನಾಚ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥೨೧೬॥

ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆವರಿಸಿದ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ವ್ಯವಹಾರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುವವನೂ, ವೀರಭದ್ರನೂ, ಮಂಗಳವಿಗ್ರಹನೂ ಆದ ಶಂಭುವೇ, ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಮಂಗಳಪ್ರದವಿಗ್ರಹನೂ, ಮಂಗಳಪ್ರದನೂ, ಪ್ರಭುವೂ, ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನೇ, ನಿನಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡುವೆನು. ಗುಣರಹಿತನೂ, ಪ್ರಣಾಮಶೂನ್ಯನೂ. ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟನೂ, ಸರ್ವಸಮರ್ಥನೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಸಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ಪಾಲಿಸುವವನೂ ಆದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೇ, ನಿನಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ॥೨೧೧-೨೧೨-೨೧೩॥

ಸಕಲರಿಂದಲೂ ನಮಸ್ಕೃತನಾದ ಈಶ್ವರನೂ, ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವವನೂ, ಪರ್ಮತರೂಪನೂ, ಅರಣ್ಯಸ್ವರೂಪನೂ ಆದ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಸಕಲ ಚರಾಚರಜಗತ್ಸ್ವರೂಪನೂ, ಪಾರ್ವತೀರಮಣನೂ, ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಆದ ಶಂಕರನೇ, ನಿನಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡುತ್ತೇನೆ." ॥೧೪-೧೫॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆ, ಹೀಗೆ ಅವನು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲು

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

|| ದ್ವಿಜ ಉವಾಚ ||

ಮನುಷ್ಯಸ್ತತ್ಕೃತವಿಶ್ವಾಸೋ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ ।
ತಥೈವ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಂ ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಪ್ರಭೋ ॥೨೧೭॥
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಸ್ವಾಮಿಸ್ತವ ನಾಮಾನುಕೀರ್ತನೇ ।
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸದಾ ಶಿವಕಥಾಶ್ರುತೌ ॥೨೧೮॥
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಾಟಿನೇ ಸದಾ ।
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಶಿವತೀರ್ಥನಿಷೇವಣೇ ॥೨೧೯॥
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಭೋಜನೇ ।
ವಿಶ್ವಾಸೋಽಸ್ತು ಮಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಶಿವಭಕ್ತಜನಾರ್ಚನೇ ॥೨೨೦॥
ಮಾಗ್ನಹ್ವಾತು ಕದಾಪಿಶ ಚಕ್ಷುರೇತದಶಾಂಕರಂ ।
ಮಾಗ್ನಹ್ವಾತು ಶ್ರೋತ್ರಮೇತನ್ನಾಮಾಪ್ಯೇತದಶಾಂಕರಂ ॥೨೨೧॥
ಮಾಸ್ತು ವಾಸೋ ಮಮ ಸ್ವಾಮಿನ್ನಶಾಂಕರಜನಾಲಯೇ ।
ಮಾಸ್ತು ಪ್ರೀತಿರ್ಮಮ ಸ್ವಾಮಿನ್ನಶಾಂಕರಜನಾಲಯೇ ॥೨೨೨॥
ಮಾಸ್ತು ಪ್ರೀತಿರ್ಮಮ ಸ್ವಾಮಿನ್ನಶಾಂಕರಜನ್ಯಃ ಸಹ ।
ಭಸ್ಮೋದ್ಘಾತಿದೇಹಸ್ಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಾಭರಣಸ್ಯ ಚ ॥೨೨೩॥

ಆಗ ದೇವದೇವನು ದ್ವಿಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಆಯು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯೇ, ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ
ವರವನ್ನು ಬೇಡು, ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನು, ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನುಡಿದನು ॥೨೧೭॥

ಪ್ರಭುವೇ, ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ, ಶಿವಪೂಜೆ, ಶಿವನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಶಿವ
ಕಥಾಶ್ರವಣ, ಸಂಪತ್ಪದವಾದ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆ, ಶಿವನೈವೇದ್ಯಭೋಜನ ಮತ್ತು
ಶಿವಭಕ್ತಿಯುತರಾದ ಜನಗಳ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿರ್ಭರವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಲಿ.
||೨೧೭-೨೧೮-೨೧೯-೨೨೦||

ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಈ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲದವರನ್ನು
ನೋಡದಿರಲಿ ನಿನ್ನ ದ್ರೋಹಿಗಳ ಹೆಸರು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳದಿರಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ,
ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಂದೂ ವಾಸವುಂಟಾಗಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲ
ದವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಉಂಟಾಗಬೇಡ. ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಭಸ್ಮಲೇಪನ

ದೇಹಸಾತೋ ಮಮಾಸ್ತೀಶ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ।
 ಸರ್ವೇಷ್ಯೇತೇ ವರಾ ದೇಯಾ ಮಹ್ಯಮದ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರ ||೨೨೪||
 ಅನಾಥನಾಥ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕೃಪಾಲೋ ಪಾರ್ವತೀಪತೇ ||೨೨೫||
 ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ।

|| ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ದತ್ತಾ ವರಾನ್ಪುನಸ್ತೇನ ಪೂಜಿತೋಽಂತರ್ದೇಶಿವಃ ||೨೨೬||
 ಏತಾದೃಶಃ ಕೃಪಾಸಿಂಧುರ್ಭಗವಾನ್ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ ।
 ಪೂಜನೀಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾತ್ಮಕೇ ||೨೨೭||
 ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಸರೋ ನಿತ್ಯಂ ಶಿವಪರಾಯಣಃ ।
 ಸಹಸ್ರೇಷು ಭವತ್ಯೇಕೋ ಭುನಿ ಪುಣ್ಯತಪೋಬಲಾತ್ ||೨೨೮||
 ಶ್ರದ್ಧಾ ಶಂಕರಪೂಜಾಯಾಂ ಸಹಸಾ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।
 ಸೈವ ಲಬ್ಧಾ ಯದಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ತದಾ ಮುಕ್ತಿರದುರ್ಲಭಾ ||೨೨೯||

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ ಈ ನನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಲ್ಲದವ
 ರೊಡನೆ ಸಂಸರ್ಗವೇ ಒದಗಬೇಡ. ||೨೨೧-೨೨೨-೨೨೩||

ಈಶ್ವರನೇ, ಈ ಶರೀರನಾಶವೂ ನನಗೆ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ
 ಏರ್ಪಡಲಿ. ಮಹೇಶ್ವರನೇ, ಅನಾಥರಿಗೆ ಒಡೆಯನೂ, ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ದಯಾಳುವೂ,
 ಪಾರ್ವತೀರಮಣನೂ ಆದ ನೀನು ನನಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳನ್ನೂ ಕರುಣಿಸು
 ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹೇಶನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ||೨೨೪-೨೨೫||

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಂತುಷ್ಟ
 ನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಪುನಃ ಅವನಿಂದ ಪೂಜಿತನಾಗಿ
 ಕಣ್ಮರಿಯಾದನು ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೂ ಆದ ಇಂತಹ ಭಗವಂತ
 ನನ್ನು ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು.
 ||೨೨೬-೨೨೭||

ಪುಣ್ಯಮಯವಾದ ತವಸ್ಥಿನ ಬಲದಿಂದ ಸಾವಿರದಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಈ ಭೂಮಿ
 ಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಾತತ್ಪರನಾಗಿ ಶಿವಧ್ಯಾನಪರಾಯಣನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರದ್ಧಾ ಭವತಿ ಭಾಗ್ಯೇನ ಶಿವಲಿಂಗೈಕಪೂಜನೇ ।

ಸೈವ ಶ್ರದ್ಧಾ ಯತಃ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಕ್ತಿದಾ ಮುಕ್ತಿದಾಪಿ ಸಾ ||೨೩೦||

ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜಾಯಾಮಭಾಗ್ಯಾನಾಂ ದುರಾತ್ಮನಾಂ ।

ಶ್ರದ್ಧಾ ಭವತಿ ಸಾ ಶ್ರದ್ಧಾ ನರಕಸೈವ ಸಾಧನಂ ||೨೩೧||

ನ ವೇದವಿಹಿತಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜನಂ ।

ನೇದಾನುಕ್ತಾರ್ಚನಾದ್ಯಾಂತಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ನರಕಂ ಪ್ರತಿ ||೨೩೨||

ನಿಧನೇತ್ಯಾಧಿಭಿರ್ನುಂತ್ರ್ಯರ್ಥಾ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಶ್ರುತಂ ।

ತಥಾ ನ ಶ್ರೂಯತೇ ಕ್ವಾಪಿ ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜನಂ ||೨೩೩||

ಯಾವಂತಃ ಸಂತಿ ಸಾಪಿಷ್ಠಾಃ ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜಕಾಃ ।

ತಾವಂತೋ ನಿರಯಂ ಯಾಂತಿ ಯಾನದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ ||೨೩೪||

ಆ ಪರಶಿವನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನೇಳೆ ಈರಿತಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದುರ್ಲಭವೆನಿಸಲಾರದು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಮುಖವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುವುದು ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ||೨೨೮-೨೨೯-೨೩೦||

ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರಾದ ದುರುಳರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನಲ್ಲದ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಯು ಕೇವಲ ನರಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ, ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತಾ ಪೂಜೆಗಳು ವೇದಪ್ರತಿಪಾದಿತಗಳಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ, ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನರಕವನ್ನೈದುವರು ||೨೩೧-೨೩೨||

“ನಿಧನಸತಯೇ ನಮಃ” ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಇತರ ಯಾವ ದೇವತಾ ಪೂಜೆಯೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ವೇದದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ದೇವತಾಮೂರ್ತ್ಯಾ ನದಿಗಳು ಪೂಜೆಮಾಡುವಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಾಪಿಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿವ

ಮಹಾಸಾತಕಿನಾಮೇವ ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜನೇ |

ಭಕ್ತಿರ್ಭವತಿ ನಾನ್ಯೇಷಾಮಿತಿ ಜಾಬಾಲವಾದಿನಃ ||೭೩೫||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಸಾಪಾನಿ ಯಥಾ ನರಕಸಾಧನಂ |

ಶಿವಲಿಂಗಾನ್ಯಪೂಜಾಪಿ ತಥಾ ನರಕಸಾಧನಂ ||೭೩೬||

ಶಿವಾನ್ಯಃ ಕಶ್ಚಿ ದಾರಾಧ್ಯಸ್ತಿಷ್ಠತೀತ್ಯಪಿ ಯೋ ವದೇತ್ |

ಸ ನೇದಬಾಹ್ಯಶ್ಚಂಡಾಲೋ ಜಾರಜಶ್ಚೇತಿ ಮನ್ಯತಾಂ ||೭೩೭||

ಶಿವಲಿಂಗಧಿಯಾ ಕಾರ್ಯಂ ಶೈವಾನಾಮಪಿ ಪೂಜನಂ |

ನ ಕಾರ್ಯವ ಹಿ ಶೈವೇಷು ಮರ್ತ್ಯಬುದ್ಧಿರ್ಮನೀಷಿಭಿಃ ||೭೩೮||

ಲಿಂಗಾನಿ ಸಂತಿ ಪುಣ್ಯಾನಿ ಸ್ಥಾವರಾಣಿ ಚರಾಣಿ ಚ |

ದ್ವಿವಿಧಾನೀತಿ ಬೋಧ್ಯಾನಿ ಚರಲಿಂಗಾನಿ ತತ್ರ ತು ||೭೩೯||

ಯಥಾ ರತ್ನಾದಿಲಿಂಗಾನಿ ಚರಲಿಂಗಾನಿ ಸುವ್ರತಾಃ |

ತಥೈವ ಚರಲಿಂಗಾನಿ ಶಾಂಕರಾಃ ಕೇವಲಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೭೪೦||

ವರೆಗೂ ನರಕವನ್ನನುಭವಿಸುವರು. ಶಿವಲಿಂಗೇತರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಾಪ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದೇ ಎನಾ ಇತರರಿಗೆಂದಿಗೂ ಭಕ್ತಿ ಯುಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಜಾಬಾಲಮತಾನುಯಾಯಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ||೭೩೩-೭೩೪-೭೩೫||

ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ, ಸುರಾಮನ ಮುಂತಾದ ಮಹಾಸಾತಕಗಳಂತೆ ಶಿವಲಿಂಗರಹಿತ ವಾದ ಇತರ ದೇವತಾ ಪೂಜೆಯೂ ನರಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಶಿವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯೇಬ್ಬನು ಶಿವನಂತೆಯೇ ಆರಾಧ್ಯನಾಗಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುವವನು, ನೇದ ಬಾಹ್ಯನೂ, ಚಂಡಾಲನೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಶಾಂಭವರ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅಂತಹ ಶೈವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾನವರ ಬುದ್ಧಿ ಯುಂಟಾಗಬಾರದು ||೭೩೬-೭೩೭-೭೩೮||

ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ಜಂಗಮಗಳೆಂದು (ಚರಗಳೆಂದು) ಲಿಂಗಗಳು ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಆ ಚರಲಿಂಗಗಳು ಪುನಃ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ ರತ್ನ ಮೊದ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ತಥಾ ಚ ಶಾಂಕರಾಣಾಂ ಚ ಶಿವಲಿಂಗಧಿಯಾ ದ್ವಿಜೈಃ ।
 ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಶಿವತುಷ್ಕರ್ಥಮುನ್ಮತಂ ॥೨೪೦॥
 ಯಾದ್ಯಶಂ ತಾದ್ಯಶಂ ವಸ್ತು ಶಿವಲಿಂಗಂ ಶಿವಾತ್ಮಕಂ ।
 ಪೂಜನೀಯಂ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ನಿತ್ಯಮನ್ಯಭಿಚಾರತಃ ॥೨೪೧॥
 ಪುರಾ ಸುಮೇರುಶಿಖರಾದವಾಪ ಸೃಥಿವೀಂ ಮಹಃ ।
 ತದೈವ ತನ್ಮಹೋ ವಿಸ್ರಾಃ ಪೂರುಷೋಃಭೂದನುತ್ತಮಃ ॥೨೪೨॥
 ತಮೇವ ಪುರುಷಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತದಾ ಹಿಮವದಾಶ್ರಯಾಃ ।
 ಪೂಜಯಾಮಾಸುರಘ್ನಾದ್ಯೈಃ ಶೌನಕಾದ್ಯಾ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ ॥೨೪೩॥
 ತತಃ ಪ್ರಸನ್ನಹೃದಯಂ ತಮೇವ ಪುರುಷಂ ತದಾ ।
 ಕೋಃಸಿ ಸ್ವಾಮಿನ್ನಿತಿ ಪ್ರಶ್ನಂ ಚಕ್ರಸ್ತೇ ಶೌನಕಾದಯಃ ॥೨೪೪॥

ಲಾದುವುಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಿಂಗಗಳಂತೆಯೇ, ಶಿವಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಶಾಂಭವರೂ ಚರಲಿಂಗಸ್ವರೂಪರೇ ಆಗಿರುವರು. ॥೨೪೨-೨೪೦॥

ಅದ್ದರಿಂದ ದ್ವಿಜರಾದವರು ಪರಶಿವನ ಸಂತುಷ್ಟಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶಿವ ಲಿಂಗದ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಶಾಂಭವರನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಸ್ವರೂಪನೇ ಆಗಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗವು ಎಂತಹುದೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವರೂ ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೇ ಅದನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಪೂಜೆಮಾಡಲೇಬೇಕು. ॥೨೪೧-೨೪೨॥

ಹಿಂದೆ ಸುಮೇರುಪರ್ವತದಿಂದ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸೊಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿತು ಕೂಡಲೇ ಆ ತೇಜಸ್ಸು ಅತ್ಯುತ್ತಮನಾದ ಪುರುಷಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿತು ಆಗ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೌನಕನೇ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ಪುರುಷನನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾಡ್ಯ, ಆಚಮನಿಯಾದಿ ಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು. ॥೨೪೩-೨೪೪॥

ಹೀಗೆ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಾಂತರಂಗನಾಗಿರುವ ಆ ಪುರುಷನನ್ನು ಕಂಡು ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವಾರು ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೂ ಕಾರಣಭೂತನಾಗಿರುವವನೂ ಮೇಧಾವಿಯೂ ಆದ

ತತಃ ಸ ಪುರುಷೋ ಧೀಮಾಂಸ್ಸರ್ವಧರ್ಮಪ್ರವರ್ತಕಃ ।

ಸತ್ಯಭೂತಂ ವಚಃ ಪ್ರಾಹ ನೇದೋಃಹಮಿತಿ ಸಾದರಂ ||೨೪೬||

ತತಸ್ತ ಋಷಯಃ ಸರ್ವೇ ಶೌನಕಾತ್ರಿಪುರೋಗಮಾಃ ।

ಪ್ರಾಹುರತ್ಯಂತಸಂತುಷ್ಟಾಸ್ತಂ ನೇದಪುರುಷಂ ತದಾ ||೨೪೭||

|| ಋಷಯ ಊಚುಃ ||

ನೇದೋಃಸಿ ನೇದತತ್ತ್ವಜ್ಞ ಸರ್ವನೇದಾರ್ಥವಿದ್ಧರ ।

ತ್ವತ್ತಃ ಸಂಶಯವಿಚ್ಛೇದೋ ಭವಿಷ್ಯತ್ಯದ್ಯ ತು ಧ್ರುವಂ ||೨೪೮||

ಕಃ ಪರಃ ಸರ್ವದೇವೇಷು ಧೈಯಃ ಕೋ ಭಗವಾನ್ ಸ್ಥಿತಃ ।

ಇದಂ ಸರ್ವಮಶೇಷೇಣ ವದ ನೇದಾದ್ಯ ಸಾದರಂ ||೨೪೯||

|| ನೇದಪುರುಷ ಉವಾಚ ||

ಪರೋ ಮಹೇಶ್ವರೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಸರ್ವದೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಃ ।

ಧೈಯಃ ಸ ಏವ ಭಗವಾನ್ಧೈಯೋಃನೋ ನ ಮನೀಷಿಭಿಃ||೨೫೦||

ಆ ಪುರುಷನು ಅವರಿಗೆ “ ನಾನು ನೇದಪುರುಷನು ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ನುಡಿದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶೌನಕ, ಅತ್ರಿ ಇವರೇ ಮುಂತಾದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೇದಪುರುಷನನ್ನು ಕುರಿತು ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದರು. ||೨೪೫-೨೪೬-೨೪೭||

ಸಕಲ ನೇದತತ್ತ್ವವನ್ನರಿತವನೂ, ಸಕಲ ನೇದಾರ್ಥವನ್ನರಿತವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ಆಗಿರುವ ನೀನೇ ನೇದಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವೆ. ಈಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದೇಹವೂ ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಆಯ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮನೇ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ಯಾನಾರ್ಹನೆನಿಸಿದವನೂ, ಭಗವಂತನಾದವನೂ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾದಕಾರಣ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಚವೂ ಬಿಡದೇ ನನಗೆ ಈಗ ತಿಳಿಸು ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಶೌನಕಾದಿ ಋಷಿಗಳು ನೇದಪುರುಷನನ್ನು ವಿಷಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ||೨೪೮-೨೪೯||

“ ಓ ಮುನಿಗಳೇ, ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ಸಕಲ ದೇವತೋತ್ತಮನೂ ಆಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಆ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಧ್ಯಾನ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

|| ವಿಷ್ಣುರೂಪಾಚ ||

ಇತಿ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಶೌನಕಾದಯಃ |

ಪುನಃ ಸಂಶಯಮಾಪನ್ನಾಃ ಪಪ್ರಚ್ಛುರ್ವಿನಯಾನತಾಃ ||೨೫೦||

|| ಋಷಯ ಉಚುಃ ||

ಕೋ ನಾ ಮಹೇಶ್ವರೋ ದೇವಃ ತಸ್ಯ ರೂಪಂ ಚ ಕೇದೃಶಂ |

ವದ ಸರ್ವಂ ವಿಶೇಷೇಣ ವೇದವಾಕ್ಯೈರ್ಯಥಾಕ್ರಮಂ ||೨೫೧||

|| ವೇದಪುರುಷ ಉವಾಚ ||

ಯೋ ವೇದಾದೌ ಸ್ವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ವೇದಾಂತೇ ಚ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ |

ತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಲೀನಸ್ಯ ಯಃ ಪರಃ ಸ ಮಹೇಶ್ವರಃ ||೨೫೨||

ನಾನ್ಯೋ ಮಹೇಶ್ವರೋ ಜ್ಞೇಯೋ ರೂಢ ಏವ ಸ ಶಂಕರಃ |

ಸ ಪರಃ ಸರ್ವದೇವೇಷು ದ್ವಿಜಾ ಧೈಯಃ ಸ ಏವ ಹಿ ||೨೫೩||

ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ವಿವೇಕಿಗಳಾದವರು ಎಂದಿಗೂ ಧ್ಯಾನಮಾಡಲಾರರು” ಎಂಬುದಾಗಿ ವೇದಪುರುಷನು ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದನು ||೨೫೦||

ಆ ವೇದಪುರುಷನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳು ಪುನಃ ಸಂಶಯಗೊಂಡು ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ||೨೫೧||

“ಅಯ್ಯ ವೇದಪುರುಷನೆ, ಮಹೇಶ್ವರನೆನಿಸಿದ ದೇವನಾರು? ಅವನ ರೂಪವು ಹೇಗಿರುವುದು? ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷವಾದ ವೇದವಚನಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.” ||೨೫೨||

ಆಗ ಋಷಿಗಳ ಅಭೀಷ್ಟವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ವೇದಪುರುಷನಿಂತೆಂದನು. “ವೇದದ ಅಧ್ಯಂತಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ) ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿರುವ, ವೇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಭೂತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಣವವು (ಓಂಕಾರವು) ತನಗೆ ಅಶ್ರಯವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ (ವ್ರಕೃತಿತ್ವೇನ ಅಧ್ಯವಸಿತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ) ಅಡಗಿಹೋಗುವುದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಣವಾತ್ಮಕನೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನೂ ಅದವನೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆನಿಸು

ಸರ್ವಕರ್ತಾ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷೀ ಶಿವ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೫೫||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯಃ ಸಾಂಬ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೫೬||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ರುದ್ರ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೫೭||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಭೀಮ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೫೮||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಸೋಮ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೫೯||

ವನು (ಯಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಯತಂ ವೇದಾಃ ಎಂಬಂತೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶ್ವಾಸರೂಪ ವಾಗಿರುವ ಈ ವೇದಗಳಿಗೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ (ಪ್ರಣವವೇ) ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.) ವಿಪ್ರರೆ, ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಮಹೇಶ್ವರರೆನಿಸಲಾರರು. ಆ ಶಂಕರನಿಗೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಹೆಸರು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಅವನೇ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲೆಯೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನೂ ಧ್ಯಾನಾರ್ಹನೂ ಆಗಿರುವನು. ||೨೫೩-೨೫೪||

ಪ್ರಪಂಚದ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುವವನೂ, ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಆಗಿರುವನು ಸಕಲ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವವನೂ, ನಿತ್ಯನೂ (ಶಾಶ್ವತನೂ) ಅಂಬಿಕಾಸಮೇತನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನೇ ಆಗಿರುವನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯವು ಸತ್ಯವೆಂದು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ||೨೫೫-೨೫೬||

ಸಕಲ ವೇದಗಳಲ್ಲೆಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರುದ್ರ, (ಭಕ್ತರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವನು), ಭೀಮ (ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನೂ), ಸೋಮ (ಉಮಾರ್ಥಕರೀರನೂ), ಭರ್ಗ (ಮನ್ಮಥ, ಯಮ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದವನೂ ತೇಜೋರೂಪಿಯೂ.), ತ್ರೈಕ್ಷ (ಮುಕ್ತಾಂಗನೂ) ಈ ನಾಮ

ಶ್ರೀ ಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಭರ್ಗ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೦||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ತ್ರ್ಯಕ್ಷ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೧||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಸ್ಥಾಣುರೇವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೨||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಶಂಭುರೇವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೩||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಶರ್ವ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೪||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಭವ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೫||

ಸರ್ವಶ್ರುತಿಶ್ರುತೋ ನಿತ್ಯೋ ಉಗ್ರ ಏವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೬||

ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೂ, ಶಾಶ್ವತನೂ ಆಗಿರುವವನೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಪದೇ ಪದೇ ಇದನ್ನು ನಾನು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವೆನು. ||೨೫೭-೨೫೮-೨೫೯-೨೬೦-೨೬೧||

ಸಕಲ ವೇದಪ್ರತಿಪಾದಿತನಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾಣು (ನಿರ್ವಿಕಾರಸ್ವರೂಪ), ಶಂಭು (ಸಕಲ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವನೂ), ಶರ್ವ (ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂಸೆಪಡಿಸುವವನೂ), ಭವ (ಸಕಲ ಜಗದುತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣನೂ), ಉಗ್ರ(ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ದಂಡಿಸುವವನೂ), ಆದವನೇ ಮಹೇಶ್ವರನೆಂಬುದು ಸತ್ಯವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತೋಳನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾರುತ್ತೇನೆ. ||೨೬೨-೨೬೩-೨೬೪-೨೬೫-೨೬೬||

ವಿಶ್ವಾ ವಿಶ್ವಾಧಿಕೋ ರುದ್ರೋ ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣಾದಿಕಂ ಜಗತ್ |

ನ ರುದ್ರಾದಧಿಕಃ ಕೋಃಪಿ ತಸ್ಮಾತ್ಸಪರ ಉಚ್ಯತೇ ||೨೬೭||

ಯಃ ಸೋನೋ ಜನಿತಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ ವಿಷ್ಣೋರಧಿಕಸ್ತತಃ |

ವಿಷ್ಣಾದಿಜನಿತಾ ಸೋಮಃ ಸರ್ವದೇವಾಧಿಕೋ ಧ್ರುವಂ ||೨೬೮||

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನನ್ಯೋ ನ ಭಗವಾನ್ಧ್ರುವಂ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೬೯||

ಧೇಯೋ ಮುಕ್ತೈರ್ಭಿಭಿರ್ನಿತ್ಯಂ ಶಿವ ಏಕಃ ಶಿವಂಕರಃ |

ಸತ್ಯಮೇತತ್ಪುನಃ ಸತ್ಯಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಭುಜಮುಚ್ಯತೇ ||೨೭೦||

ನಿಧನೇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಕಾರ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ದ್ವಿಜೈಃ |

ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವರೂಪೇಣ ಯಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸ ಶಂಕರಃ ||೨೭೧||

ಶಿವಸ್ಯೈವಾರ್ಚನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಲಿಂಗರೂಪಸ್ಯ ವೈದಿಕೈಃ |

ಅನ್ಯಥಾ ನರಕಂ ಯಾಂತಿ ಸತ್ಯಮೇವೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ ||೨೭೨||

ವಿಪ್ರರೇ ಕೇಳರಿ, ರುದ್ರನು ಈ ದೃಶ್ಯಪ್ರಪಂಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು. ವಿಷ್ಣಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಗತ್ತೇ ವಿಶ್ವವೆನಿಸುವುದು. ರುದ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವನಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೂ ಎನಿಸುವನು. ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸೋಮನು ವಿಷ್ಣುವಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ನಲ್ಲವೆ! ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ ಆ ಸೋಮನು ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಅಧಿಕನೆನಿಸುವನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ||೨೬೭-೨೬೮||

ಆ ರುದ್ರನೇ ಭಗವಂತನು. ಬೇರೆಯವರು ಎಂದಿಗೂ ಭಗವಂತರೆನಿಸಲಾರರು. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಬಯಸುವವರು ನಿತ್ಯವೂ ಮಂಗಳಕರನಾದ ಶಿವನೊಬ್ಬ ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪದೇಪದೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಭುಜವನ್ನೆತ್ತಿ ಹೇಳುವೆನು ||೨೬೯-೨೭೦||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು “ ನಿಧನಪತಯೇ ನಮಃ ” ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶಿವಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವರೂಪದಿಂದಿರುವ ಶಾಂಭವನು ಆ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಯೋ ವೈ ರುದ್ರಃ ಸ ಭಗವಾನ್ಸ ವಿಶ್ವಾಧಿಕ ಉಚ್ಯತೇ ।

ಮಹೇಶ್ವರಃ ಸ ಏವೇತಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಪೂಜ್ಯೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥೨೨೩॥

ಮಹೇಶ್ವರಮುಮಾಕಾಂತಮನನ್ಯಸದೃಶಂ ಪ್ರಭುಂ ।

ಯೋಽನ್ಯತುಲ್ಯತಯಾ ವೇತ್ತಿ ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಸ್ಫುತಃ ॥೨೨೪॥

ಈಶಾನಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮೀಶ್ವರಂ ಜಗತಾಂ ಪ್ರಭುಂ ।

ಯೋಽನ್ಯತುಲ್ಯತಯಾ ವೇದ ಸ ಚಂಡಾಲ ಇತಿ ಸ್ಫುತಃ ॥೨೨೫॥

ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮಿತ್ಯಾದೈರ್ವಚನೈರ್ಮಯಾ ।

ಧೈಯಃ ಶಂಕರ ಏವೇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ ಬಹುಧಾ ಪುರಾ ॥೨೨೬॥

ಶಿವಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಸ್ಯ ಶಿವಸ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ।

ಕರ್ತವ್ಯಮರ್ಚನಂ ನಿತ್ಯಂ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕಂ ॥೨೨೭॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಯೋ ನಾರ್ಚಯತಿ ಶಂಕರಂ ।

ಸ ದುರ್ಭಗ ಇತಿ ಜ್ಞೇಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರ್ಬಹ್ಮವಿತ್ತಮೈಃ ॥೨೨೮॥

ಶಂಕರನೇ ಆಗಿರುವನು ವೈದಿಕರಾದವರು ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನರಕವನ್ನೈದುವರು. ಇದು ನಿಜ. ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಭಗವಂತನಾದ ರುದ್ರನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವನಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಅವನೇ ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪನ್ನನೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು ॥೨೨೧-೨೨೨-೨೨೩॥

ಮಹೇಶ್ವರನೂ, ಉಮಾರಮಣನೂ, ಅಪ್ರತಿಮನೂ ಆದ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಇತರ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುವವನು ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವನು. ಅಲ್ಲದೇ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನೂ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಭುವೂ ಆದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ಇತರದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನನೆಂದು ಭಾವಿಸುವವನು ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವನು. ॥೨೨೪-೨೨೫॥

“ ಈಶಾನಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ” ಮುಂತಾದ ವೇದವಚನಗಳಿಂದ ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಆ ಶಂಕರನೇ ಧ್ಯಾನಾರ್ಹನೆಂದು ಬಹಳ ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ ನಿಶ್ಚಯ

ಯೇನ ತಪ್ತಂ ತಪಃ ಪೂರ್ವಮಘೋರಂ ಶಂಕರಾಲಯೇ |

ತಸ್ಯೈವ ಭವತಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಶಿವಲಿಂಗಸಮರ್ಚನೇ ||೨೭೯||

ಯಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಶಿವಲಿಂಗೇ ಶಿವಾರ್ಚನಂ |

ಸ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಂಕರಂ ಸಾಂಬಂ ಸಮರ್ಚಯತಿ ಸರ್ವದಾ ||೨೮೦||

ಲಿಂಗೇ ಸಮರ್ಚಿತಃ ಶಂಭುದರ್ಶದಾತಿ ವರಮೀಪ್ಸಿತಂ |

ಅತಃ ಪ್ರಯತ್ನತೋ ನಿತ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಲಿಂಗಪೂಜನಂ ||೨೮೧||

ಉದ್ಘೂಳನಕ್ರಿಪುಂಧ್ರಂ ಚ ತಥಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ |

ಕರ್ತವ್ಯಮತಿಯತ್ನೇನ ಲಿಂಗಪೂಜಾಪರೈರ್ವಿಜೈಃ ||೨೮೨||

ಕರ್ತವ್ಯೋ ಲಿಂಗಪೂಜಾಂತೇ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪೋ ಬುಧೈಃ |

ಸಹಸ್ರಮಪ್ರಮಾದೇನ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪಸ್ತತಃ ||೨೮೩||

ಮಾಡಿರುವೆನು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಿವಲಿಂಗರೂಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಶಿವನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಶಂಕರನನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡದಿರುವವನು ಭಾಗ್ಯಹೀನನೆಂದೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ||೨೭೯-೨೮೨-೨೮೪||

ಶಿವದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಘೋರವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನೆಸಗಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪರಮಶಿವನನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡುವವನು ಸಾಕ್ಷಾದಂಬಿಕಾರಮಣನನ್ನೇ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಂಭುವು ಭಕ್ತರ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ, ನಿಯಮಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ||೨೭೯-೨೮೦-೨೮೧||

ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಾನಿರತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪೂರ್ಣ ನಿಯಮದಿಂದ ಭಸ್ಮ ಲೇಪನ, ಭಸ್ಮಕ್ರಿಪುಂಧ್ರಧಾರಣ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ ಸಾವಿರ ಸಾರಿ ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರಜಪಮಾಡಬೇಕು. ಅದಾದನಂತರ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾರಾಯಣಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಾಭಿಷೇಚನಂ ।

ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈಃ ಪೂಜನೀಯಂ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥೨೮೪॥

ಅಯಂ ಮೇ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಸವ್ಯಹಸ್ತತಲೇನ ಯಃ ।

ಉಪಸ್ಪೃಶೇಲ್ಲಿಂಗಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸ ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೮೫॥

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾತ್ರಿಕಂ ಕಾರ್ಯಮಧಿಕಂ ತು ಶಿವಾಲಯೇ ।

ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟ್ಟಿರೇವ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ॥೨೮೬॥

ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಕಾನಿ ಚ ।

ತಾನಿ ತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯಾತ್ಪದೇಪದೇ ॥೨೮೭॥

ಉತ್ಥಾಯೋತ್ಥಾಯ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಾನ್ಪ್ರಣಾಮಾನ್ವಿಂಶದುತ್ತರಾನ್ ।

ಯಃ ಕರಿಸ್ಯತಿ ಯತ್ನೇನ ಸ ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೮೮॥

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪರಮೇಶಾಗ್ರೇ ಕರತಾಡನಪೂರ್ವಕಂ ।

ಯೋ ನೃತ್ಯತ್ಯನ್ವಹಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೮೯॥

ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಮಂತ್ರವುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಶಿವನಾಮಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು. ||೨೮೪-೨೮೫-೨೮೬॥

“ ಅಯಂ ಮೇ ಹಸ್ತೋ ಭಗವಾನ್ ” ಎಂಬ ರುದ್ರಮಂತ್ರವನ್ನು ಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗದ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು. ಶಿವದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೇ ಇಲ್ಲದೇ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ನಡೆಸಬೇಕು. ||೨೮೫-೨೮೬॥

ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಮಹಾ ಪಾಪಗಳು ತಪ್ಪದೇ ನಾಶವಾಗುವುವು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಎದ್ದು ಇಸ್ಪತ್ತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮುಂದುಗಡೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ

ವೃಷಸ್ಯ ವೃಷಣಿಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವೃಷಶೃಂಗಾಂತರಾನ್ಮುಡಾ ।

ಯಃ ಪಶ್ಯೇಲ್ಲಿಂಗಮ್ನೇಶಾನಂ ಸ ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥೨೯೦॥

ಭುವನತ್ರಯತೀರ್ಥಾನಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಪಿ ನಿಶಾಮುಖೇ ।

ವೃಷಾಂಡಂ ಸಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ ॥೨೯೧॥

ಸಾಯಂ ವೃಷಾಂಡಂ ಯಃ ಪಶ್ಯೇತ್ಸ ತೀರ್ಥಾನ್ಯಪಿಲಾನ್ಮುಪಿ ।

ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಃ ಸ್ನಾತಶ್ಚ ಸತತಂ ಪೂತಶ್ಚಾತ್ರ ನ ಸಂಶಯಃ ॥೨೯೨॥

ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಮೃತ್ಯುರಂ ಲಿಂಗಂ ವೃಷಶೃಂಗಾಂತರಾದ್ವಿಜಾಃ ।

ವೃಷೇಶವೃಷಣಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಿವಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಂ ॥೨೯೩॥

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರಾನ್ಕೃತ್ವಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಶಂಕರಂ ।

ಪುನಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಶಿವಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥೨೯೪॥

ನರ್ತನಮಾಡುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವನು.

॥೨೮೭-೨೮೮-೨೮೯॥

ವೃಷಭದ (ಶಿವಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿರುವ) ವೃಷಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದೇ ವೃಷಭದ ಕೊಂಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡುವವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃಷಭದ ಅಂಡ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿರುತ್ತವೆ. ಓ ಮುನಿಪುಂಗವರೇ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃಷಭದ ಅಂಡವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡುವವರು ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರಂತೆ ಅನವರತವೂ ಪವಿತ್ರರೇ ಆಗುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ॥೨೯೦-೨೯೧-೨೯೨॥

ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠರೇ, ವೃಷಭರಾಜನ ಅಂಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಿವನನ್ನು ಸ್ಮರಣಮಾಡುತ್ತಾ ವೃಷಭದ ಕೊಂಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಈಶ್ವರನ ಲಿಂಗವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದವರೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಶಂಕರನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವವರೂ ಶಿವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ॥೨೯೩-೨೯೪॥

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ಇಮಾನಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾಣಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣಪೂರ್ವಕಂ ।

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಾದೀನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದ್ಯೈಃ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ||೨೯೫||

ಸತತಂ ಶಿವಪೂಜಾಯಾಂ ಚಿತ್ತಂ ಯಸ್ಯಾನುವರ್ತತೇ ।

ಸ ಧನ್ಯ ಇತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತೇನ ಮುಕ್ತಿರವಾಪ್ಯತೇ ||೨೯೬||

ಶಿವಪೂಜಾಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಶಿವಲಿಂಗೇ ನಿರಂತರಂ ।

ಶಿವಲಿಂಗೇ ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ಸರ್ವಕಾಮಪ್ರದಾಯಕಾ ||೨೯೭||

ಯೇ ಪೂಜಯಂತಿ ಸತತಂ ಶಿವಲಿಂಗಂ ಶಿವಾತ್ಮಕಂ ।

ನ ತೇಷಾಂ ಗರ್ಭವಾಸಾದಿದುಃಖಾನಿ ದ್ವಿಜಪುಂಗವಾಃ ||೨೯೮||

ಶಿವನಾಮಾಮೃತಂ ಪೀತಂ ಮುದಾ ಯೇನ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ।

ನ ಪಿಬತ್ಯೇವ ಸ ಪುನರ್ವಾರ್ತುಃ ಸ್ತನ್ಯಂ ಪುನಃ ಪುನಃ ||೨೯೯||

ಶಿವನಾಮಾಮೃತೇ ಪೀತೇ ಜನ್ಮೈವ ನ ತಥಾ ಸತಿ ।

ಸ್ತನ್ಯಸಾನಂ ಕಥಂ ಕುರ್ವ್ಯಾದತಸ್ತನ್ನೈವ ಸರ್ವಥಾ ||೩೦೦||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮುಂತಾದ ಚತುರ್ವರ್ಣದವರೂ ನಿತ್ಯವೂ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿವನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನಶ್ಯವಾಗಿ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಅನವರತವೂ ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಕ್ಲವನೇ ಧನ್ಯನು. ಅವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯು ತಪ್ಪದೇ ಕರಗತವಾಗುವುದು. ||೨೯೫-೨೯೬||

ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯು ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಾದುದರಿಂದ ಅನವರತವೂ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿವಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವ ಶಿವನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತೃಗರ್ಭವಾಸವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ದುಃಖಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ||೨೯೭-೨೯೮||

ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಶಿವನಾಮಗಳೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದವರು ತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲನ್ನು ಎಂದೂ ಕುಡಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಶಿವನಾಮವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿದವನಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವೇ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ

|| ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುರುವಾಚ ||

ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಣಾಃ ಶೌನಕಾದಯಃ |

ತಂ ವೇದಂ ಪೂಜಯಾಮಾಸುಃ ಪೂಜಿತೋಽಂತರ್ದಧೇ ಚ ಸಃ ||೮೦೧||

ತತಃ ಪರಂ ಶೌನಕಾದ್ಯಾಃ ಶತಕೋಟಿಮುನೀಶ್ವರಾಃ |

ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ಕರ್ತುಂ ತದಾ ಚಕ್ರುರುಪಕ್ರಮಂ ||೮೦೨||

ಉದ್ಘೂಲ್ಯ ಭಸ್ಮನಾಂಗಾಢಿ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಾಂಕಿತಮಸ್ತಕಾಃ |

ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಚಕ್ರುಃ ಶಂಕರಪೂಜನಂ ||೮೦೩||

ಕೃತ್ವಾ ವೃನ್ಮಯಲಿಂಗಾಢಿ ಬಿಲ್ವಸತ್ರಾದಿಭಿರ್ಮುಢಾ |

ಚಕ್ರುರ್ವತ್ಸರಪರ್ಯಂತಂ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನಂ ದ್ವಿಜಾಃ ||೮೦೪||

ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವಃ ಶತಕೋಟಿಸ್ವರೂಪಧೃಕ್ |

ಅನಿರಾಸೀತ್ಕೃಪಾಸಿಂಧುಃ ಪ್ರತಿಲಿಂಗಾರ್ಚಕಾಂಗಣೇ ||೮೦೫||

ಅಂತಹವನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಮತ್ತೆ ಜನನಿಯು ಸ್ತನ್ಮವನ್ನು ಕುಡಿಯಬಲ್ಲನು ?
ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಪುನರ್ಜನ್ಮವು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು ||೮೦೬-೮೦೭||

ಹೀಗೆ ನುಡಿದ ವೇದಪುರುಷನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶೌನಕನೇ ಮುಂತಾದ
ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ವೇದಪುರುಷನನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ
ದರು. ಅನಂತರ ವೇದಪುರುಷನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಸೆಯಾದನು ಅದಾದಮೇಲೆ
ನೂರುಕೋಟಿ ಮಂದಿ ಶೌನಕರೇ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಪುಂಗವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ
ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು ||೮೦೮-೮೦೯||

ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ
ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂಡ್ರ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆ ಶೌನಕಾದಿಮುನಿ
ಗಳು ಶಂಕರನನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ತಾವೇ
ಮಣ್ಣಿನ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು ಒಂದು ವರ್ಷದ
ವರೆಗೂ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಡೆಸಿದರು.
ಕೊನೆಯದಿನ ದಯಾಸಮುದ್ರನಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ನೂರುಕೋಟಿರೂಪಗಳನ್ನು

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ದದ್ಯ ಶುಃ ಶೌನಕಾದ್ಯಾಸ್ತೇ ಮುನಯೋ ಯುಗಪದ್ವಿಜಾಃ ।

ನಾನಾಲಂಕಾರಸಂಪನ್ನಾನ್ ಶತಕೋಟಿಮಹೇಶ್ವರಾನ್ ||೮೦೬||

ಏಕೋಽಪಿ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವೋ ನಾನಾರೂಪಧರಃ ಸದಾ ।

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಗಮತ್ತೇಷಾಮಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಽಪಿ ವಸ್ತುತಃ ||೮೦೭||

ಶತಕೋಟಿವೃಷಾರೂಢಂ ಶತಕೋಟಿಶಿವಾನ್ವಿತಂ ।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೇ ಮುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಪೂಜಾಂ ಚಕ್ರೈರ್ಯಥಾವಿಧಿ ||೮೦೮||

ಶ್ರೀರುದ್ರಂ ನಿವಿಧಾಕಾರಂ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯೇನ ತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ।

ತುಷ್ಟುವುರ್ಹೃಷ್ಟಮನಸಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಾಸ್ತದಾ ||೮೦೯||

ತತೋ ಮುನೀನುವಾಚ್ಯೇವಂ ನಾನಾರೂಪಧರಃ ಶಿವಃ ।

ಇಷ್ಟಂ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಭವದ್ಭ್ಯ ಇತಿ ಸಾದರಂ ||೮೧೦||

ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜಕರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು.
||೮೦೬-೮೦೯-೮೧೦||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರೆ, ಆಗ ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನೂರುಕೋಟಿಮಂದಿ ಮಹೇಶ್ವರರೂಪಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡರು. ಮಹಾದೇವನೊಬ್ಬನೇ ಆದರೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅನೇಕರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬಲ್ಲನು. ವಸ್ತುತಃ ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಹಾದೇವನು ಭಕ್ತಿಪರವಶನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶನವನ್ನಿತ್ತನು ||೮೦೬-೮೦೭||

ನೂರುಕೋಟಿ ವೃಷಭಗಳನ್ನೇರಿ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಾರ್ವತಿಯರಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಮಹೇಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು ನಾನಾವಿಧವಾದ ಆಕೃತಿಯಿಂದ ತೋರುತ್ತಿರುವ ರುದ್ರದೇವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಾನಾರೀತಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಧರಿಸಿದರು. ಆಗ ನಾನಾರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಪರಶಿವನು ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು

|| ಮುನಯ ಉಚುಃ ||

ನೋಕ್ಷಂ ದೇಹಿ ಮಹಾದೇವ ನೋಕ್ಷದಾಮರಸತ್ತಮ |

ಪುರುಷಾರ್ಥಪರೋ ನೋಕ್ಷಸ್ತತೋ ನೋಕ್ಷಸ್ತಪೇಕ್ಷಿತಃ ||೮೦೧||

ಕಿಂ ಚಾಸ್ಮಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಸದಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೇ |

ದೃಢೋ ಭವತು ವಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೦೨||

ಕಿಂ ಚಾಸ್ಮಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಶಿವಲಿಂಗಾರ್ಚನೇ ಸದಾ |

ದೃಢೋ ಭವತು ವಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೦೩||

ಕಿಂಚಾಸ್ಮಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಕೇವಲೇ ಭಸ್ಮಧಾರಣೇ |

ದೃಢೋ ಭವತು ವಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೦೪||

ಕಿಂಚಾಸ್ಮಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪೇ ಸದಾ |

ದೃಢೋ ಭವತು ವಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೦೫||

ಕಿಂಚಾಸ್ಮಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪೇ ಸದಾ |

ದೃಢೋ ಭವತು ವಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೦೬||

ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ತಪ್ಪದೇ ಕೊಡು ತ್ರೇನೆಂದು ಅದರದಿಂದ ನುಡಿದನು. ||೮೦೮-೮೦೯-೮೧೦||

ದೇವತಾಶ್ರೇಷ್ಠನೂ, ನೋಕ್ಷದಾತ್ಯವೂ ಆದ ಮಹಾದೇವನೇ, ನೋಕ್ಷವನ್ನು ನಮಗೆ ಕರುಣಿಸು. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದರಿಂದ ಆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ನಾವು ಬಯಸುವೆವು. ಅಲ್ಲದೇ ಮಹಾದೇವಾ. ನಮಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೃಢವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಲಿ. ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಶಿಥಿಲವಾಗ ಬೇಡ. ||೮೦೧-೮೦೨||

ಮಹಾದೇವನೇ, ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ, ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಭೂತಿಧಾರಣೆ, ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯಜಪ ಮತ್ತು ಶಿವಸಂಚಾರ್ಷ ಜಪಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೃಢವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟಾಗಲಿ. ಆ ದೃಢಭಕ್ತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ಶಿಥಿಲವಾಗದಿರಲಿ. ||೮೦೩-೮೦೪-೮೦೫-೮೦೬||

ಕಿಂ ಚಾಸ್ತಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಶಿವತೀರ್ಥಾಟನೇ ಸದಾ |
 ದೃಢೋ ಭವತು ನಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೧೭||
 ಕಿಂಚಾಸ್ತಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಶಿವನೈವೇದ್ಯಭಕ್ಷಣೇ |
 ದೃಢೋ ಭವತು ನಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೧೮||
 ಕಿಂಚಾಸ್ತಾಕಂ ಮಹಾದೇವ ಶಿವಭಕ್ತಜನಾರ್ಚನೇ |
 ದೃಢೋ ಭವತು ನಿಶ್ವಾಸಃ ಶಿಥಿಲೋ ಮಾಸ್ತು ಸರ್ವಥಾ ||೮೧೯||

|| ವಿಷ್ಣುರುನಾಚ ||

ತದ್ಯಾಚಿತವರಾಃ ಸರ್ವೇ ಗಿರಿಜಾಪತಿನಾ ತದಾ |
 ದತ್ತಾಸ್ತತಃ ಪರಂ ಜಾತಾ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರ್ಮನೋಹರಾ ||೮೨೦||
 ತತಃ ಪರಂ ಮಹಾದೇವೋ ನಾನಾರೂಪಧರೋಽಪಿ ಸಃ |
 ಕ್ಷಣಾರ್ಧೇನೈವ ಯುಗಪಲ್ಲಿಂಗರೂಪೀ ತಿರೋದಧೇ ||೮೨೧||
 ಏತಾದೃಶಂ ಕೃಪಾಸಿಂಧುಂ ಲಿಂಗರೂಪಿಣಿಮೀಶ್ವರಂ |
 ನಿತ್ಯಮವ್ಯಭಿಚಾರೇಣ ಪೂಜಯಂತಿ ಮನೀಷಿಣಃ ||೮೨೨||

ಪರಮೇಶ್ವರನೇ, ಮಹಾದೇವನೇ, ಶಿವತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ, ಶಿವನೈವೇದ್ಯಭಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿವಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನಗಳ ಸೇವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೃಢವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ದೇವತಾಭಾವನೆಯು ನಮಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಆನುಗ್ರಹಿಸೆಂದು ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಬೇಡಿದರು. ||೮೧೭-೮೧೮-೮೧೯||

ಆಗ ಗಿರಿಜಾರಮಣನು ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳು ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದಾರನಾಗಿ ಕರುಣಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ದೇವತೆಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹೂಮಳೆಗರೆದರು. ಆಮೇಲೆ ನಾನಾರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನಾದರೂ ಲಿಂಗರೂಪಿಯಾದ ಆ ಮಹಾದೇವನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು. 'ದಯಾ ಸಮುದ್ರನೂ, ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪಿಯೂ ಆದ ಇಂತಹ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಶಾಂಭವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಶಿವತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದನು ||೮೨೦-೮೨೧-೮೨೨||

|| ಶಿವ ಉವಾಚ ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ಥಿತೋ ವಿಷ್ಣುರೇತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರವಿಃ |

ಅಸ್ತಾದ್ವಿಂ ಸಮವಾಸಾಂತೇ ತತೋ ಮೌನಾನಿ ಸೂಚಯನ್ ||೮೨೩||

ವಿಷ್ಣ್ವದ್ಯಾ ದೈವತಗಣಾ ಋಷಯಶ್ಚ ತತಃ ಪರಂ |

ಶಿವಗಂಗಾತಟಂ ಪ್ರಾಪುಃ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲೇ ವರಾನನೇ ||೮೨೪||

ತತಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಸಮುದ್ಯುಳ್ಯ ಭಸ್ಮನಾಂಗಾನಿ ಸಾದರಂ |

ತ್ರಿಪುಂದ್ರಧಾರಣಂ ಚಕ್ರುಸ್ತತೋ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಂ ||೮೨೫||

ತತೋ ಬಿಲ್ವದಲಾದೀನಿ ಪೂಜೋಪಕರಣಾನಿ ಚ |

ಆದಾಯ ಪೂಜಯಾಮಾಸುರ್ಮೂಲಸ್ಥಾನೇಶ್ವರಂ ಶಿವೇ ||೮೨೬||

ತತೋ ಹೇಮಸಭಾಮಧ್ಯೇ ರತ್ನಸ್ತಂಭವಿರಾಜಿತೇ |

ಮಯಾ ನಾಟ್ಯಂ ಸಮಾರಬ್ಧಂ ಸಾಯಂಕಾಲೇ ಮನೋರಮೇ ||೮೨೭||

ನಾಟ್ಯಕಾಲೇ ನಂದಿಕೇಶೋ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವೇತ್ರಮುತ್ತಮಂ |

ಚಕಾರ ದೂರತೋ ದೇವಾನೃಷೀನಪಿ ವರಾನನೇ ||೮೨೮||

ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿರಲು ಸೂರ್ಯನು ಮೌನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಅಸ್ತಾಚಲಪರ್ವತವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. (ಅಸ್ತಮಯ ನಾಯಿತು) ವಿಷ್ಣುವೇ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವೂ, ಆ ಋಷಿಗಳೂ ಸಹ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲವಾಗಲು ಶಿವಗಂಗಾತೀರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣಬೆಳೆಸಿದರು. ||೮೨೩-೮೨೪||

ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿವಗಂಗಾತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆದರದಿಂದ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಲೇಪನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಭಸ್ಮತ್ರಿಪುಂದ್ರವನ್ನೂ ಮತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ಅಮೇಲೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲಸ್ಥಾನೇಶ್ವರನನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸಿದರು ||೮೨೫-೮೨೬||

ಅನಂತರ ರತ್ನಸ್ತಂಭಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುವರ್ಣಮಯವಾದ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನರ್ತನಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ

ಪ್ರಮುಥಾಃ ಕೋಟಿಶೋ ದೇವಿ ತದಾ ಮಾಮನಘಂ ಶಿವಂ ।

ತುಷ್ಟವೃಹ್ಯಷ್ಟಮನಸಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟಾಸ್ತದಾ ॥೮೨೯॥

ಮೂರ್ಧಸ್ತಂಜಲಿನಾದಾಯ ನಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಸುರಾಃ ।

ತುಷ್ಟವೃದೂರತಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಹೃದಯಾಂಬುಜಾಃ ॥೮೩೦॥

ತದಾ ಜಯ ಜಯೇತ್ಯೇವಂ ಶಬ್ದಾ ದುಂದುಭಿನಿಸ್ತನಾಃ ।

ತೂರೈಸ್ತನಾಶ್ಚ ಸಂಜಾತಾಃ ಸರ್ವದಿಕ್ಷು ಮನೋರಮಾಃ ॥೮೩೧॥

ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿರಭೂದ್ದೇವಿ ತದಾ ಕಲ್ಪತರುಚ್ಯುತಾ ।

ಸುಗಂಧಾಃ ಶೀತಲಾಃ ಶಾಂತಾ ವಾಯವೋಽಪಿ ನವೃಸ್ತದಾ ॥೮೩೨॥

ತದಾ ಮೃದಂಗವಾದ್ಯಾನಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕೇಶವಃ ಶಿವೇ ।

ಸೇವಾಂ ಕರ್ತುಂ ಸಮಾರೇಭೇ ದೇವಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರಸ್ಯ ಮೇ ॥೮೩೩॥

ಸಿದೆನು. ಆ ನಾಟ್ಯಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನು ದಿವ್ಯವಾದ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಋಷಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದೂಡುತ್ತಾ ನಾಟ್ಯಸ್ಥಳವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ॥೮೨೭-೮೨೮॥

ದೇವಿ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಪ್ರಮುಥಗಣಗಳು ಆಗ ದೋಷರಹಿತನಾದ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಪ್ರದನಾದ ಶಿವನೆನಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೈ ಮುಗಿದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಸಂತೋಷ ಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರು. ॥೮೨೯-೮೩೦॥

ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಯಜಯ ಶಬ್ದವೂ, ದುಂದುಭಿವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳೂ, ತೂರ್ಯ (ಕಹಳೆ) ಧ್ವನಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಭೋಗರವೆದುವು. ದೇವಿ, ಆಗ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಿಂದ ಹೂಮಳೆಗರೆಯಿತು. ವಾಯುವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧವಾಗಿಯೂ, ತಂಪಾಗಿಯೂ, ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ ಬೀಸತೊಡಗಿತು. ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸನ್ನವಾದುವು. ॥೮೩೧-೮೩೨॥

ಶಿವೇಯೇ, ಆಗ ಕೇಶವನು ಮೃದಂಗವಾದ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನನ್ನ ಸೇವೆಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಪ್ರಿಯೇ, ಬ್ರಹ್ಮನು ತಾಳವಾದ್ಯ

ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಾಲಾನ್ಯಹೀತ್ವಾ ಮಾಂ ಸಿಷೇವೇ ವಾಗಸಿ ಪ್ರಿಯೇ ।

ವೀಣಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವಿಮಲಾಂ ಸಿಷೇವೇ ಗಾನಲೋಲುಪಾ ||೮೩೪||

ನಾಟ್ಯಸಂರಂಭಸಂಪನ್ನಂ ಗಂಧರ್ವಾ ಗಣನಾಯಕಾಃ ।

ಮುದಾ ಜಯ ಜಯೇಶೇತಿ ತುಷ್ಟವೃಹ್ಯಸ್ವಮಾನಸಾಃ ||೮೩೫||

ಕೃತಂ ನಾಟ್ಯಂ ತತೋ ದೇವಿ ಭವತ್ಸಮ್ಮುಖಮಾದರಾತ್ ।

ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯಾಮಭಿನಯನ್ಮೋಹಯನ್ವಗತಾಂ ತ್ರಯಂ ||೮೩೬||

ಪಾದಂ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಪಾದಾಗ್ರೇ ಹಸ್ತಂ ಹಸ್ತೇಽಪಿ ಸಂಭ್ರಮಾತ್ ।

ಕೃತ್ವಾಪಿ ಕುಟಿಲಾಂ ಗ್ರೀವಾಂ ಕೃತಂ ನಾಟ್ಯಂ ಮಯಾ ಶಿವೇ ||೮೩೭||

ಧಮಿಂ ಧಮಿರಿವಾಭೂನ್ಮೇ ನ್ಯಾಸೋ ನ್ಯಾಸ ಇವಾಭವತ್ ।

ಚಿತ್ರಂ ಚಿತ್ರಮಿವಾಭೂನ್ಮೇ ನರ್ತಕಸ್ಯ ತವಾಗ್ರತಃ ||೮೩೮||

ವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಧ್ವನಿಗೈಯುತ್ತಾ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದನು ಸರಸ್ವತಿಯೂ ಗಾನ
ಲೋಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸುಂದರವಾದ ವೀಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾರಿಸಿದಳು. ನಾಟ್ಯ
ಸಂರಂಭದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠನೆನಿಸಿದ ದೇವದೇವನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಗಣಾಧಿಪತಿಗಳೂ,
ಗಂಧರ್ವರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ' ಜಯ, ಜಯ ' ' ಈಶ ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ
ಮಾಡಿದರು. ||೮೩೩-೮೩೪-೮೩೫||

ದೇವಿಯೇ, ಅನಂತರ ನಾನು ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸು
ವಂತೆ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಆದರದಿಂದ
ನಾಟ್ಯವಾಡಿದೆನು ಪಾದಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಕೈತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯನ್ನಿಟ್ಟು ಭಾವವಿನ್ಯಾಸ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕತ್ತನ್ನು ಕುಟಿಲವಾಗಿ (ವಕ್ರವಾಗಿ) ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ನಾನು ಆನಂದದಿಂದ ನಾಟ್ಯವಾಡಿದೆನು ನಾನು ನಾಟ್ಯವಾಡುವಾಗ ಪಾದನ್ಯಾಸವು
' ಧಮಿಂ ' ' ಧಮಿಂ ' ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನಾಟ್ಯವು
ಅಶ್ಚರ್ಯಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ಚಿತ್ರದಂತೆಯೂ ನೋಡುವವರಿಗೆ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು.
||೮೩೬-೮೩೭-೮೩೮||

ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ

ವ್ಯೂಹಂ ವ್ಯೂಹ ಇವಾಭೂನ್ನೇ ರತಿರಾಸೀದ್ರತಿಯಥಾ ।

ವಿರಕ್ತಿರಾಸೀತ್ಸುಭಗೇ ವಿರಕ್ತಿರಿವ ಸರ್ವತಃ ॥೮೩೯॥

ವಿಕಾರೋಽಭೂದ್ವಿಕಾರೋ ಮೇ ನಿರ್ವಿಕಾರಸ್ಯ ವಸ್ತುತಃ ।

ವಿಕಾರ ಇವ ಸಂಭೂತೋ ನಿರ್ವಿಕಾರಸ್ಯ ಚೇಷ್ಟಿತಂ ॥೮೪೦॥

ಅಂಗುಲ್ಯಗ್ರೇ ನಿಧಾಯಾಂಗಾನ್ಯುತ್ತಮಾಂಗೇ ತದಗ್ರಕಂ ।

ನಿಧಾಯ ನೃತ್ಯತೋ ದೇವಿ ಮಮಾಭೂನ್ಮಂಗಲಂ ಸ್ವನಃ ॥೮೪೧॥

ನಿತ್ಯಮಂಗಲಸಂತುಷ್ಟಸ್ತನ್ಮಂಗಲಮನರ್ಗಲಂ ।

ಯುಗಪನ್ನೇ ಲಲಿತಂ ಜಾತಂ ಮಂಗಲೇ ಮಂಗಲಂ ಯಥಾ॥೮೪೨॥

ನೃತ್ಯವ್ಯೂಹಸಮಾವಿಷ್ಟಂ ದದೃಶುಃ ಕೇಚಿದಾಸ್ತಿಕಾಃ ।

ಕೇಚಿನ್ಮ ದದೃಶುರ್ದೇವಿ ಭ್ರಮಂತೋ ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವತಃ ॥೮೪೩॥

ನೌಭಾಗ್ಯವತಿಯೇ, ನಾನು ಆಗ, ವ್ಯೂಹವು ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯೂಹವನ್ನು ಸೇರುವಂತೆಯೂ, ವೈರಾಗ್ಯಶಾಲಿಯು ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆಯೂ, ಅಭಿನಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ನಾಟ್ಯವಾಡಿದೆನು. ವಿಕಾರರಹಿತನಾದ ನನಗೂ ವಸ್ತುತಃ ವಿಕಾರವೇ ಒದಗಿದಂತೆಯೂ, ನಿರ್ವಿಕಾರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆಯೂ ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದೆನು. ॥೮೩೯-೮೪೦॥

ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬರಳಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಕಲ ಅವಯವಗಳ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟು ಆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಬ್ಬರಳಿನ ತುದಿಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಮಂಗಳಧ್ವನಿಗೈದರು. ನಿತ್ಯಮಂಗಳಾದೇವಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಮೊದಲೇ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಮಂಗಳವಾದ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವು ಲಭಿಸಿತು. ॥೮೪೧-೮೪೨॥

ದೇವಿಯೇ, ಹೀಗೆ ನಾಟ್ಯವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅಸ್ತಿಕರು ಮಾತ್ರ ದರ್ಶನಮಾಡಿದರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಂದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು, ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಅಲೆಯುತ್ತಾ ಸಿಂಹರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ॥೮೪೩॥

ನೃತ್ಯಾಕುಂಚಿತಸವ್ಯಚಾರುಚರಣಪ್ರಾಂತೋಲ್ಲಸನ್ನೂ ಪುರಂ
ಲೀಲಾಚಾಲಿತರತ್ನಕಂಕಣವೃಣತ್ಕಾರೋತ್ಕರ ಶ್ರೀವಿಣಂ ।
ದೀರ್ಘಾನರ್ಘ್ಯಜಟಾಸಟಾವಿಘಟನತ್ರುಟ್ಟಿನ್ನಹೋಡುಚ್ಛಟಂ
ನೃತ್ಯಂತಂ ದದ್ಯತುಃ ಶಿವೇ ಸುರಗಣಾಃ ಸಾಯಂ ಮುದಾ ಮಾಂ ಶಿವಂ॥೮೪೪

ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯೇ ಸಪ್ತಮಾಂಶೇ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮಾ
ವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ನಾಟ್ಯವಾಡುವಾಗ ಬಗ್ಗಿದ ತನ್ನ ಬಲಗಾಲಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ
ಕಾಲುಬಳಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಲೀಲೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರತ್ನಮಯವಾದ ಕಂಕಣ
ಗಳ ಝಣತ್ವಾರದಿಂದ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವವನೂ, ಉದ್ದವಾ
ಗಿಯೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಜಡೆಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು
ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಮೂಹವುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿ
ನರ್ತನವನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು
ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವು ಆನಂದದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ತಾನೇ ಧನ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.
॥೮೪೪॥

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯದ ಏಳನೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಚಿದಂಬರಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮಾವರ್ಣನೆ
ಎಂಬ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು.

॥ ಶ್ರೀಶಿವಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

